

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Team Projectadvisering

Onderwerp:

Omgevingsvergunning BOPA en bindend advies raad zonnepark Bussinksweg

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 13-10-2025
Notanummer : 2025-813
Datum : 13-10-2025
Programma : 05 - Ruimtelijke ontwikkeling
Portefeuillehouder : Wethouder Wijnhoud, Wethouder Van Essen,

Bijlage(n) :

Parafering

08-10-2025: Afdelingsmanager Projecten Realisatie Ontwikkeling08-10-2025: Wethouder08-10-2025: Teamleider Projectadvisering08-10-2025: Wethouder

Agendering

* 08-10-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur
* 09-10-2025: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

13-10-2025

B & W d.d.: 13-10-2025

Besluit

1. Het verzoek van omwonenden om de uitgebreide voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht) toe te passen, af te wijzen;
2. De raad voor te stellen om een positief (bindend) advies te geven voor het verlenen van de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, namelijk het oprichten en voor een periode van 25 jaar exploiteren van een zonnepark met energieopslagsysteem op een perceel aan de Bussinksweg te Bathmen;
3. Het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluit "Bindend advies BOPA zonnepark Bussinksweg" vast te stellen;
4. De stukken, inclusief bijlagen, aan te bieden aan de raad.

De nota en het besluit openbaar te maken inclusief alle bijlagen, nadat initiatiefnemer en de omwonenden die een reactie hebben gestuurd zijn geïnformeerd.

Inleiding

Op 1 april 2025 heeft Vrij Op Naam Zonneparken B.V. (hierna: Vrij Op Naam) een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA), namelijk het oprichten en voor een periode van 25 jaar exploiteren van een zonnepark met energieopslagsysteem op een perceel aan de Bussinksweg te Bathmen. Het perceel is ongenummerd maar is globaal gelegen tussen nummers 1 en 3. Over dit plan heeft gemeente Deventer op 9 september 2025 met Vrij Op Naam een anterieure overeenkomst gesloten (nota nummer 2025-486).

Op basis van de intentieovereenkomst (nota 2024-195) die aan de anterieure

overeenkomst vooraf ging, zijn de plannen onderzocht en uitgewerkt. Er is een landschappelijk inpassingsplan uitgewerkt, er zijn maatregelen uitgewerkt zodat netcongestie niet verergert en er is onderzoek verricht om invulling te geven aan minimaal 50% lokaal eigenaarschap. Verder zijn de benodigde onderzoeken verricht en is overleg gevoerd met de provincie Overijssel en waterschap Drents Overijsselse Delta. Beide instanties kunnen instemmen met het planvoornemen. Ook zijn de omwonenden op grond van het participatieplan betrokken geweest bij de uitwerking van de plannen. Met name de landschappelijke inpassing en lokaal eigenaarschap zijn aan de orde geweest bij deze bijeenkomsten. In de anterieure overeenkomst is onder meer afgesproken dat Vrij Op Naam zich zal blijven inspannen om minimaal 50% lokaal eigendom te bewerkstelligen en dat een energieopslagsysteem wordt toegepast dat als netcongestieverzachter kan dienen.

Naar aanleiding van de gepubliceerde aanvraag hebben twee omwonenden een reactie gestuurd op het voorgenomen plan. Daarbij is verzocht om afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht toe te passen. Dit voorstel strekt er mede toe op dit verzoek te beslissen.

Het oprichten van een zonnenveld is een project waarvan de raad heeft besloten dat bindend advies van de raad nodig is voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor een BOPA. Daarom wordt uw college hierbij ook voorgesteld de raad voor te stellen positief te adviseren over het verlenen van de gevraagde omgevingsvergunning.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, namelijk het oprichten en voor een periode van 25 jaar exploiteren van een zonnepark met energieopslagsysteem op een perceel aan de Bussinksweg (ongenummerd, tussen 1 en 3) te Bathmen. Met project wordt een bijdrage geleverd aan het RES-bod van Deventer voor RES West-Overijssel. Als gevolg van toepassing van een energieopslagsysteem in combinatie met afspraken met de netbeheerder verergert netcongestie niet.

Om de omgevingsvergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de gemeenteraad nodig.

Kader

- * Omgevingswet
- * Anterieure overeenkomst zonnepark Bussinksweg (nota 2025-486)
- * Omgevingsverordening Overijssel 2024
- * RES 1.0 en Programmeringsafspraken Windenergie
- * Omgevingsvisie Deventer (2019)
- * Uitgangspunten zonneparken Deventer (2019)
- * Beleidskader Ondersteuning lokale energie-initiatieven (raadsbesluit 17 september 2025)
- * Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer (raadsbesluit 17 september 2025)
- * Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek gemeente Deventer (raadsbesluit 17 september 2025)

Betrokken partijen en participatie

Provincie Overijssel

De provincie heeft laten weten dat het plan voldoet aan het provinciaal beleid

voor zonneparken op landbouwgronden. Het initiatief valt binnen de overgangsregeling in de Omgevingsverordening.

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Er is ook overleg geweest met het waterschap over de wateropgave van de ontwikkeling. Uit het overleg is naar voren gekomen dat er enkele poelen worden aangelegd om extra berging te realiseren. Daarnaast is de bereikbaarheid van de watergang geborgd. Het waterschap is dan ook akkoord met het plan.

Participatie

De omwonenden zijn betrokken bij de voorbereiding van het plan. Er zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd waar alle omwonenden uit de omgeving voor uitgenodigd zijn. Bij de bijeenkomsten zijn de plannen gepresenteerd en heeft men kunnen meedenken in de landschappelijke inpassing en financiële participatie in de exploitatiefase. Tijdens de bijeenkomsten is vooral gebleken dat een aantal omwonenden tegen de ontwikkeling zijn. De bijeenkomsten hebben deze tegenstand niet weggenomen, maar men is wel betrokken geweest bij de voorbereiding en Vrij Op Naam heeft de reacties van omwonenden ook zoveel als mogelijk meegenomen in de uitwerking van het inpassingsplan.

Enkele omwonenden hebben ook rechtstreeks aan de gemeente, dus buiten de door initiatiefnemer georganiseerde participatie om, hun bezwaren kenbaar gemaakt. Het bezwaar is voornamelijk de aantasting van het landschap, met ondersteunende argumenten zoals dat niet voldaan wordt aan de eisen van lokaal eigendom en provinciale regelgeving, onvoldoende participatie heeft plaatsgevonden en draagvlak in de omgeving ontbreekt.

Verder zijn er gesprekken gevoerd met o.a. een buurtvereniging en Noaber Energie om invulling te geven aan het aspect lokaal eigenaarschap. De buurtvereniging heeft aangegeven geen ruimte te hebben om een rol te pakken in de exploitatie van het zonnepark. Noaber Energie had tot voor kort geen financiële ruimte om deel te nemen aan dit project, maar dankzij ondersteuning van de gemeente (Subsidieverordening Ondersteuning lokale energie initiatieven gemeente Deventer, nota 2025-457) heeft Noaber wel zicht op financiële ruimte. Vrij Op Naam en Noaber gaan verder in gesprek.

Initiatiefnemer houdt de omgeving op de hoogte van het vervolg.

Toelichting op participatiebeleid

n.v.t.

Argumenten voor en tegen

Algemeen

Deventer streeft ernaar om in 2030 de CO₂-uitstoot met 55% te hebben verminderd ten opzichte van 1990. In 2050 draagt Deventer bij aan de landelijke ambitie om klimaatneutraal zijn. Landelijk wordt gestreefd nul netto CO₂-uitstoot in 2050. Voor Deventer houdt dat in dat we het gebruik van fossiele brandstoffen voor verwarmen, koken, productie van stroom, industriële processen en vervoer tot een minimum willen beperken. Dat we toewerken naar een nagenoeg fossielvrije samenleving. Onderdeel van deze opgave is het opwekken van duurzame energie, zoals zonne-energie. Het is daarom denkbaar om in de groene omgeving zonnevelden te realiseren, mits deze landschappelijk goed zijn ingepast en mits er voldoende zicht is op aansluiting op het energienet en voldoende capaciteit op het energienet om de energie van het zonnenveld in ontvangst te nemen.

In RES 1.0 zet Deventer in op het jaarlijks opwekken van 212 GWh duurzame energie in 2030, waarvan 63 GWh zonne-energie afkomstig van andere bronnen dan daken van woningen. Het genoemde doel wordt momenteel niet gehaald (tussenstand 2025 is 40 GWh). Zonnepark Bussinksweg levert met een verwachte jaarlijkse opwek van 2,49 GWh een bescheiden maar noodzakelijke bijdrage aan de RES-doelstellingen.

Zonnepark Bussinksweg is gelegen op de rand van het oude hoevenlandschap en het jonge ontginningenlandschap. Met name het jonge ontginningenlandschap wordt in de Omgevingsvisie Deventer (2019) gezien als kansrijk voor het realiseren van energielandschappen. Het plan is uitgewerkt conform de Uitgangspunten zonneparken Deventer (2019) en de Kwaliteitsimpuls zonneparken (art. 4.106 Omgevingsverordening Overijssel 2024).

Een zonnepark, ook het zonnepark Bussinksweg, heeft in het algemeen geen overlast voor de omgeving tot gevolg. Er is geen sprake van geluidhinder, geurhinder of een verminderde luchtkwaliteit. Het aantal vervoersbewegingen is naar verwachting beperkt. Zonnepanelen zijn geen risicovolle installaties. Hinder als gevolg van schittering wordt beperkt door de oriëntatie van de zonnepanelen op het zuiden (waar slechts één woning gelegen is) en de hoek waaronder zij geplaatst zijn (15 graden), en verder afscherpende beplanting. De batterij is mogelijk een risicobron, maar is op voldoende afstand geplaatst van de dichtst bij gelegen woning (meer dan 50 m).

Rondom het plangebied is sprake van 10 à 15 (agrarische bedrijfs)woningen. Deze zijn gelegen op afstanden variërend van ca. 70 m tot ca. 400 m. De meeste woningen liggen op afstanden van 200 m en verder. Als gevolg van de betrekkelijk kleine omvang van het zonnepark, de landschappelijke inpassing ervan, de deels lage ligging van het plangebied en de diverse landschapselementen in de omgeving (o.a. laanbeplanting en houtwallen) die het rechtstreekse zicht beperken, kan gesteld worden dat er slechts beperkt sprake is van hinder voor de omgeving als gevolg van het zonnepark (uitzicht en schittering).

Hoewel draagvlak in de omgeving geen vereiste is, heeft initiatiefnemer in de planvorming voldoende rekening gehouden met de belangen van omwonenden. Tegelijk wordt met dit plan een bijdrage geleverd aan het voldoen aan RES 1.0. Daarom kan aan dit plan medewerking verleend worden.

Resultaten intentiefase

Op basis van de eerder gesloten intentieovereenkomst zijn de plannen voor het zonnepark verder uitgewerkt. Een specifiek vereiste daarbij was het niet verergeren van netcongestie. Daarnaast was er een inspanningsverplichting tot het realiseren van minimaal 50% lokaal eigendom. Ook is de haalbaarheid onderzocht, met aandacht voor procesparticipatie van de omgeving.

Uitwerking plannen algemeen

Het plan is uitgewerkt in een zuidopstelling van de zonnepanelen. Het plangebied wordt doorkruist door enkele gasleidingen; hier worden geen zonnepanelen aangebracht. Het plangebied wordt landschappelijk ingepast met nieuwe houtwallen en het versterken van bestaande houtwallen. Als aanvullende kwaliteitsimpuls wordt kruidenrijk grasland gerealiseerd ter plaatse van de gasleidingen en worden poelen gerealiseerd.

Netcongestie

Initiatiefnemer heeft op dit moment een Aansluitings- en Transportovereenkomst (ATO) met de netbeheerder, Enexis. Hiervoor heeft initiatiefnemer een aanbesteding moeten doen. De aansluiting als zodanig kan op zich gerealiseerd

worden; voor de capaciteit voor het daadwerkelijk transporteren van stroom staat initiatiefnemer op een wachtlijst.

Het plan voorziet echter in een energieopslagsysteem (EOS, oftewel een batterij). Hierin kan de opgewekte stroom tijdens piekmomenten worden opgeslagen en komt dit niet op het net. Door aan bepaalde voorwaarden te voldoen kan het energieopslagsysteem worden aangemerkt als netcongestieverzachter. Hierdoor kan Enexis maatschappelijke prioriteit toekennen (deze mogelijkheid bestaat pas sinds eerder dit jaar) aan de ontwikkeling en zo het toekennen van transportcapaciteit naar voren halen. In de anterieure overeenkomst met initiatiefnemer is vastgelegd dat het energieopslagsysteem aan de voorwaarden voor netcongestieverzachting zal voldoen.

Om onderling te regelen dat Enexis het energieopslagsysteem van initiatiefnemer zal kunnen gebruiken als netcongestieverzachter, moeten afspraken worden vastgelegd in een zogenaamd Capaciteitssturend Contract (CSC). Partijen zijn nog in gesprek over de technische details hiervan, waarbij Enexis eerst nog onderzoekt wat de behoeften zijn van het lokale en regionale spanningsnet. Aangezien het in het belang van zowel initiatiefnemer als Enexis is om dit contract te sluiten, is het eerder de vraag wanneer het contract gesloten wordt dan of het contract gesloten wordt. Aan de kant van initiatiefnemer bestaat in ieder geval de bereidheid om het contract zo spoedig mogelijk te ondertekenen. Hiermee is aannemelijk dat de ontwikkeling netcongestie niet zal verslechteren (en zelfs zal verzachten) waarbij verder de verwachting is dat de afspraken tussen initiatiefnemer en Enexis voor 1 januari 2030 zullen zijn vastgelegd.

Lokaal eigendom

Vrij Op Naam heeft zich in de intentiefase ingespannen om lokaal eigendom te realiseren. Daartoe heeft Vrij Op Naam gesprekken gevoerd met o.a. een buurtvereniging en Noaber Energie. De buurtvereniging heeft aangegeven geen ruimte te hebben om een rol te pakken in de exploitatie van het zonnepark. Noaber Energie had tot voor kort geen financiële ruimte om deel te nemen aan dit project, maar dankzij ondersteuning van de gemeente (Subsidieverordening Ondersteuning lokale energie initiatieven gemeente Deventer, nota 2025-457) heeft Noaber wel zicht op financiële ruimte. Vrij Op Naam en Noaber gaan verder in gesprek.

Verder biedt Vrij Op Naam in ieder geval aan dat omwonenden een Paneel Op Naam kunnen verwerven en zo mee kunnen profiteren van het zonnepark.

Om een en ander te borgen bevat de anterieure overeenkomst een verplichting voor Vrij Op Naam om zich ook na het sluiten van de anterieure overeenkomst en na het verlenen van de omgevingsvergunning te blijven inzetten voor lokaal eigendom.

Haalbaarheid algemeen

Uit oogpunt van milieu, landschap, archeologie, bereikbaarheid en natuur zijn er geen bezwaren tegen het zonnepark. Hinder door lichtschittering wordt tegengegaan door de oriëntatie van de zonnepanelen, de lichte hoek (15 graden) waaronder zij geplaatst worden en de afscherming met een houtwal. Uit oogpunt van externe veiligheid is het energieopslagsysteem relevant, dit wordt echter op voldoende afstand van woningen geplaatst (minimaal 50 m).

Participatie

Initiatiefnemer heeft de omgeving van het beoogde zonnepark laten participeren bij de planvorming. Dit is gebeurd op basis van het bij de intentieovereenkomst met de gemeente opgenomen participatieplan.

De omwonenden zijn in dat kader in de gelegenheid geweest hun bezwaren naar voren te brengen en mee te denken in de vormgeving van het zonnepark en de landschappelijke inpassing. Enkele omwonenden hebben ook rechtstreeks aan de gemeente, dus buiten de door initiatiefnemer georganiseerde participatie om, hun bezwaren kenbaar gemaakt. Het bezwaar is voornamelijk de aantasting van het landschap, en ondersteunende argumenten zoals dat niet voldaan wordt aan de eisen van lokaal eigendom, onvoldoende participatie heeft plaatsgevonden en draagvlak in de omgeving ontbreekt.

Naar aanleiding van de participatie is het plan voorzien van goede landschappelijke inpassing, waaronder een flinke houtsingel aan de westkant van het plangebied.

Draagvlak

Uit het participatieproces is gebleken dat de plaatselijke draagvlak voor het plan gering is. Het bevoegd gezag moet echter zijn eigen afweging maken over het plan. Zoals hiervoor beschreven is bij het planontwerp rekening gehouden met omwonenden. Tegelijk draagt het plan bij aan het voldoen aan RES 1.0. Daarom kan medewerking worden verleend aan het plan.

Omgevingsverordening Overijssel

De Omgevingsverordening Overijssel staat sinds oktober 2024 geen nieuwe, grote zonneparken toe. Er is een overgangsregeling opgenomen die mogelijk maakt dat lopende ontwikkelingen onder voorwaarden door kunnen. Het gaat om concrete initiatieven

* waarvoor het bevoegd gezag vóór 13 oktober 2023 met een positief principebesluit schriftelijk verklaard heeft dat medewerking verleend zal worden aan het initiatief en

* mits verzekerd is dat het project uiterlijk 1 januari 2030 gerealiseerd zal zijn.

Een positief principebesluit voor zonnepark Bussinksweg is op 28 september 2023 namens uw college afgegeven.

Omwonenden zijn het daar niet mee eens. Zij stellen dat het principebesluit is verlopen, omdat daarin een termijn 6 maanden genoemd wordt. Wij delen dit standpunt van omwonenden niet. De genoemde termijn van 6 maanden is een termijn waarbinnen de gemeente een ander standpunt kan innemen dan in de brief vermeld, als gewijzigde inzichten daartoe leiden. De inzichten zijn echter niet gewijzigd, zo moge blijken uit de hiervoor weergegeven belangenafweging.

Omwonenden vinden verder dat het principebesluit overhaast is genomen en slecht is voorbereid. Ook dit standpunt delen wij niet. In het principebesluit worden geen conclusies getrokken maar wordt een eerste beoordeling gegeven, op basis van de op dat moment voorliggende en bekende informatie. Het principebesluit is vervolgens startpunt geweest voor een verder traject waarin initiatiefnemer in samenspraak met de gemeente de plannen heeft uitgewerkt en de haalbaarheid heeft onderzocht. Dit heeft geleid tot de plannen die bij dit voorstel met de voorliggende anterieure overeenkomst aan uw college zijn voorgelegd. Ten overvloede wordt opgemerkt dat een principebesluit geen formeel besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht is, en daar geen rechten aan kunnen worden ontleend (in positieve noch negatieve zin).

Aan de (concept) omgevingsvergunning is de voorwaarde verbonden dat het project uiterlijk 1 januari 2030 gerealiseerd moet zijn. Dit betreft niet alleen de feitelijke realisatie van het zonnepark (inclusief de landschappelijke inpassing) maar ook het in werking zijn ervan.

Conclusie

Het plan is voldoende uitgewerkt en de haalbaarheid is onderbouwd. Het plan is haalbaar. Daarbij wordt overwogen dat het belang van de opwek van duurzame energie in dit geval zwaarder weegt dan andere belangen. Met de belangen van omwonenden is bij de planvorming rekening gehouden. Het plan voldoet aan de Omgevingsverordening Overijssel en aan gemeentelijk beleid. Provincie en waterschap hebben geen bezwaren.

Beslispunt 1: Niet de uitgebreide voorbereidingsprocedure toepassen

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ook voor aanvragen om omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten standaard de reguliere procedure van 8 weken van toepassing. Op verzoek van, of met instemming van de initiatiefnemer kan de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing worden verklaard. Ook kan de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing worden verklaard bij plannen die aanzienlijke gevolgen (kunnen) hebben op de fysieke leefomgeving en waartegen naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen zullen hebben. In het voorliggende geval hebben omwonenden verzocht om toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Het niet toepassen van de uitgebreide voorbereidingsprocedure behoeft in principe geen besluit en geen onderbouwing. Er is geen gemeentelijk beleid over het toepassen van de uitgebreide voorbereidingsprocedure bij het verlenen van omgevingsvergunningen voor BOPA's. In het voorliggende geval heeft initiatiefnemer ook niet om het toepassen van de uitgebreide voorbereidingsprocedure gevraagd. Aangezien in dit geval door omwonenden expliciet is verzocht om toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure, wordt uw college voorgesteld dit verzoek af te wijzen en niet de uitgebreide voorbereidingsprocedure toe te passen. De wettelijk als hoofdregel voorgeschreven reguliere voorbereidingsprocedure is dan van toepassing.

Onderbouwing hiervoor is het volgende.

Allereerst is geen sprake van een activiteit die aanzienlijke gevolgen heeft of kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Zoals hiervoor onderbouwd is de ruimtelijke uitstraling van het beoogde zonnepark beperkt. Er zijn nauwelijks externe effecten en de effecten die er zijn, zijn beperkt. Zo bezien wordt niet voldaan aan een van de wettelijke voorwaarden voor het toepassen van de uitgebreide voorbereidingsprocedure (zonder instemming van de aanvrager).

Initiatiefnemer heeft de omgeving van het beoogde zonnepark laten participeren bij de planvorming. Dit is gebeurd op basis van het bij de intentieovereenkomst met de gemeente opgenomen participatieplan. De omwonenden zijn in dat kader in de gelegenheid geweest hun bezwaren naar voren te brengen en mee te denken in de vormgeving van het zonnepark en de landschappelijke inpassing. Enkele omwonenden hebben ook rechtstreeks aan de gemeente, dus buiten de door initiatiefnemer georganiseerde participatie om, hun bezwaren kenbaar gemaakt. Het bezwaar is voornamelijk de aantasting van het landschap, en ondersteunende argumenten zoals dat niet voldaan wordt aan de eisen van lokaal eigendom, onvoldoende participatie heeft plaatsgevonden en draagvlak in de omgeving ontbreekt. Naar verwachting zal het toepassen van de uitgebreide voorbereidingsprocedure geen nieuwe inzichten opleveren.

Beslispunt 2-4: Raadsvoorstel positief bindend advies

De gemeenteraad heeft met de "Lijst van gevallen waarvoor bindend advies van de raad vereist is" bepaald dat een advies van de raad nodig is voor het verlenen

van omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's) voor "het realiseren van voorzieningen voor het grootschalig opwekken van (duurzame) energie, zoals windturbines, grondgebonden zonnenvelden, waterstofproductie- en opslag en biomassacentrales". Zonnepark Bussinksweg is zo'n voorziening, zodat een advies van de raad nodig is.

Uw college wordt hierbij voorgesteld de raad voor te stellen te adviseren de omgevingsvergunning te verlenen. Voor een onderbouwing hiervan wordt verwezen naar hetgeen is gesteld onder de kop 'Algemeen'.

Financiële consequenties en dekking

De plannen worden uitgevoerd voor rekening en risico van de initiatiefnemer. In de anterieure overeenkomst is het verhaal van gemeentelijke kosten geregeld. Alle gemeentelijke kosten, inclusief planschade, komen voor rekening van initiatiefnemer.

Openbaarmaking en communicatie

Na uw besluit worden initiatiefnemer en de omwonenden geïnformeerd. De behandeling van het raadsvoorstel voor bindend advies wordt te zijner tijd op de openbare raadsagenda geplaatst. Van het verlenen van de omgevingsvergunning (bij positief advies van de raad) wordt een kennisgeving geplaatst in het digitale Gemeenteblad.

Aanpak en uitvoering

Het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluiten worden verzonden naar de griffie. Als de gemeenteraad een positief advies afgeeft, kan vervolgens de omgevingsvergunning verleend worden. Tegen die omgevingsvergunning kunnen belanghebbenden gedurende zes weken bezwaar aantekenen. Na de beslissing op bezwaar is er nog de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de rechtbank en in hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Inpassingsplan

**Zonnepark
Bussinksweg
Bathmen**

24 september 2025

COLOFON

Opdrachtgever
Vrijopnaam Zonneparken
Ericssonstraat 2
5121 ML Rijen

Opdrachtnemer
Bright - member of The Cloud Collective
Asterdarsweg 5
1031 HR Amsterdam

Datum
24 september 2025

Bright

INHOUDSOPGAVE

1	LOCATIE	
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging	1
1.3	Projectlocatie	3
2	LANDSCHAPPELIJKE ANALYSE	
2.1	Natuurlijke laag	5
2.2	Cultuurlandschap	5
2.3	Historische ontwikkeling	7
2.4	Stedelijke laag	9
2.5	Laag van de beleving	9
3	INPASSINGSONTWERP	
3.1	Toelichting inrichting	11
3.2	Water	16
3.3	Principetekening	17
3.4	Principedoorsneden	19
4	AANLEG, ONTWIKKELING EN BEHEER	
4.1	Inventarisatie	23
4.2	Aanleg, ontwikkeling en beheer	24

1. LOCATIE

1.1 AANLEIDING

Duurzame energieopwekking is een ontwikkeling die ons allemaal aangaat. Het is niet alleen een kwestie van andere energiebronnen inpluggen, maar een transitie van mondiale opwekking naar lokale opwekking, van ondergrondse bronnen naar bovengrondse bronnen, van een relatief kleine ruimtelijke impact naar een groot ruimtebeslag, van enkele energiegiganten naar veelvoud aan burgerinitiatieven en coöperaties. De energietransitie verandert het landschap en de manier waarop inwoners betrokken zijn.

Vrijopnaam Zonneparken maakt werk van deze energietransitie en heeft het voornemen een zonnepark te realiseren bij Bathmen en daarmee een bijdrage te leveren aan de duurzame energieproductie in de gemeente Deventer. Dit zonnepark kan bijdragen aan de RES doelstelling van 567 GWh in de regio West-Overijssel, waarvan 240 GWh nog in te vullen is ¹.

Met de realisatie van dit zonnepark van 1,765 hectare (bruto) wordt voor een deel bijgedragen aan onze duurzaamheidsdoelstellingen. Dit document toont de inrichting van het plan, waarbij wordt ingegaan op de locatie, omvang, inpassing en meerwaarde.

1.2 LIGGING

De locatie is gelegen aan de Bussinksweg ten noordoosten van Bathmen. Het kavel BMN02-E-15 (3,57 hectare groot) heeft momenteel een agrarische bestemming, met deels een dubbelbestemming voor een gasleiding.

Op pagina 3 is een kaart met de ligging van het plangebied opgenomen.

1.
“Tussenstand RES 2.0 Regio West-Overijssel”, monitor RES West-Overijssel, 1 juli 2022

Bussinksweg zuidoost hoek

Bussinksweg noordoost hoek

Zicht vanaf Ikkinksweg

2. LANDSCHAPPELIJKE ANALYSE

2.1 Natuurlijke laag

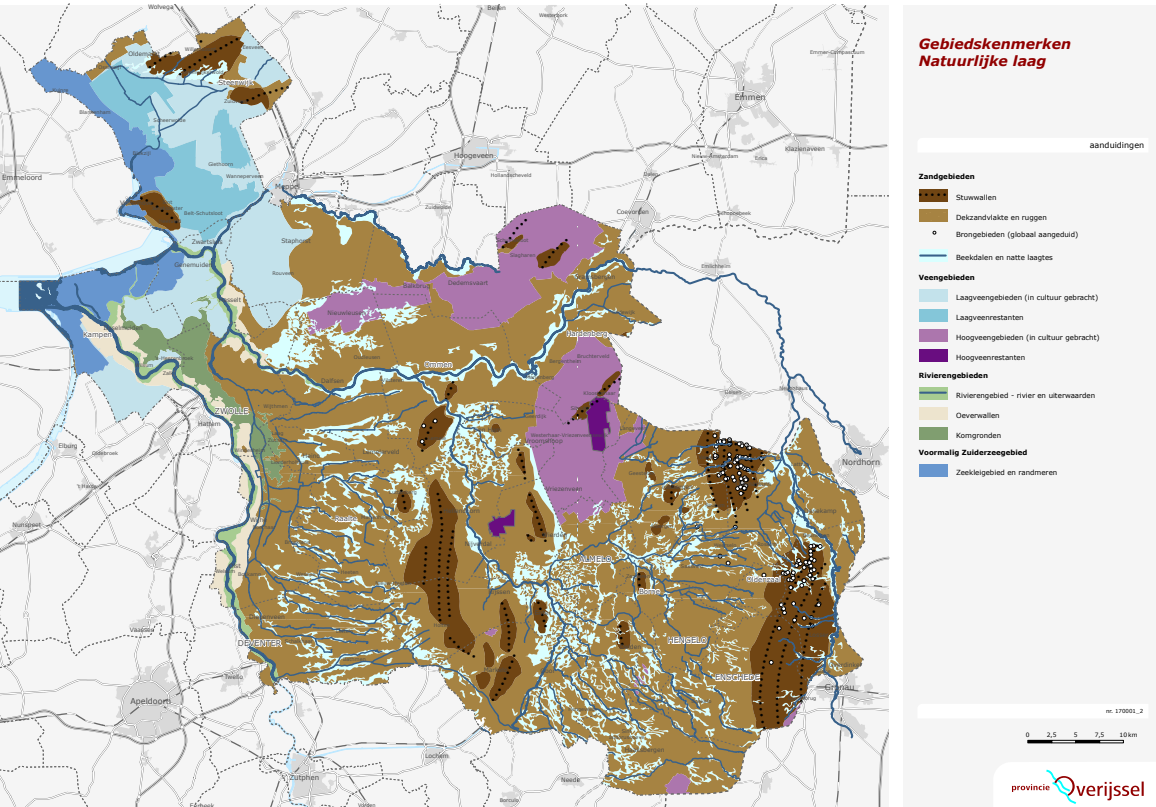
Om het landschap van Salland, het gebied tussen de IJssel en de Sallandse Heuvelrug te begrijpen, moeten we terugkijken naar de twee laatste ijstijden. Tijdens de voorlaatste ijstijd, het Saaliën, zijn oudere rivierafzettingen in de ondergrond door het ijs opgestuwd in hoge stuwwallen, zoals de Sallandse Heuvelrug. Tijdens de meest recente ijstijd, het Weichselien, was er weinig begroeiing en heeft de wind in het hele land zandlagen afgezet, de zogenaamde dekzanden. Bathmen ligt tussen het stuwwallandschap van de Sallandse Heuvelrug en het rivierlandschap van de IJssel in. In het Holoceen, de huidige geologische periode, zijn de dekzanden in de omgeving doorsneden door beken die stroomden van de hoogten in het oosten naar de lagergelegen IJssel in het westen. In de zwakhellende laagten van Salland vond veenvorming plaats². De bekeerdersgronden die hier ontstonden, liggen op de planlocatie voor een deel aan de oppervlakte.

2.
CultGIS: beschrijvingen
Overijsselse regio's:
Sallant, Ministerie
van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit, Bureau
Landschap

2.2 Cultuurlandschap

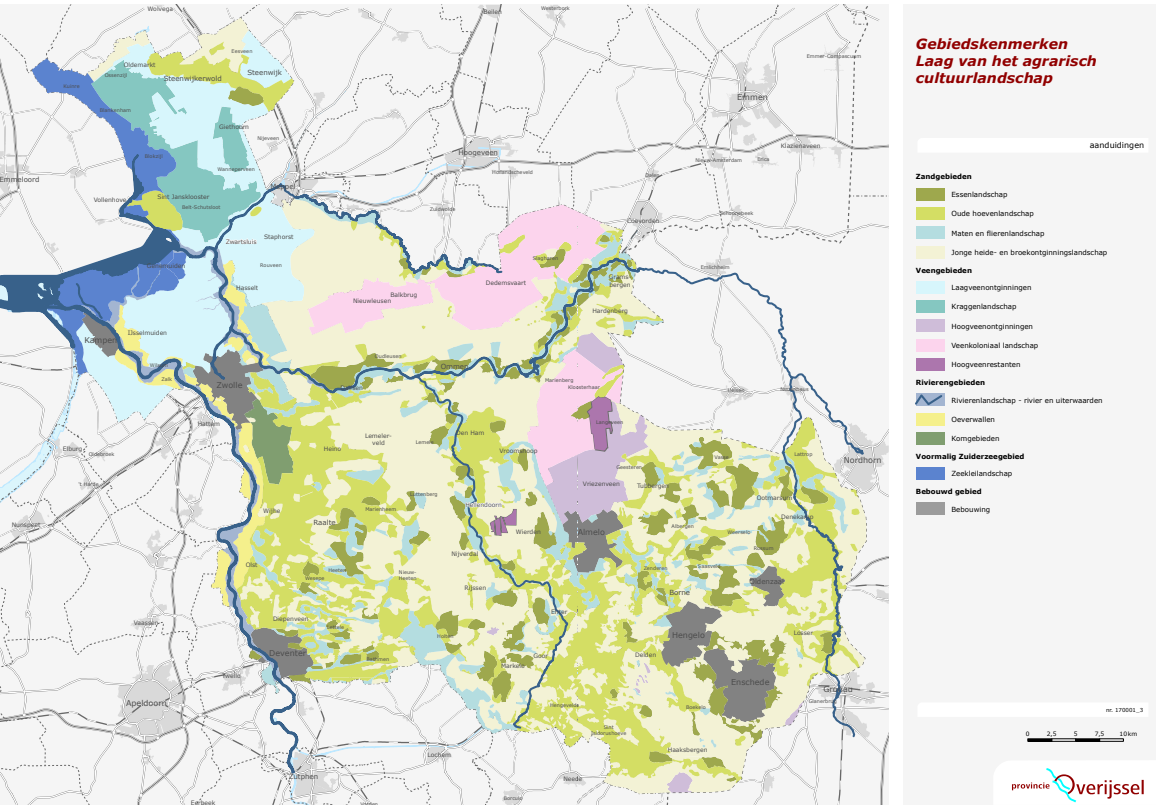
Op vrijwel alle plekken in Overijssel is de invloed van de mens zichtbaar. Ook het laaggelegen gebied van de planlocatie is in cultuur gebracht: de natte laagten die overbleven in het hogergelegen oude hoevenlandschap zijn met grote inspanningen geschikt gemaakt voor agrarisch gebruik. Een ingenieus systeem van sloten zorgde voor de ontwatering. Hakhout schermde percelen af en maakte ze geschikt voor beweiding. Zo is een kleinschalig coulissenlandschap ontstaan met veel variatie in ruimtelijke opbouw en een grote afwisseling van open en gesloten ruimten³. Door opschaling van de landbouw is dit kernmerkende landschap op veel plekken verdwenen. Rondom de beoogde planlocatie zien we dat de woeste heidegronden zijn verdwenen in de afgelopen eeuw (zie volgende hoofdstuk), maar dat het perceel zelf, met zijn landschappelijke elementen redelijk intact is gebleven.

3.
Catalogus Gebiedskenmerken
Overijssel, 12 april 2017

2.1 GEBIEDSKENMERKEN NATUURLIJKE LAAG

Bron: Catalogus Gebiedskenmerken Overijssel

2.2 GEBIEDSKENMERKEN CULTUURLANDSCHAP

Bron: Catalogus Gebiedskenmerken Overijssel

2.3 Historische ontwikkeling

PROJECTLOCATIE CA. 1900

Bron: TopoTijdReis

PROJECTLOCATIE CA 1955

Bron: TopoTijdReis

PROJECTLOCATIE CA. 1930

Bron: TopoTijdReis

PROJECTLOCATIE CA 1990

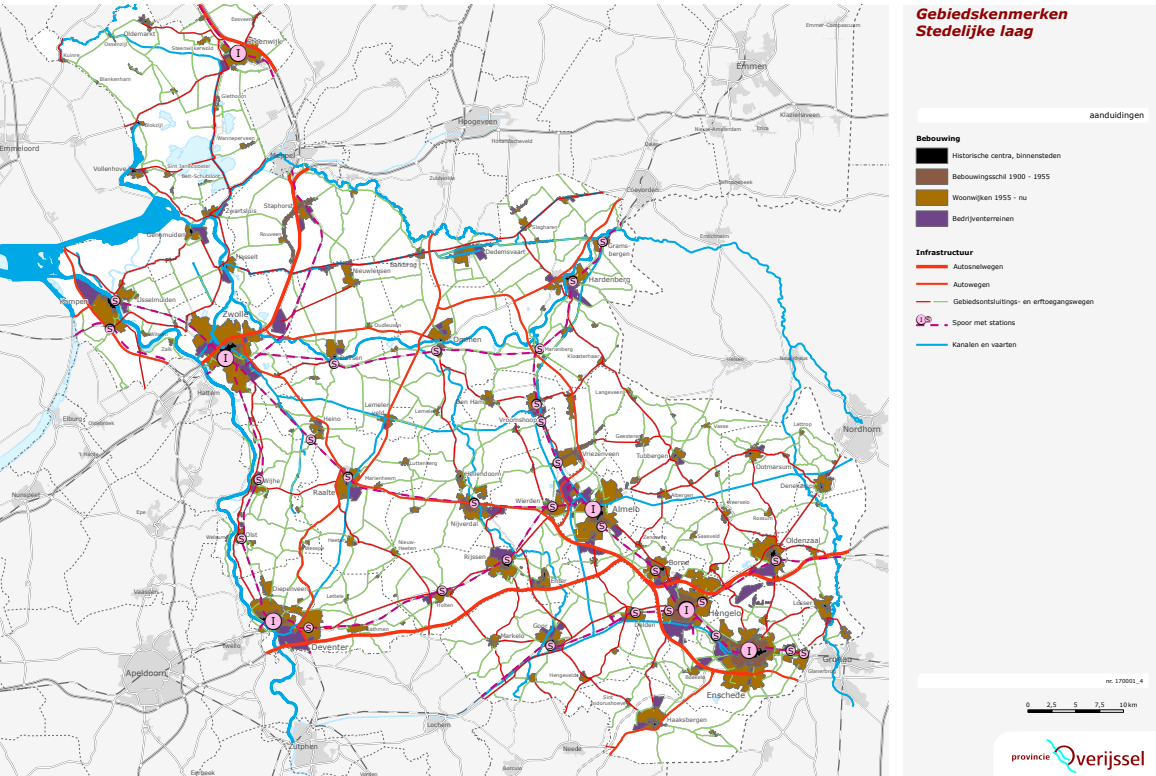
Bron: TopoTijdReis

2.4 Stedelijke laag

De planlocatie ligt op ruime afstand van de Holterweg (N344) tussen Deventer en Holten maar heeft geen (zicht)relatie met deze weg of de bebouwde gebieden van Bathmen. In de omgeving bevinden zich verspreide boerenerven.

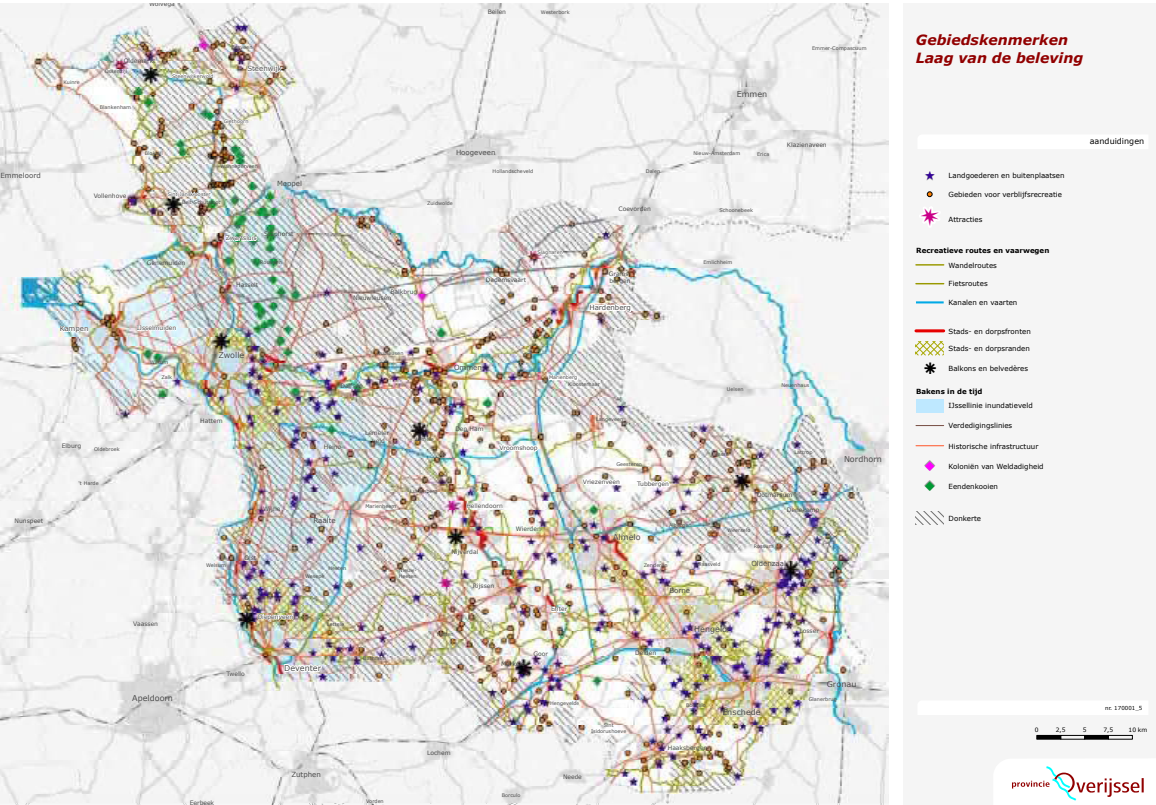
2.5 Laag van de beleving

Een deel van de boerenerven is op dit moment in (neven)gebruik voor het houden van paarden en als camping. Verder zijn weinig grootschalige recreatieve programma's of recreatieve routes aanwezig rondom de planlocatie.

2.4 GEBIEDSKENMERKEN STEDELIJK LAAG

Bron: Catalogus Gebiedskenmerken Overijssel

2.5 GEBIEDSKENMERKEN LAAG VAN DE BELEVING

Bron: Catalogus Gebiedskenmerken Overijssel

3. INPASSINGSONTWERP

3.1 TOELICHTING INRICHTING

In dit hoofdstuk beschrijven we welke ontwerp- en inrichtingsprincipes zijn toegepast om te komen tot ruimtelijke kwaliteit en een geschikte inpassing op deze locatie. Hierbij hebben we aandacht voor vier belangrijke principes uit het provinciaal ruimtelijke beleid:

- 1. Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik
- 2. Passendheid in of bijdragend aan het landschap
- 3. Beperken en compenseren van de effecten op landschap en ecologie
- 4. Evenwichtige verdeling van lusten en lasten door realisatie van maatschappelijke meerwaarde

Zoals aangegeven door de gemeente Deventer⁴ biedt de “Handreiking zonnevelden – Toepassing van de Overijsselse zonneladder en kwaliteitsimpuls zonnevelden”⁵ heldere handvatten voor de ruimtelijke inpassing van het zonnepark. Het initiatief bevindt zich op trede 2 van de ladder: aanvullend in de Groene Omgeving, niet zijnde natuur, waarmee het als tijdelijk (mede)gebruik in de komende 25 jaar een bijdrage kan leveren in de gewenste transitie van fossiele naar duurzame energiebronnen.

Het landschappelijk ontwerp zet in op meervoudig ruimtegebruik van het zonnepark en volgt daarmee de voorbeelden van maatschappelijke opgaven in het landelijk gebied, zoals aangereikt in de Handreiking. De Handreiking stelt verder dat een 80-20 referentie aangehouden wordt, waarbij 80% ruimte voor het panelenveld en 20% ruimte voor groen en/of water aangehouden wordt.

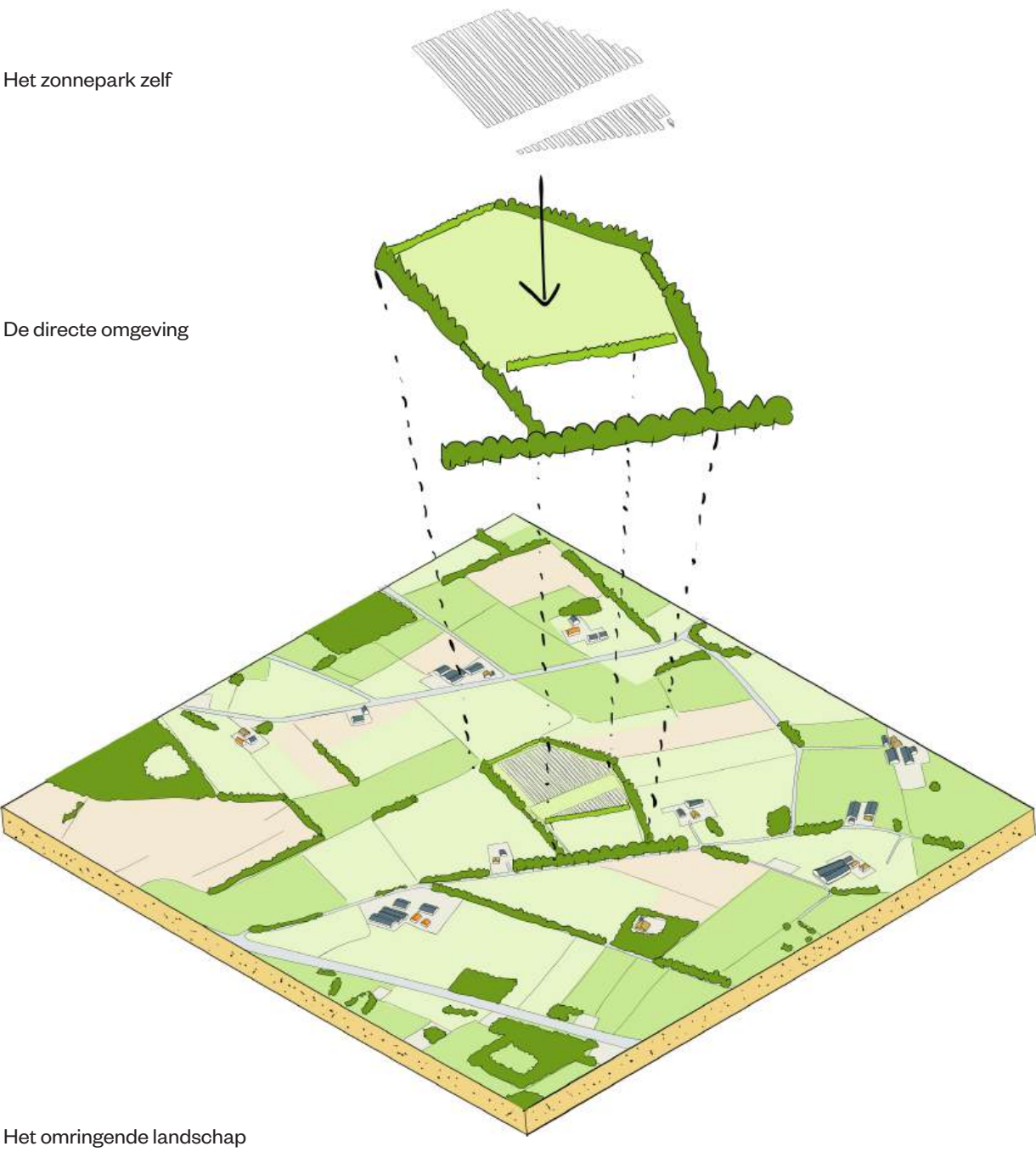
Van het kavel van 3,57 ha ligt 1,97 ha binnen het hekwerk voor panelen en een batterijopstelling. Dat betekent dat het panelenveld 55% van het kavel inneemt. Technisch gezien zal ongeveer 32% bedekt zijn door de panelen. De overige 68% in en rondom het zonnepark biedt dus volop ruimte voor herstel van landschapselementen, klimaatadaptieve maatregelen die het waterbergend vermogen vergroten en het verbeteren van de biodiversiteit, om op deze manier meerdere gebiedsopgaven in de groene ruimte te combineren. Daarnaast draagt deze ontwikkeling bij aan de gewenste extensivering van de landbouw.

Ook voor de SDE++-subsidie is het vanaf 2025 verplicht om natuurinclusief bouwen toe te passen bij de aanleg van zonneparken. Dit betekent dat minimaal 25% open ruimte tussen de rijen zonnepanelen moet blijven om biodiversiteit te bevorderen. Daarnaast is dit inrichtings- en beheerplan opgesteld om de bodem-, water- en ecologische kwaliteit gedurende de exploitatieperiode te monitoren en te waarborgen.

Schaalniveau 1: Het omringende landschap: aansluiten op de karakteristieken van het gebied

De locatie van het zonnepark bevindt zich in het matenlandschap zoals beschreven in hoofdstuk 2. Dit kavel - relatief laagliggend en dus nat - is historisch gebruikt als weidegrond, als onderdeel van de hogerliggende, verspreide boerderijen. Het is een kleinschalig landschap, met veel afwisseling

- 4. “Uitgangspunten zonneparken Deventer”, gemeente Deventer, maart 2019
- 5. “Handreiking zonnevelden: Toepassing van de Overijsselse zonneladder en kwaliteitsimpuls zonnevelden”, provincie Overijssel, 21 april 2020

tussen open en gesloten ruimten. Dit gebied is de afgelopen eeuwen steeds verder gecultiveerd, door ontwatering en bemesting. Toch is het beoogde kavel de afgelopen eeuw relatief intact gebleven. Binnen één kamer van dit landschap stellen wij nu een zonnepark voor.

Op deze manier sluiten we aan bij de ambities zoals genoemd in de Catalogus Gebiedskenmerken⁶. Dit gebeurt concreet door het aanzetten van de randen, waarmee cultuurhistorische waarden worden hersteld. Het gebruik als zonnepark en de extensivering van de agrarische functie bieden ruimte voor een inrichting met bloemrijke graslanden, specifiek voor het maten- en flierenlandschap. Daarnaast is deze nieuwe functie goed te combineren met het natte karakter van dit gebiedstype. Op het kavel is ruimte om water langer vast te houden. Dit biedt ook meerwaarde voor de ecologische kwaliteit van het gebied.

Schaalniveau 2: Inpassing in de omgeving

Voor de randen van het zonnepark is gekozen voor herstel van de bestaande en toevoeging van nieuwe landschapselementen die de kleinschaligheid en afwisseling in het landschap beter beleefbaar maken. Aan de noord- en zuidzijde is het zonnepark aan het oog onttrokken door bestaande houtwallen. Aan de oost- en de westzijde worden nieuwe houtsingels toegevoegd. Deze omranding bestaat uit landschapselementen die passend zijn in dit gebied.

Door gebiedseigen soorten toe te passen (boomvormers als fladderiep, wilg, en zwarte els, struiken als meidoorn en lijsterbes) leveren de randen ook een bijdrage aan de lokale biodiversiteit. In de houtsingels wordt ook hulst en wilde liguster toegepast, een semi-wintergroene haagplant die in het Nederlandse klimaat in principe jaarrond groen blijft, waardoor het zonnepark ook in de winter aan het oog onttrokken is. Waar hekwerken voor beveiliging van het zonnepark nodig zijn, zijn deze aan de binnenzijde van de houtsingels en -wallen geplaatst. Daarnaast zijn de hekwerken voorzien van openingen aan de onderzijde voor klein wild en zoogdieren.

In de directe omgeving ligt één erf (Bussinksweg 3) waarvan de woning, beperkt door de eigen stallen, zicht heeft op het zonnepark. Aan deze zijde is de bestaande houtwal vrij dun. Deze wordt aangevuld en versterkt, specifiek in het deel waar zicht vanuit de woning mogelijk is.

Schaalniveau 3: Het zonneveld zelf

De inrichting van het zonneveld (met telkens 2 meter tussen de tafels) biedt ruimte voor graslanden onder en tussen de zonnepanelen. De ruimte rondom de paneelopstellingen wordt ingericht met kruidenrijke graslanden, met locatiespecifieke soorten. Bij beheer van graslanden bij zonneveld wordt op steeds meer plaatsen gewerkt aan de ontwikkeling van soortenrijke of structuurrijke vegetaties. Maaien en afvoeren is daarbij meestal de gevolgde aanpak van het beheer. Het maaien en afvoeren is echter vaak maar beperkt succesvol en levert vaak geen grote natuurwaarden op. Het invoeren van een gerichte vorm van periodieke begrazing met een schaapskudde kan tegenvallende resultaten van maaibeheer doorbreken en kan een duidelijke

6. Catalogus Gebiedskenmerken Overijssel, 12 april 2017

toename van de natuurwaarden betekenen. In dit geval zal een schaapskudde zorgen voor het beheer van het grasland.

De terreininrichting is mogelijk met flora die aansluit bij soorten die in de omgeving voorkomen. Bij de aanleg van het eco-zonnepark in Ubbena zijn goede ervaringen opgedaan om ecologische meerwaarde mogelijk te maken.^{7b} Inmiddels zijn hier naast vele holen van veldmuizen, ook vele plantensoorten, diverse paddenstoelen, een bruine kikker en een zwarte roodstaart gespot. Tevens is er sterrenschot ontdekt, volgens de kenners afkomstig van een bunzing.

Onder de zonnepanelen aan de westzijde komen takkenrillen. Deze worden opgebouwd uit materiaal dat vrijkomt bij het beheer. Deze plekken zijn geschikt voor egels. Bij de poel, in de zuidwestelijke hoek van het park komt een broedhoop. Ook deze wordt opgebouwd uit materiaal dat vrijkomt bij beheer van het park. De broedhoop is geschikt voor amfibieën en mogelijk ook voor ringslangen.

De maximum bouwhoogte van de zonnepanelen (inclusief constructie) is 1,9 meter, zoals getoond in de doorsneden in hoofdstuk 4.4. Met deze hoogte heeft het park geen negatief effect op de zichtbeleving. Ook sluit zij aan bij de landschappelijke inpassing en maakt zij meervoudig ruimtegebruik voor ecologisch dubbelgebruik onder de panelen mogelijk. Bij de inrichting en realisatie van het zonnepark wordt rekening gehouden met duurzaamheid en klimaatadaptatie. De zonnepanelen voldoen aan diverse richtlijnen omtrent de sociale, economische en ecologische componenten duurzaamheid (denk aan productieomstandigheden, materiaalkeuze), zoals vereist door banken en verzekeraars. De fundering van de paneeltafels bestaat uit geboorde stalen buispalen. Deze zullen na de exploitatiefase eenvoudig worden verwijderd. Op deze manier wordt de impact van het zonnepark op de omgeving en ondergrond verder geminimaliseerd.

Voor de ontsluiting van het zonnepark wordt het bestaande toegangspad aan de noordoost zijde voorzien van halfverharding. Aan de zuidoost zijde wordt op eenzelfde wijze een nieuwe ontsluiting aangelegd als secundaire toegang bij een mogelijke inzet van blusvoertuigen. Rondom de paneelopstellingen komt een soortgelijke route. De totale oppervlakte halfverharding is 8.945m². De houtwal langs het bestaande toegangspad wordt aangevuld en versterkt waar nodig zodat deze aansluit op de Bussinksweg.

Tijdens de bouwperiode van drie maanden is de Bussinksweg de primaire toegangsroute voor vracht- en bouwverkeer. Parkeren gebeurt op het bouwterrein zelf, waar een tijdelijke bouwplaats wordt ingericht en voldoende ruimte is voor zowel werktuigen als personenwagens van installatieploegen. Na oplevering blijft de bereikbaarheid via de Bussinksweg gewaarborgd. Het zonnepark heeft geen publieke toegang en onderhoudsbezoeken zijn beperkt en gepland. Parkeren vindt plaats op de onderhoudsroute die door de planlocatie loopt en is uitsluitend toegestaan voor bevoegde personen, waardoor overlast voor de omgeving minimaal blijft.

7. “Ecologisch zonnepark is geen geldmachine, maar draagt wel zorg voor de natuur”, Trouw, 25 juni 2018
8. “Mensen én insecten in hun sas met eco-zonnepark op oude stortplaats Ubbena”, Dagblad van het Noorden, 14 december 2017

Bij de toegang tot het zonnepark is naast de transformator een ruimte gereserveerd voor een batterij. Deze voorzieningen worden uitgevoerd in een donkere kleur en staan opgesteld achter de houtsingel.

In de Omgevingsverordening Overijssel is in artikel 2.1.8 lid 2 vastgelegd dat het verlies aan landschappelijke en ecologische waarden gecompenseerd moet worden. Hiervoor wordt allereerst de basisinspanning gerealiseerd. Daarnaast is er sprake van aanvullende kwaliteitsprestaties. In het overzicht hieronder is weergegeven op welke manier de basisinspanning en aanvullende kwaliteitspresentaties een plek krijgen in het ontwerp van het zonnepark. De basisinspanningen en aanvullende kwaliteitsprestaties verwijzen naar de Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden⁸ en zijn in de voorgaande tekst beschreven.

8. “Kwaliteitsimpuls zonnevelden – Ruimte voor zonnepanelen in de Groene Omgeving”, provincie Overijssel, vastgesteld door GS op 28 februari 2017, p.3

In balans door aanvullende kwaliteitsprestaties

3.2 WATER

Watergang

Het plan ligt in het (deel)stroomgebied Sallandse Weteringen. Aan de westzijde van het plangebied ligt een A-watergang die WDO Delta beheert. Het is noodzakelijk dat de functie van deze watergang altijd is gegarandeerd, rekening houdend met de beschermingszone van deze watergang. Hiervoor blijft een obstakelvrije strook beschikbaar voor onderhoud van minimaal 5 meter breed vanaf de insteek.

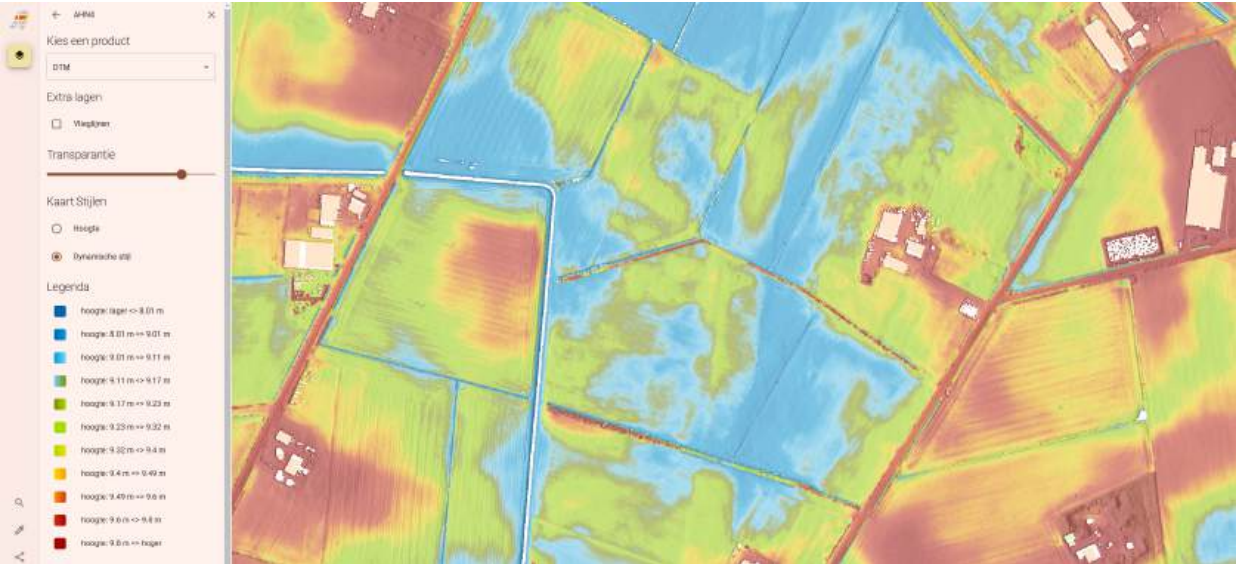
Verder geldt een ontvangstplicht voor maaisel voor aangrenzende eigenaren. Dit maaisel wordt tijdens regulier beheer van het zonnepark afgevoerd. Hiervoor is een doorsteek in de houtsingel om de strook langs de watergang te bereiken vanuit het zonnepark.

Waterberging

Vanuit het oogpunt van klimaatadaptatie is het belangrijk om wateroverlast te voorkomen. Het zonnepark ligt op een laaggelegen kavel met hoge grondwaterstand. Om toekomstige overlast te beperken, zorgen we voor infiltrerend vermogen van het bodem en maken we ruimte om water (tijdelijk) te bergen en vertraagd af te voeren.

Bij het zonnepark wordt geen dichte verharding aangebracht en dus kan regenwater nog steeds de bodem bereiken. Echter is op sommige delen van het plangebied de grondwaterstand hoog, en bestaat het risico op verarming van de bodem of verslemping. De inrichting met grasland onder de panelen, kruidenrijke graslanden rondom de paneelopstellingen en gericht beheer met schapen zorgen ervoor dat de bodem haar infiltrerend vermogen behoudt.

De zuidzijde is het laagstgelegen deel van het kavel, waardoor de afwatering via deze zijde verloopt. Om het waterbergend vermogen te vergroten wordt hier een grote poel aangelegd. Hier ontstaat een gradiënt van nat naar droog. De poel liggen in de zon waardoor ze geschikt zijn voor amfibieën. Dit vergroot zowel de ecologische waarde van het gebied, als de hoeveelheid water dat kan worden vastgehouden. De poel heeft een afmeting van 8,5m breed en 60m lang, wat een oppervlakte geeft van 500m².

LIGGING VAN HET GEBIED T.O.V. N.A.P.

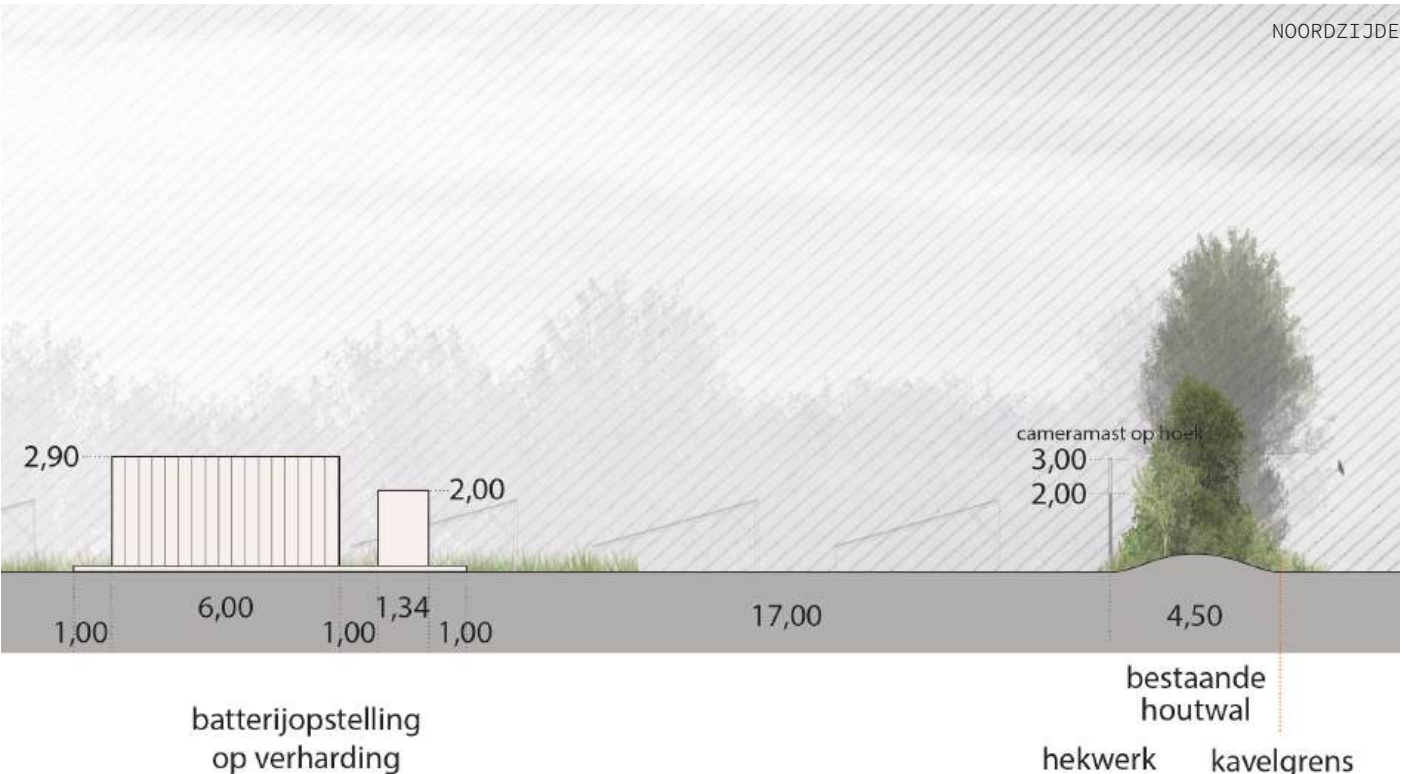
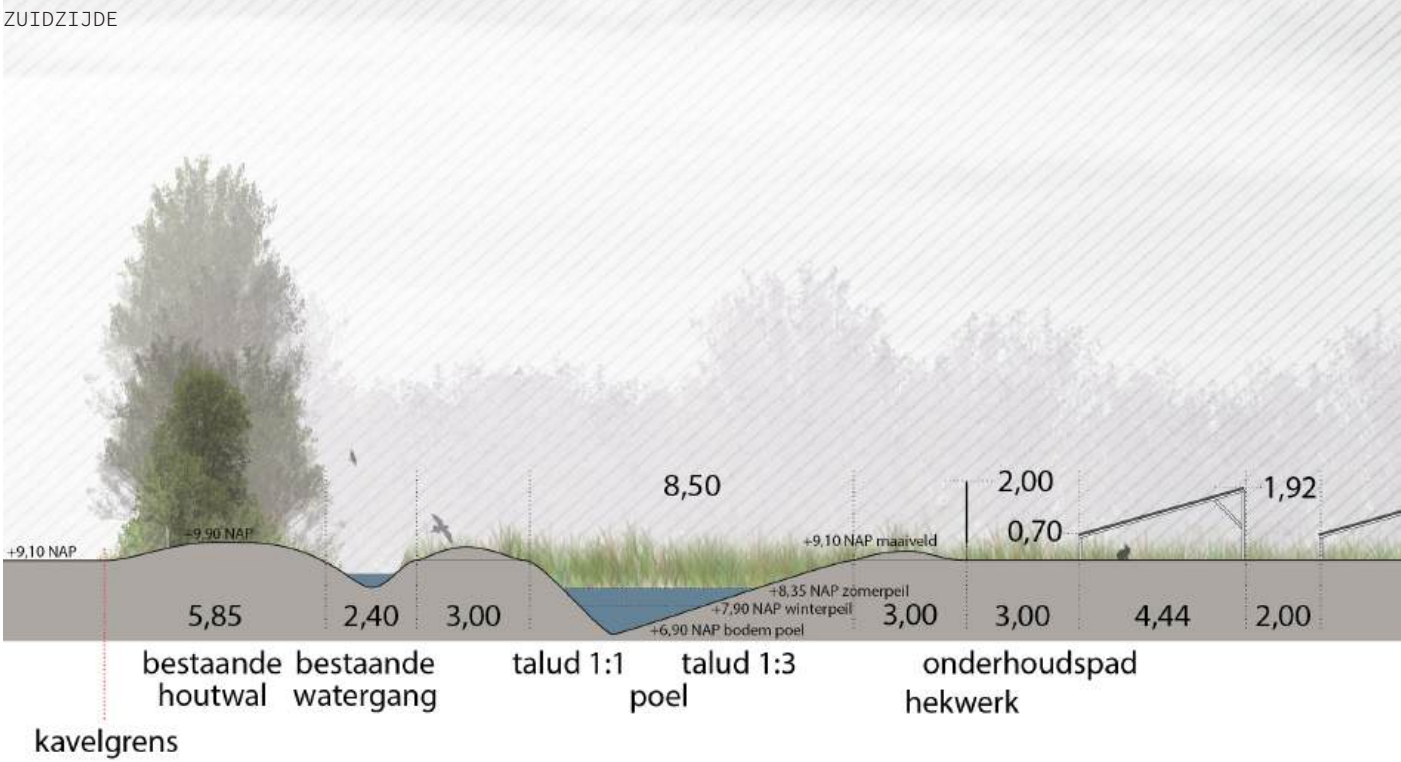
Bron: Actueel Hoogtebestand Nederland

3.3 PRINCIPETEKENING

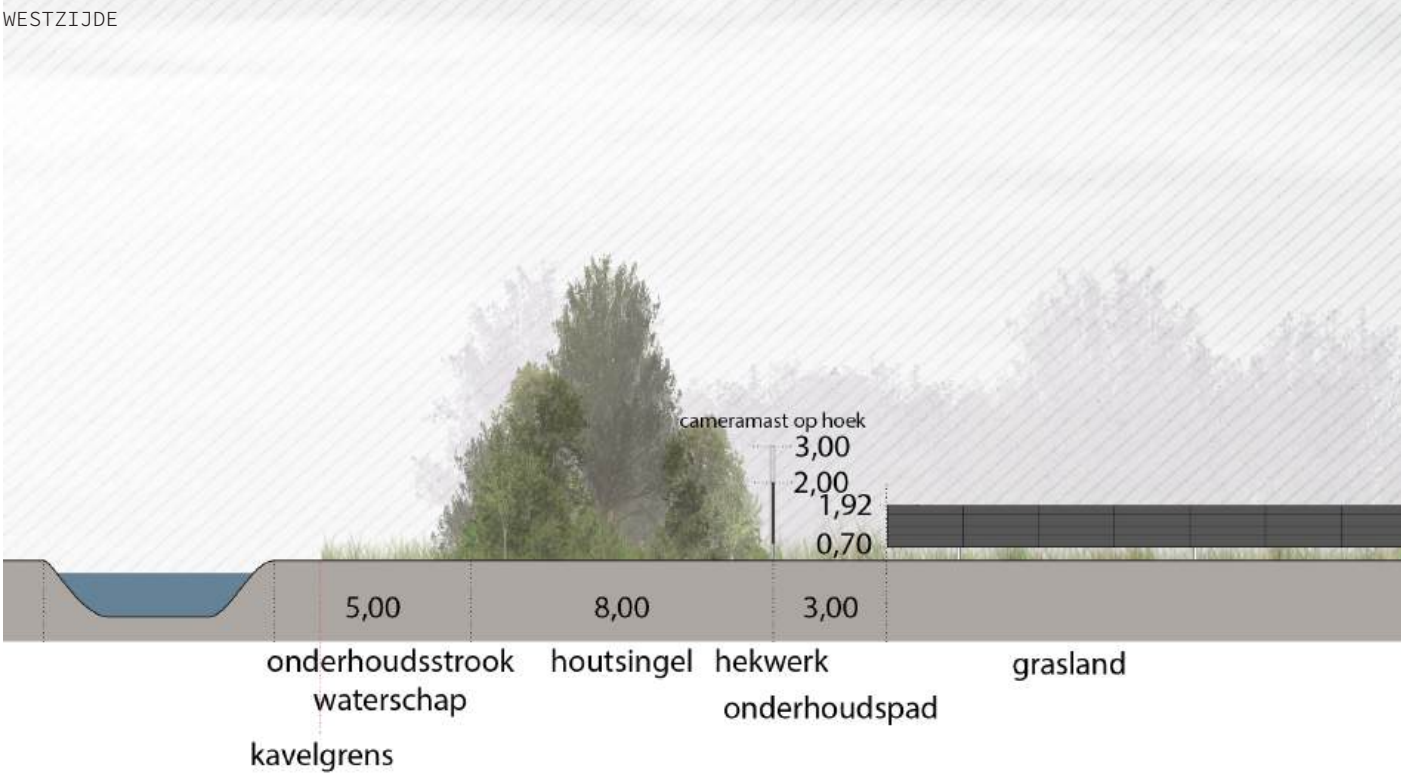
3.4 PRINCIPEDOORSNEDEN

PRINCIPEDOORSNEDEN NOORD-ZUID

Schaal 1:200

PRINCIPEDOORSNEDEN OOST-WEST

Schaal 1:200

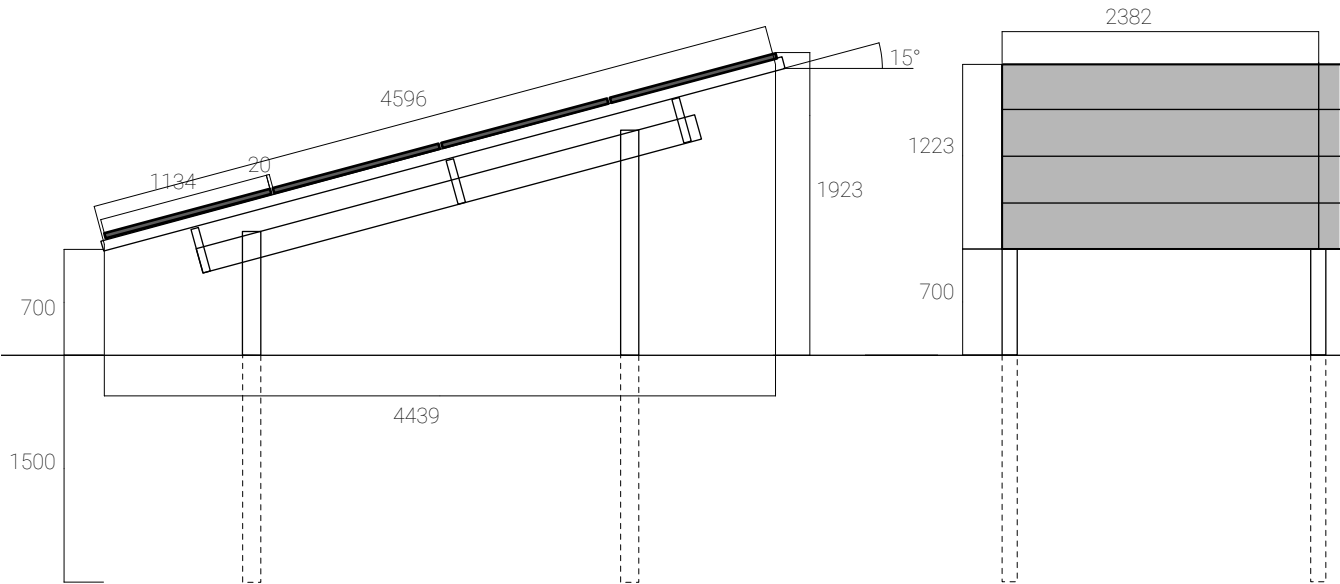
PRINCIPEDOORSNEDEN NOORD-ZUID

N1 NOORDZIJDE

Schaal 1:200

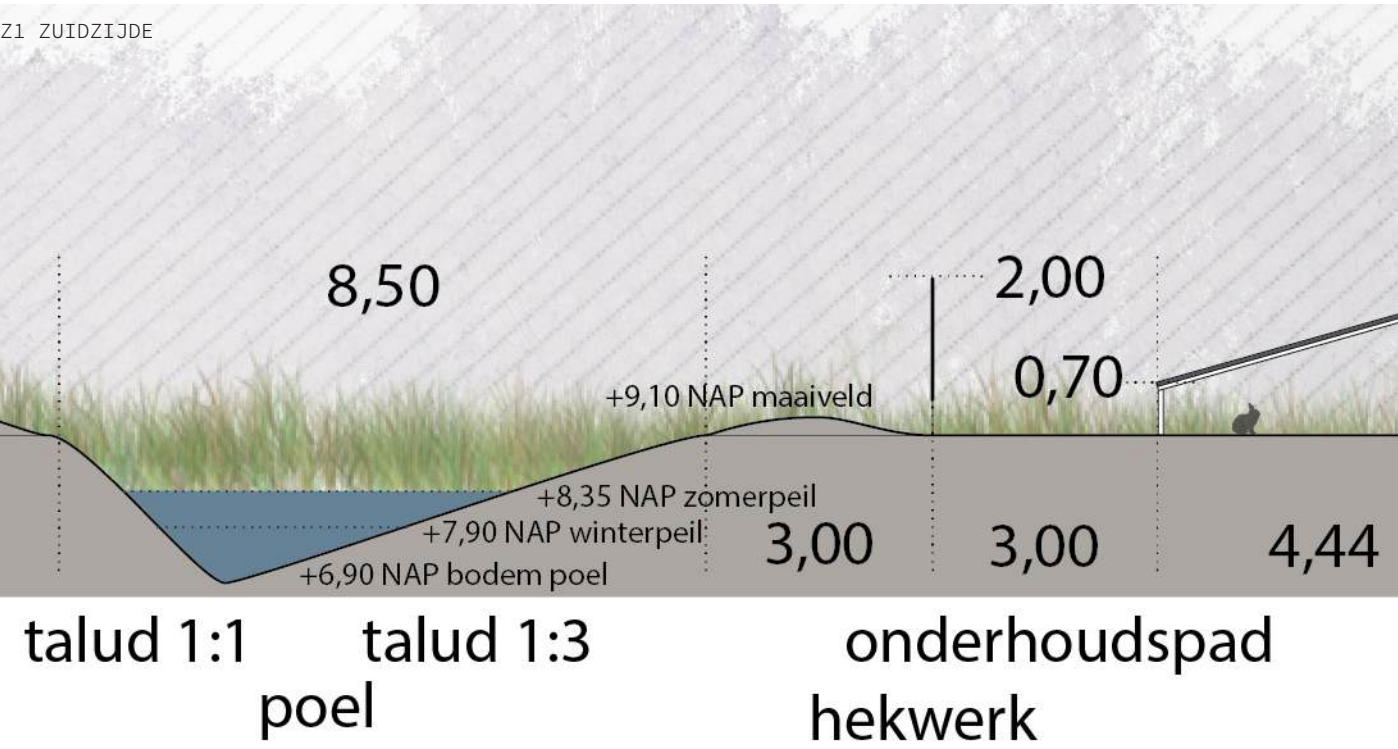
DOORSNEDE EN AANZICHT TECHNISCH

SCHEMATISCHE WEERGEVEN BEHEERZONES

Z1 ZUIDZIJDE

Schaal 1:100

4. AANLEG, ONTWIKKELING EN BEHEER

4.1 INVENTARISATIE

Ten behoeve van het beheerplan is een inventarisatie van de huidige situatie uitgevoerd door ANV Groen Salland.

Noordzijde van het perceel maakt deel uit van een oude houtwal met nog mooie inlandse eiken waarvan enkelen 100 -150 jaar oud, tussen deze eiken staan enkele zeer oude meidoorns, wilgenopslag, wat zwarte els, wat hazelaars en vooral veel ongewenste Amerikaanse vogelkers (exoten) en 1 grove den aan het eind .

Advies: Handhaven alle inlandse eiken, meidoorn, hazelaars en els. Verwijderen alle Amerikaanse vogelkers. Inplanten open plekken met eiken die als overstaanders geplant worden. Inplanten onder begroeiing met meidoorn, hazelaar, sleedoorn, krent, vuilboom. Met deze relatief lage begroeiers ook deze houtwal verbreden, zo ontstaat er een zeer mooi oude houtwal met een mooie gevarieerde dichte onder begroeiing .

Zuidzijde : qua ligging aanmerkelijk lager, oude houtwal met een diepe sloot langs zij. Aan de zijde van de wetering staan fraaie oude inlandse eiken, een oude beuk, enkele grove den en een paar berken. Hoe verder we richting Bussinksweg gaan zien we dat de grondslag daar aanmerkelijk lager ligt en dus de vegetatie ook veranderd, daar staan twee grote populieren welke geveld zouden moeten worden. Verder staan daar voornamelijk wilgenopslag , (ratel)populieropslag , en zwarte els. Dit zijn met name bomen die op zeer vochtige plekken voorkomen.

Advies : Vellen 2 grote populieren, deze zijn kaprijp, beginnen in dit stadium vaak te rotten, laten takken vallen of waaien om met storm. Alle inlandse eiken handhaven, open plekken inplanten met zwarte els, meidoorn.

4.2 AANLEG, ONTWIKKELING EN BEHEER

Houtwal (bestaand)
1.480m2 (ca. 141m lang x 5,85m breed en 146m lang x 4,5m breed)

- Herstel bestaande houtwal*
- Toevoegen van beplanting waar nodig.
 - De aanplant vindt bij voorkeur plaats in de maanden oktober-november. Als aanleg in deze maanden niet mogelijk is, kan het planten ook nog plaatsvinden in december-maart, mits het niet vriest.
 - Gebruik van inheems materiaal, passend bij de locatie.
 - Boomvormers: Fladderiep, winterlinde, haagbeuk, gewone es wilg, zwarte els en zachte berk.
 - Struiken: Lijsterbes, meidoorn, sleedoorn, vuurdoorn, Gelderse roos, hondsroos, kardinaalsmuts, vuilboom, zoete kers, hazelaar.

- Instandhoudingsbeheer*
- Snoeien en uitdunnen van de houtsingel waar nodig.
 - Eens in de 15 jaar terugzetten van bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond. Gefaseerd (per keer een derde deel) en buiten het broedseizoen (15 maart – 15 september). Zorg voor overstaanders: per 10m tenminste 1.
 - Snoeihout kan worden gebruikt voor het maken van broeihopen en takkenrillen onder de panelen

Houtwal (binnen belemmeringenstrook Gasunie)
404m2 (ca. 39m lang x 5,85m breed en 39m lang x 4,5m breed)

- Herstel en beheer als Houtwal bestaand, met inachtnaam Beplantingslijst Gasunie*
- Boomvormers: Waterwilg
 - Struiken: Lijsterbes, meidoorn, sleedoorn, Gelderse roos, hondsroos, kardinaalsmuts, vuilboom, hazelaar.

Houtsingel (nieuw)

ca. 2.015m2 (ca. 95m lang x 8m breed en 145m lang x 6,45-11,00m breed)

Aanplant

- De te beplanten oppervlakte dient te worden bewerkt, bijvoorbeeld door de grond te frezen en/of te planten in bewerkte grond.
- De aanplant vindt bij voorkeur plaats in de maanden oktober-november. Als aanleg in deze maanden niet mogelijk is, kan het planten ook nog plaatsvinden in december-maart, mits het niet vriest.
- Gebruik van inheems materiaal, passend bij de locatie.
- Boomvormers: Fladderiep, winterlinde, haagbeuk, gewone es wilg, zwarte els en zachte berk.
- Struiken: Lijsterbes, meidoorn, sleedoorn, vuurdoorn, Gelderse roos, hondsroos, kardinaalsmuts, vuilboom, zoete kers, hazelaar.
- Zorg voor voldoende dooradering met hulst (Ilex aquifolium) en gewone liguster (Ligustrum vulgare) voor een semi-wintergroen beeld.
- Plaats bomen (2 rijen) in het midden en struiken aan de randen met onderlinge afstand van 1 bij 1 meter
- Voor de aanplant wordt gekozen voor 3-jarig bosplantsoen met de maat 100-120 cm hoogte, 14-16cm stamomvang.
- Planten in groepen van minstens 5-7 stuks per soort om te voorkomen dat langzaam groeiende soorten worden overgroeid.

Ontwikkelingsbeheer (jaar 0 t/m 5 jaar)

- Plaats een afrastering op 1 meter afstand van de houtsingel, om de nieuwe aanplant tegen vraat door vee te beschermen.
- Geef de jonge aanplant, indien mogelijk, met name de eerste twee jaar na aanplant voldoende water in droge perioden en houd het element zoveel mogelijk onkruidvrij.

Instandhoudingsbeheer (vanaf jaar 5)

- Na ongeveer 5 jaar snoeien en uitdunnen van de houtsingel waar nodig.
- Eens in de 15 jaar terugzetten van bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond. Gefaseerd (per keer een derde deel) en buiten het broedseizoen (15 maart – 15 september). Zorg voor overstaanders: per 10m tenminste 1.
- Snoeihout kan worden gebruikt voor het maken van broeihopen en takkenrillen onder de panelen.

Kruidenrijk grasland

ca. 6.070 m2

Bodemonderzoek

- Vóór aanleg: voer een bodemonderzoek uit naar de huidige stand van zaken: voedselrijkdom, mineralen en elementen etc. Pas onderstaand plan voor aanleg en beheer aan op basis van de resultaten. Dit is onderdeel van de monitoring zoals omschreven in de voorwaarden voor toekenning van SDE++ voor natuurinclusieve zonneparken.

Aanplant

De inrichting van het zonnepark biedt ruimte voor kruidenrijke graslanden rondom de paneelopstellingen. Hiervoor wordt een zadenmengsel samengesteld met gebiedseigen soorten waarvan een deel lichtminnende soorten en een deel schaduwplanten voor onder de panelen. Er wordt gebruik gemaakt van een inheems mengsel met als doel dat de bloeihoogte van het bloemrijk grasland zo lang mogelijk is ten behoeve van de wilde bij en anders inheemse insecten. Een bloemrijk resultaat kan vanwege de meerjarige kruiden vanaf het tweede of derde jaar worden verwacht.

Ontwikkelingsbeheer (0 t/m 5 jaar)

- Het kruidenrijk grasland drie tot vijf keer per jaar begrazen, met tussenpozen van minimaal 6 weken.
- Bij droogte eerste paar jaar water geven.
- Bij uitval van meer dan 10% bijzaaien.
- Het grasland wordt niet kunstmatig bemest.
- Invasieve soorten als berenklauw, akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop jaarrond bestrijden.

Instandhoudingsbeheer (vanaf jaar 5)

- Bij een goed ontwikkelde kruidenrijke vegetatie 2 à 3 keer begrazen per jaar.
- Als de vegetatie vergrast dient opnieuw te worden ingezaaid.
- Het grasland wordt niet kunstmatig bemest.

Grasland

ca. 17.290 m2

Aanplant

De inrichting van het zonneveld (met telkens 2 meter tussen de tafels) biedt ruimte voor graslanden onder en tussen de zonnepanelen. Hiervoor wordt een zadenmengsel samengesteld met gebiedseigen soorten waarvan een deel lichtminnende soorten en een deel schaduwplanten voor onder de panelen.

Ontwikkelingsbeheer (0 t/m 5 jaar)

- Het grasland drie tot vijf keer per jaar begrazen, met tussenpozen van minimaal 6 weken.
- Het grasland wordt niet kunstmatig bemest.
- Invasieve soorten als berenklaauw, akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop jaarrond bestrijden.

Instandhoudingsbeheer (vanaf jaar 5)

- Bij een goed ontwikkelde kruidenrijke vegetatie 2 à 3 keer begrazen per jaar.
- Als de vegetatie vergrast dient opnieuw te worden ingezaaid.
- Het grasland wordt niet kunstmatig bemest.

Broeihoop

[2 x 20m2]

Aan de westzijde van de strook voor waterberging komen twee broeihopen. Deze hopen organisch materiaal uit de omgeving biedt een rust,- voortplantings- en/of overwinterplek voor kleine zoogdieren, reptielen en amfibieën. Deze locatie heeft aansluiting bij de watergangen. Eén broeihoop ligt aan de zuidzijde, waar de schaduwrijke ligging ervoor zorgt dat de vochtigheid op peil blijft. De tweede broeihoop komt aan de noordelijke zijde van deze zone. Hier is meer zon waardoor deze hoop ook geschikt is voor eieren van ringslangen.

Aanleg

- Leg takken(bossen) of snoeihout, dat vrijkomt bij het beheer van de houtwallen en -singels, op de grond. Zet daar vrijkomend maaisel en/of bladeren in afwisselende lagen bovenop. Gebruik hiervoor geen eiken- en beukenblad, aangezien dit slecht verteerd/
- Zorg dat de broeihoop minimaal één meter hoog is.

Instandhoudingsbeheer

- Vul de broeihopen jaarlijks aan met materiaal dat vrijkomt bij het beheer van het zonnepark.

Waterberging - poel

[ca. 1.770m2,
waarvan 60x8,5m = 500 m2 poel]

Deze beschrijving is gebaseerd op informatie van RAVON (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland: <https://www.ravon.nl/Helpdesk/poel-aanleggen>.

Aanleg

- Uitgraven van de poel, tot 1 meter onder laagste grondwaterstand (winterpeil = 7,9m NAP).
- Het talud aan de zuidzijde is maximaal 1:1. Het talud aan de noordzijde is 1:3.
- De vrijkomende grond gebruiken binnen het zonnepark, om de onderhoudspaden aan weerszijde van de poel op te voegen, reliëf rondom de poel te creëren en onder de nieuw aan te leggen houtsingels.
- De aanleg vindt bij voorkeur plaats in de droge period juni-augustus. Als aanleg in deze maanden niet mogelijk is, kan de aanleg ook plaatsvinden in een vorstperiode.

Instandhoudingsbeheer

- Maai en verwijder de water- en oeverplanten wanneer vegetatie meer dan 50% van de poel bedekt.
- ONderhoud vindt plaats in de periode half augustus tot half oktober.
- Spaar per onderhoudsbeurt ten minste 10% van de planten in het water door de randen niet mee te maaien. Maai waterplanten 20 cm boven de waterbodem af. Trek ze niet uit de bodem. Gebruik bij voorkeur een maaikorf.
- Spaar per onderhoudsbeurt ten minste 75% van de oeverplanten door de droge delen niet te maaien. Maai planten op het droge 20 cm boven de bodem af.
- Het is niet toegestaan te klepelen.

Oever uitkrabben:

- Uitkrabben van de oevers is nodig als de oever niet meer bereikbaar is voor dieren die in het water leven.
- Doe de werkzaamheden in de periode half augustus tot half oktober.
- Eén keer per acht jaar de oever uitkrabben. Vaker bij snellere verlanding.
- Gebruik voor het uitkrabben een maai-hark combinatie. Maai en verwijder de droge oevervegetatie boven de waterlijn. Krab en verwijder aangeslibde bagger uit de kant.

Waterbodem baggeren:

- Doe de werkzaamheden in de periode half augustus tot half oktober.
- Eén keer per acht jaar de oever uitkrabben.
- Spaar bij het baggeren ten minste 25% van de waterbodem door de bagger aan de randen van de watergang niet te verwijderen.
- Gebruik voor het baggeren bij voorkeur een baggerspuit of hydrolische stofzuiger.

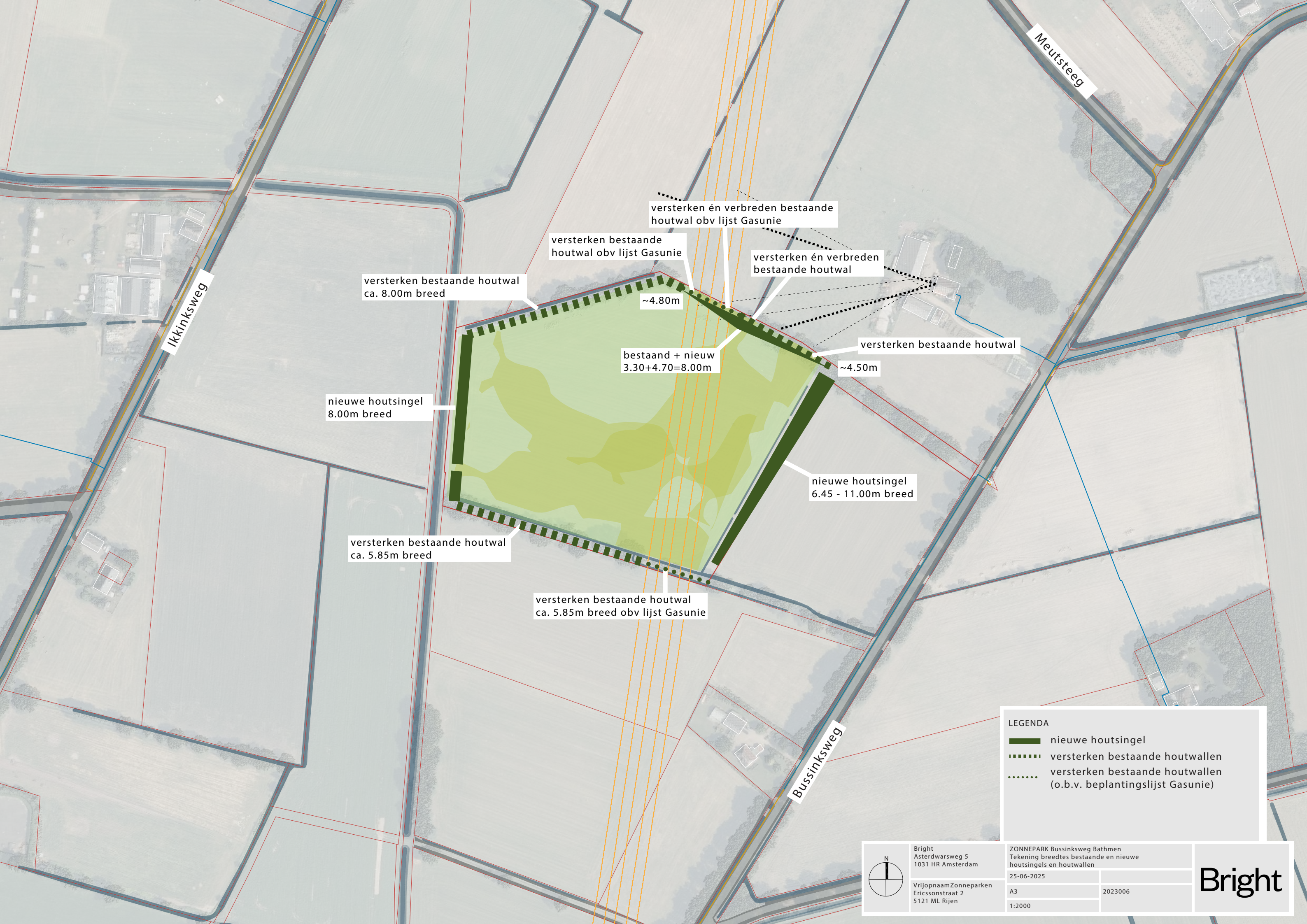

Ikkinksweg

Meutsteeg

Bussinksweg

- LEGENDA
- cameramast
 - hekwerk
 - omvormer
 - transformator en batterij
 - zonnepark
 - halfverharding (toegang en onderhoud)
 - gasleiding (hoge druk)
 - takkenrillen (5 m²)
 - broeihoop (20m²)
 - houtsingel nieuw
 - houtwal bestaand
 - waterberging / poelen
 - kruidenrijk grasland
 - grasland onder panelen

LEGENDA

- nieuwe houtsingel
- versterken bestaande houtwallen
- versterken bestaande houtwallen (o.b.v. beplantingslijst Gasunie)

Bright
Asterdarsweg 5
1031 HR Amsterdam

VrijopnaamZonneparken
Ericssonstraat 2
5121 ML Rijen

ZONNEPARK Bussinksweg Bathmen
Tekening breedtes bestaande en nieuwe
houtsingels en houtwallen

25-06-2025

A3

1:2000

2023006

Bright

Communicatie- en procesparticipatieplan

Zonnepark Bussinksweg Bathmen

Communicatie en procesparticipatie staan aan de basis van draagvlak voor en betrokkenheid van omwonenden bij het initiatief Zonnepark Bussinksweg in Bathmen (gemeente Deventer). Ons doel is dat de hele omgeving het resultaat van een project kan ervaren waarover zij zelf hebben kunnen meedenken. Dergelijke meerwaarde creëer je niet alleen. Het raakt alle stakeholders en verbindt ze. Het is een continu proces waarin burgers, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties samenwerken aan een inclusieve, duurzame en circulaire economie.

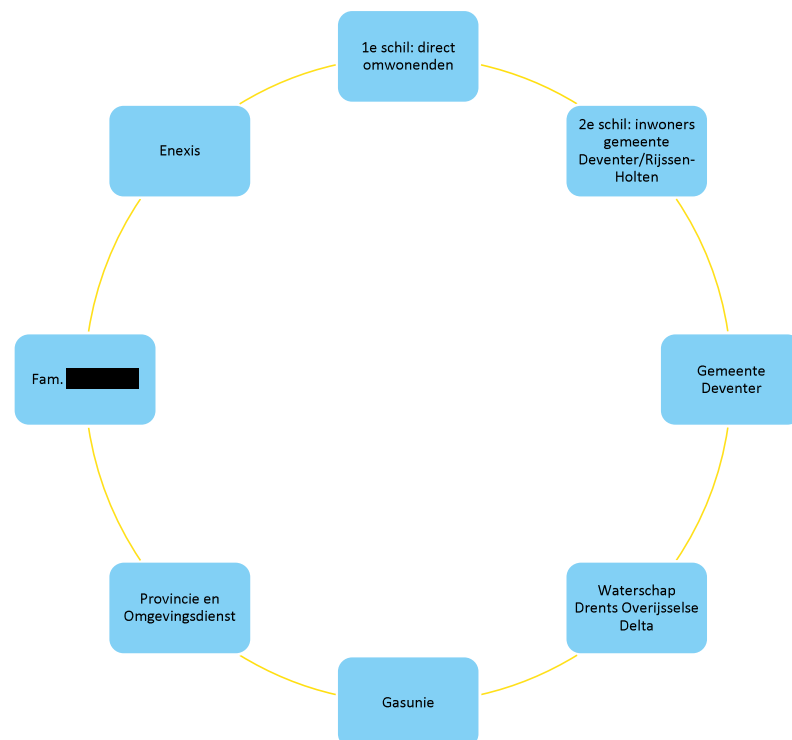
Door samen te werken krijg je begrip voor elkaar en zie je andere perspectieven. Wat dat betreft is dit communicatie- en participatieplan slechts een voorzet, een aftrap. Meerwaarde creëer je immers niet alleen.

Dit communicatie- en procesparticipatieplan beschrijft in dat kader ook de communicatieactiviteiten en -middelen die Vrijopnaam inzet gedurende de projectontwikkeling.

Uit dit document blijkt tegelijkertijd op welke wijze Vrijopnaam invulling wil geven aan de (proces)participatie, zowel in aanloop naar als na aanvraag van de omgevingsvergunning. Ook in het traject tussen vergunningverlening en realisatie wil Vrijopnaam omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig blijven informeren over de voortgang en planning. Met dien verstande dat communicatie niet zozeer gaat over zenden en ontvangen, maar vooral over begrijpen en verbinden.

Stakeholderanalyse

De voornaamste doelgroepen van de communicatie rondom Zonnepark Bussinksweg zijn in onderstaande diagram weergegeven.

Stakeholders Zonnepark Bussinksweg Bathmen

Stakeholder(s)	Rol/belang in project
Fam. [REDACTED]	Landeigenaar, goede verstandhouding buurt
1 ^e schil: direct omwonenden	Verwerking wensen in parkontwerp, eerste recht aanschaf Paneelopnaam
2 ^e schil: inwoners gemeente Deventer/Rijssen-Holten	Tweede recht aanschaf Paneelopnaam
Gemeente Deventer	Verwezenlijking lokale/regionale klimaatdoelen, verstrekker vergunning
Waterschap Drents Overijsselse Delta	Beheer waterloop westzijde plangebied / preventie overbelasting watersysteem
Gasunie	Beheer aanwezige gasleidingen op terrein (zakelijk rechthebbende)
Provincie Overijssel / Omgevingsdienst IJsselland	Goede ruimtelijke ordening in overeenstemming met Omgevingsvisie/-verordening en andere overheidsbelangen
Enexis	Aanleg netaansluiting

Overzicht stakeholders en belang in/bij project

Communicatiedoel

De centrale boodschap in de communicatie laat zich als volgt samenvatten:

"Zonnepark Bussinksweg in Bathmen is een zorgvuldig ingepaste ingreep in het landschap die een significante bijdrage levert aan bestaande lokale klimaatdoelen, waarbij omwonenden de gelegenheid krijgen mee te profiteren van het financiële rendement. Een project bovendien dat voorziet in een toename van natuurwaarden met maatschappelijke meerwaarde tot in lengte van jaren."

Communicatiemiddelen

Om deze boodschap op het juiste moment in de juiste vorm met de juiste doelgroepen te delen, zet Vrijopnaam de volgende communicatiemiddelen in:

- Via **persoonlijke gesprekken** is bij Vrijopnaam een centraal overzicht ontstaan van belanghebbenden/ omwonenden/geïnteresseerden, hun namen + contactgegevens en hun standpunten/visies/wensen ten aanzien van het projectinitiatief. Hierbij geldt dat de projectontwikkelaars van Vrijopnaam altijd per telefoon en/of e-mail klaarstaan om af te stemmen over het project;
- Via **informatiebijeenkomsten** zijn zaken als ontwerp, inpassing en participatie voor het voetlicht van verdere omwonenden gebracht, en is het overzicht verrijkt met wensen/voorkeuren/zorgen die omwonenden hebben;
- Via een **projectwebsite** (zie voorbeeld rechts) onder www.vrijopnaamzonneparken.nl blijven de projectinhoud en de stand van zaken qua proces/procedures voor eenieder inzichtelijk op elk gewenst moment;
- Periodiek worden nieuwsberichten en andere wetenswaardigheden rondom het projectinitiatief gedeeld via een **nieuwsbrief** die wordt verzonden naar de belanghebbenden/omwonenden/geïnteresseerden die in het hiervoor genoemde centrale overzicht staan;
- Met relevante stakeholders zoals de gemeente en Enexis stemt Vrijopnaam **bilateraal** af, per telefoon, e-mail of via digitale/fysieke afstemmingsoverleggen;
- Rondom de werkelijke realisatie van het zonnepark zal de Paneelopnaam-propositie van energieleverancier Vrijopnaam onder de aandacht van alle inwoners worden gebracht, bijvoorbeeld via advertenties in **lokale media** zoals de **Bathmense Krant**. De huishoudens uit de 1^e en 2^e schil hebben respectievelijk het eerste en tweede recht op aanschaf van Panelenopnaam; indien na verloop van tijd blijkt dat nog Panelenopnaam beschikbaar zijn, dan kan het aanbod onder de aandacht van de overige klanten van Vrijopnaam worden gebracht.

BIDRAGEN AAN REALISATIE KLIMAATDOELEN

Het aanbrengen van ruim 1,8 megawatt aan aan zonnepanelen draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van 1,8 miljoen zonnepanelen in 2025. Het aanbrengen van ruim 1,8 megawatt aan aan zonnepanelen draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van 1,8 miljoen zonnepanelen in 2025.

PARKONTWERP

- Het park bestaat uit ruim 1,8 megawatt aan aan zonnepanelen draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van 1,8 miljoen zonnepanelen in 2025.
- Tussen de panelen worden er ruim 1,8 megawatt aan aan zonnepanelen draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van 1,8 miljoen zonnepanelen in 2025.
- Het park bestaat uit ruim 1,8 megawatt aan aan zonnepanelen draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van 1,8 miljoen zonnepanelen in 2025.

PROCES EN PLANNING

In 2023 zijn we begonnen met de voorbereidingen voor het aanbrengen van ruim 1,8 megawatt aan aan zonnepanelen draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van 1,8 miljoen zonnepanelen in 2025.

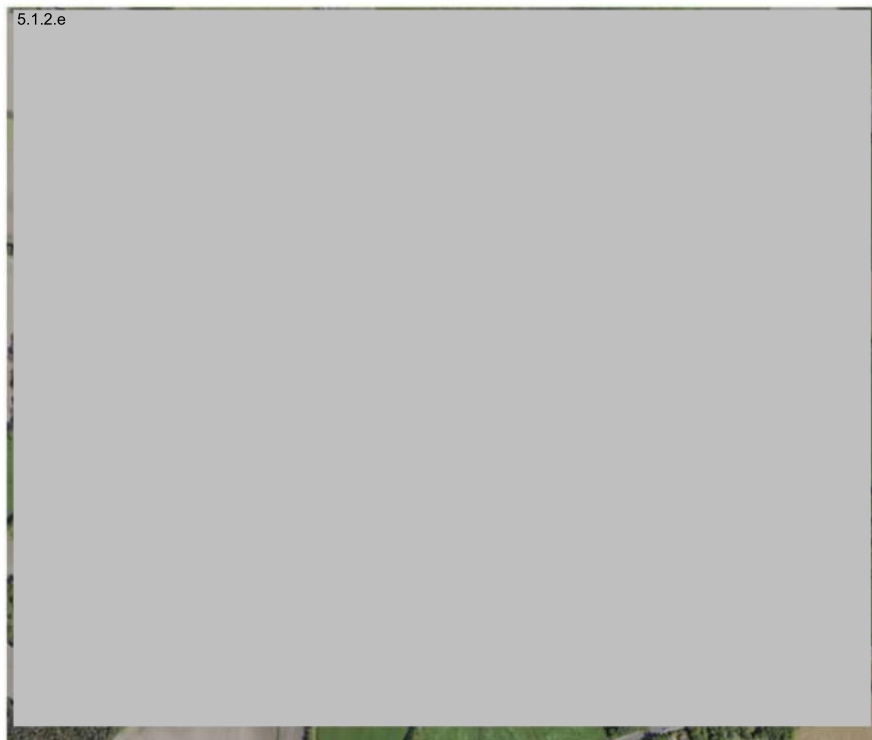
Voorbeeldweergave projectsite

Stappenplan procesparticipatie

Vrijopnaam hecht er waarde aan omwonenden tijdig te betrekken bij de planontwikkeling. In deze paragraaf omschrijven we hoe Vrijopnaam de belangen van de direct omwonenden behartigt voorafgaand aan, tijdens en na de realisatie van de zonneweide aan de Bussinksweg. Dit gebeurt via een stappenplan zoals hieronder uitgewerkt. De missie hierbij is: volledige/tijdige informatievoorziening en inspraak, onderweg naar realisatie van een breed gedragen project met lokale revenuen.

Stap 0: vooroverleg (direct) omwonenden door grondeigenaar

De grondeigenaar heeft in februari/maart 2023 het projectvoornemen kenbaar gemaakt bij drie omwonenden met het meest directe zicht op de projectlocatie (binnen 200m van plangebied gesitueerd). De bevindingen uit deze gesprekken zijn achteraan dit procesparticipatieplan bijgevoegd.

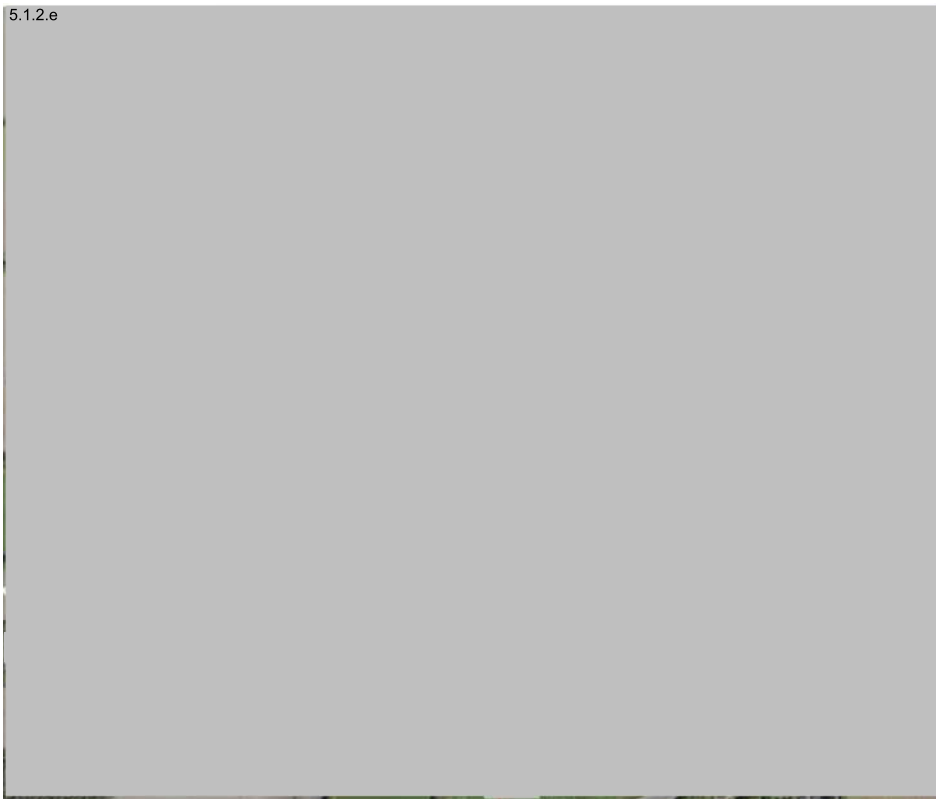

Meest direct omwonenden binnen 200m van plangebied

Stap 1: vooroverleg omwonenden in 1^e schil rondom projectlocatie

Vrijopnaam heeft nadien (26 april 2023), in aanloop naar het principeverzoek, eerst een informatieavond georganiseerd in het Kulturhus Dijkerhoek voor de omwonenden in de "1^e schil" van circa 600 meter rondom de projectlocatie, zoals weergegeven in onderstaande afbeelding. Doel van de avond was het delen van informatie over het initiatief en het ophalen van ideeën en gedachten van de bewoners. Een verslag van de bijeenkomst is achteraan dit procesparticipatieplan bijgevoegd.

5.1.2.e

Genodigden informatieavond 26 april 2023

Vrijopnaam heeft richting de gemeente verslag gedaan van de avond bij het indienen van het principeverzoek.

Stap 2: principeverzoek

Voor zover mogelijk en reëel heeft Vrijopnaam de input van de omwonenden verwerkt in een nieuwe inpassingstekening. Medio augustus 2023 heeft Vrijopnaam een principeverzoek voor de herziene inpassing van de zonneweide ingediend bij de gemeente Deventer. Op 28 september 2023 heeft de gemeente aangegeven dat zij – onder voorwaarden - kan instemmen met een zonneveld op de betreffende locatie in het jonge ontginningslandschap.

Stap 3: vooroverleg met overige lokale stakeholders

Voor het ontwikkelen van breder draagvlak voor en saamhorigheid bij het project heeft Vrijopnaam gesprekken voorzien met twee andere belangrijke stakeholders.

1. Waterschap Drents Overijsselse Delta
2. Gasunie

Met het Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft in juli 2023 al projectinhoudelijk overleg plaatsgevonden m.b.t. de zonneweide. Naar aanleiding hiervan is het projectontwerp gewijzigd en is het helder geworden voor Vrijopnaam welke belangen het waterschap heeft en hoe het projectplan met deze belangen verenigd kan worden.

Het concept-plan is daarnaast in mei 2023 gedeeld met Gasunie, waarbij zij kenbaar heeft gemaakt dat de corridor waar de leidingen voor toekomstig beheer en onderhoud beschikbaar dient te blijven. Gasunie heeft daarnaast algemene richtlijnen met betrekking tot het technisch ontwerp van zonneweides waaraan

het initiatief zal moeten voldoen, onder meer vanuit het oogpunt van kathodische bescherming. Het projectplan is ook op bas

Naast deze twee belanghebbenden zal Vrijopnaam ook in contact treden met de lokale coöperatie Noaber Energie Bathmen. Uit dit voorgenomen contact zal Vrijopnaam afleiden of en zo ja welke rol voor deze coöperatie is weggelegd in het vervolg van de planontwikkeling, binnen de kaders van de voorgenomen (financiële) participatie (zie plan voor financiële participatie). Een denkbare vorm van samenwerking zou zijn dat Noaber Energie Bathmen onder haar leden/achterban participanten werft en dat Vrijopnaam een kickback-vergoeding aan de coöperatie beschikbaar stelt per huishouden dat kiest voor deelname via Paneelopnaam. Een dergelijke vorm van samenwerking is Vrijopnaam eerder succesvol aangegaan rondom de ontwikkeling van andere soortgelijke zonneweides in Nederland. Vrijopnaam zal richting de gemeente verslag doen van de uitkomst van deze afstemming.

Stap 4: tweede informatiebijeenkomst

Op basis van het inpassingsontwerp en de verworven input vanuit stap 1 t/m 3 zal Vrijopnaam een nieuwe inloopbijeenkomst organiseren in Dijkerhoek waarbij de tussentijdse input is vertaald/verwerkt in een herzien projectplan. Dit nieuwe plan wordt gepresenteerd en besproken vanuit technisch perspectief, beleidsperspectief en landschappelijk-inpassingsperspectief.

De gemeente Deventer heeft al aangegeven graag aangehaakt te willen worden bij dit moment, zodat zij haar beleid op het gebied van hernieuwbare energie kan toelichten; vanuit stap 1 bleek dat hier een groot deel van de vragen/zorgen van omwonenden hiermee van doen hebben.

Waar nodig en gewenst treedt Vrijopnaam individueel in (vervolg)overleg met individuele huishoudens en/of een collectief van enkele omwonenden.

Waar nodig past Vrijopnaam de plannen aan en nadien zal de aanvraag voor de omgevingsvergunning en de tijdelijke afwijking van het Omgevingsplan worden ingediend.

Stap 5: informerende sessie raadsleden

Om politiek draagvlak te ontwikkelen, neemt Vrijopnaam graag (vertegenwoordigers van) de diverse raadsfracties mee naar de projectlocatie, zodat zij een concreet beeld kunnen vormen bij het plan waar het college en eventueel de raad haar oordeel over vellen. Deze stap is alleen van toepassing wanneer de gemeente Deventer hier zelf (ook) de meerwaarde van inziet.

Voorbeeld van informerende sessie op locatie voor raadsleden

Stap 6: betrokkenheid na vergunningverlening

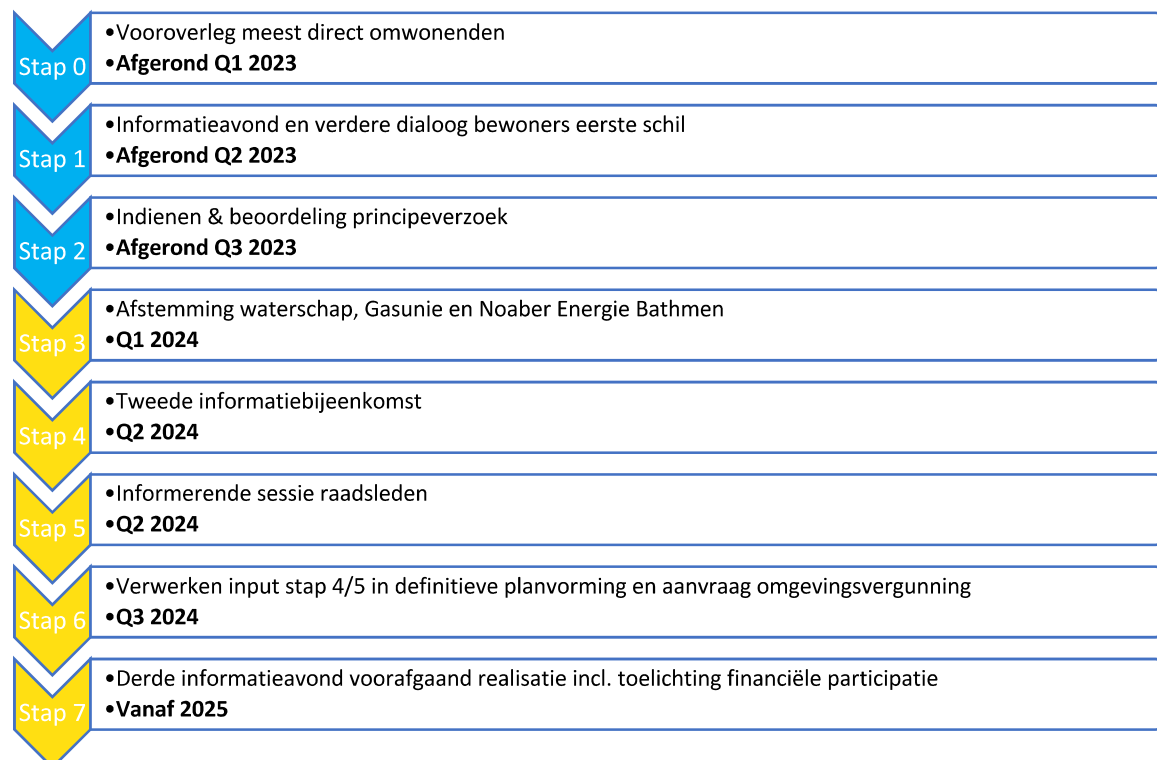
In aanloop naar de bouw van het zonnepark zal Vrijopnaam - na vergunningverlening - nogmaals een (bredere) informatiebijeenkomst organiseren nabij de projectlocatie, waarin zowel informatie over het zonnepark zelf als de participatiemogelijkheden in nader detail worden toegelicht. Voor, tijdens en na deze bijeenkomst wordt deze informatie ook via een projectwebsite digitaal ontsloten. De doelgroep is dan de inwoners/gebruikers van een grotere zone rondom het plangebied, ten noorden van de N344, die reikt tot en met de woonkern van Dijkelhoek.

Bredere doelgroep voor informatieverstrekking rondom zonnepark

Proces

Onderstaand processchema laat zien welke stappen van dit participatieplan reeds genomen zijn, welke stappen nog volgen en welke tijdshorizon hierbij naar verwachting hoort.

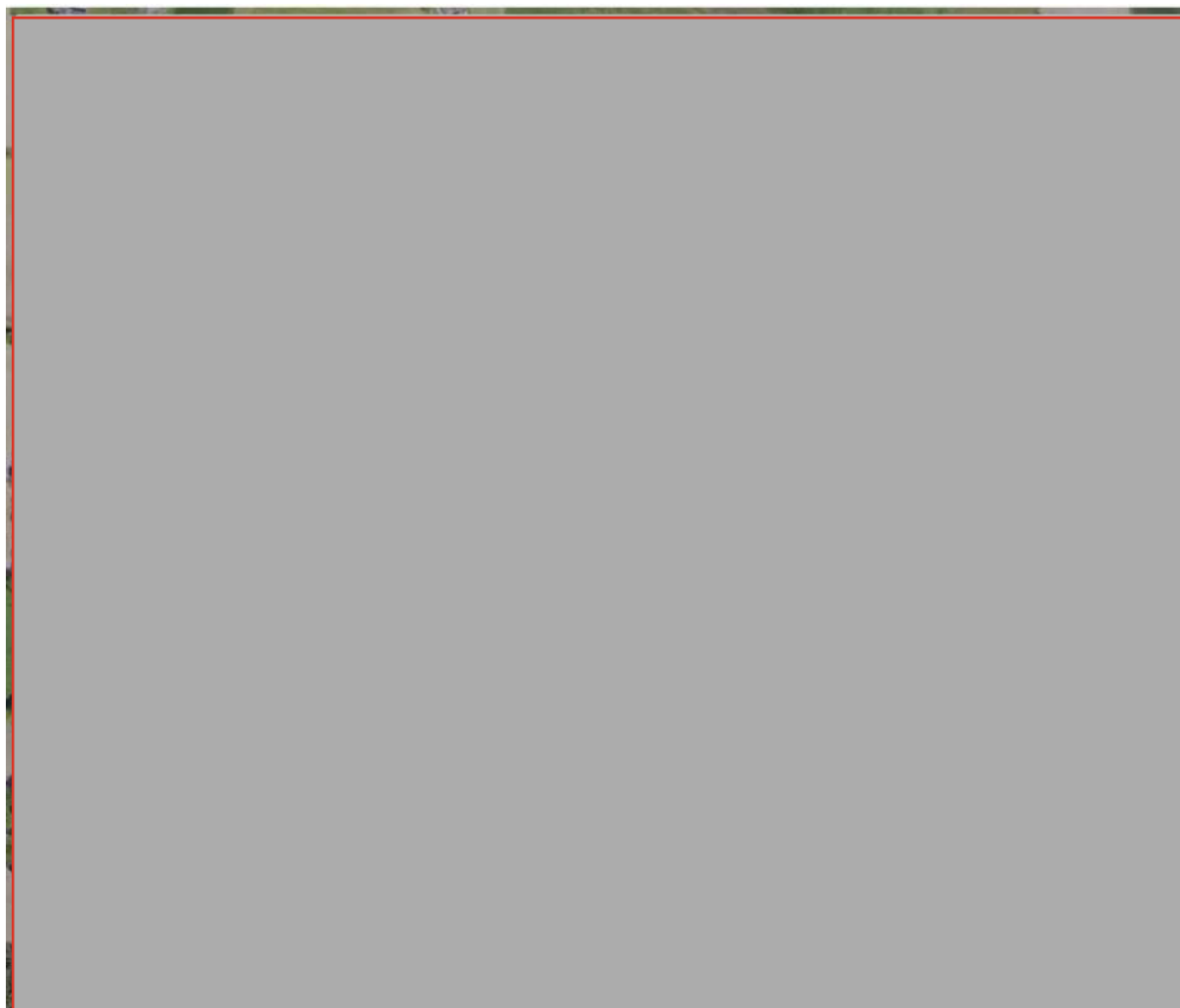

Bijlage 1: Verslag afstemming meest direct omwonenden

Maart 2023

Aanleiding

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling van zonnepark Bussinksweg in Bathmen heeft de grondeigenaar het idee gedeeld met de drie omwonenden die in de meest directe nabijheid van de projectlocatie wonen, binnen 200 meter van het perceel.

De boodschap van de perceeleigenaar voor deze groep luidde:

"Het idee voor de ontwikkeling een zonneweide op deze locatie is opgevat. We willen stap voor stap onderzoeken of dit idee werkelijk haalbaar is. Op dit moment is nog geen sprake van een principeverzoek of vergunningaanvraag. We horen graag wel wat jullie eerste reactie is ten aanzien hiervan."

Bevindingen

Grondeigenaar (fam. ██████████, woonachtig ^{5.1.2.e} ██████████) heeft in de periode december-maart keukentafelgesprekken gevoerd met drie betreffende huishoudens (Fam. ██████████, ██████████ en dhr. ██████████). Zij delen alle drie dezelfde opvatting, die zich als volgt laat karakteriseren/samenvatten:

1. Er is geen principieel bezwaar tegen het idee van een zonneweide op deze plek;
2. Er bestaat wel de wens om het park goed landschappelijk in te passen, bijvoorbeeld met een groene haag aan de 'open' westzijde van het park;
3. Men wordt graag actief op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in het traject.

Kortom: men staat onder voorwaarden niet negatief tegenover het projectidee.

Vervolg

De "eerste schil" bestaat uit verdere omwonenden tot op een afstand van ca. 600 meter van de projectlocatie.

Het gaat dan om de bewoners van 17 adressen, inclusief de 3 uit de eerste schil, zoals te zien op het kaartje op de volgende bladzijde.

Nr.	Naam	Straat	Huisnummer	5.1.2.e	5.1.2.e	Afstand tot perceel (m)
1		5.1.2.e		5.1.2.e		120
2		5.1.2.e		5.1.2.e		310
3		5.1.2.e		5.1.2.e		100
4		5.1.2.e		5.1.2.e		450
5		5.1.2.e		5.1.2.e		365
6		5.1.2.e		5.1.2.e		395
7		5.1.2.e		5.1.2.e		305
8		5.1.2.e		5.1.2.e		440
9		5.1.2.e		5.1.2.e		535
10		5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e		560
11		5.1.2.e		5.1.2.e		435
12		5.1.2.e		5.1.2.e		395
13		5.1.2.e		5.1.2.e		370
14		5.1.2.e		5.1.2.e		470
15		5.1.2.e		5.1.2.e		215
16		5.1.2.e		5.1.2.e		180
17		5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e		280

Bijlage 2: Verslag brede consultatie omwonenden (1^e schil)

Mei 2023

Aanleiding

Vrijopnaam is initiatiefnemer van een kleinschalige zonneweide van ca. 2,75 hectare in Bathmen (gemeente Deventer) tussen de Bussinksweg en de Ikkinksweg. In overleg met de gemeente is in een eerder stadium kort verslag gedaan van de eerste consultatie van (drie) meest directe omwonenden van deze zonneweide.

De met de gemeente afgestemde vervolgstap betreft een bredere consultatie van omwonenden in een bredere straal van ca. 600 meter rond de voorziene projectlocatie. Hiervoor heeft Vrijopnaam op woensdagavond 26 april in Kulturhus Dijkerhoek een informatiesessie georganiseerd met in totaal ca. 30 aanwezigen die persoonlijk waren uitgenodigd. Het idee is inhoudelijk en procesmatig toegelicht, in het bijzijn ook van de grondeigenaar, waarna ruim de gelegenheid tot het stellen van vragen is geboden.

Inhoud document

Dit document bestaat achtereenvolgens uit de volgende onderdelen:

- Overall-bevindingen als resultaat van consultatie door Vrijopnaam;
- Uitgewerkt verslag informatieavond (ter goedkeuring/aanvulling voorgelegd aan alle aanwezigen);
- Sheets zoals getoond/gedeeld tijdens informatieavond op 26 april;
- Schriftelijke reacties ^{5.1.2.e} ;
- Schriftelijke toevoeging op verslag ^{5.1.2.e} ;
- Schriftelijke toevoeging op verslag ^{5.1.2.e} ;

Overall-bevindingen als resultaat consultatie omwonenden

Het voornemen tot ontwikkelen van een zonneweide is een idee waaraan omwonenden van het plangebied - zoals altijd/overall - aan moeten wennen. Het roept logischerwijs vragen op met betrekking tot zowel de inhoud en het proces van het plan als de status en de zeggenschap die de buurt heeft in het traject dat voor ons ligt. In die context is een informatieavond een voor iedereen prettige eerste setting gebleken om van gedachten te kunnen wisselen.

Voor, tijdens en na de informatieavond op 26 april heeft Vrijopnaam van diverse omwonenden feedback ontvangen. De hoofdlijnen die wij hieruit destilleren (zie ook alle volgende onderdelen van dit verslag) zijn als volgt:

1. Het voornemen kent - zoals op nagenoeg elke locatie in Nederland waar zonneweides worden ontwikkeld - zowel voor- als tegenstanders. De drie meest direct omwonenden voor wie de impact het meest significant zal uitpakken, zijn geen uitgesproken tegenstander (zoals in maart al aangegeven na individuele benadering door de grondeigenaar);
2. De uitgesproken tegenstanders van verderop in de buurt maken zich hoofdzakelijk zorgen over de aantasting van het agrarische landschap in de regio (1) en de precedentwerking van een eventuele vergunning (2) met als achterliggend schrikbeeld dat de buurt in de toekomst niet met één maar met een veelheid aan zonneparken te maken krijgt;
3. De dialoog gaat niet alleen over "wel of geen zonnepark" op deze plek, maar evengoed over de wijze waarop het initiatief nader uitgewerkt zou kunnen worden. Belangrijke/veelgehoorde wens hierin is het volledig aan het zicht onttrekken van de zonneweide via een groene afscheiding aan alle zijden. Voor Vrijopnaam is het prima hieraan gehoor te geven in samenwerking met de reeds betrokken landschapsarchitect;
4. De omwonenden met zorgen hebben aangegeven op korte termijn graag even de tijd (rust) te krijgen voor het nader vormen van hun verdere gedachten/ideeën.

In kaartbeeld gevat is de respons die Vrijopnaam voor/tijdens/na de avond heeft opgehaald zoals weergegeven in Figuur 1. NB: de positieve houding van de grondeigenaar zelf alsmede een andere buurman die met de adressen "buiten de kaart vallen", blijken niet uit de figuur.

Figuur 1: Overzicht van bij Vrijopnaam bekende opvattingen.

Verslag informatieavond Zonnepark Bussinksweg Bathmen

Locatie: Kulturhus Dijkerhoek

Datum: woensdag 26 april, 19:30-21:00u

Aantal aanwezigen: ca. 25 personen (incl. Vrijopnaam & grondeigenaren)

Hieronder volgt verslag van de vragen en antwoorden die ter sprake zijn gekomen terwijl/nadat Energiebedrijf Vrijopnaam het initiatief voor het zonnepark aan de Bussinksweg in Bathmen inhoudelijk en procesmatig presenteerde.

(V) Waarom wil de 5.1.2.e op dit perceel een initiatief voor een zonnepark starten?

(A) 5.1.2.e geeft aan recent gestopt te zijn met zijn melkveehouderij. Deels heeft hij grond verkocht, deels houdt hij grond aan en verpacht deze. Voor dit perceel is een overeenkomst met Energiebedrijf Vrijopnaam gesloten omdat (1) het slecht bereikbaar en begaanbaar is, (2) minder geschikt voor agrarisch gebruik (drassig), (3) kleinschalig perceel en kleinschalig initiatief (minder dan 7% van eigen areaal) en (4) financiële vergoeding.

(V) Waarom wordt het zonnepark niet aan het zicht onttrokken gezien vanuit de Bussinksweg?

(A) Dit is een van de onderwerpen om samen over in gesprek te gaan. We willen graag samen vaststellen hoe het zonnepark landschappelijk ingepast wordt.

Meerdere mensen geven aan graag het zonnepark ook vanaf de Bussinksweg aan het zicht te onttrekken. Energiebedrijf Vrijopnaam zal ontwerp aanpassen en een groenafscherming aanbrengen.

(V) Zorgt de komst van dit zonnepark voor 'verdringing' van zon op dak? Omdat het elektriciteitsnet (eerder) vol komt te zitten.

(A) Nee, het zonnepark wordt op een ander netvlak aangesloten dan huishoudens. Het zonnepark met een opslagsysteem (batterij) zou zelfs eerder een bijdrage kunnen leveren voor meer flexibiliteit van het elektriciteitsnet, en zo meer ruimte bieden voor lokale stroomproductie.

(V) Hoe kunnen jullie garanderen dat als dit zonnepark er komt, er niet overall en veel meer zonneparken in onze omgeving bij komen? Als één schaaap over de dam ...

(A) De gemeente Deventer stelt het beleid voor duurzame (zon en wind)productie vast en de ambitie hoeveel CO₂ bespaard dient te worden. Wij zullen deze vraag bespreken met de gemeente Deventer.

(V) Is participatie onderdeel van het plan voor een zonnepark?

(A) Ja. Zowel proces als financiële participatie wordt nader uitgewerkt in de plannen. Deze informatiebijeenkomst en de eerste ronde langs enkele direct omwonenden door de 5.1.2.e zijn het begin van de procesparticipatie. In deze informatiebijeenkomst geven we dadelijk ook inzicht hoe financieel geparticipeerd kan worden in het zonneparkproject.

(V) Waarom vindt Vrijopnaam dit perceel geschikt?

(A) Drie redenen: (1) locatie kan voldoen aan het beleid van gemeente Deventer, (2) een zonnepark van deze omvang kan goed ontsloten worden op het aanwezige elektriciteitsnetwerk en (3) het zonnepark is landschappelijk goed in te passen.

(V) Is er overlast te verwachten van weerkaatsing van het zonlicht?

(A) Niet tot nauwelijks. Ten eerste wordt het zonnepark aan het zicht onttrokken, ten tweede is de hellingshoek van de panelen 15 graden en ten derde zijn zonnepanelen gemaakt om zonlicht te absorberen en niet om te weerkaatsen. We kunnen informatie delen waaruit blijkt dat deze zorg op deze locatie ongegrond is.

(V) Kunnen jullie aangeven of de groenstrook echt jaarrond groen is en het zonnepark aan het zicht onttrekt?

(A) We zullen de beplanting met zorg uitkiezen, we doen dit graag in goed overleg. We kiezen voor inheemse beplanting die ook in de wintermaanden het park aan het zicht onttrekken. De beplanting zal binnen afzienbare tijd de gewenste hoogte bereiken en conform beheerplan eens in de zoveel tijd gesnoeid worden.

(V) Hoe willen jullie omwonenden verder betrekken? En wat is jullie tijdspad?

(A) We willen vandaag de eerste vragen, wensen en inzichten ophalen. We zullen van deze bijeenkomst een verslag maken en delen met de gemeente Deventer. Op basis van signalen uit deze bijeenkomst en eventuele verzoeken na deze bijeenkomst, bepalen we welke volgende stap in de procesparticipatie gewenst is. We zullen geen tijdsdruk op dit proces leggen en staan open voor suggesties. Alle direct omwonenden en buurtbewoners zijn in deze fase welkom om mee te participeren. We hebben voor deze bijeenkomst in overleg met de gemeente een straal van 600 meter gekozen om mensen uit te nodigen. Dit is geen harde grens.

(V) We missen een 'overall' plan van de gemeente Deventer, straks krijgen wij opeens een concentratie van zonneparken in onze omgeving. Dit is toch niet in lijn met de nadruk op toerisme, wandel/fietsroutes en natuur?

(A) We nemen deze vraag/opmerking mee richting de gemeente Deventer. Vanuit ervaringen binnen gemeenten in Nederland merken we dat (over)concentratie van zonneparken in een bepaald gebied wordt tegengegaan. Ook technisch (ontsluiting op het elektriciteitsnetwerk) is het niet aannemelijk dat een concentratie van zonneparken in dit gebied komt.

(V) Kunnen wij de sheets ontvangen?

(A) Ja. De sheets worden samen met een conceptversie van het verslag verstuurd aan iedereen die zich heeft opgegeven voor deze bijeenkomst en/of zijn/haar e-mailadres achterlaat.

Sheets informatiebijeenkomst 26 april

1

- Agenda
- informatie-avond
- Introductie Vrijopnaam
- Zonnepark Bussinksweg Bathmen
 - Waarom?
 - Waar?
 - Wat?
 - Hoe?
 - Wanneer?
- Participatie omwonenden
- Vragen & antwoorden

2

Introduce Vrijopnaam

vrijop
naam

je eigen
duurke zonn

- Opgesteld in 2013, gewaardeerd in Eigen Energieverbruik van 100%, Nederland nu met zijn eigen duurzame energie.
- Deelname aan duurzame en innovatieve en in Nederland nog niet bekende.
- Wanneer iedereen in staat zal zijn om zijn eigen energie te gebruiken.

3

1

**Zentralspark
Bereitschaft**

Warum?

Seit 2002 werden wir
geleitet von der Zentralspark e.V.
und sind seit 2002 ein
Teil der Zentralspark e.V.

Warum?

Seit 2002 werden wir
geleitet von der Zentralspark e.V.
und sind seit 2002 ein
Teil der Zentralspark e.V.

Warum?

Seit 2002 werden wir
geleitet von der Zentralspark e.V.
und sind seit 2002 ein
Teil der Zentralspark e.V.

5

**Zonnepark
Businksweg**

Waar?

- In (vroeg) ontginningslandschap gemeente Deventer
- Tussen Businksweg en Molenweg
- In totaal ca. 1,75 hectare

6

**Zonnepark
Businksweg**

Waar?

2

9

6

Economic development Netherlands

2.7% increase

5.204 population in 2015

2.80 million (Mega)metre² land, water

2.4 million (10⁶) per year

Gross domestic in 122 households

GDP (Billion €)

1960 1970 1980 1990 2000 2010 2015

GDP by sector

Services 54%
Manufacturing 24%
Agriculture 1%
Construction 4%
Energy 1%
Transportation 1%
Information 1%
Health 1%
Education 1%
Government 1%

1

The top part of the image shows a technical drawing of a mobile shelter. It includes a side elevation and a plan view. The side elevation shows a structure with a gabled roof, a front door, and a rear door. The plan view shows the layout of the shelter, including the placement of the doors and the overall dimensions. The bottom part of the image is a photograph of the mobile shelter in a field. The shelter is a dark-colored, rectangular structure with a gabled roof. It is situated in a grassy field with trees in the background. A person is standing near the front of the shelter.

1

Zonnepark Buszinkeweg

Wat?

- Expansie westzijde via stroomwaaier;
- Toeristen: meidoorn, sleedoorn, hardhout;
- Krachterijk grasland onder een om de percelen.

1

[illegible]

1

Zonnepark Buskirkweg

Wanneer?

- 2021** - Projectstart plan
- Ontwikkeling aanvraag voor gemeenteraad
- Ontwikkeling plan
- Ontwikkeling van aanvraag omgevings
- 2024** - Bevestiging omgevings
- Aanvang van aanleg 100+ v
- 2025** - Realisatie van fase
- Financiering project
- 2026** - Start tweede constructie van aanleg
- Aanvang productie

1

**Zonnepark
Businessweg**

**Financiële
participatie**
www.zonnepark.nl

"In eigen onderneming aansluiten als "Financiëleparticipatie"

1

**Zonnepark
Businesscase**

**Financiële
participatie
omvormers:**

Je eigen zonnepark opwekken via "Zonneparkpas"

Naam	Adres	Postcode	Plaats
Naam			
Adres			
Postcode			
Plaats			

**HOOR VAN DEEL VAN EEL ZONNEPARK
OPWEKKEN**

Naam	Adres	Postcode	Plaats
Naam			
Adres			
Postcode			
Plaats			

Naam **Adres** **Postcode** **Plaats**

1

**Zonnepark
Businksweg**

**Financiële
participatie
omwonenden**

Je eigen consumentenopkopen via "Financiële participatie"

Jaar	Geschatte bijdrage per Financiële participatie (€)
2019	-5.000
2020	0
2021	1.111
2022	2.222
2023	3.333
2024	4.444
2025	5.556
2026	6.667
2027	7.778
2028	8.889
2029	10.000

■ Geschatte bijdrage per Financiële participatie

■ Samen wordt op deze wijze meer gewonnen

1

Vraag & antwoord

Reeds ontvragen vragen

1. Waarom liep er niet raak winning? 100%

2. Waaierdekking plaatsen voor megalomorfische
Domeuten/fulgur. Blijven breven 3 km
The aard bevestigd/vervald
3. De wereld had geen een heel einde ontbreken
verredekking, waaierdekking en 2
Niet megalomorfische gaten
schuifwijken en zijden/lijnen

1

Bedenk! voor de aandacht!

5.1.2.e

2

Schriftelijke reacties 5.1.2.e

Goedemorgen 5.1.2.e

5.1.2.e

Gisteren ontvingen we uw brief omtrent de plannen rondom de verkenning van de mogelijkheden voor een zonneweide gelegen tussen de Bussinksweg en de Ikkinksweg te Bathmen. Omdat we niet aanwezig kunnen schrijven stuur ik u dit bericht met mijn opmerkingen, vragen en verzoeken. Ik vraag u om onderstaande namens mij ter sprake te brengen indien punten uit dit schrijven niet aan de orde komen. Vanzelfsprekend krijg ook ik graag een schriftelijke terugkoppeling van de avond waarin ik dan vanzelfsprekend ook uw antwoorden op mijn vragen teruglees. Ik stel het op prijs als u dit schrijven deelt met 5.1.2.e en 5.1.2.e

Vooropgesteld wil ik zeggen dat ik zeker niet afwijzend sta tegenover de komst van het zonnepark op betreffende locatie. Sterker, van mij mag het zonneweide op die locatie doorgaan. We hebben immers allemaal onze verantwoordelijkheid te nemen als het gaat om het verduurzamen van onze samenleving en we hebben de plicht er samen voor te zorgen dat ook onze kinderen klein- en achterkleinkinderen in een gezonde leefomgeving mogen opgroeien. Zonnepanelen kunnen daar op dit moment met de kennis van nu een interessant middel voor zijn.

Toch heb ik een vijftal vragen, opmerkingen en verzoeken.

- 1) Kunt u me vertellen waarom u in samenspraak met de 5.1.2.e gekozen heeft voor deze locatie en niet voor een locatie grenzend aan de woning en het bedrijf van de 5.1.2.e?
- 2) Kunt u de gemeente Holten - Rijssen en de gemeente Deventer ertoe bewegen dat zijn ze definitief afzien van de (op de vooralsnog in de ijskast geparkeerde) plannen rondom het plaatsen van megaturbines binnen een straal van 3 km?

Als de definitieve keuze valt op de locatie zoals in de brief gemeld dan dien ik de volgende verzoeken in:

- 3) U spreekt in uw brief over coöperatieve zonneparken. Ik krijg graag van u een lucratief en interessant voorstel hoe we als buurtbewoners kunnen participeren in het plan en mee kunnen liften op het plan.
- 4) Vanwege de natuurlijke omgeving vind ik dat u de zonneweide volledig in moet passen in de landelijke omgeving. Het is zeer wenselijk de weide volledig te onttrekken aan het zicht. Een ook in de winter blijvende groenstrook rondom de zonneweide is mijns inziens noodzakelijk. Niet alleen vanwege de weerkaatsing van het zonlicht, het uitzicht vanaf de betreffende woningen maar ook omdat er aan de andere kant van het water, aan de zijde van de Ikkinksweg een wandelroute is. Ik spreek de nadrukkelijke wens uit dat dit gerealiseerd wordt.
- 5) Ik zie graag dat er meer ruimte, dan gebruikelijk is, wordt gecreëerd tussen de panelen, om ook onder de panelen het grasland te voorzien van meer licht en meer water. Dat komt in mijn beleving de biodiversiteit van de natuur ten goede en geeft de mogelijkheid voor gevarieerde schaduwrijke en zonnelijke begroeiing.

Ik wens u een goede, constructieve, eerlijke en open avond.

Wilt u mij een bevestiging van ontvangst sturen en mij toezeggen dat u reactie op mijn vragen opmerkingen, vragen en verzoeken.

CC (5.1.2.e 5.1.2.e)

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

Beste 5.1.2.e

Ik hoor een dag later dat er veel weerstand was. Jammer genoeg heb ik geen tegengeluid kunnen laten horen, omdat ik verhinderd was. Te gek voor woorden hoe sommigen ongenuanceerd maar wat roepen!

Ik hoop dat 5.1.2.e en 5.1.2.e zich niet van de wijs laten brengen en het nu zeker doorzetten!

In mijn eerdere mail heb ik vragen gesteld waar ik graag antwoord op krijg. Maar dat is me al door 5.1.2.e toegezegd.

Ook deze mail, zeker als hart onder de riem, graag doorsturen naar 5.1.2.e en 5.1.2.e

Groeten

5.1.2.e

5.1.2.e

Schriftelijke toevoeging op verslag 5.1.2.e

Aanvullingen op verslag Vrijopnaam, vragen en antwoorden.

Dijkerhoek, 26 april 2023

S.v.p. onderstaande aanvullingen aan het verslag toevoegen.

1. Waarom wil de familie [REDACTED] op dit perceel een initiatief voor een zonnepark starten?

Hoofdlegitimatie van de heer [REDACTED] is financieel ingegeven. Hij geeft aan in deze fase van het initiatief nog niet zeker te weten dit plan door te willen zetten.

Belangrijk voor hem is draagvlak in de buurt. Welke wensen hij stelt aan het begrip draagvlak is nog niet duidelijk. Wel is het zo dat hij ervaart deze vrijheid te hebben, aangezien er nog geen sprake is van een ondertekend contract.

Omwonende voegt toe dat hij van mening is dat 'grond' sinds jaar en dag een essentiële bouwsteen is voor het agrarisch bestaan. Grond onttrekken aan agrarisch landschap en opzij zetten als zonnepanelenterrein raakt de aanwezige agrariërs in het hart. Ook voor de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen is het belangrijk dat er ruimte en grond beschikbaar blijft om te boeren.

4. Hoe kunnen jullie garanderen dat als dit zonnepark er komt, er niet overal en veel meer zonneparken in onze omgeving bijkomen?

10. We missen een 'overall' plan van de gemeente Deventer, straks krijgen wij opeens een concentratie van zonneparken in onze omgeving. Dit is toch niet in lijn met de nadruk op toerisme, wandel- / fietsroutes en natuur?

Omwonende merkt het volgende op. In het concept Energieplan Deventer wordt maximaal ingezet op zonne-energie in stedelijk gebied en op grond van bedrijventerreinen. Uit de omgevingsvisie blijkt dat Deventer kansen ziet voor het opwekken van zonne-energie langs grootschalige infra-elementen (snelweg) en in delen van het jonge ontginningslandschap. Het is de vraag of de Bussinksweg bij deze delen van het jonge ontginningslandschap hoort. Dat is aan de bestuursadviseur Landschap van Deventer.

De ruimtelijke kwaliteit van dit perceel en de directe omgeving kenmerkt zich door een kleinschalig cultuurhistorisch landschap (bomenlanen, boerderijen, smalle wegen, zandwegen, houtwallen, akkers en weilanden). Het perceel is momenteel een grasland, dat zichtbaar is van zowel de Ikkinksweg als de Bussinksweg. Indien dit weiland omgevormd wordt naar een zonnepanelenterrein, wordt de landschapskwaliteit aangetast. Door midden in een groene open zone een zonnepanelenterrein toe te voegen, raakt het agrarische landschap vertroebeld. Zoeklocaties voor zonnepanelenterreinen in het jonge ontginningslandschap zijn meer passend aan de rand van bebouwing van de stad/dorp of bedrijventerrein. Dan raakt de samenhang van het grote aaneengesloten cultuurhistorische groene landschap niet versnipperd.

Pal naast het betreffende perceel loopt bovendien een bewegwijzerd wandelpad (direct aan het zonnepanelenterrein, afstand ca. 5 m) , waarvan door veel wandelaars en toeristen gebruik wordt gemaakt.

Omwonende verwacht dat bij eventueel uitvoering van dit initiatief snel meer zonnepanelenterreinen in de nabije omgeving zullen volgen. Als één schaap over de dam is, volgen er meer. Dat is niet wat Deventer zou moeten willen.

5. Is participatie onderdeel van het plan voor een zonnepark?

9. Hoe willen jullie omwonenden verder betrekken? En wat is jullie tijdspad?

Omwonende merkt het volgende op. Procesparticipatie is niet terug te zien in de fasering, c.q. het stappenplan van Vrijopnaam. Het begrip projectparticipatie wordt door Vrijopnaam geduid als mogelijkheid om panelen en/of stroom te kopen bij Vrijopnaam. (Dat is overigens net zo voorbehouden aan inwoners in Amsterdam of waar dan ook in Nederland, als aan de bewoners van de Bussinksweg. Bewoners hebben dus geen bijzondere positie!) Dat is absoluut geen vorm van participatie, maar uitsluitend commerciële klandizie. In het document 'Uitgangspunten zonneparken Deventer' (in presentatie Vrijopnaam: Een initiatief heeft aantoonbaar lokaal draagvlak.....) wordt duidelijk uitgelegd wat de begrippen project- en procesparticipatie inhouden. Dus op welke manier Vrijopnaam hier uitvoering aan moet geven. En op welke manier de gemeente Deventer beide elementen meeneemt in besluitvorming. Het is aan Vrijopnaam als initiatiefnemer om hier op een zeer zorgvuldige wijze uitvoering aan te geven. Als omwonenden zijn we in afwachting van correct en gedetailleerde informatie op beide punten. Die informatie mist in de presentatie en deze infoavond.

Overigens laat de presentatie zien dat de plannen d.d. 26.04.2023 duidelijk omlind zijn, anders dan in de uitnodigingsbrief voor deze informatieavond is neergezet. Daarin werd genoemd: *"Sinds kort verkennen wij de mogelijkheden. Graag zouden wij met u als omwonenden in gesprek gaan over dit voornemen voordat wij de plannen verder in ontwikkeling brengen."* Onduidelijk is welke rol/status/inspraak de omwonenden hebben in dit voornemen. Ook daarom is er dringend behoefte aan een duidelijk procesparticipatieplan.

Omwonenden geven aan dat niet alle burens/omwonenden zijn uitgenodigd voor deze informatieavond. Alleen adressen in een straal van 600 m om het veld zijn uitgenodigd, aldus Vrijopnaam. Vrijopnaam vraagt de aanwezigen namen en adressen door te geven van de omwonenden, waarvan de aanwezigen vinden dat die ook bij dit onderwerp betrokken zouden moeten zijn. Verder zegt Vrijopnaam toe omwonenden meer tijd te geven voor het formuleren van wensen/uitgangspunten/ideeën, en zegt toe een volgende bijeenkomst te zullen organiseren voor de omwonenden.

7. Is er overlast te verwachten van weerkaatsing van het zonlicht?

Overlast door weerkaatsing ervaart omwonende wel degelijk van de zonnepanelen aan het adres 5.1.2.e in wintermaanden wanneer de zon laag staat.

Overall aanvulling verslag

Accent in de presentatie ligt op het technische vlak van het zonnepanelenterrein. Omwonenden hebben gelegenheid gehad om vragen te stellen. Niet is door Vrijopnaam gevraagd wat omwonenden vinden van dit initiatief, ook is geen uitleg gegeven bij de procesparticipatie, noch de momenten en gelegenheden in het vervolgetraject geduid, waarbinnen de omwonenden inspraak hebben.

Met uitzondering van één omwonende zijn de reacties uit de zaal kritisch en afwijzend t.a.v. het initiatief.

Afz.: Dhr. en mevr. [redacted], 5.1.2.e 5.1.2.e

Reactie Vrijopnaam

Beste [redacted]

Hartelijk dank voor jullie input. We zijn voornemens eind deze week de gemeente te berichten. Jullie toevoegingen uit het gestuurde document nemen we daarbij graag mee, al zien we drie punten die naar onze mening een aanpassing/nuance verdienen. Dit betreft:

- 1 - M.b.t. de opmerking "aangezien er nog geen sprake is van een ondertekend contract" (pp 1.) → dit is onjuist; er is wel sprake van een getekende overeenkomst tussen 5.1.2.e [redacted] en Vrijopnaam. Er is evenwel nog geen onomkeerbaar besluit genomen ten aanzien van de opvolging hiervan.
- 2 - M.b.t. het thema weerkaatsing zonlicht vanaf panelen op adres 5.1.2.e [redacted] in de winter (pp. 2) → deze vergelijking gaat mank, want dit zijn panelen met een andere oriëntatie (oost/west), een andere hellingshoek (ca. 25 graden), een andere hoogte ten opzichte van het maaiveld, waarbij de panelen bovendien niet aan het zicht worden onttrokken. In ons planvoornemen gaat het om panelen met (enkel) een zuidelijke oriëntatie, een vlakkere helling (15 graden) en omzoomd door groen uit het zicht op een maximale hoogte van < 2 meter. Schitteringshinder zal hierdoor niet aan de orde zijn.
- 3 - M.b.t. de "overall aanvulling": doel van de avond op 26 april betrof het toelichten van het planvoornemen en een 'teen in het water' voor wat betreft draagvlak, maar geen exacte duiding van de verhouding tussen voor- en tegenstanders. Het beeld dat nu uit de tekst bekijft is dat er slechts één voorstander zou zijn terwijl de rest van de aanwezigen tegenstander is. Dat matcht niet met de werkelijkheid. We hebben zowel voor, tijdens als na de informatie contact gehad met diverse voorstanders. Dit zijn zowel buurtbewoners die de 26e aanwezig waren als buurtbewoners die er niet bij konden zijn. Hierover zullen wij waarheidsgetrouw rapporteren aan de gemeente, maar dat zal dus wel een wat ander beeld geven in vergelijking met de tekst uit jullie document met aanvullingen. In de wetenschap ook dat het merendeel van de mensen die aanwezig waren geen (plenaire) 'reactie uit de zaal' heeft gegeven.

In het bericht naar de gemeente nemen we jullie aanvulling mee, met uitzondering van de tekst bij vraag 7 (m.b.t. weerkaatsing) en de passage m.b.t. de overall aanvulling. Verder vullen we aan dat er wel een getekend contract is met de toevoeging dat er ten aanzien van de opvolging hiervan nog geen onomkeerbare besluiten zijn genomen.

Wat betreft de gasleidingen: Gasunie heeft hiervoor heldere spelregels, zie [deze link](#). Afhankelijk van de detailinformatie over de leiding die men aanreikt en de verdere terugkoppeling die wij ontvangen, kan het zijn dat we het plan te zijner tijd nog wat veranderen. Wanneer dat zo is, informeren we de buurt daar uiteraard over.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]

Projectontwikkelaar

Reactie 5.1.2.e op respons Vrijopnaam

Hallo 5.1.2.e [redacted]

Dank voor uw reactie, hierbij de reactie op uw nuances m.b.t. tot de 3 punten.

1. Terecht dat u opmerkt dat er wel degelijk een getekend contract is en fijn dat u erbij vermeldt dat er nog geen onomkeerbare besluiten zijn genomen ten aanzien van de opvolging hiervan.
2. De vergelijking met de zonnepanelen 5.1.2.e [redacted] zou mank gaan waarbij u uitgaat van verkeerde aannames:
 - a. De panelen 5.1.2.e [redacted] liggen NIET onder een hoek van 25 graden maar onder een hoek van 14 graden (omdat dat volgens advies geen schittering zou veroorzaken). De ervaring is wel degelijk dat hier gedurende een aantal uren per dag verblindende schittering bij de burens is.
 - b. Oost-west of noord-zuid: Dat heeft louter invloed op het moment van de dag er schittering plaatsvindt.
 - c. De hoogte van de zonnepanelen aan de Bussinksweg nr 6 t.o.v. het maaiveld wijkt niet veel af van de 2 meter die u voornemens bent te hanteren.
 - d. De omzoming door groen moet dan wel zijn volgroeid als de zonnepanelen worden geplaatst anders is er tot die tijd gewoon schittering in de omgeving op bepaalde perioden van de dag.
3. "Overall aanvulling": Het is begrijpelijk dat u dit punt niet wilt opnemen in het verslag omdat het u natuurlijk niet welgevallig is. U zegt voorstanders te hebben gesproken; de cultuur hier in het Sallandse is anders dan waar u vandaan komt in West Brabant. Als mensen uit deze streek niet direct het achterste van hun tong laten zien en nog bezig zijn hun mening te vormen, wil dat niet zeggen dat ze voorstander zijn. Wij hebben vóór, tijdens en na de informatie avond veel omwonenden gesproken en een heel ander beeld opgehaald dan u richting de gemeente wil doen overkomen. Opmerkingen als "Als je ruzie met de burens wil hebben, moet je zonnepanelen gaan plaatsen" is één van de vele tegen reacties die wij hebben vernomen.

Samengevat verwachten wij van u dat u uw nuances bij punten 2 en 3 niet in het verslag gaat aanbrengen en onze aanpassingen overneemt in het bericht naar de gemeente.

Met vriendelijke groet,

Schriftelijke toevoeging op verslag 5.1.2.e

Beste heren,

Dank voor de documentatie en verslag van de informatie avond op 26 april 2023. Onze feedback en die van andere omwonenden heeft u reeds kunnen horen tijdens de info sessie. Hieronder nogmaals onze punten en enkele punten van andere omwonenden.

We vragen dat deze opmerkingen, als ook de opmerkingen die u van andere omwonenden ontvangt allen worden toegevoegd aan het verslag richting gemeente, zodoende dat, naast 5.1.2.e en Vrijopnaam, de gemeente Deventer tevens kan lezen dat er velen zijn die geen voorstander zijn van het voorgestelde zonnepark nabij/aan/tussen Ikkinksweg-Bussinksweg noch in de nabije omgeving.

Tijdens de info avond hebben wij persoonlijk reeds laten weten absoluut geen voorstander te zijn van dit plan, bij deze via email.

Hieronder slechts enkele van de aangedragen punten die voor ons, voor omwonenden en belanghebbenden erg belangrijk worden geacht. Wij zijn van mening dat het natuurlijke karakter voorgoed zal worden aangetast indien in deze omgeving een zonnepark zou komen (idem als het zou gaan om een windmolen).

1. Onze indruk was dat zonnepanelen primair op daken zouden worden gestimuleerd, daarna pas langs grote wegen etc. We hebben in deze regio nog veel dak oppervlak (huizen en schuren, al dan niet agrarisch) waar zonnepanelen op kunnen worden aangebracht. Wellicht een optie voor familie Meijerman, wellicht ook op andere daken in deze omgeving en wellicht ook middels participatie initiatief.

2. De noodzaak voor alternatieve energie is bekend, daar werken wij als burgers middels zonnepanelen-op-daken ook hard aan mee. De noodzaak om de locaties met uiterste zorg uit te kiezen, gezien plaatsing minstens 1 generatie (!) lang zichtbaar en merkbaar zal blijven, is des te essentiëler. De verscheidenheid aan (niet samenwerkende) individuele projecten en initiatieven op dit vlak in combinatie met de 'druk' op het vinden van alternatieve vormen van energie heeft als gevaar dat de nu zo mooie natuurgebieden en gebieden met landschappelijk karakter (snel) ernstig versnipperd kunnen worden door de komst van (wat wordt genoemd) 'klein/middel-schalige' zonneparken. Om windmolens maar even niet te noemen (zichtbaar, voelbaar, hoorbaar en gezondheidsimpact). Als het zonnepark te Bussinksweg/Ikkinksweg doorgang zou hebben is dit ons inziens stap 1 tot verdere lappendeken aan zonneparken in dit nu nog mooie coulisselandschap gebied.

3. Het gebied rondom Landgoed Hemelzicht, Ikkinksweg, Bussinksweg (en idem het gebied rond 5.1.2.e) is momenteel een rustig natuurlijk gebied, er zijn hier veel wandel- en fietsmogelijkheden, er zijn geen on-natuurlijke vergezichten/bouwwerken, wat je ziet past bij het landschap. Of het nu boerderijen zijn, woonhuizen of agrarisch gerelateerde bedrijven. Wandel/fiets beleving voor omwonenden en toeristen zal wijzigen, de omvang van het zonnepark is dusdanig dat het (negatief) zal opvallen.

4. Naast boerderijdieren, andere grazers zoals schapen en paarden is deze omgeving ook het leef- en graasgebied van vele reeën. We hebben hier tevens vossen, (bos)uilen, vele hazen, ga zo maar door. Hun routine loop/vlucht, hun leefgebied is mogelijk permanent aangetast in geval van een zonnepark in deze omgeving.

5. De komst van dergelijke kleine- en toch eigenlijk niet zulke kleine- zonneparken, welke een impact hebben op het huidige leefgebied van mensen betreft ons inziens niet enkel direct omwonenden die op de panelen uitkijken. De omgeving, andere buurtbewoners, verder op in de straat of in de buurt, die b.v. hun dagelijkse natuurwandeling maken zijn ook allen belanghebbenden. Zij hebben geen weet van de plannen.

We vragen nogmaals dat onze punten, als ook die van de anderen, als bijlage worden toegevoegd.

Bij voorbaat dank,
Vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e

Verslag uitvoering communicatie- en procesparticipatieplan Zonnepark en EOS Bussinksweg Bathmen

Inleiding

In 2023 heeft Vrijopnaam een communicatie- en procesparticipatieplan (zij Bijlage 1) opgesteld voor het planvoornemen "Zonnepark en EOS Bussinksweg Bathmen". Dit plan was onderdeel van de aanvraag voor het principeverzoek en is destijds door de gemeente Deventer positief beoordeeld. Als onderdeel van de werkelijke vergunningaanvraag doet Vrijopnaam nu integraal verslag van de doorlopen stappen op het gebied van communicatie en procesparticipatie, gericht op het verkrijgen van maximaal draagvlak voor en betrokkenheid bij het planvoornemen. Hierbij is trede 3 van de gemeentelijke participatieladder, te weten 'adviseren', het uitgangspunt.

INHOUD:

Inleiding	pp. 1
Gevolgde aanpak	pp. 2
Stap 0: Vooroverleg direct omwonenden door grondeigenaar	pp. 2
Stap 1: Vooroverleg omwonenden 1 ^e schil (600m)	pp. 3
Stap 2: Aanvraag principeverzoek	pp. 3
Stap 3: Vooroverleg overige lokale belanghebbenden	pp. 5
Stap 4: Tweede bewonersbijeenkomst 1e/2e schil (900m)	pp. 6
Stap 5: Informerende sessie raadsfracties/-leden	pp. 8
Stap 6: Betrokkenheid na vergunningverlening	pp. 8
EXTRA Stap I: Open inloopavond	pp. 9
EXTRA Stap II: Afstemming m.b.t. potentiële partners lokaal eigendom	pp. 9
Bijlage 1: Communicatie- en procesparticipatieplan	pp. 12
Subbijlage A: Verslag afstemming meest direct omwonenden	pp. 20
Subbijlage B: Verslag brede consultatie omwonenden (1e schil)	pp. 22
Bijlage 2: Principebesluit gemeente Deventer	pp. 32
Bijlage 3: Verslag/stukken tweede bewonersavond	pp. 35
Bijlage 4: Verslag/stukken informerende sessie raadsfracties	pp. 58
Bijlage 5: Verslag/stukken open inloopavond	pp. 60

Gevolgde aanpak

In het communicatie- en procesparticipatieplan (zij Bijlage 1) zijn samengevat de volgende stappen onderscheiden die gezamenlijk het geraamte vormen van de gevolgde aanpak.

0. Vooroverleg direct omwonenden door grondeigenaar
1. Vooroverleg omwonenden 1^e schil (600m) op 26 april 2023
2. Aanvraag principeverzoek
3. Vooroverleg overige lokale belanghebbenden
4. Tweede bewonersbijeenkomst 1^e/2^e schil (900m) op 23 september 2024
5. Informerende sessie raadsfracties/-leden op 26 februari 2025
6. Betrokkenheid na vergunningverlening

In de ontwikkelpraktijk heeft Vrijopnaam als initiatiefnemer tussen stap 4 en stap 5 nog twee extra stappen/sessies ingelast: een op het ontvangen van adviezen gerichte open inloopavond c.q. werkatelier met omwonenden die heeft plaatsgevonden op 2 december 2024 (1) en overleg met lokale verenigingen/coöperaties over de haalbaarheid en wenselijkheid van hun betrokkenheid in het ontwikkeltraject (2).

Onderdeel van het communicatie- en procesparticipatieplan zijn tevens de inrichting van een online informatieportaal in de vorm van een projectwebsite (<https://www.bussinksweg.vrijopnaamzonneparken.nl>) en het opzetten van een communicatiekanaal in de vorm van een nieuwsbrief voor het stroomlijnen van informatie-uitwisseling.

Voor elke stap volgt in dit document een toelichting op de gevoerde correspondentie/dialogoog en de resultaten die dit heeft opgeleverd voor wat betreft draagvlak, betrokkenheid en/of anderszins. Hierbij categoriseert Vrijopnaam resultaten, aandachtspunten en (de wijze van) opvolging.

Stap 0: Vooroverleg direct omwonenden door grondeigenaar

Van het vooroverleg zoals de grondeigenaar in 2023 heeft gevoerd, is een kort verslag gemaakt dat te vinden is in Bijlage 1, onder Subbijlage A. In essentie beschrijft de bijlage dat de grondhouding van de aanwonenden ten aanzien van het plan niet negatief is, zij het onder voorwaarden qua (landschappelijke) inpassing. Belangrijk voor de direct omwonenden is verder dat de initiatiefnemer hen goed op de hoogte houdt, zowel over de inhoud als over het proces.

RESULTATEN	Inzicht in grondhouding direct aanwonenden
AANDACHTSPUNTEN	Landschappelijke inpassing, actieve communicatie
OPVOLGING	• Verwerken adviezen en gewenste landschappelijke inpassing in projectontwerp (o.a. houtsingels) ✓ • Opzetten website en nieuwsbrief ✓ • Het (blijven) betrekken van deze direct aanwonenden in de correspondentie ⚙

✓ = afgerond
⚙ = doorlopende opvolging

Stap 1: Vooroverleg omwonenden 1^e schil (600m) op 26 april 2023

Het plan (in dit stadium nog slechts een idee, zonder principeakkoord van het bevoegde gezag), is vervolgens in de bredere "eerste schil" onder de aandacht gebracht via een bewonersbijeenkomst op 26 april 2023 in het nabij de projectlocatie gesitueerde Kulturhus Dijkerhoek. Omwonenden zijn hiervoor per brief uitgenodigd. Een uitgebreid verslag incl. notulen van de avond en getoonde sheets zijn te vinden in Bijlage 1, onder Subbijlage B. Ook de correspondentie die naderhand met omwonenden is gevoerd per e-mail maakt onderdeel uit van de verslaglegging.

Vastgesteld is dat in de omgeving van de projectlocatie zowel voor- als tegenstanders van het planvoornemen zijn. Vastgesteld is tevens dat diverse buurtbewoners ten opzichte van de gedeelde projectschetsen toevoegingen verlangen voor wat betreft de landschappelijke inpassing, met als doel het zonnepark en toebehoren zoveel als mogelijk en jaarrond aan het zicht te onttrekken. Om te wennen aan het idee, is Vrijopnaam daarnaast geadviseerd de buurt enige tijd te gunnen en vervolgstappen niet in de hoogste versnelling te zetten.

RESULTATEN	Inzicht in de verschillende opvattingen van omwonenden en de mate waarin zorgen leven, introductie nieuwsbrief en projectwebsite
AANDACHTSPUNTEN	Beter letten op het anonimiseren van feedback in verslaglegging naar gemeente, beter letten op 1-2 "gemiste" adressen op de genodigdenlijst
OPVOLGING	• Verwerken aanpassing op getoond inpassingsontwerp met extra landschappelijke inpassing (houtsingel ook aan oostzijde) ✓ • Actualiseren adressenbestand o.b.v. gemiste omwonenden in eerste schil ✓

Stap 2: Aanvraag principeverzoek

Op basis van de suggesties en wensen van voor- en tegenstanders uit de omgeving uit stap 0+1 uit stap 0+1 heeft Vrijopnaam de plannen laten aanpassen door de betrokken landschapsontwerper en een verslag gemaakt van de consultaties van omwonenden (Subbijlages 1 en 2 van Bijlage 1). Met deze en nog enkele andere stukken is op 15 augustus

2023 bij de gemeente Deventer het principeverzoek aangevraagd voor het zonnepark inclusief energieopslagsysteem. Op 28 september 2013 heeft de gemeente een positief principebesluit teruggekoppeld waarin zij haar voorlopige standpunt kenbaar maakt en aanwijzingen meegeeft ten aanzien van de (vervolg)ontwikkeling. Dit principebesluit is als Bijlage 2 aangehecht.

Zoals het lokale beleid voorschrijft, hebben initiatiefnemer en bevoegd gezag de periode nadien afstemming gezocht/gevonden over de "Intentieovereenkomst", waarin concrete afspraken zijn gemaakt over de vervolgonontwikkeling van het initiatief, onderweg naar een aanvraag van de vergunning. Deze afspraken hebben onder meer betrekking op de inhoud van het verder te ontwikkelen inpassingsplan, de procesparticipatie enerzijds en financiële participatie anderzijds en de wijze van netinpassing.

Deze overeenkomst is uiteindelijk pas medio 2024 gesloten. De inhoudelijke afstemming hieromtrent heeft in de tussenliggende periode enige tijd stilgelegen, in afwachting van de "Overgangsregeling" van de provincie Overijssel voor zonneparken op landbouwgrond. In Q1 van 2024 werd pas duidelijk dat het project Zonnepark Bussinksweg Bathmen van de provincie verder mag worden ontwikkeld, gelet op de datum van toekenning van het principeverzoek door de gemeente Deventer (< 13 oktober 2023); zie ook paragraaf 2.3.2 van de Onderbouwing Fysieke Leefomgeving Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit.

RESULTATEN	Principebesluit, intentieovereenkomst met gemeente
AANDACHTSPUNTEN	Gestelde voorwaarden/eisen m.b.t. inpassing, procesparticipatie, financiële participatie en netinpassing
OPVOLGING	• Uitontwikkeld inpassingsplan conform eisen gemeente als resultaat van afstemming met belanghebbenden ✓ • Volledig doorlopen plan voor communicatie en procesparticipatie, inclusief extra inspanning ✓ • Inzicht in haalbaarheid en wenselijkheid aangeboden opties voor financiële participatie door lokale stakeholders ✓ • Perspectief op voorrangsafspraken Enexis vanuit de bereidheid voor een capaciteitsbeperkend contracten (CBC) en te bieden flexibiliteit voor op- en afregelen met de combinatie van zonnepark met energieopslagsysteem ✓

Stap 3: Vooroverleg overige lokale belanghebbenden

Om van idee tot kansrijk en uitgewerkt(er) projectontwerp te kunnen komen, zijn naast omwonenden nog verschillende andere belanghebbenden geïdentificeerd en vroegtijdig geconsulteerd.

Met **Waterschap Drents Overijsselse Delta** (WDO Delta) heeft in juli 2023 reeds projectinhoudelijk overleg plaatsgevonden m.b.t. het planvoornemen. Naar aanleiding hiervan is het destijds gemaakte (eerste) ontwerp gewijzigd, aangezien een grotere afstand tussen hek aan sloot aan de zijde van de A-waterloop nodig bleek. Vanuit een Watertoets zijn de verdere belangen van het waterschap nader inzichtelijk geworden.

Gasunie is een andere belanghebbende gelet op de vijf hogedrukleidingen die midden over het projectperceel lopen (ondergronds). Vanuit het vooroverleg met Gasunie zoals medio 2023 gevoerd, is Vrijopnaam duidelijk geworden dat de corridor waar de leidingen lopen bereikbaar dienen te blijven voor beheer en onderhoud. Hiernaast gelden algemene ontwerpeisen, gerelateerd aan de kathodische bescherming van de leidingen. Concreet impliceert dit toepassing van omvormers met een maximaal vermogen van 100 kW in combinatie met een afstand van ten minste 5 meter tussen de leidingen en de zonnepanelen. Vanuit het oogpunt van bereikbaarheid ziet Gasunie verder het liefst dat de corridor met leidingen niet “binnen de hekken” van het zonnepark terechtkomt.

Als vooraanstaande energiecoöperatie in de omgeving is ook **Noaber-Energie Bathmen** geïdentificeerd als vooraanstaande belanghebbende. Een kennismakingsoverleg met Noaber-Energie Bathmen heeft digitaal plaatsgevonden op 19 september 2024. In dit overleg zijn ideeën en ervaringen uitgewisseld ten aanzien van de (vervolg)ontwikkeling en de exploitatie. Los van aspecten gerelateerd aan de communicatie en procesparticipatie is Noaber-Energie Bathmen reeds gevraagd naar de wenselijkheid actief betrokken te raken bij de ontwikkeling en/of exploitatie van Zonnepark Bussinksweg. Noaber-Energie heeft gezegd eerst te willen afwachten of direct omwonenden dan wel buurtvereniging Dijkerhoek die handschoen oppakken. De planlocatie is namelijk gelegen in een hoek die Noaber-Energie niet primair tot haar verzorgingsgebied rekent. Pas wanneer de invulling van lokaal eigenaarschap ‘vacant’ blijft, wil de coöperatie zich concreet buigen over mogelijk actieve(re) participatie.

RESULTATEN	Inzicht in belangen WDO Delta, Gasunie en Noaber-Energie Bathmen
AANDACHTSPUNTEN	Verwerken ontwerpvariabelen (afstand tot sloot, afstand tot gasleidingen, bereikbaarheid gasleidingen voor beheer en onderhoud), benaderen andere lokale(re) spelers voor invulling lokaal eigenaarschap
OPVOLGING	- Aangepast projectontwerp dat recht doet aan richtlijnen waterschap en Gasunie ✓ - Gesprek(ken) met Buurtvereniging Dijkerhoek over participatie, inzichtelijk maken betekenis lokaal eigenaarschap voor omwonenden (zie EXTRA stap I) ✓

Stap 4: Tweede bewonersbijeenkomst 1e/2e schil (900m) op 23 september 2024

Na duidelijkheid over de nieuwe provinciale insteek enerzijds en het sluiten van de Intentieovereenkomst met de gemeente Deventer anderzijds, is een tweede bewonersbijeenkomst gepland, op 23 september 2024. In overleg met de gemeente en in lijn met het procesparticipatieplan zijn ditmaal omwonenden in een wat ruimere omtrek rond de planlocatie uitgenodigd, in een cirkel van ca. 900 meter rondom het plangebied. In totaal 57 uitnodigingen zijn per e-mail en per post verstuurd in varianten voor huishoudens met wie al wel en niet eerder contact is geweest (zie Bijlage 3).

Het doel was na bijna anderhalf jaar stilte rondom het project een hernieuwd licht te schijnen op inhoud en proces qua planvorming en hierover met de omwonenden in gesprek te gaan, waarbij niet alleen Vrijopnaam aan het woord zou komen: de gemeente Deventer werd in de gelegenheid gesteld het lokale klimaatbeleid (en de raakvlakken van Zonnepark Bussinksweg Bathmen hiermee) nader toe te lichten en de door Vrijopnaam betrokken (externe) landschapontwerper kreeg ruimte om het hoe en waarom van het in de tussentijd herziene inpassingsontwerp vanuit professioneel perspectief te duiden.

Bijlage 3 biedt verder - in deze volgorde - inzicht in de getoonde sheets, het concept-verslag van de avond, een ontvangen reactie hierop, het definitieve verslag, een nagekomen reactie alsmede de reactie van de gemeente Deventer daarop.

De weerstand die er bij een aantal buurtbewoners vanaf het allereerste moment was (zie Stap 1 en Subbijlage B behorend bij Bijlage 1), werd ook tijdens deze tweede bewonersbijeenkomst veelal verwoord door dezelfde mensen. Tussentijdse handreikingen van de initiatiefnemer in de vorm van een gewijzigd ontwerp en een (afgeslagen) aanbod om individueel te overleggen met een beter wederzijds begrip als doel, blijken niet te hebben geleid tot een herziening van hun standpunt ten aanzien van de plannen.

De aanhoudende weerstand bij deze groep tegenstanders komt naar eigen zeggen (zie Bijlage 3) voort vanuit de perceptie dat er beperkt/geen ruimte voor zeggenschap zou zijn (1), waarbij ook gesteld wordt dat er geen vertrouwen is in het nog verder te doorlopen participatieproces (2). Vrijopnaam en de vertegenwoordiger van de gemeente Deventer hebben aangegeven zich hier niet in te herkennen. Als initiatiefnemer probeert Vrijopnaam zo letterlijk als mogelijk opvolging te geven aan het communicatie- en procesparticipatieplan dat onderdeel uitmaakte van de aanvraag van het principeverzoek, en waarop de intentieovereenkomst met de gemeente Deventer mede op is gebaseerd. Pas sinds het sluiten van de intentieovereenkomst met de gemeente (1 à 2 maanden voorafgaand aan de 2e bewonersbijeenkomst), ligt officieel de "opdracht" bij Vrijopnaam om de haalbaarheid nader te onderzoeken, in het kader waarvan de 2e bewonersbijeenkomst is geagendeerd. In de periode waarin gewerkt werd aan de totstandkoming van de intentieovereenkomst met de gemeente Deventer, heeft Vrijopnaam bovendien het voorstel gedaan aan de meest uitgesproken tegenstanders om in een 1-op-1-setting visies uit te wisselen over inhoud en proces van het initiatief, voor beter wederzijds begrip. Op dit voorstel is destijds afwijzend gereageerd.

Op voorspraak van omwonenden over de inhoud is Vrijopnaam daarnaast overgegaan tot inhoudelijke aanpassing van de landschappelijke inpassing, met nieuwe, brede houtsingels aan zowel oost- als westzijde van het plangebied. Vrijopnaam stond en staat altijd open voor de dialoog met en adviezen van omwonenden teneinde een zo breed als mogelijk gedragen plan aan de vergunningverlener voor te kunnen leggen. Via de projectwebsite en de nieuwsbrief is de mogelijkheid tot het (verder) in gesprek gaan met Vrijopnaam herhaaldelijk opnieuw voor het voetlicht gebracht, zoals ook tijdens de 2^e bewonersbijeenkomst op 23 september 2024 is aangegeven.

Om te accentueren dat Vrijopnaam ruimte biedt voor suggesties en adviezen vanuit de buurt, is direct na afloop besloten enige weken later, op 2 december 2024, nog een extra "open inloopavond" in te lassen. Die zou in een non-plenaire setting omwonenden de gelegenheid moeten bieden gerichter en laagdrempeliger opvattingen/adviezen te delen met Vrijopnaam. Hoe deze consultatieronde is verlopen, is te lezen onder het kopje "EXTRA Stap 1: Open inloopavond 2 december 2024".

RESULTATEN	Inzicht in (actuele) standpunten buurtbewoners, nieuwe input voor nadere planontwikkeling
AANDACHTSPUNTEN	Heroverwegen breedte houtsingels, heroverwegen samenstelling houtsingels met voldoende plek voor wintergroene soorten, voldoende aandacht voor (brand)veiligheid in verdere ontwikkeling, aandacht voor zeggenschap, overwegen rol voor projectregisseur die toeziet op het (verdere) omgevingsproces.
OPVOLGING	- Nieuwe houtsingels verbreed aan beide zijden in planontwerp voor extra robuuste landschappelijke inpassing (van ca. 3-4,5 meter tot ca. 8 meter in breedte) ✓ - Voor een semi-wintergroen beeld voldoende dooradering van hulst en gewone liguster voorzien in nieuwe houtsingels ✓ - Ontwerp zonnepark en opslagsysteem conform SCOPE-12-eisen en PGS-37-1-richtlijn ✓ - Accentueren mogelijkheid tot zeggenschap via extra open inloopavond/werkatelier ✓ - Geen rol voor onafhankelijke adviseur in (het verdere) omgevingsproces i.v.m. externe en objectieve toetsing door gemeente Deventer ✗

Stap 5: Informerende sessie raadsfracties/-leden op 26 februari 2025

Raadsleden van de gemeente Deventer zijn uitgenodigd om op woensdag 26 februari in de middag gezamenlijk met Vrijopnaam de projectlocatie te bezoeken, om een beeld te krijgen bij het planvoornemen waarvoor de vergunningaanvraag nadert en om vragen, suggesties en opvattingen te kunnen delen met de initiatiefnemer.

De uitnodiging en het verslag van deze goed bezochte informerende sessie voor raadsleden zijn terug te vinden in Bijlage 4 behorend bij dit stuk.

Stap 6: Betrokkenheid na vergunningverlening

Deze (slot)stap van het communicatie- en procesparticipatieplan betreft een fase van het project die bij het schrijven van dit stuk en/of bij het indienen van de vergunningaanvraag nog niet is aangebroken, namelijk de periode tussen vergunningverlening en de daadwerkelijke realisatie van het planvoornemen. In dat stadium zal nogmaals een bewonersavond plaatsvinden gericht op het delen van informatie over de uitgekristalliseerde bouwplannen en de op dat moment concrete mogelijke(i)d(en) tot financiële participatie. De doelgroep bestaat dan uit omwonenden en andere belanghebbenden in een nog grotere zone rondom het plangebied, ten noorden van de N344, die reikt tot en met de woonkern van Dijkerhoek. Op dit moment kan logischerwijs nog geen verslag worden uitgebracht van de bevindingen van deze processtap.

EXTRA Stap I: Open inloopavond 2 december 2024

Op basis van de bevindingen vanuit de 2^e bewonersbijeenkomst op 23 september 2024 heeft Vrijopnaam besloten een extra moment te faciliteren voor het verder uitwisselen van ideeën met omwonenden. Ditmaal niet via een plenaire sessie, maar in de vorm van een open inloopavond in Kulturhus Dijkerhoek. Op maandagavond 2 december 2024 heeft deze open inloopavond plaatsgevonden. Dezelfde groep omwonenden in vergelijking met de 2^e bewonersbijeenkomst werd uitgenodigd om aan thematafels aan te schuiven om in een 1-op-1-setting met (vertegenwoordigers van) de initiatiefnemers het (vervolg)gesprek aan te gaan en van gedachten te wisselen. De "tafels" waren ingericht rondom de onderwerpen "technisch ontwerp", "landschappelijke inpassing" en "financiële participatie", maar desgewenst konden ook nog heel andere onderwerpen bespreekbaar worden gemaakt, met de nadruk op het gericht verkrijgen van input om rekening mee te houden bij de verdere uitwerking van het project.

De avond werd ditmaal niet drukbezocht: enkel een handvol omwonenden is verschenen. De uitnodiging en het verslag van deze open inloopavond zijn terug te vinden in Bijlage 5 behorend bij dit stuk.

EXTRA Stap II: Afstemming potentiële partners lokaal eigendom

Voor, tijdens en na zowel de tweede bewonersbijeenkomst van 23 september 2024 (zie Stap 4) als de open inloopavond van 2 december 2024 (zie Extra stap I) hebben geen individuele en/of groepen van omwonenden/belanghebbenden de wens geëxprimeerd bij Vrijopnaam aan te haken in het verdere ontwikkeltraject en/of bij de exploitatie van Zonnepark Bussinksweg.

Met Buurtvereniging Dijkerhoek was eerder de afspraak gemaakt dat dezelfde vraag pas concreet aan deze partij zou worden voorgelegd wanneer de omwonenden zelf die handschoen niet zouden oppakken. Per e-mail heeft Buurtvereniging Dijkerhoek begin februari 2025 laten weten dat tijdens een vergadering is besloten af te zien van een actieve, risicodragende rol in de (verdere) ontwikkeling en/of exploitatie van het project, zoals het onderstaande bericht duidelijk maakt.

Noaber-Energie Bathmen is na de duidelijkheid zoals verstrekt door Buurtvereniging Dijkshoek opnieuw benaderd om de haalbaarheid en wenselijkheid van de invulling van lokaal eigendom vorm te geven.

Voor Noaber-Energie Bathmen blijkt de respons op de vraagstelling/nieuwe toenadering vanuit Vrijopnaam samen te hangen met de beschikbaarheid van middelen om voor realisatie van het project (ook) al risicodragend aan te kunnen haken. In afwachting van een gemeentelijke steunregeling die hiervoor mogelijk in Q2 van 2025 wordt opgetuigd, heeft Noaber-Energie Bathmen kenbaar gemaakt later in 2025 concreet aan te willen geven welke mogelijkheden/ambities zij heeft met oog op een rol in de (vervolg)ontwikkeling van Zonnepark Bussinksweg Bathmen.

Hierbij heeft Vrijopnaam in een reactie benadrukt in elk projectstadium open te staan voor verdere gesprekken over de invulling van het lokale eigendom. Met wederzijds goedvinden vervolgt Vrijopnaam uiteraard wel gewoon de ontwikkelstappen, waarvan de vergunningaanvraag eind Q1 2025 de voornaamste mijlpaal zal zijn.

Vrijopnaam
Q1 2025

Bijlages

- Bijlage 1: Communicatie- en procesparticipatieplan
 - o Subbijlage A: Verslag afstemming meest direct omwonenden
 - o Subbijlage B: Verslag brede consultatie omwonenden (1^e schil)
- Bijlage 2: Principebesluit gemeente Deventer 28-9-2023
- Bijlage 3: Verslag/stukken tweede bewonersavond 23 september 2024
- Bijlage 4: Verslag/stukken informerende sessie raadsfracties 26 februari 2025
- Bijlage 5: Verslag/stukken open inloopavond 2 december 2024

Bijlage 1 - Communicatie- en Procesparticipatieplan

Zonnepark Bussinksweg Bathmen

Communicatie en procesparticipatie staan aan de basis van draagvlak voor en betrokkenheid van omwonenden bij het initiatief Zonnepark Bussinksweg in Bathmen (gemeente Deventer). Ons doel is dat de hele omgeving het resultaat van een project kan ervaren waarover zij zelf hebben kunnen meedenken. Dergelijke meerwaarde creëer je niet alleen. Het raakt alle stakeholders en verbindt ze. Het is een continu proces waarin burgers, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties samenwerken aan een inclusieve, duurzame en circulaire economie.

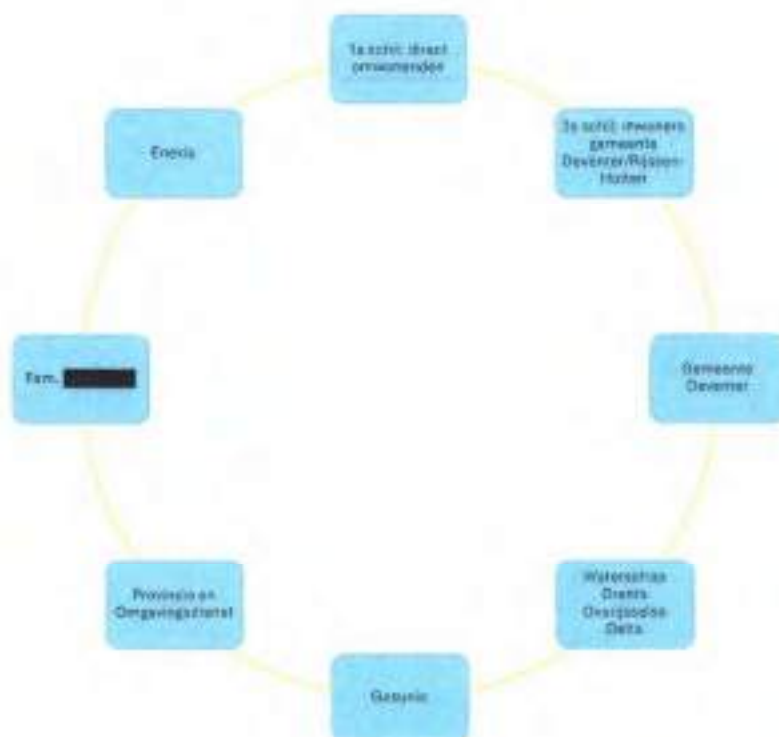
Door samen te werken krijg je begrip voor elkaar en zie je andere perspectieven. Wat dat betreft is dit communicatie- en participatieplan slechts een voorzet, een aftrap. Meerwaarde creëer je immers niet alleen.

Dit communicatie- en procesparticipatieplan beschrijft in dat kader ook de communicatieactiviteiten en -middelen die Vrijopnaam inzet gedurende de projectontwikkeling.

Uit dit document blijkt tegelijkertijd op welke wijze Vrijopnaam invulling wil geven aan de (proces)participatie, zowel in aanloop naar als na aanvraag van de omgevingsvergunning. Ook in het traject tussen vergunningverlening en realisatie wil Vrijopnaam omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig blijven informeren over de voortgang en planning. Met dien verstande dat communicatie niet zozeer gaat over zenden en ontvangen, maar vooral over begrijpen en verbinden.

Stakeholderanalyse

De voornaamste doelgroepen van de communicatie rondom Zonnepark Bussinksweg zijn in onderstaande diagram weergegeven.

Stakeholders Zonnepark Bussinksweg Bathmen

Stakeholder(s)	Rol/belang in project
Fam. [REDACTED]	Landeigenaar, goede verstandhouding buurt
1 ^e schil: direct omwonenden	Verwerking wensen in parkontwerp, eerste recht aanschaf Paneelopnaam
2 ^e schil: inwoners gemeente Deventer/Rijssen-Holten	Tweede recht aanschaf Paneelopnaam
Gemeente Deventer	Verwezenlijking lokale/regionale klimaatdoelen, verstrekker vergunning
Waterschap Drents Overijsselse Delta	Beheer waterloop westzijde plangebied / preventie overbelasting watersysteem
Gasunie	Beheer aanwezige gasleidingen op terrein (zakelijk rechthebbende)
Provincie Overijssel / Omgevingsdienst IJsselland	Goede ruimtelijke ordening in overeenstemming met Omgevingsvisie/-verordening en andere overheidsbelangen
Enexis	Aanleg netaansluiting

Overzicht stakeholders en belang in/bij project

Communicatiedoel

De centrale boodschap in de communicatie laat zich als volgt samenvatten:

"Zonnepark Bussinksweg in Bathmen is een zorgvuldig ingepaste ingreep in het landschap die een significante bijdrage levert aan bestaande lokale klimaatdoelen, waarbij omwonenden de gelegenheid krijgen mee te profiteren van het financiële rendement. Een project bovendien dat voorziet in een toename van natuurwaarden met maatschappelijke meerwaarde tot in lengte van jaren."

Communicatiemiddelen

Om deze boodschap op het juiste moment in de juiste vorm met de juiste doelgroepen te delen, zet Vrijopnaam de volgende communicatiemiddelen in:

- Via **persoonlijke gesprekken** is bij Vrijopnaam een centraal overzicht ontstaan van belanghebbenden/ omwonenden/geïnteresseerden, hun namen + contactgegevens en hun standpunten/visies/wensen ten aanzien van het projectinitiatief. Hierbij geldt dat de projectontwikkelaars van Vrijopnaam altijd per telefoon en/of e-mail klaarstaan om af te stemmen over het project;
- Via **informatiebijeenkomsten** zijn zaken als ontwerp, inpassing en participatie voor het voetlicht van verdere omwonenden gebracht, en is het overzicht verrijkt met wensen/voorkeuren/zorgen die omwonenden hebben;
- Via een **projectwebsite** (zie voorbeeld rechts) onder www.vrijopnaamzonneparken.nl blijven de projectinhoud en de stand van zaken qua proces/procedures voor eenieder inzichtelijk op elk gewenst moment;
- Periodiek worden nieuwsberichten en andere wetenswaardigheden rondom het projectinitiatief gedeeld via een **nieuwsbrief** die wordt verzonden naar de belanghebbenden/omwonenden/geïnteresseerden die in het hiervoor genoemde centrale overzicht staan;
- Met relevante stakeholders zoals de gemeente en Enexis stemt Vrijopnaam **bilateraal** af, per telefoon, e-mail of via digitale/fysieke afstemmingsoverleggen;
- Rondom de werkelijke realisatie van het zonnepark zal de Paneelopnaam-propositie van energieleverancier Vrijopnaam onder de aandacht van alle inwoners worden gebracht, bijvoorbeeld via advertenties in **lokale media** zoals de **Bathmense Krant**. De huishoudens uit de 1^e en 2^e schil hebben respectievelijk het eerste en tweede recht op aanschaf van Panelenopnaam; indien na verloop van tijd blijkt dat nog Panelenopnaam beschikbaar zijn, dan kan het aanbod onder de aandacht van de overige klanten van Vrijopnaam worden gebracht.

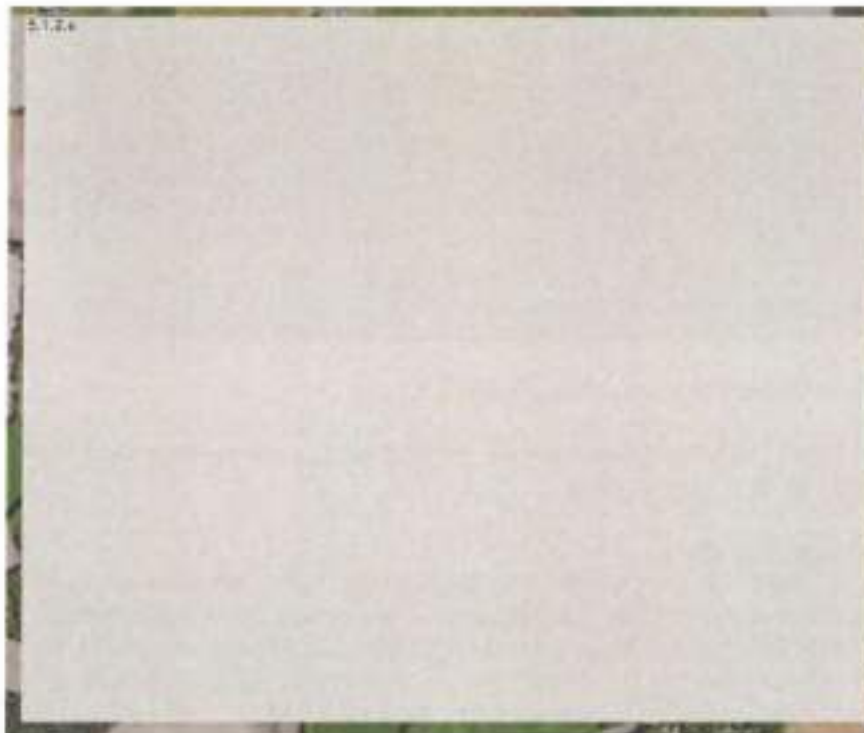
Voorbeeldweergave projectsite

Stappenplan procesparticipatie

Vrijopnaam hecht er waarde aan omwonenden tijdig te betrekken bij de planontwikkeling. In deze paragraaf omschrijven we hoe Vrijopnaam de belangen van de direct omwonenden behartigt voorafgaand aan, tijdens en na de realisatie van de zonneweide aan de Bussinksweg. Dit gebeurt via een stappenplan zoals hieronder uitgewerkt. De missie hierbij is: volledige/tijdige informatievoorziening en inspraak, onderweg naar realisatie van een breed gedragen project met lokale revenuen.

Stap 0: vooroverleg (direct) omwonenden door grondeigenaar

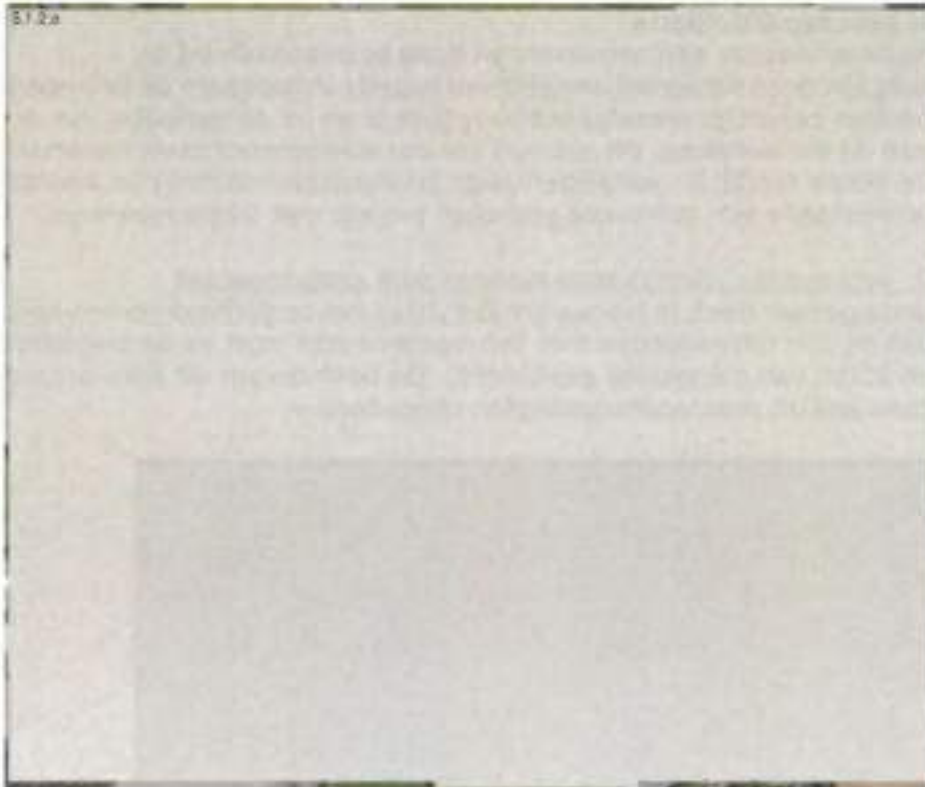
De grondeigenaar heeft in februari/maart 2023 het projectvoornemen kenbaar gemaakt bij drie omwonenden met het meest directe zicht op de projectlocatie (binnen 200m van plangebied gesitueerd). De bevindingen uit deze gesprekken zijn achteraan dit procesparticipatieplan bijgevoegd.

Meest direct omwonenden binnen 200m van plangebied

Stap 1: vooroverleg omwonenden in 1^e schil rondom projectlocatie

Vrijopnaam heeft nadien (26 april 2023), in aanloop naar het principeverzoek, eerst een informatieavond georganiseerd in het Kulturhus Dijkterhoek voor de omwonenden in de "1^e schil" van circa 600 meter rondom de projectlocatie, zoals weergegeven in onderstaande afbeelding. Doel van de avond was het delen van informatie over het initiatief en het ophalen van ideeën en gedachten van de bewoners. Een verslag van de bijeenkomst is achteraan dit procesparticipatieplan bijgevoegd.

Genodigden informatieavond 26 april 2023

Vrijopnaam heeft richting de gemeente verslag gedaan van de avond bij het indienen van het principeverzoek.

Stap 2: principeverzoek

Voor zover mogelijk en reëel heeft Vrijopnaam de input van de omwonenden verwerkt in een nieuwe inpassingstekening. Medio augustus 2023 heeft Vrijopnaam een principeverzoek voor de herziene inpassing van de zonneweide ingediend bij de gemeente Deventer. Op 28 september 2023 heeft de gemeente aangegeven dat zij – onder voorwaarden – kan instemmen met een zonneveld op de betreffende locatie in het jonge ontginningenlandschap.

Stap 3: vooroverleg met overige lokale stakeholders

Voor het ontwikkelen van breder draagvlak voor en saamhorigheid bij het project heeft Vrijopnaam gesprekken voorzien met twee andere belangrijke stakeholders.

1. Waterschap Drents Overijsselse Delta
2. Gasunie

Met het Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft in juli 2023 al projectinhoudelijk overleg plaatsgevonden m.b.t. de zonneweide. Naar aanleiding hiervan is het projectontwerp gewijzigd en is het helder geworden voor Vrijopnaam welke belangen het waterschap heeft en hoe het projectplan met deze belangen verenigd kan worden.

Het concept-plan is daarnaast in mei 2023 gedeeld met Gasunie, waarbij zij kenbaar heeft gemaakt dat de corridor waar de leidingen voor toekomstig beheer en onderhoud beschikbaar dient te blijven. Gasunie heeft daarnaast algemene richtlijnen met betrekking tot het technisch ontwerp van zonneweides waaraan

het initiatief zal moeten voldoen, onder meer vanuit het oogpunt van kathodische bescherming. Het projectplan is ook op bas

Naast deze twee belanghebbenden zal Vrijopnaam ook in contact treden met de lokale coöperatie Noaber Energie Bathmen. Uit dit voorgenomen contact zal Vrijopnaam afleiden of en zo ja welke rol voor deze coöperatie is weggelegd in het vervolg van de planontwikkeling, binnen de kaders van de voorgenomen (financiële) participatie (zie plan voor financiële participatie). Een denkbare vorm van samenwerking zou zijn dat Noaber Energie Bathmen onder haar leden/achterban participanten werft en dat Vrijopnaam een kickback-vergoeding aan de coöperatie beschikbaar stelt per huishouden dat kiest voor deelname via Paneelopnaam. Een dergelijke vorm van samenwerking is Vrijopnaam eerder succesvol aangegaan rondom de ontwikkeling van andere soortgelijke zonneweides in Nederland. Vrijopnaam zal richting de gemeente verslag doen van de uitkomst van deze afstemming.

Stap 4: tweede informatiebijeenkomst

Op basis van het inpassingsontwerp en de verworven input vanuit stap 1 t/m 3 zal Vrijopnaam een nieuwe inloopbijeenkomst organiseren in Dijkerhoek waarbij de tussentijdse input is vertaald/verwerkt in een herzien projectplan. Dit nieuwe plan wordt gepresenteerd en besproken vanuit technisch perspectief, beleidsperspectief en landschappelijk-inpassingsperspectief.

De gemeente Deventer heeft al aangegeven graag aangehaakt te willen worden bij dit moment, zodat zij haar beleid op het gebied van hernieuwbare energie kan toelichten; vanuit stap 1 bleek dat hier een groot deel van de vragen/zorgen van omwonenden hiermee van doen hebben.

Waar nodig en gewenst treedt Vrijopnaam individueel in (vervolg)overleg met individuele huishoudens en/of een collectief van enkele omwonenden.

Waar nodig past Vrijopnaam de plannen aan en nadien zal de aanvraag voor de omgevingsvergunning en de tijdelijke afwijking van het Omgevingsplan worden ingediend.

Stap 5: informerende sessie raadsleden

Om politiek draagvlak te ontwikkelen, neemt Vrijopnaam graag (vertegenwoordigers van) de diverse raadsfracties mee naar de projectlocatie, zodat zij een concreet beeld kunnen vormen bij het plan waar het college en eventueel de raad haar oordeel over vellen. Deze stap is alleen van toepassing wanneer de gemeente Deventer hier zelf (ook) de meerwaarde van inzielt.

Voorbeeld van informerende sessie op locatie voor raadsleden

Stap 6: betrokkenheid na vergunningverlening

In aanloop naar de bouw van het zonnepark zal Vrijopnaam - na vergunningverlening - nogmaals een (bredere) informatiebijeenkomst organiseren nabij de projectlocatie, waarin zowel informatie over het zonnepark zelf als de participatiemogelijkheden in nader detail worden toegelicht. Voor, tijdens en na deze bijeenkomst wordt deze informatie ook via een projectwebsite digitaal ontsloten. De doelgroep is dan de inwoners/gebruikers van een grotere zone rondom het plangebied, ten noorden van de N344, die reikt tot en met de woonkern van Dijkerhoek.

Bredere doelgroep voor informatieverstrekking rondom zonnepark

Proces

Onderstaand processchema laat zien welke stappen van dit participatieplan reeds genomen zijn, welke stappen nog volgen en welke tijdshorizon hierbij naar verwachting hoort.

Subbijlage A: Verslag afstemming meest direct omwonenden

Maart 2023

Aanleiding

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling van zonnepark Bussinksweg in Bathmen heeft de grondeigenaar het idee gedeeld met de drie omwonenden die in de meest directe nabijheid van de projectlocatie wonen, binnen 200 meter van het perceel.

De boodschap van de perceeleigenaar voor deze groep luidde:

"Het idee voor de ontwikkeling een zonneweide op deze locatie is opgevat. We willen stap voor stap onderzoeken of dit idee werkelijk haalbaar is. Op dit moment is nog geen sprake van een principeverzoek of vergunningaanvraag. We horen graag wel wat jullie eerste reactie is ten aanzien hiervan."

Bevindingen

Grondeigenaar (fam. [REDACTED], woonachtig [REDACTED]) heeft in de periode december-maart keukentafelgesprekken gevoerd met drie betreffende huishoudens (Fam. [REDACTED], [REDACTED] en dhr. [REDACTED]). Zij delen alle drie dezelfde opvatting, die zich als volgt laat karakteriseren/samenvatten:

1. Er is geen principieel bezwaar tegen het idee van een zonneweide op deze plek;
2. Er bestaat wel de wens om het park goed landschappelijk in te passen, bijvoorbeeld met een groene haag aan de 'open' westzijde van het park;
3. Men wordt graag actief op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in het traject.

Kortom: men staat onder voorwaarden niet negatief tegenover het projectidee.

Vervolg

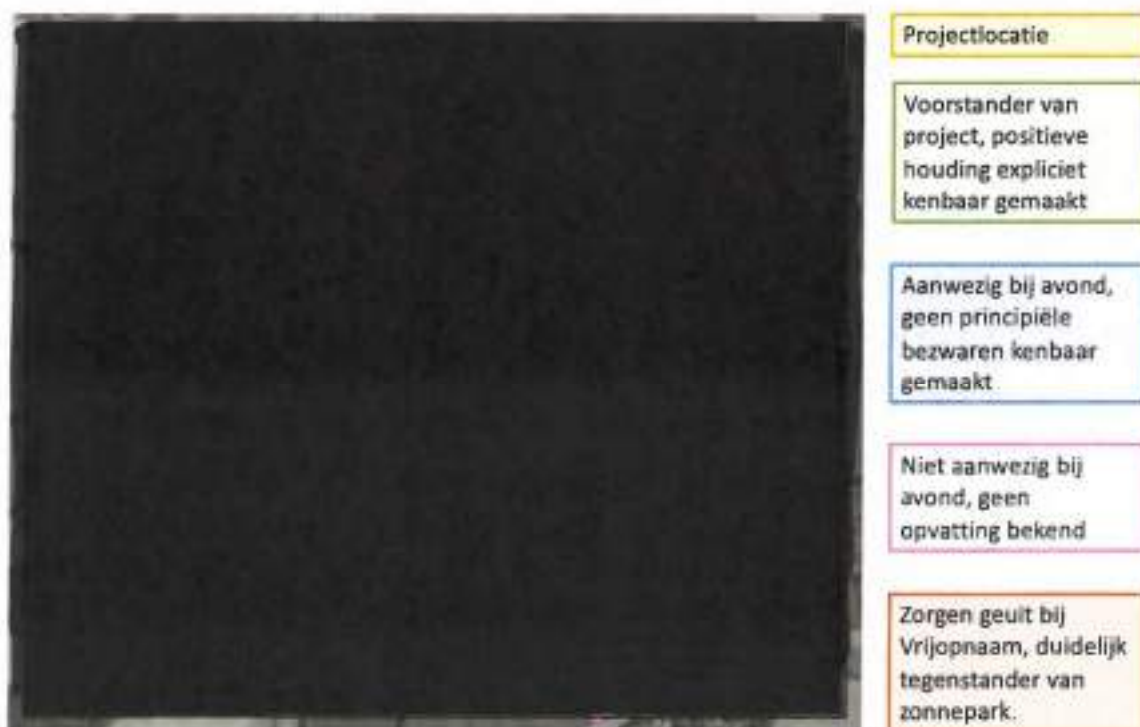
De "eerste schil" bestaat uit verdere omwonenden tot op een afstand van ca. 600 meter van de projectlocatie.

Het gaat dan om de bewoners van 17 adressen, inclusief de 3 uit de eerste schil, zoals te zien op het kaartje op de volgende bladzijde.

Nr.	Naam	Straat	Huisnummer	tot perceel (m)
1		S12a	512a	120
2		S12a	512a	310
3		S12a	512a	100
4		S12a	512a	450
5		S12a	512a	365
6		S12a	512a	395
7		S12a	512a	305
8		S12a	512a	440
9		S12a	512a	535
10		S12a	512a	560
11		S12a	512a	435
12		S12a	512a	395
13		S12a	512a	370
14		S12a	512a	470
15		S12a	512a	215
16		S12a	512a	180
17		S12a	512a	280

1. Het voornemen kent - zoals op nagenoeg elke locatie in Nederland waar zonneweides worden ontwikkeld - zowel voor- als tegenstanders. De drie meest direct omwonenden voor wie de impact het meest significant zal uitpakken, zijn geen uitgesproken tegenstander (zoals in maart al aangegeven na individuele benadering door de grondeigenaar);
2. De uitgesproken tegenstanders van verderop in de buurt maken zich hoofdzakelijk zorgen over de aantasting van het agrarische landschap in de regio (1) en de precedentwerking van een eventuele vergunning (2) met als achterliggend schrikbeeld dat de buurt in de toekomst niet met één maar met een veelheid aan zonneparken te maken krijgt;
3. De dialoog gaat niet alleen over "wel of geen zonnepark" op deze plek, maar evengoed over de wijze waarop het initiatief nader uitgewerkt zou kunnen worden. Belangrijke/veelgehoorde wens hierin is het volledig aan het zicht onttrekken van de zonneweide via een groene afscheiding aan alle zijden. Voor Vrijopnaam is het prima hieraan gehoor te geven in samenwerking met de reeds betrokken landschapsarchitect;
4. De omwonenden met zorgen hebben aangegeven op korte termijn graag even de tijd (rust) te krijgen voor het nader vormen van hun verdere gedachten/ideeën.

In kaartbeeld gevat is de respons die Vrijopnaam voor/tijdens/na de avond heeft opgehaald zoals weergegeven in [5.1.2](#). NB: de positieve houding van de grondeigenaar zelf alsmede een andere buurman die met de adressen "buiten de kaart vallen", blijken niet uit de figuur.

Figuur 1: Overzicht van bij Vrijopnaam bekende opvattingen.

Subbijlage B: Verslag brede consultatie omwonenden (1^e schil)

Mei 2023

Aanleiding

Vrijopnaam is initiatiefnemer van een kleinschalige zonneweide van ca. 2,75 hectare in Bathmen (gemeente Deventer) tussen de Bussinksweg en de Ikkinksweg. In overleg met de gemeente is in een eerder stadium kort verslag gedaan van de eerste consultatie van (drie) meest directe omwonenden van deze zonneweide.

De met de gemeente afgestemde vervolgstap betreft een bredere consultatie van omwonenden in een bredere straal van ca. 600 meter rond de voorziene projectlocatie. Hiervoor heeft Vrijopnaam op woensdagavond 26 april in Kulturhus Dijkelhoek een informatiesessie georganiseerd met in totaal ca. 30 aanwezigen die persoonlijk waren uitgenodigd. Het idee is inhoudelijk en procesmatig toegelicht, in het bijzijn ook van de grondeigenaar, waarna ruim de gelegenheid tot het stellen van vragen is geboden.

Inhoud document

Dit document bestaat achtereenvolgens uit de volgende onderdelen:

- Overall-bevindingen als resultaat van consultatie door Vrijopnaam;
- Uitgewerkt verslag informatieavond (ter goedkeuring/aanvulling voorgelegd aan alle aanwezigen);
- Sheets zoals getoond/gedeeld tijdens informatieavond op 26 april;
- Schriftelijke reacties ^{B.1.2.4} ;
- Schriftelijke toevoeging op verslag ^{B.1.2.4} ;
- Schriftelijke toevoeging op verslag ^{B.1.2.4} ;

Overall-bevindingen als resultaat consultatie omwonenden

Het voornemen tot ontwikkelen van een zonneweide is een idee waaraan omwonenden van het plangebied - zoals altijd/overal - aan moeten wennen. Het roept logischerwijs vragen op met betrekking tot zowel de inhoud en het proces van het plan als de status en de zeggenschap die de buurt heeft in het traject dat voor ons ligt. In die context is een informatieavond een voor iedereen prettige eerste setting gebleken om van gedachten te kunnen wisselen.

Voor, tijdens en na de informatieavond op 26 april heeft Vrijopnaam van diverse omwonenden feedback ontvangen. De hoofdlijnen die wij hieruit destilleren (zie ook alle volgende onderdelen van dit verslag) zijn als volgt:

Verslag informatieavond Zonnepark Bussinksweg Bathmen

Locatie: Kulturhus Dijkerhoek

Datum: woensdag 26 april, 19:30-21:00u

Aantal aanwezigen: ca. 25 personen (incl. Vrijopnaam & grondeigenaren)

Hieronder volgt verslag van de vragen en antwoorden die ter sprake zijn gekomen terwijl/nadat Energiebedrijf Vrijopnaam het initiatief voor het zonnepark aan de Bussinksweg in Bathmen inhoudelijk en procesmatig presenteerde.

(V) Waarom wil de ^{5.1.24} op dit perceel een initiatief voor een zonnepark starten?

(A) ^{5.1.24} geeft aan recent gestopt te zijn met zijn melkveehouderij. Deels heeft hij grond verkocht, deels houdt hij grond aan en verpacht deze. Voor dit perceel is een overeenkomst met Energiebedrijf Vrijopnaam gesloten omdat (1) het slecht bereikbaar en begaanbaar is, (2) minder geschikt voor agrarisch gebruik (drassig), (3) kleinschalig perceel en kleinschalig initiatief (minder dan 7% van eigen areaal) en (4) financiële vergoeding.

(V) Waarom wordt het zonnepark niet aan het zicht onttrokken gezien vanuit de Bussinksweg?

(A) Dit is een van de onderwerpen om samen over in gesprek te gaan. We willen graag samen vaststellen hoe het zonnepark landschappelijk ingepast wordt.

Meerdere mensen geven aan graag het zonnepark ook vanaf de Bussinksweg aan het zicht te onttrekken. Energiebedrijf Vrijopnaam zal ontwerp aanpassen en een groenafscherming aanbrengen.

(V) Zorgt de komst van dit zonnepark voor 'verdringing' van zon op dak? Omdat het elektriciteitsnet (eerder) vol komt te zitten.

(A) Nee, het zonnepark wordt op een ander netvlak aangesloten dan huishoudens. Het zonnepark met een opslagsysteem (batterij) zou zelfs eerder een bijdrage kunnen leveren voor meer flexibiliteit van het elektriciteitsnet, en zo meer ruimte bieden voor lokale stroomproductie.

(V) Hoe kunnen jullie garanderen dat als dit zonnepark er komt, er niet overal en veel meer zonneparken in onze omgeving bij komen? Als één schape over de dam ...

(A) De gemeente Deventer stelt het beleid voor duurzame (zon en wind)productie vast en de ambitie hoeveel CO₂ bespaard dient te worden. Wij zullen deze vraag bespreken met de gemeente Deventer.

(V) Is participatie onderdeel van het plan voor een zonnepark?

(A) Ja. Zowel proces als financiële participatie wordt nader uitgewerkt in de plannen. Deze informatiebijeenkomst en de eerste ronde langs enkele direct omwonenden door de ^{5.1.24} zijn het begin van de procesparticipatie. In deze informatiebijeenkomst geven we dadelijk ook inzicht hoe financieel geparticipeerd kan worden in het zonneparkproject.

(V) Waarom vindt Vrijopnaam dit perceel geschikt?

(A) Drie redenen: (1) locatie kan voldoen aan het beleid van gemeente Deventer, (2) een zonnepark van deze omvang kan goed ontsloten worden op het aanwezige elektriciteitsnetwerk en (3) het zonnepark is landschappelijk goed in te passen.

(V) Is er overlast te verwachten van weerkaatsing van het zonlicht?

(A) Niet tot nauwelijks. Ten eerste wordt het zonnepark aan het zicht onttrokken, ten tweede is de hellingshoek van de panelen 15 graden en ten derde zijn zonnepanelen gemaakt om zonlicht te absorberen en niet om te weerkaatsen. We kunnen informatie delen waaruit blijkt dat deze zorg op deze locatie ongegrond is.

(V) Kunnen jullie aangeven of de groenstrook echt jaarrond groen is en het zonnepark aan het zicht onttrekt?

(A) We zullen de beplanting met zorg uitkiezen, we doen dit graag in goed overleg. We kiezen voor inheemse beplanting die ook in de wintermaanden het park aan het zicht onttrekken. De beplanting zal binnen afzienbare tijd de gewenste hoogte bereiken en conform beheerplan eens in de zoveel tijd gesnoeid worden.

(V) Hoe willen jullie omwonenden verder betrekken? En wat is jullie tijdspad?

(A) We willen vandaag de eerste vragen, wensen en inzichten ophalen. We zullen van deze bijeenkomst een verslag maken en delen met de gemeente Deventer. Op basis van signalen uit deze bijeenkomst en eventuele verzoeken na deze bijeenkomst, bepalen we welke volgende stap in de procesparticipatie gewenst is. We zullen geen tijdsdruk op dit proces leggen en staan open voor suggesties. Alle direct omwonenden en buurtbewoners zijn in deze fase welkom om mee te participeren. We hebben voor deze bijeenkomst in overleg met de gemeente een straal van 600 meter gekozen om mensen uit te nodigen. Dit is geen harde grens.

(V) We missen een 'overall' plan van de gemeente Deventer, straks krijgen wij opeens een concentratie van zonneparken in onze omgeving. Dit is toch niet in lijn met de nadruk op toerisme, wandel/fietsroutes en natuur?

(A) We nemen deze vraag/opmerking mee richting de gemeente Deventer. Vanuit ervaringen binnen gemeenten in Nederland merken we dat (over)concentratie van zonneparken in een bepaald gebied wordt tegengegaan. Ook technisch (ontsluiting op het elektriciteitsnetwerk) is het niet aannemelijk dat een concentratie van zonneparken in dit gebied komt.

(V) Kunnen wij de sheets ontvangen?

(A) Ja. De sheets worden samen met een conceptversie van het verslag verstuurd aan iedereen die zich heeft opgegeven voor deze bijeenkomst en/of zijn/haar e-mailadres achterlaat.

Sheets bewonersbijeenkomst 26 april

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

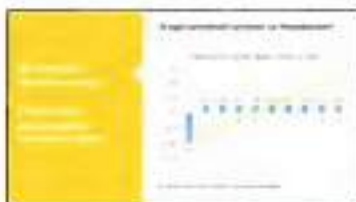
14

15

16

17

18

19

20

Schriftelijke reacties bewoners

Goedemorgen **5.1.2a** (n),

Gisteren ontvingen we uw brief omtrent de plannen rondom de verkenning van de mogelijkheden voor een zonneweide gelegen tussen de Bussinksweg en de Ikkinksweg te Bathmen. Omdat we niet aanwezig kunnen schrijven stuur ik u dit bericht met mijn opmerkingen, vragen en verzoeken. Ik vraag u om onderstaande namens mij ter sprake te brengen indien punten uit dit schrijven niet aan de orde komen. Vanzelfsprekend krijg ook ik graag een schriftelijke terugkoppeling van de avond waarin ik dan vanzelfsprekend ook uw antwoorden op mijn vragen teruglees. Ik stel het op prijs als u dit schrijven deelt met **5.1.2a** en **5.1.2b**.

Vooropgesteld wil ik zeggen dat ik zeker niet afwijzend sta tegenover de komst van het zonnepark op betreffende locatie. Sterker, van mij mag het zonneweide op die locatie doorgaan. We hebben immers allemaal onze verantwoordelijkheid te nemen als het gaat om het verduurzamen van onze samenleving en we hebben de plicht er samen voor te zorgen dat ook onze kinderen klein- en achterkleinkinderen in een gezonde leefomgeving mogen opgroeien. Zonnepanelen kunnen daar op dit moment met de kennis van nu een interessant middel voor zijn.

Toch heb ik een vijftal vragen, opmerkingen en verzoeken.

- 1) Kunt u me vertellen waarom u in samenspraak met de **5.1.2a** gekozen heeft voor deze locatie en niet voor een locatie grenzend aan de woning en het bedrijf van de **5.1.2a**?
- 2) Kunt u de gemeente Holten - Rijssen en de gemeente Deventer ertoe bewegen dat zijn ze definitief afzien van de (op de vooralsnog in de ijskast geparkeerde) plannen rondom het plaatsen van megaturbines binnen een straal van 3 km?

Als de definitieve keuze valt op de locatie zoals in de brief gemeld dan dien ik de volgende verzoeken in:

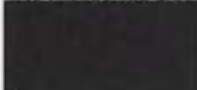
- 3) U spreekt in uw brief over coöperatieve zonneparken. Ik krijg graag van u een lucratief en interessant voorstel hoe we als buurtbewoners kunnen participeren in het plan en mee kunnen liften op het plan.
- 4) Vanwege de natuurlijke omgeving vind ik dat u de zonneweide volledig in moet passen in de landelijke omgeving. Het is zeer wenselijk de weide volledig te onttrekken aan het zicht. Een ook in de winter blijvende groenstrook rondom de zonneweide is mijns inziens noodzakelijk. Niet alleen vanwege de weerkaatsing van het zonlicht, het uitzicht vanaf de betreffende woningen maar ook omdat er aan de andere kan van het water, aan de zijde van de Ikkinksweg een wandelroute is. Ik spreek de nadrukkelijke wens uit dat dit gerealiseerd wordt.
- 5) Ik zie graag dat er meer ruimte, dan gebruikelijk is, wordt gecreëerd tussen de panelen, om ook onder de panelen het grasland te voorzien van meer licht en meer water. Dat komt in mijn beleving de biodiversiteit van de natuur ten goede en geeft de mogelijkheid voor gevarieerde schaduwrijke en zonnrijke begroeiing.

Ik wens u een goede, constructieve, eerlijke en open avond.

Wilt u mij een bevestiging van ontvangst sturen en mij toezeggen dat u reactie op mijn vragen opmerkingen, vragen en verzoeken.

CC

Met vriendelijke groeten,

Beste **5.1.2a**

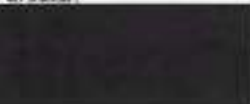
Ik hoor een dag later dat er veel weerstand was. Jammer genoeg heb ik geen tegengeluid kunnen laten horen, omdat ik verhinderd was. Te gek voor woorden hoe sommigen ongenueanceerd maar wat roepen!

Ik hoop dat **5.1.2a** en **5.1.2b** zich niet van de wijs laten brengen en het nu zeker doorzetten!

In mijn eerdere mail heb ik vragen gesteld waar ik graag antwoord op krijg. Maar dat is me al door **5.1.2a** toegezegd.

Ook deze mail, zeker als hart onder de riem, graag doorsturen naar **5.1.2a** en **5.1.2b**.

Groeten

Schriftelijke toevoeging op verslag bewoners [REDACTED]

Aanvullingen op verslag Vrijopnaam, vragen en antwoorden.

Dijkerhoek, 26 april 2023

S.v.p. onderstaande aanvullingen aan het verslag toevoegen.

1. Waarom wil de familie [REDACTED] op dit perceel een initiatief voor een zonnepark starten?

Hoofdlegitimatie van de heer [REDACTED] is financieel ingegeven. Hij geeft aan in deze fase van het initiatief nog niet zeker te weten dit plan door te willen zetten.

Belangrijk voor hem is draagvlak in de buurt. Welke wensen hij stelt aan het begrip draagvlak is nog niet duidelijk. Wel is het zo dat hij ervaart deze vrijheid te hebben, aangezien er nog geen sprake is van een ondertekend contract.

Omwonende voegt toe dat hij van mening is dat 'grond' sinds jaar en dag een essentiële bouwsteen is voor het agrarisch bestaan. Grond onttrekken aan agrarisch landschap en opzij zetten als zonnepanelenterrein raakt de aanwezige agrariërs in het hart. Ook voor de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen is het belangrijk dat er ruimte en grond beschikbaar blijft om te boeren.

4. Hoe kunnen jullie garanderen dat als dit zonnepark er komt, er niet overal en veel meer zonneparken in onze omgeving bijkomen?

10. We missen een 'overall' plan van de gemeente Deventer, straks krijgen wij opeens een concentratie van zonneparken in onze omgeving. Dit is toch niet in lijn met de nadruk op toerisme, wandel- / fietsroutes en natuur?

Omwonende merkt het volgende op. In het concept Energieplan Deventer wordt maximaal ingezet op zonne-energie in stedelijk gebied en op grond van bedrijventerreinen. Uit de omgevingsvisie blijkt dat Deventer kansen ziet voor het opwekken van zonne-energie langs grootschalige infra-elementen (snelweg) en in delen van het jonge ontginningslandschap. Het is de vraag of de Bussinksweg bij deze delen van het jonge ontginningslandschap hoort. Dat is aan de bestuursadviseur Landschap van Deventer.

De ruimtelijke kwaliteit van dit perceel en de directe omgeving kenmerkt zich door een kleinschalig cultuurhistorisch landschap (bomenlanen, boerderijen, smalle wegen, zandwegen, houtwallen, akkers en weilanden). Het perceel is momenteel een grasland, dat zichtbaar is van zowel de Ikkinksweg als de Bussinksweg. Indien dit weiland omgevormd wordt naar een zonnepanelenterrein, wordt de landschapskwaliteit aangetast. Door midden in een groene open zone een zonnepanelenterrein toe te voegen, raakt het agrarische landschap vertroebeld. Zoeklocaties voor zonnepanelenterreinen in het jonge ontginningslandschap zijn meer passend aan de rand van bebouwing van de stad/dorp of bedrijventerrein. Dan raakt de samenhang van het grote aaneengesloten cultuurhistorische groene landschap niet versnipperd.

Pal naast het betreffende perceel loopt bovendien een bewegwijzerd wandelpad (direct aan het zonnepanelenterrein, afstand ca. 5 m) , waarvan door veel wandelaars en toeristen gebruik wordt gemaakt.

Omwonende verwacht dat bij eventueel uitvoering van dit initiatief snel meer zonnepanelenterreinen in de nabije omgeving zullen volgen. Als één schaap over de dam is, volgen er meer. Dat is niet wat Deventer zou moeten willen.

5. Is participatie onderdeel van het plan voor een zonnepark?

9. Hoe willen jullie omwonenden verder betrekken? En wat is jullie tijdspad?

Omwonende merkt het volgende op. Procesparticipatie is niet terug te zien in de fasering, c.q. het stappenplan van Vrijopnaam. Het begrip projectparticipatie wordt door Vrijopnaam geduid als mogelijkheid om panelen en/of stroom te kopen bij Vrijopnaam. (Dat is overigens net zo voorbehouden aan inwoners in Amsterdam of waar dan ook in Nederland, als aan de bewoners van de Bussinksweg. Bewoners hebben dus geen bijzondere positie!) Dat is absoluut geen vorm van participatie, maar uitsluitend commerciële klandizie. In het document 'Uitgangspunten zonneparken Deventer' (in presentatie Vrijopnaam: Een initiatief heeft aantoonbaar lokaal draagvlak.....) wordt duidelijk uitgelegd wat de begrippen project- en procesparticipatie inhouden. Dus op welke manier Vrijopnaam hier uitvoering aan moet geven. En op welke manier de gemeente Deventer beide elementen meeneemt in besluitvorming. Het is aan Vrijopnaam als initiatiefnemer om hier op een zeer zorgvuldige wijze uitvoering aan te geven. Als omwonenden zijn we in afwachting van correct en gedetailleerde informatie op beide punten. Die informatie mist in de presentatie en deze infoavond.

Overigens laat de presentatie zien dat de plannen d.d. 26.04.2023 duidelijk omlind zijn, anders dan in de uitnodigingsbrief voor deze informatieavond is neergezet. Daarin werd genoemd: *"Sinds kort verkennen wij de mogelijkheden. Graag zouden wij met u als omwonenden in gesprek gaan over dit voornemen voordat wij de plannen verder in ontwikkeling brengen."* Onduidelijk is welke rol/status/inspraak de omwonenden hebben in dit voornemen. Ook daarom is er dringend behoefte aan een duidelijk procesparticipatieplan.

Omwonenden geven aan dat niet alle burens/omwonenden zijn uitgenodigd voor deze informatieavond. Alleen adressen in een straal van 600 m om het veld zijn uitgenodigd, aldus Vrijopnaam. Vrijopnaam vraagt de aanwezigen namen en adressen door te geven van de omwonenden, waarvan de aanwezigen vinden dat die ook bij dit onderwerp betrokken zouden moeten zijn. Verder zegt Vrijopnaam toe omwonenden meer tijd te geven voor het formuleren van wensen/uitgangspunten/ideeën, en zegt toe een volgende bijeenkomst te zullen organiseren voor de omwonenden.

7. Is er overlast te verwachten van weerkaatsing van het zonlicht?

Overlast door weerkaatsing ervaart omwonende wel degelijk van de zonnepanelen aan het adres [redacted] in wintermaanden wanneer de zon laag staat.

Overall aanvulling verslag

Accent in de presentatie ligt op het technische vlak van het zonnepanelenterrein. Omwonenden hebben gelegenheid gehad om vragen te stellen. Niet is door Vrijopnaam gevraagd wat omwonenden vinden van dit initiatief, ook is geen uitleg gegeven bij de procesparticipatie, noch de momenten en gelegenheden in het vervolgtraject geduid, waarbinnen de omwonenden inspraak hebben.

Met uitzondering van één omwonende zijn de reacties uit de zaal kritisch en afwijzend t.a.v. het initiatief.

Afz.: Dhr. en mevr. [redacted]

Reactie Vrijopnaam

Beste [naam]

Hartelijk dank voor jullie input. We zijn voornemens eind deze week de gemeente te berichten. Jullie toevoegingen uit het gestuurde document nemen we daarbij graag mee, al zien we drie punten die naar onze mening een aanpassing/nuance verdienen. Dit betreft:

- 1 - M.b.t. de opmerking "aangezien er nog geen sprake is van een ondertekend contract" (pp. 1.) → dit is onjuist; er is wel sprake van een getekende overeenkomst tussen §1.2.e en Vrijopnaam. Er is evenwel nog geen onomkeerbaar besluit genomen ten aanzien van de opvolging hiervan.
- 2 - M.b.t. het thema weerkaatsing zonlicht vanaf panelen op adres §1.2.e in de winter (pp. 2) → deze vergelijking gaat mank, want dit zijn panelen met een andere oriëntatie (oost/west), een andere hellingshoek (ca. 25 graden), een andere hoogte ten opzichte van het maaiveld, waarbij de panelen bovendien niet aan het zicht worden onttrokken. In ons planvoornemen gaat het om panelen met (enkel) een zuidelijke oriëntatie, een vlakke helling (15 graden) en omzoomd door groen uit het zicht op een maximale hoogte van < 2 meter. Schitteringshinder zal hierdoor niet aan de orde zijn.
- 3 - M.b.t. de "overall aanvulling": doel van de avond op 26 april betrof het toelichten van het planvoornemen en een 'teen in het wader' voor wat betreft draagvlak, maar geen exacte duiding van de verhouding tussen voor- en tegenstanders. Het beeld dat nu uit de tekst blijkt is dat er slechts één voorstander zou zijn terwijl de rest van de aanwezigen tegenstander is. Dat matcht niet met de werkelijkheid. We hebben zowel voor, tijdens als na de informatie contact gehad met diverse voorstanders. Dit zijn zowel buurtbewoners die de 25e aanwezig waren als buurtbewoners die er niet bij konden zijn. Hierover zullen wij waarheidsgetrouw rapporteren aan de gemeente, maar dat zal dus wel een wat ander beeld geven in vergelijking met de tekst uit jullie document met aanvullingen. In de wetenschap ook dat het merendeel van de mensen die aanwezig waren geen (plenaire) 'reactie uit de zaal' heeft gegeven.

In het bericht naar de gemeente nemen we jullie aanvulling mee, met uitzondering van de tekst bij vraag 7 (m.b.t. weerkaatsing) en de passage m.b.t. de overall aanvulling. Verder vullen we aan dat er wel een getekend contract is met de toevoeging dat er ten aanzien van de opvolging hiervan nog geen onomkeerbare besluiten zijn genomen.

Wat betreft de gasleidingen: Gasunie heeft hiervoor heldere spelregels, zie [deze link](#). Afhankelijk van de detailinformatie over de leiding die men aanrekt en de verdere terugkoppeling die wij ontvangen, kan het zijn dat we het plan te zijner tijd nog wat veranderen. Wanneer dat zo is, informeren we de buurt daar uiteraard over.

Met vriendelijke groet,

§1.2.e

Projectontwikkelaar

Reactie bewoners op respons Vrijopnaam

Hallo §1.2.e

Dank voor uw reactie, hierbij de reactie op uw nuances m.b.t. tot de 3 punten.

1. Terecht dat u opmerkt dat er wel degelijk een getekend contract is en lijn dat u erbij vermeldt dat er nog geen onomkeerbare besluiten zijn genomen ten aanzien van de opvolging hiervan.
2. De vergelijking met de zonnepanelen §1.2.e zou mank gaan waarbij u uitgaat van verkeerde aannames:
 - a. De panelen §1.2.e liggen NIET onder een hoek van 25 graden maar onder een hoek van 14 graden (omdat dat volgens advies geen schittering zou veroorzaken). De ervaring is wel degelijk dat hier gedurende een aantal uren per dag verblindende schittering bij de burens is.
 - b. Oost-west of noord-zuid: Dat heeft louter invloed op het moment van de dag er schittering plaatsvindt.
 - c. De hoogte van de zonnepanelen aan de Bussinksweg nr 6 t.o.v. het maaiveld wijkt niet veel af van de 2 meter die u voornemens bent te hanteren.
 - d. De omzoming door groen moet dan wel zijn volgroeid als de zonnepanelen worden geplaatst anders is er tot die tijd gewoon schittering in de omgeving op bepaalde perioden van de dag.
3. "Overall aanvulling": Het is begrijpelijk dat u dit punt niet wilt opnemen in het verslag omdat het u natuurlijk niet welgevallig is. U zegt voorstanders te hebben gesproken; de cultuur hier in het Sallandse is anders dan waar u vandaan komt in West Brabant. Als mensen uit deze streek niet direct het achterste van hun tong laten zien en nog bezig zijn hun mening te vormen, wil dat niet zeggen dat ze voorstander zijn. Wij hebben voor, tijdens en na de informatie avond veel omwonenden gesproken en een heel ander beeld opgehaald dan u richting de gemeente wil doen overkomen. Opmerkingen als "Als je ruzie met de burens wil hebben, moet je zonnepanelen gaan plaatsen" is één van de vele tegen reacties die wij hebben vernomen.

Samengevat verwachten wij van u dat u uw nuances bij punten 2 en 3 niet in het verslag gaat aanbrengen en onze aanpassingen overneemt in het bericht naar de gemeente.

Met vriendelijke groet,

Schriftelijke toevoeging op verslag bewoners

Beste heren,

Dank voor de documentatie en verslag van de informatie avond op 26 april 2023. Onze feedback en die van andere omwonenden heeft u reeds kunnen horen tijdens de info sessie. Hieronder nogmaals onze punten en enkele punten van andere omwonenden.

We vragen dat deze opmerkingen, als ook de opmerkingen die u van andere omwonenden ontvangt allen worden toegevoegd aan het verslag richting gemeente, zodoende dat, naast S.T.Z. en Vrijopnaam, de gemeente Deventer tevens kan lezen dat er velen zijn die geen voorstander zijn van het voorgestelde zonnepark nabij/aan/tussen Ikkinksweg-Bussinksweg noch in de nabije omgeving.

Tijdens de info avond hebben wij persoonlijk reeds laten weten absoluut geen voorstander te zijn van dit plan, bij deze via email.

Hieronder slechts enkele van de aangedragen punten die voor ons, voor omwonenden en belanghebbenden erg belangrijk worden geacht. Wij zijn van mening dat het natuurlijke karakter voorgoed zal worden aangetast indien in deze omgeving een zonnepark zou komen (idem als het zou gaan om een windmolen).

1. Onze indruk was dat zonnepanelen primair op daken zouden worden gestimuleerd, daarna pas lange grote wegen etc. We hebben in deze regio nog veel dak oppervlak (huizen en schuren, al dan niet agrarisch) waar zonnepanelen op kunnen worden aangebracht. Wellicht een optie voor familie Meijerman, wellicht ook op andere daken in deze omgeving en wellicht ook middels participatie initiatief.
2. De noodzaak voor alternatieve energie is bekend, daar werken wij als burgers middels zonnepanelen-op-daken ook hard aan mee. De noodzaak om de locaties met uiterste zorg uit te kiezen, gezien plaatsing minstens 1 generatie (!) lang zichtbaar en merkbaar zal blijven, is des te essentiëler. De verscheidenheid aan (niet samenwerkende) individuele projecten en initiatieven op dit vlak in combinatie met de 'druk' op het vinden van alternatieve vormen van energie heeft als gevaar dat de nu zo mooie natuurgebieden en gebieden met landschappelijk karakter (snel) ernstig vernieuwd kunnen worden door de komst van (wat wordt genoemd) 'klein/middel-schalige' zonneparken. Om windmolens maar even niet te noemen (zichtbaar, voelbaar, hoorbaar en gezondheidsimpact). Als het zonnepark te Bussinksweg/Ikkinksweg-doorgang zou hebben is dit ons inziens stap 1 tot verdere lapserdijken aan zonneparken in dit nu nog mooie cultuurlandschap gebied.
3. Het gebied rondom Landgoed Hemelrecht, Ikkinksweg, Bussinksweg (en idem het gebied rond S.T.Z.) is momenteel een rustig natuurgebied, er zijn hier veel wandel- en fietsmogelijkheden, er zijn geen onnatuurlijke vergezichten/bouwwerken, wat je ziet past bij het landschap. Of het nu boerderijen zijn, woonhuizen of agrarisch gerelateerde bedrijven. Wandel-/fiets beleving voor omwonenden en toeristen zal wijzigen, de omvang van het zonnepark is dusdanig dat het (negatief) zal spijlen.
4. Naast boerderijdieren, andere grazers zoals schapen en paarden is deze omgeving ook het leef- en graasgebied van vele reeën. We hebben hier tevens vossen, (bos)uilen, vele hazen, ga zo maar door. Hun routine loop/vlucht, hun leefgebied is mogelijk permanent aangetast in geval van een zonnepark in deze omgeving.
5. De komst van dergelijke kleine- en toch eigenlijk niet zulke kleine- zonneparken, welke een impact hebben op het huidige leefgebied van mensen betreft ons inziens niet enkel direct omwonenden die op de panelen uitkijken. De omgeving, andere buurtbewoners, verder op in de straat of in de buurt, die b.v. hun dagelijkse natuurwandeling maken zijn ook allen belanghebbenden. Zij hebben geen weet van de plannen.

We vragen nogmaals dat onze punten, als ook die van de anderen, als bijlage worden toegevoegd.

Bij voorbaat dank,

Bijlage 2: Principebesluit Gemeente Deventer 28-9-2023

Vrij op Naam Zonneparken B.V.

Z2023-00008491
ons kenmerk

uw kenmerk

Verzonden
28 september 2023
datum

contactpersoon

Vooroverleg
onderwerp

Geachte heer

U heeft op 15 augustus 2023 een verzoek voor een vooroverleg ingediend voor het realiseren van een zonnepark nabij de Bussinksweg te Bathmen.

Uw project is getoetst aan het bestemmingsplan Buitengebied Deventer, 1e herziening
Een commercieel zonnepark is niet toegestaan binnen de agrarische bestemming. Toestemming gasleidingbeheerder is nodig. De archeologische dubbelbestemming zit deels op het perceel, maar het zonnepark heeft daar geen invloed op.

Wanneer een project niet voldoet aan het bestemmingsplan, toetsen wij het project aan (landelijke) regels om af te wijken van het bestemmingsplan.

Wij geven onder voorwaarden positief advies over uw project

Uw project is besproken met de wethouders die de onderwerpen Ruimtelijke Ordening en Energietransitie in hun portefeuille hebben. Onze grondhouding is dat wij voorstander zijn om initiatieven als deze verder in behandeling te nemen. We willen daarbij wel opmerken dat dat niet betekent dat het project per definitie doorgaat, omdat ook de Provincie en belanghebbenden bepalend kunnen zijn voor de slagingskans. Daarnaast heeft de gemeenteraad nog de mogelijkheid om een mening te vormen over de wenselijkheid van het project. Het risico ligt bij u als initiatiefnemer.

Vervolgtraject

Voor ontwikkelingen in het buitengebied, zoals het uwe hebben we binnen de gemeente Deventer een specifiek traject, waarbij u begeleid wordt door het gebiedsteam Buitengebied. Het gebiedsteam Buitengebied zal samen met u, indien u verder wilt met uw plannen, deze nader uitwerken. Contact Mocht u naar aanleiding van dit advies verder willen met uw initiatief dan verzoek ik u contact op te nemen met de heer van het gebiedsteam Buitengebied (telefonisch via nummer

Beoordeling van uw project

Zodra de provincie haar voornemen uit het coalitieakkoord, om zonnevelden niet langer op agrarische gronden toe te staan, in de verordening heeft geregeld, kunnen we als gemeente niet meer meewerken aan uw project. Of en wanneer de provincie tot een verbod over gaat weten wij nu niet. Als er gestart wordt met het verder in procedure brengen van dit project, dan kunnen wij helaas niet garanderen dat het tot een goed einde wordt gebracht.

Wij kunnen instemmen met een zonneveld op deze locatie. Het betreft een relatief klein "grootschalig" grondgebonden zonneveld van circa 3 hectare, in het "jonge ontginningen landschap".

Het zonneveld kan op een adequate wijze worden ingepast en bijdragen aan het versterken van de aanwezige landschapswaarden. De milieu-hinder zal ook minimaal zijn. Alleen lichtweerskaatsing naar omliggende woningen en wegen is een aandachtspunt, maar wordt door de aanwezige en aan te brengen beplanting waarschijnlijk in voldoende mate beperkt.

Wel een belangrijk aandachtspunt zijn de in het gebied aanwezige aardgasbuisleidingen. In de huidige planopzet is al rekening gehouden met het vrijhouden van een zone op en direct rondom de gasleidingen, maar wij adviseren echter ook om nader af te stemmen met de Gasunie over de wenselijkheid van deze ontwikkeling op deze wijze. Positief aan deze ontwikkeling is mogelijk ook dat ze gebruik willen gaan maken van een batterij, om de opgewekte zonne-energie op andere rustigere momenten terug te leveren aan het net. Ook op andere plekken o.a. in de stad wordt hier naar gekeken als oplossing voor het volle netwerk. Mogelijk kunnen we van dit project leren en ervaringen op doen.

Bouwbesluit en Bouwverordening

Wij hebben uw project niet getoetst aan de eisen uit het Bouwbesluit en aan de regels over bodem uit de gemeentelijke verordening. Wij beoordelen uw project op deze onderdelen als u de omgevingsvergunning heeft aangevraagd.

U kunt uw vooroverleg omzetten naar een aanvraag om omgevingsvergunning

Dit kunt u doen via www.omgevingsloket.nl. Vraag de omgevingsvergunning binnen zes maanden na de verzenddatum van deze brief aan. Doet u dat niet? Dan moeten wij het project opnieuw toetsen. Daarnaast worden de kosten die u betaalt voor dit vooroverleg niet in mindering gebracht met de kosten voor de aanvraag omgevingsvergunning.

Afhankelijk van het moment van indienen zal moeten worden bepaald welke procedure van toepassing is, dit vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024. Onder de Omgevingswet geldt het adviesrecht van de gemeenteraad. Dit betekent dat de gemeenteraad moet gaan aangeven of het project wenselijk is.

Zorg voor een volledige aanvraag omgevingsvergunning

Een volledige aanvraag houdt in dat u de juiste tekeningen, rapporten, foto's en andere documenten aanlevert. Wij kunnen hierdoor sneller beoordelen of uw aanvraag voldoet aan de landelijke regels en wat de gevolgen zijn voor de omgeving.

Verwijder persoonsgegevens van de aan te leveren documenten

Wij mogen persoonsgegevens niet openbaar maken. Wij vragen u om deze gegevens te verwijderen. Dit betekent dat er geen namen, achternamen of andere contactgegevens op de documenten mag staan. Alleen op het aanvraagformulier mogen persoonsgegevens staan.

Wij brengen u kosten in rekening

In de bijlage vindt u de rekening met een overzicht van de kosten die u moet betalen. Dit noemen wij een legesaanslag. Hierin leest u ook hoe u betaalt en hoe u bezwaar kunt maken tegen de kosten. Deze kosten zijn als volgt berekend:

Activiteiten/onderdelen	Legeshoofdstuk	Bedrag
- Vooroverleg	2.2.1	
	Totaal	

Deze beoordeling van het vooroverleg is geen besluit

U kunt daarom geen bezwaar maken. Vraagt u een omgevingsvergunning aan? Dan kunt u wel bezwaar maken tegen het besluit dat wij daarover nemen.

U kunt aan de inhoud van deze brief geen rechten ontleen. De beoordeling van uw vooroverleg is een eerste algemene toets. Het besluit over uw mogelijke omgevingsvergunning kan anders zijn dan het advies op uw vooroverleg. Bijvoorbeeld als regels veranderen of als belangen van anderen een rol spelen. Deze belangen hebben wij nu nog niet afgewogen tegen uw belang.

Wij hebben gebruik gemaakt van de volgende wet- en regelgeving

Meer informatie hierover kunt u vinden op www.wetten.overheid.nl.

- Bestemmingsplan Buitengebied Deventer, 1e herziening, bestemming Agrarisch, dubbelbestemming Leiding - Gas - 2, dubbelbestemming Waarde - Archeologie - 2
- Meer informatie over het bestemmingsplan kunt u vinden op www.ruimtelijkplannen.nl/viewer.
- Artikel 2.12, lid 1 sub a onder 3° van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht, om een bestemmingsplan wijziging mogelijk te maken

Heeft u vragen?

Neem dan contact op met [redacted] telefoonnummer [redacted]. Wilt u hierbij het zaaknummer Z2023-00008491 noemen?

Hoogachtend,

Namens burgemeester en wethouders van Deventer,

5.1.2.6
[redacted signature]

teammanager Ondernemen & Vergunningen

Bijlage 3: Verslag 2^e bewonersbijeenkomst 23-9-2024

512e
512e
Nederland

UITNODIGING

Betreft: Informatieavond Zonnepark Bussinksweg Bathmen

Beste buurtbewoners,

Het is even stil geweest rondom de ontwikkeling van Zonnepark Bussinksweg in Bathmen. Na afstemming met de gemeente Deventer zullen wij graag de vervolgstappen richting een vergunningaanvraag.

In aanloop hiernaar gaan wij graag opnieuw in gesprek met u als buurtbewoners.

Wij nodigen u dan ook met plezier uit voor een nieuwe informatieavond, op **maandagavond 23 september** in **Kulturhus Dijkterhoek** aan de **512e**

We starten om **19:30u** (inloop vanaf 19:15u) en de avond duurt naar verwachting tot ca. **21:30u**.

Tijdens de avond komen in elk geval de onderstaande thema's aan bod.

- o Energiebeleid gemeente Deventer
- o Inpassingsontwerp 2.0 Zonnepark Bussinksweg
- o Proces & planning
- o Vraag & antwoord

Aanmelden

Aanmelden voor de informatieavond is nodig. Dit kan via een eenvoudige e-mail naar [redacted] Wij hopen u op 23 september te treffen!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectontwikkelaar

Zonnepark Bussinksweg is een initiatief van energiebedrijf Vrijopnaam. Op een stuk land van ongeveer 2,75 hectare tussen de Bussinksweg en de IJkerlaan willen wij groene stroom opwekken voor bijna 1.100 huishoudens.

Variant nog niet eerder uitgenodigd

UITNODIGING

Betreft: *Informatieavond Zonnepark Bussinksweg Bathmen*

Beste buurtbewoners,

Vrijopnaam is in 2023 gestart met de ontwikkeling van een klein zonnepark tussen de Bussinksweg en de Ikkinksweg (perceel BMN02-E-15). Vorig jaar hebben wij dit idee reeds met de meest direct omwonenden besproken.

Na verdere afstemming met de gemeente Deventer zetten wij graag de vervolgstappen richting een vergunningaanvraag. In aanloop hiernaar gaan wij graag opnieuw in gesprek, ditmaal met de bewoners van een bredere kring rondom de projectlocatie.

Wij nodigen u dan ook met plezier uit voor een informatieavond, op **maandagavond 23 september** in **Kulturhus Dijkerhoek** aan de **S1.2a**

We starten om **19:30u** (inloop vanaf 19:15u) en de avond duurt naar verwachting tot ca. **21:30u**.

Tijdens de avond komen in elk geval de onderstaande thema's aan bod.

- Energiebeleid gemeente Deventer
- Inpassingsontwerp 2.0 Zonnepark Bussinksweg
- Proces & planning
- Vraag & antwoord

Aanmelden

Aanmelden voor de informatieavond is nodig. Dit kan via een eenvoudige e-mail naar **[redacted]** Wij hopen u op 23 september te treffen!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectontwikkelaar

Zonnepark Bussinksweg is een initiatief van energiebedrijf Vrijopnaam. Op een stuk land van ongeveer 2,75 hectare tussen de Bussinksweg en de Ikkinksweg willen wij groene stroom opwekken voor bijna 1.100 huishoudens.

Sheets zoals getoond 23-9-2024

1

2

3

4

5

6

Zonnepark Bussinkweg

Uitgangspunten ontwerp

- Karakteristiek bijgebouwd landschap op de Bussinkweg
- 1. Het ontwerp is landbouw
- 2. en de weg ontgraving
- 3. Het ontwerp is land

7

Zonnepark Bussinkweg

Herzien ontwerp

- Herzien ontwerp als landbouw gebied, met een zon
- 1. Het ontwerp is landbouw
- 2. en de weg ontgraving
- 3. Het ontwerp is land

8

Zonnepark Bussinkweg

Herzien ontwerp

9

Zonnepark Bussinkweg

Herzien ontwerp

Landbouw gebied	100%
Landbouw gebied	100%
Landbouw gebied	100%
Landbouw gebied	100%

10

Zonnepark Bussinkweg

Herzien ontwerp

11

Zonnepark Bussinkweg

Ecologie

Econsultancy

12

Zonnepark Wuolinksweg

Opbrengst	
Opbrengst (kWh)	11.177
Opbrengst (MWh)	11,177
Opbrengst (GWh)	0,011177

Kosten	
Investering (€)	10.000,00
Operationele Kosten (€)	0,00
Totaal (€)	10.000,00

Ecologie

1. Ontwettende opslag (beveiligingsmaatregelen)
2. Geen emissies / geen klimaatlasten
3. Gegevens uit de 1. productiefasen (opslagfasen) op een andere manier
4. Milieukosten (afval) (beveiligingsmaatregelen) (beveiligingsmaatregelen)

Milieukosten	
Milieukosten (€)	0,00
Milieukosten (M€)	0,00
Milieukosten (G€)	0,00

13

Zonnepark
Buskruisweg

Proces/tijdslijn

2014

- In-consultation Buskruisweg
- Samenwerking met gemeente Buskruisweg

2015

- Bouwen van de zonnepanelen
- Samenwerking met gemeente Buskruisweg

2016

- Bouwen van de zonnepanelen
- Samenwerking met gemeente Buskruisweg

Bouwen van de zonnepanelen

14

[illegible]

15

[illegible]

16

Anticipated development of financial participation

Year	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Value	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Item	2014	2015
1. Financial participation	0.00	0.00
2. Financial participation	0.00	0.00
3. Financial participation	0.00	0.00
4. Financial participation	0.00	0.00

1. Financial participation
2. Financial participation
3. Financial participation
4. Financial participation

17

Finanzielle partizipatie

1. Finanzierung der GmbH
2. Finanzierung
3. Stille Reserven
4. Finanzierung
5. Finanzierung

Financial Statement (Excerpt):

Item	2019	2018	2017
Umsatz	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Materialkosten	(500.000)	(500.000)	(500.000)
Personalkosten	(200.000)	(200.000)	(200.000)
Finanzergebnis	300.000	300.000	300.000
Ergebnis	300.000	300.000	300.000

18

19

Financière participative

- 1. Investisseurs
- 2. Crowdfunding
- 3. GoFundMe, PledgeMusic, Indiegogo
- 4. Institutions privées (VC)

Exemples

- Kickstarter
- Indiegogo
- PledgeMusic

20

Financiële participatie

1. Participatiewet
2. Opwerfverordening
3. Wetboek van VbW, aan gemeentebestuur
4. Wetboek van VbW

2. Wetboek van VbW

1. Indien gemeentelijke instellingen, afzonderlijk vastgesteld, worden opgenomen in de VbW
2. Indien gemeentelijke instellingen niet worden opgenomen in de VbW, worden zij opgenomen in de VbW
3. De gemeenteraad kan vaststellen dat gemeentelijke instellingen worden opgenomen in de VbW
4. De gemeenteraad kan vaststellen dat gemeentelijke instellingen worden opgenomen in de VbW
5. De gemeenteraad kan vaststellen dat gemeentelijke instellingen worden opgenomen in de VbW

21

Finançarea participativă

- 1. Investiment
- 2. Creditfinanțare
- 3. Măsură prin care sunt gestionate
- 4. Apăsarea pe care se

Investiment

- 1. Plan optim
- 2. Realizarea perfectă care stăruie pe termen lung

	1	2	3	4
Investiment	1.00	1.10	1.20	1.30
Realizare	1.00	1.10	1.20	1.30

22

Conceptverslag zoals verzonden

Verslag informatieavond Zonnepark Bussinksweg

Locatie: Kulturhus Dijkshoek

Datum: dinsdag 23 september, 19:30-22:00u

Aantal aanwezigen: ca. 35 personen (incl. Energiebedrijf Vrijopnaam, ontwerpbureau Bright, grondeigenaren en gemeente Deventer)

Hieronder volgt het verslag van de vragen en antwoorden die ter sprake zijn gekomen tijdens de presentaties van energiebedrijf Vrijopnaam, gemeente Deventer en ontwerpbureau Bright.

START VRAGEN AAN INITIATIEFNEMER ENERGIEBEDRIJF VRIJOPNAAM

(V) Hoe wordt de participatie vormgegeven? Wij hebben niet het definitieve verslag ontvangen van de vorige informatieavond, alleen het concept-verslag. En kunnen de notulen (beter) geanonimiseerd worden?

(A) We onderscheiden procesparticipatie en financiële participatie. Hoe we de procesparticipatie vormgeven, is terug te lezen in het (proces)participatieplan. We zijn op dit moment in een verkennende fase over gewenste mogelijkheden van financiële participatie. Dit gaat van lokaal eigendom, crowdfunding, gebiedsfonds tot Paneelopnaam. We sturen het definitieve verslag van de vorige informatiebijeenkomst rond. We blijven (beter) letten op het anonimiseren van de notulen.

(V) Waarom heeft de provincie groen licht gegeven voor dit zonnepark terwijl ze een algehele rem op zonneparken op landbouwgrond heeft gezet?

(A) De nieuwe provinciale omgevingsverordening waarin dit staat, is nog niet van kracht. In aanloop hiernaar heeft de provincie Overijssel bij gemeentes kenbaar gemaakt dat lopende initiatieven via een 'overgangsregeling' in procedure kunnen blijven met goedkeuring van de provincie. Leidend hiervoor is de datum van toekenning van een gemeentelijk principeverzoek. Alleen projecten waarbij voor 13 oktober 2023 een positief principebesluit is genomen, kunnen verder worden ontwikkeld. In haar argumentatie heeft de provincie voor Zonnepark Bussinksweg daarnaast aangegeven dat de kleinschaligheid van het initiatief als pre wordt beschouwd gelet op de beperkte ruimtelijke impact. Verder: "groen licht" van Overijssel gaat op dit moment enkel nog over de vervolgon ontwikkeling; bij een vergunningaanvraag wordt het plan pas echt 'gewogen', ook door de provincie.

(V) Wat is de procedure van de gemeente?

(A) De gemeente geeft later in haar sheets aan wat het proces is en welke rol ze heeft. Vrijopnaam geeft later in de sheets aan welke processtappen nog te maken zijn.

(V) Hoe kan de landschapswaarde versterkt worden?

(A) In de toelichting en sheets van ontwerpbureau Bright staat de wijze waarop landschapswaarde wordt toegevoegd conform de geldende regels hiervoor. Dit geeft invulling aan de "Kwaliteitsimpuls zonnevelden" van de provincie Overijssel. Hierin staan de verwachte basisinspanningen beschreven en de mogelijke aanvullende kwaliteitsprestaties.

(V) Hoe is de zonneladder toegepast?

(A) Vrijopnaam speelt met het initiatief in op het geldende beleidskader van de gemeente Deventer, dat onder voorwaarden ruimte laat voor zon-op-land-initiatieven. Er is een voorkeursvolgorde die in de zonneladder wordt ontvouwd, maar dit betekent niet dat initiatieven op de lagere tredes pas opgestart kunnen worden als de potentie van de andere tredes volledig uitgenut zijn. Gelet op de doelen en de jaartallen die hieraan gekoppeld zijn, wordt ook van zon-op-land in Deventer een bijdrage gevraagd. De vraag is dus niet zozeer of, maar waar in de gemeente de zonneparken komen. Daarom is er ook een beleidskader voor zon op land in de gemeente vastgesteld door college en raad.

(V) Ik voel me onvoldoende meegenomen en geïnformeerd in het proces tot heden. Waarom is dit zo?

(A) Na de eerste informatiebijeenkomst zijn er diverse stappen gezet om te kunnen komen tot een intentieovereenkomst met de gemeente Deventer. Nu deze overeenkomst gesloten is, is dit het startpunt voor het verdere traject. Via de projectwebsite, nieuwsbrieven en bijeenkomsten willen we iedereen om de hoogte houden en informeren. Daarnaast willen we graag aangeven bereikbaar te zijn per telefoon en e-mail voor nadere toelichting. Indien gewenst komen we langs om zaken en wensen verder te bespreken. Het blijkt soms lastig vast te stellen welke informatiebehoefte bij wie aanwezig is. We blijven graag met iedereen in gesprek.

(V) Ik heb geen uitnodiging voor de vorige bijeenkomst ontvangen terwijl ik toch echt in de buurt van het park woon. Hoe kan dit?

(A) Het is gebleken dat we 1 of 2 adressen hebben gemist. Dit spijt ons en was uiteraard niet de intentie.

(V) Op welke trede van de participatieladder wil je staan?

(A) De vraag wordt in eerste instantie niet begrepen. De gemeente Deventer licht toe dat het trede 2 betreft: raadplegen.

TOEVOEGING: De ladder staat op p. 11 van het gemeentelijke participatiebeleid dat [hier](#) te vinden is. Uitgaande van dat plaatje en de toelichting op p. 12 staat 'raadplegen' op trede 3. Als je de onderste trede ('geen rol') niet meetelt, staat 'raadplegen' inderdaad op trede 2. Dit is een kwestie van uitleg.

(V) Ik ben tegen het initiatief. Maar indien dit initiatief dan toch doorgaat, kan mij verzekerd worden dat een houtwal van 10 meter breed rondom het zonnepark komt en direct volwassen begroeien?

(A) We noteren de wens. Op dit moment kunnen geen beloftes worden gedaan. Niks is definitief en alle wensen van belanghebbenden worden genoteerd en meegenomen in het verdere traject.

(V) Is 50% lokaal eigendom een harde eis?

(A) Vrijopnaam heeft een inspanningsplicht om 50% lokaal eigendom te organiseren.

START VRAGEN AAN GEMEENTE DEVENTER

(V) De provincie heeft toch aangegeven dat voldoende kWh opgewekt wordt. Hoe zit dit?

(A) De gemeente ziet dit anders. Vanuit de Regionale Energiestrategie (RES) heeft gemeente Deventer de doelstelling om in 2023, bovenop zon op daken van woningen, 212 GWh duurzame energie op te wekken. 40% hiervan betreft zonne-energie, waaronder zon op daken van bedrijven, solar carports en zon op land. Deze 40% is niet verder onderverdeeld over de genoemde soorten zonne-energie en het is aan de markt om dit op te pakken. De praktijk wijst uit dat de markt vooral een business-case ziet in zon op land. ~~***~~ op daken van bedrijven is niet af te dwingen. Het bestaande zonnepark bij Bathmen en de drie zonneparken die nu in behandeling zijn, zijn allemaal nodig om aan de doelstelling voor 2030 te voldoen. Bovendien is er voor 2050 nog weer een hogere doelstelling.

(V) In welke mate speelt de mening van omwonenden een rol in de besluitvorming?

(A) Draagvlak is geen voorwaarde, de initiatiefnemer heeft wel een inspanningsplicht om participatie en inspraak te organiseren. Op sheet 4 staat hier meer over.

(V) Stelling: versterken van de landschapswaarde. Hoe dan?

(A) We (gemeente Deventer) trekken nog geen conclusie, maar verwachten dat dit kan. En dat minimale milieuhinder optreedt.

(V) Hoe wordt omgegaan met milieuaspecten, en bijvoorbeeld brandgevaar?

(A) De initiatiefnemer maakt een analyse op alle relevante punten. Sommige zaken zijn reeds algemeen bekend voor zonneparken.

(V) Wordt ook naar gebruikte materialen gekeken?

(A) Vrijopnaam geeft in haar vergunningsaanvraag aan welke materialen worden gebruikt.

(V) In de intentieovereenkomst staan haalbaarheidsonderzoeken genoemd? Hoe wordt dit bijgesteld, zie paragraaf 7.2

(A) Wanneer als gevolg van uitwerkingen of onderzoeken (zoals op het gebied van natuur, geluid, bodem, archeologie) blijkt dat de plannen in de voorgestelde vorm niet zouden leiden tot een 'evenwichtige toekenning van functies aan locaties', en het zou mogelijk zijn de betreffende "angels" er eenvoudig uit te halen, dan krijgt de initiatiefnemer de gelegenheid de plannen aan te passen zodat wel een evenwichtige toekenning van functies aan locaties bereikt wordt. Denk aan precieze posities van een trafohuis of de batterijopstelling in relatie tot wettelijke geluidscontouren rond woningen.

(V) Hoe om te gaan met netcongestie?

(A) De initiatiefnemer dient aan te tonen dat ruimte op het net aanwezig is en geen verdere congestie ontstaat door zijn initiatief.

(V) Hoe ziet participatie eruit? En wat is een 'nee' stem waard? Hoe toets je voldoende participatie?

(A) De inspanningen om participatie te organiseren liggen bij de initiatiefnemer. Wellicht is meer nodig dan nu opgenomen in het participatieplan. De gemeente vertrouwt erop dat de initiatiefnemer doet wat hij in het plan schrijft en zo nodig extra inzet pleegt. Draagvlak is geen voorwaarde voor vergunningverlening.

(V) Het maakt dus niks uit wat ik zeg? Liever op dak of op een andere plek.

(A) Alleen 'nee' zeggen helpt niet. Iedereen kan zijn/haar mening geven en ook meedenken als initiatief dan toch doorgaat, of welke wijze dan.

(V) Is de gemeente zich bewust dat dit park naast een monumentaal gebouw zou komen? En van de gasleidingen over het perceel?

(A) Ja. De locatie wordt, door de oogheren kijkend, geschikt geacht voor een zonnepark, en het zonnepark kan recht doen aan het landschap. Initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de veiligheid. De zonnepanelen komen niet boven de gasleidingen te staan en cultuurhistorie is een van de relevante omgevingsaspecten, waarvoor geldt dat de initiatiefnemer zal moeten onderbouwen dat de impact van het planvoornemen aanvaardbaar is binnen de geldende wet- en regelgeving.

Deze vraag is beantwoord door [REDACTED] van energiebedrijf Vrijopnaam

(V) Is er subsidie nodig om het zonnepark te realiseren?

(A) Er wordt een exploitatiesubsidie (SDE++ genaamd) bij het ~~WLE~~ aangevraagd. Deze subsidie wordt alleen uitgekeerd indien de stroomprijzen op de vrije markt onder een bepaald niveau uitkomen. Dit is een rijksoverheidsregeling en daarmee geen regionale/lokale subsidie.

(V) Indien het zonnepark doorgaat, wat is de kans op uitbreiding van het park?

(A) Binnen de huidige Provinciale regels kan dit niet. Uitbreiding vraagt om een nieuwe omgevingsvergunning.

(V) Dient de aanvraag voor een omgevingsvergunning binnen 6 maanden ingediend te worden?

(A) Deze tekst in de intentieovereenkomst is niet hard. Het is een standaardzin in een overeenkomst. In de overeenkomst staan geen besluiten conform de wet Algemene wet bestuursrecht.

START VRAGEN AAN ONTWERPBUREAU BRIGHT OVER LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

(V) Ik zie graag een wintergroene haag en dat deze haag voldoende hoog is. Kan dat?

(A) De houtsingel aan oost- en westzijde wordt aangeplant met 3-jarig bosplantsoen van ongeveer één meter hoog. We planten voldoende 'dooradering' met struiken om groenstrook dicht te maken. In de houtsingel worden met twee rijen boomvormers aangeplant, op 1,5m van elkaar. Goed beheer zorgt voor snelle groei tot enkele meters hoog. Bij het beheer blijven ook altijd volwassen bomen staan. We kiezen voor inheemse soorten in combinatie met struikvormers die ook in de winter blad behouden zoals de liguster. In de bestaande houtwallen aan noord- en zuidzijde wordt beplanting toegevoegd op plekken waar nu 'gaten' zitten.

(V) Is nagedacht om de grond af te graven?

(A) Dit is niet onderzocht. En lijkt ook niet wenselijk omdat de grond al een zeer laag waterpeil kent.

Deze vraag is beantwoord door [REDACTED] van energiebedrijf Vrijopnaam

(V) Hoe weet je zeker dat na 25 jaar het zonnepark wordt opgeruimd indien Vrijopnaam in de tussentijd failliet gaat en geen chemisch afval over blijft?

(A) In het uitzonderlijke geval dat faillissement van de project-BV dreigt, zal de bank de exploitatie inclusief alle verplichtingen overnemen. De bank heeft een zogenaamd instaprecht en zal dit reeds voor faillissement reeds effectueren, met borging van de gemaakte afspraken als resultaat (inclusief de opruimplicht).

(V) Hoe wordt omgegaan met passerende dieren, en is hier onderzoek naar gedaan?

(A) Naast een ter plaatse uitgevoerd ecologisch onderzoek, worden ook bureaustudies gedaan en logboeken ingezien. Het zonnepark wordt zo geschikt gemaakt dat kleine zoogdieren geen hinder ondervinden van het park. Sterker nog, leefomgeving van veel dieren en planten zal toenemen.

VERVOLGVRAGEN AAN INITIATIEFNEMER ENERGIEBEDRIJF VRIJOPNAAM

(V) Welke communicatiemomenten zijn er vanaf nu?

(A) Na delen van het verslag van deze avond bekijken we welke informatie- en inspraakbehoefte bij wie aanwezig is. Op de projectwebsite staat alle informatie, we brengen een nieuwsbrief uit en staan open voor een-op-een-gesprekken waar omwonenden dit op prijs stellen. Ook een vraag per mail of even bellen is mogelijk. Wij zoeken contact maar we staan ook open om op basis persoonlijke wensen in gesprek te blijven. Vrijopnaam werkt nu verder aan de stukken om een omgevingsvergunning in te dienen en bespreekt met partijen mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap.

(V) Is een 'Nee' ook een optie?

(A) Vrijopnaam zoekt locaties binnen gemeentelijk en Provinciaal beleid om zonneparken te ontwikkelen. Zonneparken die de ecologie waar mogelijk versterken en aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnetwerk.

TOEVOEGING: Het spreekt verder voor zich dat het plan zal stranden wanneer blijkt dat het niet aan de randvoorwaarden kan voldoen, bijvoorbeeld van de gemeente als vergunningverlener of van een bank als beoogde financier; in die gevallen is nee een optie.

(V) Garandeert de netbeheerder, Enexis, ruimte op haar netwerk?

(A) Een netbeheerder geeft geen garanties. Dit initiatief staat op de wachtlijst bij Enexis. Enexis is op zoek naar flexibilisering van het netwerk en een opslagsysteem draagt hieraan bij.

(V) Kunnen jullie indien de vergunning wordt verleend eerder starten met de groenzones aanplanten?

(A) We zullen dit overwegen. Het eerste logische moment is na 'financial close'.

(V) Kan het groenbeheer toegekend worden aan lokale ondernemers?

(A) Zeker. Dit heeft ook onze voorkeur.

(V) Wat als er brand uitbreekt, wie gaat alles opruimen?

(A) Door risicobeheersing verkleinen we de kans op brand, denk aan ontwerp, gebruikte materialen en een scope-12 toets op o.a. brandveiligheid. Mocht toch een calamiteit ontstaan, zal de verzekeraar de gevolgschade door een onafhankelijke expert laten bepalen en vergoeden.

(V) Kan een onafhankelijke adviseur toezien op het participatieproces?

(A) Wij beschouwen de gemeente Deventer als de onafhankelijke partij die toeziet op een gedegen proces volgens de afspraken.

VRAAG VAN VRIJOPNAAM AAN AANWEZIGEN

(V) Kan iedereen instemmen dat opgegeven e-mailadres wordt gebruikt voor verzending van de e-mailnieuwsbrief?

(A) Alle aanwezigen stemmen in.

Ontvangen reacties conceptverslag < 14-10-2024

LV

inopnaam

13 oktober 2024 om 10:45

Details

Beste heer

Dank voor het toesturen van het verslag van de info avond in Dijkshoek op 23 september. Met dit bericht sturen wij u onze reactie op het verslag. Wij verzoeken u met klem om dit bericht integraal als bijlage aan het definitieve verslag te koppelen, dat naar stakeholders zal worden toegestuurd. Wij geven u toestemming om dit te doen, ook zonder dit bericht te anonimiseren.

Verslagmethodiek 23.09., subjectief beeld.

De gekozen verslagmethodiek van sec het vermelden van vraag en antwoord doet geen recht aan de wijze waarop de avond is verlopen. Doet geen recht aan de bijdragen op deze avond van alle aanwezigen, noch aan de informatie die daar gegeven of onthouden is, noch aan de sfeer.

Om een aantal in het verslag onvermelde, tijdens de info-avond gepasseerde, zaken te benoemen:

- Onvermeld is dat de heer niet concreet wist te benoemen of het gestelde doel van 40% zonne-energie (van doelstelling 212 GWh in 2030) behaald was, welk deel concreet van dit beoogde zonnepark zal komen, en parallel daaraan dus niet kon zeggen of aanleg van dit zonnepark überhaupt nuttig of nodig zal zijn om de doelstelling vol te maken.
- Onvermeld is dat de heer beaamde dat, in weerwil van nieuw nationaal en provinciaal beleid om geen zonneparken op agrarisch bestemde gronden toe te staan, de gemeente Deventer zich bewust niet houdt aan deze nieuwe regelgeving, en een eigen individuele koers vaart.
- Onvermeld is dat de gesloten intentieovereenkomst tussen college en VON zodanig is opgesteld dat VON alle ruimte heeft om aan de gestelde haalbaarheidsdoelen te voldoen, immers er zijn geen concrete doelen en waar die er mogelijk zouden zijn, biedt artikel 7 de uitkomst dat alle voorwaarden en doelen gaandeweg afgeschaald kunnen worden. Dit in lijn met de frasen uit de 28 september 2023 postief-advies-op-vooroverleg brief, waarin aannames en niet onderbouwde stellingen uitmaken dat dit initiatief kansrijk is en doorgang krijgt van het college.
- Onvermeld is dat VON zonder toestemming van de omwonenden hun mailberichten aan VON aan het verslag van de infosessie 26 april 2023 hechtte en aan de gemeente toestuurde.
- Onvermeld is dat VON een eigen inschatting maakte van de mening van omwonenden over de komst van dit beoogde park, zonder daarover de omwonenden te bevragen. En naar eigen subjectiviteit een plattegrondje daarover opstelde, dat bovendien geen rekening hield met bijv. het harde feit dat er meerdere adressen op een en hetzelfde perceel bestaan.
- Onvermeld is dat VON opmerkte dat het participatietraject rondom dit initiatief eerst op de info-avond van 23 september is gestart. (Met andere woorden, de info avond van 26 april 2023 kan als niet gehouden worden beschouwd, maakt geen onderdeel uit van de participatie.)
- Onvermeld is dat VON voor deze avond een grotere ring (500 m) van omwonenden uitnodigde dan voor de avond van 26 april 2023 (600 m), maar desondanks de omwonenden die voor het eerst deelnamen, NIET uitnodigde om wensen/ideeën/uitgangspunten kenbaar te maken. (Raadplegen!) Bovendien, uitgaande van het feit dat de inwonerparticipatie eerst nu op 23 september start (zie bovenstaand punt), zou de vraag aan de gehele groep omwonenden gesteld hebben moeten worden!

Opmerkingen bij specifieke punten in de verslaglegging.

1. Zie in het verslag, 6de vraag aan de gemeente: In de intentieovereenkomst staan haalbaarheidsonderzoeken genoemd? Hoe wordt dit bijgesteld, zie paragraaf 7.2

Deze vraag is tijdens de avond niet op deze manier gesteld. De werkelijk geformuleerde vraag is: Wat gaan VON en de gemeente wijzigen zoals omschreven in artikel 7.2 van de intentieovereenkomst? De vragensteller heeft dit artikel voor de duidelijkheid voorgelezen: "7.2 Indien partijen geen overeenstemming bereiken over plannen spannen partijen zich in binnen hun overlegstructuur, om in gezamenlijk overleg zodanige wijzigingen aan te brengen die noodzakelijk zullen zijn om de goedkeuring als bedoeld in 7.1, alsnog te verkrijgen."

In het antwoord wordt gesuggereerd dat alleen VON zich moet inspannen om wijzigingen aan te brengen en u geeft daarbij een hypothetisch voorbeeld. Dat de gemeente volgens hetzelfde artikel ook wijzigingen in haar regels kan aanbrengen, wordt niet ontkracht en is daarmee een feit.

2. De volgende vraag is heel duidelijk aan de gemeente Deventer gesteld, maar niet opgenomen in het verslag:

Hoeveel GWh leveren dit beoogde zonnepark op? Antwoord gemeente Deventer: *'Als het doorgaat, levert het altijd méér op dan wanneer het niet doorgaat.'*

3. Voorlaatste vraag:

Kan een onafhankelijke adviseur toezien op het participatieproces? Ook deze vraag is anders gesteld: 'Na wat ik allemaal heb gehoord vanavond en het feit dat de Gemeente volledig vertrouwt op VrijOpNaam heb ik weinig vertrouwen in het juiste participatieproces. Ik ken een voorbeeld waar ook veel tegenstanders waren die om een onafhankelijk adviseur hebben gevraagd. Zij hebben dat toen gekregen. Kan het niet door een onafhankelijk iemand worden gedaan?'

Een reactie op deze vraag liet u in het midden. Het antwoord in het verslag komt dus niet overeen met de werkelijkheid.

Tot slot, het onderwerp inwonerparticipatie is benoemd en geraakt tijdens de info-avond. Onze reactie op dat onderwerp volgt in een separate mail.

Met vriendelijke groeten,

46

Definitief Verslag informatieavond Zonnepark Bussinksweg Bathmen

Locatie: Kulturhus Dijkerhoek

Datum: dinsdag 23 september, 19:30-22:00u

Aantal aanwezigen: ca. 35 personen (incl. Energiebedrijf Vrijopnaam, ontwerpbureau Bright, grondeigenaren en gemeente Deventer)

Hieronder volgt het verslag van de vragen en antwoorden die ter sprake zijn gekomen tijdens de presentaties van energiebedrijf Vrijopnaam, gemeente Deventer en ontwerpbureau Bright. Bij sommige vragen zijn latere toevoegingen c.q. aanvullingen cursief onder de antwoorden bijgeplaatst.

START VRAGEN AAN INITIATIEFNEMER ENERGIEBEDRIJF VRIJOPNAAM

(V) Hoe wordt de participatie vormgegeven? Wij hebben niet het definitieve verslag ontvangen van de vorige informatieavond, alleen het concept-verslag. En kunnen de notulen (beter) geanonimiseerd worden?

(A) We onderscheiden procesparticipatie en financiële participatie. Hoe we de procesparticipatie vormgeven, is terug te lezen in het (proces)participatieplan. We zijn op dit moment in een verkennende fase over gewenste mogelijkheden van financiële participatie. Dit gaat van lokaal eigendom, crowdfunding, gebiedsfonds tot Paneelopnaam. We sturen het definitieve verslag van de vorige informatiebijeenkomst rond. We blijven (beter) letten op het anonimiseren van de notulen.

(V) Waarom heeft de provincie groen licht gegeven voor dit zonnepark terwijl ze een algehele rem op zonneparken op landbouwgrond heeft gezet?

(A) De nieuwe provinciale omgevingsverordening waarin dit staat, is nog niet van kracht. In aanloop hiernaar heeft de provincie Overijssel bij gemeentes kenbaar gemaakt dat lopende initiatieven via een 'overgangsregeling' in procedure kunnen blijven met goedkeuring van de provincie. Leidend hiervoor is de datum van toekenning van een gemeentelijk principeverzoek. Alleen projecten waarbij voor 13 oktober 2023 een positief principebesluit is genomen, kunnen verder worden ontwikkeld. In haar argumentatie heeft de provincie voor Zonnepark Bussinksweg daarnaast aangegeven dat de kleinschaligheid van het initiatief als pre wordt beschouwd gelet op de beperkte ruimtelijke impact. Verder: "groen licht" van Overijssel gaat op dit moment enkel nog over de vervolgentwikkeling; bij een vergunningaanvraag wordt het plan pas echt 'gewogen', ook door de provincie.

(V) Wat is de procedure van de gemeente?

(A) De gemeente geeft later in haar sheets aan wat het proces is en welke rol ze heeft. Vrijopnaam geeft later in de sheets aan welke processtappen nog te maken zijn.

(V) Hoe kan de landschapswaarde versterkt worden?

(A) In de toelichting en sheets van ontwerpbureau Bright staat de wijze waarop landschapswaarde wordt toegevoegd conform de geldende regels hiervoor. Dit geeft invulling aan de "Kwaliteitsimpuls zonnevelden" van de provincie Overijssel. Hierin staan de verwachte basisinspanningen beschreven en de mogelijke aanvullende kwaliteitsprestaties.

(V) Hoe is de zonneladder toegepast?

(A) Vrijopnaam speelt met het initiatief in op het geldende beleidskader van de gemeente Deventer, dat onder voorwaarden ruimte laat voor zon-op-land-initiatieven. Er is een voorkeursvolgorde die in de zonneladder wordt ontvouwd, maar dit betekent niet dat initiatieven op de lagere tredes pas opgestart kunnen worden als de potentie van de andere tredes volledig uitgenut zijn. Gelet op de doelen en de jaartallen die hieraan gekoppeld zijn, wordt ook van zon-op-land in Deventer een bijdrage gevraagd. De vraag is dus niet zozeer of, maar waar in de gemeente de zonneparken komen. Daarom is er ook een beleidskader voor zon op land in de gemeente vastgesteld door college en raad.

(V) Ik voel me onvoldoende meegenomen en geïnformeerd in het proces tot heden. Waarom is dit zo?

(A) Na de eerste informatiebijeenkomst zijn er diverse stappen gezet om te kunnen komen tot een intentieovereenkomst met de gemeente Deventer. Nu deze overeenkomst gesloten is, is dit het startpunt voor het verdere traject. Via de projectwebsite, nieuwsbrieven en bijeenkomsten willen we iedereen om de hoogte houden en informeren. Daarnaast willen we graag aangeven bereikbaar te zijn per telefoon en e-mail voor nadere toelichting. Indien gewenst komen we langs om zaken en wensen verder te bespreken. Het blijkt soms lastig vast te stellen welke informatiebehoefte bij wie aanwezig is. We blijven graag met iedereen in gesprek.

(V) Ik heb geen uitnodiging voor de vorige bijeenkomst ontvangen terwijl ik toch echt in de buurt van het park woon. Hoe kan dit?

(A) Het is gebleken dat we 1 of 2 adressen hebben gemist. Dit spijt ons en was uiteraard niet de intentie.

(V) Op welke trede van de participatieladder wil je staan?

(A) De vraag wordt in eerste instantie niet begrepen. De gemeente Deventer licht toe dat het trede 2 betreft: raadplegen.

TOEVOEGING Vrijopnaam: De ladder staat op p. 11 van het gemeentelijke participatiebeleid dat [hier](#) te vinden is. Uitgaande van dat plaatje en de toelichting op p. 12 staat 'raadplegen' op trede 3. Als je de onderste trede ('geen rol') niet meetelt, staat 'raadplegen' inderdaad op trede 2. Dit is een kwestie van uitleg.

(V) Ik ben tegen het initiatief. Maar indien dit initiatief dan toch doorgaat, kan mij verzekerd worden dat een houtwal van 10 meter breed rondom het zonnepark komt en direct volwassen begroeien?

(A) We noteren de wens. Op dit moment kunnen geen beloftes worden gedaan. Niks is definitief en alle wensen van belanghebbenden worden genoteerd en meegenomen in het verdere traject.

(V) Is 50% lokaal eigendom een harde eis?

(A) Vrijopnaam heeft een inspanningsplicht om 50% lokaal eigendom te organiseren.

START VRAGEN AAN GEMEENTE DEVENTER

(V) De provincie heeft toch aangegeven dat voldoende kWh opgewekt wordt. Hoe zit dit?

(A) De gemeente ziet dit anders. Vanuit de Regionale Energiestrategie (RES) heeft gemeente Deventer de doelstelling om in 2023, bovenop zon op daken van woningen, 212 GWh duurzame energie op te wekken. 40% hiervan betreft zonne-energie, waaronder zon op daken van bedrijven, solar carports en zon op land. Deze 40% is niet verder onderverdeeld over de genoemde soorten zonne-energie en het is aan de markt om dit op te pakken. De praktijk wijst uit dat de markt vooral een business case ziet in zon op land. ~~1122~~ op daken van bedrijven is niet af te dwingen. Het bestaande zonnepark bij Bathmen en de drie zonneparken die nu in behandeling zijn, zijn allemaal nodig om aan de doelstelling voor 2030 te voldoen. Bovendien is er voor 2050 nog weer een hogere doelstelling.

TOEVOEGING Gemeente Deventer: toegelicht is dat de gemeente gebruikmaakt van een overgangsregeling in de Omgevingsverordening Overijssel (zie ook het laatste punt op sheet 2 van de presentatie). Dit maakt dat de gemeente, in afwijking van de hoofdlijn, dit zonnepark alsnog kan toestaan als aan de voorwaarden van de overgangsregeling voldaan wordt. De betreffende regeling is inmiddels, bij besluit van Provinciale Staten van 9 oktober, in de Omgevingsverordening Overijssel opgenomen. De gemeente vaart daarmee wellicht een eigen individuele koers maar wel binnen de ruimte die de provincie biedt.

(V) Is het gestelde doel van 40% zonne-energie (van de 212 GWh in 2030) behaald?

De plannen moeten nog uitgewerkt worden, waardoor op dit moment ook nog niet het exacte aantal panelen en daarmee de verwachte opwek bepaald kan worden. En dus ook niet in hoeverre dit bijdraagt aan de doelstelling. Eén zonnenveld zal in elk geval meer bijdragen dan géén zonnenveld.

TOEVOEGING Vrijopnaam: het zonnepark zal uitgaande van het huidige ontwerp ca. 2,75 GWh per jaar aan groene stroom produceren.

TOEVOEGING Gemeente Deventer: de 40% (84,8 GWh per jaar) is nog niet bereikt. Met het bestaande zonnepark in Bathmen en de drie zonneparken die wij nu in behandeling hebben, komen we naar verwachting op ca. 57 GWh per jaar (uitgaande van de opgave in het kader van die plannen en waar er omgerekend moest worden: rekengetal 1 Wp = 0,85 kWh).

(V) In welke mate speelt de mening van omwonenden een rol in de besluitvorming?

(A) Draagvlak is geen voorwaarde, de initiatiefnemer heeft wel een inspanningsplicht om participatie en inspraak te organiseren. Op sheet 4 staat hier meer over.

(V) Stelling: versterken van de landschapswaarde. Hoe dan?

(A) We (gemeente Deventer) trekken nog geen conclusie, maar verwachten dat dit kan. En dat minimale milieuhinder optreedt.

(V) Hoe wordt omgegaan met milieuaspecten, en bijvoorbeeld brandgevaar?

(A) De initiatiefnemer maakt een analyse op alle relevante punten. Sommige zaken zijn reeds algemeen bekend voor zonneparken.

(V) Wordt ook naar gebruikte materialen gekeken?

(A) Vrijopnaam geeft in haar vergunningsaanvraag aan welke materialen worden gebruikt.

(V) In de intentieovereenkomst staan haalbaarheidsonderzoeken genoemd? Hoe wordt dit bijgesteld, zie paragraaf 7.2

(A) Wanneer als gevolg van uitwerkingen of onderzoeken (zoals op het gebied van natuur, geluid, bodem, archeologie) blijkt dat de plannen in de voorgestelde vorm niet zouden leiden tot een 'evenwichtige toekenning van functies aan locaties', en het zou mogelijk zijn de betreffende "angels" er eenvoudig uit te halen, dan krijgt de initiatiefnemer de gelegenheid de plannen aan te passen zodat wel een evenwichtige toekenning van functies aan locaties bereikt wordt. Denk aan precieze posities van een trafohuis of de batterijopstelling in relatie tot wettelijke geluidscontouren rond woningen.

(V) Hoe om te gaan met netcongestie?

(A) De initiatiefnemer dient aan te tonen dat ruimte op het net aanwezig is en geen verdere congestie ontstaat door zijn initiatief.

(V) Hoe ziet participatie eruit? En wat is een 'nee' stem waard? Hoe toets je voldoende participatie?

(A) De inspanningen om participatie te organiseren liggen bij de initiatiefnemer. Wellicht is meer nodig dan nu opgenomen in het participatieplan. De gemeente vertrouwt erop dat de initiatiefnemer doet wat hij in het plan schrijft en zo nodig extra inzet pleegt. Draagvlak is geen voorwaarde voor vergunningverlening.

(V) Het maakt dus niks uit wat ik zeg? Liever op dak of op een andere plek.

(A) Alleen 'nee' zeggen helpt niet. Iedereen kan zijn/haar mening geven en ook meedenken als initiatief dan toch doorgaat, of welke wijze dan.

(V) Is de gemeente zich bewust dat dit park naast een monumentaal gebouw zou komen? En van de gasleidingen over het perceel?

(A) Ja. De locatie wordt, door de oogharen kijkend, geschikt geacht voor een zonnepark, en het zonnepark kan recht doen aan het landschap. Initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de veiligheid. De zonnepanelen komen niet boven de gasleidingen te staan en cultuurhistorie is een van de relevante omgevingsaspecten, waarvoor geldt dat de initiatiefnemer zal moeten onderbouwen dat de impact van het planvoornemen aanvaardbaar is binnen de geldende wet- en regelgeving.

Deze vraag is beantwoord door [REDACTED] van energiebedrijf Vrijopnaam

(V) Is er subsidie nodig om het zonnepark te realiseren?

(A) Er wordt een exploitatiesubsidie (SDE++ genaamd) bij het ^{51,2%} aangevraagd. Deze subsidie wordt alleen uitgekeerd indien de stroomprijzen op de vrije markt onder een bepaald niveau uitkomen. Dit is een rijksoverheidsregeling en daarmee geen regionale/lokale subsidie.

(V) Indien het zonnepark doorgaat, wat is de kans op uitbreiding van het park?

(A) Binnen de huidige Provinciale regels kan dit niet. Uitbreiding vraagt om een nieuwe omgevingsvergunning.

(V) Dient de aanvraag voor een omgevingsvergunning binnen 6 maanden ingediend te worden?

(A) Deze tekst in de intentieovereenkomst is niet hard. Het is een standaardzin in een overeenkomst. In de overeenkomst staan geen besluiten conform de wet Algemene wet bestuursrecht.

START VRAGEN AAN ONTWERPBUREAU BRIGHT OVER LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

(V) Ik zie graag een wintergroene haag en dat deze haag voldoende hoog is. Kan dat?

(A) De houtsingel aan oost- en westzijde wordt aangeplant met 3-jarig bosplantsoen van ongeveer één meter hoog. We planten voldoende 'dooradering' met struiken om groenstrook dicht te maken. In de houtsingel worden met twee rijen boomvormers aangeplant, op 1,5m van elkaar. Goed beheer zorgt voor snelle groei tot enkele meters hoog. Bij het beheer blijven ook altijd volwassen bomen staan. We kiezen voor inheemse soorten in combinatie met struikvormers die ook in de winter blad behouden zoals de liguster. In de bestaande houtwallen aan noord- en zuidzijde wordt beplanting toegevoegd op plekken waar nu 'gaten' zitten.

(V) Is nagedacht om de grond af te graven?

(A) Dit is niet onderzocht. En lijkt ook niet wenselijk omdat de grond al een zeer laag waterpeil kent.

Deze vraag is beantwoord door [REDACTED] van energiebedrijf Vrijopnaam

(V) Hoe weet je zeker dat na 25 jaar het zonnepark wordt opgeruimd indien Vrijopnaam in de tussentijd failliet gaat en geen chemisch afval over blijft?

(A) In het uitzonderlijke geval dat faillissement van de project-BV dreigt, zal de bank de exploitatie inclusief alle verplichtingen overnemen. De bank heeft een zogenaamd instaprecht en zal dit reeds voor faillissement reeds effectueren, met borging van de gemaakte afspraken als resultaat (inclusief de opruimplicht).

(V) Hoe wordt omgegaan met passerende dieren, en is hier onderzoek naar gedaan?

(A) Naast een ter plaatse uitgevoerd ecologisch onderzoek, worden ook bureaustudies gedaan en logboeken ingezien. Het zonnepark wordt zo geschikt

gemaakt dat kleine zoogdieren geen hinder ondervinden van het park. Sterker nog, leefomgeving van veel dieren en planten zal toenemen.

VERVOLGVRAGEN AAN INITIATIEFNEMER ENERGIEBEDRIJF VRIJOPNAAM

(V) Welke communicatiemomenten zijn er vanaf nu?

(A) Na delen van het verslag van deze avond bekijken we welke informatie- en inspraakbehoefte bij wie aanwezig is. Op de projectwebsite staat alle informatie, we brengen een nieuwsbrief uit en staan open voor een-op-een-gesprekken waar omwonenden dit op prijs stellen. Ook een vraag per mail of even bellen is mogelijk. Wij zoeken contact maar we staan ook open om op basis persoonlijke wensen in gesprek te blijven. Vrijopnaam werkt nu verder aan de stukken om een omgevingsvergunning in te dienen en bespreekt met partijen mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap.

(V) Is een 'Nee' ook een optie?

(A) Vrijopnaam zoekt locaties binnen gemeentelijk en Provinciaal beleid om zonneparken te ontwikkelen. Zonneparken die de ecologie waar mogelijk versterken en aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnetwerk.

TOEVOEGING Vrijopnaam: Het spreekt verder voor zich dat het plan zal stranden wanneer blijkt dat het niet aan de randvoorwaarden kan voldoen, bijvoorbeeld van de gemeente als vergunningverlener of van een bank als beoogde financier; in die gevallen is nee een optie.

(V) Garandeert de netbeheerder, Enexis, ruimte op haar netwerk?

(A) Een netbeheerder geeft geen garanties. Dit initiatief staat op de wachtlijst bij Enexis. Enexis is op zoek naar flexibilisering van het netwerk en een opslagsysteem draagt hieraan bij.

(V) Kunnen jullie indien de vergunning wordt verleend eerder starten met de groenzones aanplanten?

(A) We zullen dit overwegen. Het eerste logische moment is na 'financial close'.

(V) Kan het groenbeheer toegekend worden aan lokale ondernemers?

(A) Zeker. Dit heeft ook onze voorkeur.

(V) Wat als er brand uitbreekt, wie gaat alles opruimen?

(A) Door risicobeheersing verkleinen we de kans op brand, denk aan ontwerp, gebruikte materialen en een scope-12 toets op o.a. brandveiligheid. Mocht toch een calamiteit ontstaan, zal de verzekeraar de gevolgschade door een onafhankelijke expert laten bepalen en vergoeden.

(V) Kan een onafhankelijke adviseur toezien op het participatieproces?

(A) Wij beschouwen de gemeente Deventer als de onafhankelijke partij die toeziet op een gedegen proces volgens de afspraken.

VRAAG VAN VRIJOPNAAM AAN AANWEZIGEN

(V) Kan iedereen instemmen dat opgegeven e-mailadres wordt gebruikt voor verzending van de e-mailnieuwsbrief?

(A) Alle aanwezigen stemmen in.

Ontvangen feedback op (concept)verslag informatieavond 23 september

Op het met de aanwezigen per e-mail gedeelde conceptverslag is één reactie ontvangen. Met toestemming van de indiener hechten wij deze reactie hierbij integraal aan dit verslag vast. Er is ook toestemming gegeven deze reactie niet-geanonimiseerd in dit definitieve verslag op te nemen.

Reactie:

Beste heer [REDACTED]

Dank voor het toesturen van het verslag van de info avond in Dijkshoek op 23 september. Met dit bericht sturen wij u onze reactie op het verslag. Wij verzekeren u met klem en dit bericht integraal als bijlage aan het definitieve verslag te koppelen, dat naar stakeholders zal worden toegestuurd. Wij geven u toestemming om dit te doen, ook zonder dit bericht te anonimiseren.

Verslagmethode 23.09, subiectief beeld.

De gekozen verslagmethode van een heel verslag van vraag en antwoord doet geen recht aan de wijze waarop de avond is verlopen. Doet geen recht aan de bijlagen op deze avond van alle aanwezigen, noch aan de informatie die daar gegeven of onthouden is, noch aan de sfeer.

Om een aantal in het verslag onverminderde, tijdens de info-avond gepasseerde, zaken te benoemen:

- Onverminderd is dat de heer [REDACTED] niet concreet wat te benoemen of het gestelde doel van 40% zonne-energie (van doelstelling 212 GWh in 2030) behaald was, welk deel concreet van dit begroete zonnepark zal komen, en parallel daarvan dus niet een roepen of aanpak van de gemeenschap überhaupt nuttig of nodig zal zijn om de doelstelling wel te maken.
- Onverminderd is dat de heer [REDACTED] bevestigde dat, in weerwil van nieuw nationaal en provinciaal beleid om geen zonneparken op agrarisch bestemde gronden toe te staan, de gemeente Deventer zich bewust met hoofd aan deze nieuwe regulerings, en een eigen individuele aanpak heeft.
- Onverminderd is dat de gekozen inwonersvereniging tussen college en VON eendracht is opgesteld dat VON alle ruimte heeft om aan de gestelde haalbaarheidstoelaten te voorzien, immers er zijn geen concrete doelen en waar die er mogelijk zouden zijn, heeft artikel 7 de uitsluiting dat alle voorwaarden en doelen gaandeweg afgestemd kunnen worden. Dit in lijn met de haalbaarheid van de 28 september 2023 positief advies op voorwaarde brief, waarin aannames en niet-onverbouwde omstandigheden uitmaken dat dit initiatief kansrijk is en doorgang krijgt van het college.
- Onverminderd is dat VON eerder bevestigde van de aanwezigen hun mailadressen aan VON aan het verslag van de informatie 26 april 2023 hechtte en aan de gemeente heeft overtuigd.
- Onverminderd is dat VON een eigen inschatting maakte van de mening van inwoners over de komst van dit begroete park, zonder daarover de aanwezigen te bevragen, en naar eigen subjectiviteit een premissen daarvoor opstelde, die bewijzen geen rekening hield met het feit dat er meerdere adressen op een en hetzelfde adres bestaan.
- Onverminderd is dat VON opmerkte dat het participatieproces rondom dit initiatief geen de de info-avond van 23 september is geweest. (Met andere woorden, de info-avond van 26 april 2023 kan als niet-gevoerd worden beschouwd, maar geen onderdeel uit van de participatie.)
- Onverminderd is dat VON vier dagen vóór de avond een grotere ring (380 m) van inwoners uitnodigde dan voor de avond van 26 april 2023 (600 m), maar desondanks de aanwezigen die voor het eerst deelnamen, NIEUW uitnodigde om wensen/ideeën/uitgangspunten kenbaar te maken. (Roodpijpen!) Bovendien, uitgaande van het feit dat de inwonersparticipatie eerst nu op 23 september staat (zie bovenstaand punt), als de vraag aan de gemeente hoeveel GWh levert dit begroete zonnepark op? Antwoord gemeente Deventer: 'Als het doorgaat, levert het altijd meer op dan wanneer het niet doorgaat'.

Opmerkingen bij specifieke punten in de verslaglegging

1. Zie in het verslag, 6de vraag aan de gemeente: In de inwonersvereniging staan haalbaarheidsonderzoeken genoemd? Hoe wordt dit bijgesteld, zie paragraaf 7.2

Deze vraag is tijdens de avond niet op deze manier gesteld. De werkelijk geformuleerde vraag is: 'Wat gaan VON en de gemeente wijzen zoals omschreven in artikel 7.2 van de inwonersvereniging? De vragensteller heeft dit artikel voor de duidelijkheid voorgelezen. 7.2 indien partijen geen overeenstemming krijgen over plannen, spannen partijen zich in binnen hun overlegstructuur, om in gezamenlijk overleg zodanige wijzigingen aan te brengen die noodzakelijk zullen zijn om de goedkeuring als bedoeld in 7.1, alsnog te verkrijgen.

In het antwoord wordt gesuggereerd dat alleen VON zich moet inspannen om wijzigingen aan te brengen en u geeft daarbij een hypothetisch voorbeeld. Dat de gemeente volgens ditzelfde artikel ook wijzigingen in haar regels kan aanbrengen, wordt niet ontkracht en is daarmee een feit.

2. De volgende vraag is heel duidelijk aan de gemeente Deventer gesteld, maar niet opgenomen in het verslag:

Hoeveel GWh levert dit begroete zonnepark op? Antwoord gemeente Deventer: 'Als het doorgaat, levert het altijd meer op dan wanneer het niet doorgaat'.

3. Voorlaatste vraag:

Kan een onafhankelijke adviseur helpen op het participatieproces? Ook deze vraag is anders gesteld: 'We wil je allemaal heb gehoord vanavond en het feit dat de gemeente volledig vertrouwt op VONNaam heb ik weinig vertrouwen in het juiste participatieproces. Ik ken een voorbeeld waar ook veel gemeentes waren die om een onafhankelijk adviseur hebben gevraagd. Zij hebben dat toen gekregen. Kan het niet door een onafhankelijk iemand worden gedaan?'

Een reactie op deze vraag liet u in het midden. Het antwoord in het verslag komt dus niet overeen met de werkelijkheid.

Tot slot, het onderwerp inwonersparticipatie is benoemd en geraakt tijdens de info-avond. Onze reactie op dat onderwerp volgt in een separate mail.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]

Respons op nagekomen reactie (door gemeente)

Zonnepark Bussinksweg, laatste reacties

Door familie [redacted] is een mail gestuurd aan o.a. wethouder [redacted] over zonnepark Bussinksweg. Daarin hebben zij diverse vragen gesteld omdat de gang van zaken voor hen niet helder is. Met name leeft de vraag welke overwegingen aan het positieve principebesluit ten grondslag hebben gelegen. Hier willen zij graag inzicht in. Daarom vragen zij o.a. naar schriftelijke adviezen van de leden van de Carrousel. Hieronder worden de verschillende vragen van antwoord voorzien. De andere vragen gaan over het provinciaal beleid, het participatietraject en het vervolgproces.

Advies Carrousel

De Carrousel is een intern overlegorgaan waar onder andere de verschillende verzoeken om vooroverleg besproken worden. De Carrousel bestaat uit specialisten vanuit verschillende beleidsterreinen. Bij vooroverleggen toetsen zij of ontwikkelingen passen binnen het gemeentelijk beleid en geven zij – op basis van hun kennis en expertise – een eerste beoordeling vanuit hun vakgebied. Het gaat daarbij een om beoordeling op hoofdlijnen. Er is bij het vooroverleg slechts beperkt informatie beschikbaar omdat initiatiefnemers eerst willen weten wat het standpunt van de gemeente is voordat veel kosten gemaakt worden om alles verder uit te werken en te onderzoeken. Een diepgaander onderzoek vindt plaats in de volgende fase, daarin wordt de haalbaarheid onderzocht. Dit wordt dan ook verwerkt in een uitgebreide motivering die te zijner tijd ter inzage wordt gelegd. Dat geldt ook voor het zonnepark Bussinksweg. De onderzoeken zijn nu in uitvoering en de uitkomsten daarvan worden later verwerkt in een motivering. In die motivering wordt ingegaan op het relevante beleid (provincie, gemeente) en ook de verschillende milieuthema's en landschappelijke inpassing worden daarin uitgebreid beschreven. Deze motivering komt tijdens de formele procedure voor een ieder ter inzage. De informatie waar familie [redacted] naar op zoek is, wordt dus pas in een later stadium uitgebreid beschreven.

Familie [redacted] heeft hierbij ook gevraagd of het bestemmingsplan niet een kader is waaraan getoetst moet worden. In de basis is het bestemmingsplan inderdaad een kader waaraan initiatieven getoetst worden. Echter mag iedereen een verzoek doen om af te wijken van het bestemmingsplan. Dat iets niet past in het bestemmingsplan, betekent dus niet direct dat geen medewerking verleend kan worden. Vooral voor ontwikkelingen met een grote impact, zoals het zonnepark Bussinksweg, is het niet wenselijk om dit bij recht toe te staan in het bestemmingsplan. Dit soort ontwikkelingen vragen altijd maatwerk en een gerichte afweging. Zouden we dit direct regelen in het bestemmingsplan, dan is er ook bijna geen mogelijkheid meer om de ontwikkeling tegen te houden.

Standpunt Carrousel m.b.t. landschapswaarden

In het advies van de Carrousel ten aanzien van het vooroverleg, is aangegeven dat de realisatie van het zonnepark een bijdrage kan leveren aan het versterken van de landschapswaarden. Familie [redacted] vraagt zich af hoe tot dit oordeel gekomen kan worden omdat een zonnepark geen landschappelijk element is. Door de Carrousel is deze opmerking gemaakt omdat de realisatie van een zonnepark altijd gecompenseerd moet worden met een goede landschappelijke inpassing. Er zal rondom het zonnepark groen aangebracht worden waarbij landschapselementen versterkt of terug gebracht worden.

Provinciaal beleid

Familie [redacted] had verwacht dat er een uitgebreide motivering met betrekking tot het vooroverleg gemaakt zou worden, temeer een positief principebesluit een belangrijke voorwaarde is om het initiatief nog op basis van het voorgaande provinciaal beleid te behandelen. Ook hadden zij verwacht dat wij het nieuwe provinciaal beleid zouden meenemen in de beoordeling van het vooroverleg.

Ten tijde van de beoordeling van het vooroverleg was er nog geen nieuw provinciaal beleid vastgesteld en gepubliceerd. Er was wel op hoofdlijnen in het coalitieakkoord aangegeven dat de provincie een ander beleid wilde gaan voeren, maar dit was nog niet uitgewerkt en verwerkt in de provinciale omgevingsverordening. Die verordening is het juridisch kader van de provincie waar wij aan gehouden zijn bij de beoordeling van initiatieven. Omdat er nog geen nieuwe juridische regels van de provincie waren vastgesteld, was ook niet bekend wat de precieze aanpassing van het provinciaal beleid zou worden en kon hier bij de beoordeling van het vooroverleg ook geen rekening mee gehouden worden. Wel is in de gemeentelijke brief met het positieve principebesluit de

opmerking gemaakt dat een toekomstige wijziging van het provinciaal beleid van invloed kan zijn op de haalbaarheid van het project. De provincie heeft bepaald dat positieve principebesluiten van voor 13 oktober 2023 ruimte bieden om initiatieven op basis van het voorgaande provinciaal beleid verder te onderzoeken. Maar dat een positief principebesluit een status heeft in het provinciaal beleid, zegt niks over de uiteindelijke realisatie van het zonnepark. Er moet nog steeds een haalbaar plan uitgewerkt worden waarbij o.a. gekeken wordt naar de provinciale handreiking voor zonneparken, de landschappelijke inpassing en de verschillende milieuthema's. Ook moeten de omwonenden betrokken worden bij de uitwerking van de plannen via een participatieproces. Op basis daarvan maakt het college van burgemeester en wethouders een integrale afweging en wordt besloten of een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend kan worden of niet.

Participatieproces

Familie [redacted] vraagt zich af of er vanuit de gemeente niet meer gestuurd moet worden op het participatieproces. Voor hen voelt het nu alsof de initiatiefnemer hier alle vrijheid in heeft en de gemeente hier niks over te zeggen heeft. De verantwoordelijkheid van participatie ligt inderdaad bij de initiatiefnemer. Zij geven het proces vorm en werken in een verslag uit wat de resultaten zijn van het participatieproces en of, en zo ja hoe, zij hiermee rekening houden bij de uitwerking van hun plannen. Het college beoordeelt of participatie op een goede manier is vormgegeven. De gemeente schrijft geen verplicht proces voor, maar de uitwerking weegt wel mee in de beoordeling of er medewerking wordt verleend of niet.

In een gesprek met o.a. familie [redacted] heb ik hen in overweging gegeven om – ondanks dat zij tegen de komst van het zonnepark zijn – toch deel te nemen aan het participatieproces. Het is nog niet bekend of er definitief medewerking wordt verleend aan de realisatie van het zonnepark. Door deel te nemen aan het participatieproces kunnen zij aan de voorkant van het proces invloed uitoefenen op o.a. de wijze waarop het zonnepark landschappelijk ingepast wordt. In het geval er medewerking wordt verleend aan het zonnepark, wordt zodoende meer rekening gehouden met hun belangen en wensen dan wanneer zij geen deelnemen aan het participatieproces. Dit staat verder los van eventuele (financiële) participatie bij de exploitatie van het zonnepark. Daarover heb ik geen adviezen gegeven richting hen, dat is echt een andere afweging die alleen zij kunnen maken. De initiatiefnemer moet wel uitwerken hoe zij lokaal eigenaarschap vormgeven, maar dat zit meer op het privaatrechtelijke spoor. Mijn opmerking had alleen betrekking op procesparticipatie waarbij o.a. gekeken wordt naar de landschappelijke inpassing van het zonnepark.

Vervolgproces

Familie [redacted] wil graag meer inzicht in het vervolgproces. Dit is voor hen tijdens een informatiebijeenkomst in september onvoldoende aan bod gekomen. Op dit moment is de initiatiefnemer bezig met de benodigde onderzoeken en uitwerkingen om de haalbaarheid van het zonnepark aan te tonen. Ondertussen is het participatietraject nagenoeg afgerond. Voor 26 februari a.s. staat er nog een locatiebezoek voor raadsleden op de planning. Voor familie [redacted] (en andere omwonenden) geldt dat als zij raadsleden willen informeren over hun standpunt, zij contact kunnen opnemen met de griffie via griffie@stadvanter.nl ten name van [redacted].

Ook wordt een en ander voorbereid voor vooroverleg met de provincie. De provincie zal gevraagd worden of de uitwerking in overeenstemming is met het provinciaal beleid en of er tijdens de formele procedure nog formeel advies gevraagd moet worden. De verwachting is dat rond maart alles afgerond is. Dan zal het college gevraagd gaan worden om een beslissing te nemen of een anterieure overeenkomst afgesloten gaat worden en er een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend kan worden. Wanneer een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend wordt, zal een ontwerpbesluit worden voorbereid. Deze zal 6 weken voor een ieder ter inzage liggen samen met de motivering (ruimtelijke onderbouwing). Tegen dit ontwerpbesluit kunnen zienswijzen worden ingediend. Ook zal de gemeenteraad (en indien nodig de provincie, dat hangt af van de beoordeling van de provincie bij het vooroverleg) om advies worden gevraagd. Het advies van de gemeenteraad is een bindend advies. Indien alle adviezen positief zijn, zal het college een beslissing nemen over het definitief verlenen van de omgevingsvergunning. Tegen een verleende omgevingsvergunning kan daarna beroep bij de rechtbank worden ingesteld.

Bijlage 4: Verslag werkbezoek raadsleden 26 februari 2025

Op woensdagmiddag 26 februari 2025 is in samenwerking met de Griffie van de gemeente Deventer een locatiebezoek voor raadsleden georganiseerd (15-16u), om alvast een beeld te kunnen vormen bij de plannen en de locatie.

Naast de aanwezigen vanuit initiatiefnemer Vrijopnaam en een griffiemedewerker zijn uiteindelijk 12 raadsleden inclusief de wethouder verwelkomd aan de Bussinksweg. Na een welkomstwoord aan de Bussinksweg is de groep naar het perceel gewandeld waar de hoofdlijnen van het project qua inhoud en proces zijn gedeeld met de raadsleden. Vervolgens was (hi)er ruim de gelegenheid voor het stellen van vragen onder het genot van de nodige voorjaarszonnestralen.

De gestelde vragen hadden onder meer betrekking op:

- De ecologische samenstelling van de voorziene nieuwe houtsingels;
- De rol van het voorziene energieopslagsysteem in relatie tot de huidige netcongestie;
- De (on)zichtbaarheid van dit energieopslagsysteem;
- De (mate van) weerstand vanuit buurtbewoners;
- De gezette en nog te zetten stappen om lokaal eigenaarschap te organiseren.

Na ca. een uur hebben sommige raadsleden nog de uitdaging aangenomen verder over het drassige/natte perceel te wandelen naar de brede sloot aan de westzijde. Nadien was het werkbezoek ten einde.

Beeld van het raadsbezoek aan de projectlocatie op 26-2-2025

Uitnodiging

512e
512e
Nederland

Gemeenteraad Deventer
512e @deventer.nl

Vrijopnaam is een 100% Nederlands energiebedrijf dat groene zonnestroom en CO₂-gecompenseerd gas levert aan huishoudens. Daarnaast ontwikkelen en exploiteren wij kleinschalige, ecologische en coöperatieve zonneparken.

Betreft: *Locatiebezoek Zonnepark Bussinksweg Bathmen*

Rijn, 27 december 2024

Geachte raadsleden,

De gemeente Deventer verduurzaamt. Vrijopnaam heeft dezelfde missie en ontwikkelt daarom zonnestroomprojecten, in samenwerking met omwonenden en andere belanghebbenden. Sinds 2023 werken wij aan plannen voor een kleinschalige zonneweide met energieopslagsysteem (EOS) aan de Bussinksweg in Bathmen.

Wij begrijpen dat dit initiatief nieuwsgierigheid wekt en vragen oproept. Daarom organiseren wij een locatiebezoek om u meer inzicht te geven in de plannen en de impact op de omgeving. Tijdens het werkbezoek bespreken wij onderwerpen zoals de landschappelijke inpassing, de tijdelijnen en de participatie door de omgeving.

Vrijopnaam nodigt u van harte uit voor het werkbezoek op **woensdag 26 februari** bij de projectlocatie in Bathmen (**aanvang: 15:00u, einde: 16:00u**). De exacte locatie vindt u via deze link: [Locatie Zonnepark Bussinksweg Bathmen](#). Tijdens het bezoek geeft onze projectmanager een toelichting op het initiatief, waarna u de mogelijkheid heeft vragen, ideeën en opmerkingen te delen. Deze input gebruiken wij om de plannen verder te verfijnen.

Om uw deelname te bevestigen, verzoeken wij u vriendelijk een kort mailtje te sturen naar [REDACTED]. Wij hopen u 26 februari te ontmoeten (tip: neem stevige schoenen mee). Mocht u vooraf al vragen hebben, dan horen wij die graag.

Met vriendelijke groet,

Vrijopnaam Zonneparken

Bijlage 5: Verslag Open inloopavond 2 december 2024

Uitnodiging

51.218
51.218
Nederland

UITNODIGING

Betreft: Inloopavond Zonnepark Bussinksweg Bathmen - 2 december 2024

Beste buurtbewoners,

De ontwikkeling van Zonnepark Bussinksweg vordert. Vrijopnaam werkt stap voor stap toe naar een aanvraag van de vergunning bij de gemeente Deventer.

Voorafgaand hieraan gaan wij graag nogmaals in gesprek met de omgeving, om te zien welke input wij nog kunnen verwerken in de planvorming. Ditmaal doen we dit niet via een plenaire informatiesessie zoals op 23 september, maar via een open inloopavond.

Aan diverse "thematafels" kunnen belangstellenden dan 1-op-1 (of in een klein groepje) het gesprek aangaan met de projectontwikkelaars van Vrijopnaam en andere betrokkenen, zoals de landschapsontwerper. Doel hiervan is te komen tot een zo breed mogelijk gedragen plan ten behoeve van de vergunningaanvraag.

We richten in elk geval de volgende thematafels in:

- o Landschappelijke inpassing;
- o Technisch projectontwerp;
- o Financiële participatie.

De inloopavond vindt plaats op **maandagavond 2 december** in **Kultuurhus Dijkterhoek 51.218**. Hierbij nodigen wij u van harte uit. Langskomen is mogelijk vanaf **18:30u** en ongeveer rond **20:30u** sluiten we af.

Aanmelden niet nodig

Aanmelden voor de inloopavond is niet nodig. U kunt langskomen wanneer het u schikt tussen 18:30u en 20:30u. Wij hopen u dan te treffen.

Met vriendelijke groet,

Zonnepark Bussinksweg-1 een initiatief van Energiebedrijf Vrijopnaam.
Op een stuk land van ongeveer 2,5 hectare worden 24 zonnepanelen en
de afvalstroom wordt wijzigd wordt worden veranderd.
Tussentijdse

Verslag open inloopavond Zonnepark Bussinksweg Bathmen

Op maandagavond 2 december vond tussen 18:30u en 20:30u de "open inloopavond" plaats m.b.t. het planvoornemen van Vrijopnaam voor Zonnepark Bussinksweg in Bathmen. De locatie hiervan was Kulturhus Dijkerhoek ^{5.1.2a}

De open inloopavond was het derde moment waarop Vrijopnaam als initiatiefnemer de omwonenden heeft geïnformeerd en geraadpleegd over het planvoornemen, na eerdere (plenaire) sessies op 26 april 2023 en 23 september 2024. Het voorliggende ontwerp is mede tot stand gekomen op basis van de destijds ontvangen feedback, bijvoorbeeld met betrekking tot de nieuwe houtsingels aan de oost- en westrand van het plangebied met het oog op zichtpreventie. De vragen, suggesties en opvattingen die ditmaal met Vrijopnaam zijn gedeeld, zijn in ^{5.1.2a} opgenomen.

De uitnodigingen voor de inloopavond (zie Bijlage 2) zijn medio november per e-mail of post verstuurd naar de omwonenden in een straal van ca. 900 meter rond de projectlocatie (56 adressen). Dit is dezelfde "scope" als gehanteerd voor de 2^e plenaire informatieavond op 23 september 2024.

Aanwezigen 2 december

- Bezoeker/omwonende 1 (naam bekend bij Vrijopnaam)
- Bezoeker/omwonende 2 (naam bekend bij Vrijopnaam)
- Bezoeker/omwonende 3 (naam bekend bij Vrijopnaam)
- ^{5.1.2a} (juridisch planoloog gemeente Deventer)
- ^{5.1.2a} (grondeigenaar)
- ^{5.1.2a} (landschapontwerper Bright)
- ^{5.1.2a} (projectontwikkelaar Vrijopnaam)
- ^{5.1.2a} (projectontwikkelaar Vrijopnaam)

Setting

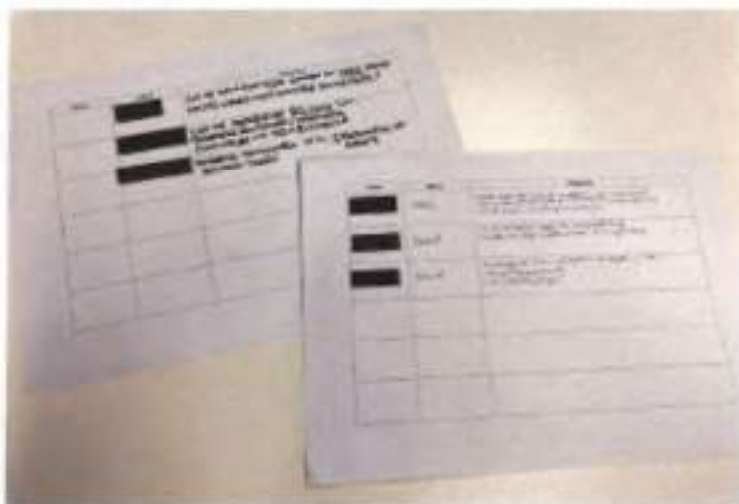
In de ruimte waren drie thematafels ingericht, waar de omwonenden in gesprek konden over de technische projectkenmerken (1), de mogelijkheden tot financiële participatie (2) en de landschappelijke inpassing (3) van het zonnepark. Suggesties werden genoteerd op het daarvoor bedoelde formulier.

De landschappelijke inpassing in de voorgestelde vorm was als praatplaat op een foamboard afgedrukt. De kenmerken van de diverse opties voor financiële participatie zoals tijdens de vorige sessie gedeeld en op de projectwebsite uitgewerkt, waren op een sheet samengevat als ruggengraat voor gesprekken hierover.

Uiteindelijk is de inloopavond door drie omwonenden bezocht, naast de andere aanwezigen. Rond 20:15u vertrok de laatste bezoeker.

Vervolg

Dit verslag wordt gedeeld via de projectsite en per e-mail verzonden naar de abonnees van de nieuwsbrief (een aanwezige krijgt het verslag per post gestuurd op verzoek). Vrijopnaam verwerkt de ontvangen suggesties in de stukken en zal in Q1 van 2025 de vergunningaanvraag indienen bij de gemeente Deventer.

Gedeelde/genoteerde suggesties tijdens open inloopavond (zie Bijlage 1).

Aanwezige praatplaat m.b.t. de landschappelijke inpassing.

Financiële participatie Zonnepark Bussinksweg Bathmen

Soort	Capitaal	Beleidsdoel	Levensduur	Stroom
Investeringssubsidie (Rij Zonnepark)	€ 275.000,00	4-6%	20 jaar	Stroom
Participatiesubsidie	€ 20.000,00	4-6%	20 jaar	Stroom
Investeringssubsidie (Rij Zonnepark)	€ 100.000,00	4-6%	20 jaar	Stroom
Investeringssubsidie (Rij Zonnepark)	€ 100.000,00	4-6%	20 jaar	Stroom

Kenmerken van de opties voor financiële participatie

Kenmerk	Optie 1	Optie 2	Optie 3
Investeringssubsidie (Rij Zonnepark)	€ 275.000,00	€ 275.000,00	€ 275.000,00
Participatiesubsidie	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00
Investeringssubsidie (Rij Zonnepark)	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00
Investeringssubsidie (Rij Zonnepark)	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00

Kenmerken van de opties voor financiële participatie.

Bijlage 1: Ontvangen suggesties + reactie initiatiefnemer

Betreft	Suggestie/vraag/input	Reactie Vrijopnaam
Ontwerp	Het zou verstandig zijn voldoende vrije ruimte over te laten langs de bestaande greppel aan de oostzijde van het plangebied, om onderhoud hieraan ook in de toekomstige situatie mogelijk te maken.	Dit is een goed punt dat naar het idee van Vrijopnaam al in de plannen is meegenomen. Onderhoud aan deze greppel blijft mogelijk via de vrije ruimte (3m) tussen hekwerk en de greppel.
Ontwerp	Het perceel bestaat uit zgn. "rode grond". Dit type grond wordt snel zompig en het is verstandig daar tijdens de aanleg rekening mee te houden.	De vochtigheid van de grond was/is voor de grondeigenaar ook een van de redenen om de kavel beschikbaar te stellen voor het zonnepark. Uitvoering van de werkzaamheden in de drogere maanden van het jaar (Q2/Q3) ligt daarom voor de hand en waar mogelijk zal Vrijopnaam hierop aansturen.
Ontwerp	Het perceel direct aan de oostzijde van het plangebied (E16) moet niet in de mogelijkheid tot afwatering beperkt worden.	Vrijopnaam onderschrijft deze stelling. Dit perceel is ook in eigendom van dezelfde familie dus dit betreft ook een gedeeld belang. Het planvoornemen is behoudens het inkoopstation aan de weg en een (2 ^e) toegangspad aan de zuidkant van perceel E16 nu geheel gesitueerd op perceel E15.
Ontwerp	De te plaatsen zonnepanelen dienen recyclebaar te zijn.	Vrijopnaam onderschrijft ook deze stelling en datzelfde geldt voor de financiers van Vrijopnaam. In de bestekken wordt opgenomen dat de fabrikant dient te zijn aangesloten bij organisaties als PV Cycle (of gelijksoortig). Voor de benodigde (mono)kristallijne zonnepanelen geldt dat deze reeds voor > 95% recyclebaar zijn. Rondom de realisatie zal dit aandeel vermoedelijk nog verder verhoogd zijn.

Ontwerp	Bij de keuze voor het type accu moet goed worden gekeken naar de (brand)veiligheid hiervan.	Zeker, dit is voor Vrijopnaam ook een belangrijk thema. De lithium-ion-accu die is voorzien is van het subtype o.b.v. ijzer-fosfaat-kathodes, die bekend staan om de grotere brandveiligheid in vergelijking met de 'oudere' types lithium-ion-opslagsystemen. Verder zal Vrijopnaam zich houden aan alle (veiligheids)richtlijnen zoals in de PGS-37-1 vastgelegd. Betrokken banken en verzekeraars zullen hier ook kritisch op toetsen.
Ontwerp	Let op reflecties bij lage stand van de zon.	Op basis van de duur en mate van voorkomen dienen we voorgegesteld het verschil uit te lichten tussen de mogelijkheid tot reflectie en de mogelijkheid tot <i>hinderlijke</i> reflectie. Voor zonnepanelen in veldopstelling met een hellingshoek van 15 graden omzoomd door groen is de kans op hinderlijke reflectie voor omwonenden nihil. Dat is in elk geval de uitkomst van een veelheid aan reflectiehinderstudies die voor zonneparken in Nederland zijn gemaakt tot op heden. Zonnepanelen zijn primair (juist) bedoeld voor het absorberen van zonlicht in plaats van het reflecteren, kennen getextureerd glas (en dus geen vlak glas) dat invallend zonlicht niet onder dezelfde hoek weerkaatst en kennen hierdoor een lagere reflectiefactor dan bijvoorbeeld vegetatie en water.
Inpassing	Een bredere houtsingel dan nu op de schetsen/tekeningen voorzien (resp. 4,5 meter aan westzijde en 3 meter aan oostzijde) is wenselijk (suggestie: 10 meter).	De tekeningen die nu zijn gemaakt, voorzien in de voor een vergunningaanvraag benodigde hoofdlijnen m.b.t. de inpassing en het beheer. In samenspraak met de lokale

		uitvoerder die in een later stadium van het project zal aanhaken, kunnen we nadien de precieze invulling van aanleg en beheer nader bepalen. Er is aan de ooststrand in elk geval fysieke ruimte tussen singel en kavelgrens om indien nodig verder te variëren in breedte en wijze van aanplant, om het uiteindelijke doel van de singels (zichtpreventie) te bereiken. Het standpunt van de gemeente m.b.t. de toe te passen soorten is in die context ook relevant. Kortom: samen met de gemeente, ontwerpbureau Bright en een nog aan te wijzen uitvoerder zal hier na vergunningverlening een gedetailleerd(er) plan voor worden opgesteld. Binnen de bandbreedtes van de beschikbare ruimte stemmen we de inhoud van het uitvoeringsplan tegen die tijd graag opnieuw af met de belanghebbenden uit de buurt.
Inpassing	De voorkeur zou hebben de inpassing eerst te realiseren alvorens het zonnepark wordt gebouwd in verband met zichthinder.	Dit is akkoord voor Vrijopnaam, de aanleg van de inpassing wordt in de winterperiode buiten de vorst geadviseerd, terwijl het zonnepark idealiter juist in de drogere zomermaanden aangelegd wordt. Dit zou daardoor goed op elkaar kunnen aansluiten.
Inpassing	De aanplant van de houtsingel dient bij aanvang al op redelijke hoogte te zijn zodat zicht direct wordt weggenomen.	In overleg met een (lokale) uitvoerder die na vergunningverlening kan worden aangehaakt, zal Vrijopnaam de beginselen uit het inpassings- en beheerplan vertalen in een uitvoeringsplan. De wens voor een redelijke hoogte bij aanvang respecteren we tegen

		die tijd graag, gezien de wens van de buurt om het park zoveel als mogelijk aan het zicht te onttrekken.
Inpassing	De voorziene bloem- en kruidenrijke grassen dienen goed tegen water te kunnen in verband met de hoge waterstand ter plekke.	Dit wordt te zijner tijd meegegeven aan de partij die de samenstelling van het zadenmengsel op zich zal nemen.
Inpassing	De accu wordt 240-290cm hoog in vergelijking met de ca. 200cm van de zonnepanelen zelf. Wordt rond de accu gezorgd voor hogere begroeiing?	In overleg met de uitvoerder die later aanhaakt zullen we de mogelijkheden hiervoor verkennen. De container zelf kan in elk geval in een onopvallende kleur worden besteld zoals RAL9006 (dennengroen) zodat deze van zichzelf al minder zal opvallen in het landschap.

Overzicht ontvangen suggesties en reacties initiatiefnemer hierop.

Bijlage 2: verstuurde uitnodiging

UITNODIGING

Bikarvrouwe 2
5121 ME, Rijen
Nederland

Betreft: Inkoopavond Zonnepark Businksweg Bithoven - 2 december 2024

Beste buurtbewoners,

De ontwikkeling van Zonnepark Businksweg vordert. Vrijopnaam werkt stap voor stap toe naar een aanvraag van de vergunning bij de gemeente Deventer.

Voorafgaand hieraan gaan wij graag nogmaals in gesprek met de omgeving, om te zien welke input wij nog kunnen verwerken in de planvorming. Ditmaal doen we dit niet via een plenaire informatie sessie zoals op 23 september, maar via een open inkoopavond.

Aan diverse "thematafels" kunnen belangstellenden dan 1-op-1 (of in een klein groepje) het gesprek aangaan met de projectontwikkelaars van Vrijopnaam en andere betrokkenen, zoals de landschapontwerper. Doel hiervan is te komen tot een zo breed mogelijk gedragen plan ten behoeve van de vergunningsaanvraag.

We richten in elk geval de volgende thematafels in:

- Landschappelijke inpassing
- Technisch projectontwerp
- Financiële participatie

De inkoopavond vindt plaats op maandagavond 2 december in halftent 1, Dijkverhuul aan de Maalmansweg 1 in Rijen. Hierbij nodigen wij u van harte uit. Langskomen is mogelijk vanaf 18:00u en ongeveer rond 20:00u sluiten we af.

Aanmelden niet nodig

Aanmelden voor de inkoopavond is niet nodig. U kunt langskomen wanneer het u schikt tussen 18:00u en 20:00u. Wij hopen u dan te treffen.

Met vriendelijke groet,

S.T.2a
Projectontwikkelaar

S.T.2a
S.T.2a@vrijopnaam.nl

Ontvangen reactie op verslag open inloopavond 2-12-2024

CT Huizen & Wonen 28 december 2024 om 17:55

Beste heer,

Met dit bericht stuur ik u mijn reactie op het verslag van de inloopavond d.d. 2 december in Dijkhoek.

Uitnodiging inloop

In de uitnodiging van deze inloopavond 02.12.24 suggereert u ten onrechte dat VON omwonenden heeft geïnformeerd en geraadpleegd tijdens eerdere planaire bijeenkomsten (26.04.23 en 23.03.24). In de uitnodiging aan de omwonenden werden beide bijeenkomsten "informatiebijeenkomst" genoemd. U heeft uitsluitend eenzijdig uw informatie gegeven waarop als reactie veel weerstand kwam vanuit de zaal. Er is zeker niet "geraadpleegd". Er zijn noch door u, noch door de gemeente Deventer open vragen gesteld aan de aanwezigen.

Verslag inloop

In het verslag van de inloopavond 02.12.24 verzaakt u te vermelden dat ikzelf duidelijk heb aangegeven dat ik tegen de komst van dit zonnepanelenterrein aan de Bussinksweg ben en dat ik u gemeld heb dat 80% van de omwonenden dit ook kenbaar heeft gemaakt.

Verder mis ik in het verslag mijn opmerking dat zonreflectie zeker zal gaan ontstaan. Aan de Bussinksweg staat nl al een kleine groep zonnepanelen (huisnr. 6), geplaatst onder een hoek van 15 graden in een veldopstelling. Gedurende de maanden november t/m februari tussen 10:00 en 12:00 geven deze panelen zeer hinderlijke reflectie naar de keukens van de buren. Dat gebeurt ondanks het feit dat de betreffende zonnepanelen zijn geplaatst om zonlicht te absorberen. Als u aangeeft dat een groene omzoming de kans op reflectie tot een minimum reduceert moet deze omzoming er wel staan en dusdanige hoogte en dichtheid hebben bereikt, bovendien jaarrond groen zijn, dat de reflectie wordt tegengehouden. Daarom heb ik u op 02.12.24 nogmaals geadviseerd om de groenstrook van 10 meter breed eerst op hoogte te laten groeien vóórdat de zonnepanelen worden geplaatst. In de praktijk zal dat neerkomen op een aantal groeiseizoenen, afhankelijk van de hoogte van de aanplant die u aan laat brengen. In het verslag van 02.12.24 heeft u mijn advies in tweeën geknipt: 1. De voorkeur zou hebben de inpassing eerst te realiseren alvorens het zonnepark wordt gebouwd in verband met zichtbinder. 2. De aanplant van de houtsingel dient bij aanvang al op redelijke hoogte te zijn zodat zicht direct wordt weggenomen. Als u de aanplant in het voorjaar aanbrengt kan dit in de zomer nog niet op de gewenste hoogte zijn!

Verder heb ik u op 02.12.24 geadviseerd om de zichtlijnen van het zonnepanelenterrein

S1.2.a	S1.2.b	S1.2.c
--------	--------	--------

 met groenmaatwerk extra te beschermen tegen reflectie. Deze opmerking vind ik niet terug in uw verslag.

Graag zie ik mijn aanvullingen toegevoegd aan het verslag.

Met vriendelijke groet,

Vrijopnaam op ontvangen reactie op verslag open inloopavond 2-12-2024

S1.2.a

CT Huizen & Wonen 1 januari 2025 om 11:04

Beste heer,

Bedankt voor uw e-mail n.a.v. ons verslag van de inloopavond op 2 december. Hierbij onze reactie.

- Wij onderschrijven niet dat tijdens de eerdere planaire sessies geen raadpleging o.g. gelegenheid tot inbreng van merken/ideeën/suggesties heeft plaatsgevonden. Het gewijzigde ontwerp tussen sessie 1 en 2 (met groenringels aan de oost- en westzijde) o.p.v. de input die geleverd is door omwonenden met vragen/borgen zoals u, bekrachtigt die stelling in onze beleving. Tijdens deze sessies, maar tussendoor ook via de nieuwsbrieven en de projectwebsite, konden wij daarnaast herhaaldelijk aan (toekomst) met ons in overleg te treden over de inhoud/vorm van het planvoornemen.
- Het door u aangehaalde onderwerp van voorwaarde reflectiebinder komt in het verslag van de sessie van 2/12/2024 naar voren, evenals onze reactie hierop (pp. 5).
- Ook het door u aangehaalde onderwerp van de groenstrook t.r.s. de omheining hiervan t.b.v. zichtpreventie en het moment van aanplant, komt in het verslag van de sessie op 2/12/2024 naar voren, evenals onze reactie(s) hierop (pp. 5+6+7).

Met vriendelijke groet,

vrijop naam
je eigen stukje zon

Vrijopnaam
S1.2.a

Bijlage 5 - Plan voor financiële participatie

Financiële participatie is mogelijk op verschillende manieren. Omwonenden worden in staat gesteld mee te profiteren van zonnepark Bussinksweg.

Hieronder leggen we uit dat dit mogelijk is via (1) Eigenaarschap, (2) Paneelopnaam, (3) Crowdfunding en (4) Gebiedsfonds.

1 - EIGENAARSCHAP

In lijn met het beleidskader van de gemeente Deventer is het streven van Vrijopnaam 50% van het eigendom van de project-BV beschikbaar te stellen aan een (samenwerking van) lokale energiecoöperatie(s). Vrijopnaam vult dan de andere 50% in.

We hebben in de tweede helft van 2024 de gesprekken opgestart met vertegenwoordigers van lokale energiecoöperaties, om vast te stellen of hiervoor animo is. Als het tot een aandelenoverdracht komt, dan zou dit inhouden dat Vrijopnaam en de lokale coöperatie(s) de ontwikkeling en exploitatie van Zonnepark Bussinksweg gezamenlijk vervolgen.

In de tussentijd is duidelijk geworden dat de omwonenden zelf g. Ook buurtvereniging Dijkerhoek heeft aangegeven

Vanuit de afstemming met de (in)direct omwonenden van het plangebied is geen animo ontstaan om lokaal eigenaarschap te verwerven in de vorm van aandelen van de project-BV. Buurtvereniging Dijkerhoek is nadien dezelfde mogelijkheid voorgelegd, maar ziet geen participatierol in het zonnepark voor zichzelf weggelegd omdat dit niet aansluit op haar kernactiviteiten. Ten slotte is Noaber-Energie uit Bathmen benaderd om van gedachten te wisselen over participatie in de vorm van aandelen in de project-BV. Deze coöperatie wil zich later in 2025 concreet buigen over dit vraagstuk, wanneer meer duidelijk is over een eventuele bijdrage van de gemeente aan risicodragende projectontwikkeling voor lokale energiecoöperaties.

2 - PANEELOPNAAM

Wat de aanpak van energieleverancier Vrijopnaam uniek maakt, is de mogelijkheid je eigen zonnestroom op te wekken in een zonnepark bij jou in de buurt, dankzij een "Paneelopnaam". Dit Paneelopnaam is een recht op een deel van de stroomopbrengst van een zonnepark, voor een vaste periode. Concreet: je stapt over naar energieleverancier Vrijopnaam, koopt een Paneelopnaam voor 99 euro en de stroomopbrengst van jouw Paneelopnaam wordt jaarlijks op je energienota verrekend.

De stroomopbrengst van jouw Paneelopnaam is de komende 9 jaar helemaal voor jou. Vrijopnaam garandeert een minimale opbrengst van 250 kWh per jaar per Paneelopnaam. De stroomopbrengst van jouw Panelenopnaam wordt jaarlijks verrekend op je energienota tegen het 'kale' leveringstarief met een maximum van € 0,08 per kWh. De optie Paneelopnaam zal altijd onderdeel van de projectexploitatie zijn/worden. Deze optie kan naast de onder 1, 3 en 4 genoemde (meer onzekere) alternatieven bestaan.

Energiebedrijf Vrijopnaam ontwikkelt zonneparken samen met en voor omwonenden. In ieder project zoeken we de beste vormen van participatie. Ieder project is maatwerk en in ieder project is het zoeken: welke participatievorm past het beste? Omwonenden en geïnteresseerden kunnen participeren via een Paneelopnaam. Een zonnepaneel uit het zonnepark, waarmee je zelf zonnestroom opwekt. Dat is leuk, duurzaam én biedt een financieel voordeel.

Je eigen stroom aan de Bussinksweg opwekken kan pas na realisatie van dit zonnepark (ca. 2028). Tot die tijd kun je al wel de stroom uit andere, bestaande zonneparken van Vrijopnaam geleverd krijgen. Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkelingen? Schrijf je dan in voor de nieuwsbrief. Wil je alvast meer lezen over zelf zonnestroom opwekken met panelen uit een zonnepark bij jou in de buurt? Neem dan gerust een alvast een kijkje op de [website](#).

HMM... HOE REKENEN JULLIE?

Je wekt zelf zonnestroom op in een zonnepark in Nederland via één of meerdere Panelenopnaam. De stroomopbrengst van jouw panelen verrekenen wij jaarlijks op je energienota.

Aanschafprijs per Paneelopnaam	€ 99
Looptijd	9 jaar
Stroomopbrengst per jaar	min. 250 kWh (gegarandeerd!)
Verrekening per kWh ⓘ	€ 0,08 (maximum per kWh)

JOUW VOORDEEL VAN ZELF ZONNESTROOM OPWEKKEN!

Jaar	Verrekening in € (250 kWh x leveringstarief met maximum van € 0,08)	Afschrijvingskosten	Je winst
1	€ 20,00	€ 11,00	€ 9,00
2	€ 20,00	€ 11,00	€ 9,00
3	€ 20,00	€ 11,00	€ 9,00
4	€ 20,00	€ 11,00	€ 9,00
5	€ 20,00	€ 11,00	€ 9,00
6	€ 20,00	€ 11,00	€ 9,00
7	€ 20,00	€ 11,00	€ 9,00
8	€ 20,00	€ 11,00	€ 9,00
9	€ 20,00	€ 11,00	€ 9,00
Totaal	€ 180,00	€ 99,00	€ 81,00

3 - CROWDFUNDING

Waar Paneelopnaam deelname via de energierekening beoogt, is crowdfunding een methodiek om als omwonende mee te profiteren zonder dat je van energieleverancier hoeft te wisselen. Kort gezegd is het idee dat je een lening verstrekt aan de projecteigenaar, die deze lening in de loop der tijd terugbetaalt met wat rente daarbovenop vanuit de gegenereerde projectkasstromen.

Gewoonlijk gaat het dan om een 10- of 15-jarige lening met een rentepercentage in de orde grootte 3-5%, afhankelijk van de rendabiliteit van het project. Crowdfunding is een mogelijkheid, maar het is niet zeker dat deze optie daadwerkelijk kan worden aangeboden, omdat een bancaire projectfinancier niet altijd groen licht geeft aan een projecteigenaar om een deel van de benodigde eigen investering via crowdfunding bij elkaar te organiseren.

4 - GEBIEDSFONDS

Wanneer het niet lukt 50% van de aandelen van de project-BV lokaal te organiseren, dan is een vaste afdracht vanuit de projectkasstromen door de projecteigenaar aan een lokaal fonds een (voor de omgeving risicoloos) alternatief om de winsten deels ook lokaal te laten landen. Dit geld komt dan jaarlijks lokaal beschikbaar en kan onder nader op te stellen spelregels worden besteed, bijvoorbeeld aan verduurzamingsmaatregelen, een buurtfeest of nog iets heel anders.

Meestal gaat dit om een bedrag in de orde grootte van € 0,40 - € 0,50 per MWh geproduceerde hernieuwbare stroom. Vertaald naar de context van Zonnepark Bussinksweg gaat dit dan om een afdracht van € 1.000 - € 1.500 per jaar voor de volledige exploitatieduur van 25 jaar.

SAMENVATTING MOGELIJKHEDEN, RENDEMENTEN EN RISICO'S

Variant	Eigen inleg	Rendement	Looptijd	Risico
Aandelen project-BV (50%)	€ 275.000 (≈)	4-6%	25 jaar	Groot
Paneelopnaam	€ 99 per paneel	≈ 14%	9 jaar	Klein
Crowdfunding	€ 100 - € 5.000	3-5%	10 jaar	Gemiddeld
Gebiedsfonds (€ 0,50/MWh)	€ -	∞	25 jaar	Nul

ZONNEPARK 2,8 MWp

Ontwikkelkosten zonnepark	€ 150.000
Netaansluiting Enexis	€ 50.000
Realisatie zonnepark incl. landschappelijke inpassing	€ 1.550.000
Totaal excl. BTW	€ 1.750.000

Bancaire financiering (70%)	€ 1.225.000
Inleg eigen vermogen (30%)	€ 525.000
Inleg per aandeelhouder bij 50/50-verdeling aandelen	€ 262.500

ACCUOPSLAG (1,5 MW / 6 MWh)

Bancaire financiering (50%)	€ 500.000
Inleg eigen vermogen (50%)	€ 500.000
Inleg per aandeelhouder bij 50/50-verdeling aandelen	€ 250.000

Secretariaat: Boxbergerweg 34, 8124 PB Wesepe

Mail: info@groensalland.nl

Wesepe, 21-2-2025

aan Vrijopnaam

Ericssonstraat 2

5121 ML Rijen

Betreft : inventarisatie beoogd zonnepark aan de Bussinksweg Dijkerhoek .

Noordzijde van het perceel maakt deel uit van een oude houtwal met nog mooie inlandse eiken waarvan enkelen 100 -150 jaar oud ,tussen deze eiken staan enkele zeer oude meidoorns , wilgen opslag wat zwarte els ,wat hazelaars en vooral veel ongewenste Amerikaanse vogelkers (exoten) .en 1 grove den aan het eind .

Advies : handhaven alle inlandse eiken , meidoorn ,hazelaars en els .Verwijderen alle Amerikaanse vogelkers .Inplanten open plekken met eiken die als overstaanders geplant worden ,

Inplanten onder begroeiing met meidoorn, hazelaar , sleedoorn,krent ,vuilboom . Met deze relatief lage begroeiers ook deze houtwal verbreden ,zo ontstaat er een zeer mooi oude houtwal met een mooie gevarieerde dichte onder begroeiing .

Zuidzijde : qua ligging aanmerkelijk lager , oude houtwal met een diepe sloot langs zij. Aan de zijde van de wetting staan fraaie oude inlandse eiken ,een oude beuk enkele grove den en een paar berken .Hoe verder we richting Bussinksweg gaan zien we dat de grondslag daar aanmerkelijk lager ligt en dus de vegetatie ook veranderd , daar staan twee grote populieren welke geveld zouden moeten worden. Verder staan daar voornamelijk wilgen opslag ,(ratel)populier opslag ,en zwarte els , Dit zijn met name bomen die op zeer vochtige plekken voorkomen .

Advies : vellen 2 grote populieren ,deze zijn kaprijp ,beginnen in dit stadium vaak te rotten ,laten takken vallen of waaien om met storm , alle inlandse eiken handhaven ,open plekken inplanten met zwarte els meidoorn , sloot opschonen en in de hoek een amfibiepoel aanleggen , Wel heb ik daar 2 palen gezien van de Gasunie ,ivm graafwerk rekening mee te houden en misschien is daar aanleg van een poel niet mogelijk .

Oostzijde : bestaande greppel : advies deze opschonen en omvormen tot slenk /plasdras en inplanten .

Toetsing PGS 37-1:2023 (versie 1.0 – December 2023) EOS Zonnepark Bussinksweg Deventer

Vrijopnaam is voornemens om een energieopslagsysteem (EOS) te installeren bij het geplande zonnepark aan Bussinksweg te Deventer, waarvan de exacte capaciteit en vermogen nog nader moeten worden bepaald, maar naar schatting in de orde grootte van 1,5 MW en 0,25 C zullen liggen. Het EOS zal worden uitgerust met LFP-energiedragers en worden geplaatst in de vorm van een zelfstandig EOS in aangepaste container (typical 1).

Hieronder worden de scenario's en relevante maatregelen uitgewerkt met betrekking tot het voorziene EOS.

Leeswijzer

Scenario's	Relevante maatregelen
S1	M2, M3, M31, M44, M45 en M46
S2	M2, M4, M42, M44, M45 en M46
S3	M6, M8, M48 en M5
S4	M48 en M49
S5	M7, M33, M34, M44, M45 en M46
S6	M32, M33, M34, M44, M45 en M46
S7	M22 en M27
S8	M33, M34, M10, M16 en M32
S9	M9, M10, M32, M33, M34, M35 en M50
S10	M8, M32, M33 en M34
S11	M38, M39, M40, M44, M45, M46 en M47
S12	M28, M30, M33 en M38
S13	M32, M33, M35, M36, M37, M47, M55, M56, M61, M64, M65 en M66
S14	M32, M33, M36, M37, M47, M55, M56, M61, M64, M65 en M66
S15	M32, M33, M36, M37, M47, M55, M56, M61, M64, M65 en M66
S16	M32, M33, M36, M37, M47, M55, M56, M61, M64, M65 en M66
S17	M55, M56, M61, M64, M65 en M66
S18	M18, M61, M64, M65 en M66
S19	M9, M10, M18, M50, M61, M64, M65 en M66
S20	M19, M21, M41, M61, M64, M65 en M66

Maatregelen PGS 37-1

Maat-regel	Omschrijving	Oplossing/maatregel/actie Vrijopnaam
M2	Minimale veiligheidseisen EOS en energiedrager	Vrijopnaam (hierna: VON) zal een EOS selecteren dat zowel voldoet aan de internationale standaard betreffende EOS-en genaamd IEC 62933-5-2, en zal worden geïnstalleerd en opgeleverd conform de NEN 1010. Vrijopnaam ziet er via een programma van eisen bovendien op toe dat de gebruikte LFP-cellen voldoen aan IEC 62619. Voorafgaand aan oplevering zal een in overleg met de financiers van het EOS geselecteerde derde partij een "technical due diligence" (TDD) verzorgen waarbij toetsing aan het programma van eisen onderdeel uitmaakt van de scope.
M3	Traceerbaarheid	VON zal in het programma van eisen opnemen dat de leverancier het EOS voorziet van energiedragers met identificatie en deze dusdanig registreert om een recall te faciliteren wanneer de energiedragerfabrikant deze in gang zet.
M4	Procedure omgang met mogelijk beschadigde energiedragers	VON zal erop toezien dat zij beschikt over de protocollen, beschikbaar gesteld door de leverancier, voor de omgang met mogelijk beschadigde energiedragers.
M5	Bescherming tegen omgevings-invloeden	VON zal een EOS/constructie selecteren waarvan de IP-classificatie minimaal IP54 bedraagt.
M6	Plaatsing EOS	Deventer is gelegen binnen het verzorgingsgebied van waterschap Drents Overijsselse Delta. Dit waterschap stelt geen online portaal ter beschikking waar meetpunten in kunnen worden gezien die de laatste twintig jaar teruggaan. VON zal contact opnemen met het waterschap om de waterstanden van de laatste twintig jaar van een nabijgelegen meetpunt te achterhalen. Het dichtstbijzijnde meetpunt is 'Deventer' op minder dan 12,5 kilometer.
M7	Koppelen EOS'en met energiedragers van verschillende soort	Het door VON geselecteerde EOS zal enkel over energiedragers van hetzelfde fabricaat, model en type beschikken. In typische omstandigheden zullen deze cellen ook gelijkwaardig degraderen. Indien toch een dusdanig groot verschil in State Of Health (SOH) optreedt met als gevolg dat de laad- en ontlaadkarakteristieken tussen verschillende cellen niet overeenkomen, zullen de omvormers zich hierop aanpassen. Maar idealiter worden desbetreffende cellen natuurlijk vervangen. De IR van vervangende cellen zal in alle waarschijnlijkheid lager liggen, en de laad- en ontlaadkarakteristieken zijn ten minste zo goed als die van de te vervangen cellen. De omvormers hoeven dus niet aangepast te worden aan de vervangende cellen.

		In het geval dat VON na een bepaalde tijd capaciteit bij zou willen plaatsen, zullen de bijgeplaatste cellen waarschijnlijk een hogere State of Health hebben. Wanneer 'oudere racks' in serie worden geplaatst met 'nieuwe racks' zullen, zelfs wanneer identieke cellen gebruikt worden, de oude cellen eerder leeg raken en meer warmteproductie ervaren. Vandaar dat VON deze nieuwe racks niet in serie zal plaatsen met de bestaande racks, en om die reden zullen tussen de racks van energiedragers van verschillende soort passende omvormers gebruikt worden. Deze omvormers zullen uiteindelijk parallel geschakeld staan aan de AC-kant. Hoewel deze maatregel niet van toepassing is op de door ons geselecteerde containerconfiguratie, erkent VON dat deze mogelijk wel van toepassing kan zijn in een scenario waarbij er sprake is van een overgedimensioneerde container, waardoor er voldoende ruimte beschikbaar is voor uitbreiding van de capaciteit.
M8	Klimaatbeheersing	Het geselecteerde EOS zal voorzien zijn van een warmtepomp-/airconditioning-unit die ook bij hoge externe omgevingstemperaturen de LFP-cellen minimaal binnen veilig temperatuurbereik houdt, zoals genormeerd vanuit de producent. Wanneer deze toch neigen overschreden te worden, zal het EOS direct buiten bedrijf worden gesteld via het energiemonitoringssysteem (EMS), om interne warmteproductie te minimaliseren. Om condensatie op gevoelige plekken te voorkomen, zal de interne relatieve luchtvochtigheid beheerst worden. VON vraagt de fabrikant naar testrapporten betreffende deze klimaatbeheersing. De gekozen LFP-cellen bereiken een thermal runaway bij een kritische temperatuur van 270°C, terwijl deze bij NMC-cellen op 210°C ligt. Tevens zal de geselecteerde installatie een maximale C-rate van 1 kennen (waarschijnlijk gelijk aan of minder dan 0,5C), waarbij minimale warmte vrij zal komen. Een temperatuurgerelateerde thermal runaway is dus zeer onwaarschijnlijk. Ook zullen VON en haar TDD-partij erop toezien dat de isolatie van het EOS voldoet aan brandklasse A of B conform EN13501-1.
M9	Brandwerendheid - WBDBO	De exacte inpassing is nog niet definitief, maar wel kan VON garanderen dat het EOS door middel van het WBDBO oftewel veiligheidsafstanden aan de brandwerendheidseisen zal voldoen. Namelijk: • Indien de afstand van de EOS tot de inrichtingsgrens, een ander bouwwerk dat tot de inrichting behoort, of andere brandbare objecten, ten minste 5m, maar minder dan 10m bedraagt,

		zal de brandwerendheid van het EOS ten minste 30 minuten bedragen. Indien dit minder dan 5m blijkt te zijn, zal VON opteren voor een EOS met een WBDBO van minstens 60 minuten.
M10	Brandwerendheid - doorvoeringen	Gezien de vereiste brandwerendheid van de EOS-constructie en gegeven het feit dat de brandwerendheid van de scheidingsconstructies ten minste 30 of 60 min moet bedragen (zie M9), moeten de doorvoeringen aan beide zijden van een eventuele scheidingsconstructie zodanig zijn afgewerkt dat de brandwerendheid is gewaarborgd. Ventilatiekanalen die door brandwerende scheidingsconstructies lopen, dienen te zijn voorzien van een brandklep. In het geval dat deze ventilatiekanalen bedoeld zijn voor de afvoer van giftige gassen, zal geen brandklep aanwezig zijn. Wel zullen deze kanalen in dat geval voldoen aan de NEN-EN 1366-1:2014+A1-norm.
M11	Gestapelde EOS'en	n.v.t.
M12	Overkapping EOS	n.v.t.
M13	Brandwerendheid – aanvullende eis in pandige EOS	n.v.t.
M14	Brandwerendheid energiedragercompartiment	n.v.t.
M15	Brandwerendheid energiedragercompartiment – hybride EOS	n.v.t.
M16	Compartimentering EOS	Wanneer een gecompartmenteerd EOS geselecteerd wordt, zal VON van de fabrikant eisen dat de scheidingswand(en) bestaan uit een onbrandbaar materiaal (klasse A of B uit de NEN-EN 13501-1).
M17	Verbod op leidingen door EOS ruimte	n.v.t.
M18	Integriteit EOS	Wanneer het EOS niet aan een brandpropagatietest succesvol heeft doorstaan, bijvoorbeeld op basis van NEN-EN-IEC 62933-5-2 of UL 9540A, zal VON erop toezien dat de verhouding tussen de netto en bruto inhoud van de opstellingsruimte van het EOS ten minste een factor 2 bedraagt. Ook zal de fabrikant/leverancier

		gevraagd worden naar testdata/-berekeningen betreffende de constructieve integriteit van het EOS in het geval van een explosie. Al is de kans hierop nagenoeg nul in het geval van de gekozen LFP-energiedragers. Indien een Storz-aansluiting als benodigd wordt gezien bij de geselecteerde opstelling, zal erop worden toegezien dat de drukontlastingsvoorziening niet in de buitenwand is aangebracht.
M19	Ventilatiesysteem	Op dit moment geeft VON de voorkeur aan een niet-betreedbare containerconfiguratie. Aangezien dit de personeelsveiligheid op gelijke voet stelt met die van een typical 3, is VON van mening dat de richtlijn M19 in dat geval niet van toepassing is. Mocht dit wel het geval zijn, dan zal VON contact opnemen met de fabrikant van het EOS om de specificaties van het mechanische ventilatiesysteem te verifiëren en te controleren of dit systeem in staat is om minstens tweemaal per uur de bruto inhoud van het EOS te verversen. Als er sprake is van een niet-continu werkend ventilatiesysteem, zal VON ook de aanvullende vereisten beoordelen, waaronder het interlock-systeem en het handhaven van de toegang tot het EOS te overbruggen zijn.
M20	Ventilatiesysteem – in pandig EOS	n.v.t.
M21	Noodventilatie	De fabrikant van het geselecteerde EOS zal gevraagd worden inzicht te geven in de besturing van het ventilatiesysteem om te verzekeren dat deze voldoet aan gestelde eisen. Ook zal de ventilatieregeling bij de toegang tot het EOS te overbruggen zijn.
M22	Locatiekeuze en aanrijdbeveiliging	De meest dichtstbijzijnde openbare weg betreft het Bussinksweg, gelegen op 125 meter afstand van de voorziene locatie van het EOS. De geldende snelheidslimiet bedraagt hier 60 km/u. Tevens biedt de houtsingel (met middelgrote bomen) tussen de Bussinksweg en de locatie van het EOS bescherming tegen aanrijding. Hierdoor zal het risico op aanrijding, gegeven ook de beperkte maximumsnelheid, minimaal zijn.
M23	Locatiekeuze en aanrijdbeveiliging - mobiel EOS	n.v.t.
M24	Locatiekeuze en aanrijdbeveiliging – in pandig EOS	n.v.t.
M25	Locatiekeuze - vluchtweg verblijfsgebouw	n.v.t.

M26	Locatiekeuze - bedrijfsterrein	n.v.t.
M27	Locatiekeuze – windturbine	Er staan geen windturbines nabij de locatie van het EOS.
M28	Beveiliging tegen onbevoegden	In het geval van een containeropstelling zal de afscherming bestaan uit de constructie van het EOS zelf, aldus M28. Toch zal het EOS als onderdeel van de zonneweide omheind worden met een betongaas hekwerk van ten minste 1,8 meter hoog. Het reeds bestaande zonnepark is daarnaast uitgerust met een actief CCTV-systeem incl. automatische verbinding met een meldkamer bij ongeoorloofde entree door derden.
M29	Fysieke afscherming – meerdere EOS'en	n.v.t.
M30	Eisen aan camerasysteem	De camera's worden op 4 meter hoogte geïnstalleerd, waardoor gezichtsherkenning mogelijk is. Wanneer deze buiten dienst raken, zullen deze weer spoedig in werking worden gesteld. De specificaties van het CCTV-systeem zijn het resultaat van een programma van eisen dat gemaakt is op basis van input van de betrokken financier(s) en de verzekeraar.
M31	Ingebruiknamekeuring	Na plaatsing zal het EOS een ingebruiknamekeuring doorgaan. Deze opleverinspectie wordt verricht door de aangewezen due-diligence-partij.
M32	Gasdetectie (koolmonoxide (CO) en waterstof (H ₂))	Aangezien VON een Nederlandse leverancier verwacht te selecteren voor het EOS, is het uitgangspunt dat de benodigde kruisgevoelige CO- en H ₂ -sensoren meegeleverd zullen worden. Wanneer dit niet het geval is, zullen deze conform Tabel 2 geïnstalleerd worden en zal een doormelding conform M33 plaatsvinden.
M33	Monitoring EOS	Het geïnstalleerde EOS zal beschikken over een systeem dat het functioneren (systeemalarmen, signalen van overladen of diepontladen) voortdurend monitort, zodat het risico op abnormale temperatuurstijgingen, temperatuurniveaus en daarmee brand (zoals gesteld in M34) wordt gemitigeerd. De opvolging hiervan zal verlopen conform de bepalingen uit M34 en M35.

M34	Preventief afschakelen op basis van alarmeringen	VON zal erop toezien dat het gebruikte EMS/SCADA aan de_gestelde_richtlijnen van M34 voldoet. VON heeft deze vraag bij haar samenwerkingspartner op het gebied van de ontwikkeling/exploitatie van energieopslagsystemen gelegd die tevens het EMS/SCADA zal inrichten.
M35	Afschakelen op basis van detectie	Voor het geval deze integratie niet bestaat in de meegeleverde EMS, heeft VON heeft dit vraagstuk ook bij haar samenwerkingspartner op het gebied van de ontwikkeling/exploitatie van energieopslagsystemen gelegd. VON zal ook informeren of de statusindicator deel uitmaakt van de geleverde SCADA, en zo niet, hier een andere partij voor inhuren.
M36	Noodstop- voorziening	De noodstopvoorziening zal integraal onderdeel van de SCADA zijn. De hoofdtransformator van de zonneweide die alle subtrafo's alsmede het EOS van voeding voorziet, wordt eveneens uitgerust met een noodstopvoorziening/dodemansknop. VON is zich ervan bewust dat de afschakeling zo dicht mogelijk bij de module plaats moet vinden, wegens mogelijke storingen wanneer brand optreedt bij de bedrading tussen de afschakeling en de betreffende module.
M37	Verwijderen energiedrager na thermal runaway of brand	Na een brand of thermal runaway beperkt tot een of enkele modules, zullen deze conform de bijzondere bepaling 376 uit het ADR/VLG binnen 24 uur, doch zo snel mogelijk, afgevoerd worden. Na vervanging van desbetreffende modules zal het EOS getest worden conform de voorschriften van de fabrikant.
M38	Toegang tot het EOS	De toegang tot het EOS zal bewaakt worden d.m.v. een cilinderslot voorzien van het veiligheidskeurmerk SKG** of hoger en/of een containerslot voorzien van het SCM-keurmerk met een hangslot CEN-klasse 4 of hoger.
M39	Vervanging energiedrager	Bij het vervangen van cellen en/of modules zal VON erop toezien dat deze gecontroleerd worden op uitwendige beschadigingen en defecten. De te vervangen cellen en/of modules zullen opgeslagen worden conform de meest actuele versie van PGS 37-2.
M40	Actuele handleiding	Hoewel een servicecontract via de fabrikant van het EOS en de leverancier van het SCADA van toepassing zal zijn, zal VON ervoor zorgen dat in of bij het EOS een actuele handleiding aanwezig is waarin de technische installatie is beschreven. Het voorblad van de handleiding zal de contactgegevens van de leverancier vermelden.
M41	Ventilatiesysteem - controle en onderhoud	Indien aanwezig zal VON het (nood)ventilatiesysteem periodiek (conform de termijnen beschreven door de fabrikant) op goede werking controleren en laten onderhouden door een ter zake deskundige. De registratie van de controle en het onderhoud zullen worden opgenomen in het aanwezige logboek.

M42	Periodieke Controle	VON zal de fabrikant van het EOS vragen de punten zoals beschreven in M42 op te nemen in het servicecontract. Deze punten zullen, zover mogelijk, ook via het online dashboard getoetst worden, met als doel het tijdig opmerken van mogelijke risico's.
M43	Controle mobiele EOS na plaatsing	n.v.t.
M44	Algemene documentatie-eisen – Registratiesysteem	VON zal erop toezien dat het EOS voorzien is van duidelijke, voortdurend bijgewerkte schema's alsmede alle overige gegevens die nodig zijn voor veilig gebruik van het systeem. Bovendien zal de laatste revisie van de volgende documenten aanwezig zijn: gebruikershandleiding; informatieblad systeem; logboek; onderhoudsprotocol; ingebruiknamekeuring (M33) en periodieke controles (M45).
M45	Algemene documentatie-eisen – Bewaartermijn	Het registratiesysteem zal bewaard worden tot het EOS verwijderd is en alle gevolgen van eventuele incidenten tijdens deze verwijdering afgehandeld zijn.
M46	Competentie-eisen conform NEN 3140	VON vertrouwt erop dat de monteurs van de leverancier/installateur vakbekwaam persoon zijn conform het bepaalde in het programma van eisen. Vervolgens zal VON slechts vakbekwaam personeel zoals beschreven in M46 inhuren voor preventief dan wel correctief onderhoud aan het EOS.
M47	Instructie personeel	VON zal in het verlengde van hetgeen genoemd bij M46 erop toezien dat alle personen die werkzaamheden verrichten in/aan het EOS op de hoogte zijn van de gevaaraspecten van lithium-houdende energiedragers, de te nemen maatregelen bij onregelmatigheden, en op de hoogte zijn van het interne noodplan. In een door VON goed te keuren VGM-plan zal de werkwijze hieromtrent gedetailleerd afgestemd worden. Van de uitvoerende projectleider zal in dit kader VCA-VOL-certificering verlangd zijn, terwijl alle individuele monteurs VCA-gecertificeerd dienen te zijn.
M48	Bliksembeveiliging en beveiliging elektrotechnische installaties	Passende beschermingsmaatregelen om het risico op blikseminslag/-schade te minimaliseren, zullen op basis van NEN-EN-IEC 62305-2 gedicteerd worden. Indien NEN-EN-IEC 62305-2 bliksembeveiliging en de bescherming van de elektrotechnische installaties vereist, zullen deze voldoen aan de NEN-EN-IEC 62305-3 en de NEN-EN-IEC 62305-4.

M49	Onderdelen bliksembeveiligingssysteem	De onderdelen van het eventueel geplaatste bliksembeveiligingssysteem zullen voldoen aan de NEN-EN-IEC 62561. Dit wordt in het programma van eisen voorgeschreven.
M50	Veiligheidsafstanden	Zie M9
M51	Onderlinge veiligheidsafstande n - klein EOS park	n.v.t.
M52	Onderlinge veiligheidsafstande n - groot EOS park	n.v.t.
M53	Veiligheidsafstand en - tussen EOS-parken	n.v.t.
M54	Onderlinge veiligheidsafstande n - in pandige EOS'en	n.v.t.
M55	Voorkomen van brandpropagatie	Alhoewel de voorziene locatie van het EOS niet in een kwetsbaar gebied ligt, zal VON bij de selectieprocedure voor het EOS sterke voorkeur geven aan een EOS welke aantoonbaar beveiligd is tegen brandpropagatie op basis van de NEN-EN-IEC 62933-5-2 of UL9540A.
M56	Bluswateraansluiting	Omdat VON nog geen concreet model EOS geselecteerd heeft, zijn de maatregelen zoals beschreven in M56 in dit stadium lastig te doorlopen. Indien VON kiest voor een containeropstelling die niet is beveiligd tegen brandpropagatie, zal een Storz-koppeling nok81 of een andere vorm van bluswatertoevoer zoals overeengekomen met de Veiligheidsregio aanwezig zijn. Ook zal deze bluswatertoevoer van het EOS voldoen aan verdere eisen in relatie tot bijvoorbeeld waterdruk.

M57	Brandbeheerssysteem	n.v.t.
M58	Eisen UPD	n.v.t. (enkel van toepassing op in pandige EOSen).
M59	Vijfjaarlijkse beoordeling UPD	n.v.t.
M60	Bewaren gegevens UPD	n.v.t.
M61	Bereikbaarheid van het EOS	VON zal een bereikbaarheidsplan opstellen voor de locatie van het EOS, met inachtneming van de volgende criteria: de breedte van de toegangsweg, een minimale vrije hoogte boven de kruinhoogte van de weg van 4,2 meter, de toegestane asdruk van de ondergrond en de vereiste afwateringsvoorzieningen.
M62	Bereikbaarheid – in pandig EOS	n.v.t.
M63	Toegankelijkheid EOS-park	n.v.t.
M64	Noodplan	Een noodplan zal voorhanden zijn bij de installatieverantwoordelijke van het EOS en de hulpdiensten. Deze zal alle beschreven aspecten in M64 bevatten.
M65	Noodplan - beproeven	Elke drie jaar zal het bovengenoemde noodplan getoetst worden op basis van incidentscenario's.

M66	Pictogrammen EOS	Aan de buitenzijde van het EOS zullen de volgende veiligheidstekens aan worden gebracht: open vuur en rookverbod, NEN-EN-ISO 7010 nummer P003; Elektrocutiegevaar, NEN-EN-ISO 7010 nummer W012; en Waarschuwing opladen batterijen, NEN-EN-ISO 7010 nummer W026. Op de entreepoort van de zonneweide worden bovendien genormeerde waarschuwingsborden geplaatst in verband met aanwezigheid van hoge spanningen.
M67	Markering Hybride EOS	n.v.t.

Scenario's

S1	Fabricage- of montagefout energiedragers	In het geval van een fabricagefout van de energiedragers zal een risico op thermal runaway blijven bestaan. Dit zal echter vermeden worden wanneer de fabrikant deze fout voortijdig opmerkt en zo de door VON gekozen leverancier van het EOS kan waarschuwen. Deze heeft conform M3 de per EOS gebruikte energiedragers gedocumenteerd en kan als gevolg hiervan VON waarschuwen. VON zal deze energiedragers conform M4 en PGS 37-2 afvoeren en opslaan. Het risico op montagefouten is zo goed als gemitigeerd door de maatregelen zoals omschreven bij M31 en M46.
S2	Beschadiging van de energiedrager doordat deze uit ophanging geraakt	Dit scenario wordt gemitigeerd door de omschrijvingen zoals geformuleerd bij M42.
S3	Kortsluiting door water of technische gebreken	Het EOS zal conform M5 voldoen aan IP-classificatie-eisen. Ook zal de interne relatieve luchtvochtigheid binnen veilige perken worden gehouden middels klimaatbeheersing, conform M8, met als doel condensatievorming op gevoelige delen te voorkomen.
S4	Blikseminslag	Wanneer het EOS conform M48 en NEN-EN-IEC 62305-2 voorzien is van een bliksemafweersysteem, zou de kans op en de eventuele gevolgen van directe inslag en/of inductie geminimaliseerd zijn.
S5	Fouten ontstaan door het laadproces (laden en ontladen)	Individuele cellen worden door het Battery Management System (BMS) continu gemonitord. Wanneer overspanning of onderspanning buiten de veilige kaders gesteld door de energiedragerfabrikant wordt gemeten, zal de BMS de cellen direct loskoppelen van het EMS/de omvormers. Het EMS heeft ook toegang tot deze data van het BMS en zal niet laden/ontladen buiten de gestelde marges. Ook kan het EMS onafhankelijk de totale spanning van de totale cellenstring meten en zo de individuele celspanningen vaststellen (uitgaand van een gebalanceerd accupakket). Tevens zal een top- en bottom-buffer aanwezig zijn (+/-5%) die de kans op over- en onderspanning nog verder inperkt.
S6	Veroudering	In tegenstelling tot andere batterijtechnologieën blijven LFP-cellen ondanks degradatie chemisch zeer stabiel. In het geval dat toch een calamiteit op zou treden, wordt het effect hiervan beperkt door het automatisch afschakelen (M35) van het EOS op basis van CO- en H ₂ -niveaus zoals beschreven in M32.

S7	Mechanische Impact van buitenaf	De kans op impact van buitenaf is buitengewoon gering door het gebrek aan nabijgelegen windturbines en de situatie omtrent nabijgelegen wegen (zie M22).
S8	Interne aanstraling door brand buiten het energiedragercompartiment	Het automatisch afschakelen van het EOS bij detectie van CO is gelet op interne aanstraling extra belangrijk, omdat branden van elektrische aard dan beperkt kunnen worden met vermeden propagatie naar het energiedragercompartiment als resultaat. Vertragende factoren zoals vermeld in M9 en M16 helpen hier de propagatie te bemoeilijken.
S9	Externe aanstraling (brand)	Het EOS zal door middel van veiligheidsafstanden, een brandwerendheid of een combinatie hiervan aanstraling van buitenaf te voorkomen. De tijd die deze maatregelen oplevert, zou de brandweer kunnen gebruiken om de externe brand onder controle kunnen krijgen en/of een watergordijn plaatsen rond de perimeter van het EOS. In het geval het EOS een brandwerendheid behaalt d.m.v. veiligheidsafstanden, zal binnen deze afstanden geen opslag van brandbare stoffen dan wel brandgevaarlijke activiteiten (m.u.v. onderhoudswerkzaamheden) plaatsvinden die een brand kunnen veroorzaken of waarlangs een brand zich kan voortplanten naar het EOS.
S10	Hoge of lage temperatuur in het EOS	De klimaatbeheersing zal conform M8 het energiedragercompartiment op gepaste temperatuur houden. Zoals bij M8 verwoord ligt de thermal-runaway-temperatuur van LFP-cellen ook aanzienlijk boven de temperatuur die (buiten brand) in een EOS-opstelling bereikt kan worden. Verder zal het EMS het laden en ontladen bij lage celtemperaturen vermijden.
S11	Verkeerde behandeling	Foutief menselijk handelen door bevoegden wordt ingeperkt als resultaat van de maatregelen zoals verwoord bij M40, M44, M45, M46 en M47.
S12	Vandalisme	De kans op vandalisme en/of diefstal door onbevoegden wordt ingeperkt door een CCTV-systeem conform M30 in combinatie met de plaatsing van een omheining conform M28. De financiers en verzekeraar van VON hebben hiervoor standardeisen die VON dient op te volgen.

S13	Brand in de energiedrager	In het geval van brand in de energiedrager van het EOS zal dit vroegtijdig opgemerkt worden door de in M32 beschreven CO- en H ₂ -sensor(en). Afhankelijk van de meetwaarden worden verschillende opvolgacties ondernomen: bij 10 ppm vindt automatische melding en opvolging door installatieverantwoordelijke plaats; bij 20 ppm de eerstgenoemde actie + een zichtbaar signaal bij de toegang tot het EOS; en uiteindelijk bij 120 ppm alle voorgenoemde acties + het automatisch doormelden naar de hulpdiensten. Hierdoor kan de onbemande installatie toch preventief acteren om propagatie binnen en buiten het EOS te voorkomen. De ruime afstand tussen het EOS en de erfgrens/andere bebouwingen zal propagatie naar de omgeving verder mitigeren. Bij branddetectie zal het EOS ook automatisch afschakelen, van buitenaf zal dit zichtbaar zijn conform tabel 3 van M33. Handmatig afschakelen is ook mogelijk d.m.v. een fysieke noodstopvoorziening conform M36, geplaatst aan de buitenzijde van het EOS. Het noodplan zal op voorhand beschikbaar zijn bij de hulpdiensten; deze is up-to-date aangezien deze iedere drie jaar opnieuw gekeurd dient te worden. Overig personeel zal d.m.v. de pictogrammen conform M66 geïnformeerd zijn over de risico's en regels rond het systeem. Naderhand worden de gecompromitteerde energiedragers conform M37 afgevoerd.
S14	Drukopbouw of explosie binnen energiedrager (accumodule)	Bij een thermal runaway zal scenario S13 eerst of gelijktijdig in werking treden. Omdat het geplaatste EOS voldoet aan de eisen gesteld in M18, zal deze zijn integriteit behouden in het geval van een explosie. Het EOS zal dus, indien nodig, onder water gezet kunnen worden. Ook zal het rondvliegen van objecten hierdoor vermeden worden. Hierbij geldt dat de kans op explosie bij LFP-cellen miniem is vergeleken met bijvoorbeeld NMC-cellen, waarbij geldt dat ook de eventuele explosie van mindere kracht zal zijn.
S15	Explosie in EOS installatie - ontsteking van vrijkomende gassen	Zie de uitwerking van scenario's S13 & S14.

S16	Hoge-temperatuur-opbouw	In het geval van een thermal-runaway-event in de energiedrager van het EOS zal dit vroegtijdig opgemerkt worden door de in M32 beschreven CO- en H ₂ -sensor(en). Afhankelijk van de meetwaarden worden verschillende opvolgacties ondernomen: bij 10 ppm vindt een automatische melding en opvolging door installatieverantwoordelijke plaats; bij 20 ppm de eerstgenoemde actie + een zichtbaar signaal bij de toegang tot het EOS; en uiteindelijk bij 120 ppm alle voorgenoemde acties + het automatisch doormelden naar de hulpdiensten. Ook zal het EOS bij branddetectie automatisch afschakelen. Van buitenaf zal dit zichtbaar zijn conform tabel 3 van M33. Alle personen die werkzaamheden verrichten aan het EOS zijn op de hoogte van de gevaaraspecten van lithium-houdende energiedragers en de te nemen maatregelen bij onregelmatigheden. Tevens zijn zij op de hoogte van het interne noodplan. Als resultaat van deze maatregelen zal aanraking met als gevolg brandwonden voorkomen worden.
S17	Escalatie van brand naar andere energiedragers of energiedrager-modules	Om interne propagatie van brand tussen energiedragermodules te voorkomen, wordt een thermal runaway of brand vroegtijdig gedetecteerd en gemeld d.m.v. aanwezige CO- en H ₂ -sensoren en de SCADA. Zodus kunnen de hulpdiensten, die reeds in bezit zijn van het noodplan, propagatie voorkomen dankzij bijvoorbeeld de (indien vereist aanwezige) Storz-koppeling (of een regionaal alternatief).
S18	Drukopbouw binnen het EOS	Door de aanwezigheid van een explosievlak zal explosiegeïnduceerde drukopbouw binnen het EOS worden vermeden. Tragere drukopbouw zal via het ventilatiesysteem worden afgevoerd.
S19	Escalatie naar omgeving	Escalatie van brand naar de omgeving wordt gemitigeerd, zie de uitwerking van M9.
S20	Vrijkomen van gevaarlijke stoffen	Blootstelling aan gevaarlijke dampen zoals waterstoffluoride, lithiumoxide en zoutzuur als gevolg van een thermal-runaway-reactie, brand of lekkage wordt binnen het EOS beperkt door het respecteren van de termijnen op het gebied van onderhoud zoals de fabrikant die voorschrijft met betrekking tot het ventilatiesysteem (en dus de noodventilatie). Buiten het EOS worden aanwezigen geïnformeerd over de risico's door het noodplan en de pictogrammen conform M66.

Conclusies

Zoals hiervoor inzichtelijk gemaakt, mitigeert VON de waarschijnlijkheid van het voorkomen van de twintig mogelijke scenario's zoals beschreven in PGS 37-1. Als een scenario zich desondanks zou voordoen, worden ook de gevolgen en/of escalatie gemitigeerd door de genomen maatregelen.

Puntenlijst NatuurInclusief Bouwen

Categorie	Maatregel	Punten	Keuze / score
Nest en verblijfplaatsen	Minimaal drie nestgelegenheden (inbouwkast) voor Huismus (invliegopening aan de noordoostzijde), mits deze hoger op minimaal 2,5 meter hoog geplaatst kunnen worden. 1 punt per 3 kasten. Maximaal 3 punten.	1	
	Nestkast (marterproof) voor Steenuil. Plaatsen op een dikke boomtak minimaal op 2,5 meter hoog met vrije aanvliegroute. Liefst nabij paardenweide of boomgaard. Plaatsen in open schuur/kapschuur/zolder is ook mogelijk, dan op ongeveer 4 meter hoogte, en ingang naar de open zijde. Maximaal 1 punt.	1	
	Plaatsen van nestkast voor torenvalk (op paal). Geschikte locaties zijn houtsingels of andere landschapselementen. Opening van de kast moet gericht zijn op open/vrije ruimte. 1 punt per kast, maximaal 1 punt	1	
	Nestkast voor Kerkuil mits deze in een schuur, stal of zolder geplaatst kan worden op een rustige plek op minimaal 4 meter hoogte. Opening van de nestkast naar de binnenruimte of met de opening naar een gat in de gevel. Maximaal 1 punt.	1	
	Minimaal 3 nestkommen voor Huiszwaluw. Direct onder dakgoot of dakoverstek vlak bij elkaar op 4 à 5 m. hoogte. Invliegopening naar oost- of noordoostzijde. 1 punt per 3 nestkommen. Maximaal 2 punten.	1	
	Minimaal 3 nestplaatsen voor Spreeuw (inbouwkast). Kast niet naast elkaar hangen, maar met enige tussenruimte (Spreeuw is namelijk geen echte koloniebroeder). Minimaal 2,5 meter hoog met de invliegopening naar het noordoosten. 1 punt per 3 kasten. Maximaal 1 punt.	1	
	Twee voorzieningen voor kleine marterachtigen en egels (takkenrillen en marterhopen i.c.m. rommelhoekjes op het erf). 0,5 punt per 2 voorziening van ca. 5 m2 per stuk, maximaal 1 punt.	0,5	1
	Inbouwkast die geschikt is als groot kraamverblijf voor vleermuizen. Op minimaal vier meter hoogte hangen. In-/uitvliegopening mag niet verlicht worden. 3 punten per kast.	3	
	Inbouwkast die geschikt zijn als zomer- of paarverblijfplaats voor vleermuizen. Op minimaal vier meter hoogte. In-/uitvliegopening mag niet verlicht worden. 1 punt per kast.	1	
Groendak (c.q. ondergronds bouwen) en andere beplantingen.	Aanleg van een groen dak op de woning. Minimaal 50% van het dakoppervlak aanwenden, extensief (streekeigen soorten, grondlaag 4-7 cm) toepassen. Zowel plat als hellend dak mogelijk.	4	
	Gevelbegroeiing van streekeigen soorten langs tenminste één zijde van de nieuwe woning of ander gebouw. Hierbij wordt deze gehele gevel (m.u.v. ramen en deuren etc.) voorzien van streekeigen/inheemse klimplanten middels een constructie waarbij deze gaat ontwikkelen tot minimaal 4 m hoogte.	3	
	Aanplant struweelheg langs perceelrand die in de breedte en hoogte vrij kan uitgroeien middels extensief beheer (snoeien om de 5 jaar). 0,5 punt per 15 strekkende meter heg.	0,5	
	Aanplant haag op het erf die geschoren wordt (jaarlijkse snoei, waarbij de haag tenminste 100 cm hoog en 50 cm breed moet blijven). 0,5 punt per 20 m.	0,5	
	Toepassen streekeigen soorten bomen en struiken waarbij vlinders, wilde bijen en vogels gestimuleerd worden (noot- en bes dragende bomen/struiken). Set van minimaal 2 bomen en 5 struiken, 1 punt per set.	1	

	Aanplant van flinke streekeigen boom (linde of eik, met een minimale maat van 20-25 cm stamomtrek) die geplant dient te worden als solitaire boom in een (weide)perceel. Deze boom dient uit te kunnen groeien als een toekomstige monumentale boom, en dient daarom te worden voorzien van bescherming in de vorm van rasterpalen en draad op ruime afstand van de boom (minimaal 3,5 meter rondom de boom moet vrije ruimte zijn. 1,5 punt per boom	1,5	
	Aanplant van houtsingel of houtwal van minimaal 5 m breed en 30 m lengte. 1,5 punt per eenheid van ten minste 5 bij 30 m.	1,5	12 (8x240m)
	Aanplant van een geriefhoutbosje met streekeigen soorten, minimaal 150 m2. 1,5 punten per 150 m2.	1,5	
	Aanplant van een knotbomen rij. Minimaal 5 stuks waarbij de wilgen, populieren en/of andere geschikte streekeigen soorten, met een minimale onderlinge plantafstand van tenminste 4 meter aangeplant worden. 0,5 punt per 5 stuks.	0,5	
	Aanplant van een hoogstam fruitboomgaard met extensief beheerd kruidenrijk grasland. Aanplant van minimaal 5 stuks hoogstam fruitbomen. 1 punt per 4 stuks.	1	
Amfibieën en insecten	Poel voor amfibieën volgens voorbeeld . Minimaal wateroppervlakte 200 m2. Dient aangelegd te worden op een laaggelegen perceel met een voldoende hoge grondwaterstand, zie hiervoor de website van bijvoorbeeld het RAVON.	4	4
	Natuurvriendelijk inrichten van sloot (indien in eigendom van gemeente of waterschap dient u toestemming te hebben van de eigenaar) door het talud af te graven waarbij het een talud helling/verhouding krijgt van 1:3, maar liever flauwer. De nieuwe oever heeft een breedte van tenminste 2,5 meter. 0,5 punt voor elke 10 strekkende meter sloot die natuurvriendelijk wordt heringericht.	0,5	
	Vlinder en bijen strook (ldylle) van minimaal 400 m2 door zaaien/planten van streekeigen vaste planten én struiken die aantrekkelijk zijn voor bijen en vlinders. 1 punt per 400 m2. Maximaal 2 punten	1	
	Insectenhotel (gemaakt van duurzame materialen) van minimaal 1 bij 1 m plaatsen op de zuid/zuid-west zijde in een strook met streekeigen beplanting Maximaal 1 punt.	0,5	
Categorie n.t.b.	Lumineus idee dat wij niet genoemd hebben. Punten in overleg.	(n.t.b.)	
	Het aanschaffen van uitsluitend autochtoon inheems plantmateriaal levert 1 extra punt op. (aantonen met leverbon)	1	
	Het aanschaffen van uitsluitend biologisch geteeld plantmateriaal levert ook 1 extra punten op. (aantonen met leverbon)	1	
	<u>Minimaal vijftien punten benodigd waarbij in ieder geval uit elke categorie 1 onderdeel gekozen moet worden.</u> Totaal aantal punten: →		17

Handleiding voor het verwerken van maatregelen voor natuurinclusief bouwen (NIB)

Elk bouwplan heeft een aantal punten nodig om natuurinclusief te zijn. Voor een efficiënte NIB-toetsing zijn de volgende instructies van belang:

- ✓ Vink de voorgenen maatregelen af op de NIB-puntenlijst waarbij in ieder geval uit elke categorie 1 onderdeel gekozen wordt. Tel het puntentotaal op en stuur deze mee bij de indiening van het definitief ontwerp.
- ✓ Om te kunnen toetsen of de maatregelen voldoen aan het te behalen aantal punten, dienen de voorgenen maatregelen zichtbaar te zijn op de definitieve ontwerptekeningen. Indien mogelijk maatvoering opnemen.
- ✓ Let er bij het toepassen van nestgelegenheden op, dat deze aan de juiste zijde van het bouwwerk geplaatst worden en op de juiste hoogte. Voor huismussen, spreeuwen en huiszwaluw het liefst op de noordoostzijde. Vleermuiskasten niet op het noorden of noordoosten.
- ✓ Vermeld bij het toepassen van nestkasten en vleermuiskasten het type kast en de fabrikant.

- ✓ Raadpleeg de kennisdocumenten van BIJ12 om te zien waar de verblijfkasten en -voorzieningen voor de diverse faunasoorten (o.a. huismus, steenuil, kerkuil, steenmarter etc) aan moeten voldoen.
- ✓ Stuur bij de keuze voor een insectenhotel leverancier en/of goede voorbeelden mee.
- ✓ Aan te planten (knot) bomen dienen een minimale maat van 14-16 te hebben
- ✓ Aan te planten bosplantsoen tbv de aanleg van struweel, heg of ander landschapselement dient een minimale maat van 80-100 te hebben;
- ✓ Geef bij het toepassen van een groen dak de oppervlakte aan in vierkante meters, en lever een sortimentslijst aan van de beplanting.
- ✓ Geef bij de groene gevel aan hoeveel vierkante meter er gerealiseerd gaat worden, welke methode er toegepast gaat worden om de klimplanten te laten groeien, en geef tenslotte aan welke streekeigen/ inheemse soorten er toegepast gaan worden.
- ✓ Geef bij het planten van streekeigen/inheemse beplanting (bomen en struiken) aan welke soorten en hoeveel stuks er geplant worden en lever een sortimentslijst aan van de beplanting.
- ✓ Geef bij het toepassen van een bijen- of vlinderidylle aan hoeveel vierkante meters er worden gerealiseerd en lever een sortimentslijst aan van de beplanting.
- ✓ Zorg dat de aanplant van bomen en struiken en vaste planten voldoende **beschermd** worden tegen betreding en/of schade van vee en/of machines/voertuigen, bijvoorbeeld door ze uit te rasteren.

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

quicksan natuurwaarden

Bussinksweg (ong.)

Bathmen

Rapport quickscan natuurwaarden

Bussinksweg (ong.), Bathmen

Opdrachtgever	Vrij op Naam Zonneparken BV Burg L F de Montignyln 149 3055 NB Rotterdam
Rapportnummer	24564.001
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	29 februari 2024
Opsteller ¹	Mevrouw S. Fidom, BSc
Kwaliteitscontrole	De heer G.J. Sieperda, MSc

¹ Vrijgave

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handleiding omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Omgevingswet, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	6
4.1	Vogels	6
4.2	Vleermuizen	9
4.3	Overige zoogdieren	10
4.4	Reptielen, amfibieën en vissen	12
4.5	Ongewervelden	14
4.6	Planten	16
	Specifieke zorgplicht.....	16
5	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING.....	18
5.1	Broedvogels.....	18
5.2	Vleermuizen	18
5.3	Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën.....	19
5.4	Overige soort(groep)en.....	19
6	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	20
6.1	Natura 2000	20
6.2	Natuurnetwerk Nederland	21
7	HOUTOPSTANDEN	22
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	23

Bijlage 1	Natuurwetgeving en doelen Natura 2000
Bijlage 2	Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland
Bijlage 3	Omgevingswet

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Vrij op Naam Zonneparken BV opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan natuurwaarden aan de Bussinksweg (ong.) te Bathmen.

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen realisatie van de zonneweide.

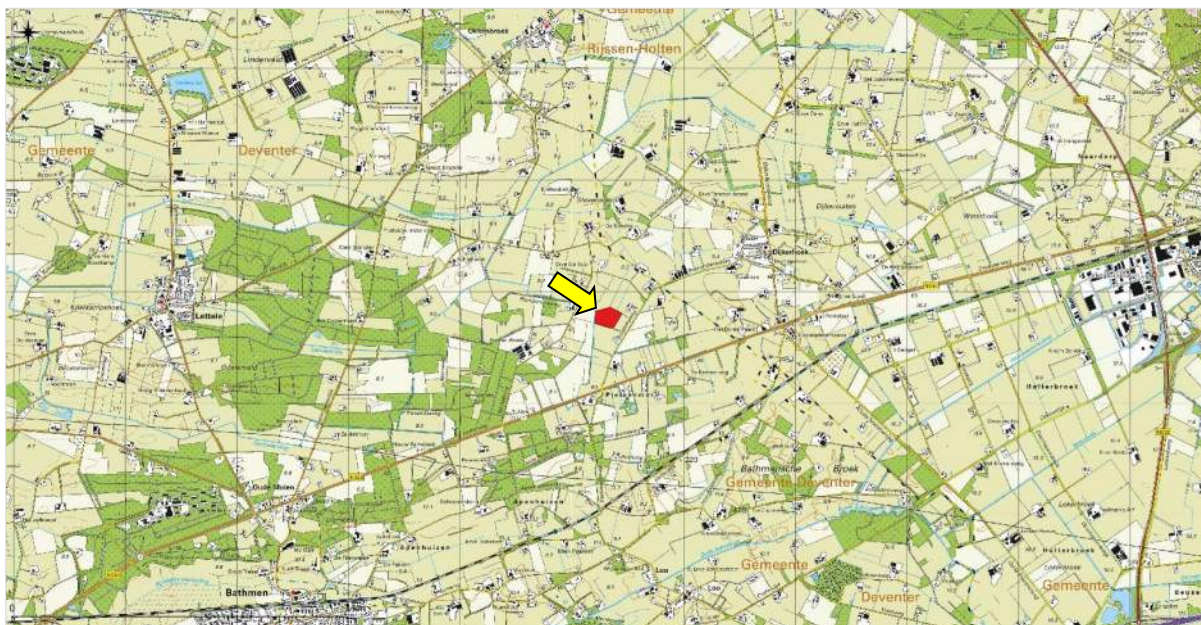
De quickscan natuurwaarden heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest bij ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 3,5$ ha) ligt aan de Bussinksweg (ong.) te Bathmen. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een maïsveld met aan de noord- en zuidzijde houtwallen en greppels. De houtwallen bestaan uit diverse boomsoorten, zoals zwarte els en berk, maar ook ruigtesoorten zoals wilde kamperfoelie en braam. Direct ten westen is een sloot met kale oeverranden te vinden. De onderzoekslocatie bevindt zich in het buitengebied van Bathmen, omgeven door andere agrarische percelen. Ten noordoosten is een boerenerf gelegen. Enkele kilometers ten westen zijn diverse bosgebieden aanwezig, zoals Jachtlandgoed Oos-termaat en De Slenk.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 2.3 Noordelijke houtwal met takkenhopen en ruigte, met links het maïsveld.

Figuur 2.4 Onderzoekslocatie vanuit het oosten gezien.

Figuur 2.5 Boerenerf ten noordoosten van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.6 Sloot met kale oeverranden direct ten westen van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.7 Greppel aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.8 Intensief beheerd grasland direct ten oosten van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens een zonneweide te realiseren. In figuur 2.9 is de inrichtingsschets weergegeven. De werkzaamheden bestaan uit het plaatsen van een hekwerk, het plaatsen van draagframes in de grond voor het monteren van de zonnepanelen, het realiseren van een toegangsweg en het plaatsen van een batterij-opslagsysteem.

Natuurinclusieve maatregelen, zoals het aanplanten van struweelhagen worden getroffen. Ook zal er ruimte over worden gehouden aan de onderzijde van het hekwerk (circa 20 centimeter) voor de passage van kleine zoogdieren. Daarnaast hebben de zonnepanelen niet alleen twee meter tussenruimte, maar worden ze ook op circa 0,7 meter boven het maaiveld geplaatst. Deze maatregel biedt eventuele schapenbegrazing toe.

Figuur 2.9 Inrichtingsschets Zonneweide (Bron: Bright, 2023).

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 12 februari 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Overijssel opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het agrarische buitengebied kunnen dit zijn: huismus, kerkuil, steenuil, bosui, roek, boerenzwaluw, huiszwaluw, boomvalk, buizerd, havik, oehoe, ooievaar, sperwer, torenvalk, ransuil, slechtvalk en wespendif. Van deze soorten kunnen de huismus, boerenzwaluw, huiszwaluw en de slechtvalk op voorhand worden uitgesloten. De slechtvalk broedt enkel op hoge stenige bebouwing, zoals kantoorgebouwen, torens en fabrieksschoorstenen. De huismus, boerenzwaluw en huiszwaluw zijn afhankelijk van openingen in bebouwing om te nestelen. De onderzoekslocatie is onbebouwd en daarom ongeschikt voor deze soorten om te nestelen.

Kerkuil

De kerkuil is een soort die vrijwel uitsluitend gebruik maakt van speciale nestkasten om in te broeden. Incidenteel worden loze ruimtes in (kap)schuren in het agrarisch gebied ook gebruikt als broedlocatie. Op de onderzoekslocatie is geen bebouwing aanwezig waarmee een vaste rust- en/of paarplek is uitgesloten. Afhankelijk van de kwaliteit van het leefgebied kan de grootte variëren van 60 tot 1.200 hectare. Gezien de grootte van de onderzoekslocatie en er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig is kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie geen essentieel leefgebied vormt voor de kerkuil. Er zijn daarnaast tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen die wijzen op een beschermde functie van de kerkuil. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de kerkuil zijn uitgesloten.

Oehoe

De oehoe heeft een relatief groot territorium en komt in zeer uiteenlopende gebieden voor, maar nestelt vooral op richels van steengroeven en soms in oude nesten van roofvogels of op de grond. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsveld en biedt daarmee ongeschikt broedhabitat voor de oehoe. Tijdens het veldbezoek zijn daarnaast geen geschikte nestplaatsen voor de oehoe aangetroffen waarmee overtredingen van de Omgevingswet zijn uitgesloten.

Steenuil

De steenuil is zeer plaatstrouw en blijft graag nabij zijn nestplaats en komt vooral in kleinschalige cultuurlandschappen met een variatie aan landschapselementen voor. Steenuilen maken onder andere gebruik van speciale nestkasten, holten in bomen en ruimten in schuren als nestlocatie. Dergelijke geschikte plekken ontbreken op de onderzoekslocatie waarmee een vaste rust- en/of paarplek op de onderzoekslocatie is uitgesloten. Het foerageergebied van de steenuil bestaat uit open terrein met hele jaar door lage vegetatie (beweiding) en daaromheen kleine landschapselementen. De onderzoekslocatie bestaat uit een intensief beheerde akker en is ongeschikt als foerageergebied voor de steenuil. Waarnemingen worden enkele honderden meters ten noorden van de onderzoekslocatie gedaan (zie figuur 4.1, NDFF), waar geschikter leefgebied aanwezig is. Dit betreft de paardenhouderij en de kruidenrijke graslanden aan de Meutsteeg. Met het ontbreken van geschikte nestplaatsen en geschikt foerageergebied zijn overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de steenuil uitgesloten.

Figuur 4.1 Waarnemingen van de steenuil in de afgelopen 5 jaar (NDFF).

Bosuil

De bosuil nestelt in boomholtes en nestkasten. Deze soort komt voor in open bos of gemengd bos, op boerenerven, in (stads)parken, groene woonwijken, met oude bomen en grote binnentuincomplexen. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsveld en houtwallen, met in de directe omgeving (intensief) beheerde agrarische terreinen, en biedt daarmee matig geschikt habitat voor de bosuil. In het bosgebied ten zuidwesten zijn geschikter leefomgevingen aanwezig en daar zijn ook recentelijk individuen van de bosuil waargenomen (NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn geen oude bomen met boomholtes of geschikte nestkasten waarin de bosuil kan nestelen aangetroffen. Door het ontbreken van geschikte nestplaatsen zijn overtredingen van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet met betrekking tot de bosuil uitgesloten.

Roek

De roek is een sociale kraaiachtige, die in kolonies broedt in hoge bomen. Deze nesten bevinden zich vaak in vrijstaande, hoge groepen bomen (zoals populieren) langs wegen, treinsporen of kanalen met omliggende graslanden. Een kolonie kan vele jaren tot zelfs decennia op dezelfde plek broeden. Nesten worden in rap tempo opgebouwd, om beschadigde en weggewaaide nesten van het voorgaande seizoen aan te vullen. Vanwege de omvang van dergelijke roekenkolonies zijn deze gemakkelijk waar te nemen. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van roekennesten en deze zijn niet aangetroffen op de onderzoekslocatie. De aanwezigheid van nesten op de onderzoekslocatie van de roek is daarmee uitgesloten.

Boomvalk, ransuil, sperwer en torenvalk

Ransuilen en torenvalken maken gebruik van oude nesten van roofvogels, zwarte kraaien en eksters. De sperwer heeft zijn nest vaak dicht tegen de stam aan. De boomvalk broedt in soortgelijke nesten. De ransuil, sperwer, torenvalk en boomvalk zijn honkvaste broeders die ieder jaar terugkeren naar een specifiek nest. De torenvalk broedt daarnaast voornamelijk in speciale nestkasten. De bomen op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van dergelijke nesten. Vanwege het ontbreken van een bladerdak konden de bomen goed onderzocht worden. Tijdens het veldbezoek zijn geen dergelijke nesten waargenomen op of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie, waarmee overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van de boomvalk, ransuil, sperwer en torenvalk zijn uitgesloten.

Buizerd, wespendif en havik

De buizerd, wespendif en havik broeden in grote nesten in bomen, ook wel horsten genoemd. Op de onderzoekslocatie zijn geen bomen aanwezig. De directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn onderzocht op de aanwezigheid van dergelijke horsten. Vanwege het ontbreken van een bladerdak konden de bomen goed onderzocht worden. Potentiële nesten van de buizerd, wespendif en havik zijn niet aangetroffen waarmee overtreding van de Omgevingswet is uitgesloten.

Ooievaar

Ooievaars broeden op hoge plaatsen zoals bomen, torens, schoorstenen en hoogspanningsmasten. Tijdens het veldbezoek zijn in de bomen op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen nestplaatsen van de ooievaar aangetroffen. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de ooievaar zijn daarom uit te sluiten.

Categorie 5-soorten

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding op dit punt te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Overige broedvogels

De houtwallen op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals merel, grasmus en kneu (zie Figuur 4.2). Ook het maïsveld kan nestgelegenheid bieden aan soorten zoals de Kievit en gele kwikstaart. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.2 Nest van mogelijk houtduif.

4.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart en bosvleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Bij verblijfplaatsen van vleermuizen is onderscheid te maken tussen een zomerverblijf, kraamverblijf, paar/baltsverblijf (die ook als individueel winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden) en massawinterverblijf. Deze functies worden mede bepaald door specifieke kenmerken van bebouwing op de onderzoekslocatie. Deze verblijfplaatsen kunnen door diverse vleermuissoorten worden gebruikt.

Er is geen bebouwing op de onderzoekslocatie aanwezig, waarmee het voorkomen van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten uitgesloten zijn. De aanwezige bomen in de houtwallen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen. Met de voorgenomen ingreep blijven de bomen (houtwallen) tevens behouden, waarmee overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet uit te sluiten zijn.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat (bomen en slootkanten) gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, rosse vleermuis en mogelijk bosvleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, bomen en andere groenstructuren blijven behouden. Wel dient er rekening te worden gehouden met kunstmatige verlichting gedurende de aanleg- en gebruiksfase (zie hoofdstuk 5).

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Op de onderzoekslocatie en omgeving zijn in potentie essentiële vliegroutes aanwezig, dit betreft de houtwallen aan weerszijden van de onderzoekslocatie. Met de voorgenomen werkzaamheden blijven deze potentiële vliegroutes behouden. Het gebruik van kunstmatige verlichting gedurende de aanleg- en gebruiksfase kan leiden tot verstoring van mogelijk aanwezige vliegroutes (zie hoofdstuk 5).

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: steenmarter, boommarter, eekhoorn, das, bunzing, wezel, hermelijn, bever en egel.

Steenmarter

De steenmarter komt in de omgeving voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. De houtwallen op de onderzoekslocatie bestaat uit ruigte, struwelen en takkenhopen die door de steenmarter in gebruik genomen kunnen worden als vaste rust- en voortplantingsplaats, maar ook als migratieroute. Met het huidige planvoornemen blijven de houtwallen met de takkenhopen en ruigte behouden. Tijdens het veldbezoek zijn evenmin sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken van sporen, het planvoornemen waarbij de landschapselementen behouden blijven en het hekwerk wordt verhoogd, zijn overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de steenmarter uitgesloten.

Boommarter

De boommarter komt volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie, deze waarnemingen worden gedaan in het bosrijke gebied ten westen van de onderzoekslocatie. De boommarter leeft bij voorkeur in bossen, waar deze soort boomholtes, konijnen- of dassenholen of takkenbossen gebruikt als rust- of voortplantingsplaats. Boommarters komen echter vrijwel niet voor in het agrarisch gebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen alsook geen holen (konijn, das) op de onderzoekslocatie aangetroffen. Hoewel het habitat op de onderzoekslocatie suboptimaal is, is er bosrijke omgeving ten westen van de onderzoekslocatie en daardoor matig geschikt. Vanwege de aanwezigheid van houtwallen met struwelen, ruigte en takkenhopen, is het daarom niet uit te sluiten dat de soort incidenteel voorkomt op de onderzoekslocatie. Met het huidige planvoornemen, waarbij de landschapselementen behouden blijven en het hekwerk wordt verhoogd, zijn er echter geen negatieve effecten op de soort te verwachten.

Eekhoorn

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn kan worden uitgesloten.

Das

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats door dassen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving eveneens geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Dassens zullen eerder hun leefgebied hebben in de nabijgelegen natuurgebieden en de aansluitende weilanden. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

Bunzing, wezel en hermelijn

De bunzing en wezel komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Ondanks dat de hermelijn niet in de omgeving is waargenomen, is het mogelijk dat ook deze soort voorkomt in de omgeving. Kleine marterachtigen zijn afhankelijk van landschapselementen die met elkaar in verbinding staan, zoals houtwallen en bosschages die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste rust- en voortplantingsplaatsen en foerageergebieden. Als vaste rust- en voortplantingsplaatsen worden takkenhopen en hopen in de grond gebruikt. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsveld en is daarmee ongeschikt als leefgebied van kleine marterachtigen. De houtwallen met takkenhopen en ruigte kunnen wel deel uitmaken van het leefgebied van kleine marterachtigen. Deze elementen blijven echter ongeschonden met de voorgenomen werkzaamheden. Overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van kleine marterachtigen zijn daarmee uitgesloten.

Egel

De egel komt voor in allerlei type landschappen. In sommige gebieden is de egel algemener dan in andere. Met name tuinen, bosranden, struweel en loofbos zijn geschikt. Essentieel voor het voorkomen van de egel is groen met voldoende schuilmogelijkheden. Takken- en bladerhopen vormen schuilmogelijkheden voor de egel. In de houtwallen zijn dergelijke elementen aanwezig. De houtwallen blijven behouden met de voorgenomen ingreep. Met het huidige planvoornemen, waarbij de houtwallen behouden blijven en het hekwerk wordt verhoogd, zijn overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de egel uitgesloten.

Bever

De bever komt voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, beken, rivieren en meren. De soort heeft een voorkeur voor rivieren en omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier. Op de onderzoekslocatie is dergelijk habitat niet aanwezig. Ook zijn er tijdens het veldbezoek geen knaag- of andere sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de bever. Overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de bever zijn daarmee uitgesloten.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als haas en rosse woelmuis (zie figuur 4.2). Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat incidenteel aanwezige dieren verwond of gedood worden tijdens de ingreep (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.3 Waarneming van de haas tijdens het veldbezoek bij het naastgelegen grasland.

4.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde reptielen waargenomen: levendbarende hagedis.

De levendbarende hagedis prefereert heide en hoogveen, maar komt ook voor in open bossen, ruige graslanden, bermen van (spoor)wegen en een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is vochtminnend en wordt veel aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Aan weerszijden van de onderzoekslocatie zijn greppels en houtwallen aanwezig, waardoor het habitat geschikt is. De waarnemingen van de streng beschermde levendbarende hagedis, hebben betrekking op de bosgebieden ten zuiden van de N344 op circa 1,5 kilometer afstand, en het bosgebied circa 2,6 kilometer ten westen van de onderzoekslocatie. Het is niet aannemelijk dat er een populatie van de levendbarende hagedis aanwezig is in de houtwallen op de onderzoekslocatie, waarnemingen worden gedaan aan de andere zijde van wegen, greppels en agrarische percelen (barrières). Daarnaast blijven met het voorgenomen planvoornemen de houtwallen behouden. Overtredingen op de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de levendbarende hagedis zijn daarmee uitgesloten.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: poelkikker en de kamsalamander. Verder komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in dit deel van Nederland voor: kleine watersalamander, gewone pad, bas-taardkikker en bruine kikker.

De kamsalamander komt voor in bosrijk, kleinschalig landschap met houtwallen en/of struwelen nabij geschikt voortplantingswater. Het voortplantingswater bestaat voornamelijk uit matig voedselrijke tot voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. De greppels op de onderzoekslocatie zijn ongeschikt als voortplantingswater vanwege de afwezigheid van goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Vanwege het ontbreken van geschikt voortplantingswater op of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet uitgesloten.

De poelkikker wordt aangetroffen in onbeschaduwde wateren met bij voorkeur ontwikkelde oevervegetatie. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. De poelkikker heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsveld met aan weerszijden houtwallen, beschaduwde greppels en/of geen ontwikkelde oevervegetatie gelegen ten midden van andere agrarisch percelen en is daarmee ongeschikt als leefgebied voor de poelkikker. Hierdoor zijn vaste rustplaatsen van deze soort ook niet te verwachten op de onderzoekslocatie. Daarmee zijn overtredingen van verbodsbepalingen van de Omgevingswet met betrekking tot de poelkikker uitgesloten.

Op de onderzoekslocatie zijn greppels aanwezig waar algemene amfibieën zich kunnen voortplanten. Ook ligt er nabij de onderzoekslocatie ten westen een bredere sloot met kale oevers. De greppels op de onderzoekslocatie blijven vrij van ingrepen. De houtwallen aan weerszijden van de onderzoekslocatie vormen geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Ook deze plekken blijven ongeschonden volgens het huidige planvoornemen. Vanwege de ligging nabij geschikt voortplantingswater en geschikt overwinteringsplekken is het echter niet uit te sluiten dat zich incidenteel een algemene amfibie op de onderzoekslocatie bevindt (zie hoofdstuk 5).

Vissen

Langs de noord- en zuidzijde van het perceel zijn greppels aanwezig. De greppels drogen vermoedelijk in de zomer op en zijn ongeschikt als leefgebied voor vissen. Bovendien blijven de greppels met de voorgenomen ingreep behouden.

4.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Omgevingswet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit NDFF de volgende soorten waargenomen: beekrombout en gevlekte witsnuitlibel.

De gevlekte witsnuitlibel is gebonden aan laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen. De beekrombout wordt in uiteenlopende typen stromende wateren aangetroffen. De soort wordt meestal met traag stromende laagland, beken geassocieerd. Belangrijk is de aanwezigheid van zuurstofrijk water en onbegroeide zandige substraten en niet te rijk zijn aan nitraten en fosfaten. Dergelijk habitat ontbreekt op de onderzoekslocatie. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF waarnemingen bekend van grote vos, grote weerschijnvlinder, aardbeivlinder en de kleine ijsvogelvlinder.

De grote weerschijnvlinder heeft boswilg en soms grauwe wilg als waardplanten. De grote weerschijnvlinder vliegt vooral bij oudere en vochtigere bossen. Bij voorkeur zijn de wilgen hoog en staan deze op beschutte, deels in de luwte en half beschaduwde plaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen waardplanten van de grote weerschijnvlinder op de onderzoekslocatie aangetroffen. Overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van de grote weerschijnvlinder zijn daarmee uitgesloten.

De grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere pekken met grote (vrijstaande) bomen. De soort heeft vooral iep als waardplant, maar ook de zoete kers, populier en sommige wilgsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen waardplanten van de grote weerschijnvlinder op de onderzoekslocatie aangetroffen. Overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van de grote vos zijn daarmee uitgesloten.

De aardbeivlinder komt voor in zowel droge als vochtige terreinen met een afwisseling van lage en hoge vegetaties. Geschikte droge gebieden zijn droge graslanden, zeeduinen, heiden, lage pioniersvegetaties, kapvlakten en schrale zomen langs bosranden. Geschikte vochtige gebieden zijn vochtige graslanden en moerassen met een lage vegetatie. De onderzoekslocatie bestaat uit een maïsakker met houtwallen. Tijdens het veldbezoek zijn geen waardplanten (moerasspirea, bosaardbei, ganzerik en dauwbraam) van de aardbeivlinder aangetroffen. Daarnaast blijven de houtwallen met de huidige planvoornemen behouden. Overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van de aardbeivlinder zijn daarmee uitgesloten.

De kleine ijsvogelvlinder komt veelal voor in gevarieerde, vochtige gemende bossen of loofbossen voor. Hier gebruikt de soort de wilde kamperfoelie als waardplant, soms ook de rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelies kunnen gebruikt worden. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsveld met aan weerszijden houtwallen omgeven door agrarische percelen en biedt daarmee matig geschikt habitat voor de soort. Tijdens het veldbezoek zijn er op meerdere locaties in de houtwallen groeilocaties aangetroffen van de wilde kamperfoelie (zie figuur 4.3 en 4.4). De houtwallen met de wilde kamperfoelie blijven echter met de voorgenomen ingreep ongemoeid. Overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van de kleine ijsvogelvlinder zijn daarmee uitgesloten.

Figuur 4.4 Wilde kamperfoelie in de houtwallen aan noord- en zuidzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 4.5 Detailfoto wilde kamperfoelie.

Overige soorten

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF komt de platte schijfhoren in dit deel van Nederland voor. De platte schijfhoren komt voor in zoete, heldere en schone wateren met een rijke begroeiing. Vaak in draadalg-vegetaties, maar ook in wateren met krabbescheer. De soort leeft niet in verontreinigd of brak water. Dergelijk habitat ontbreekt op de onderzoekslocatie. Een vaste voortplantingsplaats van de platte schijfhoren is daarom op de onderzoekslocatie uit te sluiten.

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en vermiljoenkever, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

4.6 Planten

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de afgelopen vijf jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: kartuizer anjer en de dennenorchis. Voor de kartuizer anjer geldt dat het gaat om ingezaaide soorten en daarmee betreft het een niet wilde populatie in dit deel van Nederland. Hiermee zijn op voorhand overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet betreft deze soort uitgesloten.

De dennenorchis staat op beschaduwde, droge tot iets vochtige, voedsel- en stikstofarme, meestal zure, goed doorluchte zand- en lemige grond. De soort komt vooral voor in voedselarme, iets vochtige dennenbossen. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsakker met houtwallen en biedt daarmee geen geschikte groeiplaatsen voor de dennenorchis. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende plantensoorten waargenomen: zomereik, meidoorn, riet, zwarte els, beuk, brandnetel en berk. De beschermde plantensoort en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

Een Rode Lijst is een overzicht van levende soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de Minister van Economische Zaken. De dier- en plantensoorten zijn onderverdeeld in categorieën. Naast vogels zijn er ook lijsten voor bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, sprinkhanen, krekels, korstmossen, land- en zoetwaterweekdieren, libellen, mossen, paddenstoelen, platwormen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen en zoogdieren.

Volgens de actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) worden onder andere de volgende Rode Lijst-soorten in de afgelopen vijf jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie waargenomen: haas, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote lijster, keep, kramsvogel, patrijs, gewone haft, dubbelloof, jeneverbes, rossig fonteinkruid, holsteelboleet, roodschubbige gordijnzwam en de steenanjer.

De omgeving van de onderzoekslocatie, met kleinschalig agrarisch landschap, bomenlanen, boerenerven en bos biedt geschikt leefgebied voor deze soorten. Soorten zoals de grauwe vliegenvanger, dubbelloof en de keep zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. De onderzoekslocatie wordt gebruikt voor intensieve landbouw en is daarom ongeschikt als standplaats of leefgebied voor de meeste soorten van de Rode Lijst.

Wel kunnen de houtwallen nestgelegenheden bieden aan de graspieper en grauwe vliegenvanger, schuil mogelijkheden voor de haas en foerageermogelijkheden aan de patrijs. De houtwallen, met potentieel leefgebied voor de patrijs, haas en graspieper blijven echter met de voorgenomen ingreep behouden. Voor de broedvogels geldt dat door te voldoen aan de algemene zorgplicht negatieve effecten kunnen worden uitgesloten (zie hoofdstuk 5.1 – algemene broedvogels). Voor de haas geldt ook door te voldoen aan de algemene zorgplicht van algemene grondgebonden zoogdieren nadelige effecten zijn uitgesloten (zie hoofdstuk 5.3).

5 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Broedvogels

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien werkzaamheden toch binnen het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundige ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om de werkzaamheden uit te voeren zonder daarbij broedvogels te verstoren.

5.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

De houtwallen aan weerszijden van de onderzoekslocatie, zal gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden als foerageerhabitat en vliegroute door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. De bomen zijn echter ongeschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen, door het ontbreken van geschikte spleten of lohangend schors. Met het huidige planvoornemen blijven deze landschapselementen ook behouden.

Daarnaast zullen de plannen geen aantasting vormen van belangrijk aanwezige vliegroutes of foerageergebied vormen, wanneer verstoring door kunstmatige verlichting kan worden voorkomen. Daarom dient er gedurende de actieve periode van vleermuizen (april tot en met oktober) in zowel de aanleg- als gebruikersfase geen kunstmatige verlichting tussen zonsondergang- en opkomst te worden gebruikt. Indien dit niet mogelijk is dient er een lichtplan te worden opgesteld die voorgelegd dient te worden aan een deskundig ecooloog ter beoordeling.

5.3 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van Artikel 11.54, bal in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

In het kader van de zorgplicht zijn redelijkerwijs geen speciale maatregelen te treffen.

5.4 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aange-
wezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is
van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt be-
schreven of een vervolgetraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergun-
ningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aange-
wezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Sallandse Heuvelrug, bevindt zich op
circa 5,4 kilometer afstand ten noordoosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

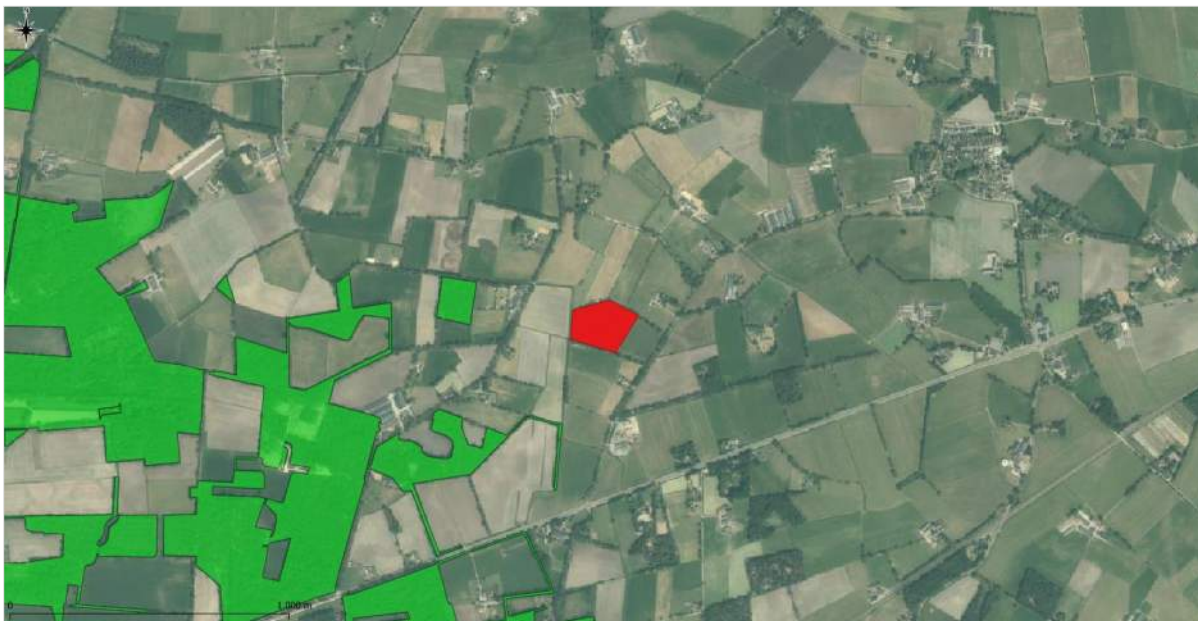

Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect,
betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid als door de voorgenomen
plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet
te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn vanwege de werkzaam-
heden op voorhand niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van de vergunningplicht 'Natura 2000-
activiteit' ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht
middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 300 meter afstand ten zuiden van de onderzoekslocatie. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie is gelegen op 300 meter afstand van een onderdeel van het Overijsselse Natuurnetwerk. Het Natuurnetwerk betreft in Overijssel een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden zelf. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van het aangrenzende onderdeel van het Natuurnetwerk zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van het ONN of zone ONW niet aan de orde.

7 HOUTOPSTANDEN

In art. 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

Met de planvoornemens blijven de bomen op de onderzoekslocatie behouden. Vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Vrij op Naam Zonneparken BV een quickscan natuurwaarden uitgevoerd aan de Bussinksweg (ong.) te Bathmen.

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen realisatie van de zonneweide.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens een zonneweide te realiseren. In figuur 2.9 is de inrichtingsschets weergegeven. De werkzaamheden bestaan uit het plaatsen van een hekwerk, het plaatsen van draagframes in de grond voor het monteren van de zonnepanelen, het realiseren van een toegangsweg en het plaatsen van een batterij-opslagsysteem. Natuurinclusieve maatregelen worden ook getroffen, zoals het plaatsen van struweelhagen. Ook zal het hekwerk worden opgehoogd (circa 20 centimeter) voor de passage van kleine zoogdieren. Daarnaast hebben de zonnepanelen niet alleen twee meter tussenruimte, maar worden ze ook op circa 0,7 meter boven het maaiveld geplaatst. Dit laat eventuele schapenbegrazing toe.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	mogelijk	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren of broedvogelinspectie gedurende het broedseizoen
	jaarrond beschermd	ja	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	mogelijk	nee	nee	geen gebruik van kunstmatige verlichting richting de houtwallen anders lichtplan
	vliegroutes	ja	mogelijk	nee	nee	geen gebruik van kunstmatige verlichting richting de houtwallen anders lichtplan
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten

Soortgroep	Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Amfibieën	ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Reptielen	nee	nee	nee	nee	-
Vissen	nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders	ja	nee	nee	nee	wilde kamperfoelie in de houtwallen blijft behouden
Overige ongewervelden	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	5,4 km	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar stikstofdepositie
Natuurnetwerk Nederland	300 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden	n.v.t.				houtwallen met bomen blijven behouden

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Indien werkzaamheden toch binnen het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundige ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn.

Vleermuizen

Beschermde vleermuissoorten mogen niet worden verstoord met kunstmatige verlichting. Tijdens de actieve periode van vleermuizen in zowel de aanleg- als gebruikersfase dient er geen kunstmatige verlichting tussen zonsondergang- en opkomst te worden gebruikt. Wel dient er, wanneer er wel verlichting wordt geplaatst tijdens de aanleg- en/of gebruikersfase, een lichtplan te worden opgesteld en deze dient door een deskundig te worden beoordeeld. Als verstoring van vliegroutes, essentieel foerageergebied of verblijffuncties door het toepassen van verlichting niet uitgesloten kan worden zal aanvullend onderzoek naar deze functies noodzakelijk zijn.

Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Bij graaf- en bouwwerkzaamheden kunnen algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën verwond of gedood worden. Er geldt een zorgplicht voor deze algemene soorten. Geadviseerd wordt om maatregelen op te nemen in een ecologisch werkprotocol.

Gebiedsbescherming

Vervolgonderzoek in het kader van de vergunningplicht 'Natura 2000-activiteit' ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12	(2023a).	Kennisdocument	huismus.	Opgehaald
van https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/				
BIJ12	(2017b).	Kennisdocument	gewone dwergvleermuis.	Opgehaald
van https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/				
BIJ12	(2017c).	Kennisdocument	steenuil.	Opgehaald
van https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/				
BIJ12	(2017d)	Kennisdocument	kerkuil.	Opgehaald
van https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/				
Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.				
Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.				
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van https://www.natura2000.nl/gebieden .				
Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied buitengebied Bathmen, periode 2018-2024. NDFF. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van https://ndff-ecogrid.nl .				
Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie				
Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van https://stats.sovon.nl/stats/soorten .				
Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van https://www.verspreidingsatlas.nl/ .				
Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol .				
Vlinderstichting (z.d.) Vlinders. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van https://www.vlinderstichting.nl/vlinders				
Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van https://www.vogelbescherming.nl/				
Zoogdiervereniging	(z.d.)	Zoogdiersoorten.	Geraadpleegd op 29 februari	2024
van https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten				

Provinciale bronnen

www.overijssel.nl (NNB en beschermde gebieden in Overijssel)
www.overijssel.nl/thema's/natuur/groenloket

BIJLAGE 1 NATUURWETGEVING EN DOELEN NATURA 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1-1-2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow, zie H 6.1 Omgevingswet).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

BIJLAGE 2 NATUURWETGEVING Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

In de Omgevingswet staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl, zie H 6.1 Omgevingswet).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen (of in de directe nabijheid van) het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels nader onderzoek/toetsing inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

BIJLAGE 3 OMGEVINGSWET

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000- gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een afwijkomgevingsplanactiviteit,
 - b. een rijksmonumentenactiviteit,
 - c. een ontgrondingsactiviteit,
 - d. een stortingsactiviteit op zee,
 - e. een Natura 2000-activiteit,
 - f. een jachtgeweeractiviteit,
 - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een bouwactiviteit,
 - b. een milieubelastende activiteit,
 - c. een lozingsactiviteit op:
 - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
 - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
 - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
 - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,
 - f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. een weg,
 - 2°. een waterstaatswerk,

- 3°. een luchthaven,
- 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
- 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- h. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aange-
wezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
 - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
 - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:
 - a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
 - b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen,

len, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
- b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- [Overzicht](#)
- [Samenvatting situaties](#)
- [Resultaten](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

Vrijopnaam
Ericcsonstraat 2,
5121ML Rijen

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

Realisatie zonnepark Bussinksweg Bathmen
-

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

RQHyKWjxwnWN
18 december 2024, 14:07
OwN2000-rekengrid

Totale emissie

Realisatie zonnepark Bussinksweg Bathmen - Beoogd

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2028	33,8 g/j	52,0 kg/j

Resultaten

Realisatie zonnepark Bussinksweg Bathmen - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

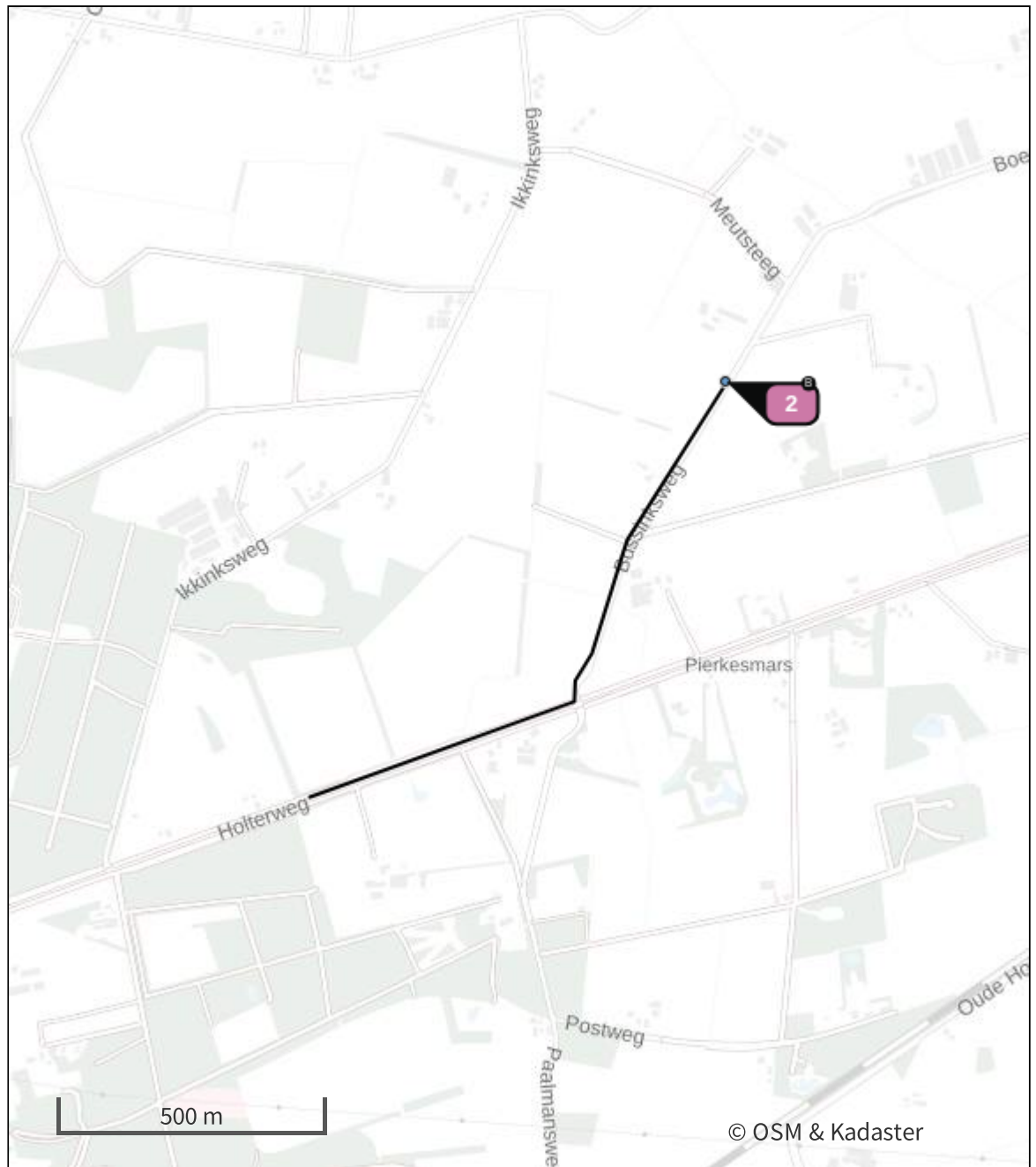
Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-

Realisatie zonnepark Bussinksweg Bathmen (Beoogd), rekenjaar 2028

Emissiebronnen		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2	Mobiele werktuigen Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning Bouw zonnepark en opslag	12,3 g/j	51,5 kg/j
	Verkeersnetwerk	21,6 g/j	0,5 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

	Habitatrichtlijn		Grootste toename (projectberekening)
	Vogelrichtlijn		Grootste afname (projectberekening)
	Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn		Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
	Niet bepaald		

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Realisatie zonnepark Bussinksweg Bathmen" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Realisatie zonnepark Bussinksweg Bathmen, Rekenjaar 2028

1 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeersnetwerk	Links	Rechts	NO _x	0,5 kg/j
Locatie	X:219276,76 Y:476199,8	Type scherm	-	NO ₂	0,1 kg/j
Lengte	1.221,66 m	Hoogte	-	NH ₃	21,6 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-		
Rijrichting	Beide richtingen				
Tunnelfactor	1				
Type hoogteligging	Normaal				
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m				

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	538,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	90,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Bouw zonnepark en opslag	NO _x	51,5 kg/j
Locatie	X:219545,42 Y:476740,46	NH ₃	12,3 g/j

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Heftruck/rupsvoertuig voor verspreiding materieel	Stage-IIIA, 2006-2010, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	1149 l/j	287 u/j		NO _x	35,9 kg/j
					NH ₃	8,6 g/j
Rammachine voor fundering draagframes	Stage-IIIA, 2006-2010, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	323 l/j	108 u/j		NO _x	10,2 kg/j
					NH ₃	2,4 g/j
Graafmachine voor grondverzet (uitvlakken/kabelsleuven/zandbedfunderingen)	Stage-II, 2002-2005, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	162 l/j	108 u/j		NO _x	5,4 kg/j
					NH ₃	1,2 g/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie 2024.0.1_20241009_75e59949f9

Database versie 2024_75e59949f9_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
<https://link.aerius.nl/website>

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- [Overzicht](#)
- [Samenvatting situaties](#)
- [Resultaten](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

Vrijopnaam
Ericcsonstraat 2,
5121ML Rijen

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

Realisatie zonnepark Bussinksweg Bathmen
-

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

S238aNeh6opU
08 augustus 2025, 12:57
OwN2000-rekengrid

Totale emissie

Exploitatie zonnepark Bussinksweg Bathmen - Beoogd

Rekenjaar
2025

Emissie NH₃
2,9 g/j

Emissie NO_x
92,0 g/j

Resultaten

Exploitatie zonnepark Bussinksweg Bathmen - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

Hoogste bijdrage

Hexagon

Gebied

-
-
-
-
-

Exploitatie zonnepark Bussinksweg Bathmen (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen

Emissie NH₃

Emissie NO_x

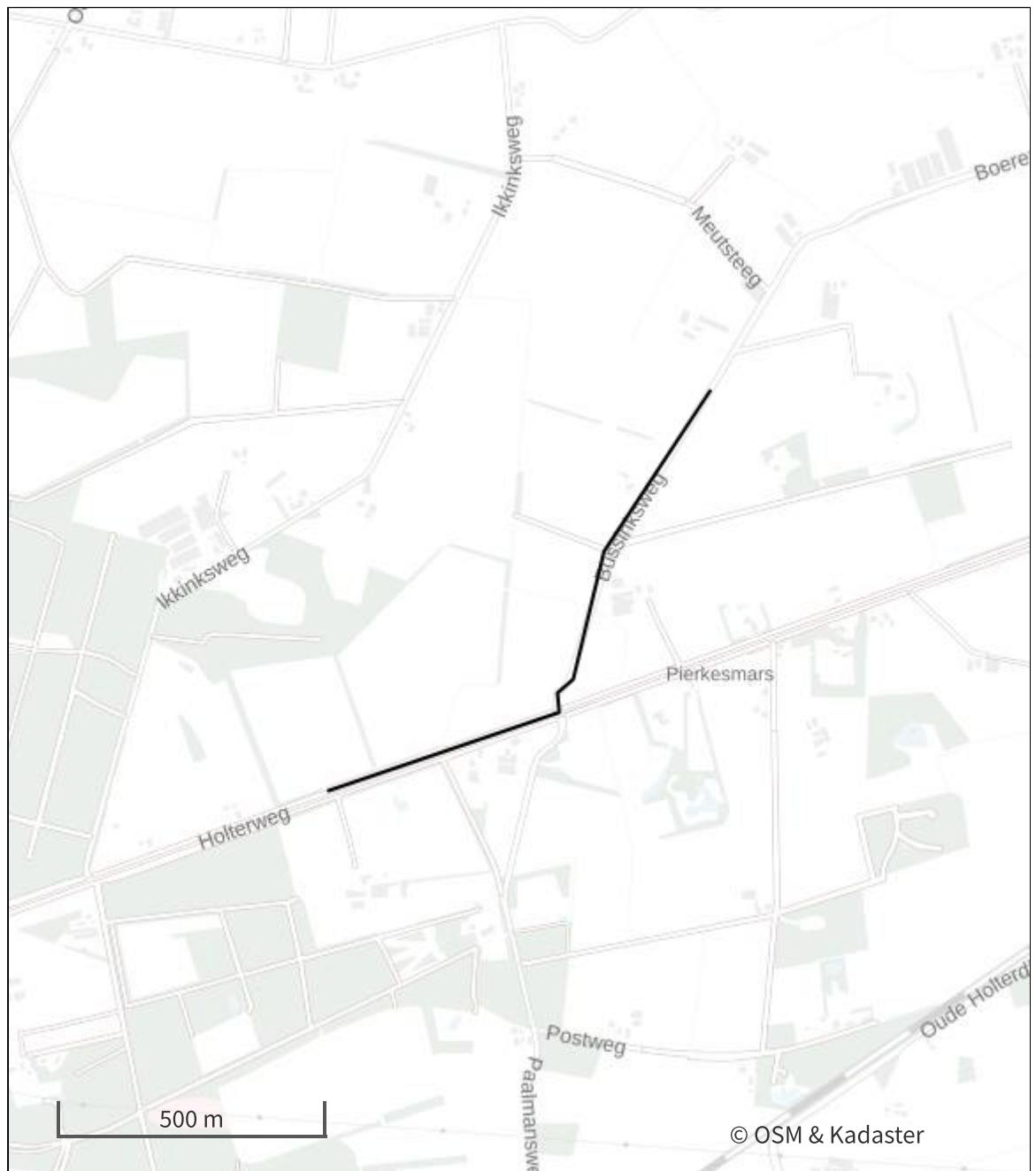

Verkeersnetwerk

2,9 g/j

92,0 g/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

	Habitatrichtlijn		Grootste toename (projectberekening)
	Vogelrichtlijn		Grootste afname (projectberekening)
	Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn		Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
	Niet bepaald		

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Exploitatie zonnepark Bussinksweg Bathmen" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Exploitatie zonnepark Bussinksweg Bathmen, Rekenjaar 2025

1 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeersnetwerk	Links	Rechts	NO _x	92,0 g/j
Locatie	X:219299,75 Y:476226,16	Type scherm	-	NO ₂	22,3 g/j
Lengte	1.155,15 m	Hoogte	-	NH ₃	2,9 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-		
Rijrichting	Beide richtingen				
Tunnelfactor	1				
Type hoogteligging	Normaal				
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m				
Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen		In file	
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	43,0 /jaar		0,0 %	
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar		0,0 %	
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	18,0 /jaar		0,0 %	
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar		0,0 %	

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie 2024.2.1_20250507_5b5649d2ba

Database versie 2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://link.aerius.nl/website>

Bijlage 12 - Duiding uitgangspunten AERIUS-berekeningen

Zonnepark en EOS Bussinksweg Bathmen

Aanleiding/doel

Bijlagen 10 en 11 behorend bij de "onderbouwing fysieke leefomgeving buitenplanse omgevingsplanactiviteit" in het kader van de vergunningaanvraag van Vrijopnaam betreffen AERIUS-calculaties omtrent stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Deze bijlagen kennen de scope van respectievelijk de realisatiefase en de exploitatiefase van de voorziene zonneweide inclusief EOS en ander toebehoren. In deze memo onderbouwt Vrijopnaam de uitgangspunten die in het kader van deze berekeningen zijn aangehouden.

Uitgangspunten aanlegfase

Met betrekking tot de aanleg van de zonneparken incl. EOS en ander toebehoren zijn vier emissiebronnen onderscheiden, te weten:

1. Wegverkeer ten behoeve van materiaalaanvoer (heen- en terugweg beschouwd);
2. Inzet heftruck/rupsvoertuig t.b.v. verspreiden materialen over projectlocatie;
3. Inzet heimachine voor fundering palen draagframes;
4. Inzet minigraver voor grondverzet t.b.v. egaliseren, kabelsleuven en zandbedfunderingen;

In Tabel 1 en 2 worden de gehanteerde uitgangspunten nader toegelicht voor wat betreft de aanlegfase. De aan-/afvoerroute is ingetekend tot aan de Holterweg waar ten minste kan worden aangenomen dat het verkeer opgaat in het reeds bestaande verkeersbeeld.

Emissiebron	Werkzaamheden	Zwaar verkeer	Licht verkeer
1	Aanvoer rijplaten/hekwerk	5	-
	Aanvoer draagconstructie	20	-
	Aanvoer materiaal onderhoudspad	22	-
	Aanvoer zonnepanelen	22	-
	Aanvoer DC-/AC-bekabeling	5	-
	Aanvoer omvormers	3	-
	Aanvoer trafohuizen	3	-
	Aanvoer batterijopslag	5	-
	Aanvoer werktuigen	5	-
	Aanvoer personeel	-	538
	Totaal	90	538

Tabel 1: Onderbouwing uitgangspunten emissiebron 1.

Emissie-bron	Type	Vermogen (kW)	Uren	Verbruik (l/u)	Brandstof-verbruik (l/jr.)	Werkzaamheden
2	Stage-III A, 2006-2010, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	37	287	4	1.149	Inzet verreiker voor uitrijden materialen over veld o.b.v. verwachte tijdsspanne van ca. 10 werkweken, 5,75 uur per dag.
3	Stage-III A, 2006-2010, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	37	108	3	323	Inzet heimachine voor fundering frames o.b.v. verwachte tijdsspanne van ca. 2 werkweken, gemiddeld 10,8 uur per dag.
4	Stage-II, 2002-2005, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	37	108	1,5	162	Inzet graafmachine voor egaliseren grond, maken kabelsleuven, aanleg zandbedfunderingen trafo en batterij o.b.v. verwachte tijdsspanne van ca. 4 werkweken, gemiddeld 5,4 uur per dag.

Tabel 2: Onderbouwing uitgangspunten emissiebronnen 2 t/m 4.

Resultaten aanlegfase

Op basis van de hiervoor onderbouwde hoeveelheid emissies tijdens de realisatie van het project heeft AERIUS de volgende uitkomst berekend voor wat betreft de depositie van stikstof op nabijgelegen Natura 2000-gebieden; zie Tabel 3. De berekende emissies leiden dus niet tot een berekende toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Totale emissie	Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
Realisatie zonnepark Bussinksweg Bathmen - Beoogd	2028	33,8 g/j	52,0 kg/j
Resultaten	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Realisatie zonnepark Bussinksweg Bathmen - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Tabel 3: Uitkomst AERIUS-calculatie aanlegfase.

Uitgangspunten exploitatiefase

Zonneparken en energieopslagsystemen zijn relatief onderhoudsarm. Wanneer geen correctief onderhoud aan de systeemcomponenten nodig is, volstaat een preventieve onderhoudsronde die een tot twee keer per jaar plaatsvindt. Voor groenbeheer is het uitgangspunt dat dit een aantal keer per jaar via schapenbegrazing (binnen hekken zonnepark) dan wel mechanisch (buitenzijde hekwerk) nodig zal zijn. Incidenteel correctief onderhoud kan onder meer betrekking hebben op het functioneren van omvormers, het herstellen van beschadigingen aan bekabeling/connectoren of het resetten van routers voor de communicatie met omvormers dan wel het CCTV-systeem. Tabel 4 laat zien welke verkeersbewegingen dit naar verwachting oplevert.

Emissiebron	Werkzaamheden	Zwaar verkeer	Licht verkeer
1	Aan- en afvoer schapen t.b.v. groenbeheer	18	-
	Busjes onderhoudspartij preventief/correctief onderhoud zonnepark	-	14
	Busjes onderhoudspartij preventief/correctief onderhoud batterijopslagsysteem	-	14
	Auto's t.b.v. herstel datacommunicatie omvormers/monitoring/CCTV	-	15
	Totaal voertuigen per jaar	18	43

Tabel 4: Onderbouwing uitgangspunten emissiebronnen exploitatiefase.

Resultaten exploitatiefase

Op basis van de hiervoor onderbouwde hoeveelheid emissies tijdens de exploitatie van het project heeft AERIUS de volgende uitkomst berekend voor wat betreft de depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden. De berekende emissies leiden dus niet tot een berekende toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Totale emissie	Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
Exploitatie zonnepark Bussinksweg Bathmen - Beoogd	2024	2,9 g/j	87,3 g/j
Resultaten	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Exploitatie zonnepark Bussinksweg Bathmen - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Tabel 5: Uitkomst AERIUS-calculatie exploitatiefase.

Geen (interne) saldering

Voor de berekeningen met betrekking tot zowel de realisatiefase als de exploitatiefase is geen gebruik gemaakt van (interne) saldering, zoals Figuur 1 laat zien.

✓ Rekentaak instellingen	
Type rekentaak	Projectberekening
Bij een projectberekening wordt een beoogde situatie doorgerekend, eventueel in combinatie met een referentie en/of salderingssituatie.	
Rekenmethode	OwN2000-methode
Beoogde situatie	Exploitatie zonnepark Bu:
Referentiesituatie	Geen
Salderingssituatie	Geen

Figuur 1: Screenshot uit AERIUS-calculator augustus 2025.

Watertoets - Normale procedure

Versie 2023

Inhoudsopgave

1. Watertoets proces	3
1.1. Doel en inhoud van het document	3
1.2. Vervolg van het document	3
2. Watertoets Zonneweide Bussinksweg	5
2.1. Bestaande waterhuishouding	5
2.2. Uitgangspunten voor het plan op inrichtingsniveau	6
2.3. Watersysteem	6
2.4. Overbelasting watersysteem	7
2.5. Waterkwaliteit	8
2.6. Beheer en onderhoud	9
2.7. Energiewinning	10
3. Vervolg watertoets en beoordeling	11

1. Watertoets proces

Het beleid van Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta) is beschreven in het [Waterbeheerprogramma 2022-2027](#) en [de Kadernotitie Stedelijk Water](#). Het proces watertoets kent verschillende fasen waarbij formeel een watertoets voorkomt bij de initiatief-, ontwikkel- en besluitvormingsfase. In elke fase spelen de initiatiefnemer en de waterbeheerder hun rol. Een goede vertaling van het beleid naar deze uitgangspuntennotitie is afhankelijk van de informatie die de initiatiefnemer van het plan heeft aangeleverd.

1.1. Doel en inhoud van het document

Het doel van de uitgangspuntennotitie is om in de initiatieffase van een plan bruikbare informatie aan te leveren voor de waterhuishouding in en rond het plangebied. Deze uitgangspuntennotitie bevat:

- de bestaande waterhuishouding van het plangebied (paragraaf 2);
- concrete uitgangspunten voor het plan op basis waarmee u de waterhuishouding regelt (paragraaf 3);
- informatie over het vervolg van de watertoets en de uiteindelijke beoordeling van WDODelta in het kader van de watertoets (paragraaf 4)

1.2. Vervolg van het document

Het is de bedoeling dat de u de uitgangspunten notitie uitwerkt in de waterparagraaf van het inrichtingsplan, bestemmingsplan of ruimtelijke onderbouwing zoals vastgelegd in het besluit op de ruimtelijke ordening (Bro). Daarnaast kan de volledige uitgangspunten notitie in de bijlage.

Beschikbare gegevens

Sommige gegevens die u kunt gebruiken voor het plan, zijn digitaal beschikbaar. Hieronder vindt u een omschrijving van verschillende gegevens.

Keur en Legger oppervlaktewater en waterkeringen

Op de website van WDO Delta vindt u [een geoportaal met de Legger](#). De Legger bestaat uit kaarten en tabellen met de volgende gegevens:

- de locatie van wateren en dijken;
- de eisen (vorm en afmetingen) waaraan wateren en dijken moeten voldoen;
- de ruimte die we rond de dijken reserveren voor toekomstige dijkversterkingen;
- wie het onderhoud uitvoert (als de onderhoudsplichtige niet is opgenomen, dan geldt de Keur)

In de [Keur](#) staan regels:

- over het voorkomen van schade aan onder andere dijken en oevers;
- over het onderhoud van onder andere sloten, beken en rivieren;
- over het gebruik van grondwater en water uit sloten.

ArcGIS Online

Diverse gegevens ontsluiten wij via het [webportaal van ArcGIS Online](#).

[Klimaatatlas waterschap Drents Overijsselse Delta](#)

In de klimaatatlas ziet u de lokale situatie voor neerslag en hitte in het stedelijk gebied. Deze gegevens geven een goed inzicht in mogelijke risico's bij hoosbuien of extreme hitte. De klimaatatlas kan helpen om bestaande risico's, of risico's die voortkomen uit de ruimtelijke ontwikkeling, te minimaliseren. Daarnaast zijn in samenwerking met gemeenten en de provincie klimaatatlassen ontwikkeld die een breder beeld geven van de gevolgen van klimaatverandering:

- [Fluvius \(Zuidwest-Drenthe en Noordwest-Overijssel\)](#)
- [RIVUS \(West-Overijssel\)](#)

Provincie Overijssel

Provincie Overijssel heeft vanuit de ruimtelijke verordening [een eigen set kaarten](#) toegevoegd, die met name voor het helder definiëren van het toepassingsbereik van bepalingen onmisbaar zijn.

Algemene Hoogtekaart Nederland

Om een indicatief beeld van de hoogteligging van het plan te krijgen adviseren we om gebruik te maken van de [Algemene Hoogtekaart Nederland](#). U kunt op deze site uw locatie aanwijzen om de exacte hoogte te bepalen.

Bodem en grondwaterstanden provincie Overijssel

Informatie over de bodem en grondwaterstanden is te vinden op [de website van Provincie Overijssel](#).

Bodem en grondwaterstanden provincie Drenthe

Informatie over de bodem en grondwaterstanden is te vinden op [de website van Provincie Drenthe](#).

2. Watertoets Zonneweide Bussinksweg

Het plan ligt aan de Bussinksweg Bathmen in de gemeente Deventer. De initiatiefnemer heeft het plan als volgt omschreven: Het realiseren van een grondgebonden zonneweide van 2,75 ha.

2.1. Bestaande waterhuishouding

Het plan ligt in het (deel)stroomgebied Sallandse Weteringen. Rond het plangebied ligt een A-watergang die WDO Delta beheert. Het peilgebied bevat één peilvak(ken) en heeft een maximumpeil van NAP 8.35 m. Dit peil is de instelhoogte bij een peilscheidend kunstwerk. Lokaal kunnen er verschillen optreden in het peil, afhankelijk van de afstand tot de instelhoogte.

Oppervlaktewater

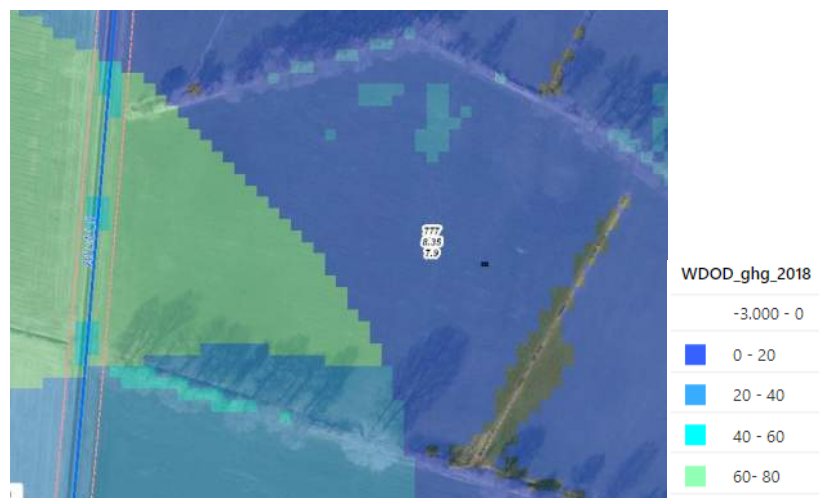
→ Primaire watergang

→ Secundaire watergang

□ beschermingszone (oppervlaktewater)

Figuur 1 - Kaartbeeld bestaande waterhuishouding rond het plangebied.

- De hoogte van het maaiveld ligt gemiddeld op ongeveer NAP 9 m.
- De bodem (deklaag) bestaat voornamelijk uit zand- en podzolgronden. Voor een analyse van diepere grondlagen kan gebruik worden gemaakt van [Dinoloket](#).
- De Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) ligt op varieert van 0-20 tot 60-80 cm onder het maaiveld (zie onderstaande afbeelding).

2.2. Uitgangspunten voor het plan op inrichtingsniveau

De uitgangspunten die in deze paragraaf staan, verwerkt de initiatiefnemer in het inrichtingsplan, bestemmingsplan of ruimtelijke onderbouwing. Dat houdt in dat de initiatiefnemer in de waterparagraaf aangeeft hoe hij of zij met de uitgangspunten omgaat **en** op welke manier deze vertaalt naar het plangebied. De initiatiefnemer kan in samenwerking met de gemeente bij ons advies aanvragen over de waterhuishoudkundige maatregelen. Doorvertaling van de uitgangspunten in de plankaart en de planregels vindt plaats in samenwerking met het waterschap.

In deze uitgangspuntennotitie worden de volgende thema's behandeld:

- Watersysteem
- Wateroverlast
- Waterkwaliteit
- Beheer en onderhoud
- Energiewinning

Deze uitgangspunten werken we hieronder verder uit. Het is nodig om in de plannen de uitgangspunten uit te werken. In de vervolgfase van het bestemmingsplan beoordeelt WDODelta deze onderbouwing.

2.3. Watersysteem

Aan- en afvoer van voldoende water en waarborgen van de kwaliteit en ruimte voor water.

Watergangen

Binnen het plangebied ligt (een beschermingszone van) een A-watergang en/of B-watergang van WDODelta, zoals weergegeven in figuur 1. Het is noodzakelijk dat de functie van deze watergang(en) altijd is gegarandeerd, rekening houdend met de beschermingszone van deze watergangen zoals in [de Keur](#) beschreven en gevisualiseerd in de [Legger](#). Voor deze watergangen gelden de binnen de Keur opgenomen gebods- en verbodsbepalingen. Voor activiteiten in of nabij een watergang of binnen de beschermingszone van een watergang doet u afhankelijk van wat voor activiteit u gaat doen een melding of een aanvraag voor een watervergunning bij WDODelta. Meer informatie vindt u hier op onze website: [vergunningen](#). Het waterkwaliteitsbeheer van toepassing op alle typen watergangen (A-, B- en C-watergangen) in het watersysteem.

Criteria watergangen:

Het waterschap is verantwoordelijk voor de waterkwaliteit bij alle typen watergangen.

- *A-watergangen* (>25 L/s afvoer gedurende gemiddeld 1 tot 2 dagen per jaar). Dit zijn watergangen waar wij verantwoordelijk zijn voor de inrichting en het beheer en onderhoud.
- *C-watergangen* (<10 L/s afvoer gedurende gemiddeld 1 tot 2 dagen per jaar): De aanliggend eigenaar is verantwoordelijk voor het onderhoud¹. Er geldt geen onderhoudsverplichting en wij houden geen toezicht of het onderhoud goed wordt uitgevoerd. Behalve als de C-watergang in beheer is van WDOdelta en met de omgeving onderhoudsafspraken zijn gemaakt.

Wijzigingen aan het watersysteem¹

Dempen of graven wateren: Voor het graven of dempen van watergangen (ook die niet in beheer zijn bij WDOdelta) zijn regels. Voor de activiteit kan een melding of vergunning nodig zijn. Voor meer informatie zie: [Vergunningen](#).² U kunt hierover met ons overleggen en wij kunnen u hierover adviseren. WDOdelta neemt nieuwe A-watergangen in beheer en onderhoud, nadat is vastgesteld of deze nieuwe watergangen voldoen aan de daarvoor geldende (bovenstaande) criteria. Het is aan de initiatiefnemer om aan te tonen dat de watergang voldoet aan deze criteria.

2.4. Overbelasting watersysteem

Bij kortstondige buien van geringe of enige intensiteit mag u hemelwater dat niet lokaal kan worden verwerkt, afvoeren, zonder dat dit leidt tot wateroverlast benedenstrooms van het plangebied. Bij extreme kortstondige buien, verblijft water voor korte tijd op het maaiveld, zonder dat dit tot overlast leidt. De ontwikkelaar houdt rekening met de randvoorwaarden die zowel wij als de gemeente stelt aan het voorkomen van wateroverlast.

U houdt rekening met de randvoorwaarden die gemeenten stellen aan:

- Vasthouden-bergen-afvoeren;
- Benutten, lokaal verwerken of vertraagd afvoer van hemelwater op percelen en in de openbare ruimte;
- Gescheiden houden van hemelwater en rioolwater;
- Capaciteitseisen voor de afvoer van hemelwater;
- Eisen die aan woningen, andere kwetsbare functies en openbare ruimte worden gesteld ter voorkoming van wateroverlast.

Bij een zonnepark wordt geen dichte verharding aangebracht en dus kan regenwater nog steeds de bodem bereiken. Echter is op sommige delen van het plangebied de grondwaterstand hoog, en is bij zonneweides het risico op verarming van de bodem of verslemping. Beide risico's leiden ertoe dat er minder water wordt opgenomen en vastgehouden in de bodem. We vragen om een onderbouwing hoe in dit plan het water zodanig wordt vastgehouden in het plangebied zodat aan de landelijke afvoernorm van 1,6 l/s/ha kan worden voldaan op de lange duur. Wanneer er maatregelen nodig zijn om dit te bewerkstelligen (realisatie waterberging bijvoorbeeld) dan vragen we dit uit te werken in de plannen.

¹ De specificatie van ons watersysteem is op te vragen bij onze beheer afdeling.

² Hierover vindt nadere afstemming plaats met het waterschap.

2.5. Waterkwaliteit

Het watersysteem en de waterketen wordt zo ontworpen dat het geen risico's voor de volksgezondheid veroorzaakt en zorgt dat het voldoende schoon is voor mensen, planten en dieren.

Beleid en regelgeving

Voor de borging van waterkwaliteit zijn maatregelen geldend. Voor bepaalde stoffen zijn Europese normen vastgesteld, bijvoorbeeld voor gevaarlijke stoffen zoals lood, cadmium, oplosmiddelen en bestrijdingsmiddelen. Het waterschap meet deze stoffen en zorgt ervoor dat ze binnen de normen blijven.

Afvoer hemelwater

- Kwaliteit afvoer hemelwater:
 - Schoon hemelwater mag worden afgevoerd naar oppervlaktewater (dakoppervlakken).
 - Voor overige afvoer en verwerking van hemelwater (vanaf verharding) is het gewenst om dit via een bodempassage te lozen op het oppervlaktewater.
 - In alle situaties geldt een voorkeur voor bovengronds afvoeren (zichtbaar). Anders is het noodzakelijke voorzieningen te treffen om eventuele foutieve ondergrondse aansluitingen te kunnen vaststellen. Idealiter houden wij hemelwater vast en alvorens een vertraagde afvoer.

Wij adviseren om in het ontwerp geen uitlogende bouwmaterialen te gebruiken en duurzaam gebruik te maken van de openbare ruimte om een goede kwaliteit van het afstromende hemelwater te garanderen.

Verontreiniging

Bij het voorkomen van vervuiling van het oppervlaktewater gelden een aantal belangrijke punten:

- Microverontreiniging we adviseren om gebruik van de volgende toepassingen te beperken:
 - Uitloogbare materialen (zoals bijvoorbeeld koper, lood of zink) die een verontreiniging van het oppervlaktewater kunnen veroorzaken;
 - Chemische onkruidbestrijdingsmiddelen;
 - Verduurzaamd hout als oeverbeschoeiing.
- Stoffen en waterkwaliteit: Stoffen, bijv. schoonmaakmiddelen, (ook milieuvriendelijke) mogen niet zonder meer rechtstreeks in oppervlaktewater komen. Daar is een vergunning op basis van Art. 6.2 lid 1 van de Waterwet (het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam) voor nodig, welke u kunt aanvragen bij het waterschap. Wij verlenen geen watervergunning wanneer een riolering in de buurt aanwezig is. **Let op:** dit kan ook bij andere afvalwaterstromen en stoffen gelden. Neem hiervoor gerust contact op met het waterschap.

De voorkeursvolgorde voor afvalwaterstromen is als volgt:

1. Voorkomen of beperken van het ontstaan van afvalwater en verontreiniging.
2. Indien aanwezig (de afvalstroom van huishoudelijk afvalwater): de afvalwaterstroom op de riolering lozen;
3. Het opvangen van het afvalwater en de afvoer per as naar een riolering afvoeren;

4. Lozing op het oppervlaktewater en/of infiltratie in de bodem via een bodempassage, dit gaat met een vergunning op basis van Art 6.2 lid 1 van de Waterwet (zie onderstaand kader).
5. Voor verwerking van ander afvalwater dan huishoudelijk afvalwater is H.10 van de Wet Milieu Beheer een verdere uiteenzetting gemaakt.

Waterwet Artikel 6.2:

1. Het is verboden om stoffen te brengen in een oppervlaktewaterlichaam, tenzij:
 - a. een daartoe strekkende vergunning is verleend door Onze Minister of, ten aanzien van regionale wateren, het bestuur van het betrokken waterschap;
 - b. daarvoor vrijstelling is verleend bij of krachtens algemene maatregel van bestuur;
 - c. Waterwet artikel 6.3, eerste tot en met derde lid, van toepassing is.
2. Het is verboden met behulp van een werk, niet zijnde een openbaar vuilwaterriool, water of stoffen te brengen op een zuiveringstechnisch werk, tenzij:
 - a. een daartoe strekkende vergunning is verleend door het bestuur van het in artikel 3.4 bedoelde waterschap;
 - b. daarvoor vrijstelling is verleend bij of krachtens algemene maatregel van bestuur.
3. Voor de toepassing van het eerste lid worden de gronden binnen een oppervlaktewaterlichaam die ingevolge artikel 3.1 of 3.2 zijn aangewezen als drogere oevergebieden, niet tot dat oppervlaktewaterlichaam gerekend.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op het lozen ten gevolge van het gebruik van meststoffen op agrarische gronden in uiterwaarden en buitendijkse gebieden in het kader van de normale agrarische bedrijfsuitoefening, voor zover daaromtrent regels zijn gesteld bij of krachtens de Meststoffenwet.

2.6. Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud is erop gericht om de waterhuishouding op orde te houden. Het betreft zowel waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterbeleving. Het is nodig dat de inrichting van het gebied zo is, dat het efficiënt en effectief beheer en onderhoud van het watersysteem mogelijk is. Bij nieuw aan te leggen water vindt overleg met ons plaats.

Wijze van onderhoud watersysteem: U houdt rekening met de wijze van onderhoud (varend of vanaf de kant) en de daarbij geldende voorwaarden. Voor activiteiten binnen de aangegeven zones van WDODelta, is een vergunning op grond van de Waterwet of algemene regels bij de Keur en straks de waterschap verordening noodzakelijk. De eisen voor stedelijk water zijn bij ons op te vragen. Hieronder zijn de belangrijkste punten samengevat:

- **Rijdend onderhoud vanaf de kant:** Bij onderhoud vanaf de kant geldt een obstakelvrije³ zone van 5 m vanaf de boven insteek van de watergang. In het ontwerp van de zonneweide staat er een strook beplanting langs deze watergang ingetekend. We wijzen erop dat de strook van 5 meter vrij moet blijven. Omdat er hier sprake is van smalspoor onderhoud is het in overleg met vergunningverlener mogelijk om deze strook iets smaller te maken. Verder is er in het buitengebied sprake van een ontvangstplicht voor maaisel voor aangrenzende eigenaren. Dit betekent dat we het maaisel ook aan de oostzijde van de watergang, dus bij de zonneweide, laten liggen op het onderhoudspad en dat de eigenaar verantwoordelijk is voor het verwerken hiervan. We lezen graag in de onderbouwing terug hoe dit in de toekomst zal gaan functioneren en wie het maaisel hier zal ontvangen en verwerken.
- Nieuwe bomen langs een watergang zijn vergunning plichtig of melding plichtig. Zie de [Keur](#).

³ Geen bomen, lantaarnpalen e.d., maar ook geen tegelverharding.

- Toegankelijkheid van water: Het is noodzakelijk dat alle wateren die een functie hebben in de waterhuishouding (afvoer, aanvoer of berging) voor ons toegankelijk zijn.

2.7. Energiewinning

Door de energietransitie doen zich verschillende ontwikkelingen voor op het gebied van duurzame energiewinning die mogelijk ook impact hebben op de waterhuishouding. Algemeen uitgangspunt is dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot een verslechtering van het watersysteem (inclusief het onderhoud ervan).

Zonneparken op land

- Zonnepark: Zonneparken op land toetsen wij met een tijdelijke ontheffing. We kijken naar de ligging ten opzichte van (toegang tot) watergangen, waterbergingen en onderhoudsstroken (minimaal 5 m) en (toegang tot) ten opzichte van waterkering en beschermingszones.
- Wateroverlast: Voor de gebouwen (onder andere trafo/converter-omkasting) geldt in landelijk gebied de norm is $T=10$. Dit betekent dat de kans op wateroverlast vanuit het watersysteem hoger is dan in het stedelijk gebied. Bij ontwerp houdt u hier rekening mee. Gevoelige objecten legt u extra hoog of maakt u waterdicht.
- Kwaliteit afstromend hemelwater: Het is noodzakelijk dat een goede kwaliteit van het afstromende hemelwater gegarandeerd is. De hemelwaterafvoer (HWA) van de panelen kunt u binnen het plangebied lozen op de bodem (afhankelijk van de bodem soort) en bij oppervlakkige afstroming op het oppervlaktewater (afhankelijk van het oppervlak: reguleren om schade aan oevers te voorkomen: buisje/taludbescherming).
- Aandachtspunten bij de aanleg van een zonnepark: het voorkomen van bodemverdichting en/ of verslemping van de ondergrond (tijdens de aanleg van het zonnepark) en het voorkomen van vervuiling van de ondergrond met zink⁴.

⁴ Grondslag: *Zonneparken Natuur en Landbouw* (2019), [475349 \(wur.nl\)](#), p. 23

3. Vervolg watertoets en beoordeling

Informeel overleg over de uitgangspunten

Dit document geeft u handvatten om uitvoering te geven aan de waterhuishouding. Het is de bedoeling dat u op basis van dit document en de waterhuishouding in en rondom uw gebied, het bestemmingsplan uitwerkt met de daarbij meegegeven uitgangspunten. Het onderdeel 'water' moet uitgewerkt worden om te komen tot een volledig bestemmingsplan. Hierbij zien wij graag de 'water en bodem sturend' filosofie terug.

Mocht u nog vragen hebben over de uitgangspuntennotitie dan gaan wij graag met u in gesprek. Mocht u graag willen sparren over de uitwerking van de waterhuishouding op het perceel, ook dan gaan we graag met u in gesprek. Wij denken graag met u mee!

Beoordeling en officieel wateradvies

Wanneer u de uitgangspunten hebt verwerkt in uw plan, stuurt u ons deze ter beoordeling. In de meeste gevallen geven wij haar wateradvies in het vooroverleg zoals dat bedoeld is in artikel 3.1.1. van het *Besluit ruimtelijke ordening*.

Wij kunnen alleen een officieel wateradvies afgeven op basis van een compleet plan. Dat wil zeggen dat wij een bestemmingsplan beoordelen op basis van de toelichting, de planregels en de verbeelding. Alleen de waterparagraaf geeft ons onvoldoende informatie.

Controle op het watertoetsproces

Wij controleren of het wateradvies is opgenomen in het plan. Afhankelijk van het moment waarop ons wateradvies is gegeven, doen wij dat op basis van het vooroverleg, voorontwerp of het ontwerp bestemmingsplan.

Geldigheid van het uitgangspuntennotitie

De uitgangspunten in deze uitgangspuntennotitie komen tot stand op basis van onze beleidsregels. Ruimtelijke plannen hebben soms een lange doorlooptijd. Tegelijkertijd ontstaan er soms veranderende inzichten in het beleid ten aanzien van de waterketen, waterkeringen en het watersysteem. Om te garanderen dat de juiste uitgangspunten worden toegepast in de planvorming hanteren wij een uiterste houdbaarheidsdatum van maximaal 1 jaar. Wanneer deze termijn verstreken is, kunt u met ons contact opnemen voor eventueel een verlenging met nogmaals 1 jaar.

Heeft u een watervergunning nodig op grond van de Waterwet?

Het wateradvies dat wij uiteindelijk afgeven in het kader van de watertoets is geen watervergunning. Gaat u bijvoorbeeld werkzaamheden verrichten in de verbodszone van de Keur of gaat u grondwater onttrekken voor de werkzaamheden? Dan kunt u een watervergunning aanvragen op onze website wdodelta.nl. Wij toetsen deze aanvraag aan het dan vastgestelde beleid. In de uitgangspunten (paragraaf 2) staat waar mogelijk een watervergunning voor nodig is.

Bijlage: Samenvatting - Vergunningsplichtige activiteiten volgens de Keur

- Activiteiten in, onder of boven een waterstaatswerk.
- Activiteiten in de beschermingszone of profiel van vrije ruimte van een waterstaatswerk (te raadplegen op de website):
 - *Voor watergangen: 5 m uit de insteek*
 - *Voor waterkeringen: breedte variabel*
- Graven van een oppervlaktewaterlichaam.
- Dempen van een oppervlaktewaterlichaam.
- Lozen van water in of onttrekken van water uit een oppervlaktewaterlichaam
 - *Op basis van de Algemene Regels bestaat vrijstelling (zonder meldplicht) mits aan de volgende criteria wordt voldaan:*
 - De lozing veroorzaakt benedenstrooms geen wateroverlast voor derden
 - De lozing wordt gestaakt wanneer dit voor het waterbeheer noodzakelijk is.
- Het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam.
- Onttrekken of infiltreren van grondwater.
- Ontwateren met drainagemiddelen.

© Waterschap Drents Overijsselse Delta

Dit document is opgesteld door Tineke Koch op 13 juli 2023. De geleverde informatie in deze uitgangspuntennotitie is houdbaar tot maximaal 1 jaar na opsteldatum en heeft alleen betrekking op het plan, zoals dat wordt genoemd in dit document. Kijk voor meer informatie over de watertoets op de [website](#) van WDODelta.

De heer

Z2025-00003490
ons kenmerk

-
uw kenmerk

30 september 2025
datum

contactpersoon

Omgevingsvergunning verlenen regulier
onderwerp

Geachte heer ,

U heeft op 1 april 2025 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor het realiseren van een zonnepark aan Bussinksweg, 7437 Bathmen (kadastrale aanduiding Bathmen, sectie E, nr. 15). In deze brief leest u onze beslissing.

U ontvangt van ons de omgevingsvergunning

Wij wensen u veel succes met de werkzaamheden. Deze brief met bijlagen is uw omgevingsvergunning. U ontvangt dit besluit per e-mail. Lees alles goed door en bewaar deze omgevingsvergunning.

Uw aanvraag bevat de volgende activiteiten

- Afwijken van regels in het omgevingsplan
- Bouwactiviteit (omgevingsplan)

U mag op eigen risico beginnen met de werkzaamheden

De omgevingsvergunning is geldig vanaf de dag na de verzenddatum. Op die dag begint ook de bezwaartermijn van zes weken waarin u bezwaar kunt maken. Ook anderen kunnen dan bezwaar maken. Misschien moet u dan stoppen met de werkzaamheden of uw werkzaamheden ongedaan maken. Een bezwaarmaker kan dit aanvragen via de (voorzieningen)rechter. U mag wel beginnen met de werkzaamheden maar dat doet u dan op eigen risico.

Houd bij het uitvoeren van de werkzaamheden rekening met uw burens

Zij kunnen bezwaar hebben tegen de werkzaamheden. Door vooraf te overleggen, kunt u vervelende situaties voorkomen.

U moet mogelijk veiligheidsmaatregelen nemen

Om onveilige situaties tijdens kap-, bouw- of sloopwerkzaamheden te voorkomen kan het zijn dat u maatregelen moet nemen. U doet dit om schade aan personen, beschadiging of hinder op wegen, werken of roerende zaken die zich in de omgeving bevinden, te voorkomen. Bent u de veroorzaker van schade en/of schade aan personen? Dan bent u verantwoordelijk.

Openbare grond gebruiken

Gaat u bouwen, slopen of onderhoud plegen aan uw pand? En wilt u de stoep of een groenstrook gebruiken voor containers, steigers, hekken of loodsen? Of wilt u een (bouw)kraan plaatsen op de openbare weg? Doe dan eerst een melding ingebruikname openbare grond. U hoort van ons of u de grond mag gebruiken en onder welke voorwaarden. Soms moet eerst een verkeersbesluit worden genomen voordat u een container, hekwerk of bouwkraan tijdelijk op de straat mag zetten. Kijk voor meer informatie op www.deventer.nl/gemeentegrondgebruiken.

Wij maken het besluit bekend

Dit doen wij op www.officielebekendmakingen.nl. Wij adviseren u ook om omwonenden te informeren over uw project. Dit voorkomt in veel gevallen dat er bezwaar wordt gemaakt, waardoor u sneller kunt starten met de werkzaamheden.

Bent u het niet eens met dit besluit of met een van de voorschriften?

Neem dan contact met ons op. Wij kunnen het besluit uitleggen. Bent u het niet eens met het besluit, dan kunt u bezwaar maken. Zorg ervoor dat wij uw bezwaarschrift ontvangen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verstuurd.

In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:

- uw naam, adres en uw telefoonnummer
- een duidelijke omschrijving tegen welk besluit u bezwaar maakt. U kunt bijvoorbeeld de datum en ons kenmerk van het besluit noemen of een kopie meesturen
- de reden waarom u bezwaar maakt
- de datum en uw handtekening

Het bezwaarschrift moet u indienen bij burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer, Postbus 5000, 7400 GC Deventer. Bezwaar indienen kan ook digitaal via www.deventer.nl/loketten/digitaal-loket/bezwaarschrift-indienen. Hiervoor heeft u uw DigiD nodig.

Het besluit is geldig vanaf de dag na de verzenddatum van deze brief, ook als u hiertegen bezwaar maakt. Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. Wordt er bezwaar of beroep aangetekend? Dan laten wij u dit weten. Gebeurt dit niet? Dan hoort u niets van ons.

Kunt u de beslissing op het bezwaarschrift niet afwachten, dan kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Overijssel vragen om een schorsing van het besluit. Stuur uw verzoek naar Rechtbank Overijssel, Postbus 10067, 8000 GB Zwolle. Of doe uw verzoek digitaal (met DigiD) via www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Rechtsgebieden/Bestuursrecht. Voor de behandeling van uw verzoek brengt de Rechtbank u kosten in rekening.

Wij brengen u kosten in rekening

In de [bijlage](#) vindt u de rekening met een overzicht van de kosten die u moet betalen. Dit noemen wij een legesaanslag. Hierin leest u ook hoe u betaalt en hoe u bezwaar kunt maken tegen de kosten. Deze kosten zijn als volgt berekend:

Uitgangspunten voor berekening		Hoeveelheid
Activiteiten/onderdelen		Legeshoofdstuk
		Bedrag
		Totaal
		€ 0,00

Heeft u vragen?

Neem dan contact op met _____, telefoonnummer 14 0570. Wilt u hierbij het zaaknummer Z2025-00003490 noemen?

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders van Deventer,

teamleider Omgevingsvergunningen

BIJLAGE 1: VOORSCHRIFTEN EN AANDACHTSPUNTEN

Bij de omgevingsvergunning met zaaknummer Z2025-00003490 horen de onderstaande voorschriften en aandachtspunten. Wij vragen u om dit goed door te lezen. Hierin staan aandachtspunten en acties die u moet doen voor, tijdens en na de werkzaamheden.

1. Algemene voorschriften

Nr.	Deel	Uitvoering
1.	Uitvoering volgens de voorschriften	Het (bouw)plan moet u uitvoeren volgens de voorschriften.
2.	Schade openbare ruimte	Mogelijke schade door (bouw)werkzaamheden aan gemeentelijke eigendommen (zoals openbare wegen) wordt door de gemeente hersteld. De vergunninghouder betaalt de kosten.
3.	Omgevingsveiligheid	Als er kans bestaat op gevaar of overlast in de directe omgeving, moet het bouwterrein tijdens de bouw afgesloten zijn van de (openbare) weg en van de erven die tegen het bouwterrein aan liggen. U bent verplicht alle maatregelen te nemen die het gevaar, hinder of overlast kunnen voorkomen.
4.	Burgerlijk Wetboek	Volgens het Burgerlijk Wetboek mag u niet bouwen op het erf van de burens. Dit mag u wel doen als u hierover met uw burens afspraken hebt gemaakt. Wij adviseren u deze afspraken schriftelijk vast te leggen.
5.	Beschermde plant-, diersoorten en gebieden	Bij activiteiten die negatieve effecten kunnen hebben op beschermde dieren, planten en natuurgebieden kunt u ook met de Omgevingswet te maken hebben. U kunt hierbij onder andere denken aan de volgende activiteiten: kappen van bomen/bos, bouwen en/of slopen en evenementen in de buitenlucht. Voordat u activiteiten of werkzaamheden mag uitvoeren, bent u verplicht om mogelijke negatieve effecten op beschermde natuur te voorkomen of te beperken. Laat in dat geval een natuurwaardenonderzoek uitvoeren, zodat duidelijk is wat de effecten van uw activiteiten zijn op beschermde dieren, planten en natuurgebieden. Er zijn gespecialiseerde bureaus die het natuurwaardenonderzoek voor u kunnen uitvoeren. Wij adviseren te kiezen voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus. Als negatieve effecten op een Natura 2000-gebied als gevolg van stikstof niet uit te sluiten zijn, moet u ook een AERIUS-berekening (laten) maken. Hierin wordt bepaald of, en in welke mate, er stikstof neerslaat in Natura 2000-gebieden. Het ecologisch adviesbureau kan u hierin adviseren en deze berekening voor u uitvoeren. Bij vragen kunt u contact opnemen met de Provincie Overijssel. Meer informatie vindt u op de website van de provincie Overijssel https://www.overijssel.nl.
6.	Kabels en leidingen	Als de gemeente buizen of kabels moet verplaatsen, betaalt de vergunninghouder de kosten.

Voor het aanleggen/wijzigen van kabels en leidingen in de openbare ruimte heeft u mogelijk ook nog een toestemming nodig. Meer informatie hierover is terug te vinden op: <https://moorwerkt.nl>.

7. Bouwafval
U moet uw bouwafval op het (bouw)terrein zoveel mogelijk scheiden. U moet asbest, bitumineuze stoffen, hout en board, metsel- en betonpuin, dakgrind, armaturen, ijzer, zink, lood, koper, glas en met PAKS verontreinigde materialen gescheiden bewaren voordat u het afvoert. Geeft u het afval af aan een sorteerbedrijf? Dan hoeft u het afval niet gescheiden te bewaren. U moet het sloopafval binnen twee maanden afvoeren naar een erkende inzamelaar.
8. Stofhinder
Tijdens de bouw- en sloopwerkzaamheden moet er maatregelen worden genomen om stof buiten het bouw- en sloopterrein zo veel mogelijk te beperken.
9. Geluidhinder
Bedrijfsmatige bouw- en sloopwerkzaamheden worden alleen op werkdagen en op zaterdag tussen 07:00 uur en 19:00 uur uitgevoerd. De dagwaarden en de daarbij behorende maximale blootstellingsduur in hoofdstuk 7 van het Besluit bouwwerken leefomgeving mogen niet overschreden worden.
10. Geluidhinder melden
In sommige gevallen leveren werkzaamheden hinder op voor de omgeving, door trillingen of door geluid. Bijvoorbeeld bij wegwerkzaamheden of bij sloop- en bouwwerkzaamheden. U moet hiervoor een ontheffing aanvragen. Dit doet u via www.deventer.nl/geluidsoverlastbouwenslopen.
11. Mechanische graafwerkzaamheden
Wilt u mechanische graafwerkzaamheden uitvoeren? Dan moet u een graafmelding doen via www.kadaster.nl/producten/woning/klic-melding.

Na de melding krijgt u per e-mail informatie over de ligging van ondergrondse kabels en leidingen. Deze informatie gebruikt u om zorgvuldig te kunnen graven. De kabel- en leidinginformatie moet op locatie aanwezig zijn tijdens de graafwerkzaamheden.
12. Vrijgekomen grond op eigen terrein
Als er bij graafwerkzaamheden grond over blijft, dan kunt u deze grond weer gebruiken op dezelfde locatie. U hoeft dit niet te melden.
13. Vrijgekomen grond afvoeren
Voor het graven in de bodem of wegbrengen van grond, geldt meestal een meld- of informatieplicht. Dit staat in het Besluit activiteiten leefomgeving. Of een melding of informatieplicht nodig is controleert u via de check of vraagt u direct aan via www.omgevingswet.overheid.nl/home.
14. Realisatie zonnepark en Landschappelijk inpassingsplan
Het zonnepark is vóór 1 januari 2030 gerealiseerd en in werking. Deze verplichting omvat ook de realisatie van het energieopslagsysteem en het landschappelijk inrichtingsplan. Het zonnepark en de landschappelijke inpassing worden beheerd conform het landschappelijk inrichtingsplan.
15. Geldigheid vergunning
Het zonnepark (zonnepanelen, installaties, hekwerken en andere constructies) worden verwijderd na een termijn van maximaal 25 jaar.

Deze termijn vangt aan één jaar na de aanvang van de werkzaamheden, of zo veel eerder als dat de bouw is gereed gemeld;

De onderdelen van het landschappelijk inrichtingsplan die betrekking hebben op 'versterken bestaande houtwallen' worden ook na het verstrijken van de termijn van 25 jaar onderhouden en in stand gehouden;

16.	Energieopslagsysteem	Het energieopslagsysteem wordt gerealiseerd en in stand gehouden conform de beschrijving in de aanvraag omgevingsvergunning en de Onderbouwing fysieke leefomgeving buitenplanse omgevingsactiviteit, inclusief toepassing van de maatregelen beschreven in bijlage 7, 'Toetsing aan PGS-37-1-richtlijn'.
17.	Grondwaterbescherming	Toegepaste materialen die bloot staan aan de buitenlucht zijn niet-uitloogbaar of voorzien van een niet-uitloogbare coating;
18.	Lichtreflectie	Zonnepanelen zijn voorzien van getextureerd glas en antireflectieve coating;
19.	Natuur	De maatregelen genoemd in par. 4.8.3 van de Onderbouwing fysieke leefomgeving buitenplanse omgevingsactiviteit worden toegepast;

BIJLAGE 2: MOTIVERING EN OVERWEGINGEN

Hier leest u hoe wij tot dit besluit zijn gekomen en welke regelgeving we hebben gebruikt.

Uw aanvraag is compleet

Uw aanvraag voor een omgevingsvergunning voldoet aan de landelijke regelgeving voor het aanleveren van voldoende gegevens.

Uw aanvraag bevat de volgende activiteiten

- Afwijken van regels in het omgevingsplan
- Bouwactiviteit (omgevingsplan)

Wij hebben uw aanvraag inhoudelijk beoordeeld

Hiervoor geldt standaard een beslistermijn van acht weken. De beslistermijn hebben wij éénmalig verlengd met zes weken. Wij hebben de beslistermijn uitgesteld omdat we dit met u hebben afgesproken.

U heeft met de omwonenden overlegd

Voor deze aanvraag heeft overleg plaatsgevonden met omwonenden en andere betrokkenen. Het verslag van dit overleg is als bijlage toegevoegd bij dit besluit en maakt ook onderdeel uit van dit besluit.

De gemeenteraad heeft positief geadviseerd

De gemeenteraad heeft op positief geadviseerd over het project. Het advies is opgenomen in de overwegingen bij de bouwactiviteit (omgevingsplan).

U ontvangt van ons de omgevingsvergunning

Het besluit om u de omgevingsvergunning te geven, nemen wij op basis van de aanvraag, de overwegingen per activiteit (bijlage 3) en de ontvangen documenten (bijlage 4). Bij deze vergunning horen voorschriften (bijlage 1). De bijlagen maken onderdeel uit van dit besluit.

Wij hebben gebruik gemaakt van de volgende wet- en regelgeving

- Paragraaf 5.1.3 van de Omgevingswet waarin regels zijn genoemd om de aanvraag te beoordelen
- Paragraaf 16.5.2 van de Omgevingswet, waarin de reguliere voorbereidingsprocedure wordt beschreven met een termijn van acht weken
- Artikel 5.34 van de Omgevingswet waarin staat in welke gevallen voorschriften verbonden kunnen worden aan de omgevingsvergunning
- Artikel 4:15, lid 2 van de Algemene wet bestuursrecht, om de beslistermijn uit te stellen
- Artikel 16.64, lid 2 van de Omgevingswet, om de beslistermijn eenmalig te verlengen met zes weken
- Artikel 7.4 van de Omgevingsregeling, waarmee gestimuleerd wordt om bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning aan participatie te doen
- Artikel 4.21 van het Omgevingsbesluit, waarin staat dat de gemeenteraad in bepaalde gevallen bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit mag adviseren

- Artikel 16.79, lid 1 onder a van de Omgevingswet, waarin staat dat de omgevingsvergunning in werking treedt na de dag waarop het besluit is bekend gemaakt

BIJLAGE 3: OVERWEGINGEN PER ACTIVITEIT

Bouwactiviteit (omgevingsplan)

Uw aanvraag voor een omgevingsvergunning hebben wij getoetst aan onderstaande regels en eisen.

Uw project is getoetst aan het omgevingsplan, onderdeel Buitengebied Deventer, 1e herziening

Een commercieel zonnepark is niet toegestaan binnen de agrarische bestemming. Advies gasleidingbeheerder is nodig. De archeologische dubbelbestemming zit deels op het perceel, maar het zonnepark heeft daar geen invloed op.

Wij willen meewerken aan het realiseren van het zonnepark. Meer hierover leest u bij 'Afwijken van regels in het omgevingsplan'.

Uw project voldoet aan de welstandseisen

Dit is vastgesteld door de welstandscoördinator op 30 september 2025.

Uw project voldoet aan de gemeentelijke regels over bodem

Het project is getoetst aan de regels over bodem in het omgevingsplan.

Uw project voldoet aan de gemeentelijke regels voor waterberging

Het project is getoetst aan de regels over waterberging in het omgevingsplan. Aan deze omgevingsvergunning zijn wel voorschriften verbonden. Kijk bij de voorschriften wat dit voor u betekent.

Wij hebben gebruik gemaakt van de volgende wet- en regelgeving

Meer informatie hierover kunt u vinden op wetten.overheid.nl.

- Artikel 5.1, lid 1, onder a van de Omgevingswet, waarin staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning deze activiteit uit te voeren
- Artikel 5.21, lid 1, onder a van de Omgevingswet waarin staat dat de omgevingsvergunning wordt verleend met toepassing van de in het omgevingsplan gestelde regels
- Artikel 8.0a, lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, waarin staat dat de omgevingsvergunning alleen verleend kan worden als de activiteit niet in strijd is met het omgevingsplan
- Artikel 22.26 van het Omgevingsplan, waarin staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een bouwactiviteit uit te voeren en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken
- Omgevingsplan, onderdeel Buitengebied Deventer, 1e herziening, bestemming Agrarisch, dubbelbestemming Leiding - Gas - 2, dubbelbestemming Waarde - Archeologie – 2
- Artikel 4.106 van de Omgevingsverordening Overijssel 2024, waarin staat onder welke voorwaarden de zelfstandige opstelling van zonnepanelen in de groene omgeving kan worden toegestaan
- Meer informatie over het omgevingsplan kunt u vinden op www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart

Conclusie

Uw project voldoet aan de regels en eisen. Daarom ontvangt u van ons de gevraagde omgevingsvergunning voor de 'Bouwactiviteit (omgevingsplan)'.

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Uw aanvraag voor een omgevingsvergunning hebben wij getoetst aan onderstaande regels en eisen.

Het plan voldoet niet aan de bestemmingsomschrijvingen die zijn toegestaan conform het omgevingsplan. Een commercieel zonnepark is niet toegestaan binnen de agrarische bestemming. Advies gasleidingbeheerder is nodig. De archeologische dubbelbestemming zit deels op het perceel, maar het zonnepark heeft daar geen invloed op.

Wij hebben alle belangen afgewogen

Zo hebben wij het algemeen belang, uw belangen en ook de belangen van omwonenden en (eventuele) andere belanghebbenden gewogen.

Wij vinden dat deze belangen niet onevenredig worden aangetast. Wij werken daarom mee aan een afwijking van het omgevingsplan.

Deventer streeft ernaar om in 2030 de CO₂-uitstoot met 55% te hebben verminderd ten opzichte van 1990. In 2050 draagt Deventer bij aan de landelijke ambitie om klimaatneutraal zijn. Landelijk wordt gestreefd nul netto CO₂-uitstoot in 2050. Voor Deventer houdt dat in dat we het gebruik van fossiele brandstoffen voor verwarmen, koken, productie van stroom, industriële processen en vervoer tot een minimum willen beperken. Dat we toewerken naar een nagenoeg fossielvrije samenleving. Onderdeel van deze opgave is het opwekken van duurzame energie, zoals zonne-energie. Het is daarom denkbaar om in de groene omgeving zonnenvelden te realiseren, mits deze landschappelijk goed zijn ingepast en mits er voldoende zicht is op aansluiting op het energienet en voldoende capaciteit op het energienet om de energie van het zonnenveld in ontvangst te nemen.

In RES 1.0 zet Deventer in op het jaarlijks opwekken van 212 GWh duurzame energie in 2030, waarvan 63 GWh zonne-energie afkomstig van andere bronnen dan zonnepanelen op daken van woningen. Het genoemde doel wordt momenteel niet gehaald (tussenstand 2025 is ca. 40 GWh). Zonnepark Bussinksweg levert met een verwachte jaarlijkse opwek van 2,49 GWh een bescheiden maar noodzakelijke bijdrage aan de RES-doelstellingen.

Zonnepark Bussinksweg is gelegen op de rand van het oude hoevenlandschap en het jonge ontginningenlandschap. Met name het jonge ontginningenlandschap wordt in de Omgevingsvisie Deventer (2019) gezien als kansrijk voor het realiseren van energielandschappen. Het plan is uitgewerkt conform de Uitgangspunten zonneparken Deventer (2019) en de Kwaliteitsimpuls zonneparken (art. 4.106 Omgevingsverordening Overijssel 2024).

Een zonnepark, ook het zonnepark Bussinksweg, heeft in het algemeen geen overlast voor de omgeving tot gevolg. Er is geen sprake van geluidhinder, geurhinder of een verminderde luchtkwaliteit. Het aantal vervoersbewegingen is naar verwachting beperkt. Zonnepanelen zijn geen risicovolle installaties. Hinder als gevolg van schittering wordt beperkt door de oriëntatie van de zonnepanelen op het zuiden en de hoek waaronder zij geplaatst zijn (15 graden), en verder

afschermende beplanting. De batterij is mogelijk een risicobron, maar is op voldoende afstand geplaatst van de dichtst bij gelegen woning (meer dan 50 m).

Rondom het plangebied is sprake van 10 à 15 (agrarische bedrijfs)woningen. Deze zijn gelegen op afstanden variërend van ca. 70 m tot ca. 400 m. De meeste woningen liggen op afstanden van 200 m en verder. Als gevolg van de betrekkelijk kleine omvang van het zonnepark, de landschappelijke inpassing ervan, de deels lage ligging van het plangebied en de diverse landschapselementen in de omgeving (o.a. laanbeplanting en houtwallen) die het rechtstreeks zicht beperken, kan gesteld worden dat er slechts beperkt hinder is voor de omgeving als gevolg van het zonnepark. Hoewel draagvlak in de omgeving geen vereiste is, heeft initiatiefnemer in de planvorming voldoende rekening gehouden met de belangen van omwonenden.

Uitwerking plannen algemeen

Het plan is uitgewerkt in een zuidopstelling van de zonnepanelen. Het plangebied wordt doorkruist door enkele gasleidingen; hier worden geen zonnepanelen aangebracht. Het plangebied wordt landschappelijk ingepast met nieuwe houtwallen en het versterken van bestaande houtwallen. Als aanvullende kwaliteitsimpuls wordt kruidenrijk grasland gerealiseerd ter plaatse van de gasleidingen en worden poelen gerealiseerd.

Netcongestie

Het plan voorziet in een energieopslagsysteem (EOS, oftewel een batterij). Hierin kan de opgewekte stroom tijdens piekmomenten worden opgeslagen zonder het net verder te belasten. Initiatiefnemer heeft met de netbeheerder, Enexis, een capaciteitsbeperkend contract gesloten. Hierbij kan de netbeheerder sturen op de mate waarin het zonnepark stroom afgeeft aan het net. Hiermee is voldoende aannemelijk dat het zonnepark netcongestie niet zal verergeren.

Lokaal eigendom

Vrij Op Naam heeft zich in de intentiefase ingespannen om lokaal eigendom te realiseren. Daartoe heeft Vrij Op Naam gesprekken gevoerd met o.a. een buurtvereniging en Noaber Energie. De buurtvereniging heeft aangegeven geen ruimte te hebben om een rol te pakken in de exploitatie van het zonnepark. Noaber Energie had tot voor kort geen financiële ruimte om deel te nemen aan dit project, maar dankzij ondersteuning van de gemeente (Subsidieverordening Ondersteuning lokale energie initiatieven gemeente Deventer, nota 2025-457) heeft Noaber wel zicht op financiële ruimte. Vrij Op Naam en Noaber gaan verder in gesprek. Verder biedt Vrij Op Naam in ieder geval aan dat omwonenden een Paneel Op Naam kunnen verwerven en zo mee kunnen profiteren van het zonnepark. Om een en ander te borgen bevat de anterieure overeenkomst een verplichting voor Vrij Op Naam om zich ook na het sluiten van de anterieure overeenkomst en na het verlenen van de omgevingsvergunning te blijven inzetten voor lokaal eigendom.

Haalbaarheid algemeen

Uit oogpunt van milieu, landschap, archeologie, bereikbaarheid en natuur zijn er geen bezwaren tegen het zonnepark.

Conclusie

Het plan is voldoende uitgewerkt en de haalbaar. Met de belangen van omwonenden is bij de planvorming rekening gehouden. Het plan voldoet aan de Omgevingsverordening Overijssel en aan gemeentelijk beleid. Provincie en waterschap hebben geen bezwaar.

Zienswijzen omwonenden

Naar aanleiding van de publicatie van de ingediende aanvraag hebben de bewoners van twee woningen in de omgeving een zienswijze ingediend (hierna: indieners 1 en indieners 2). Op de voorliggende aanvraag is de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing en formeel is er daarom geen gelegenheid om een zienswijze in te dienen. Uit oogpunt van zorgvuldigheid wordt hieronder kort op de zienswijzen ingegaan.

De zienswijzen zijn deels hetzelfde en worden hieronder gezamenlijk kort samengevat:

1. Procedureel:
 - a. Er is een bindend advies van de gemeenteraad en van Gedeputeerde Staten nodig;
 - b. Indieners verzoeken om toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.
2. Provinciaal beleid:
 - a. Het plan voldoet niet aan de regels over zonneparken in de Omgevingsverordening Overijssel 2024;
 - b. Specifiek voldoet het plan niet aan de overgangsregeling van de Omgevingsverordening, doordat het principebesluit is vervallen.
3. Participatie:
 - a. De participatie is minimaal en formeel geweest;
 - b. Omwonenden hadden geen echte invloed.
4. Landschap:
 - a. Er is sprake van een blijvende aantasting van landelijk coulissenlandschap;
 - b. Zicht op zonnepanelen onvermijdelijk, ondanks landschappelijke inpassing;
 - c. De historische en recreatieve waarde van het landschap wordt ondermijnd;
 - d. Er zijn al drie zonneparken binnen 4,5 km van de locatie. Dit tast het agrarisch karakter van het gebied aan.
5. Netcongestie en technische haalbaarheid:
 - a. Er onzekerheid over de aansluiting op het energienet voor 2030;
 - b. Er is verwarring over het 'minimaliseren' of 'niet verergeren' van netcongestie.
6. Lokaal eigenaarschap:
 - a. Er is geen garantie dat 50% lokaal eigenaarschap wordt behaald;
 - b. Er is geen animo uit de buurt en Noaber wil alleen deelnemen met subsidie;
 - c. De termen 'lokaal' en 'eigenaarschap' zijn niet transparant.
7. Commercieel belang vs. maatschappelijk belang:

- a. Het plan is opbrengstgedreven en biedt geen voordeel voor omwonenden;
 - b. De lasten zijn geheel voor omwonenden.
8. Ecologische bezwaren:
- a. Het veldonderzoek heeft slechts gedurende een dag in de winter plaatsgevonden;
 - b. Landgoed Hemelzicht is niet meegenomen in de analyse.

Over de zienswijzen wordt het volgende overwogen:

1. Procedureel:
 - a. Het klopt dat een bindend advies van de gemeenteraad nodig is. De raad is daarom verzocht dit advies te geven. **De gemeenteraad heeft op positief geadviseerd over het project.** Een bindend advies van Gedeputeerde Staten is echter niet nodig. Namens Gedeputeerde Staten is tijdens de voorbereiding met de plannen ingestemd en daardoor is bindend advies van Gedeputeerde Staten niet meer nodig.
 - b. De uitgebreide voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht moet of kan slechts in enkele gevallen toegepast worden, te weten:
 - i. Verplicht: als de wet dit voorschrijft. Dat is bij het voorliggende plan niet het geval;
 - ii. Mogelijk: als initiatiefnemer daarom verzoekt of daarmee instemt. Dat is bij het voorliggende plan niet het geval;
 - iii. Mogelijk: bij plannen die aanzienlijke gevolgen (kunnen) hebben op de fysieke leefomgeving en waartegen naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen zullen hebben. Dit is bij het voorliggende plan niet het geval. Een zonnepark heeft geen aanzienlijke gevolgen voor de omgeving. Er is geen sprake van geuroverlast, luchtvervuiling, gevaar voor de omgeving en verkeersoverlast; er is niet tot nauwelijks geluidsoverlast; en de gevolgen van uitzicht en lichtschittering zijn beperkt (die daarover elders in deze motivering en onderbouwing van de Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties, bijlage bij dit besluit). Daarbij wordt overwogen dat toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure, met de mogelijkheid van het indienen van zienswijzen, geen nieuwe inzichten gaan opleveren ten opzichte van de al plaatsgevonden participatie en de door omwonenden ingediende zienswijzen naar aanleiding van de publicatie van de vergunningaanvraag.
2. Provinciaal beleid:
 - a. Het plan voldoet aan de regels over zonneparken in de Omgevingsverordening Overijssel 2024. Dit is onderbouwd in de onderbouwing van de Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties, bijlage bij dit besluit.
- Ten aanzien van het principebesluit wordt opgemerkt dat de daarin genoemde termijn van 6 maanden niet tot gevolg heeft dat het principebesluit vervalt. De termijn is opgenomen zodat de gemeente de vrijheid heeft om plannen na verloop van tijd te herbeoordelen. Daar is in het voorliggende geval geen sprake van. Bovendien zijn gemeente en initiatiefnemer na het principebesluit met elkaar in overleg getreden en gebleven over de verdere behandeling van het

initiatief. Voor een herbeoordeling was dan ook geen aanleiding. Voor het overige is het principebesluit noodzakelijkerwijs een eerste globale beoordeling van een globaal plan. In de werkwijze van gemeente Deventer is dit het startpunt voor verdere uitwerking van het plan en beoordeling daarvan. Dit heeft geresulteerd in het plan waarvoor deze vergunning is aangevraagd.

3. Participatie:

- a. Initiatiefnemer heeft conform zijn participatieplan de mogelijkheid gegeven om mee te denken. Er zijn meerdere bijeenkomsten geweest waarop omwonenden hun mening hebben kunnen geven. Dat hun mening (namelijk dat de ontwikkeling niet door zou moeten gaan) niet is overgenomen, maakt niet dat er geen participatie heeft plaatsgevonden. De minder vergaande wens om de landschappelijke inpassing van het zonnepark verbeteren, is wel overgenomen.
- b. Participatie is niet bedoeld om omwonenden een doorslaggevende stem te geven in het doorgaan van deze ontwikkeling. Het bestuursorgaan heeft zijn eigen verantwoordelijkheid om te besluiten op de ingediende aanvraag. Daarbij moeten niet alleen de belangen van omwonenden worden meegewogen, maar ook andere aspecten zoals wet- en regelgeving, beleid, de energietransitie, landschappelijke aspecten etc. De algehele afweging van deze belangen (zie ook eerder in deze motivering) heeft als resultaat dat de aangevraagde omgevingsvergunning verleend kan worden.

4. Landschap:

- a. Er is geen sprake van een blijvende aantasting van landelijk coulissenlandschap. Het zonnepark zal namelijk (na realisatie) voor een periode van maximaal 25 jaar aanwezig zijn. Een hiertoe strekkend voorschrift is verbonden aan de vergunning. Daarnaast is het zonnepark in omvang afgestemd op het perceel dat in de bestaande situatie wordt omsloten door houtsingels en een watergang. Deze bestaande begrenzingen worden gerespecteerd.
- b. Er is op zich geen bezwaar tegen zicht op zonnepanelen. Landschappelijke inpassing betekent niet dat een initiatief geheel aan het zicht onttrokken moet worden. De landschappelijke inpassing die in het plan is opgenomen (naar omvang en toegepaste soorten) is er echter op gericht het zonnepark zo veel mogelijk uit het zicht van omwonenden te houden.
- c. De historische en recreatieve waarde van het landschap wordt niet ondermijnd. Er worden geen recreatieve verbindingen aangetast door het zonnepark en de beleving van het landschap wordt niet wezenlijk anders door dit relatief kleine, en landschappelijk ingepaste, zonnepark.
- d. Voor zover bekend is er slechts één bestaand zonnepark in de omgeving van Bathmen, namelijk zonneakker De Bathmense Landen. Er zijn weliswaar plannen voor nog twee zonneparken rondom Bathmen, maar deze zijn nog niet definitief. Mochten deze wel definitief worden, dan is er alsnog geen sprake van een aantasting van het agrarisch karakter van het bredere gebied. Verhoudingsgewijs blijft de agrarische sector de grootste gebruiker van het buitengebied. Alle genoemde zonneparken zijn bovendien vanaf geen enkele locatie op de grond in één oogopslag

te zien, zodat niet gesteld kan worden dat de gezamenlijke zonneparken een grote aantasting van het buitengebied van Bathmen vormen.

5. Netcongestie en technische haalbaarheid:

- a. Het is aan initiatiefnemer om de nodige zaken te regelen om voor 1 januari 2030 het zonnepark in werking te hebben. Er is momenteel geen reden om aan te nemen dat er niet tijdig een netaansluiting met netcapaciteit geregeld kan worden. Een en ander komt echter voor risico van initiatiefnemer. De realisatie van het zonnepark voor 1 januari 2030, om te voldoen aan de overgangsregeling in de Omgevingsverordening Overijssel, is geborgd met een vergunningvoorschrift.
- b. De gemeente heeft gedurende de voorbereiding en beoordeling van de plannen gestuurd op het niet verergeren van netcongestie. Daartoe heeft initiatiefnemer een energieopslagsysteem in de plannen opgenomen en afspraken gemaakt met de netbeheerder. Hiermee is aannemelijk dat netcongestie door het plan niet wordt verergerd.

6. Lokaal eigenaarschap:

- a. Er is inderdaad geen garantie dat 50% lokaal eigenaarschap wordt behaald. Dit is ook niet vereist. Dit is sinds het vaststellen in 2019 van de Uitgangspunten zonnevelden gemeente Deventer een inspanningsverplichting. De gemeenteraad heeft dit wederom als inspanningsverplichting opgenomen in de onlangs vastgestelde Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek. Met de onlangs ook vastgestelde Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer hebben wij goede hoop dat er alsnog een lokale partner gevonden kan worden. De afspraken met initiatiefnemer in de anterieure overeenkomst zijn mede gebaseerd op deze verordeningen. Initiatiefnemer zal zich blijven inspannen voor lokaal eigenaarschap.
- b. Het ontbreken van lokale partners in de directe omgeving is geen belemmering. Zoals blijkt uit de Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek kunnen lokale eigenaars ook verder weg binnen de gemeente worden gevonden. Mochten in het geheel geen lokale partners kunnen worden gevonden, dan is dat geen belemmering voor het doorgaan van het plan. Zoals hiervoor vermeld gaat het om een inspanningsverplichting. En ook zonder lokale partners levert dit zonnepark een bijdrage aan het RES-bod van gemeente Deventer.
- c. De termen 'lokaal' en 'eigenaarschap' zijn inmiddels uitgewerkt in de Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek.

7. Commercieel belang vs. maatschappelijk belang:

- a. Gemeente Deventer laat het aan de markt over om plannen te realiseren die bijdragen aan energietransitie in het algemeen en het RES-bod in het bijzonder. Dat een marktpartij daarbij minimaal een haalbare business case wil hebben en ook winst wil maken, is niet bezwaarlijk. Dat er geen voordeel voor omwonenden is, is niet geheel te wijten aan initiatiefnemer. Die heeft zich immers ingespannen, en blijft zich inspannen, om lokaal eigenaarschap te realiseren. Dat direct omwonenden daar

geen gebruik van kunnen of willen maken, komt niet voor rekening van initiatiefnemer.

- b. Zoals onderbouwd in de motivering bij deze vergunning en de onderbouwing van de Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties, zijn wij van mening dat de lasten voor de omwonenden beperkt zijn. Daarbij hebben omwonenden de mogelijkheid om financieel te participeren. Het is aan hen om te bepalen of zij daar ook gebruik van willen maken.

8. Ecologische bezwaren:

- a. Het is niet verboden om een onderzoek naar natuurwaarden te baseren op een enkel veldonderzoek gedurende een dag in de winter. Het gaat in dit geval ook om een indicatief onderzoek, dat eventueel aanleiding kan zijn voor nader onderzoek. Verder is van belang dat niet de gemeente, maar de provincie gevoegd gezag is voor vergunningen voor activiteiten ten aanzien van beschermde plant- en diersoorten. In het kader van deze omgevingsvergunning van de gemeente dient de gemeente dan ook terughoudend te zijn ten aanzien van beschermde soorten. Het is voldoende als het plan ten aanzien van beschermde soorten niet onuitvoerbaar is. Van onuitvoerbaarheid is niet gebleken. Een en ander sluit niet uit dat initiatiefnemer op een later moment een vergunning bij de provincie moet aanvragen. Onder de Omgevingswet is het toegestaan vergunningen die met hetzelfde plan te maken hebben, los van elkaar aan te vragen.
- b. Landgoed Hemelzicht is gelegen op ca. 700 m van de locatie van zonnepark Bussinksweg. Gezien de beperkte ruimtelijke effecten van het zonnepark valt niet in te zien hoe natuurwaarden op Landgoed Hemelzicht worden aangetast.

Conclusie

De zienswijzen van de omwonenden geven geen aanleiding om de vergunning niet te verlenen.

Wij hebben gebruik gemaakt van de volgende wet- en regelgeving

Meer informatie hierover kunt u vinden op wetten.overheid.nl.

- artikel 5.1, lid 1, onder a van de Omgevingswet, waarin staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning deze activiteit uit te voeren
- artikel 5.21 van de Omgevingswet waarin de beoordelingsregels zijn genoemd voor een omgevingsplanactiviteit

Conclusie

Voor de activiteit 'Afwijken van regels in het omgevingsplan' ontvangt u van ons de gevraagde omgevingsvergunning.

BIJLAGE 4: DOCUMENTEN

Bij de omgevingsvergunning met zaaknummer Z2025-00003490 horen de onderstaande documenten. Deze documenten maken onderdeel uit van dit besluit.

<i>Nr.</i>	<i>Ontvangstdatum</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Document nr.</i>
1.	1 april 2025	Bijlage 3 - Communicatie- en procesparticipatieplan.pdf	D2025-00043263
2.	1 april 2025	Bijlage 6 - Soorteninventarisatie BMN02-E-15.pdf	D2025-00043264
3.	1 april 2025	Bijlage 9 - Rapport quickscan natuurwaarden.pdf	D2025-00043265
4.	1 april 2025	Bijlage 5 - Plan voor financiële participatie.pdf	D2025-00043266
5.	1 april 2025	Bijlage 10 - AERIUS-projectberekening realisatiefase.pdf	D2025-00043268
6.	1 april 2025	Bijlage 13 - Watertoets - Normale procedure (2023).pdf	D2025-00043269
7.	18 september 2025	Bijlage 12 - Duiding uitgangspunten AERIUS-calculaties UPDATE	D2025-00111541
8.	18 september 2025	Bijlage 11 - AERIUS-projectberekening exploitatiefase UPDATE	D2025-00111542
9.	18 september 2025	Bijlage 1.1 - Inpassings- en beheerplan	D2025-00111543
10.	27 september 2025	(nagekomen 27-9-2025) Samenvatting 001	D2025-00115713
11.	27 september 2025	(Nagekomen 27-9-2025) Tekening Bijlage 2B - Duiding houtwallen en houtsingels	D2025-00115714
12.	1 april 2025	Bijlage 7 - Toetsing PGS 37-1 EOS Bussinksweg Bathmen	D2025-00043273
13.	27 september 2025	(Nagekomen 27-9-2025) Rapport Bijlage 1 - Inpassingsplan en beheerplan 24092025	D2025-00115715
14.	27 september 2025	(Nagekomen 27-9-2025) Rapport Bijlage 14 - Anterieure overeenkomst Zonnepark Bussinksweg	D2025-00115716
15.	27 september 2025	(Nagekomen 27-9-2025) Rapport Onderbouwing fysieke leefomgeving buitenplanse omgevingsplanactiviteit 26-09-2025	D2025-00115717

De heer

Z2025-00003490
ons kenmerk

-
uw kenmerk

30 september 2025
datum

T. Pol
contactpersoon

Legesaanslag
onderwerp

Geachte heer ,

U heeft op 1 april 2025 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor het realiseren van een zonnepark aan Bussinksweg, 7437 Bathmen (kadastrale aanduiding Bathmen, sectie E, nr. 15). De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z2025-00003490.

Wij brengen u kosten in rekening

Hierbij ontvangt u de legesaanslag met de betalingsgegevens. Op deze legesaanslag staat ook hoe u bezwaar kunt maken tegen de kosten. De kosten zijn als volgt berekend:

Uitgangspunten voor berekening		Hoeveelheid
Activiteiten/onderdelen		Legeshoofdstuk
		Bedrag
		Totaal
		€ 0,00

Hoe kunt u de kosten betalen?

Dit kan door het totaalbedrag over te maken naar rekeningnummer NL47BNGH028.51.56.713 van de Regionale Belastingssamenwerking in Deventer (rekeninghouder is de gemeente Deventer) onder vermelding van 20251003490[**LET OP: ER IS GEEN VORDERINGSFORMULIER GEKOPPELD. DOE DIT ALSNOG ANDERS WORDEN ER GEEN LEGES IN REKENING GEBRACHT.**].

Wij vragen u binnen 30 dagen de kosten te betalen

Betaalt u niet op tijd, dan brengen wij mogelijk extra kosten in rekening. De termijn van 30 dagen start na de verzenddatum van deze legesaanslag.

Bent u het niet eens met deze legesaanslag?

Neem dan contact met ons op. Wij kunnen het bedrag uitleggen en zonodig een fout herstellen. Bent u het niet eens met het bedrag, dan kunt u bezwaar maken. Zorg er voor dat wij uw bezwaarschrift ontvangen binnen zes weken na de verzenddatum van deze legesaanslag. Het indienen van een bezwaarschrift schort de verplichting tot betaling niet op.

In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:

- uw naam, adres en uw telefoonnummer
- een duidelijke omschrijving tegen welke legesaanslag u bezwaar maakt. U kunt bijvoorbeeld de datum en ons kenmerk van het besluit noemen of een kopie van deze legesaanslag meesturen
- de reden waarom u bezwaar maakt
- de datum en uw handtekening

Het bezwaarschrift moet u indienen bij de heffingsambtenaar van de gemeente Deventer, Postbus 5000, 7400 GC te Deventer. Bezwaar indienen kan ook digitaal via www.deventer.nl/loketten/digitaal-loket/bezwaarschrift-indienen.

Heeft u vragen over deze legesaanslag?

Neem dan contact op met Thylen Pol, telefoonnummer 14 0570. Is er sprake van een fout en moet de aanslag daarom gewijzigd worden? Stuur dan een mail naar juristenteamov@deventer.nl. Wilt u hierbij het zaaknummer Z2025-00003490 noemen?

Met vriendelijke groet,
Namens de heffingsambtenaar,

L. Ormel
teamleider Omgevingsvergunningen

De heer

Z2025-00003490
ons kenmerk

-
uw kenmerk

30 september 2025
datum

T. Pol
contactpersoon

Omgevingsvergunning verlenen regulier
onderwerp

Geachte heer ,

U heeft op 1 april 2025 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor het realiseren van een zonnepark aan Bussinksweg, 7437 Bathmen (kadastrale aanduiding Bathmen, sectie E, nr. 15). In deze brief leest u onze beslissing.

U ontvangt van ons de omgevingsvergunning

Wij wensen u veel succes met de werkzaamheden. Deze brief met bijlagen is uw omgevingsvergunning. U ontvangt dit besluit per e-mail. Lees alles goed door en bewaar deze omgevingsvergunning.

Uw aanvraag bevat de volgende activiteiten

- Afwijken van regels in het omgevingsplan
- Bouwactiviteit (omgevingsplan)

U mag op eigen risico beginnen met de werkzaamheden

De omgevingsvergunning is geldig vanaf de dag na de verzenddatum. Op die dag begint ook de bezwaartermijn van zes weken waarin u bezwaar kunt maken. Ook anderen kunnen dan bezwaar maken. Misschien moet u dan stoppen met de werkzaamheden of uw werkzaamheden ongedaan maken. Een bezwaarmaker kan dit aanvragen via de (voorzieningen)rechter. U mag wel beginnen met de werkzaamheden maar dat doet u dan op eigen risico.

Houd bij het uitvoeren van de werkzaamheden rekening met uw burens

Zij kunnen bezwaar hebben tegen de werkzaamheden. Door vooraf te overleggen, kunt u vervelende situaties voorkomen.

U moet mogelijk veiligheidsmaatregelen nemen

Om onveilige situaties tijdens kap-, bouw- of sloopwerkzaamheden te voorkomen kan het zijn dat u maatregelen moet nemen. U doet dit om schade aan personen, beschadiging of hinder op wegen, werken of roerende zaken die zich in de omgeving bevinden, te voorkomen. Bent u de veroorzaker van schade en/of schade aan personen? Dan bent u verantwoordelijk.

Openbare grond gebruiken

Gaat u bouwen, slopen of onderhoud plegen aan uw pand? En wilt u de stoep of een groenstrook gebruiken voor containers, steigers, hekken of loodsen? Of wilt u een (bouw)kraan plaatsen op de openbare weg? Doe dan eerst een melding ingebruikname openbare grond. U hoort van ons of u de grond mag gebruiken en onder welke voorwaarden. Soms moet eerst een verkeersbesluit worden genomen voordat u een container, hekwerk of bouwkraan tijdelijk op de straat mag zetten. Kijk voor meer informatie op www.deventer.nl/gemeentegrondgebruiken.

Wij maken het besluit bekend

Dit doen wij op www.officielebekendmakingen.nl. Wij adviseren u ook om omwonenden te informeren over uw project. Dit voorkomt in veel gevallen dat er bezwaar wordt gemaakt, waardoor u sneller kunt starten met de werkzaamheden.

Bent u het niet eens met dit besluit of met een van de voorschriften?

Neem dan contact met ons op. Wij kunnen het besluit uitleggen. Bent u het niet eens met het besluit, dan kunt u bezwaar maken. Zorg ervoor dat wij uw bezwaarschrift ontvangen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verstuurd.

In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:

- uw naam, adres en uw telefoonnummer
- een duidelijke omschrijving tegen welk besluit u bezwaar maakt. U kunt bijvoorbeeld de datum en ons kenmerk van het besluit noemen of een kopie meesturen
- de reden waarom u bezwaar maakt
- de datum en uw handtekening

Het bezwaarschrift moet u indienen bij burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer, Postbus 5000, 7400 GC Deventer. Bezwaar indienen kan ook digitaal via www.deventer.nl/loketten/digitaal-loket/bezwaarschrift-indienen. Hiervoor heeft u uw DigiD nodig.

Het besluit is geldig vanaf de dag na de verzenddatum van deze brief, ook als u hiertegen bezwaar maakt. Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. Wordt er bezwaar of beroep aangetekend? Dan laten wij u dit weten. Gebeurt dit niet? Dan hoort u niets van ons.

Kunt u de beslissing op het bezwaarschrift niet afwachten, dan kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Overijssel vragen om een schorsing van het besluit. Stuur uw verzoek naar Rechtbank Overijssel, Postbus 10067, 8000 GB Zwolle. Of doe uw verzoek digitaal (met DigiD) via www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Rechtsgebieden/Bestuursrecht. Voor de behandeling van uw verzoek brengt de Rechtbank u kosten in rekening.

Wij brengen u kosten in rekening

In de [bijlage](#) vindt u de rekening met een overzicht van de kosten die u moet betalen. Dit noemen wij een legesaanslag. Hierin leest u ook hoe u betaalt en hoe u bezwaar kunt maken tegen de kosten. Deze kosten zijn als volgt berekend:

Uitgangspunten voor berekening		Hoeveelheid
Activiteiten/onderdelen		Legeshoofdstuk
		Bedrag
		Totaal
		€ 0,00

Heeft u vragen?

Neem dan contact op met Thymen Pol, telefoonnummer 14 0570. Wilt u hierbij het zaaknummer Z2025-00003490 noemen?

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders van Deventer,

L. Ormel
teamleider Omgevingsvergunningen

BIJLAGE 1: VOORSCHRIFTEN EN AANDACHTSPUNTEN

Bij de omgevingsvergunning met zaaknummer Z2025-00003490 horen de onderstaande voorschriften en aandachtspunten. Wij vragen u om dit goed door te lezen. Hierin staan aandachtspunten en acties die u moet doen voor, tijdens en na de werkzaamheden.

1. Algemene voorschriften

Nr.	Deel	Uitvoering
1.	Uitvoering volgens de voorschriften	Het (bouw)plan moet u uitvoeren volgens de voorschriften.
2.	Schade openbare ruimte	Mogelijke schade door (bouw)werkzaamheden aan gemeentelijke eigendommen (zoals openbare wegen) wordt door de gemeente hersteld. De vergunninghouder betaalt de kosten.
3.	Omgevingsveiligheid	Als er kans bestaat op gevaar of overlast in de directe omgeving, moet het bouwterrein tijdens de bouw afgesloten zijn van de (openbare) weg en van de erven die tegen het bouwterrein aan liggen. U bent verplicht alle maatregelen te nemen die het gevaar, hinder of overlast kunnen voorkomen.
4.	Burgerlijk Wetboek	Volgens het Burgerlijk Wetboek mag u niet bouwen op het erf van de burens. Dit mag u wel doen als u hierover met uw burens afspraken hebt gemaakt. Wij adviseren u deze afspraken schriftelijk vast te leggen.
5.	Beschermde plant-, diersoorten en gebieden	Bij activiteiten die negatieve effecten kunnen hebben op beschermde dieren, planten en natuurgebieden kunt u ook met de Omgevingswet te maken hebben. U kunt hierbij onder andere denken aan de volgende activiteiten: kappen van bomen/bos, bouwen en/of slopen en evenementen in de buitenlucht. Voordat u activiteiten of werkzaamheden mag uitvoeren, bent u verplicht om mogelijke negatieve effecten op beschermde natuur te voorkomen of te beperken. Laat in dat geval een natuurwaardenonderzoek uitvoeren, zodat duidelijk is wat de effecten van uw activiteiten zijn op beschermde dieren, planten en natuurgebieden. Er zijn gespecialiseerde bureaus die het natuurwaardenonderzoek voor u kunnen uitvoeren. Wij adviseren te kiezen voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus. Als negatieve effecten op een Natura 2000-gebied als gevolg van stikstof niet uit te sluiten zijn, moet u ook een AERIUS-berekening (laten) maken. Hierin wordt bepaald of, en in welke mate, er stikstof neerslaat in Natura 2000-gebieden. Het ecologisch adviesbureau kan u hierin adviseren en deze berekening voor u uitvoeren. Bij vragen kunt u contact opnemen met de Provincie Overijssel. Meer informatie vindt u op de website van de provincie Overijssel https://www.overijssel.nl.
6.	Kabels en leidingen	Als de gemeente buizen of kabels moet verplaatsen, betaalt de vergunninghouder de kosten. Voor het aanleggen/wijzigen van kabels en leidingen in de openbare ruimte heeft u mogelijk ook nog een toestemming nodig. Meer informatie hierover is terug te vinden op: https://moorwerkt.nl.

7. Bouwafval
U moet uw bouwafval op het (bouw)terrein zoveel mogelijk scheiden. U moet asbest, bitumineuze stoffen, hout en board, metsel- en betonpuin, dakgrind, armaturen, ijzer, zink, lood, koper, glas en met PAKS verontreinigde materialen gescheiden bewaren voordat u het afvoert. Geeft u het afval af aan een sorteerbedrijf? Dan hoeft u het afval niet gescheiden te bewaren. U moet het sloopafval binnen twee maanden afvoeren naar een erkende inzamelaar.
8. Stofhinder
Tijdens de bouw- en sloopwerkzaamheden moet er maatregelen worden genomen om stof buiten het bouw- en sloopterrein zo veel mogelijk te beperken.
9. Geluidhinder
Bedrijfsmatige bouw- en sloopwerkzaamheden worden alleen op werkdagen en op zaterdag tussen 07:00 uur en 19:00 uur uitgevoerd. De dagwaarden en de daarbij behorende maximale blootstellingsduur in hoofdstuk 7 van het Besluit bouwwerken leefomgeving mogen niet overschreden worden.
10. Geluidhinder melden
In sommige gevallen leveren werkzaamheden hinder op voor de omgeving, door trillingen of door geluid. Bijvoorbeeld bij wegwerkzaamheden of bij sloop- en bouwwerkzaamheden. U moet hiervoor een ontheffing aanvragen. Dit doet u via www.deventer.nl/geluidsoverlastbouwenslopen.
11. Mechanische graafwerkzaamheden
Wilt u mechanische graafwerkzaamheden uitvoeren? Dan moet u een graafmelding doen via www.kadaster.nl/producten/woning/klic-melding.

Na de melding krijgt u per e-mail informatie over de ligging van ondergrondse kabels en leidingen. Deze informatie gebruikt u om zorgvuldig te kunnen graven. De kabel- en leidinginformatie moet op locatie aanwezig zijn tijdens de graafwerkzaamheden.
12. Vrijgekomen grond op eigen terrein
Als er bij graafwerkzaamheden grond over blijft, dan kunt u deze grond weer gebruiken op dezelfde locatie. U hoeft dit niet te melden.
13. Vrijgekomen grond afvoeren
Voor het graven in de bodem of wegbrengen van grond, geldt meestal een meld- of informatieplicht. Dit staat in het Besluit activiteiten leefomgeving. Of een melding of informatieplicht nodig is controleert u via de check of vraagt u direct aan via www.omgevingswet.overheid.nl/home.
14. Realisatie zonnepark en Landschappelijk inpassingsplan
Het zonnepark is vóór 1 januari 2030 gerealiseerd en in werking. Deze verplichting omvat ook de realisatie van het energieopslagsysteem en het landschappelijk inrichtingsplan. Het zonnepark en de landschappelijke inpassing worden beheerd conform het landschappelijk inrichtingsplan.
15. Geldigheid vergunning
Het zonnepark (zonnepanelen, installaties, hekwerken en andere constructies) worden verwijderd na een termijn van maximaal 25 jaar. Deze termijn vangt aan één jaar na de aanvang van de werkzaamheden, of zo veel eerder als dat de bouw is gereed gemeld;

De onderdelen van het landschappelijk inrichtingsplan die betrekking hebben op 'versterken bestaande houtwallen' worden ook na het verstrijken van de termijn van 25 jaar onderhouden en in stand gehouden;
16. Energieopslagsysteem
Het energieopslagsysteem wordt gerealiseerd en in stand gehouden conform de beschrijving in de aanvraag omgevingsvergunning en de

Onderbouwing fysieke leefomgeving buitenplanse omgevingsactiviteit, inclusief toepassing van de maatregelen beschreven in bijlage 7, 'Toetsing aan PGS-37-1-richtlijn'.

17.	Grondwaterbescherming	Toegepaste materialen die bloot staan aan de buitenlucht zijn niet-uitloogbaar of voorzien van een niet-uitloogbare coating;
18.	Lichtreflectie	Zonnepanelen zijn voorzien van getextureerd glas en antireflectieve coating;
19.	Natuur	De maatregelen genoemd in par. 4.8.3 van de Onderbouwing fysieke leefomgeving buitenplanse omgevingsactiviteit worden toegepast;

BIJLAGE 2: MOTIVERING EN OVERWEGINGEN

Hier leest u hoe wij tot dit besluit zijn gekomen en welke regelgeving we hebben gebruikt.

Uw aanvraag is compleet

Uw aanvraag voor een omgevingsvergunning voldoet aan de landelijke regelgeving voor het aanleveren van voldoende gegevens.

Uw aanvraag bevat de volgende activiteiten

- Afwijken van regels in het omgevingsplan
- Bouwactiviteit (omgevingsplan)

Wij hebben uw aanvraag inhoudelijk beoordeeld

Hiervoor geldt standaard een beslistermijn van acht weken. De beslistermijn hebben wij éénmalig verlengd met zes weken. Wij hebben de beslistermijn uitgesteld omdat we dit met u hebben afgesproken.

U heeft met de omwonenden overlegd

Voor deze aanvraag heeft overleg plaatsgevonden met omwonenden en andere betrokkenen. Het verslag van dit overleg is als bijlage toegevoegd bij dit besluit en maakt ook onderdeel uit van dit besluit.

De gemeenteraad heeft positief geadviseerd

De gemeenteraad heeft op positief geadviseerd over het project. Het advies is opgenomen in de overwegingen bij de bouwactiviteit (omgevingsplan).

U ontvangt van ons de omgevingsvergunning

Het besluit om u de omgevingsvergunning te geven, nemen wij op basis van de aanvraag, de overwegingen per activiteit (bijlage 3) en de ontvangen documenten (bijlage 4). Bij deze vergunning horen voorschriften (bijlage 1). De bijlagen maken onderdeel uit van dit besluit.

Wij hebben gebruik gemaakt van de volgende wet- en regelgeving

- Paragraaf 5.1.3 van de Omgevingswet waarin regels zijn genoemd om de aanvraag te beoordelen
- Paragraaf 16.5.2 van de Omgevingswet, waarin de reguliere voorbereidingsprocedure wordt beschreven met een termijn van acht weken
- Artikel 5.34 van de Omgevingswet waarin staat in welke gevallen voorschriften verbonden kunnen worden aan de omgevingsvergunning
- Artikel 4:15, lid 2 van de Algemene wet bestuursrecht, om de beslistermijn uit te stellen
- Artikel 16.64, lid 2 van de Omgevingswet, om de beslistermijn eenmalig te verlengen met zes weken
- Artikel 7.4 van de Omgevingsregeling, waarmee gestimuleerd wordt om bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning aan participatie te doen
- Artikel 4.21 van het Omgevingsbesluit, waarin staat dat de gemeenteraad in bepaalde gevallen bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit mag adviseren
- Artikel 16.79, lid 1 onder a van de Omgevingswet, waarin staat dat de omgevingsvergunning in werking treedt na de dag waarop het besluit is bekend gemaakt

BIJLAGE 3: OVERWEGINGEN PER ACTIVITEIT

Bouwactiviteit (omgevingsplan)

Uw aanvraag voor een omgevingsvergunning hebben wij getoetst aan onderstaande regels en eisen.

Uw project is getoetst aan het omgevingsplan, onderdeel Buitengebied Deventer, 1e herziening

Een commercieel zonnepark is niet toegestaan binnen de agrarische bestemming. Advies gasleidingbeheerder is nodig. De archeologische dubbelbestemming zit deels op het perceel, maar het zonnepark heeft daar geen invloed op.

Wij willen meewerken aan het realiseren van het zonnepark. Meer hierover leest u bij 'Afwijken van regels in het omgevingsplan'.

Uw project voldoet aan de welstandseisen

Dit is vastgesteld door de welstandscoördinator op 30 september 2025.

Uw project voldoet aan de gemeentelijke regels over bodem

Het project is getoetst aan de regels over bodem in het omgevingsplan.

Uw project voldoet aan de gemeentelijke regels voor waterberging

Het project is getoetst aan de regels over waterberging in het omgevingsplan. Aan deze omgevingsvergunning zijn wel voorschriften verbonden. Kijk bij de voorschriften wat dit voor u betekent.

Wij hebben gebruik gemaakt van de volgende wet- en regelgeving

Meer informatie hierover kunt u vinden op wetten.overheid.nl.

- Artikel 5.1, lid 1, onder a van de Omgevingswet, waarin staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning deze activiteit uit te voeren
- Artikel 5.21, lid 1, onder a van de Omgevingswet waarin staat dat de omgevingsvergunning wordt verleend met toepassing van de in het omgevingsplan gestelde regels
- Artikel 8.0a, lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, waarin staat dat de omgevingsvergunning alleen verleend kan worden als de activiteit niet in strijd is met het omgevingsplan
- Artikel 22.26 van het Omgevingsplan, waarin staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een bouwactiviteit uit te voeren en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken
- Omgevingsplan, onderdeel Buitengebied Deventer, 1e herziening, bestemming Agrarisch, dubbelbestemming Leiding - Gas - 2, dubbelbestemming Waarde - Archeologie – 2
- Artikel 4.106 van de Omgevingsverordening Overijssel 2024, waarin staat onder welke voorwaarden de zelfstandige opstelling van zonnepanelen in de groene omgeving kan worden toegestaan
- Meer informatie over het omgevingsplan kunt u vinden op www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart

Conclusie

Uw project voldoet aan de regels en eisen. Daarom ontvangt u van ons de gevraagde omgevingsvergunning voor de 'Bouwactiviteit (omgevingsplan)'.

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Uw aanvraag voor een omgevingsvergunning hebben wij getoetst aan onderstaande regels en eisen.

Het plan voldoet niet aan de bestemmingsomschrijvingen die zijn toegestaan conform het omgevingsplan. Een commercieel zonnepark is niet toegestaan binnen de agrarische bestemming. Advies gasleidingbeheerder is nodig. De archeologische dubbelbestemming zit deels op het perceel, maar het zonnepark heeft daar geen invloed op.

Wij hebben alle belangen afgewogen

Zo hebben wij het algemeen belang, uw belangen en ook de belangen van omwonenden en (eventuele) andere belanghebbenden gewogen.

Wij vinden dat deze belangen niet onevenredig worden aangetast. Wij werken daarom mee aan een afwijking van het omgevingsplan.

Deventer streeft ernaar om in 2030 de CO₂-uitstoot met 55% te hebben verminderd ten opzichte van 1990. In 2050 draagt Deventer bij aan de landelijke ambitie om klimaatneutraal zijn. Landelijk wordt gestreefd nul netto CO₂-uitstoot in 2050. Voor Deventer houdt dat in dat we het gebruik van fossiele brandstoffen voor verwarmen, koken, productie van stroom, industriële processen en vervoer tot een minimum willen beperken. Dat we toewerken naar een nagenoeg fossielvrije samenleving. Onderdeel van deze opgave is het opwekken van duurzame energie, zoals zonne-energie. Het is daarom denkbaar om in de groene omgeving zonnenvelden te realiseren, mits deze landschappelijk goed zijn ingepast en mits er voldoende zicht is op aansluiting op het energienet en voldoende capaciteit op het energienet om de energie van het zonnenveld in ontvangst te nemen.

In RES 1.0 zet Deventer in op het jaarlijks opwekken van 212 GWh duurzame energie in 2030, waarvan 63 GWh zonne-energie afkomstig van andere bronnen dan zonnepanelen op daken van woningen. Het genoemde doel wordt momenteel niet gehaald (tussenstand 2025 is ca. 40 GWh). Zonnepark Bussinksweg levert met een verwachte jaarlijkse opwek van 2,49 GWh een bescheiden maar noodzakelijke bijdrage aan de RES-doelstellingen.

Zonnepark Bussinksweg is gelegen op de rand van het oude hoevenlandschap en het jonge ontginningenlandschap. Met name het jonge ontginningenlandschap wordt in de Omgevingsvisie Deventer (2019) gezien als kansrijk voor het realiseren van energielandschappen. Het plan is uitgewerkt conform de Uitgangspunten zonneparken Deventer (2019) en de Kwaliteitsimpuls zonneparken (art. 4.106 Omgevingsverordening Overijssel 2024).

Een zonnepark, ook het zonnepark Bussinksweg, heeft in het algemeen geen overlast voor de omgeving tot gevolg. Er is geen sprake van geluidhinder, geurhinder of een verminderde luchtkwaliteit. Het aantal vervoersbewegingen is naar verwachting beperkt. Zonnepanelen zijn geen risicovolle installaties. Hinder als gevolg van schittering wordt beperkt door de oriëntatie van de zonnepanelen op het zuiden en de hoek waaronder zij geplaatst zijn (15 graden), en verder afschermende beplanting. De batterij is mogelijk een risicobron, maar is op voldoende afstand geplaatst van de dichtst bij gelegen woning (meer dan 50 m).

Rondom het plangebied is sprake van 10 à 15 (agrarische bedrijfs)woningen. Deze zijn gelegen op afstanden variërend van ca. 70 m tot ca. 400 m. De meeste woningen liggen op afstanden van 200 m en verder. Als gevolg van de betrekkelijk kleine omvang van het zonnepark, de landschappelijke inpassing ervan, de deels lage ligging van het plangebied en de diverse landschapselementen in de omgeving (o.a. laanbeplanting en houtwallen) die het rechtstreeks zicht beperken, kan gesteld

worden dat er slechts beperkt hinder is voor de omgeving als gevolg van het zonnepark. Hoewel draagvlak in de omgeving geen vereiste is, heeft initiatiefnemer in de planvorming voldoende rekening gehouden met de belangen van omwonenden.

Uitwerking plannen algemeen

Het plan is uitgewerkt in een zuidopstelling van de zonnepanelen. Het plangebied wordt doorkruist door enkele gasleidingen; hier worden geen zonnepanelen aangebracht. Het plangebied wordt landschappelijk ingepast met nieuwe houtwallen en het versterken van bestaande houtwallen. Als aanvullende kwaliteitsimpuls wordt kruidenrijk grasland gerealiseerd ter plaatse van de gasleidingen en worden poelen gerealiseerd.

Netcongestie

Het plan voorziet in een energieopslagsysteem (EOS, oftewel een batterij). Hierin kan de opgewekte stroom tijdens piekmomenten worden opgeslagen zonder het net verder te belasten. Initiatiefnemer heeft met de netbeheerder, Enexis, een capaciteitsbeperkend contract gesloten. Hierbij kan de netbeheerder sturen op de mate waarin het zonnepark stroom afgeeft aan het net. Hiermee is voldoende aannemelijk dat het zonnepark netcongestie niet zal verergeren.

Lokaal eigendom

Vrij Op Naam heeft zich in de intentiefase ingespannen om lokaal eigendom te realiseren. Daartoe heeft Vrij Op Naam gesprekken gevoerd met o.a. een buurtvereniging en Noaber Energie. De buurtvereniging heeft aangegeven geen ruimte te hebben om een rol te pakken in de exploitatie van het zonnepark. Noaber Energie had tot voor kort geen financiële ruimte om deel te nemen aan dit project, maar dankzij ondersteuning van de gemeente (Subsidieverordening Ondersteuning lokale energie initiatieven gemeente Deventer, nota 2025-457) heeft Noaber wel zicht op financiële ruimte. Vrij Op Naam en Noaber gaan verder in gesprek. Verder biedt Vrij Op Naam in ieder geval aan dat omwonenden een Paneel Op Naam kunnen verwerven en zo mee kunnen profiteren van het zonnepark. Om een en ander te borgen bevat de anterieure overeenkomst een verplichting voor Vrij Op Naam om zich ook na het sluiten van de anterieure overeenkomst en na het verlenen van de omgevingsvergunning te blijven inzetten voor lokaal eigendom.

Haalbaarheid algemeen

Uit oogpunt van milieu, landschap, archeologie, bereikbaarheid en natuur zijn er geen bezwaren tegen het zonnepark.

Conclusie

Het plan is voldoende uitgewerkt en de haalbaar. Met de belangen van omwonenden is bij de planvorming rekening gehouden. Het plan voldoet aan de Omgevingsverordening Overijssel en aan gemeentelijk beleid. Provincie en waterschap hebben geen bezwaar.

Zienswijzen omwonenden

Naar aanleiding van de publicatie van de ingediende aanvraag hebben de bewoners van twee woningen in de omgeving een zienswijze ingediend (hierna: indieners 1 en indieners 2). Op de voorliggende aanvraag is de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing en formeel is er daarom geen gelegenheid om een zienswijze in te dienen. Uit oogpunt van zorgvuldigheid wordt hieronder kort op de zienswijzen ingegaan.

De zienswijzen zijn deels hetzelfde en worden hieronder gezamenlijk kort samengevat:

1. Procedureel:
 - a. Er is een bindend advies van de gemeenteraad en van Gedeputeerde Staten nodig;
 - b. Indieners verzoeken om toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.
2. Provinciaal beleid:
 - a. Het plan voldoet niet aan de regels over zonneparken in de Omgevingsverordening Overijssel 2024;
 - b. Specifiek voldoet het plan niet aan de overgangsregeling van de Omgevingsverordening, doordat het principebesluit is vervallen.
3. Participatie:
 - a. De participatie is minimaal en formeel geweest;
 - b. Omwonenden hadden geen echte invloed.
4. Landschap:
 - a. Er is sprake van een blijvende aantasting van landelijk coulissenlandschap;
 - b. Zicht op zonnepanelen onvermijdelijk, ondanks landschappelijke inpassing;
 - c. De historische en recreatieve waarde van het landschap wordt ondermijnd;
 - d. Er zijn al drie zonneparken binnen 4,5 km van de locatie. Dit tast het agrarisch karakter van het gebied aan.
5. Netcongestie en technische haalbaarheid:
 - a. Er onzekerheid over de aansluiting op het energienet voor 2030;
 - b. Er is verwarring over het 'minimaliseren' of 'niet verergeren' van netcongestie.
6. Lokaal eigenaarschap:
 - a. Er is geen garantie dat 50% lokaal eigenaarschap wordt behaald;
 - b. Er is geen animo uit de buurt en Noaber wil alleen deelnemen met subsidie;
 - c. De termen 'lokaal' en 'eigenaarschap' zijn niet transparant.
7. Commercieel belang vs. maatschappelijk belang:
 - a. Het plan is opbrengstgedreven en biedt geen voordeel voor omwonenden;
 - b. De lasten zijn geheel voor omwonenden.
8. Ecologische bezwaren:
 - a. Het veldonderzoek heeft slechts gedurende een dag in de winter plaatsgevonden;
 - b. Landgoed Hemelzicht is niet meegenomen in de analyse.

Over de zienswijzen wordt het volgende overwogen:

1. Procedureel:
 - a. Het klopt dat een bindend advies van de gemeenteraad nodig is. De raad is daarom verzocht dit advies te geven. **De gemeenteraad heeft op positief geadviseerd over het project.** Een bindend advies van Gedeputeerde Staten is echter niet nodig. Namens Gedeputeerde Staten is tijdens de voorbereiding met de plannen ingestemd en daardoor is bindend advies van Gedeputeerde Staten niet meer nodig.

- b. De uitgebreide voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht moet of kan slechts in enkele gevallen toegepast worden, te weten:
 - i. Verplicht: als de wet dit voorschrijft. Dat is bij het voorliggende plan niet het geval;
 - ii. Mogelijk: als initiatiefnemer daarom verzoekt of daarmee instemt. Dat is bij het voorliggende plan niet het geval;
 - iii. Mogelijk: bij plannen die aanzienlijke gevolgen (kunnen) hebben op de fysieke leefomgeving en waartegen naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen zullen hebben. Dit is bij het voorliggende plan niet het geval. Een zonnepark heeft geen aanzienlijke gevolgen voor de omgeving. Er is geen sprake van geuroverlast, luchtvervuiling, gevaar voor de omgeving en verkeersoverlast; er is niet tot nauwelijks geluidsoverlast; en de gevolgen van uitzicht en lichtschittering zijn beperkt (die daarover elders in deze motivering en onderbouwing van de Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties, bijlage bij dit besluit). Daarbij wordt overwogen dat toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure, met de mogelijkheid van het indienen van zienswijzen, geen nieuwe inzichten gaan opleveren ten opzichte van de al plaatsgevonden participatie en de door omwonenden ingediende zienswijzen naar aanleiding van de publicatie van de vergunningaanvraag.

2. Provinciaal beleid:

- a. Het plan voldoet aan de regels over zonneparken in de Omgevingsverordening Overijssel 2024. Dit is onderbouwd in de onderbouwing van de Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties, bijlage bij dit besluit.
- Ten aanzien van het principebesluit wordt opgemerkt dat de daarin genoemde termijn van 6 maanden niet tot gevolg heeft dat het principebesluit vervalt. De termijn is opgenomen zodat de gemeente de vrijheid heeft om plannen na verloop van tijd te herbeoordelen. Daar is in het voorliggende geval geen sprake van. Bovendien zijn gemeente en initiatiefnemer na het principebesluit met elkaar in overleg getreden en gebleven over de verdere behandeling van het initiatief. Voor een herbeoordeling was dan ook geen aanleiding. Voor het overige is het principebesluit noodzakelijkerwijs een eerste globale beoordeling van een globaal plan. In de werkwijze van gemeente Deventer is dit het startpunt voor verdere uitwerking van het plan en beoordeling daarvan. Dit heeft geresulteerd in het plan waarvoor deze vergunning is aangevraagd.

3. Participatie:

- a. Initiatiefnemer heeft conform zijn participatieplan de mogelijkheid gegeven om mee te denken. Er zijn meerdere bijeenkomsten geweest waarop omwonenden hun mening hebben kunnen geven. Dat hun mening (namelijk dat de ontwikkeling niet door zou moeten gaan) niet is overgenomen, maakt niet dat er geen participatie heeft plaatsgevonden. De minder vergaande wens om de landschappelijke inpassing van het zonnepark verbeteren, is wel overgenomen.
- b. Participatie is niet bedoeld om omwonenden een doorslaggevende stem te geven in het doorgaan van deze ontwikkeling. Het bestuursorgaan heeft zijn eigen verantwoordelijkheid om te besluiten op de ingediende aanvraag. Daarbij moeten niet alleen de belangen van omwonenden worden meegewogen, maar ook andere aspecten zoals wet- en regelgeving, beleid, de energietransitie, landschappelijke aspecten etc. De algehele afweging van deze belangen (zie ook eerder in deze

motivering) heeft als resultaat dat de aangevraagde omgevingsvergunning verleend kan worden.

4. Landschap:

- a. Er is geen sprake van een blijvende aantasting van landelijk coulissenlandschap. Het zonnepark zal namelijk (na realisatie) voor een periode van maximaal 25 jaar aanwezig zijn. Een hiertoe strekkend voorschrift is verbonden aan de vergunning. Daarnaast is het zonnepark in omvang afgestemd op het perceel dat in de bestaande situatie wordt omsloten door houtsingels en een watergang. Deze bestaande begrenzingen worden gerespecteerd.
- b. Er is op zich geen bezwaar tegen zicht op zonnepanelen. Landschappelijke inpassing betekent niet dat een initiatief geheel aan het zicht onttrokken moet worden. De landschappelijke inpassing die in het plan is opgenomen (naar omvang en toegepaste soorten) is er echter op gericht het zonnepark zo veel mogelijk uit het zicht van omwonenden te houden.
- c. De historische en recreatieve waarde van het landschap wordt niet ondermijnd. Er worden geen recreatieve verbindingen aangetast door het zonnepark en de beleving van het landschap wordt niet wezenlijk anders door dit relatief kleine, en landschappelijk ingepaste, zonnepark.
- d. Voor zover bekend is er slechts één bestaand zonnepark in de omgeving van Bathmen, namelijk zonneakker De Bathmense Landen. Er zijn weliswaar plannen voor nog twee zonneparken rondom Bathmen, maar deze zijn nog niet definitief. Mochten deze wel definitief worden, dan is er alsnog geen sprake van een aantasting van het agrarisch karakter van het bredere gebied. Verhoudingsgewijs blijft de agrarische sector de grootste gebruiker van het buitengebied. Alle genoemde zonneparken zijn bovendien vanaf geen enkele locatie op de grond in één oogopslag te zien, zodat niet gesteld kan worden dat de gezamenlijke zonneparken een grote aantasting van het buitengebied van Bathmen vormen.

5. Netcongestie en technische haalbaarheid:

- a. Het is aan initiatiefnemer om de nodige zaken te regelen om voor 1 januari 2030 het zonnepark in werking te hebben. Er is momenteel geen reden om aan te nemen dat er niet tijdig een netaansluiting met netcapaciteit geregeld kan worden. Een en ander komt echter voor risico van initiatiefnemer. De realisatie van het zonnepark voor 1 januari 2030, om te voldoen aan de overgangsregeling in de Omgevingsverordening Overijssel, is geborgd met een vergunningvoorschrift.
- b. De gemeente heeft gedurende de voorbereiding en beoordeling van de plannen gestuurd op het niet verergeren van netcongestie. Daartoe heeft initiatiefnemer een energieopslagsysteem in de plannen opgenomen en afspraken gemaakt met de netbeheerder. Hiermee is aannemelijk dat netcongestie door het plan niet wordt verergerd.

6. Lokaal eigenaarschap:

- a. Er is inderdaad geen garantie dat 50% lokaal eigenaarschap wordt behaald. Dit is ook niet vereist. Dit is sinds het vaststellen in 2019 van de Uitgangspunten zonnevelden gemeente Deventer een inspanningsverplichting. De gemeenteraad heeft dit wederom als inspanningsverplichting opgenomen in de onlangs vastgestelde Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek. Met de onlangs ook vastgestelde Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente

Deventer hebben wij goede hoop dat er alsnog een lokale partner gevonden kan worden. De afspraken met initiatiefnemer in de anterieure overeenkomst zijn mede gebaseerd op deze verordeningen. Initiatiefnemer zal zich blijven inspannen voor lokaal eigenaarschap.

- b. Het ontbreken van lokale partners in de directe omgeving is geen belemmering. Zoals blijkt uit de Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek kunnen lokale eigenaars ook verder weg binnen de gemeente worden gevonden. Mochten in het geheel geen lokale partners kunnen worden gevonden, dan is dat geen belemmering voor het doorgaan van het plan. Zoals hiervoor vermeld gaat het om een inspanningsverplichting. En ook zonder lokale partners levert dit zonnepark een bijdrage aan het RES-bod van gemeente Deventer.
- c. De termen 'lokaal' en 'eigenaarschap' zijn inmiddels uitgewerkt in de Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek.

7. Commercieel belang vs. maatschappelijk belang:

- a. Gemeente Deventer laat het aan de markt over om plannen te realiseren die bijdragen aan energietransitie in het algemeen en het RES-bod in het bijzonder. Dat een marktpartij daarbij minimaal een haalbare business case wil hebben en ook winst wil maken, is niet bezwaarlijk. Dat er geen voordeel voor omwonenden is, is niet geheel te wijten aan initiatiefnemer. Die heeft zich immers ingespannen, en blijft zich inspannen, om lokaal eigenaarschap te realiseren. Dat direct omwonenden daar geen gebruik van kunnen of willen maken, komt niet voor rekening van initiatiefnemer.
- b. Zoals onderbouwd in de motivering bij deze vergunning en de onderbouwing van de Evenwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties, zijn wij van mening dat de lasten voor de omwonenden beperkt zijn. Daarbij hebben omwonenden de mogelijkheid om financieel te participeren. Het is aan hen om te bepalen of zij daar ook gebruik van willen maken.

8. Ecologische bezwaren:

- a. Het is niet verboden om een onderzoek naar natuurwaarden te baseren op een enkel veldonderzoek gedurende een dag in de winter. Het gaat in dit geval ook om een indicatief onderzoek, dat eventueel aanleiding kan zijn voor nader onderzoek. Verder is van belang dat niet de gemeente, maar de provincie gevoegd gezag is voor vergunningen voor activiteiten ten aanzien van beschermde plant- en diersoorten. In het kader van deze omgevingsvergunning van de gemeente dient de gemeente dan ook terughoudend te zijn ten aanzien van beschermde soorten. Het is voldoende als het plan ten aanzien van beschermde soorten niet onuitvoerbaar is. Van onuitvoerbaarheid is niet gebleken. Een en ander sluit niet uit dat initiatiefnemer op een later moment een vergunning bij de provincie moet aanvragen. Onder de Omgevingswet is het toegestaan vergunningen die met hetzelfde plan te maken hebben, los van elkaar aan te vragen.
- b. Landgoed Hemelzicht is gelegen op ca. 700 m van de locatie van zonnepark Bussinksweg. Gezien de beperkte ruimtelijke effecten van het zonnepark valt niet in te zien hoe natuurwaarden op Landgoed Hemelzicht worden aangetast.

Conclusie

De zienswijzen van de omwonenden geven geen aanleiding om de vergunning niet te verlenen.

Wij hebben gebruik gemaakt van de volgende wet- en regelgeving

Meer informatie hierover kunt u vinden op wetten.overheid.nl.

- artikel 5.1, lid 1, onder a van de Omgevingswet, waarin staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning deze activiteit uit te voeren
- artikel 5.21 van de Omgevingswet waarin de beoordelingsregels zijn genoemd voor een omgevingsplanactiviteit

Conclusie

Voor de activiteit 'Afwijken van regels in het omgevingsplan' ontvangt u van ons de gevraagde omgevingsvergunning.

BIJLAGE 4: DOCUMENTEN

Bij de omgevingsvergunning met zaaknummer Z2025-00003490 horen de onderstaande documenten. Deze documenten maken onderdeel uit van dit besluit.

<i>Nr.</i>	<i>Ontvangstdatum</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Document nr.</i>
1.	1 april 2025	Bijlage 3 - Communicatie- en procesparticipatieplan.pdf	D2025-00043263
2.	1 april 2025	Bijlage 6 - Soorteninventarisatie BMN02-E-15.pdf	D2025-00043264
3.	1 april 2025	Bijlage 9 - Rapport quickscan natuurwaarden.pdf	D2025-00043265
4.	1 april 2025	Bijlage 5 - Plan voor financiële participatie.pdf	D2025-00043266
5.	1 april 2025	Bijlage 10 - AERIUS-projectberekening realisatiefase.pdf	D2025-00043268
6.	1 april 2025	Bijlage 13 - Watertoets - Normale procedure (2023).pdf	D2025-00043269
7.	18 september 2025	Bijlage 12 - Duiding uitgangspunten AERIUS-calculaties UPDATE	D2025-00111541
8.	18 september 2025	Bijlage 11 - AERIUS-projectberekening exploitatiefase UPDATE	D2025-00111542
9.	18 september 2025	Bijlage 1.1 - Inpassings- en beheerplan	D2025-00111543
10.	27 september 2025	(nagekomen 27-9-2025) Samenvatting 001	D2025-00115713
11.	27 september 2025	(Nagekomen 27-9-2025) Tekening Bijlage 2B - Duiding houtwallen en houtsingels	D2025-00115714
12.	1 april 2025	Bijlage 7 - Toetsing PGS 37-1 EOS Bussinksweg Bathmen	D2025-00043273
13.	27 september 2025	(Nagekomen 27-9-2025) Rapport Bijlage 1 - Inpassingsplan en beheerplan 24092025	D2025-00115715
14.	27 september 2025	(Nagekomen 27-9-2025) Rapport Bijlage 14 - Anterieure overeenkomst Zonnepark Bussinksweg	D2025-00115716

15.	27 september 2025	(Nagekomen 27-9-2025) Rapport Onderbouwing fysieke leefomgeving buitenplanse omgevingsplanactiviteit 26- 09-2025	D2025-00115717
-----	-------------------	---	----------------

De heer

Z2025-00003490
ons kenmerk

-
uw kenmerk

30 september 2025
datum

T. Pol
contactpersoon

Legesaanslag
onderwerp

Geachte heer ,

U heeft op 1 april 2025 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor het realiseren van een zonnepark aan Bussinksweg, 7437 Bathmen (kadastrale aanduiding Bathmen, sectie E, nr. 15). De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z2025-00003490.

Wij brengen u kosten in rekening

Hierbij ontvangt u de legesaanslag met de betalingsgegevens. Op deze legesaanslag staat ook hoe u bezwaar kunt maken tegen de kosten. De kosten zijn als volgt berekend:

Uitgangspunten voor berekening		Hoeveelheid
Activiteiten/onderdelen		Legeshoofdstuk
		Bedrag
		Totaal
		€ 0,00

Hoe kunt u de kosten betalen?

Dit kan door het totaalbedrag over te maken naar rekeningnummer NL47BNGH028.51.56.713 van de Regionale Belastingssamenwerking in Deventer (rekeninghouder is de gemeente Deventer) onder vermelding van 20251003490[**LET OP: ER IS GEEN VORDERINGSFORMULIER GEKOPPELD. DOE DIT ALSNOG ANDERS WORDEN ER GEEN LEGES IN REKENING GEBRACHT.**].

Wij vragen u binnen 30 dagen de kosten te betalen

Betaalt u niet op tijd, dan brengen wij mogelijk extra kosten in rekening. De termijn van 30 dagen start na de verzenddatum van deze legesaanslag.

Bent u het niet eens met deze legesaanslag?

Neem dan contact met ons op. Wij kunnen het bedrag uitleggen en zonodig een fout herstellen. Bent u het niet eens met het bedrag, dan kunt u bezwaar maken. Zorg er voor dat wij uw bezwaarschrift ontvangen binnen zes weken na de verzenddatum van deze legesaanslag. Het indienen van een bezwaarschrift schort de verplichting tot betaling niet op.

In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:

- uw naam, adres en uw telefoonnummer
- een duidelijke omschrijving tegen welke legesaanslag u bezwaar maakt. U kunt bijvoorbeeld de datum en ons kenmerk van het besluit noemen of een kopie van deze legesaanslag meesturen
- de reden waarom u bezwaar maakt
- de datum en uw handtekening

Het bezwaarschrift moet u indienen bij de heffingsambtenaar van de gemeente Deventer, Postbus 5000, 7400 GC te Deventer. Bezwaar indienen kan ook digitaal via www.deventer.nl/loketten/digitaal-loket/bezwaarschrift-indienen.

Heeft u vragen over deze legesaanslag?

Neem dan contact op met Thylen Pol, telefoonnummer 14 0570. Is er sprake van een fout en moet de aanslag daarom gewijzigd worden? Stuur dan een mail naar juristenteamov@deventer.nl. Wilt u hierbij het zaaknummer Z2025-00003490 noemen?

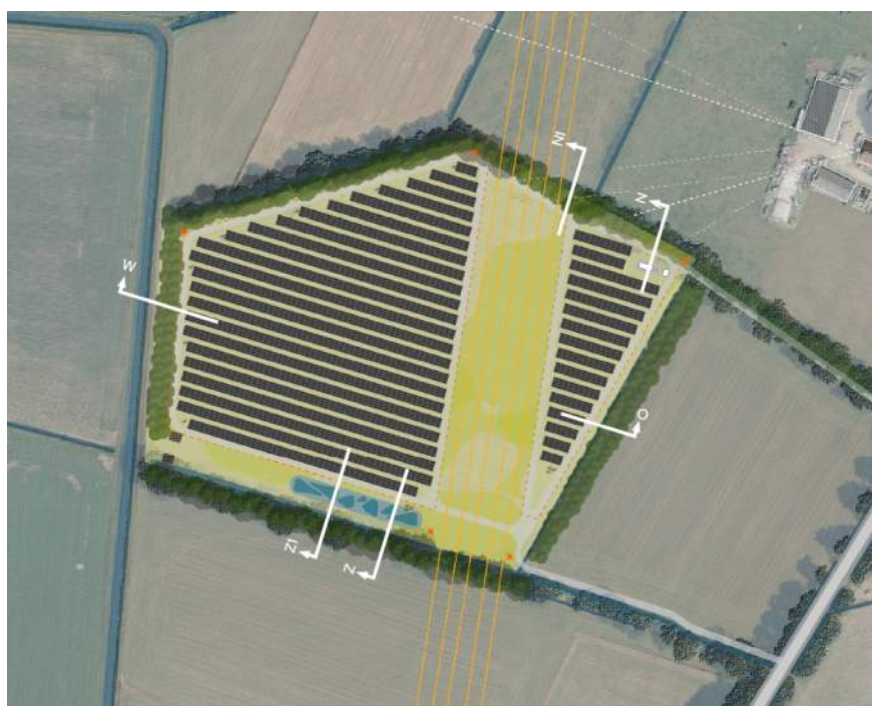
Met vriendelijke groet,
Namens de heffingsambtenaar,

L. Ormel
teamleider Omgevingsvergunningen

Onderbouwing fysieke leefomgeving buitenplanse omgevingsactiviteit

Zonnepark Bussinksweg incl. Energieopslagsysteem

Vrij op Naam Zonneparken BV
Bezoekadres: Ericssonstraat 2, 5121 ML Rijen

E: info@vrijopnaam.nl
W: www.vrijopnaamzonneparken.nl
T: 085-0516881

Oktober 2025

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Projectgebied	4
1.3 Juridische Kaders	5
1.3.1 Buitenplanse omgevingsplanactiviteit	5
1.3.2 Reikwijdte fysieke leefomgeving	6
1.3.3 Milieubelastende activiteit (MBA)	6
1.3.4 Mer-/mer-beoordeling.....	7
1.3.5 Bevoegd gezag.....	7
1.3.6 Participatie.....	7
1.3.7 Procedure	8
1.4 Leeswijzer	8
2 Beleid en regelgeving	9
2.1 Mondiaal en Europees beleid	9
2.1.1 Mondiaal klimaatakkoord.....	9
2.1.2 Europese Klimaatwet.....	10
2.1.3 Conclusie mondiaal en Europees beleid	11
2.2 Rijksbeleid	11
2.2.1 Energieakkoord voor duurzame groei	11
2.2.2 Energierapport 2016	12
2.2.3 Nationaal Klimaatakkoord 2019	13
2.2.4 Nationale Klimaatwet	13
2.2.5 Nationale Omgevingsvisie	14
2.2.6 Conclusie Rijksbeleid	15
2.3 Provinciaal beleid	16
2.3.1 Omgevingsvisie Provincie Overijssel	16
2.3.2 Provinciale Omgevingsverordening Overijssel	17
2.3.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel	18
2.3.4 Uitvoeringsprogramma Nieuwe Energie Overijssel	31
2.3.5 Handreiking zonnevelden (april 2020)	31
2.3.6 Conclusie Provinciaal beleid	35
2.4 RES-regio West-Overijssel	35
2.4.1 Regionale Energie Strategie	35
2.4.2 Conclusie beleid RES-regio West-Overijssel	36
2.5 Gemeente Deventer	36
2.5.1 Omgevingsvisie Deventer	36
2.5.2 Uitgangspunten zonneparken Deventer	37
2.5.3 Deventer aandeel in RES-bod West-Overijssel	41
2.5.4 Conclusie gemeentelijk beleid	42
2.6 Conclusie	42
3 Beschrijving huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling.....	44
3.1 Beschrijving huidige situatie.....	44
3.1.1 Functionele structuur	44
3.1.2 Zichtbaarheid	48
3.2 Projectbeschrijving.....	50
3.2.1 Keuze voor een zonnepark.....	50

3.2.2 Keuze voor een energieopslagsysteem	51
3.2.3 Locatiekeuze	52
3.2.4 Planbeschrijving	52
3.2.5 Landschappelijke inpassing	55
4 Aspecten fysieke leefomgeving	56
4.1 Geluid	56
4.1.1 Toetsingskader	56
4.1.2 Onderzoek.....	56
4.1.3 Conclusie.....	56
4.2 Schittering.....	57
4.2.1 Toetsingskader	57
4.2.2 Onderzoek.....	57
4.2.3 Conclusie.....	58
4.3 Verkeer en parkeren	59
4.3.1 Toetsingskader	59
4.3.2 Onderzoek.....	59
4.3.3 Conclusie.....	60
4.4 Luchtkwaliteit en geur.....	60
4.4.1 Toetsingskader	60
4.4.2 Onderzoek.....	61
4.4.3 Conclusie.....	61
4.5 Bedrijven en milieuzonering	61
4.5.1 Toetsingskader	61
4.5.2 Onderzoek.....	62
4.5.3 Conclusie.....	63
4.6 Infrastructuur en transport.....	64
4.6.1 Toetsingskader	64
4.6.2 Onderzoek.....	64
4.6.3 Conclusie.....	66
4.7 Externe veiligheid	66
4.7.1 Toetsingskader	66
4.7.2 Onderzoek.....	67
4.7.3 Conclusie.....	70
4.8 Natuur en ecologie.....	70
4.8.1 Toetsingskader	70
4.8.2 Onderzoek.....	73
4.8.3 Conclusie.....	77
4.9 Stikstof	78
4.9.1 Toetsingskader	78
4.9.2 Onderzoek.....	79
4.9.3 Conclusie.....	79
4.10 Bodemkwaliteit	79
4.10.1 Toetsingskader	79
4.10.2 Onderzoek.....	80
4.10.3 Conclusie.....	82
4.11 Water	82
4.11.1 Toetsingskader	82
4.11.2 Onderzoek.....	82
4.11.3 Conclusie.....	86

4.12 Cultuurhistorie en archeologie	86
4.12.1 Toetsingskader	86
4.12.2 Onderzoek.....	87
4.12.3 Conclusie.....	89
4.13 Gezondheid	89
4.13.1 Toetsingskader	89
4.13.2 Onderzoek.....	90
4.13.3 Conclusie.....	90
5 Uitvoerbaarheid.....	91
5.1 Economische uitvoerbaarheid.....	91
5.1.1 Financieel-economische haalbaarheid	91
5.1.2 Kostenverhaal	91
5.1.3 Nadeelcompensatie	92
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	93
5.2.1 Participatie.....	93
5.2.2 Netinpassing als congestieverzachter.....	94
5.2.3 Advies en instemming.....	95
5.2.4 Vaststellingsprocedure	95
5.2.5 Bezwaar/beroep	95
6 Belangenafweging en conclusie.....	97
7 Bijlagen	98

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Vrij op Naam Zonneparken is voornemens een zonnepark aan te leggen op perceel BMN02-E-15, gelegen ten westen van de Bussinksweg in Bathmen, gemeente Deventer. Het zonnepark heeft een bruto ruimtebeslag van circa 2,0 hectare. Het zonnepark heeft een capaciteit van ongeveer 2,7 megawattpiek. Daarnaast wordt een energieopslagsysteem geplaatst ter ondersteuning van de lokale en regionale netbalancing.

Het beoogde zonnepark met energieopslagsysteem en bijbehorende faciliteiten kunnen niet worden gerealiseerd binnen het geldende omgevingsplan van de gemeente Deventer. Om de realisatie van het zonnepark met energieopslagsysteem mogelijk te maken, vraagt Vrij op Naam Zonneparken een omgevingsvergunning aan voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit op basis van artikel 5.1, eerste lid van de Omgevingswet (Ow).

Een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan alleen worden verleend:

- met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 8.0a, tweede lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl));
- als daarbij wordt voldaan aan de beoordelingsregels uit artikel 8.0b van het Bkl.

Deze rapportage bevat een uiteenzetting en onderbouwing van alle relevante gevolgen van de aangevraagde activiteit voor de fysieke leefomgeving en toont aan dat de activiteit enerzijds in overeenstemming is met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en anderzijds uitvoerbaar is.

1.2 Projectgebied

Het plangebied waar het zonnepark met energieopslagsysteem is beoogd, bevindt zich op de kavel gelegen tussen de adreslocaties Bussinksweg 1 en 3, 7437 TB, Bathmen (Perceel Bathmen E15, BMN02-E-15). Dit perceel bevindt zich ten noorden van de kern van Bathmen nabij de grens met de dorpen Okkenbroek en Dijkerhoek. De grond bevindt zich in agrarisch gebied en is gelegen ten westen van de Bussinksweg en ten oosten van de Ikkinksweg. De ligging van het plangebied is weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1: Situering projectgebied.

1.3 Juridische Kaders

1.3.1 Buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Wanneer een projectvoornemen niet past in het omgevingsplan, dan kan daar door middel van een omgevingsvergunning (buitenplanse) omgevingsplanactiviteit van worden afgeweken. Voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) gelden de beoordelingsregels van afdeling 8.1 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan alleen worden verleend:

- met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 8.0a, tweede lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl));
- als daarbij voldaan wordt aan de beoordelingsregels uit artikel 8.0b van het Bkl.

De grondslag voor deze beoordelingsregels ligt in artikel 5.18 en 5.21 van de Omgevingswet (Ow).

Het begrip 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' in de Ow volgt het begrip 'goede ruimtelijke ordening' uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) op. Voor de BOPA bevat de Omgevingsregeling (Or) specifieke aanvraagvereisten. De aanvrager

verstrekt bij de aanvraag de gegevens die nodig zijn om de gevolgen van die activiteit te beoordelen, met betrekking tot:

- een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- regels en instructies over omgevingsplannen;
- het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld (voor dit project niet van toepassing).

1.3.2 Reikwijdte fysieke leefomgeving

Uit artikel 1.2 van de Ow volgt welke activiteiten in elk geval tot de fysieke leefomgeving behoren. De fysieke leefomgeving omvat in ieder geval bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed en werelderfgoed.

Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden in ieder geval aangemerkt de gevolgen die kunnen voortvloeien uit:

- het wijzigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving of het gebruik daarvan;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt;
- het nalaten van activiteiten.

Hiernaast gaat het om de gevolgen voor de mens, voor zover deze gevolgen worden of kunnen worden beïnvloed door of via onderdelen van de fysieke leefomgeving. De lijst in artikel 1.2 van de Ow is niet uitputtend. Naast de in dit artikel genoemde onderwerpen behoren onderwerpen als duurzaamheid en klimaatadaptatie, gezondheid, veiligheid, natuurlijke hulpbronnen, milieu, drinkwatervoorziening, stedenbouwkundige kwaliteit en welstand tot de fysieke leefomgeving.

1.3.3 Milieubelastende activiteit (MBA)

Een milieubelastende activiteit is een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken. Hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) wijst de milieubelastende activiteiten aan waarvoor Rijksregels gelden. De activiteiten binnen onderhavig voornemen (aanleg zonnepark met energieopslagsysteem en bijbehorende faciliteiten) zijn hierin niet aangewezen als milieubelastende activiteiten.

1.3.4 Mer-/mer-beoordeling

Voor een deel van de milieubelastende activiteiten gelden de regels van milieueffectrapportage (mer). In bijlage V bij het Omgevingsbesluit (Ob) zijn in één lijst zowel de mer-plichtige als de mer-beoordelingsplichtige gevallen opgenomen en de daarvoor benodigde besluiten. De voorgenomen activiteiten komen niet voor op de lijst en daarom is een mer(bedoordelings)-plicht niet van toepassing.

1.3.5 Bevoegd gezag

Voor het verlenen van een vergunning voor een BOPA is het college van Burgemeesters & Wethouders (B&W) in principe het bevoegd gezag.

De Ow schrijft voor dat het bevoegd gezag in bepaalde gevallen advies moet vragen voor het een vergunning of een maatwerkvoorschrift verleent. De gemeenteraad van de gemeente Deventer heeft op 29-12-2023 een lijst vastgesteld met gevallen waarin verzwaard adviesrecht geldt.

Het realiseren van een zonnepark is opgenomen in Categorie A1.21:

"Het realiseren van voorzieningen voor het grootschalig opwekken van (duurzame) energie, zoals windturbines, grondgebonden zonnevelden, waterstofproductie- en opslag en biomassacentrales."

In maart 2019 heeft de gemeente Deventer uitgangspunten vastgesteld voor de realisatie van zonneparken op land. In deze uitgangspunten wordt beschreven dat aanvragen voor zonneparken worden getoetst aan de gestelde voorwaarden, waaronder landschappelijke inpassing en participatie. Bij een positieve beoordeling wordt een intentieovereenkomst gesloten en wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de ontwikkeling.

Een verdere beschrijving van de in Deventer geldende gemeentelijke beleidsuitgangspunten ten aanzien van zonneparken is te vinden in Paragraaf 2.5.2 van dit document.

1.3.6 Participatie

In maart 2019 heeft de gemeente Deventer uitgangspunten vastgesteld voor de realisatie van zonneparken op land. In deze uitgangspunten wordt beschreven dat participatie een belangrijk onderdeel is van de ontwikkeling van zonneparken. Een initiatiefnemer heeft een inspanningsverplichting om draagvlak te verwerven bij de omgeving. Draagvlak wordt niet vooraf gekwantificeerd, maar de omgeving moet

worden betrokken door middel van een passend participatietraject. Dit traject moet inzicht geven in de mate waarin de omgeving betrokken is bij de totstandkoming van het project, welke middelen hiervoor zijn ingezet en hoe de resultaten van het traject zijn teruggekoppeld. Hierbij dient minimaal trede 3 van de participatieladder te worden toegepast, waarbij de omgeving actief wordt betrokken bij de planvorming en uitwerking en haar adviezen kan delen met de initiatiefnemers. Een verdere beschrijving en toelichting van deze uitgangspunten is eveneens te vinden in Paragraaf 2.5.2 van dit document.

1.3.7 Procedure

Voor onderhavig planvoornemen geldt in beginsel de reguliere BOPA-procedure. De reguliere procedure kent een standaard beslistermijn van acht weken. Het bevoegd gezag (de gemeente Deventer) heeft aangegeven de reguliere procedure te willen volgen. Bevoegd gezag heeft de mogelijkheid de beslistermijn met zes weken te verlengen. Vervolgens is bezwaar en beroep mogelijk. Een vergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit dient binnen 5 jaar in het omgevingsplan te worden verwerkt. Deze verplichting geldt pas vanaf 1 januari 2032, wat betekent dat de te verlenen vergunning vanaf die datum in het omgevingsplan moet zijn verwerkt.

1.4 Leeswijzer

Dit hoofdstuk vormt de inleiding tot het planvoornemen. In Hoofdstuk 2 komt een beschrijving van beleid en regelgeving aan de orde op alle relevante (overheids)niveaus. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de huidige planologische situatie en de voorgenomen ontwikkeling. In Hoofdstuk 4 staan de planaspecten met betrekking tot de fysieke leefomgeving centraal. Hoofdstuk 5 biedt vervolgens een toelichting op de financieel-economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid. Hoofdstuk 6 geeft ten slotte de belangenafweging en conclusies weer in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

2 Beleid en regelgeving

Dit hoofdstuk beschrijft beleid en wet- en regelgeving specifiek op het gebied van duurzame energie en ruimtelijke ordening. Hierbij komen eveneens nut en noodzaak van zonne-energie aan de orde, in het licht van de doelstellingen van Rijk, provincie en gemeente op het gebied van de productie van hernieuwbare energie.

2.1 Mondiaal en Europees beleid

2.1.1 Mondiaal klimaatakkoord

Klimaatverandering is een mondiale uitdaging en vereist dan ook een mondiale respons. Deze respons verscheen in december 2015 toen op de eenentwintigste klimaatconferentie in Parijs (COP21) in totaal 195 landen, waaronder Nederland, instemden met een klimaatakkoord. Hieronder volgen de belangrijkste punten uit dit akkoord:

- de gemiddelde temperatuur op de aarde mag niet meer dan 2 graden Celsius stijgen ten opzichte van de pre-industriële periode. Landen streven ernaar de temperatuurstijging zelfs te limiteren tot maximaal 1,5 graden Celsius;
- de partijen zullen zo snel mogelijk hun best doen om de uitstoot van broeikasgassen en schadelijke stoffen te verminderen in combinatie met de beschikbare technieken van dat moment. Hierbij wordt rekening gehouden met verschillen tussen landen;
- er is extra inzet nodig om negatieve gevolgen van klimaatverandering aan te pakken en de hoeveelheid broeikasgassen terug te brengen zonder dat dit de voedselproductie in gevaar brengt;
- alle partijen moeten financieel bijdragen aan het verlagen van de hoeveelheid broeikasgassen en onderzoek doen naar klimaatbestendige ontwikkelingen;
- voor de klimaatconferentie van 2025 moeten de partijen van de klimaatovereenkomst van Parijs zich samen ten doel stellen elk jaar minstens 100 miljard dollar (91 miljard euro) ter beschikking te stellen aan armere landen die economisch moeite hebben de klimaatdoelstellingen te halen. Het geld zou vanaf 2020 beschikbaar moeten zijn;
- het verdrag is bindend en de landen verplichten zich het na te leven.

Zes jaar na het Akkoord van Parijs is tijdens de zesentwintigste klimaatconferentie van Glasgow (COP26) de balans opgemaakt en zijn aangescherpte afspraken vastgelegd. Hieronder de belangrijkste punten:

- in lijn met de temperatuurdoelstelling van Parijs (beneden +2 graden en indien mogelijk +1,5 graden) moeten de deelnemende landen uiterlijk eind 2022 met herijkte klimaatdoelen voor 2030 komen;
- er wordt een oproep gedaan de inspanningen op te voeren in het geleidelijk verminderen van het steenkoolgebruik en een einde te maken aan subsidies voor fossiele brandstoffen;
- er gaat meer geld naar de ontwikkelingslanden om klimaatverandering tegen te gaan, vanuit de EU alleen al € 100 miljoen;
- afgesproken wordt de ontbossing tegen 2030 te stoppen en om te keren;
- afgesproken wordt methaanuitstoot te verminderen;
- regels zijn afgesproken die voortvloeien uit het Akkoord van Parijs, waaronder het opzetten van een mondiaal handelssysteem voor CO₂-emissierechten.

In november 2022 heeft de zevenentwintigste klimaatconferentie van Sharm-el-Sheikh (COP27) plaatsgevonden. Het belangrijkste resultaat is dat de landen het eens zijn geworden over de oprichting van een wereldwijd fonds voor landen die kwetsbaar zijn voor de gevolgen van klimaatverandering. Het in 2015 in Parijs vastgestelde streven om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graad ten opzichte van de pre-industriële periode is overeind gebleven, maar nadere afspraken om dit doel binnen bereik te brengen, zijn niet gemaakt.

2.1.2 Europese Klimaatwet

Ook op Europees niveau zijn doelstellingen geformuleerd en vastgelegd om klimaatverandering tegen te gaan. Het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie (EU) hebben op 28 juni 2021 de Europese Klimaatwet vastgesteld. Met de vaststelling is de doelstelling om in 2030 40% minder CO₂ uit te stoten dan in 1990, verhoogd naar 55%. Ook is vastgelegd dat de EU in 2050 klimaatneutraal dient te zijn.

Voor de productie en bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen is algemeen beleid vastgelegd in de richtlijn hernieuwbare energie (2009/28/EG). Deze vereist dat de EU tegen 2030 ten minste 32% van haar totale energiebehoeften met hernieuwbare energie vervult en bouwt voort op de reeds geboekte vooruitgang, waaronder de verwezenlijking van de EU-doelstelling van 20% hernieuwbare energie in 2020. Het tussendoel voor 2020 lijkt te zijn behaald gezien het aandeel van 21,3% in dat jaar.

2.1.3 Conclusie mondiaal en Europees beleid

Het planvoornemen voor zonnepark Bussinksweg Bathmen met energieopslagsysteem past binnen mondiaal en Europees beleid, omdat het zou zorgen voor opwek van duurzame (fossielvrije) energie. Dit leidt tot vermeden CO₂-emissies en een groeiend aandeel energie uit hernieuwbare bronnen. Het voornemen draagt zodoende bij aan het behalen van doelen uit het Klimaatakkoord van Parijs en de Europese Klimaatwet.

2.2 Rijksbeleid

2.2.1 Energieakkoord voor duurzame groei

De Nederlandse energiehuishouding moet duurzamer en minder afhankelijk worden van eindige fossiele brandstoffen, aldus het Energierapport 2015. Energie is een noodzakelijke voorwaarde voor het functioneren van de samenleving in al haar facetten. Afnemers moeten kunnen rekenen op betrouwbare energie tegen concurrerende prijzen. Met het oog op het klimaat en de afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen is een overgang naar een duurzame energiehuishouding nodig.

In Nederland is de energiesector verantwoordelijk voor meer dan twintig procent van de broeikasgasuitstoot. De emissie van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse energievoorziening betekent een forse inspanning. Deze ambities sluiten aan bij in Europees verband geformuleerde doelstellingen waaraan de lidstaten zich hebben gecommitteerd, zie ook paragraaf 2.1. In 2013 hebben ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties en financiële instellingen zich verbonden aan het Energieakkoord voor duurzame groei (hierna: Energieakkoord). Met het Energieakkoord komt een duurzame energievoorziening een stap dichterbij.

In het Energieakkoord is vastgelegd dat in 2020 ten minste 14% van alle energie duurzaam moet zijn opgewekt met een verdere stijging van dit aandeel naar ten minste 16% in 2023. Het doel van het akkoord is bovendien dat het nieuwe banen oplevert en een positief effect heeft op de energierekening van consumenten. In het akkoord zijn tien pijlers opgenomen die moeten leiden tot een duurzame energiehuishouding. Het opschalen van hernieuwbare-energie-opwekking vormt één van deze pijlers.

2.2.2 Energierapport 2016

Het Energierapport 2016 geeft aan dat Nederland voor de uitdaging staat de uitstoot van broeikasgassen drastisch terug te brengen, waarbij in de tweede helft van de 21e eeuw, zoals afgesproken in het klimaatakkoord van Parijs (2015) er mondiaal een balans moet zijn tussen de uitstoot en vastlegging van broeikasgassen (ofwel klimaatneutraliteit). Het kabinet houdt dus onverkort vast aan de Europese afspraken voor 2020, 2030 en 2050 en aan de afspraken uit het Energieakkoord die samen met milieuorganisaties, bedrijfsleven en overheden zijn gemaakt. Het Energierapport geeft daarom een integrale visie op de toekomstige energievoorziening van Nederland. Het kabinet stelt voor de transitie naar duurzame energie drie uitgangspunten centraal:

1. Sturen op CO₂-uitstootreductie;
2. Verzilveren van economische kansen die de energietransitie biedt;
3. Integreren van energie in het ruimtelijk beleid.

De Nederlandse energiehuishouding moet duurzamer en minder afhankelijk worden van eindige fossiele brandstoffen. Het kabinet wil onder meer de uitstoot van broeikasgassen in 2050 met 80-95% terugdringen op Europees niveau. In 2016 waren we voor onze energievoorziening nog voor ruim 90% afhankelijk van fossiele brandstoffen. De energietransitie biedt in die context kansen voor behoud en ontwikkeling van het Nederlandse verdienvermogen.

Volgens het Energierapport 2016 zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland zonne-energie, windenergie, bio-energie en aardwarmte. Een meer marginale rol spelen waterkracht, omgevingswarmte (warmtepompen in woningen) en energie uit het drukverschil tussen zoet en zout water (osmose-energie of 'blue energy'). Hoewel grijze energie uit fossiele energiebronnen in de komende decennia nodig blijft, zal hernieuwbare energie een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de energiemix. Zonne-energie speelt daarbij een belangrijke rol omdat installaties relatief eenvoudig te installeren zijn in tegenstelling tot bijvoorbeeld wind op zee. Daarnaast is de productie van elektriciteit middels PV-panelen een beproefde en marktrijpe technologie.

Ten slotte heeft de energietransitie alleen kans van slagen wanneer vroegtijdig en zorgvuldig het gesprek wordt aangegaan met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties over de ruimtelijke inpassing van productie, opslag en transport van energie. Zoveel als mogelijk moet gezamenlijk de afweging plaatsvinden tussen de bijdrage van een initiatief aan de energievoorziening en de overlast of risico's die dit voor omwonenden met zich meebrengt. Dit wordt de 'energiedialoog' genoemd.

2.2.3 Nationaal Klimaatakkoord 2019

Om de doelen te halen die in het Klimaatakkoord van Parijs zijn afgesproken, heeft Nederland in 2019 een nationaal Klimaatakkoord opgesteld. In Klimaatakkoord, onder regie van het kabinet, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden concrete afspraken gemaakt over de maatregelen waarmee de CO₂-uitstoot in Nederland gehalveerd kan worden. Het centrale doel is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met ten minste 49% ten opzichte van 1990. Het vergroten van de productie van hernieuwbare energie levert hier een belangrijke bijdrage aan.

Het kabinet stelde in het akkoord uit 2019 zoveel mogelijk elektriciteit te willen halen uit zon en wind. Naast wind op zee kunnen ook op land kansen worden verzilverd voor meer productie van hernieuwbare elektriciteit, hoofdzakelijk vanuit wind en zon. Voor de opgave wordt onderscheid gemaakt tussen de kleinschalige productie van zonnestroom bij voornamelijk huishoudens en de meer grootschalige productie op land en op daken, zoals gestimuleerd wordt via de landelijke regeling SDE++.

De productie van hernieuwbare energie moet verviervoudigen. De productie op zee moet worden uitgebreid en datzelfde geldt voor de productie van zonne- en windenergie op land. In de hoofdlijnen staat als doel beschreven dat in 2030 via windenergie en zonne-energie 35 Terawattuur wordt gerealiseerd. Ook wordt benadrukt dat de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk benut moet worden door meervoudig ruimtegebruik. Vraag en aanbod dienen zoveel mogelijk bij elkaar gebracht te worden. Ten slotte is gesteld dat het belangrijk is te zoeken naar functiecombinaties en aan te sluiten bij specifieke kwaliteiten van een gebied als het gaat om de inpassing van bijvoorbeeld windmolens of zonneparken.

Overheden zullen de initiatieven voor de productie van hernieuwbare elektriciteit voornamelijk aan de markt overlaten. De markt is in dit geval een verzamelterm voor alle soorten initiatiefnemers: van projectontwikkelaars tot energiecoöperaties. Het moet voor deze initiatiefnemers aantrekkelijk worden gemaakt projecten op te tuigen die concreet bijdragen aan de gestelde doelen.

2.2.4 Nationale Klimaatwet

De Eerste Kamer heeft op 28 mei 2019 het initiatiefwetsvoorstel voor de Klimaatwet aangenomen. Hierop volgend is de Klimaatwet als wet bekendgemaakt in het Staatsblad 2019, nr. 253 (Wet van 2 juli 2019). De inwerkingtreding is geregeld bij Koninklijk Besluit in Staatsblad 2019, nr. 254: de wet trad 1 september 2019 in werking (artikel 7 per 1 januari

2020). De Klimaatwet stelt klimaatdoelstellingen voor de regering vast. Tegelijkertijd is het een toetssteen c.q. kader voor de ontwikkeling, effectmeting en wijze van verantwoording van het beleid dat moet leiden tot het halen van de wettelijke vastgelegde klimaatdoelstellingen. Hoofddoel van de wet is het bereiken van 95% broeikasgasreductie in Nederland in 2050 ten opzichte van de situatie in 1990, en als tussendoel: het streven naar 49% broeikasgasreductie in 2030 ten opzichte van 1990. Daarnaast bevat de wet als neven doel het streven naar 100% CO₂-neutrale elektriciteitsproductie in 2050.

2.2.5 Nationale Omgevingsvisie

Op nationaal niveau is het vigerend ruimtelijk beleid in 2020 vastgelegd in de Nationale omgevingsvisie (NOVI). Met de NOVI geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Het gaat daarbij om het uitzetten van een koers om opgaven op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw in goede banen te leiden. Het streven daarbij is de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en zoveel mogelijk te versterken. In de NOVI is een voorkeursvolgorde voor de uitrol van zonnepanelen opgenomen.

Toetsing aan zonneladder

Om te stimuleren dat locaties zorgvuldig worden uitgekozen, heeft het Rijk in samenwerking met andere overheden en belanghebbenden een voorkeursvolgorde uitgewerkt. Deze voorkeursvolgorde is als volgt:

- Zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen: omdat hier al sprake van bebouwing is, zal het introduceren van zonnepanelen op deze plekken volgens de overheid doorgaans minder invloed hebben op de kenmerken of identiteit van een gebied;
- Onbenutte terreinen in bebouwd gebied: vanuit de principes hiervoor hebben de onbenutte terreinen in bebouwd gebied de tweede voorkeur;
- Landelijk gebied: om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn. Ook in dat geval gaat de voorkeur uit naar het zoeken van slimme functiecombinaties. Hoewel natuur- en landbouwgebieden daarbij niet volledig worden uitgesloten, ligt de voorkeur bij gronden met een andere primaire functie dan landbouw of natuur, zoals waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, binnenwateren of areaal in beheer van het Rijk (zoals Rijkswaterstaat, ProRail, Staatsbosbeheer), waaronder bermen van spoor- en autowegen.

Binnen de intussen aangescherpte voorkeursvolgorde zon (2023) is in de NOVI vastgelegd dat landbouwgrond slechts in specifieke situaties mag

worden gebruikt voor de aanleg van zonneparken. De volgende uitzonderingen zijn van toepassing:

- Agri-PV: de combinatie van een substantiële agrarische functie met een zonnepark.
- Gronden in transitie: landbouwgronden die op basis van bestuurlijk bindende afspraken in transitie zijn, bijvoorbeeld gronden die in de toekomst een andere bestemming krijgen, zoals woon-werkbestemming, recreatie of overgang naar natuur, of gronden die minder geschikt worden voor landbouw door verzilting, vernatting of bodemdaling. Zon-PV draagt financieel bij aan het mogelijk maken van de gebiedsgerichte opgaven voor een maximale periode van 30 jaar, waarna de gebieden hun definitieve bestemming krijgen.
- Netneutraal ontwerp: de aanleg van zonneparken op gronden die betekenisvol bijdragen aan de vermindering van netcongestie of zorgen voor vergroting van een efficiënter netwerkgebruik.

Zonnepark Bussinksweg valt binnen de uitzonderingen van de in 2023 aangescherpte voorkeursvolgorde zon, omdat het project bijdraagt aan de vermindering van netcongestie. Dit wordt bereikt door de toepassing van een energieopslagsysteem in combinatie met een met de netbeheerder overeen te komen capaciteitsbeperkend contract voor in elk geval teruglevering aan het net en mogelijk ook netafname. Dit systeem zorgt voor een 'netneutraal ontwerp', wat inhoudt dat het zonnepark het elektriciteitsnet niet extra belast en zelfs bijdraagt aan een efficiënter gebruik ervan. Concreet kan het systeem opgewekte zonne-energie opslaan en terugleveren aan het net op momenten dat de vraag hoger is of de zonne-energieproductie lager, waardoor pieken in de belasting van het net worden voorkomen. Door groenbeheer via de inzet van schapen die binnen de hekken van het zonnepark grazen, houdt het perceel bovendien een agrarische functie.

2.2.6 Conclusie Rijksbeleid

Het voorliggende planvoornemen past binnen de kaders van het Rijksbeleid:

- In het project staat de productie (en opslag) van hernieuwbare elektriciteit centraal en het plan voldoet daarmee aan de belangrijkste pijler van de het Energieakkoord voor duurzame groei;
- Volgens het Energierapport is zonne-energie in de toekomst één van de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland en zal de techniek een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de energiemix. Zonnepark Bussinksweg levert hier een bijdrage aan;
- Zonnepark Bussinksweg past binnen de doelstelling van het Nationaal Klimaatakkoord om een hernieuwbaar

elektriciteitssysteem met waar mogelijk efficiënt meervoudig ruimtegebruik in te richten richting 2050;

- Het planvoornemen draagt bij aan het doel uit de Klimaatwet van 49% CO₂-uitstootreductie in 2030;
- Het planvoornemen haakt in op de NOVI waarin een koers wordt uiteengezet om opgaven op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw in goede banen te leiden. De realisatie van het zonnepark met energieopslagsysteem op agrarische grond valt concreet binnen de uitzonderingen van de in 2023 aangescherpte voorkeursvolgorde zon uit de NOVI. Het project draagt bij aan de vermindering van netcongestie door gebruik te maken van een energieopslagsysteem en flexibele afspraken met de netbeheerder over de inzet hiervan, waardoor sprake is van een 'netneutraal ontwerp' dat bijdraagt aan een efficiënter gebruik van het elektriciteitsnet. Hiernaast houdt het perceel deels een agrarische functie door de inzet van schapen ten behoeve van het groenbeheer.

2.3 Provinciaal beleid

2.3.1 Omgevingsvisie Provincie Overijssel

De Provincie Overijssel heeft in 2017 een omgevingsvisie vastgesteld die sindsdien meermaals is geactualiseerd. In de omgevingsvisie zijn de kwaliteiten, maatschappelijke ontwikkelingen en toekomstplannen voor de provincie opgesteld die vanuit ruimtelijk perspectief van invloed zijn. De omgevingsvisie vormt een integraal beleidskader voor ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie, waar zonne-energie ook onderdeel van is.

Voor de ontwikkeling van zonne-energie zijn binnen de omgevingsvisie dan ook diverse aandachtspunten opgenomen in de vorm van een zonneladder.

De eerste trede van de zonneladder richt zich op het benutten van bebouwd gebied en ongebruikte gronden, zoals daken, braakliggende terreinen en bedrijventerreinen. Kleine zonnevelden tot twee hectare op agrarische erven of in stads- en dorpsranden worden gestimuleerd, mits zorgvuldig ingepast.

Omdat deze voorkeursopties onvoldoende zijn om de duurzaamheidsdoelen te behalen, verschuift de aandacht naar multifunctioneel ruimtegebruik in de groene omgeving. Zonnevelden worden hier gecombineerd met opgaven zoals biodiversiteitsherstel, klimaatadaptatie en/of extensivering van de landbouw. Daarbij geldt dat

80 procent van het terrein wordt benut voor zonnepanelen en 20 procent voor functies die de ruimtelijke kwaliteit versterken.

Als er niet voldoende mogelijkheden zijn om de doelstellingen te halen middels de eerste twee treden, dan kan ruimte geboden worden aan trede 3. Het gaat dan om monofunctionele zonneparken die enerzijds moeten voldoen aan de 80/20-referentie en anderzijds maatschappelijke meerwaarde moeten leveren, bijvoorbeeld via aansluiting op gebiedskarakteristieken en beperking van ruimtelijke impact. Monofunctionele zonnevelden zijn tijdelijk en moeten na maximaal 25 jaar verdwijnen zodat de grond in de oorspronkelijke staat terug kan worden gebracht.

De toepassing van deze provinciale zonneladder vindt plaats binnen de Handreiking Zonnevelden van Overijssel.

2.3.2 Provinciale Omgevingsverordening Overijssel

In de meest recente versie van de provinciale omgevingsverordening van de provincie Overijssel (gewijzigd op 1 november 2024) staat het volgende beschreven in punt 2 van Artikel 4.106:

'In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan een omgevingsplan de zelfstandige opstelling van zonnepanelen toestaan voor zover het gaat om concrete initiatieven waarvoor het bevoegd gezag vóór 13 oktober 2023 met een positief principebesluit schriftelijk verklaard heeft dat medewerking verleend zal worden aan het initiatief en mits verzekerd is dat het project uiterlijk 1 januari 2030 gerealiseerd zal zijn.'

Hieruit blijkt dat concrete initiatieven waarvoor het bevoegd gezag vóór 13 oktober 2023 een positief principebesluit heeft genomen, alsnog kunnen worden toegestaan, ondanks de reguliere beperkingen voor zelfstandige opstellingen van zonnepanelen. Voorwaarde hierbij is dat deze initiatieven uiterlijk op 1 januari 2030 gerealiseerd zijn.

Op 28 september 2023 heeft de gemeente Deventer een positief principebesluit genomen voor Zonnepark (en EOS) Bussinksweg Bathmen. Deze datum ligt vóór de gestelde deadline van 13 oktober 2023, waardoor dit project voldoet aan de voorwaarden zoals vastgelegd in punt 2 van Artikel 4.106 van de Provinciale Omgevingsverordening Overijssel en als uitzondering verder kan worden ontwikkeld. De realisatie van het project voor 1 januari 2030 wordt geborgd door middel van een voorschrift bij de omgevingsvergunning.

In aanvulling op de specifieke regels voor zonnevelden wordt dit initiatief in generieke zin getoetst aan paragraaf 4.1 t/m 4.4 van de Omgevingsverordening Overijssel, in lijn met het Uitvoeringsmodel. Dit betekent:

- naleving van de instructieregels die ook doorwerken bij een vergunning die afwijkt van het omgevingsplan (artikel 4.1);
- een onderbouwing conform de Overijsselse Ladder voor behoefte, zuinig/zorgvuldig en meervoudig ruimtegebruik (artikel 4.2);
- borging van ruimtelijke kwaliteit via de OF-WAAR-HOE-benadering, passend ontwikkelingsperspectief en Catalogus Gebiedskenmerken (artikel 4.3);
- aantoonbare bijdrage aan water- en bodemsturend handelen en klimaatadaptieve inrichting (artikel 4.4).

De aanvraag motiveert deze aspecten in samenhang en toont aan dat ondanks de afwijking van het omgevingsplan sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (zie hoofdstuk 4).

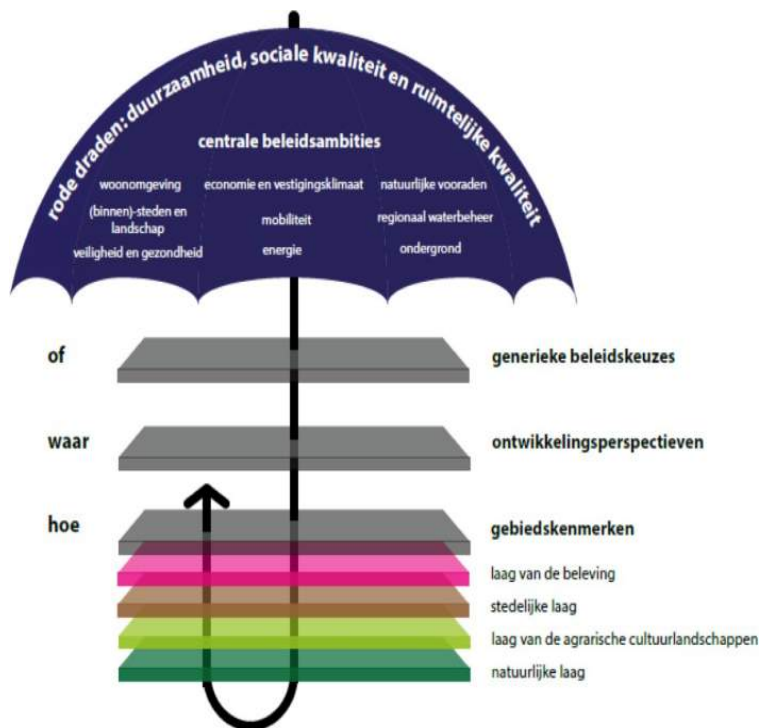
2.3.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

De verdere uitwerking en achtergronden van de bovenstaande beleidsuitgangspunten specifiek met betrekking tot het ontwikkelen van zonneparken zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Nieuwe Energie Overijssel en de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden. De Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden gaat daarbij als eerste in op het Uitvoeringsmodel omgevingsvisie Overijssel, waarin ontwikkelingsperspectieven alsmede specifieke gebiedskenmerken worden beschreven die als leidraad gelden voor iedere ruimtelijke ontwikkeling in de Groene Omgeving.

Toetsing van de ontwikkeling

Een eerste toetsing van een ruimtelijke ontwikkeling in Overijssel vindt plaats via het toetsingsmiddel van de omgevingsvisie, het Uitvoeringsmodel omgevingsvisie Overijssel. Dit model baseert zich zoals Figuur 2 laat zien op drie lagen, te weten:

1. Generieke beleidskeuzes: is sprake van een maatschappelijke opgave?
2. Ontwikkelingsperspectieven: waar is sprake van ruimte voor een ruimtelijk project?
3. Gebiedskenmerken: hoe kan een initiatief in het landschap ingepast worden?

Figuur 2: Uitvoeringsmodel omgevingsvisie Overijssel.

1. Generieke beleidskeuzes ("OF")

De eerste stap stelt de vraag aan de orde of er wel een maatschappelijke opgave is op de planlocatie. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen generieke beleidskeuzes die voor heel Overijssel gelden (de Overijsselse verstedelijkingsprincipes) en gebiedsspecifieke beleidskeuzes die op voorhand bepaalde ontwikkelingen uitsluiten in een bepaald gebied.

De generieke beleidskeuzes die overal in Overijssel gelden zijn:

- integraliteit
- toekomstbestendigheid
- concentratiebeleid
- (boven)regionale afstemming
- zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik.

De generieke beleidskeuzes concentratiebeleid, zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en toekomstbestendigheid, zijn in de omgevingsverordening geregeld in aparte artikelen (artikel 4.4, artikel 4.5 en artikel 4.6). De eis van (boven)regionale afstemming komt terug in de artikelen die gaan over de programmering van woningbouw, bedrijventerreinen en windenergie. De eis van integraliteit geldt al op basis van de Omgevingswet omdat voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties alle betrokken belangen tegen elkaar moeten worden afgewogen.

Bij gebiedsspecifieke beleidskeuzes gaat het om beperkingen voor functies die gelden in bepaalde gebieden in Overijssel. Het gaat om locaties waar beperkingen gelden vanwege waterveiligheid en wateroverlast, grondwaterbeschermingsgebieden, het Natuurnetwerk Nederland, Nationale landschappen of het Provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen.

Toetsing

In lijn met de in paragraaf 2.1 en 2.2 aangehaalde (inter)nationale beleidsdoelen neemt de Provincie Overijssel haar verantwoordelijkheid via het uitvoeringsprogramma Nieuwe Energie Overijssel. In relatie tot het planvoornemen kan worden gesteld dat het planvoornemen deel van de oplossing is van de generieke opgave om voldoende hernieuwbare energie te produceren in de provincie.

Wat het concentratiebeleid betreft ziet de omgevingsvisie primair op woningbouw/bedrijventerrein/"stedelijke voorzieningen". Een zonnepark betreft geen stedelijke functie maar energie-infrastructuur in het buitengebied; de concentratieregel werkt daarom niet rechtstreeks. Wel sluit het plan aan op de regiobrede energiebehoefte (RES/klimaatdoelen). Het is qua omvang en ligging afgestemd op de omgeving en netaansluiting, zodat geen bovenregionale verstedelijkingsdruk ontstaat

Met het oog op zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik legt het plan beperkt extra ruimtebeslag in de Groene Omgeving, met zeer geringe verharding in de vorm van een tijdelijke, demontabele opstelling. Meervoudig gebruik wordt geborgd (begrazing, kruidenrijk beheer, inpassing via bestaande en nieuwe groenstructuren). Deze inpassing sluit aan bij bestaande structuren (kavelrichting) en gebruikt bestaande tracés waar mogelijk (netinpassing via MS-kabel langs de Bussinksweg).

Qua toekomstbestendigheid geldt dat de voorgenomen ontwikkeling tijdelijk en omkeerbaar is en tegelijkertijd klimaatadaptief (open bodem, infiltratie, geen afvoerversnelling). Aansluiting en bedrijfsvoering zijn afgestemd op netcapaciteit en natuur/landschappelijke kwaliteit, zodat ook op langere termijn toegevoegde waarde ontstaat zonder toekomstige generaties te beperken.

Met het oog op gebiedsspecifieke beleidskeuzes komen beleidsmatige restricties uitvoerig aan bod in hoofdstuk 4 van deze onderbouwing.

2. Ontwikkelingsperspectieven ("WAAR")

In het Uitvoeringsmodel omgevingsvisie Overijssel zijn zes ontwikkelingsperspectieven opgenomen: drie in de groene omgeving en drie in het stedelijk gebied. Voor de projectlocatie is het ontwikkelingsperspectief "Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap" van toepassing, zie Figuur 3.

Dit ontwikkelingsperspectief richt zich op het in harmonie met elkaar ontwikkelen van de diverse functies in het buitengebied, met aan de ene kant melkveehouderij, akkerbouw en opwekking van hernieuwbare energie als belangrijke vormen van landgebruik en aan de andere kant gebruik voor natuur, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid.

Figuur 3: Situering plangebied binnen ontwikkelingsperspectief "Wonen en Werken in het kleinschalige mixlandschap".

De provincie beoogt de verbinding van ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouwen andere sectoren enerzijds met het behoud en de versterking van cultuurhistorische-, natuurlijke- en landschapselementen anderzijds. Het waterbeheer richt zich op de optimale condities voor de lokaal aanwezige functies, rekening houdend met de klimaatopgave en de kenmerken van het watersysteem.

Schaalvergroting in de landbouw en productie van hernieuwbare energie krijgen ruimte in het ontwikkelingsperspectief "Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap", onder de voorwaarde van zorgvuldige inpassing in het kleinschalige landschap. Ruimte kan worden verdiend door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden. Met name de verschuiving van eenzijdige volumeproductie en kostprijsreductie naar specialisatie en omgevingsgericht ondernemen in de landbouw is hier kansrijk voor het behouden van

een sterke concurrentiepositie. Waardevermeerdering ontstaat door het benutten van de specifieke gebiedskwaliteiten en van het maatschappelijk draagvlak voor kwaliteitsproductie en -producten. Ook verbreding van economische activiteiten op het erf, bijvoorbeeld met zorg, recreatie of landwinkels, krijgt de ruimte. Door directe verkoop bij de boer ontstaan korte ketens en meer waardering voor het agrarisch product.

In dit ontwikkelingsperspectief zijn ook plekken waar de ontwikkelruimte van agrarische bedrijven beperkt is als gevolg van de ruimtelijke structuur van het landschap, de beschikbare milieuruimte en/of aanwezige bebouwing. Hier liggen ontwikkelkansen voor andere vormen van bedrijvigheid die de ruimtelijke structuur versterken, zoals dienstverlenende zelfstandigen zonder personeel. Binnen dit ontwikkelingsperspectief kunnen nieuwe functies een plek krijgen op bestaande vrijkomende erven waar dit tevens maatschappelijke opgaven als behoud en ontwikkeling van cultuurhistorie, natuur en landschap ondersteunt. Zo worden vitaliteit en omgevingskwaliteit in samenhang versterkt.

In het geval van grootschalige ontwikkelingen of uitbreiding van agrarische bedrijven verwacht de provincie van de initiatiefnemer het plan te ontwikkelen in samenspraak met de omgeving. Zo ontstaat draagvlak en worden de lusten en lasten die gepaard gaan met de ontwikkeling op een redelijke wijze verdeeld wanneer omwonenden en omliggende bedrijven participeren in financiële zin. Participatie in financiële zin is vooral van toepassing op collectieve energieprojecten, zoals een windturbine bij het dorp of een zonneveld. De provincie nodigt uit tot het bundelen van investeringskracht en het realiseren van projecten waar veel partijen een voordeel aan hebben. Naast energie kan het daarbij ook gaan om beheer van de omgeving of instandhouding van collectieve voorzieningen.

Van de ruimtelijke kwaliteitsambities staat in dit ontwikkelingsperspectief de ambitie "Voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen" voorop. Daarnaast gelden, net als voor alle andere ontwikkelingsperspectieven, de volgende ruimtelijke kwaliteitsambities:

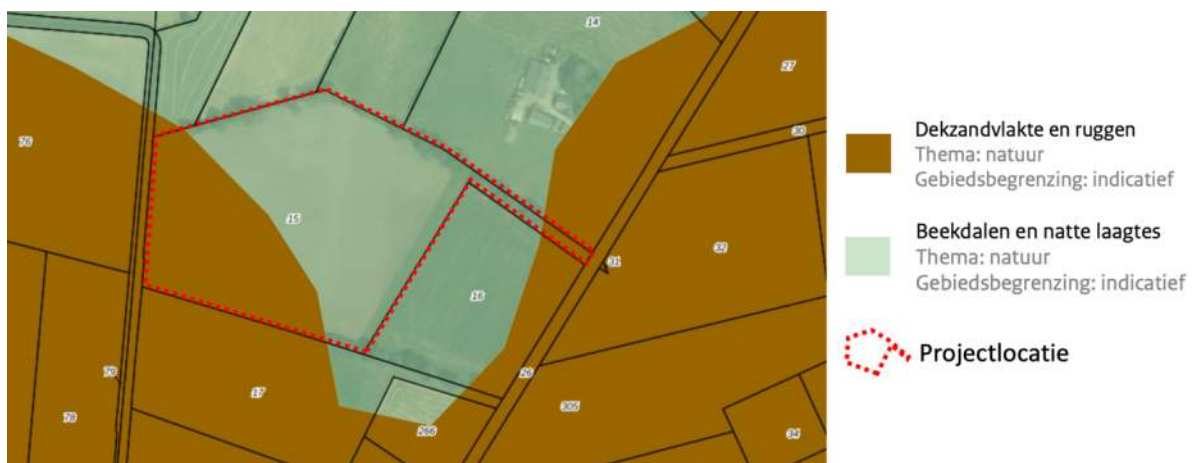
- zichtbaar en beleefbaar mooi landschap;
- sterke ruimtelijke identiteiten als merken voor Overijssel;
- continu en beleefbaar watersysteem.

3. Gebiedskenmerken ("HOE")

In de omgevingsvisie zijn vervolgens visueel gebiedskenmerken aangegeven middels verschillende lagen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen vier lagen, te weten:

1. natuurlijke laag;
2. laag van het agrarisch cultuurlandschap;
3. stedelijke laag;
4. laag van de beleving.

De **natuurlijke laag** is een bodemlaag met het reliëf, het watersysteem en de natuur die zich hierop heeft kunnen ontwikkelen. De laag heeft ook een historisch karakter, aangezien het gedurende de afgelopen eeuwen constant in ontwikkeling is geweest door de wisselwerking tussen fysische en biotische factoren. De projectlocatie heeft zowel de aanduiding 'Dekzandvlakte en ruggen' als 'Beekdalen en natte laagtes', zoals Figuur 4 laat zien.

Figuur 4: Situering projectgebied t.o.v. natuurlijke laag Uitvoeringsmodel omgevingsvisie Overijssel.

Dekzandvlakte en -ruggen

- De dekzandvlakten en -ruggen zijn gevormd door windwerking tijdens de ijstijden. Het reliëf wordt gekenmerkt door duidelijke verschillen tussen hooggelegen droge gebieden en laaggelegen natte zones. Deze natuurlijke contrasten zijn nog steeds zichtbaar in het landschap en creëren een afwisselend patroon van ruggen en dalen. Het reliëf biedt mogelijkheden voor beplanting met verschillende bostypen, van wintereiken-beukenbossen op de hogere delen tot elzen-eikenbossen in de lagere delen;
- De dekzandgebieden hebben zich door de tijd heen sterk ontwikkeld. Historisch zijn ze voor een groot deel in cultuur

gebracht, bijvoorbeeld als essenlandschap of heideontginningslandschap. Dit heeft op veel plekken geleid tot vervlakking van het kenmerkende reliëf door egalisatie ten behoeve van de landbouw;

- De provinciale ambitie is gericht op het behouden en versterken van de natuurlijke verschillen tussen hoog en laag, droog en nat. Dit gebeurt door een meer natuurlijk watersysteem te stimuleren en door beplanting met 'natuurlijke' soorten. Ook wordt de (strekings)richting van het landschap benut in gebiedsontwerpen;
- De sturingsnorm is dat dekzandvlakten en -ruggen een beschermende bestemmingsregeling krijgen, gericht op het behoud van het huidige reliëf. Ontwikkelingen in deze gebieden moeten bijdragen aan een betere zichtbaarheid en beleving van de hoogteverschillen en het watersysteem, waarbij deze uitgangspunten leidend zijn in de (her)inrichting.

Beekdalen en natte laagtes

- Beekdalen en natte laagtes zijn dynamische landschappen waar water zich verzamelt in de laagtes en langzaam wegvloeit naar beken en rivieren. Deze gebieden tonen een seizoensgebonden variatie: 's zomers zijn er smalle stromen, terwijl 's winters bredere geulen ontstaan. Het landschap wordt gekenmerkt door een open karakter met hogere randen en natuurlijke bostypen zoals elzen-eikenbossen en vogelkers-essenbossen;
- De ontwikkeling van beekdalen is beïnvloed door menselijke activiteiten. Veel van deze gebieden zijn ontwaterd en beken zijn rechtgetrokken, voornamelijk om de landbouw te bevorderen. Dit heeft geleid tot verdroging in hoger gelegen gebieden en wateroverlast in lageregelegen gebieden;
- De provinciale ambitie is om beekdalen te behouden als functionele en ruimtelijke dragende structuren van het landschap. De nadruk ligt op het versterken van de continuïteit van het beeksysteem als eenheid, het bevorderen van ruimte voor water en het voorkomen van wateroverlast stroomafwaarts door het vasthouden van water;
- De sturingsnorm is dat het waterpeil in beekdalen en natte laagtes niet lager mag zijn dan noodzakelijk voor graslandgebruik. Deze gebieden krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op het behoud van het watersysteem, de waterkwaliteit en voldoende ruimte voor water. Ontwikkelingen in of nabij deze gebieden moeten bijdragen aan de dynamiek van stromend water, het vasthouden van water, de versterking van de samenhang in het beeksysteem en de vergroting van de zichtbaarheid, bereikbaarheid en beleefbaarheid van het water.

Toetsing

Het voorliggende initiatief bevindt zich op het grensvlak van de natuurlijke lagen 'Dekzandvlakte en -ruggen' en 'Beekdalen en natte laagtes'. Aangezien het zonnepark boven op het maaiveld wordt geplaatst en geen grootschalig grondverzet plaatsvindt, blijven zowel het bestaande reliëf als de hydrologische functie van het gebied behouden. Bovendien wordt het waterbergend vermogen vergroot, zoals beschreven in Bijlage 1. Verder wordt het bestaande karakter van het landschap versterkt door het behoud en herstel/versterking van de houtwallen aan de noord- en zuidzijde van het perceel en de aanleg van nieuwe brede houtsingels aan de oost- en westzijde. Mede hierdoor vindt een groot deel van de landschappelijke inpassing op natuurlijke wijze plaats.

De **laag van agrarisch cultuurlandschap** geeft inzicht in het historisch gebruik van het landschap zoals de natuurlijke laag dat toelaat. Veelal gaat het hier om ontginningsactiviteiten en boerenbedrijvigheid. De projectlocatie bevindt zich in het oude hoevenlandschap.

Figuur 5: Situering projectgebied t.o.v. laag van agrarisch cultuurlandschap Uitvoeringsmodel omgevingsvisie Overijssel.

Het oude hoevenlandschap wordt gekenmerkt door een kleinschalige, organische structuur, met verspreide individuele erven zonder dorpen. Deze erven liggen rond kleine esjes en natte laagtes, verbonden door routes die de natuurlijke vormen van het landschap volgen. Houtwallen, eikenbeplanting en kleinschalige dekzandgronden zijn prominente elementen die bijdragen aan de landschappelijke variatie.

- Actuele ontwikkelingen in het oude hoevenlandschap omvatten schaalvergroting in de landbouw en een toename van burgererven, wat het karakter van dit kleinschalige landschapstype beïnvloedt. De kleinschaligheid maakt het

landschap gevoeliger voor verandering, waarbij de samenhang tussen erven, essen, flanken, heideontginningen en laagtes onder druk staat;

- De ambitie is het kleinschalige, afwisselende oude hoevenlandschap vanuit de verspreid liggende erven een ontwikkelingsimpuls te geven. Deze erven bieden ruimte voor landbouw, wonen, werken en recreatie, mits wordt voortgebouwd aan de kenmerkende structuren van het landschap: de open esjes, routes over de erven en de erf- en landschapsbeplantingen. Binnen deze structuren bestaan mogelijkheden functionele grootschalige landbouw te ontwikkelen in een kleinschalig landschap;
- Ontwikkelingen in het oude hoevenlandschap moeten bijdragen aan het behoud en de accentuering van de dragende structuren, zoals groenstructuren en routes. Dit omvat de samenhang en karakteristieke verschillen tussen landschapselementen zoals erven met erfbepanting, open esjes, beekdalen en voormalige heidevelden. De nadruk ligt op het behouden van de mate van openheid en kleinschaligheid. Ontwikkelingen dienen daarnaast de toegankelijkheid van erven en erfroutes te vergroten.

Toetsing

De ontwikkeling van het zonnepark met EOS en toebehoren op één perceel draagt bij aan de kleinschaligheid en structuur van het oude hoevenlandschap. Bestaande oude houtwallen rondom de locatie worden versterkt, terwijl aan de overige randen nieuwe houtwallen met gebiedseigen soorten worden aangelegd, zie Bijlage 1 (Inpassings- en Beheerplan). Dit versterkt niet alleen de structuur van de kavel zelf, maar geeft ook een impuls aan de karakteristieke groenstructuren van het oude hoevenlandschap.

De **stedelijke laag** is de laag van de steden, dorpen, verspreide bebouwing, wegen, spoorwegen en waterwegen. Het gaat in deze laag enerzijds om de dynamiek van de steden en de grote infrastructurele verbindingen en anderzijds om de rust van de dorpen en de landelijke wegen en paden. Binnen de stedelijke laag wordt de projectlocatie gerekend tot de "verspreide bebouwing" en tegelijkertijd tot het "informele trage netwerk".

A. Verspreide bebouwing

De ligging van een stad of dorp in het landschap, op een kruispunt van infrastructuur of in de nabijheid van grondstoffen speelt een belangrijke rol in het functioneren ervan. Efficiëntie en bereikbaarheid zijn belangrijke vestigingsfactoren, maar daarbij wordt de kwaliteit, eigenheid en het onderscheidend vermogen van de regio steeds belangrijker.

- Voor de verspreide bebouwing is het relevant dat de agrarische erven van oudsher een hele sterke binding hebben met het landschap. Vanuit het erf werden de omliggende gronden in cultuur gebracht en vervolgens eeuwenlang bewerkt. Elke boer deed dit naar eigen inzicht en afgestemd op de plaatselijke omstandigheden, maar wel volgens de wetmatigheden van het toenmalig landbouwsysteem. Door deze 'eenheid in handelen' ontstonden samenhangende landschappen, die nu nog steeds herkenbaar zijn: essenlandschap, oude hoevenlandschappen, broek- en heideontginningen, veenlandschappen et cetera. Bijzonder is dat elk landschap zijn eigen erftype heeft: de opbouw van erf, erfbebouwing, erfbeplantingen en relaties met de omliggende gronden zijn specifiek voor het betreffende landschapstype, alsof in het erf de genen van het landschap besloten liggen. Naast erven kent het buitengebied losliggende 'gewone' burgerwoningen met veelal een eigen individueel karakter en een eigen verhaal van ontstaan;
- Bij de transformatie van de erven vervalt vaak de vanzelfsprekende samenhang tussen erf en landschap. Daarbij heeft de oorspronkelijke 'eenheid in handelen', waarbij iedereen ongeveer hetzelfde deed, plaatsgemaakt voor 'diversiteit in handelen': iedereen doet op zijn erf zijn eigen 'ding'. De erven gaan daardoor binnen de landschappelijke eenheid steeds meer van elkaar verschillen. Nieuwe functies bepalen het aanzicht: of een erf in agrarisch gebruik is (grote stallen, werklijnen naar het landschap), er een aannemer of autobedrijf zit (kaal erf met een grote plaat verharding eromheen) of dat het bijvoorbeeld een woonerf is geworden (klein erf, dicht in de beplantingen en een paardenweide). Deze verschillen zijn zowel in het landschap als op luchtfoto's duidelijk waar te nemen;
- De ambitie is 'Levende erven!', waarbij de erven verbonden worden gemaakt met het landschap en ze serieus te verkennen als alternatief voor woon-werkmilieuvormen. De erven die vrijkomen, worden steeds groter, met zoveel bebouwing en opstallen dat ze voor individuele burgers vaak te groot zullen zijn. Sloop van de stallen is in bepaalde situaties een optie, maar soms worden de erven hierdoor zo klein dat ze als het ware verdampen. Deze robuuste erfensembles kunnen door het bieden van ruimte voor extra (vervangende) bebouwing een alternatief bieden voor - een deel van - de woningbouw en bedrijvenopgave elders, mits dit bijdraagt aan de lokale/regionale sociaaleconomische ontwikkeling. Door voort te bouwen op de karakteristieken en kwaliteiten van de vaak eeuwenoude erven ligt hier een kans unieke, echt Overijsselse woon-werk-, recreatie- en zorgmilieus te ontwikkelen: sterk verbonden met de historie, het omliggende landschap en met veel ruimte voor individuele invulling en expressie;

- Als sturingsnorm binnen de verspreide verbouwing geldt dat de ontwikkeling van nieuwe erven bijdragen aan behoud en ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit overeenkomstig de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving. De hieruit voortvloeiende sturingsrichting luidt dat wanneer ontwikkelingen plaatsvinden op erven, deze bijdragen aan behoud en versterking van de kenmerkende erfstructuur en volumematen, waarbij een duidelijk onderscheid tussen voor- en achterkant blijft en koppeling van het erf aan het landschap plaatsvindt. Hierdoor verbetert de toegankelijkheid ervan.

Toetsing

De voorgenomen ontwikkeling past goed bij de ontwikkeling van verscheidenheid in de wijze waarop de erven van de verspreide bebouwing worden ingezet. Het zonnepark is net als een nieuw erf ingepast in het landschap, met continue stroomproductie en -opslag als hartslag van een levende ontwikkeling. Hierbij schikt de zonneweide met energieopslagsysteem zich naar de bestaande structuren van het landschap en wordt met maatwerk in landschappelijke inpassing voorzien, zie opnieuw Bijlage 1.

B. Informele trage netwerk

- Binnen dezelfde stedelijke laag is het informele trage netwerk het 'langzame' netwerk (wandelpaden, fietspaden, ruitersporen, vaarroutes) van de provincie, dat delen van het agrarisch cultuurlandschap en het natuurlijke laag toegankelijk en ervaarbaar maakt. De oude zandwegen en paden vormen het basisstramien. Van oudsher verbonden deze routes vaak de kernen met het ommeland en met elkaar. Zo vormde het dorpsplein, de dorpsstraat, de weg naar buiten en uiteindelijk de zandpaden door de velden, een samenhangend netwerk. De maaswijdte van dit netwerk is sterk afhankelijk van het type landschap. Doordat bepaalde schakels in dit netwerk in de loop van de tijd zijn verdwenen door bijvoorbeeld ruilverkaveling, opwaardering tot hoofdinfrastructuur en individuele ingrepen door particuliere grondeigenaren, is sprake van discontinuïteit. Onderdelen van het langzame netwerk zijn opgenomen in de nationale en provinciale ruiters-, fiets-, wandel- en vaarroutes;
- Een ontwikkeling binnen het informele trage netwerk is dat paden verdwijnen doordat woonwijken en bedrijventerreinen het landschap inschuiven, of doordat (snel)wegen barrières vormen en spoorwegovergangen worden afgesloten, of door aaneenvoeging van agrarische percelen. Anderzijds neemt de vraag naar een beleefbaar en toegankelijk natuur- en agrarisch cultuurlandschap toe, en daarmee de vraag naar verdichting en completering van het padennetwerk;

- De provinciale ambities binnen het informele trage netwerk richten zich op twee hoofdpunten. Ten eerste is er de ambitie een verschuiving in het verplaatsingsgedrag van auto naar fiets te realiseren. Dit wordt nagestreefd door het opheffen van discontinuïteiten in het padennetwerk en door het fiets- en wandelpadennetwerk op regionaal niveau te integreren tot een compleet systeem, onder meer door de aanleg van fietssnelwegen. Zo ontstaat een comfortabel alternatief netwerk om met de fiets naar school, het dorp of het station te gaan. Daarnaast wordt ingezet op het verbinden van kernen met het buitengebied door middel van ommetjes, gericht op het beleefbaar maken van de directe leefomgeving en het landschap. Dit netwerk wordt vervolgens verknoopt aan overstapplaatsen aan de hoofd- en regionale infrastructuur. De ligging en de dichtheid van het netwerk worden ingezet om de intensiteit van het gebruik te sturen. Daarbij wordt het erfgoed langs het informele trage netwerk benut om de toeristische aantrekkelijkheid van gebieden te vergroten;
- Als sturingsnorm van Overijssel geldt dat de informele routes en routenetwerken in beeld worden gebracht en een beschermende bestemmingsregeling krijgen, gericht op de continuïteit van routes (vaarwegen, kleine paadjes, zandpaden, kerkpaden, fiets- en wandelpaden en -routes, et cetera). Bij ruimtelijke ontwikkelingen nabij doorgaande zandwegen, wandel- en fietsroutes worden discontinuïteiten in het netwerk van paden en vaarroutes voorkomen. De bijbehorende sturingsrichting luidt dat wanneer ontwikkelingen plaatsvinden in de gebieden die in de directe invloedssfeer van stad en dorp liggen, zoals bedrijventerreinen of woonwijken, deze bijdragen aan behoud en verkleining van de maaswijdte van het padennetwerk. Nieuwe kansen voor langeafstands-, wandel- en fietsroutes worden daarbij benut.

Toetsing

Het voorgenomen zonnepark met energieopslagsysteem heeft geen directe invloed op de ontwikkeling van ruiter-, fiets-, wandel- of vaarroutes. De planlocatie ligt op ruime afstand van de Holterweg (N344) tussen Deventer en Holten en heeft geen (zicht)relatie met deze weg of met de bebouwde gebieden van Bathmen. De omgeving wordt gekenmerkt door verspreide boerenerven. Het plangebied ligt op een klein perceel dat aan de ene kant wordt begrensd door een watergang en aan de andere kant door de Bussinksweg. Er liggen geen wandelroutes in de directe omgeving waarop aangesloten kan worden.

De **laag van de beleving** richt zich in dit gebied op hoe licht en donker bijdragen aan de ervaring van het landschap. Lichte gebieden benadrukken de economische dynamiek van de provincie, zoals steden, dorpen, autosnelwegen, kassengebieden, attractieparken en bedrijventerreinen. Donkere gebieden daarentegen geven een beeld van de rustige 'buitengebieden' van Overijssel: natuurcomplexen en grote landbouwgebieden waar het 's nachts nog echt donker is en de sterrenhemel zichtbaar blijft. Het betreft dunbevolkte regio's met een lage gebruiksdruk die bijdragen aan de unieke beleving van rust en stilte.

De planlocatie bevindt zich in een dergelijk donker gebied. Rondom de locatie worden sommige boerenerven gebruikt voor kleinschalige nevenactiviteiten zoals paardenhouderijen en campings.

Grootschalige recreatieve programma's en routes zijn nauwelijks aanwezig, wat de landelijke en rustige sfeer van het gebied versterkt.

- De buitengebieden worden autonoom steeds lichter door de uitbreiding van bebouwing, verlichte wegen en kassencomplexen. Ook de verspreiding van woon- en werkfuncties in het landschap draagt bij aan de toename van licht. Tegelijkertijd groeit de maatschappelijke aandacht voor het verminderen van lichthinder en het vermijden van onnodige lichtuitstraling naar boven;
- Donkerte wordt gezien als een belangrijke kwaliteit om te koesteren. De ambitie is de huidige donkere gebieden minstens zo donker te houden en, waar mogelijk, verder te verduisteren. Dit houdt in dat kunstmatige verlichting zorgvuldig en terughoudend wordt toegepast. Het behoud van het rustige en onthaaste karakter van deze gebieden staat centraal, terwijl stedelijke functies en infrastructuur gebundeld blijven in de lichte gebieden;
- Als sturingsnorm wordt kunstlicht in donkere gebieden alleen minimaal, gericht en selectief ingezet om lichthinder te voorkomen. Ontwikkelingen in het buitengebied moeten onnodige lichtuitstraling vermijden en het rustige, onthaaste karakter van deze gebieden behouden.

Toetsing

In de planuitwerking is rekening gehouden met de laag van de beleving, waarbij de waarde van donkerte centraal staat.

Kunstmatige verlichting zal tot een minimum worden beperkt om de nachtelijke rust en de zichtbaarheid van de sterrenhemel te waarborgen. Deze aanpak sluit aan bij de ambitie de kenmerkende kwaliteiten van donkere gebieden te beschermen. De landschappelijke inpassing rondom het te realiseren project (zie Bijlage 1) speelt hierin ook een faciliterende rol.

2.3.4 Uitvoeringsprogramma Nieuwe Energie Overijssel

Zoals alle provincies in Nederland streeft ook Overijssel naar verduurzaming en de hiervoor benodigde (grootschalige) productie van duurzame energie om aan de nationale energietransitie te kunnen bijdragen. Hiervoor heeft de provincie een Programma Nieuwe Energie Overijssel, evenals een kwaliteitsimpuls zonne-energie opgesteld, waarin handvatten voor het opwekken van zonne-energie worden gegeven. Hierbij zijn diverse richtlijnen voor het opwekken van deze energievorm in veldopstelling opgesteld. Deze worden in paragraaf 2.3.5 nader toegelicht.

In 2016 is de provincie Overijssel samen met kernpartners van start gegaan met de ontwikkeling van het Programma Nieuwe Energie Overijssel. Dit programma had als (tussen)doel in 2023 ten minste 20% hernieuwbare energie te realiseren en besparings- en efficiencymaatregelen in verschillende sectoren te stimuleren, onderweg naar energieneutraliteit in 2050. Binnen het programma Nieuwe Energie Overijssel wordt in die context gewerkt vanuit negen "Werkvloeren": Bedrijven & Industrie, Bio-energie, Energie-infrastructuur, Gebouwde omgeving, Innovatie, Smart Energy Hubs, Warmte, Wind en Zon.

Toetsing

Zonnepark Bussinksweg Bathmen beantwoordt de vraag naar opwek van zonnestroom en geeft met het voorziene energieopslagsysteem ook invulling aan de benodigde en gewenste flexibiliteit om vraag en aanbod in de (hernieuwbare) energievoorziening zoveel als mogelijk in overeenstemming te brengen. Het initiatief helpt Overijssel zodoende haar duurzaamheidsdoelstellingen te behalen.

2.3.5 Handreiking zonnevelden (april 2020)

Provincie Overijssel wil ruimte maken voor de aanleg van zonnepanelen, ook buiten de steden en dorpen, in de Groene Omgeving. Deze ambitie is opgenomen in de provinciale omgevingsvisie en met regels uitgewerkt in de provinciale omgevingsverordening. Voor alle nieuwe ontwikkelingen in de Groene Omgeving, waaronder zonneparken, geldt dat een goede ruimtelijke inpassing verplicht is. Naast deze zogenaamde 'basisinspanning' kan het zijn dat voor zonneparken specifiek aanvullende kwaliteitsprestaties nodig zijn.

De Handreiking Zonnevelden helpt initiatiefnemers en gemeenten samen met omwonenden en andere belanghebbenden een goede balans te bepalen tussen de ruimte voor ontwikkeling en de mate van aanvullende kwaliteitsprestaties. Het document biedt een praktisch kader voor het toepassen van vier kwaliteitsimpulsen: zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, inpassen in of bijdragen aan het landschap, beperken en compenseren van effecten op landschap en ecologie en het realiseren van

maatschappelijke meerwaarde. Deze handreiking zal dan ook als leidraad gebruikt worden voor de nadere invulling van het projectgebied.

Voorbeelden op basis van de vier kwaliteitsimpuls zijn:

- Probeer de locatiekeuze af te stemmen op het bestaan van aantoonbare maatschappelijke meerwaarde, zoals meervoudig ruimtegebruik, het treffen van impact-verlagende maatregelen, aansluiting op de gebiedskarakteristieken en het bijdragen aan maatschappelijke doelen;
- Houd het landschap en de gebiedskenmerken, bijvoorbeeld de kavelrichting, sturend voor het ontwerp van het zonneveld;
- Houd rekening met (doorgaande) structuren en patronen in het landschap. In een kleinschalig landschap kan een groot veld bijvoorbeeld worden opgedeeld in meerdere kleinere velden die beter aansluiten op de omgeving.

De Overijsselse zonneladder geeft aan dat naast de ontwikkeling van PV-installaties op daken, industrieterreinen en braakliggende gronden ook ruimte gemaakt moet worden voor zonnevelden in de Groene Omgeving. Dit omdat niet al het dakoppervlak beschikbaar of geschikt is voor de aanleg van zonnepanelen. De zonneladder benadrukt echter dat zonnevelden in de Groene Omgeving pas aan de orde komen als de mogelijkheden binnen trede 1 en trede 2 van de zonneladder zijn uitgeput. Initiatiefnemers moeten kunnen aantonen dat alternatieven zoals daken, braakliggende terreinen of multifunctioneel ruimtegebruik onvoldoende mogelijkheden bieden om de duurzaamheidsdoelen te behalen. Alleen onder deze voorwaarden kan trede 3 worden toegepast, waarbij monofunctionele zonnevelden in agrarisch gebied mogelijk worden gemaakt. De provincie staat in het verlengde daarvan voor een periode van maximaal 25 jaar zonneparken als tijdelijke oplossing toe in de Groene Omgeving. Hierdoor blijft de oorspronkelijke bestemming van het perceel behouden. Het voorliggende project bevindt zich in het landelijk gebied van de gemeente Deventer en kent een agrarische bestemming. Het initiatief voor een zonnepark inclusief energieopslagsysteem betreft een ontwikkeling voor een periode van 25 jaar. Dit is geborgd met een vergunningvoorschrift.

In de kwaliteitsimpuls wordt belang gehecht aan de gebiedskenmerken van de provincie, zoals opgenomen in het Uitvoeringsmodel omgevingsvisie Overijssel. Deze zijn hiervoor reeds toegelicht en aan het projectinitiatief getoetst. De provinciale gebiedskenmerken vinden nauw aansluiting op drie schaalniveaus, waaraan middels de ontwerpprincipes van de basisinspanning voldaan moet worden.

Toetsing

Schaalniveau 1 gaat in op het omringende landschap van het project. Zo moeten de schaal van het project en de omgeving op elkaar afgestemd worden. Het voorliggende project laat zien dat de inpassing van een zonnepark met energieopslagsysteem past binnen het matenlandschap, een kleinschalig gebied met een afwisseling van open en gesloten ruimten. Het relatief laaggelegen en natte kavel, historisch gebruikt als weidegrond, is grotendeels intact gebleven en maakt onderdeel uit van één kamer binnen dit landschap. Ook is gekozen voor een eenvoudige hoofdvorm van het zonnepark die de bestaande vorm van het planperceel volgt en benadrukt. Zie voor de verdere uitwerking hiervan Bijlage 1 en 2.

Schaalniveau 2 betreft de directe omgeving in het project. Het zonnepark nabij de Bussinksweg wordt visueel geïntegreerd door herstel van bestaande en toevoeging van nieuwe landschapselementen die de kleinschaligheid en afwisseling in het landschap versterken. Aan de noord- en zuidzijde wordt het zonnepark aan het oog onttrokken door bestaande houtwallen, terwijl aan de oost- en westzijde nieuwe houtsingels worden aangelegd. Deze omranding bestaat uit gebiedseigen soorten, zoals wilg, zwarte els, meidoorn en lijsterbes. Ook wordt gewone liguster toegepast, een semi-wintergroene haagplant die het zonnepark ook in de winter grotendeels aan het zicht onttrekt. Hekwerken die nodig zijn voor de beveiliging van het zonnepark worden aan de binnenzijde van de houtsingels geplaatst en voorzien van openingen aan de onderzijde voor klein wild en zoogdieren. De ruimte zonder zonnepanelen, boven en rondom de leidingen van Gasunie, wordt ingericht met kruidenrijk grasland samengesteld op basis van inheemse soorten. Deze wijze van landschappelijke inpassing is besproken met belanghebbenden die in en om het plangebied wonen, werken en recreëren. Voor een nadere uitwerking wordt verwezen naar Bijlage 1.

Schaalniveau 3 biedt verdieping ten aanzien van de daadwerkelijke invulling van het park. De panelen zijn voorzien in een geordende zuidopstelling met een maximale bouwhoogte van minder dan 2 meter, waardoor de landschapselementen (bestaand en nieuw) het zicht vanuit de omgeving op het project volledig ontnemen. De ruimte rondom de aanwezige gasleidingen wordt ingericht als kruidenrijk grasland met soorten die aansluiten bij de omgeving. Het graslandbeheer binnen de hekken van het zonnepark vindt plaats middels een schaapskudde, wat bijdraagt aan de ecologische waarde en helpt structuurrijke vegetatie te ontwikkelen.

Voor de ontsluiting van het zonnepark wordt het bestaande toegangspad aan de noordoostzijde voorzien van halfverharding met grasbetontegels of gebroken puin. Aan de zuidoostzijde wordt een secundaire toegang aangelegd, geschikt voor blusvoertuigen die zodoende van twee zijden het plangebied kunnen bereiken. Rondom en door het park wordt een

vergelijkbare route aangelegd om toegang te bieden tot de paneelopstellingen. De fundering van de panelen bestaat uit geramde stalen buispalen, die na de exploitatiefase eenvoudig verwijderd kunnen worden zodat de impact op de ondergrond minimaal blijft.

Bij de entree van het park, achter de houtsingel, worden het transformatorstation en het energieopslagsysteem met toebehoren geplaatst. Deze voorzieningen worden uitgevoerd in donkere kleuren om maximaal op te gaan in de omgeving. Zie voor een verdere uitwerking van schaalniveau 3 het inpassingsplan (Bijlage 1).

Trede 2

Zonnepark Bussinksweg is ingedeeld op trede 2 van de Overijsselse zonneladder, wat betekent dat het planvoornemen gesitueerd is in de Groene Omgeving, maar niet binnen een natuurgebied. Dit past binnen de principes van de provinciale Handreiking zonnevelden, die richtlijnen biedt voor ruimtelijke inpassing en meervoudig ruimtegebruik. Het zonnepark met EOS is ontworpen als een tijdelijk (mede)gebruik voor een periode van 25 jaar, waarbij het bijdraagt aan de transitie van fossiele naar duurzame energiebronnen.

Het landschappelijk ontwerp van het zonnepark sluit aan bij de maatschappelijke opgaven voor het landelijk gebied, zoals beschreven in de Handreiking. De gehanteerde 80/20-referentie, waarbij 80% van het terrein gebruikt wordt voor het panelenveld en 20% voor groen en/of water, is in dit project nog ruimer toegepast: van de totale kavel van 3,57 hectare wordt slechts 2,04 hectare binnen het hekwerk gebruikt voor panelen en een batterijopstelling, waardoor het panelenveld slechts 57% van de kavel beslaat. Technisch gezien zal ongeveer 32% van het terrein bedekt zijn met panelen, waardoor meer dan tweederde (68%) ruimte overblijft voor landschapsherstel, waterbeheer en bevordering van biodiversiteit. Het planvoornemen draagt ook bij aan de extensivering van de landbouw in het gebied.

Het zonnepark is gelegen op een laaggelegen kavel met een hoge grondwaterstand. Door de inrichting met grasland onder de panelen, kruidenrijke graslanden in de bufferstrook van Gasunie en begrazing door schapen wordt het infiltrerend vermogen van de bodem behouden. Om het waterbergend vermogen verder te vergroten, wordt aan de zuidzijde van het zonnepark ruimte vrijgemaakt voor de aanleg van ondiepe poelen, die door hun zonnige ligging bijzonder geschikt zijn voor amfibieën. Hiermee wordt niet alleen de ecologische waarde van het gebied versterkt, maar ook de wateropvangcapaciteit vergroot aangezien de poelen ruimschoots tegenwicht bieden aan de beperkt verharding voor trafohuis, EOS en onderhoudsroutes.

Door de combinatie van energieopwekking en -opslag, schapenbegrazing, landschappelijke inpassing, waterberging en ecologische versterking

draagt Zonnepark Bussinksweg bij aan meerdere gebiedsopgaven en sluit het aan bij de richtlijnen van de Handreiking zonnevelden. Daarmee rechtvaardigt het plan een plaats op trede 2 van de zonneladder als een zorgvuldig ingepast, multifunctioneel project binnen de Groene Omgeving.

2.3.6 Conclusie Provinciaal beleid

Het voorliggende initiatief past binnen het provinciaal beleid van Overijssel. Het project voldoet aan de gestelde kaders in de omgevingsvisie, de omgevingsverordening en de Handreiking Zonnevelden. Het zonnepark sluit aan bij trede 2 op de zonneladder, is zorgvuldig landschappelijk ingepast en voldoet aan de voorwaarden voor tijdelijke ontwikkelingen in de Groene Omgeving.

2.4 RES-regio West-Overijssel

2.4.1 Regionale Energie Strategie

De Regionale Energie Strategie (RES) West-Overijssel 1.0 is medio 2021 vastgesteld als strategisch koersdocument voor de regio West-Overijssel. De regio heeft de ambitie tegen 2030 jaarlijks 1.826 GWh aan duurzame elektriciteit op te wekken, waarbij 60% hiervan afkomstig is van windenergie en 40% van zonne-energie. Binnen de 40% zonne-energie is specifiek de ambitie geformuleerd 567 GWh per jaar te realiseren via zon-op-land-projecten.

De tussenstand van de RES 2.0¹ toont aan dat de voortgang van zon-op-land in de regio West-Overijssel voor 2030 nog verdere stappen vereist. Van de totale ambitie van 567 GWh zon-op-land is 327 GWh gerealiseerd of in ontwikkeling. Dit betekent dat nog een opgave van 240 GWh resteert onderweg naar de doelstelling.

Met zonnepark Bussinksweg wordt een deel van deze opgave ingevuld. De 2.219 MWh (2,2 GWh) aan verwachte stroomproductie per jaar is weliswaar slechts een gering aandeel van de totale opgave van 567 GWh aan zonnevelden, maar zal tegelijkertijd genoeg groene stroom kunnen leveren om in de jaarlijkse behoefte van bijna 900 gemiddelde Nederlandse huishoudens te kunnen voorzien.

¹ <https://reswestoverijssel.nl/monitor/tussenstand+jul+2022/HandlerDownloadFiles.ashx?idnv=2269331>

2.4.2 Conclusie beleid RES-regio West-Overijssel

Het voornemen past binnen het beleid van de RES-regio West-Overijssel, aangezien de realisatie van het zonnepark bijdraagt aan de ambitie 567 GWh stroomproductie met zon op land te realiseren in 2030.

2.5 Gemeente Deventer

2.5.1 Omgevingsvisie Deventer

Eind 2019 heeft gemeente Deventer haar lokale omgevingsvisie vastgesteld. Hierin wordt het volgende aangegeven op pagina 18:

'De behoefte aan duurzame energiebronnen stijgt. Lokaal opwekken van energie heeft een grote ruimtelijke impact in zowel bestaand stedelijk gebied (verduurzaming woningvoorraad), als in het buitengebied. Bijvoorbeeld bij het bieden van ruimte voor wind- en zonne-energie, geothermie en bio-energie. Ook ondergronds is innovatie en ontwikkeling nodig, bijv. voor het energietransport van windmolen tot voordeur en de aanleg van een warmtenet als duurzame verwarmingsbron. Er ontstaan lokale initiatieven (zoals coöperaties), waarbij inwoners, bedrijven en andere partijen samen het energiegebruik terugdringen en alternatieve energiebronnen aanboren. De energietransitie heeft daarmee niet alleen een fysieke component, maar ook een sociaal-maatschappelijke.'

Zonnepark Bussinksweg voorziet in de behoefte aan duurzame energie door lokale opwekking van hernieuwbare elektriciteit. Door middel van een inpassingsplan wordt de beleefbaarheid van de fysieke component van het zonnepark geminimaliseerd. Zo worden aan de noord- en zuidzijde bestaande houtwallen versterkt en worden aan de oost- en westzijde nieuwe houtsingels aangelegd. De sociaal-maatschappelijke component krijgt gestalte vanuit een op maat gemaakt participatietraject. Omwonenden zijn meermaals geïnformeerd, geraadpleegd en om advies gevraagd over de plannen. Onder meer tijdens twee informatieavonden en een open inloopavond is een dialoog gevoerd met betrokkenen, waarvan de input is verwerkt in de verdere uitwerking van het project. De gevolgde stappen en resultaten van het communicatie- en procesparticipatieplan zijn respectievelijk terug te vinden in Bijlagen 3 en 4. De opgehaalde input is verwerkt in het inpassings- en beheerplan (Bijlage 1).

Op pagina 61 van de visie wordt hiernaast beschreven in welke delen van de gemeente mogelijkheden voor energielandschappen worden herkend. De gemeente Deventer ziet kansen in het jonge ontginningenlandschap. Volgens de kaarten die bij de visie horen is de planlocatie aan de Bussinksweg gelegen in het jonge ontginningenlandschap. De locatie voldoet daarmee aan de lokale omgevingsvisie.

2.5.2 Uitgangspunten zonneparken Deventer

In maart 2019 heeft de gemeente Deventer het document *'Uitgangspunten zonneparken Deventer'* gepubliceerd. Hierin wordt gesteld dat het belangrijk is een goede balans te vinden tussen enerzijds de ambitie van de gemeente Deventer om in 2030 energieneutraal te zijn en anderzijds het gewenste lokale draagvlak voor een zonnepark. Het document stelt dat een projectinitiatief te allen tijde gepaard moet gaan met een verantwoorde ruimtelijke afweging en landschappelijke inpassing. Om deze balans zo goed mogelijk te bereiken en te bewaken, zijn uitgangspunten opgesteld. Hierbij is de handreiking *'Kwaliteitsimpuls Zonnevelden 2017'* van de provincie Overijssel gebruikt als leidraad. Hieronder worden de uitgangspunten toegelicht aan de hand van vier hoofdthema's.

Landschappelijke en ruimtelijke inpassing

Bij de ontwikkeling van zonneparken wordt gestreefd naar een landschappelijke en ruimtelijke inpassing die past bij de grootte, structuur en karakteristieke elementen van het landschap. Hierbij dienen bestaande gebiedskenmerken als aanknopingspunten voor een verantwoorde inpassing. Het ontwerp moet aansluiten bij de ruimtelijke structuur, patronen en verkaveling van het landschap, zodat deze herkenbaar blijven of verder worden ontwikkeld. Daarnaast is het belangrijk dat het zonnepark op een passende manier zichtbaar is in het landschap.

Zonnepark Bussinksweg sluit aan op deze uitgangspunten, aangezien het ontwerp zorgvuldig is afgestemd op het kleinschalige matenlandschap. Dit landschap wordt gekenmerkt door een afwisseling tussen open en gesloten ruimten en het zonnepark versterkt deze structuur door behoud en herstel van bestaande houtwallen en de aanleg van nieuwe houtsingels met gebiedseigen soorten.

Randvoorwaarden en technische inrichting

Voor de inrichting van zonneparken is het wenselijk randen te creëren die passen bij het landschapstype. Transparante en diervriendelijke hekwerken worden aanbevolen en toegangspoorten zouden logisch en goed bereikbaar moeten worden geplaatst. De zonnepanelen dienen afgestemd te worden op de ruimtelijke structuur van het landschap, waarbij zicht op de achterzijde van de panelen zoveel mogelijk wordt vermeden. Eventuele bijgebouwen, zoals transformatorstations, zouden zorgvuldig moeten worden ingepast met een ingetogen ontwerp om de ruimtelijke impact te minimaliseren. Het is wenselijk het gebruik van verlichting te beperken tot functionele toepassingen.

Bij zonnepark Bussinksweg wordt invulling gegeven aan deze uitgangspunten door het behoud en herstel van bestaande houtwallen aan de noord- en zuidzijde. Aan de oost- en westzijde worden nieuwe

houtsingels toegevoegd met inheemse soorten die het park grotendeels aan het zicht onttrekken. Diervriendelijke hekwerken worden aan de binnenzijde van deze houtsingels geplaatst, met openingen om de doorgang van klein wild en zoogdieren mogelijk te maken. De zonnepanelen zijn zodanig opgesteld dat het zicht op de achterzijde wordt vermeden en de maximale bouwhoogte van 1,9 meter sluit aan bij de omliggende vegetatie. Het transformatorstation en een ruimte voor het energieopslagsysteem zijn zorgvuldig ingepast achter de houtsingel, uitgevoerd in een donkere kleur om visuele impact te minimaliseren. Verlichting wordt beperkt tot functionele toepassingen. Zie Bijlage 1 voor de verdere details en inrichtingsprincipes van het planvoornemen.

Duurzaamheid en ecologie

De uitgangspunten voor duurzaamheid en ecologie voor zonneparken richten zich op het vergroten van biodiversiteit en het bieden van een mogelijke meerwaarde voor de natuur, afhankelijk van ligging en landschapstype. Dit omvat de aanleg van stapsteenbosjes, houtwallen als verbindende elementen, natuurvriendelijke oevers, poelen, waterberging met hoge natuurwaarden en bloemrijke extensief beheerde graslanden. Ook worden soortspecifieke maatregelen aanbevolen om insecten, bijen, vlinders of bijzondere soorten zoals de das en kamsalamander te bevorderen. Daarnaast zijn de uitgangspunten gericht op het stimuleren van een klimaatbestendig Deventer door een klimaatadaptieve inrichting te realiseren die is afgestemd op extreme weersomstandigheden, zoals heftige neerslag, extreme hitte en langdurige droogte. Een groene inrichting van het maaiveld sluit hierop aan, waarbij de hoeveelheid verharding zo beperkt mogelijk blijft. Samenwerking met waterschappen wordt aangemoedigd om eventuele wateropgaven in het gebied op te lossen. Tot slot bevatten de uitgangspunten advies met betrekking tot het streven naar een circulaire economie door het gebruik van recyclebare zonnepanelen en overige materialen.

Zonnepark Bussinksweg geeft invulling aan deze uitgangspunten door 68% van het terrein in te zetten voor herstel van landschapselementen, klimaatmaatregelen die het waterbergend vermogen vergroten, de ontwikkeling van structuurrijke vegetaties op maaiveldniveau en het verbeteren van de biodiversiteit. Zie Bijlage 1 voor een gedetailleerde uitwerking. Aan de noord- en zuidzijde worden bestaande houtwallen versterkt, terwijl aan de oost- en westzijde nieuwe houtsingels worden aangeplant met inheemse soorten zoals wilg, zwarte els en lijsterbes. Op het perceel worden kruidenrijke graslanden aangelegd rond de gasleidingen met een zadenmengsel van gebiedseigen soorten. Aan de zuidzijde worden poelen aangelegd voor extra waterberging.

Het zonnepark draagt bij aan een klimaatbestendig Deventer door een klimaatadaptieve inrichting die is afgestemd op extreme weersomstandigheden zoals heftige neerslag, extreme hitte en langdurige droogte. Dit wordt onder meer gedaan door een groene inrichting van het

maaiveld, waarbij de hoeveelheid (half)verharding zo beperkt mogelijk is. In het gebied tussen de watergang en het zonnepark komen meerdere ondiepe poelen. Dit vergroot de waterbergingscapaciteit en helpt snelle afvoer en als gevolg daarvan wateroverlast te voorkomen bij hevige neerslag. Omdat behoudens de halfverharding voor de onderhoudsroutes, de opstelling van het energieopslagsysteem en het transformatorstation geen dichte verharding wordt aangebracht, kan regenwater in de bodem blijven infiltreren, wat helpt de grondwaterstand aan te vullen en droogte te voorkomen. De inrichting met grasland rondom de panelen, kruidenrijke grassen in de zone rond de Gasunie-leidingen en gericht beheer met schapen zorgen ervoor dat de bodem haar infiltrerend vermogen op zijn minst behoudt.

Tot slot worden de panelen aangeschaft bij een partij die is aangesloten bij Stichting Organisatie Producentenverantwoordelijkheid E-waste Nederland (OPEN). Deze stichting zorgt voor de naleving van wettelijke verplichtingen met betrekking tot de inzameling en recycling van zonnepanelen, waarmee wordt bijgedragen aan een circulaire economie. Ook de draagframes, omvormers, bekabeling en ander toebehoren bestaan hoofdzakelijk uit herbruikbare materialen en componenten.

Maatschappelijke meerwaarde

Zonneparken kunnen maatschappelijke meerwaarde creëren door het toevoegen van een recreatieve of informatieve functie, maar ook door de archeologische, cultuurhistorische of landschappelijke betekenis van een locatie te versterken. Welke vorm van maatschappelijke meerwaarde het meest geschikt is, hangt af van de specifieke ligging en omgeving. Zonnepark Bussinksweg draagt bij aan deze maatschappelijke meerwaarde door de cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten van het oude hoevenlandschap zichtbaar te maken. Het herstel en behoud van houtwallen, gecombineerd met de aanleg van nieuwe houtsingels met gebiedseigen soorten, versterkt de structuur van het kleinschalige coulissenlandschap en sluit goed aan bij de kenmerken en historische context van de locatie.

Participatie en draagvlak

In het uitgangspuntendocument van de gemeente Deventer wordt benadrukt dat participatie een essentieel onderdeel is van de ontwikkeling van zonneparken. De initiatiefnemer heeft een inspanningsverplichting om draagvlak te genereren in de omgeving. Hoewel draagvlak niet vooraf wordt gekwantificeerd, moet de omgeving actief betrokken worden via een participatietraject. Dit traject geeft inzicht in de mate van betrokkenheid, de ingezette middelen en de terugkoppeling van resultaten. Participatie is onderverdeeld in procesparticipatie, waarbij omwonenden worden betrokken bij de planvorming en uitwerking, en projectparticipatie, waarin mogelijkheden voor financiële deelname worden geboden.

Procesparticipatie: de participatieladder

De participatieladder, zoals opgenomen in de uitgangspunten van de gemeente Deventer, onderscheidt vijf niveaus van betrokkenheid, van laag naar hoog: Informeren, Raadplegen, Adviseren, Coproduceren en Meebeslissen. Voor zonneparken stelt de gemeente als minimale eis dat procesparticipatie wordt vormgegeven op trede 3 (Adviseren). Dit betekent dat de nadruk van communicatie gericht moet zijn op het actief verkrijgen van input van omwonenden en het verwerken van deze input in de nadere planvorming.

Vrij op Naam Zonneparken heeft deze verplichting bij zonnepark Bussinksweg ingevuld door een communicatie- en procesparticipatieplan (zie Bijlage 3) op te stellen waarover op voorhand inhoudelijke afstemming is geweest met het bevoegde gezag. Omwonenden zijn meermaals geïnformeerd over de plannen en uitgenodigd om hun zorgen, wensen en ideeën te delen. Tijdens inspraakavonden en een werkatelier is een dialoog gevoerd met betrokkenen, waarvan de resultaten in Bijlage 4 zijn gedocumenteerd. Hiermee is voldaan aan de eisen van trede 3 van de participatieladder, zoals opgenomen in de gemeentelijke uitgangspunten.

Projectparticipatie

Naast procesparticipatie is projectparticipatie een essentieel onderdeel behorend bij de ontwikkeling van een zonnepark. Projectparticipatie is gericht op het (lokaal) bieden van de mogelijkheid financieel mee te profiteren van de opbrengsten van het zonnepark, voor een evenwichtige verdeling van eventuele lasten en lusten.

Vrij op Naam Zonneparken heeft voor zonnepark Bussinksweg verschillende opties onderscheiden om deze financiële participatie vorm te geven, zoals uitgewerkt in Bijlage 5, het plan voor financiële participatie. Vanuit de afstemming met de (in)direct omwonenden van het plangebied is geen animo ontstaan om lokaal eigenaarschap te verwerven in de vorm van aandelen van de project-BV. Buurtverenging Dijkerhoek is nadien dezelfde mogelijkheid voorgelegd, maar ziet geen participatierol in het zonnepark voor zichzelf weggelegd omdat dit niet aansluit op haar kernactiviteiten. Ten slotte is Noaber-Energie uit Bathmen benaderd om van gedachten te wisselen over participatie in de vorm van aandelen in de project-BV. Met de coöperatie heeft Vrijopnaam als initiatiefnemer reeds diverse gesprekken gevoerd die in het laatste kwartaal van 2025 worden vervolgd, met als insteek dat Noaber-Energie zal meedoen met (het vervolg van) de risicodragende ontwikkeling en exploitatie van het project. In het derde kwartaal van 2025 heeft de coöperatie toegang tot middelen verworven waarmee zij die ambitie kracht bij kan zetten. De afspraken met Vrijopnaam dienen echter nog verder te worden uitgewerkt. Zie ook Bijlage 3 voor een gedetailleerde over de afstemming met deze organisaties en Bijlage 5 voor het uitgewerkte plan voor financiële participatie.

Een belangrijk instrument dat sowieso de weg naar de praktijk zal vinden, is Paneelopnaam, waarmee inwoners van de gemeente Deventer het recht kunnen verkrijgen op het vruchtgebruik (de stroom) van het zonnepark. Voor een vast bedrag van € 99 per paneel ontvangen deelnemers gedurende negen jaar jaarlijks minimaal 250 kWh zonnestroom. Deze stroom wordt direct in mindering gebracht op hun energierekening, waardoor zij concreet financieel voordeel ervaren van het project. Het energetische en financiële rendement van een Paneelopnaam is vergelijkbaar met dat van panelen op eigen dak.

Verder wordt onderzocht of voldoende interesse bestaat in crowdfunding. Via een door de AFM erkend platform kan een deel van het eigen vermogen van het project beschikbaar worden gesteld aan de omgeving, mits de betrokken bancaire financier dit toestaat. Dit biedt de omgeving de mogelijkheid financieel te participeren zonder van energieleverancier te switchen en, afhankelijk van de overeengekomen voorwaarden met de betrokken bank, een jaarlijks rendement van circa 3-5% te behalen. Deze aanpak draagt bij aan het betrekken van de omgeving en het creëren van lokaal draagvlak voor het zonnepark.

Wanneer het uiteindelijk niet lukt 50% van de aandelen van de project-BV lokaal te organiseren, dan is een vaste afdracht vanuit de projectkasstromen door de initiatiefnemer aan een lokaal fonds een (voor de omgeving risicoloos) alternatief om de winsten deels ook lokaal te laten landen. Dit geld komt dan jaarlijks lokaal beschikbaar en kan onder nader op te stellen spelregels worden besteed, bijvoorbeeld aan verduurzamingsmaatregelen, een buurtfeest of nog iets heel anders. Dit gaat doorgaans om een bedrag in de ordegrrootte van € 0,40 - € 0,50 per MWh geproduceerde hernieuwbare elektriciteit, in lijn met de gedragscode zon op land van branchevereniging Holland Solar.

2.5.3 Deventer aandeel in RES-bod West-Overijssel

In paragraaf 2.4 is de RES regiobreed aan bod gekomen. Gemeente Deventer heeft zich in die context gecommitteerd aan een concreet aandeel van 212 GWh aan jaarlijkse productie van hernieuwbare elektriciteit. Met oog op dat doel wordt een bijdrage van 63 GWh verlangd van zonne-energie, anders dan zon op daken van woningen. Momenteel is binnen dat domein 40 GWh gerealiseerd, wat inhoudt dat nog aanvullende opwek nodig is. Het planvoornemen zou voorzien in circa 2,5 GWh aan jaarlijkse productie van hernieuwbare elektriciteit en het Deventer aandeel van het RES-bod voor West-Overijssel zodoende dichterbij handbereik brengen.

2.5.4 Conclusie gemeentelijk beleid

Het planvoornemen voor Zonnepark en EOS Bussinksweg Bathmen past binnen het beleid van de gemeente Deventer.

- Het voornemen draagt bij aan de gemeentelijke doelstellingen uit de omgevingsvisie Deventer om lokale opwekking van hernieuwbare energie te bevorderen, met aandacht voor zowel de fysieke als de sociaal-maatschappelijke component van de energietransitie.
- Het voornemen sluit aan op de uitgangspunten uit het document 'Uitgangspunten zonneparken Deventer', op het gebied van landschappelijk en ruimtelijke inpassing, technische randvoorwaarden, duurzaamheid, ecologie en maatschappelijke meerwaarde.
- Het voornemen is een bouwsteen van het afgesproken en vooralsnog onvoltooide Deventer aandeel binnen de RES-opgave om te komen tot 212 GWh productie van hernieuwbare elektriciteit per jaar, waarvan 63 GWh uit zonne-energie (niet zijnde zon op daken van woningen).
- In het ontwikkeltraject tot op heden is invulling gegeven aan de inspanningsverplichting om draagvlak te creëren in de omgeving (zie Bijlage 4 voor een verslag hiervan), waarbij de principes van trede 3 van de lokale participatieladder zijn toegepast.

2.6 Conclusie

De realisatie van Zonnepark en EOS Bussinksweg Bathmen sluit aan op de hiervoor beschreven beleidsdoelen met betrekking tot de opwek van hernieuwbare energie op mondiaal, Europees, rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau. Het project draagt bij aan de regionale en provinciale energiedoelstellingen, zoals onder meer vastgelegd in de RES West-Overijssel en het Programma Nieuwe Energie Overijssel. Daarnaast voldoet het initiatief aan de uitgangspunten van de gemeente Deventer voor zonneparken en is het voorzien op een locatie die in de Omgevingsvisie Deventer als kansrijk wordt beschouwd, in het jonge ontginningenlandschap. Verder kan het planvoornemen in lijn met de aangescherpte zonneladder van de provincie Overijssel worden ontwikkeld.

De gemeente Deventer heeft vóór 13 oktober 2023 een positief principebesluit met betrekking tot het initiatief afgegeven, waardoor het planvoornemen bovendien voldoet aan de belangrijkste eis die de provincie in 2024 heeft vastgesteld inzake de "Overgangsregeling" voor zon-op-land-initiatieven. Een tweede voorwaarde hiervoor betreft de opvolging van principes vanuit de Kwaliteitsimpuls zonnevelden in de Groene Omgeving (maatschappelijke meerwaarde, versterken/

compenseren ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden). Uit paragraaf 2.3 is gebleken op welke wijze hier invulling aan is gegeven, zie ook Bijlage 1.

De derde en laatste voorwaarde die aan de provinciale overgangsregeling is gekoppeld, betreft de tijdlijn van het project: afronding dient voor 1 januari 2030 plaats te vinden. In Hoofdstuk 5 is een planning opgenomen waaruit blijkt dat dit met de kennis van nu haalbaar is.

3 Beschrijving huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

3.1 Beschrijving huidige situatie

Zoals beschreven in Hoofdstuk 1.2 bevindt het plangebied zich op het perceel gelegen tussen de kavels met adreslocatie Bussinksweg 1 en 3 te Bathmen (Perceel BMN02- E-15). Dit perceel is ten noordoosten van de kern van Bathmen gesitueerd in de richting van de dorpen Okkenbroek en Dijkerhoek. Het perceel maakt onderdeel uit van agrarisch gebied en is gelegen ten westen van de Bussinksweg en ten oosten van de Ikkinksweg, zie Figuur 6.

Figuur 6: Situering projectgebied.

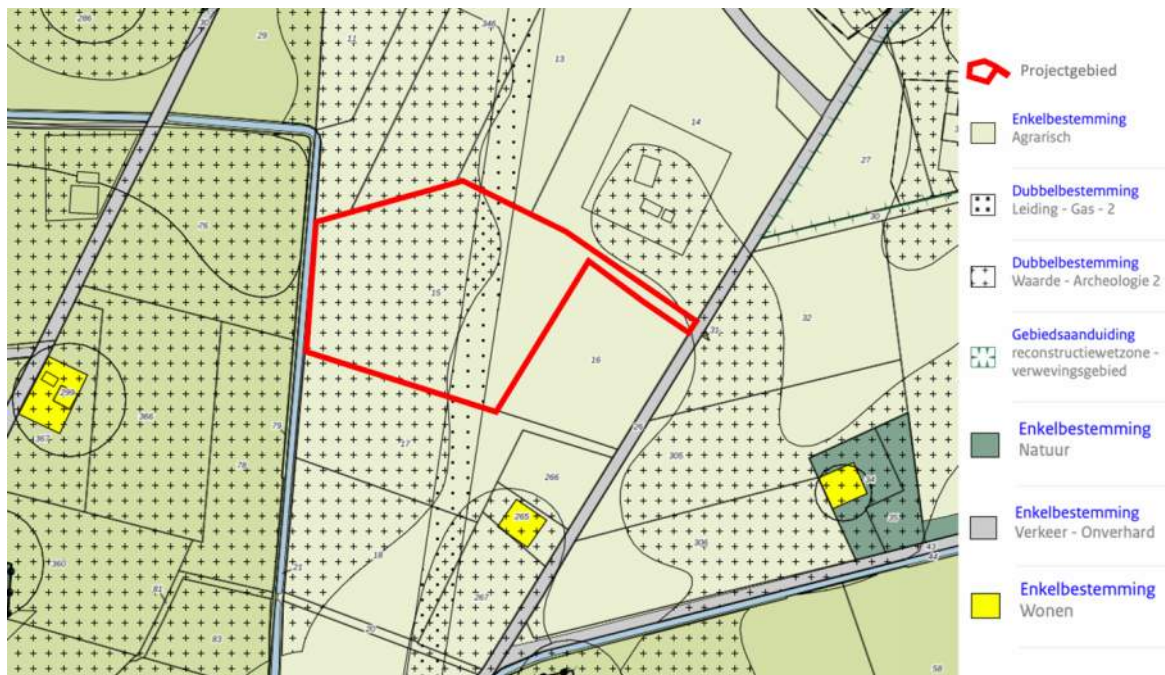
3.1.1 Functionele structuur

Het projectgebied betreft een agrarisch perceel dat de afgelopen jaren als gras- en maïsland heeft gefungeerd. Twee dubbelbestemmingen² zijn van toepassing: een aanduiding voor de aanwezigheid van gasleidingen en de dubbelbestemming "Archeologie 2", zoals weergegeven in Figuur 7. Deze bestemmingen impliceren voor het projectontwerp respectievelijk het

² Het begrip 'bestemmingen' is sinds invoering van de Omgevingswet niet langer van toepassing. De bestemmingsplannen zoals die voorheen golden zijn opgenomen onder het gemeentelijke omgevingsplan. Gemeentes krijgen de komende jaren de tijd om het omgevingsplan in te vullen.

vrijhouden van een bufferzone rondom de gasleidingen en oog voor het behoud van archeologische waarden bij ingrepen in de bodem.

De omgeving van het projectgebied bestaat voornamelijk uit agrarische gronden en verspreide bebouwing. Binnen het projectgebied zijn geen recreatieve voorzieningen aanwezig, zoals wandel- of fietsroutes.

Figuur 7: Bestemmingen in en rondom het projectgebied.

Woningen en verblijfsobjecten

Rondom het projectgebied bevinden zich verschillende verblijfsobjecten, waaronder (bedrijfs)woningen, zie Figuur 8. De dichtstbijzijnde woningen liggen direct ten noordoosten en zuidoosten van het projectgebied achter de houtwallen, respectievelijk aan de Bussinksweg 3 en Bussinksweg 1, op minder dan 100 meter afstand. Ten westen van het projectgebied ligt een mini-camping aan de Ikkinksweg 7 op minder dan 200 meter afstand.

Figuur 8: Verblijfsobjecten, inclusief woningen, in de nabijheid van het projectgebied.

Infrastructuur en risicovolle inrichtingen

Nabij het projectgebied ligt de Holterweg op een afstand van ruim 500 meter. Deze lokale verkeersader is het dichtstbijzijnde infrastructurele werk en speelt een rol in de bredere ontsluiting van de omgeving.

Daarnaast doorkruisen vijf hogedrukgasleidingen van Gasunie het projectgebied. Deze leidingen zijn opgenomen als dubbelbestemming in het omgevingsplan en vereisen een veiligheidsbufferzone vanwege mogelijke risico's bij schade of lekkage en toegang voor beheer en onderhoud. Dit vormt een belangrijke factor bij de inrichting van het zonnepark. In paragraaf 4.6.2 (Buisleidingen) staat beschreven welke concrete maatregelen in het projectplan zijn verwerkt als resultaat van maatwerkafstemming met Gasunie als belanghebbende, teneinde nadelige beïnvloeding op de buisleidingen te voorkomen.

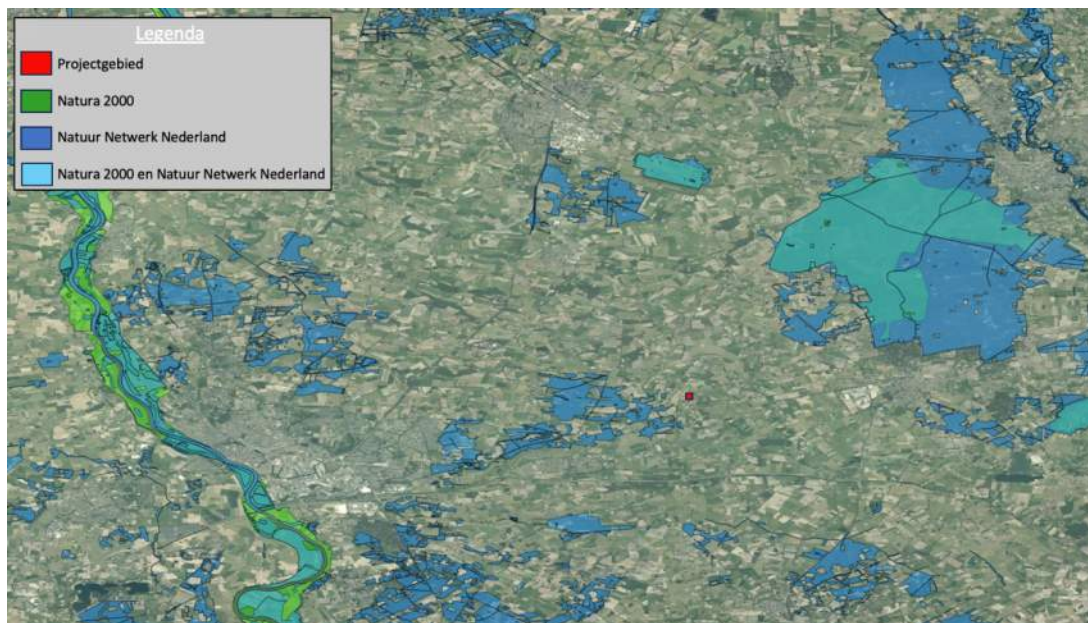
Binnen een straal van drie kilometer van het projectgebied bevinden zich verder geen risicovolle inrichtingen, zoals tankstations of industriële faciliteiten.

Figuur 9: Infrastructuur in de omgeving van het projectgebied. De afbeelding toont de loop van de gasleidingen en de Holterweg ten opzichte van het projectgebied.

Natuur

Het projectgebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Wel liggen enkele Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving van het project, zie Figuur 10. Deze gebieden zijn onder meer de Sallandse Heuvelrug (ca. 5,4 km afstand), Boetelerveld (ca. 8,9 km afstand) en Borkeld (ca. 9,5 km afstand). Het gebied Rijntakken ligt op meer dan 10 km afstand van het projectgebied. Op circa 0,3 km afstand van het plangebied liggen de dichtstbijzijnde gebieden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Nederland. Er liggen geen stiltegebieden nabij het projectgebied. Zie paragraaf 4.8.2 (Onderzoek Gebiedsbescherming Natura 2000-gebieden) voor de impactanalyse van zonnepark Bussinksweg.

Figuur 10: Natuur in de omgeving van het projectgebied.

De bestaande groenstructuren op/aan de randen van het perceel zijn via een inventarisatie van ANV Groen Salland in kaart gebracht, evenals de aanknopingspunten die dit biedt voor de landschappelijke inpassing als onderdeel van het planvoornemen; zie hiervoor Bijlage 6.

3.1.2 Zichtbaarheid

De projectlocatie bevindt zich in een halfopen agrarisch landschap en is zichtbaar vanaf verschillende omliggende wegen en percelen, zoals de Bussinksweg en de Ikkinksweg, zie Figuur 11.

Om het zonnepark met EOS zoveel mogelijk aan het zicht te onttrekken, wordt gebruikgemaakt van bestaande landschapselementen, zoals de houtwallen, die worden aangesterkt. Aanvullend worden aan de open randen nieuwe houtsingels gerealiseerd met boomvormers (zoals fladderiep, wilg, zwarte els) en struiken (meidoorn en lijsterbes). Voor een (semi-)wintergroen beeld wordt ook hult en wilde liguster toegepast, een semi-wintergroene haagplant die in het Nederlandse klimaat in principe jaarrond groen blijft.

De toevoeging van nieuwe houtsingels en het behoud/de versterking van bestaande houtwallen draagt eraan bij dat het zonnepark visueel afgeschermd zal zijn voor omwonenden. Zie Bijlage 1 voor alle details van het inpassingsplan (en beheerplan). Het uitvoeren en in stand houden van de landschappelijke inpassing gedurende de instandhoudingstermijn van het zonnepark, is door middel van een vergunningvoorschrift geborgd.

Figuur 11: Zicht op het plangebied (paars gearceerd) in de huidige situatie: vanaf de Bussinksweg ten zuidoosten van plangebied (foto A), vanaf de Bussinksweg ten noordoosten van plangebied (foto B) en vanaf de Ikkinksweg (foto C) inclusief locatieduiding van de zichtlijnen (onder).

3.2 Projectbeschrijving

In deze paragraaf wordt beschreven hoe de keuze voor een zonnepark met energieopslagsysteem en de keuze voor de locatie tot stand zijn gekomen. Ook worden de belangrijkste systeemcomponenten toegelicht.

3.2.1 Keuze voor een zonnepark

De energietransitie vraagt om een energielandschap waarin steeds meer elektriciteit wordt opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen. Om de doelstellingen te halen, is het nodig dat verschillende vormen van energieopwekking worden ingepast in het landschap. Zonne-energie is één van die duurzame bronnen uit deze energiemix. De productie van zonne-energie zorgt voor relatief weinig (negatieve) milieueffecten, maar er is wel sprake van een relatief groot ruimtebeslag.

Een zonnepark is technisch eenvoudig aan te leggen zonder ingrijpende funderings- of installatiewerkzaamheden. Dit zorgt ervoor dat het realiseren (en verwijdering) van een zonnepark relatief eenvoudig is. Een alternatief op het gebied van zonne-energie is het plaatsen van zonnepanelen op daken. Echter, lang niet al het dakoppervlak in Nederland is geschikt voor het opwekken van zonne-energie. Denk aan beperkingen op het gebied van bijvoorbeeld draagkracht, aansluitcapaciteit en/of zonlichtinval. Ook kan de gemeente eigenaren er niet toe verplichten zonnepanelen op hun daken aan te brengen. Daarnaast worden de ambities en doelstellingen zoals beschreven in hoofdstuk 2 niet gehaald door enkel zonnepanelen op daken. Grondgebonden zonneparken zijn daarom evenzeer nodig om de doelstellingen te behalen. Het is daarom ook niet nodig om eerst alle daarvoor geschikte daken van zonnepanelen te voorzien, voordat een grondgebonden zonnepark kan worden gerealiseerd.

Voordeel van grootschalig opwekken

Het grootschalig opwekken van zonne-energie heeft voordelen ten opzichte van het decentraal en kleinschalig opwekken. In vergelijking met het kleinschalig opwekken van zonne-energie op bijvoorbeeld dakoppervlak levert het opwekken van zonne-energie in een groot zonnepark een belangrijk efficiëntievoordeel door onder meer schaalvoordelen en transport. Een groot zonnepark levert absoluut en vaak ook relatief gesproken een grotere jaarproductie aan elektriciteit op en tegen lagere (relatieve) kosten in vergelijking met kleinschalige opwek.

3.2.2 Keuze voor een energieopslagsysteem

Het toevoegen van een energieopslagsysteem aan het zonnepark is om diverse redenen in toenemende mate een wenselijke ontwikkeling, zoals hieronder kort toegelicht.

Voorkomen van energieverspilling

Door de sterke groei van wind- en zonne-energie is het balanceren van vraag en aanbod complexer geworden. Dat leidt vaker tot (zeer) lage of negatieve elektriciteitsprijzen en bij daadwerkelijke netknelpunten tot expliciete beperkingen via congestiemanagement (door TenneT en/of de regionale netbeheerder die het midden- en laagspanningsnet beheert; in het plangebied is dat Enexis). Met een opslagsysteem kan tijdelijk niet-afzetbare productie worden opgeslagen en op een later moment geleverd, zodat minder duurzame energie verloren gaat.

Bijdragen aan de stabiliteit van het netwerk

Opslag kan actief een bijdrage leveren aan systeemdiensten en balancering: denk hierbij aan deelname aan de landelijke primaire en secundaire reservemarkten (FCR/aFRR), het inspelen op de landelijke onbalansprijs en het meewerken aan congestiemanagement (onder meer via GOPACS, het gezamenlijke platform van TenneT en de regionale netbeheerders waaronder Enexis). Daarmee draagt het systeem bij aan frequentiehandhaving, balanceringscapaciteit en het voorkomen van lokale overbelastingen.

Bijdragen aan een efficiënter gebruik van het lokale netwerk

TenneT en regionale netbeheerders zoals Enexis zijn bezig met de implementatie van processen om via congestiemanagement de capaciteit van lokale netwerken beter te kunnen benutten. Daarvoor is het van belang lokaal ook zoveel mogelijk flexibiliteit in vraag en aanbod te organiseren, meer dan nu het geval is. Een energieopslagsysteem levert hieraan een belangrijke bijdrage en kan door regionale netbeheerder in de gemeente Deventer (Enexis) zelfs als "congestieverzachter" worden aangemerkt, afhankelijk van nog te verrichten onderzoek naar de exacte kenmerken en situatie in het betreffende middenspanningsnetvlak waarop zowel het zonnepark als het energieopslagsysteem worden aangesloten (via een gedeelde netaansluiting).

De netbeheerders rollen processen uit om via congestiemanagement de bestaande netcapaciteit beter te benutten. Lokale flexibiliteit is daarbij essentieel. Een batterij bij het zonnepark kan piek-invoeding voorkomen dan wel afvlakken en vraag/aanbod in de tijd verschuiven. Afhankelijk van de technische aansturing en het middenspanningsnetvlak waarop zowel het zonnepark als het energieopslagsysteem worden aangesloten (via een gedeelde netaansluiting) kan Enexis een dergelijk systeem aanmerken als congestieverzachter; dit vergt separaat technisch onderzoek.

Beleidskader

In het [Meerjarenprogramma Klimaatfonds 2025](#) is een beleidsvoornemen opgenomen voor een toekomstige batterijverplichting bij zonneparken. Dit is nog geen geldende wettelijke plicht; nadere uitwerking en besluitvorming volgen.

3.2.3 Locatiekeuze

Zoals toegelicht in paragraaf 2.5 is de locatiekeuze in overeenstemming met de bepalingen en aanwijzingen uit de "*omgevingsvisie Deventer*" en het rapport "*Uitgangspunten zonneparken Deventer*" van de gemeente. Initiatiefnemer Vrij op Naam Zonneparken is in 2022 in contact gekomen met een ondernemer die een groot deel van zijn agrarische activiteiten heeft stopgezet en om die reden op zoek was naar een zinvolle andere invulling van (een deel van) zijn agrarische grond. Het betreffende perceel is gelegen in een van de voorkeursgebieden van de gemeente voor zon op land (het jonge ontginningslandschap).

3.2.4 Planbeschrijving

In deze paragraaf worden de belangrijkste systeemcomponenten van het voornemen nader toegelicht.

Figuur 12: Inpassingstekening zonnepark met energieopslagsysteem.

Zonnepanelen

De monokristallijne zonnepanelen zoals voorzien worden in een zuid-zuidwestelijke opstelling geplaatst in lijn met de kavelstructuur, onder een hellingshoek van circa 15 graden. De maximale hoogte van de zonnepanelen ten opzichte van het maaiveld blijft onder de 2 meter. De zonnepanelen zijn (standaard) voorzien van een antireflecterende coating zodat invallend zonlicht zoveel als mogelijk kan worden geabsorbeerd, Door de combinatie van hellingshoek en oriëntatie ten opzichte van het zuiden enerzijds en deze coating alsmede de landschappelijke inpassing in groenstructuren anderzijds, zal van hinderlijke lichtreflectie geen sprake zijn; zie ook paragraaf 4.2 waarin het thema schittering centraal staat.

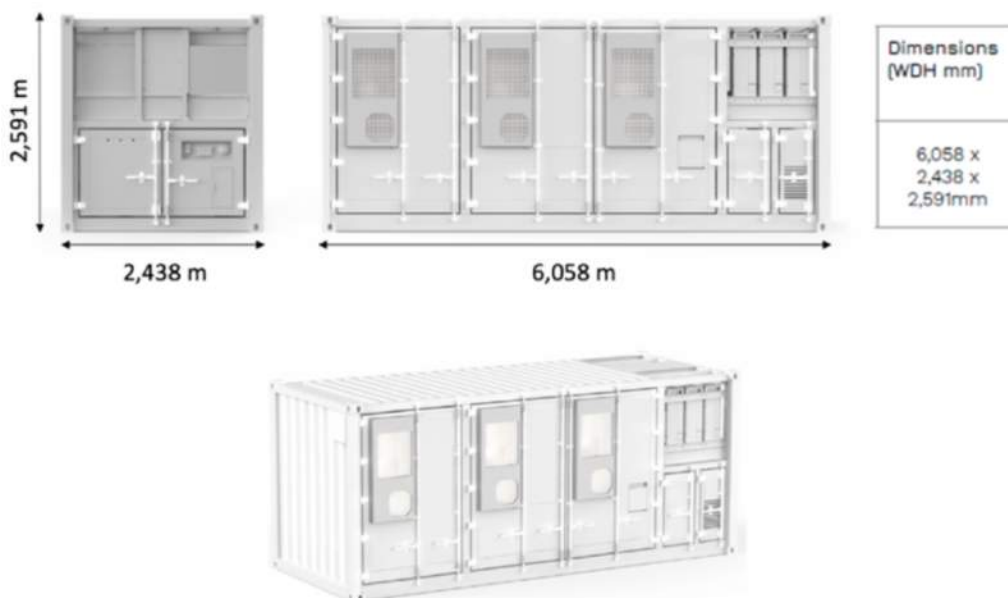
Draagframes

Palen worden direct in de bodem geramd of geschroefd en hierbovenop wordt het draagframe gemonteerd. De palen en frames worden vervaardigd van corrosiebestendige materialen, geschikt voor langdurig gebruik in een buitenomgeving. De frames zijn ontworpen om de zonnepanelen in een vaste zuid-opstelling te ondersteunen, met een hellingshoek van circa 15°. Het ontwerp van de frames houdt rekening met de bodemgesteldheid van het projectgebied, waarbij stabiliteit wordt gewaarborgd en bodemschade wordt geminimaliseerd. Om de exacte ram- of schroefdiepte van de frames te bepalen, worden voorafgaand aan de uitvoering bodemonderingen en/of een trekproef uitgevoerd.

Energieopslagsysteem

Het zonnepark wordt uitgerust met een energieopslagsysteem met lithium-ion-cellen op basis van brandveilige LFP-chemie (met ijzerfosfaat-kathodes). Het energieopslagsysteem krijgt een geschatte opslagcapaciteit van 6 MWh en een vermogen van 1,5 MW, afgestemd op de verwachte energieopbrengst van het zonnepark. Het systeem wordt geïnstalleerd in een 20ft-container met eventueel benodigde hulpcomponenten voor de elektrische inpassing zoals een PCS-kast (omvormers) en een step-up-transformator voor inpassing op het trafostation van het zonnepark.

Het ontwerp van het energieopslagsysteem voldoet aan alle geldende veiligheidseisen, waaronder de circulaire risicobeheersing voor lithium-ion energiedragers, de PGS-37-1, en IEC62619. Hierbij wordt rekening gehouden met specificaties zoals compartimentering van batterijcellen, automatische afschakeling bij calamiteiten, actieve koeling en een intern blussysteem. Voor meer informatie zie Bijlage 7: Toetsing PGS-37-1 EOS Bussinksweg Bathmen.

Figuur 13: Lay-out en impressie energieopslagsysteem in container.

Bekabeling en aansluiting elektriciteitsnetwerk

De kabels worden per zonnepaneel middels DC-kabels (gelijkstroom) naar de omvormers geleid, waar de stroom wordt omgezet naar bruikbare wisselstroom op laagspanning (400-800V). De opgewekte elektriciteit wordt vervolgens via kabels geleid naar het transformatorstation, waar de stroom wordt omgezet van laagspanning naar middenspanning (hier 10.000 V).

De AC-bekabeling wordt grotendeels ondergronds aangelegd om het landschap visueel en functioneel zo min mogelijk te verstoren. De middenspanningskabels leiden de stroom van het transformatorstation bij het zonnepark naar het inkoopstation dat aan de openbare weg (Bussinksweg) wordt geplaatst. Dit inkoopstation is het overdrachtpunt op het netwerk van regionale netbeheerder Enexis en wordt via een zogenaamde "knip en verbinding" "ingelust" op het bestaande 10-kV-ringnetwerk van Enexis. De exacte locatie van het inkoopstation wordt in een later stadium vastgesteld in overleg met Enexis.

Bouwproces

De zonnepanelen worden op de grondframes gemonteerd en vervolgens geramd of geschroefd in de bodem. De bekabeling wordt aangelegd en verbonden met de omvormers en het transformatorstation. Voor het energieopslagsysteem wordt een zandbed- of palenfundering aangelegd, waarna de container en bijbehorende apparatuur worden geplaatst en aangesloten. Ook het transformatorstation wordt voorzien van een fundering.

3.2.5 Landschappelijke inpassing

Het zonnepark wordt ingepast volgens het opgestelde inpassings- en beheerplan, zie Bijlage 1, 2A en 2B. Dit plan voorziet in het behoud/versterking van bestaande landschapselementen en de aanleg van nieuwe houtsingels.

De beplanting is bedoeld om het zonnepark aan het oog te onttrekken en visueel te integreren in het landschap. In de houtsingels wordt ook hulst en gewone liguster toegepast, semi-wintergroene haagplanten die in het Nederlandse klimaat doorgaans groen blijft, waardoor het zonnepark ook in de winter nauwelijks zichtbaar zal zijn.

Andere onderdelen van de landschappelijke inpassing zijn broeihopen, takkenrillen, kruidenrijke grassen op de grond boven de Gasunie-leidingen, grasland rondom de zonnepanelen en waterbergende poelen aan de zuidzijde van het plangebied, zie Figuur 12 en opnieuw Bijlage 1.

Met de maatregelen wordt een score van 17 punten behaald op de puntenlijst natuurinclusief bouwen van de gemeente Deventer, zie Bijlage 8 (een minimum van 15 punten is vereist evenals het toepassen van minimaal 1 maatregel per categorie, waaraan ook wordt voldaan).

4 Aspecten fysieke leefomgeving

4.1 Geluid

4.1.1 Toetsingskader

De mate waarin geluid het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Omgevingswet. De meeste direct werkende regels staan in het omgevingsplan van de gemeente. De kern van deze wetten is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) worden de volgende gebouwen beschermd (artikel 3.21):

- woningen;
- onderwijsgebouwen;
- gebouwen met een gezondheidszorgfunctie (bijv. ziekenhuizen);
- gebouwen met een kinderopvangfunctie (bijv. kinderdagverblijven).

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. De belangrijkste geluidsbronnen die in het Bkl worden geregeld, zijn industrielawaai, wegverkeerslawaaï en spoorweglawaaï.

4.1.2 Onderzoek

Geluidshinder op de locatie van het zonnepark

Het zonnepark met energieopslagsysteem is zelf geen geluidsgevoelige functie of object. Daarmee hoeft op basis van het Bkl geen toetsing plaats te vinden aan mogelijk aanwezige geluidzoneringen of geluidhinder door industrielawaai en weg- of railverkeer.

Geluidshinder als gevolg van het zonnepark

Voor mogelijke effecten van het zonnepark met bijbehorend energieopslagsysteem op omliggende geluidsgevoelige objecten wordt verwezen naar de uiteenzetting in paragraaf 4.5 (Bedrijven en Milieuzonering).

4.1.3 Conclusie

Uit het oogpunt van geluidshinder zijn geen belangrijke nadelige gevolgen te verwachten. Daarmee is voor de realisatie van het zonnepark met energieopslagsysteem sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.2 Schittering

4.2.1 Toetsingskader

Voor hinder ten gevolge van reflectie bestaat geen specifiek beleid of regelgeving, maar dit is logischerwijs wel een relevant thema in het kader van goede ruimtelijke ordening en/of een evenwichtige toekenning van functies aan locaties.

Een mogelijk effect van zonnepanelen op de omgeving is de reflectie van zonlicht. De meeste zonnestralen die op panelen terechtkomen, worden geabsorbeerd en omgezet in elektriciteit en deels warmte.

Omdat de bovenste laag van de panelen van glas is gemaakt, zal een deel van het zonlicht echter ook worden gereflecteerd. In tegenstelling tot een volledig glad oppervlak kent het glas van zonnepanelen enig reliëf ten behoeve van maximale opname van zonlicht, waardoor de weerkaatsing diffuus plaatsvindt en de kans op hinderlijke schittering wordt verminderd.

4.2.2 Onderzoek

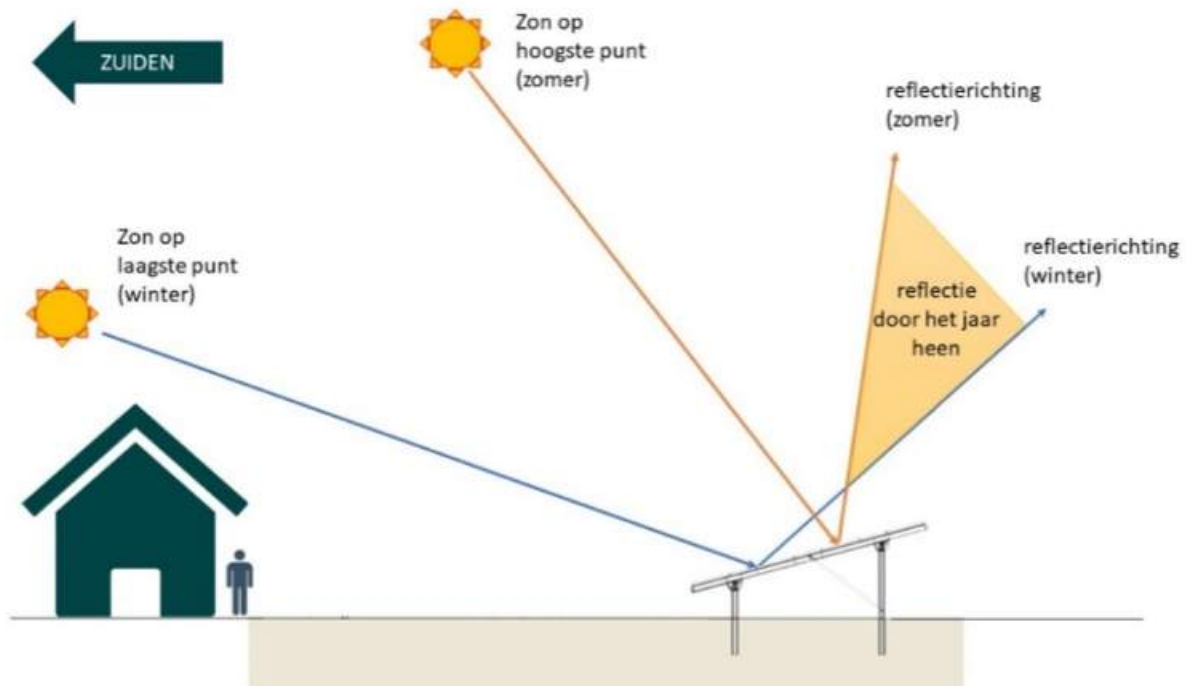
Onderzoek bij andere grootschalige zonneparken heeft uitgewezen dat de reflectie van zonnepanelen lager is dan het achtergrondlicht van de zon zelf³. In ditzelfde onderzoek wordt ook aangegeven dat de hoeveelheid lichtreflectie op een zonnepark lager is dan de reflectie van (vlak) water.

Dit komt onder meer doordat moderne zonnepanelen worden voorzien van anti-reflectieve coatings, die de lichtreflectie beperken en daarmee het rendement vergroten. Dat is ook het geval voor de panelen in het beoogde zonnepark.

Zonnepanelen kunnen desondanks licht reflecteren en daardoor voor overlast in de (woon)omgeving zorgen. Voor de moderne zonnepanelen die binnen het projectgebied zijn voorzien, geldt een zeer laag reflectiepercentage van 3-5% bij een normale lichtinval. De hoeveelheid reflectie die kan voorkomen, hangt af van de locatiespecifieke omstandigheden (stand en hoogte spiegelend vlak) en de stand van de zon (tijdstip en tijd van het jaar). De hoek van de invallende lichtstraal bepaalt de hoek van de uitvallende lichtstraal. Hoe steiler de helling van de panelen, des te groter de kans op hinder.

³ Zonnepark Ceresweg – Wegbeeldanalyse Oesterdam (N659). Bron: <https://repository.officiëleoverheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2015-16053/1/Bijlage/exb-2015-16053.pdf>

In dit project worden de zonnepanelen onder een lichte hoek geplaatst van ca. 15 graden, waardoor enige reflectie gedurende de dag in verticale richting plaatsvindt en daardoor geen overlast geeft voor omwonenden of passanten; zie het principe dat Figuur 14 illustreert.

Figuur 14: Schematische weergave lichtreflectie van zonnepanelen in een zuidopstelling.

De landschappelijke inpassing met houtsingels en -wallen rondom de zonnepanelen minimaliseert daarnaast de kans op alsmede het effect van lichtweerkaatsing. Ten slotte is het potentieel reflecterende glasoppervlak in een zuidzuidwestelijke oriëntatie voorzien, afgewend van het blikveld van omwonenden en/of weggebruikers. Ten zuiden van het plangebied is wel een woning gelegen met adres Bussinksweg 1, maar deze zal gezien de positie en het planontwerp dus geen hinder van lichtreflectie ondervinden.

4.2.3 Conclusie

Uit het oogpunt van lichtschittering zijn geen nadelige gevolgen te verwachten. Daarmee is voor de realisatie van het zonnepark met energieopslagsysteem sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.3 Verkeer en parkeren

4.3.1 Toetsingskader

In het belang van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties moet sprake zijn van een aanvaardbare afwikkeling van alle soorten verkeer. Bij ruimtelijke planning dienen verkeerskundige aspecten afgewogen te worden, omdat deze van grote invloed zijn op het doelmatig functioneren van verschillende functies.

Daarbij dient in beeld te worden gebracht of sprake is van een (extra) parkeerbehoefte voor auto's, fietsen en/of scooters. Er mag geen onaanvaardbaar effect zijn. Dit geldt ook bij buitenplanse omgevingsvergunningen.

De gemeente stelt parkeerbeleid op met daarin parkeernormen waaraan nieuwe ontwikkelingen moeten voldoen. De activiteit dient dus aan het gemeentelijk beleid getoetst te worden.

4.3.2 Onderzoek

Verkeer en parkeren

In de bouwperiode van naar verwachting drie maanden rijdt periodiek vracht-/bouwverkeer via de Bussinksweg. Geschat wordt dat gedurende de eerste maand waarin het merendeel van de materiaalaanvoer plaatsvindt dagelijks enkele vrachtwagenladingen naar het bouwterrein komen. Gedurende de gehele bouwperiode kunnen daarnaast dagelijks diverse personenwagens van de installatieploegen worden verwacht. Dit kan beperkt leiden tot verkeers- of geluidsoverlast voor omwonenden.

Voor de aansluiting van het zonnepark op het openbare elektriciteitsnetwerk zal netbeheerder Enexis een verbinding vanaf het middenspanningsnetwerk naar het inkoopstation aan de Bussinksweg realiseren. Hiervoor zal klein graafmaterieel worden ingezet en deze werkzaamheden leveren lokaal mogelijk beperkte verkeershinder op. Enexis organiseert hiervoor zelf de eventuele benodigde vergunning(en). Het zonnepark is na oplevering een beveiligde energiecentrale. Dat betekent dat er geen vrije toegang is voor het publiek en dat toegang voor onderhoud, begrazing en eventuele rondleidingen strikt geregeld zal zijn. Naar verwachting neemt het aantal verkeersbewegingen in de omgeving niet significant toe. Op het planterrein is, ook gelet op de onderhoudsroute, voldoende plek is voor incidenteel bezoek om te parkeren, zowel tijdens de aanlegfase als gedurende de exploitatie.

4.3.3 Conclusie

Vanuit het aspect verkeer en parkeren is sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.4 Luchtkwaliteit en geur

4.4.1 Toetsingskader

Luchtkwaliteit

Paragraaf 5.1.4.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) regelt de monitoring van de kwaliteit van de buitenlucht. Volgens artikel 5.53 en 5.54 vormen luchtkwaliteitseisen geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen indien de concentratie van zowel NO₂ en PM10 lager is dan 1,2 µg/m³. Het project draagt in dit geval niet in betekenende mate bij aan luchtverontreiniging en blijft binnen de NIBM-grens van 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties.

Een zonnepark kent evenals het energieopslagsysteem geen emissies en heeft, met uitzondering van incidenteel verkeer in verband met bouw- en onderhoudswerkzaamheden, geen verkeersaantrekkende werking. Het project kan dus worden gezien als een NIBM-project. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan hierdoor achterwege blijven.

Geur

De mate waarin geur het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Omgevingswet. De meeste direct werkende regels staan echter in het omgevingsplan van de gemeente. De kern van deze wetten is dat geurgevoelige objecten worden beschermd tegen geurhinder uit de omgeving. In het Bkl worden de volgende gebouwen beschermd (artikel 5.91 Bkl):

- woningen;
- onderwijsgebouwen;
- gebouwen met een gezondheidszorgfunctie (bijv. ziekenhuizen);
- gebouwen met een kinderopvangfunctie (bijv. kinderdagverblijven).

Het beschermen van deze geurgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde waardes voor maximale geurbelastingen. De belangrijkste geurbronnen die in het Bkl worden geregeld zijn waterzuiveringen, landbouwdieren en overige agrarische activiteiten.

4.4.2 Onderzoek

Luchtkwaliteit

Het zonnepark met energieopslagsysteem wordt in de gebruiksfase (na afronding van de realisatie) enkel incidenteel bezocht voor onderhoud, inspectie, reparatie of schoonmaak. Deze gebeurtenissen zijn beperkt tot enkele keren per jaar. Tijdens de gebruiksfase worden geen andere bronnen van potentiële luchtkwaliteitsverslechtering geïntroduceerd.

Aangezien het zonnepark en het energieopslagsysteem geen emissies veroorzaken en de verkeersaantrekkende werking minimaal is, ligt het voor de hand dat het project niet bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Op basis hiervan wordt aanvullend onderzoek naar de luchtkwaliteit niet noodzakelijk geacht.

Geur

Het zonnepark is geen geurgevoelige functie of object. Daarmee hoeft op basis van het Bkl geen toetsing plaats te vinden aan mogelijk aanwezige emissies van waterzuiveringen, landbouwdieren en overige agrarische activiteiten. Tijdens de gebruiksfase worden geen geurafgevende stoffen uitgescheiden naar het milieu. Het zonnepark met energieopslagsysteem veroorzaakt hierom tijdens de gebruiksfase geen geurhinder.

4.3.3 Conclusie

Het zonnepark met energieopslagsysteem draagt niet bij aan (verslechtering van) de luchtkwaliteit, zowel tijdens de bouwfase als gedurende de gebruiksfase. Het zonnepark met energieopslagsysteem veroorzaakt daarnaast geen geurhinder, omdat geen geurveroorzakende stoffen worden uitgescheiden. Daarmee is voor wat betreft de aspecten Luchtkwaliteit en Geur sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

4.5.1 Toetsingskader

In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties moet worden bekeken of met het voorliggende initiatief geen functie wordt toegelaten die zorgt voor mogelijke overlast voor nabijgelegen functies. De VNG heeft inzake bedrijven en milieuzonering richtafstanden opgesteld voor geur, (fijn)stof, geluid en gevaar ten behoeve van de ruimtelijke ordening. In 2022 heeft de VNG deze geactualiseerd om deze in lijn te brengen met de Omgevingswet en hiervan een concept gepubliceerd.

Deze nieuwe richtlijn heeft uitdrukkelijk geen juridische status, maar dient enkel als indicatie voor aan te houden richtafstanden om de kwaliteit van de leefomgeving te waarborgen. De gemeente Deventer heeft in haar omgevingsplan geen specifieke richtafstanden voor het gebied opgenomen, waardoor de concept-publicatie als indicatieve richtlijn is toegepast. Zonneparken en/of energieopslagsystemen zijn niet expliciet hierin opgenomen.

De aspecten (fijn)stof en geur kennen op voorhand al geen raakvlakken met het planvoornemen. Het aspect veiligheid is met name voor het energieopslagsysteem relevant en komt zowel in paragraaf 4.7 als in Bijlage 7 uitvoerig aan bod. De omvormers van het zonnepark, de transformator en het opslagsysteem (koeling cellen, omvormers met koeling, evt. step-up-trafo) produceren daarnaast wel enig geluid. Voor omvormers met een vermogen tot 10 MVA (het voorziene omvormervermogen van het zonnepark is maximaal 2 MVA en van het energieopslagsysteem idem) geldt een richtafstand van 30 meter.

4.5.2 Onderzoek

Een zonnepark is niet in de VNG-publicatie opgenomen. Van zonnepanelen zelf is geen geluidshinder te verwachten. Dat geldt mogelijk wel voor de bijbehorende omvormers en transformator, die overdag (enig) geluid produceren afhankelijk van de hoeveelheid zonneschijn en daarmee zonnestroomproductie. Voor de omvormers en transformatoren kan een vergelijking worden gemaakt met de in de VNG-publicatie vermelde categorie "elektriciteitsdistributiebedrijven < 10 MVA". Het betreft hier een activiteit met een grootste aan te houden richtafstand van 30 meter ten opzichte van een rustige woonwijk, vanwege het milieuaspect geluid.

Voor andere milieuaspecten is de grootste aan te houden afstand hetzelfde of nog korter. Het bronvermogen van het beoogde transformatorstation (tussen de 1,25 en 2 MVA) is geruim lager dan 10 MVA. Dit betekent dat op basis van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wordt geadviseerd een afstand van ten minste 30 meter aan te houden met geluidgevoelige functies zoals burgerwoningen.

Het zonnepark en de bijbehorende omvormers en transformatorgebouw bevinden zich niet binnen de 30-meter-zone van het dichtstbijzijnde geluidgevoelige object: op ruim 40 meter afstand is het bouwvlak behorend bij adres Bussinksweg 3 gesitueerd.

Het energieopslagsysteem kent met omvormers, actieve koeling en een eventuele (eigen) step-up-transformator ook bronvermogens ruim minder dan 10 MVA, maar kan ook 's nachts werkend zijn. Daardoor is de initiatiefnemer bereid dit energieopslagsysteem te plaatsen op een nog ruimere afstand (50 meter, de contour behorend bij

transformatorsystemen met bronvermogens in de orde grootte 10-100 MVA vanuit de VNG-publicatie) van het meest nabijgelegen bouwvlak. In Figuur 15 is de indeling op kaart afgebeeld, naast het dichtstbijzijnde geluidgevoelige object (bouwvlak van adres Bussinksweg 3) met een contour van 50 meter voor het energieopslagsysteem.

De omvormers, het transformatorhuis en het energieopslagsysteem zullen met zekerheid niet binnen de 30-meter-zone rondom woningen komen te liggen. Daarmee wordt met zekerheid voldaan aan de richtafstanden uit de VNG-publicatie.

Figuur 15: 50m-contour rond energieopslagsysteem.

4.5.3 Conclusie

Uit het oogpunt van bedrijven en milieuzonering zijn geen belangrijke nadelige gevolgen te verwachten, noch voor geluid noch voor wat betreft (fijn)stof, geur en/of gevaar (voor dit laatste aspect wordt verwezen naar paragraaf 4.7). Daarmee is voor de realisatie van het zonnepark met energieopslagsysteem sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.6 Infrastructuur en transport

4.6.1 Toetsingskader

Een ontwikkeling mag geen onaanvaardbare veiligheidsrisico's teweegbrengen op vormen van infrastructuur en transportroutes, te weten wegen, vaarwegen, spoorwegen, bovengrondse hoogspanningslijnen, buisleidingen en waterkeringen. In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is in beeld gebracht wat de mogelijke onderlinge effecten kunnen zijn tussen het zonnepark met energieopslagsysteem en deze vormen van infrastructuur/transport.

4.6.2 Onderzoek

Hoofdwegen⁴

Het projectvoornemen is ca. 3,4 kilometer afstand gelegen van de Rijksweg A1. De N344 (Holterweg) ligt hemelsbreed op 530 meter afstand van het plangebied. Deze afstanden zijn te groot om effecten door afleiding van geluid of trillingen te verwachten. Effecten op en door (gebruikers van) hoofdwegen zijn op voorhand geheel uit te sluiten.

Lokale wegen

Rondom de projectlocatie lopen wel meerdere gemeentelijke wegen, waaronder de Bussinksweg en de Ikkinksweg. De kortste afstand van het plangebied naar deze wegen bedraagt hemelsbreed ca. 150 meter. Gezien de afstand en de te realiseren landschappelijke inpassing worden bestuurders en voetgangers op deze wegen niet afgeleid door het zonnepark met energieopslagsysteem. Voor het aspect 'Schittering' is dit in paragraaf 4.2 al nader toegelicht. Een zonnepark, energieopslagsysteem en de bijbehorende infrastructuur veroorzaken geen verdere veiligheidsrisico's voor (gebruikers van) gemeentelijke wegen. Het plan voorziet wel in een tweede ontsluiting van het perceel langs de zuidoostzijde. Deze zal enkel benut worden voor bereikbaarheid van de gasleidingen door Gasunie en/of de benadering van het energieopslagsysteem door hulpdiensten bij een calamiteit, wanneer dit door de richting van de wind onwenselijk dan wel onmogelijk is via de eerste c.q. reeds bestaande ontsluiting. Het gebruik van deze extra ontsluiting zal in de praktijk al met al nihil zijn en daarmee is de impact op (gebruikers van) lokale wegen aanvaardbaar.

Vaarwegen

Het perceel waarop het project is voorzien, is niet in gebruik als vaarweg. Ten westen van het plangebied loopt een categorie-A-sloot, die eveneens niet als vaarweg wordt gebruikt; de dichtstbijzijnde vaarweg is de IJssel

⁴ Hoofdwegen zijn landelijke snelwegen (A-wegen) en provinciale wegen (N-wegen).

op hemelsbreed ca. 11 kilometer afstand. Effecten van het planvoornemen op (gebruikers van) vaarwegen zijn daarom op voorhand uit te sluiten.

Spoorwegen

De dichtstbijzijnde spoorweg is de lijn Deventer-Almelo met een kortste afstand tot de rand van het projectgebied van 1.280 meter. Op deze afstand zijn geen onderlinge veiligheids- of beïnvloedingseffecten denkbaar tussen het zonnepark met energieopslagsysteem en bijbehorende infrastructuur enerzijds en de spoorweg anderzijds.

Effecten op en door spoorwegen zijn daarom op voorhand uit te sluiten. Het beperkingengebied rond hoofdspoorwegen die op maaiveldniveau lopen, reikt onder de Omgevingswet gewoonlijk 11 meter vanaf het midden van de buitenste spoorbaan.

Bovengrondse hoogspanning

De dichtstbijzijnde bovengrondse hoogspanningsleiding is de verbinding met de lijn Deventer-Platvoet (aftakking Luttekeveldweg), gesitueerd op een hemelsbrede afstand van 1.370 meter ten opzichte van de rand van het projectgebied. Op deze afstand bestaan geen onderlinge veiligheids- of beïnvloedingseffecten tussen het zonnepark met energieopslagsysteem en bijbehorende infrastructuur en de spoorweg. Effecten op en door bovengrondse hoogspanningsverbindingen zijn daarom op voorhand uit te sluiten.

Buisleidingen

Midden over het plangebied van perceel BMN02-E-15 lopen vijf parallelle ondergrondse gastransportleidingen van Gasunie (70 bar) in een tracé met een noord-zuid-loop, met een diameter van 1 tot 1,5 meter per stuk. Voorafgaand aan de planontwikkeling is Gasunie geconsulteerd en zijn diverse richtlijnen meegegeven ter preventie van nadelige beïnvloeding van het zonnepark, energieopslagsysteem en toebehoren op deze buisleidingen. De ontvangen aanwijzingen van Gasunie zijn in het voorliggende plan verwerkt waarbij de volgende kenmerken relevant zijn:

- Vrije ruimte van 5 meter zonder zonnepanelen gerekend vanaf de twee buitenste gasleidingen (waardoor een totale bufferstrook van 38 meter ontstaat zonder zonnepanelen), hieraan is voldaan in het voorliggende ontwerp;
- Ofwel toepassing van omvormers met een vermogen van ten hoogste 100 kW per stuk gelet op kathodische bescherming van de buisleidingen, ofwel aarding van de installatie via het IT-stelsel waarbij minimaal benodigde afstanden tot de leidingen worden berekenend op basis van maximale lekstromen van de voorziene omvormers en de bodemweerstand ter plekke. Indien als gevolg van IT-aarding geen ruimere afstand van de systeemcomponenten tot de gasleidingen aangehouden hoeft te

worden in vergelijking met het voorliggende ontwerp, zal hiervoor worden gekozen.

- Voor toekomstig beheer en onderhoud zal vrije toegang mogelijk moeten blijven tot de corridor waar de leidingen lopen, dus het omsluiten van dit zonnepark als geheel in hekken is geen optie. De twee deelvlakken met zonnepanelen zijn hierom met aparte hekwerken omzoomd zodat permanente toegang tot de leidingen geborgd blijft.

Door deze aanwijzingen van Gasunie op te volgen, zijn effecten op en door de gastransportleidingen op voorhand uit te sluiten. Naast de gasleidingen liggen in de directe omgeving van het plangebied geen andere buisleidingen.

Waterkeringen

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen primaire of secundaire waterkeringen. Effecten van het zonnepark, het energieopslagsysteem en/of toebehoren op waterkeringen zijn daarom op voorhand al uitgesloten.

4.6.3 Conclusie

Onderlinge effecten tussen het zonnepark, energieopslagsysteem, de bijbehorende infrastructuur enerzijds en de onderzochte vormen van infrastructuur en transportroutes anderzijds (hoofdwegen, gemeentelijke wegen, vaarwegen, spoorwegen, buisleidingen en bovengrondse hoogspanningslijnen) zijn op voorhand uit te sluiten, aangezien de ontwerpprincipes zoals met Gasunie afgestemd worden toegepast. Voor het aspect Infrastructuur en transport is daarom sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.7 Externe veiligheid

4.7.1 Toetsingskader

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van de opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is landelijke wet- en regelgeving van toepassing. Hierin zijn kwaliteitseisen en normen op het gebied van externe veiligheid geformuleerd. Doel is bepaalde risico's, waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld, te beperken tot een aanvaardbaar minimum. Deze bedoelde risico's hangen hoofdzakelijk samen met:

- activiteiten met gevaarlijke stoffen in inrichtingen;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;

- transport van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water.

De risico's voor externe veiligheid komen tot uitdrukking via het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico kan op de kaart worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde plaatsgebonden risico. Via het plaatsgebonden risico wordt een basisbeschermingsniveau gewaarborgd. Bij het groepsrisico wordt wel beoordeeld hoeveel personen zich feitelijk in de omgeving kunnen bevinden. Voor het groepsrisico geldt geen grenswaarde, maar een oriëntatiewaarde. Dit is een ijkwaarde waaraan veranderingen getoetst kunnen worden. Deze waarde mag overschreden worden, mits goed beargumenteerd door het bevoegd gezag.

Samen met de hoogte van groepsrisico moeten andere kwalitatieve aspecten worden meegewogen in de beoordeling van het groepsrisico. Onder deze aspecten vallen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Deze argumentatie is een onderdeel van de verantwoording van het groepsrisico. Onderdeel van deze verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer.

4.7.2 Onderzoek

(Beperkt) kwetsbaar object

Het zonnepark met energieopslagsysteem en toebehoren is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object zoals bedoeld in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en/of het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Er is geen sprake van vaste aanwezigheid van personen.

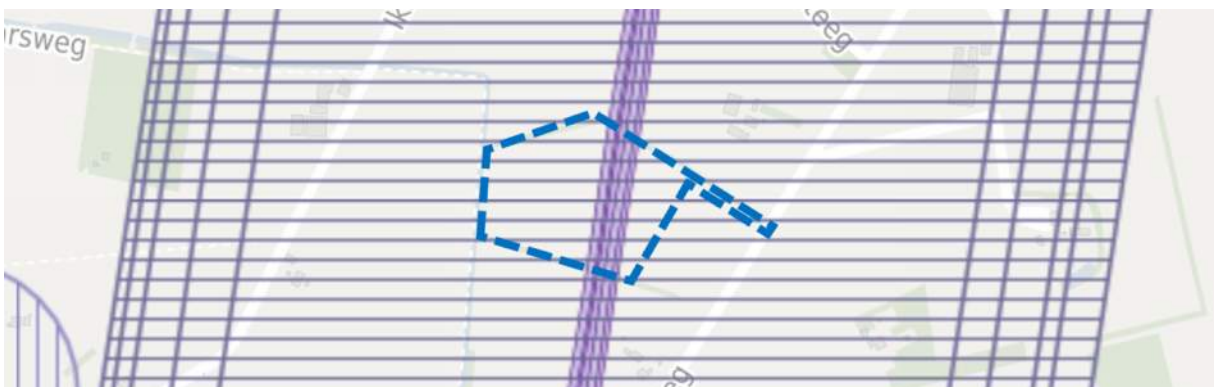
Externe veiligheidsrisico's door risicovolle inrichtingen

Ongeveer 625 meter ten zuidoosten van het plangebied is een risicovolle inrichting aanwezig in de vorm van een gasopslagtank bij een agrarische onderneming, met beperkte PR¹⁰⁻⁶-contouren van enkele tientallen meters die (derhalve) bij lange na niet tot het plangebied reiken.

De vijf parallelle 70-bar-gastransportleidingen zoals in paragraaf 4.6 geïntroduceerd zijn wel risicovolle inrichtingen die zich in het plangebied bevinden. Het plangebied overlapt logischerwijs ook met het brandaandachtsgebied rond deze leidingen, alsmede met de PR¹⁰⁻⁸-contour hieromheen, zie Figuur 16 en Figuur 17 (uit Atlas Leefomgeving, ministerie IenW, Register Externe Veiligheid, 2025).

Figuur 16: Ligging leidingen (paars) en situering PR¹⁰⁻⁸-contouren (groen).

Figuur 17: Situering gasleidingen en omliggend brandaandachtsgebied.

Het plangebied maakt daarnaast geen onderdeel uit van aandachtsgebieden voor explosie en gifwolken.

Brandveiligheid zonnepark

Het zonnepark wordt voorzien van hoofdschakelaars waarmee (delen van) het zonnepark eenvoudig afgeschakeld kunnen worden, zowel DC- als AC-zijdig. Ten minste een maand voor aanvang van de bouw van het zonnepark zal een overzichtskaart worden verstrekt aan de Veiligheidsregio/brandweer waarop het volgende herkenbaar is:

- Telefoonnummer(s) van de exploitant/beheerder van het zonnepark alsmede van de netbeheerder;
- Eventuele mogelijkheden van de exploitant/beheerder om delen van het zonnepark op afstand uit te schakelen;
- Waar zich spanningvoerende delen bevinden op het zonnepark inclusief de voltages waarmee de brandweer rekening kan houden;
- Locatie van de middenspannings-hoofdschakelaar en wat hiermee wel/niet uitgeschakeld wordt;
- Eventuele andere schakelaars waarmee de brandweer delen van het zonnepark kan afschakelen.

Daarnaast voldoen de constructiedelen die naar de buitenlucht zijn gekeerd, ten minste aan brandklasse D. Rondom de transformator wordt een brandvrije strook gerealiseerd, zodat de kans op aanstraling beperkt wordt. Verder worden de omvormers uitgerust met diverse veiligheidsfuncties, zoals vlamboogdetectie en overspanningsbeveiliging, om het risico op brand. Relevant in dit kader is ook de door banken en verzekeraars verplicht gestelde (periodieke) SCIOS-Scope-12-keuring van de zonne-energie-installatie.

Brandveiligheid EOS

Ook het energieopslagsysteem wordt voorzien van hoofdschakelaars waarmee het eenvoudig afgeschakeld kunnen worden. Conform de richtlijn PGS-37-1 voor lithiumhoudende opslagsystemen (zie de uitwerking hiervan in Bijlage 7) worden daarnaast met het oog op brandveiligheid meerdere voorzorgsmaatregelen getroffen en protocollen opgesteld, waaronder:

- Het zorgen voor bereikbaarheid van twee zijden zodat hulpdiensten bij een brand altijd een optie hebben om bovenwinds naar de locatie te komen;
- Het houden van voldoende afstand (>5m) ten opzichte van brandbare systeemcomponenten en toebehoren van het zonnepark, alsmede van de gastransportleidingen (> 40m);
- UL9540A-certificering van het interne brandblussysteem ter preventie van het risico op interne brandpropagatie;
- Een brandblussysteem dat bestaat uit brandblusapparaat, brandbare gassensor, CO-sensor, rooksensor, handmatige schakelaar, geluids- en lichtalarm, sprinkler, pijpleiding en pluggen.
- Een noodplan dat onder meer voorziet in een afbakening van rollen en verantwoordelijkheden (1), een omschrijving van aanwezige monitorings- en detectiesystemen (2), een duiding van alarmeringsystemen en een omschrijving van de opvolging hiervan (3) en een scenarioanalyse in relatie tot brandmelding op ten minste de drie niveaus "urgent", "minder urgent" en "waakzaamheid" (4).

Belangrijk in de context van brandveiligheid is eveneens dat het voorziene energieopslagsysteem (Li-Ion-opslag) werkt op basis van LFP-chemie, met ijzerfosfaat-kathodes. In vergelijking met andere Li-Ion-chemievarianten zoals die van het type NMC (met kathodes op basis van nikkel, mangaan en/of kobalt) is het brand- en explosierisico van LFP-batterijcellen aanmerkelijk minder groot. Alle relevante maatregelen en scenario's gerelateerd aan de veiligheid zijn nader uitgewerkt in Bijlage 8, waarin een toetsing aan de PGS-37-1-richtlijn centraal staat.

4.7.3 Conclusie

Het effect van het zonnepark, EOS en de bijbehorende infrastructuur op de externe veiligheid ter plekke verdient een gepaste hoeveelheid aandacht gelet op de aanwezigheid van vijf hogedruk-gasleidingen en een brandaandachtsgebied hieromheen, ondanks dat de planlocatie op zichzelf geen kwetsbaar object c.q. vaste verblijfplaats van mensen is.

Alleen bij de juiste maatwerkcombinatie van preventie- en mitigatiemaatregelen kan sprake zijn van een evenwichtige toekenning van functies aan locaties. Dankzij een veelheid aan toegepaste ontwerpprincipes (o.a. afstanden), aandacht voor materiaalkeuzes (o.a. brandklassen en detectie- en opvolgingsystemen), vooroverleg met belanghebbenden (Gasunie) is het voorliggende plan in overeenstemming met alle wetten en richtlijnen die gelden voor (brand)veiligheid, met een aanvaardbaar risico als uitkomst.

4.8 Natuur en ecologie

4.8.1 Toetsingskader

Per 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming opgegaan in de Omgevingswet (Ow). Op grond van artikel 4.3 Ow zijn voor de volgende relevante natuuractiviteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving in hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regels gesteld:

- Natura 2000-activiteiten en activiteiten met mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied (artikel 4.3, lid 1, sub j Ow en afdeling 11.1 van het Bal);
- flora- en fauna-activiteiten (artikel 4.3, lid 3, sub d Ow en afdeling 11.2 van het Bal);
- het vellen en beheren van houtopstanden (artikel 4.3, lid 1, sub o Ow en afdeling 11.3 van het Bal).

Dit zijn rechtstreeks werkende geldende regels die zijn gericht aan degene die de activiteit verricht. Daarnaast kunnen algemene regels gelden naast een eventuele omgevingsvergunningplicht op grond van artikel 5.1 Ow.

Gebiedsbescherming

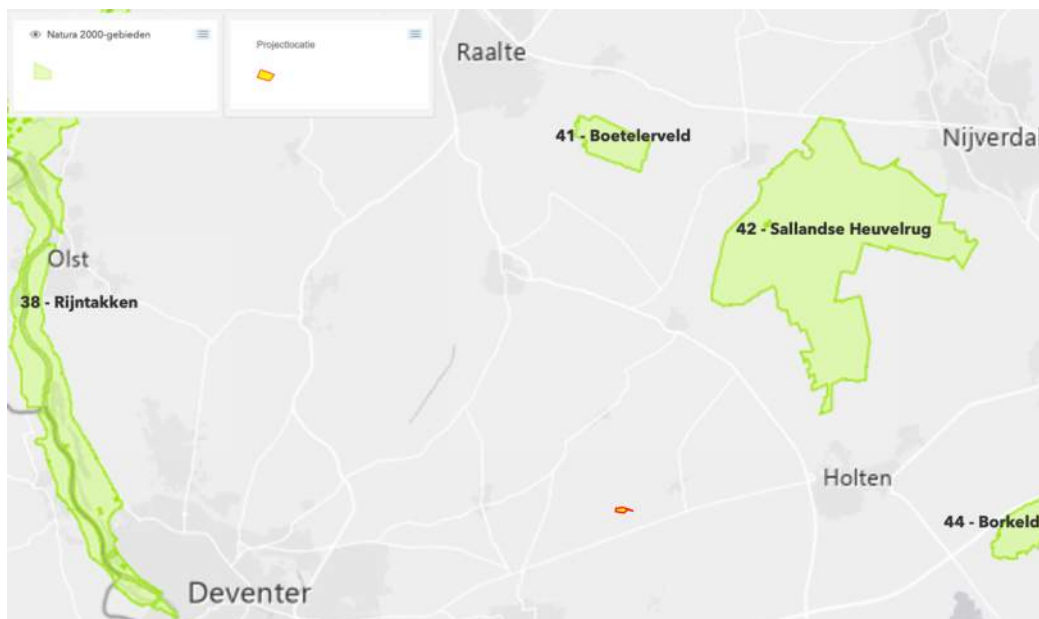
De aanwijzing van natuurgebieden zoals Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale gebieden, nationale parken, Natuurnetwerk Nederland en bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen is geregeld in paragraaf 2.6.3 van de Omgevingswet (Ow).

Natura 2000-gebieden

Gebiedsbescherming is in het Bal beschreven in afdeling 11.1. Als de bouw of het gebruik van het zonnepark met energieopslagsysteem negatieve effecten heeft op het behalen van instandhoudingsdoelstellingen (kortweg: IHD's) van Natura 2000-gebieden, is een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit vereist. Ook kunnen maatregelen om negatieve effecten te voorkomen nodig zijn.

Het projectgebied van het zonnepark met energieopslagsysteem maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Wel liggen enkele Natura 2000-gebieden in de ruimere omgeving van het project, zie Figuur 18. De meest nabijgelegen gebieden zijn:

- Sallandse Heuvelrug (kortste afstand tot projectgebied: 5,4 km);
- Boetelerveld (kortste afstand tot projectgebied: 8,9 km);
- Borkeld (kortste afstand tot projectgebied: 9,5 km);
- Rijntakken (kortste afstand tot projectgebied: 11,5 km).

Figuur 18: Natura 2000-gebieden in omgeving projectlocatie (rood).

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 nationale parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

De ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN blijkt uit Figuur 19, met een minimale onderlinge afstand van bijna 300 meter. Voor gebieden die zijn begrensd binnen het Natuurnetwerk Nederland, ecologische verbindingzones en gebieden met agrarisch natuurbeheer, geldt een beschermingsregime. Ingrepen in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op deze gebieden, of als negatieve effecten kunnen worden tegengegaan door het nemen van voldoende mitigerende maatregelen. Heeft een ingreep wel een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland, dan geldt het 'nee, tenzij-regime'. Een project kan dan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven zijn en als sprake is van een groot openbaar belang. Als een ingreep wordt toegestaan, moet de schade zoveel mogelijk worden beperkt door mitigerende maatregelen en moet de resterende schade door de initiatiefnemer worden gecompenseerd.

Figuur 19: NNN (lichtgroen) rondom projectperceel (gele stippellijn).

Soortenbescherming

De bescherming van soorten is in de Ow beschreven in afdeling 11.2 van het Bal. Bij de realisatie van het zonnepark met energieopslagsysteem moet rekening worden gehouden met het huidige voorkomen van beschermde soorten planten en dieren in het projectgebied. De wet kent drie relevante beschermingsregimes: beschermingsregime soorten

vogelrichtlijn (paragraaf 11.2.2. Bal), beschermingsregime soorten habitatrichtlijn (paragraaf 11.2.3 Bal) en beschermingsregime andere soorten (paragraaf 11.2.4 Bal).

Daarnaast zijn landelijk van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd. Elk beschermingsregime heeft zijn eigen verbodsbepalingen. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, moet worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

Vellen van houtopstanden

Afdeling 11.3 van het Bal geeft regels over het vellen en herbeplanten van houtopstanden met het oog op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. Het omhakken of rooien van bossen en houtopstanden is niet zomaar toegestaan. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Afdeling 11.3 gaat onder meer over:

- houtopstanden gelegen buiten de in het omgevingsplan aangewezen 'bebouwingscontour houtkap';
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

4.8.2 Onderzoek

Voor het initiatief is door een gecertificeerd ecooloog veldonderzoek uitgevoerd. Zo kan vastgesteld worden of beschermde planten en dieren in het gebied aanwezig (kunnen) zijn. Ook is beoordeeld of het initiatief gevolgen heeft voor beschermde natuurgebieden. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in een rapport dat als Bijlage 9 is toegevoegd aan deze onderbouwing. De belangrijkste resultaten van dit onderzoek zijn in deze paragraaf toegelicht.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt op gepaste afstand van Natura 2000-gebieden Sallandse Heuvelrug (5,4 km), Boetelerveld (8,9 km), Borkeld (9,5 km), Rijntakken (11,5 km). Andere Natura 2000-gebieden in de ruimere omgeving van het plangebied liggen op een afstand van meer dan 15 kilometer, buiten de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep. Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van verder weg gelegen Natura 2000-gebieden zijn op grond van de aard van het project en de afstand tot het plangebied uitgesloten.

Directe effecten

Hieronder wordt verstaan de directe effecten als gevolg van oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, en verstoring door geluid en licht. Hierover concludeert het rapport het volgende:

- De aanleg van het zonnepark met energieopslagsysteem buiten Natura 2000-gebieden neemt geen ruimte binnen die gebieden in beslag en doorsnijdt de gebieden ook niet. Op deze manier ontstaat geen versnippering;
- Binnen het plangebied is tijdens de aanleg en na afloop geen sprake van verontreiniging. Daarom is er ook geen sprake van verontreiniging in de Natura 2000-gebieden;
- De bodem waar de zonnepanelen op stellages staan, behoudt zijn oppervlakte. Regen die op de zonnepanelen valt, stroomt de bodem in. Er verandert dus niets aan de waterhuishouding binnen het plangebied, óf daarbuiten;
- De opbouw van het zonnepark zal gepaard gaan met geluid en licht door het gebruik van machines en werkverkeer. Na afloop van de aanleg is geen geluid of licht extra binnen het plangebied of daarbuiten. Het licht en geluid tijdens de aanleg zal geen van de Natura 2000-gebieden bereiken gezien het is uitgesloten dat dergelijk geluid en licht 5,4 km of meer aflegt.

Geconcludeerd wordt dat directe effecten als gevolg van oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid of licht niet aan de orde zijn, gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot Natura 2000-gebieden.

Stikstof

Het rapport concludeert dat indirecte effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie niet uit te sluiten zijn. Hiervoor is een projectberekening gemaakt met de AERIUS-calculator voor zowel de realisatie- als exploitatiefase. Zie hiervoor paragraaf 4.9 (Stikstof).

Natuurnetwerk Nederland (NNN)-gebieden

Het rapport concludeert dat de afstand tot het dichtstbijzijnde NNN-gebied ten minste ca. 0,3 km is en dat directe en indirecte effecten op het NNN uit te sluiten zijn.

Soortenbescherming

Soortengroepen zonder effecten

Het rapport concludeert dat in het projectgebied de aanwezigheid van beschermde soorten binnen de volgende soortengroepen kan worden uitgesloten:

- Planten
- Vissen

De onderzoekslocatie betreft een maïsveld met aan de noord- en zuidzijde houtwallen en greppels. In het veldonderzoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. De verspreidingsgegevens tonen aan dat in de afgelopen vijf jaar waarnemingen zijn geweest van de kartuizer anjer en de dennenorchis in de omgeving. De populatie van de kartuizer anjer is echter ingezaaid en de onderzoekslocatie biedt geen geschikte groeiplaatsen voor de dennenorchis.

Voor vissen geldt dat de greppels niet geschikt zijn als leefgebied, omdat het aannemelijk is dat deze opdrogen in de zomerperiode. Daarmee is ook overtreding van verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van deze soortengroepen uitgesloten.

Amfibieën

Algemene amfibieën zoals de bruine kikker en gewone pad kunnen incidenteel op de locatie aanwezig zijn. Hoewel werkzaamheden zoals graafwerkzaamheden mogelijk verstorend kunnen zijn en een zorgplicht met zich meebrengen, is vrijstelling van vergunningen van toepassing. Er zijn geen speciale maatregelen vereist, maar redelijke zorg dient te worden gedragen om het doden van individuen te voorkomen.

Vogels

De onderzoekslocatie biedt potentieel leefgebied voor verschillende broedvogels, maar er zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte broedplaatsen van kwetsbare soorten aangetroffen. De meeste algemene broedvogels, zoals die in houtwallen en het maïsveld, hebben alleen bescherming tijdens het broedseizoen.

Om overtredingen te voorkomen, is het raadzaam werkzaamheden zoveel mogelijk buiten het broedseizoen (globaal maart - half augustus) uit te voeren. Nesten mogen alleen worden verwijderd als ze niet in gebruik zijn. Indien werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden, is een ecologische inspectie noodzakelijk om broedgevallen op te sporen en verstoring te voorkomen.

Reptielen

De greppels en houtwallen op de onderzoekslocatie vormen mogelijk geschikt habitat voor de levendbarende hagedis, maar waarnemingen van deze soort zijn alleen gedaan op grotere afstand en gescheiden door barrières zoals wegen en agrarische percelen. Hierdoor is de aanwezigheid van een populatie op de locatie niet aannemelijk.

Daarnaast blijven de houtwallen behouden volgens het planvoornemen, waardoor overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet zijn uitgesloten.

Libellen

Op de onderzoekslocatie ontbreekt geschikt habitat voor beschermde libellensoorten zoals de beekrombout en de gevlekte witsnuitlibel. De gevlekte witsnuitlibel is gebonden aan laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen, terwijl de beekrombout afhankelijk is van stromend en zuurstofrijk water met een zandige bodem. Omdat dergelijke omstandigheden op de locatie niet aanwezig zijn, zijn overtredingen van de Omgevingswet uitgesloten.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan hun voortplantingshabitat en zijn afhankelijk van bepaalde waardplanten. Tijdens het veldbezoek zijn geen waardplanten van de grote weerschijnvlinder, grote vos en aardbeivlinder aangetroffen, waardoor deze soorten niet in hun voortplanting worden beïnvloed en overtredingen van de Omgevingswet uitgesloten zijn.

De kleine ijsvogelvlinder heeft een matig geschikt habitat op de locatie, waarbij wilde kamperfoelie als waardplant voorkomt in de houtwallen. Aangezien de houtwallen met wilde kamperfoelie behouden blijven volgens het planvoornemen, wordt het leefgebied van deze soort niet aangetast en zijn overtredingen uitgesloten.

Steen- en boommarter

De steenmarter kan de houtwallen als migratieroute of tijdelijke schuilplaats gebruiken, maar er zijn geen sporen van vaste rust- of voortplantingsplaatsen aangetroffen. De boommarter kan incidenteel aanwezig zijn, maar het habitat is suboptimaal. Omdat de houtwallen behouden blijven en het hekwerk faunapassage mogelijk maakt door een opening van 15-20 cm aan de onderzijde, zijn negatieve effecten uitgesloten.

Eekhoorn en das

De eekhoorn vindt geschikt habitat op de locatie, maar er zijn geen nesten aangetroffen. De das komt voor in de omgeving, maar de locatie mist geschikt terrein voor burchten en er zijn geen sporen waargenomen. Verstoring van deze soorten is niet aan de orde.

Bunzing, wezel & hermelijn

Deze soorten kunnen gebruikmaken van de houtwallen, maar niet van de akker. Omdat de houtwallen intact blijven, zijn overtredingen van de Omgevingswet uitgesloten.

Egel

De egel kan zich ophouden in de houtwallen gelet op de aanwezige schuilmogelijkheden. Omdat deze behouden blijven, zijn overtredingen uitgesloten.

Bever

Het geschikte leefgebied voor de bever ontbreekt en er zijn geen sporen aangetroffen. Overtredingen van de Omgevingswet zijn uitgesloten.

Overige grondgebonden zoogdieren

Voor overige streng beschermde zoogdieren is geen geschikt habitat aanwezig op de onderzoekslocatie, waardoor hun voorkomen redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten (haas & rosse woelmuis)

De locatie vormt geschikt habitat voor deze algemene soorten. Werkzaamheden kunnen incidenteel individuen verstoren of doden, wat een overtreding van Artikel 11.54 (Bal) zou inhouden. Hiervoor geldt echter een provinciale vrijstelling. In het kader van de zorgplicht dient onnodige sterfte te worden voorkomen, maar specifieke maatregelen zijn niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Op de onderzoekslocatie komen mogelijk diverse vleermuissoorten voor. Er zijn geen verblijfplaatsen in bomen of gebouwen aangetroffen en de bomen blijven behouden, waardoor overtreding van de Omgevingswet is uitgesloten.

De groenstructuren, zoals bomen en houtwallen, blijven behouden. Om verstoring van foerageergebieden en vliegroutes te voorkomen, mag tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april tot en met oktober geen kunstmatige verlichting worden gebruikt. Indien verlichting toch noodzakelijk is, moet een lichtplan worden opgesteld en beoordeeld door een ecooloog.

Vellen van houtopstanden

Met de planvoornemens blijven de bomen op de onderzoekslocatie behouden. Omdat geen bomen worden geveld, is geen meldingsplicht of herplantplicht van toepassing en zijn vervolgstappen niet noodzakelijk.

4.8.3 Conclusie

Bij het correct opvolgen van de aanwijzingen zoals geduid in de quickscan natuurwaarden is sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De initiatiefnemer committeert zich om die reden aan:

- de algemene zorgplicht (t.b.v. grondgebonden zoogdieren en amfibieën);
- het verwijderen van eventuele nestgelegenheden bij werk buiten het broedseizoen en/of een broedvogelininspectie bij beoogd werk gedurende het broedseizoen;
- het vermijden van kunstmatige verlichting richting de houtwallen ten behoeve van vleermuizen;
- het behouden van wilde kamperfoelie in de houtwallen ten behoeve van libellen en vlinders;
- het behouden van (bestaande) houtwallen met bomen.

Het projectontwerp gaat ten behoeve van maximaal habitatbehoud verder uit van faunapassages onder het hekwerk door (15-20 cm. open ruimte aan onderzijde) zodat de reeds genoemde, beschermde en andere, niet beschermde kleine zoogdieren in en uit het plangebied kunnen blijven komen. Voor grotere zoogdieren die voorkomen in de omgeving, zoals reeën en vossen, blijft (net als voor de kleinere dieren) de corridor met gasleidingen benaderbaar evenals de open ruimtes tussen hekwerk en kavelgrens. Op schaal van de omgeving zal door de voorgenomen ontwikkeling weinig habitat verloren gaan voor dergelijke grotere soorten (ten hoogste 2 hectare).

4.9 Stikstof

4.9.1 Toetsingskader

Gebiedsbescherming is opgenomen in de Omgevingswet en biedt de juridische basis voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden, alsmede de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden. Het kan daarbij zowel activiteiten binnen als buiten het betreffende Natura 2000-gebied betreffen. Natura 2000-gebieden hebben een externe werking, waardoor ook moet worden gezien of activiteiten buiten het Natura 2000-gebied negatieve effecten kunnen hebben op de daarvoor vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen. Het is juridisch verplicht projecten te beoordelen op de gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Voor projecten geldt een vergunningsplicht (omgevingsvergunning Natura 2000-activiteiten) als het project een significant gevolg kan hebben voor een Natura 2000-gebied (art. 5.1 lid 1, onder e, OW).

Als een ontwikkeling op zichzelf niet leidt tot een toename van stikstofdepositie (0,00 mol/ha/jaar), dan is op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat de ontwikkeling qua stikstofdepositie significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied heeft. Het project is dan vanwege stikstofdepositie niet vergunningplichtig op grond van de Omgevingswet. Als een ontwikkeling op zichzelf leidt tot een toename van stikstofdepositie, maar er vergeleken met de referentiesituatie geen

toename is van stikstofdepositie, dan zijn er eveneens geen significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden en is ook dan het project niet vergunningplichtig op grond van de Omgevingswet. In de twee genoemde situaties staat de Omgevingswet besluitvorming voor wat betreft gebiedsbescherming dan niet in de weg.

AERIUS-calculator

De stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied kan vastgesteld worden met behulp van het verplicht te gebruiken rekenprogramma AERIUS. Van elke te berekenen situatie wordt een model gemaakt met invoergegevens waarmee vervolgens de berekening wordt uitgevoerd. Op basis van de invoer bepaalt de AERIUS zelf de correcte berekening van de gevolgen ten opzichte van de referentiesituatie, indien aanwezig. Tevens bepaalt AERIUS rekenpunten binnen de Nederlandse Natura 2000-gebieden. De bijdrage aan de stikstofdepositie in de omliggende Natura 2000-gebieden wordt berekend ter plaatse van stikstofgevoelige habitats.

4.9.2 Onderzoek

Voor de beoogde planactiviteit is een stikstofonderzoek uitgevoerd met AERIUS, voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase. De resultaten en onderliggende uitgangspuntenrapportage zijn opgenomen in de bijlagen 10 tot en met 12. Voor verdere toelichting van de uitgangspunten, rekenmethodes, gegevensinvoer en resultaten wordt verwezen naar deze bijlagen.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan worden geconcludeerd dat het project niet leidt tot significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden door stikstofuitstoot. Er is sprake van een (afgeronde) depositie van 0,00 mol N per hectare per jaar gedurende zowel de aanlegfase als de gebruiksfase.

4.9.3 Conclusie

Er treden met het oog op Natura 2000-gebieden geen belangrijke nadelige gevolgen op als gevolg van stikstofuitstoot tijdens de bouw- en de gebruiksfase. Daarmee is er voor wat betreft het aspect stikstof sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.10 Bodemkwaliteit

4.10.1 Toetsingskader

De algemene regels die ten behoeve van bodemkwaliteit gelden, zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) als instructieregels die gemeenten in hun omgevingsplannen moeten

betrekken. Waarden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie worden opgenomen in het definitieve omgevingsplan (artikel 5.89i Bk)).

Deze waarden kunnen per gebied of per gebruiksfunctie verschillen. Bij een overschrijding van een vastgestelde waarde (zie artikel 5.89i Bkl) is het bouwen van een bodemgevoelig gebouw alleen toegelaten als de in het omgevingsplan voorgeschreven sanerende of andere beschermende maatregelen worden getroffen (artikel 5.89k Bkl). Daarnaast zijn specifieke regels over bodem opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), onder meer:

- regels over graven in de bodem (paragraaf 3.2.21 en 3.2.22 Bal);
- regels over activiteiten op een locatie met historische bodemverontreiniging zonder onaanvaardbaar risico (paragraaf 2.3.6a.4).

Bij wijzigingen van activiteiten geldt dat de bodem geschikt moet zijn voor het beoogde gebruik. Dit kan betekenen dat een onderzoek moet worden verricht naar de bodem- en grondwaterkwaliteit.

4.10.2 Onderzoek

Op basis van het bodemloket kan worden gesteld dat momenteel geen bodemverontreiniging in het gebied bekend is. Om het zonnepark met energieopslagsysteem te realiseren, wordt weliswaar gegraven, maar er hoeft geen grond te worden aan- of afgevoerd. De kabelsleuven worden immers na plaatsing van de kabels weer dichtgemaakt en de draagframes van de zonnepanelen worden tot op de benodigde diepte machinaal geramd.

Het zonnepark en energieopslagsysteem worden daarnaast gebouwd op agrarische grond (maïsland). Na afloop van de exploitatietermijn wordt alles opgeruimd en kan de grond weer voor agrarische toepassingen worden ingezet. Dat de bodemkwaliteit na 25 jaar gebruik als zonnepark veranderd is, is te verwachten. Om ervoor te zorgen dat de grondeigenaar die kwaliteit zo snel mogelijk weer op peil kan brengen, wordt het zonnepark zodanig gebouwd dat negatieve invloeden zoveel als mogelijk worden beperkt.

Er is in Nederland nog geen onderzoek gedaan naar langetermijneffecten van een zonnepark op de bodemkwaliteit, maar er is wel een aantal factoren bekend dat hierop van invloed is: licht, lucht, water en organische stof. Op basis hiervan worden de volgende maatregelen genomen:

- De panelen staan hoger dan normaal boven maaiveld (ca. 0,7 m voor, ca. 1,9 m achter), zodat er meer ruimte is voor (in)directe lichtinval en indirecte neerslag (regen die door de wind wordt meegevoerd) om de bodem onder de panelen te bereiken;
- De panelen worden in een zuid-opstelling geplaatst (dus niet oost-west, omdat daarbij de grond vrijwel volledig wordt afgedekt);
- Tussen elke paneelrij wordt voldoende vrije ruimte (hier: 2 meter) aangehouden in overeenstemming met richtlijnen voor “natuurinclusieve zonneparken” zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die definieert (minimaal 25% vrije ruimte);
- De panelen worden niet strak tegen elkaar aan gemonteerd, maar met een kleine tussenruimte, zodat regenwater niet alleen aan de voorzijde, maar ook tussen de panelen door op de bodem terechtkomt. Dit vermindert de kans op gronderosie aan de voorzijde van de paneelrijen (er valt veel minder water op één plek) en voorkomt verdroging van de bodem onder de panelen. Het vocht in de bodem onder de panelen verdampt minder door de schaduwwerking;
- De bufferzone rondom de gasleidingen wordt bijgezaaid met bloem-/kruidenrijk grasland. Zo wordt hier het dichtslaan en uitdrogen van de bodem en bodemerosie voorkomen;
- Door een combinatie met schapenbeweiding is er ook een zekere mate van natuurlijke bemesting;
- Uitgebloeide bloemen, zaadhulzen, afgevallen boombladeren en ander organisch materiaal kan zich door de wind goed over het park verspreiden en dat zorgt ervoor dat ook nieuwe toevoer van organische stof naar de bodem plaatsvindt. Voldoende licht, lucht en vocht onder de panelen houdt niet alleen de vegetatie in stand, maar is ook belangrijk voor het leven in de bodem dat weer van invloed is op de bodemkwaliteit (o.a. ontwikkeling van wortelgroei, organische stof, regenwormen, schimmels en bacteriën).

Een literatuurstudie van de Universiteit Groningen, WUR, en Kenniscentrum Akkervogels (Raymond Klaassen et al (2018), Literatuurstudie naar mogelijkheden voor een ecologische inrichting van zonneparken, pp.15) concludeert onder meer: “Bij een ecologische inrichting van zonneparken met extensief beheerde vegetaties als uitgangspunt, zal de kans op bodembederf nihil zijn, en is juist een positief effect op de structuur en kwaliteit van de bodem te verwachten, vooral als de uitgangssituatie intensieve landbouwgrond was.”

Door de gekozen opstelling van de installatie blijft de bodem even goed in staat hemelwater te verwerken als vóór de aanleg van het park, waardoor bovendien geen (extra) afstroming naar omliggende percelen te verwachten is. Relevant in dit kader is dat de (half)verharding die nodig is voor de onderhoudsroute en de (fundering van) het transformatorstation en het energieopslagsysteem ruimschoots wordt gecompenseerd door de

aanleg van poelen aan de zuidzijde van het plangebied, zie ook paragraaf 4.11 (Water).

4.10.3 Conclusie

Er zijn geen belemmeringen voor de realisatie van het zonnepark met energieopslagsysteem vanuit het perspectief van bodemkwaliteit. Voor wat betreft het aspect bodemkwaliteit is daarom sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.11 Water

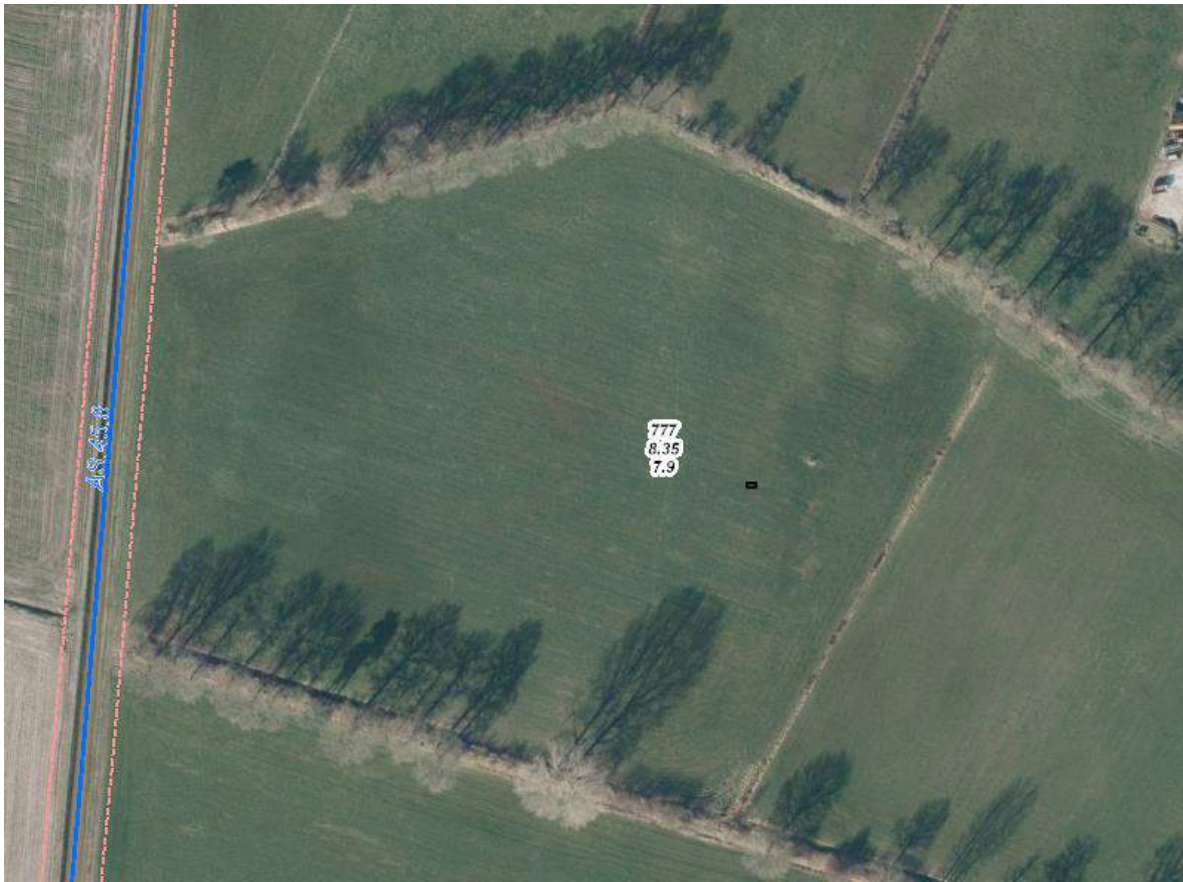
4.11.1 Toetsingskader

Water is een essentieel onderdeel van onze leefomgeving. Belangrijke opgaven zijn het voorkomen en beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Zeker in samenhang met het beschermen en verbeteren van de waterkwaliteit. Water en het watersysteem maken derhalve integraal deel uit van de fysieke leefomgeving. Enerzijds is water één van de ordenende principes in de fysieke leefomgeving en kan daarmee beperkingen opleggen aan het gebruik van een locatie. Anderzijds kunnen ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving ongewenste effecten hebben op de waterhuishouding. Goede afstemming tussen beide is derhalve noodzakelijk om problemen zoals wateroverlast, slechte waterkwaliteit, verdroging et cetera te voorkomen.

De verplichte weging van het waterbelang (voorheen: watertoets) is geregeld in artikel 5.37 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De gemeente moet de opvattingen van de waterbeheerder betrekken bij het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Dit geldt in het algemeen voor alle waterbelangen. Er gelden geen regels voor hoe de gemeente de waterbeheerder hierbij betreft. De gemeente is vrij om hier zelf invulling aan te geven. Voor een aantal specifieke rijksbelangen stelt het Bkl aanvullende instructieregels zoals voor de bescherming van primaire waterkeringen, behoud waterveiligheid kust, behoud waterveiligheid grote rivieren en het IJsselmeergebied.

4.11.2 Onderzoek

Het plan ligt in het (deel)stroomgebied Sallandse Weteringen. Rond het plangebied ligt een A-watgang die waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta) beheert, zie Figuur 20. Het peilgebied bevat één peilvak en heeft een maximumpeil van NAP 8.35 meter.

Figuur 20: Ligging A-Watergang ten opzichte van plangebied.

Afval- en hemelwater

Een aansluiting voor vuil afvalwater is met de toekomstige functie als zonnepark met energieopslagsysteem niet aan de orde. Hemelwater dat op de zonnepanelen terechtkomt, wordt direct afgevoerd in de grond. Ten behoeve van de fundering van het energieopslagsysteem en de onderhoudsroute door het park op basis van gebroken puin zal wel enige (half)verharding plaatsvinden.

Lozing

Zowel tijdens de bouwfase als de gebruiksfase is geen sprake van lozing van verontreinigd water of anderszins verontreinigende stoffen op het oppervlaktewater of de bodem. De panelen en de constructies worden uitgevoerd in niet-uitloogbare materialen zodat de waterkwaliteit als gevolg van het project niet verslechtert.

Relevante ontwerpkeuzes

- Zoals uitgewerkt in het Inpassingsplan en beheerplan (Bijlage 1) is het noodzakelijk dat de functie van de A-watergang gegarandeerd blijft. Om die reden is een obstakelvrije strook beschikbaar voor onderhoud van minimaal 5 meter vanaf de insteek. Daarnaast geldt een ontvangstplicht voor maaisel voor aangrenzende eigenaren ten opzichte van de A-watergang. Dit maaisel wordt tijdens regulier beheer van het zonnepark afgevoerd. Hiervoor is een doorsteek in

de nieuw te realiseren houtsingel aan de westzijde van het plangebied opgenomen, zodat het mogelijk blijft de strook langs de watergang te bereiken vanuit het zonnepark.

- Het zonnepark ligt op een laaggelegen kavel met hoge grondwaterstand. Bij het zonnepark wordt, behoudens de fundering van trafohuis, het energieopslagsysteem in containervorm en de onderhoudsroute op basis van gebroken puin, geen dichte verharding aangebracht en dus kan regenwater nog steeds de bodem bereiken. Op sommige delen van het plangebied is de grondwaterstand evenwel hoog en bestaat het risico op verarming van de bodem of verslumping. De inrichting met grasland onder de panelen, kruidenrijke graslanden rondom de Gasunie-leidingen en gericht beheer met schapen zorgen ervoor dat de bodem haar infiltrerend vermogen behoudt.
- Om het waterbergend vermogen te vergroten, worden in het gebied tussen de bestaande sloot aan de zuidzijde en het zonnepark meerdere ondiepe poelen (zie Bijlage 1 en 2) gerealiseerd van in totaal 510 m² omvang met een talud 1:1 aan de zuidzijde en een talud 1:3 aan de noordzijde. Deze worden aangelegd conform de richtlijnen van Ravon (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland) op een maximale bodemdiepte van 1 meter onder winterpeil. De poelen liggen overwegend in de zon, waardoor ze geschikt zijn voor amfibieën. Dit vergroot zowel de ecologische waarde van het gebied als de hoeveelheid water die kan worden vastgehouden.
- WDO Delta heeft aangegeven duidelijkheid te wensen hoe in het voorliggende plan water zodanig wordt vastgehouden dat aan de landelijke afvoernorm van 1,6 l/s/ha. kan worden voldaan op de lange duur. Deze norm komt voor uit het feit dat het systeem 1-2 dagen in het jaar deze afvoer uit het achterland goed moet kunnen verwerken, waarbij in landelijk gebied wel vaker water op maaiveld mag staan (situatie T10) in vergelijking met stedelijk gebied (T100).
 - Een onderhoudsroute van 8.945 m² op basis van gebroken puin (halfverharding) maakt onderdeel uit van het planvoornemen, evenals een transformatorstation van 7,7 m² en een EOS van 14,8 m². De totale effectieve verharding is daarmee $(8.945/2) + 7,7 + 14,8 = 4.495 \text{ m}^2$.
 - In het Inpassingsplan is het totale poelvolumen (gemiddelde breedte*lengte*diepte) in totaal $4,4*60*2,2 = \mathbf{580,8 \text{ m}^3}$. De gemiddelde breedte van 4,4 meter is bepaald op basis van de taludhellingen van respectievelijk 1:1 (zuid) en 1:3 (noord) en de hieruit volgende som: 2,2 meter (zuidelijk talud 1:1) + 6,6 meter (noordelijk talud 1:3) / 2 = 4,4 meter breedte.

- Een regenbui van 50 mm op alle (half)verharde oppervlakken zou leiden tot ongeveer **224,8 m³** afvoer ($4.495 \cdot 50 / 1000$). De poelen compenseren daarmee ruimschoots voor de (half)verharding. Er blijft zelfs **356 m³** buffer over. Aangezien WDO Delta de "situatie T10" toestaat (tijdelijk water op maaiveld), is er hiernaast nog extra bergingscapaciteit in het landschap beschikbaar bovenop de poelen zelf.
- De totale maximale afvoer naar het watersysteem is volgens de norm is 5,71 liter per seconde op dit perceel van 3,57 hectare. Door de poelen wordt de piekafvoer (225 m³) vertraagd en uitgesmeerd over langere tijd. De max. afvoer over een periode van 24 uur is $5,71 \text{ liter} \cdot 86.400 \text{ seconden} = 493,3 \text{ m}^3$ per dag. De buiafvoer is slechts 225 m³ die in de poel wordt opgevangen en gereguleerd wordt afgevoerd. Het plan met afvlakking van de piekafvoer met de poelen voldoet daarmee aantoonbaar aan de landelijke norm.
- Ook wanneer een realistische afstroming vanaf het onverharde oppervlak in ogenschouw wordt genomen, van ca. 300 m³ op het perceel (op basis van 3 hectare onverhard oppervlak * 50 mm neerslag * een conservatieve inschatting van 20% afstroming na infiltratie/berging op kavel), blijft de totaal te bergen hoeveelheid binnen het poelvolume.
- Kortom: bij gereguleerde afvoer van max. 5,71 l/s kan het totale volume (225 m³ vanuit verhard terrein en 300 m³ vanuit onverhard terrein) in minder dan 24 uur worden geloosd zonder normoverschrijding. De poelen zijn dus toereikend om zowel het verharde als het onverharde deel te bufferen binnen de normen.

Resultaat watertoets

Via de website www.hetwateradvies.nl is de digitale toetsprocedure doorlopen bij WDO Delta. Het doorlopen van de digitale watertoets heeft geresulteerd in een document dat is bijgevoegd als Bijlage 13 bij deze Onderbouwing fysieke leefomgeving buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Voor wat betreft de analyse/beoordeling kan verwezen worden naar genoemde bijlage.

Op voorhand kan ten aanzien van dit punt echter worden aangegeven dat de aanwezigheid van het zonnepark met energieopslagsysteem door de voorgenoemde extra inspanning geen negatieve gevolgen heeft voor de waterbergingscapaciteit van het gebied.

4.11.3 Conclusie

De initiatiefnemer geeft gehoor aan het advies van het waterschap om een afstand van circa 5 meter tot de oever van de waterplas te houden en treedt over de exacte afstand verder in overleg met het waterschap. Op overige watergerelateerde aspecten zijn geen negatieve effecten geconstateerd; aan de landelijke afvoernorm wordt voldaan en er is sprake van een netto toename in het waterbergende vermogen van het plangebied door de aanleg van 510 m² aan poeloppervlak (580,8 m³). Vanuit het aspect water is daarmee sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.12 Cultuurhistorie en archeologie

4.12.1 Toetsingskader

De regelgeving over het behoud en beheer van cultureel erfgoed is sinds 2016 ondergebracht in de Erfgoedwet. Samen met de Erfgoedwet maakt de Omgevingswet een integrale bescherming van het cultureel erfgoed mogelijk. De vuistregel voor de verdeling tussen Erfgoedwet en Omgevingswet is als volgt: de duiding van cultureel erfgoed en de zorg voor cultuurgooederen in overheidsbezit staat in de Erfgoedwet; de omgang met het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving is geregeld in de Omgevingswet.

Voor gebouwde of aangelegde monumenten betekent dit dat de vergunningverlening voor het wijzigen van rijksmonumenten is geregeld in de Omgevingswet. Ook aanwijzing en omgang met beschermde stads- en dorpsgezichten gebeurt op grond van de Omgevingswet. Datzelfde geldt voor de omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving (vergunningverlening en integratie in de planvorming). Wat onder cultureel erfgoed wordt verstaan, is opgenomen in bijlage A (begrippen) van de Omgevingswet. Het gaat hierbij om monumenten, archeologische monumenten, stads- en dorpsgezichten, cultuurlandschappen en, voor zover dat onderwerp is of kan zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het omgevingsplan, ander cultureel erfgoed als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet.

Bij het beschermen van cultureel erfgoed in het omgevingsplan moet de gemeente rekening houden met bepaalde uitgangspunten. In artikel 5.130 lid 2 Bkl staan de instructieregels gesteld door het Rijk. Deze gaan over:

- ontsiering, beschadiging of sloop van beschermde monumenten of archeologische monumenten;
- verplaatsing van beschermde monumenten;
- gebruik van monumenten ter voorkoming van leegstand;
- aantasting van de omgeving van een beschermend monument;

- aantasting van karakteristieke stads- en dorpsgezichten en cultuurlandschappen;
- conserveren en in stand houden van archeologische monumenten.

4.12.2 Onderzoek

Archeologie

- Ter plaatse van het plangebied is geen archeologisch Rijksmonument geregistreerd onder het omgevingsplan;
- Vanuit de Archeologische Monumentenkaart (2014) wordt het plangebied en/of de directe omgeving hiervan ook niet gerekend tot terreinen met archeologische waarde, hoge archeologische waarde of zeer hoge archeologische waarde. Ook op Archeologische verwachtingskaart van de Gemeente Deventer wordt het plangebied ingeschaald in de categorieën "lage/middelmatige verwachte dichtheid aan archeologische resten". Dit komt overeen met deels Beleidswaarde 1 en deels Beleidswaarde 2 voor wat betreft het lokale archeologiebeleid in Deventer, zie Figuur 22.
- De dichtstbijzijnde archeologische vindplaats uit de Archeologische Monumentenkaart ligt op circa 2 kilometer ten zuidoosten van het plangebied (zie Figuur 21). Dit betreft een terrein met restanten van een stenen gebouw, havezate Arkelstein, uit de 14^e eeuw.

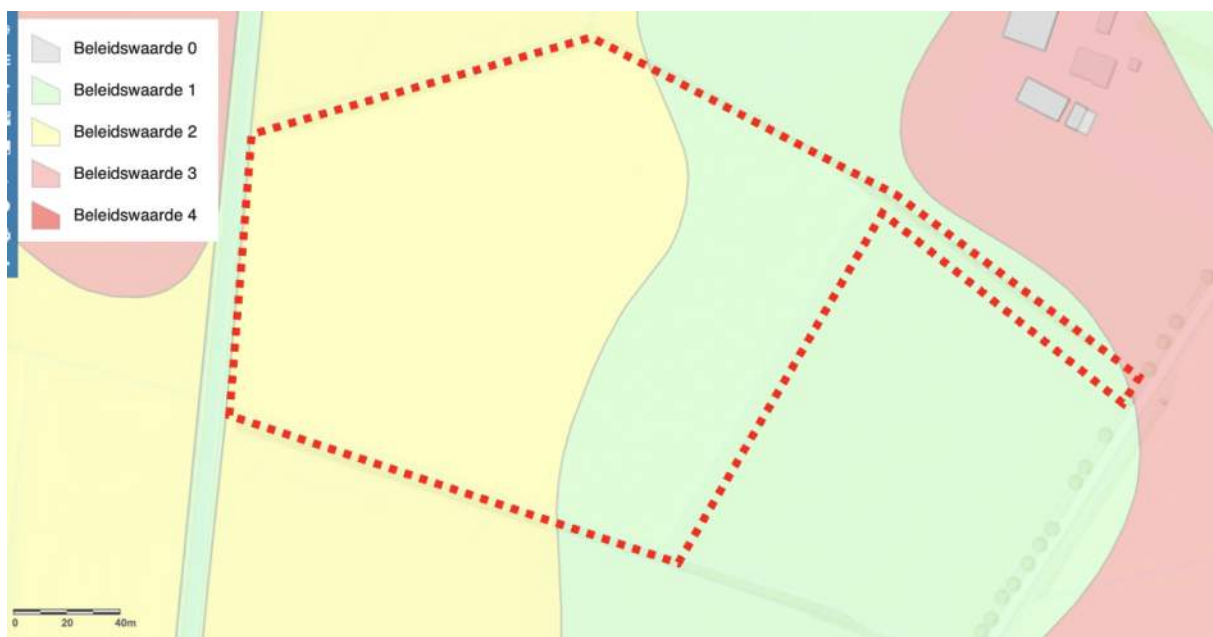

Figuur 21: Uitsnede Archeologische Monumentenkaart (2014) ligging vindplaatsen ten opzichte van planlocatie (met rode ster geduid).

Voor de aanleg van het zonnepark zijn zowel in oppervlakte als diepte slechts zeer beperkte graafwerkzaamheden nodig. De werkzaamheden betreffen, los van de zeer beperkte grondroering als gevolg van het rammen van de palen van de draagframes voor de zonnepanelen (ca. 1.100 palen verwacht van 10x10 cm, oftewel 11 m² grondroering).

- de halfverharde onderhoudsroutes (8.945 m² en 0,3 m diep);
- funderingen van transformatorgebouw en EOS (22,5 m² en 0,3 m diep);
- kabelverbindingen tussen omvormers en transformatorgebouw (600 m² en 0,7 m diep)
- een ondergrondse kabelverbinding tussen transformatorgebouw en EOS enerzijds en transformatorgebouw en inkoopstation aan de Bussinksweg anderzijds (ca. 75 m² en 0,7 m diep);

Eventuele kans op verstoring van archeologische vindplaatsen zal hiermee zeer beperkt zijn. Gelet op de drempelwaardes vanuit het lokale archeologiebeleid van de gemeente Deventer⁵ wordt archeologisch onderzoek niet noodzakelijk geacht.

Figuur 22: Lokale beleidswaarden archeologie in plangebied (rood gestippeld).

⁵ Voor Beleidswaarde 1: Meldingsplicht bij ingrepen groter dan 10.000 m² en dieper dan 0,5 m, Beleidswaarde 2: Meldingsplicht bij ingrepen groter dan 1.000 m² en dieper dan 0,5 m. Onderzoek verplicht bij ingrepen groter dan 2.500 m² en dieper dan 0,5 m)

Cultuurhistorie

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft alle rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten in kaart gebracht. Het dichtstbijzijnde stads- c.q. dorpsgezicht betreft dat van Deventer op ruim 11 kilometer hemelsbrede afstand. Er is geen effect van het plan op het beschermde stadsgezicht.

Binnen het plangebied bevinden zich verder geen objecten die als cultureel erfgoed zijn aangemerkt. Het dichtstbijzijnde Rijksmonument is molen De Hegeman in Dijkerhoek, op ongeveer 1,4 kilometer afstand tot het dichtstbijzijnde punt in het plangebied. Op deze afstand is er met zekerheid geen sprake van mogelijke verstoring door aanleg van het zonnepark met energieopslagsysteem.

4.12.3 Conclusie

Voor de aspecten Cultuurhistorie en Archeologie zijn geen belangrijke nadelige gevolgen te verwachten. Daarmee is er voor wat betreft dit thema sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.13 Gezondheid

4.13.1 Toetsingskader

Er bestaat een relatie tussen milieu en gezondheid. Ook andere factoren dan milieufactoren zijn van invloed op de gezondheid van mensen, denk aan roken, beweging en het binnenklimaat van woningen. Uit ervaring bij projecten voor zonne-energie blijkt dat er bij omwonenden zorgen kunnen bestaan over de mogelijke gevolgen van een zonnepark op de kwaliteit van de leefomgeving en de gezondheid. In deze paragraaf wordt daarom het onderwerp zonne-energie in relatie tot gezondheid nader belicht.

Wanneer zonneparken met een energieopslagsysteem in of nabij bewoonde gebieden worden geplaatst, kunnen omwonenden hinder ondervinden van deze aspecten. Hierbij dient te worden opgemerkt dat hinder kan worden ondervonden, terwijl geen sprake is van gezondheidseffecten. (Ernstige) hinder zou kunnen leiden tot gevoelens van irritatie, boosheid en onbehagen en als gevolg daarvan tot gezondheidseffecten (bijvoorbeeld door hoge bloeddruk). Hinder van zonneparken komt voornamelijk voort uit visuele effecten (zichtbaarheid en schittering) of uitstootgassen tijdens de bouwfase.

Het aspect gezondheid maakt impliciet deel uit van eerdere paragrafen in dit hoofdstuk, aangezien de regels die zijn opgesteld voor onder andere luchtkwaliteit, geluid en schittering beschermen tegen onaanvaardbare hinder. Bij het vaststellen van die regels speelden gezondheidsaspecten een rol. Voor het aspect gezondheid op zich bestaat er geen wettelijk toetsingskader.

4.13.2 Onderzoek

Elektromagnetische velden

Waar sprake is van de productie van stroom is tevens sprake van elektromagnetische velden (EM-velden). Elektromagnetische velden komen overal om ons heen voor. Zo produceren huishoudelijke apparaten EM-velden, maar ook de aarde heeft zijn eigen EM-veld. Rond de bekabeling van het zonnepark, het EOS, de transformatorgebouwen en de omvormers is sprake van Extreem Laag Frequentie Elektromagnetische Velden (ELF-EMV). Langdurig verblijf binnen elektromagnetische velden, bijvoorbeeld in de directe omgeving van de transformatorgebouwen, moet worden vermeden. Het RIVM heeft een onderzoek⁶ uitgevoerd naar ELF-EMV-velden rondom verschillende typen bronnen. Uit literatuurwaarden en metingen bleek dat onder redelijk maximale omstandigheden⁷ de afstand tot de omvormer waarop het gemeten veld zwakker wordt dan 0,4 μT circa 1,0 meter is. Voor schakelkasten is dat 6,0 meter. Geconcludeerd kan worden dat op grotere afstand het EMV-veld, zelfs onder maximale omstandigheden, niet groter is dan 0,4 μT .

In het geval van het beoogde zonnepark met EOS geldt dat binnen enkele meters van de installaties geen personen verblijven. Het gebied is niet publiek toegankelijk, en wordt alleen bezocht tijdens periodiek onderhoud. Het dichtstbijzijnde bouwvlak gerekend vanaf de installaties ligt op een afstand van meer ruim 40 meter. Vandaar dat er geen aanleiding bestaat voor nader onderzoek naar mogelijke gezondheidseffecten als gevolg van EM-velden.

Overige gezondheidseffecten

Andere eventuele gezondheidseffecten zijn impliciet besproken in eerdere paragrafen. Het gaat hier om effecten als gevolg van:

- Geluid (paragraaf 4.1);
- Schittering (paragraaf 4.2);
- Landschappelijke inpassing (paragraaf 3.2.5);
- Luchtkwaliteit en geur (paragraaf 4.4).

4.13.3 Conclusie

Uit het oogpunt van gezondheid zijn geen belangrijke nadelige gevolgen te verwachten. Daarmee is voor de realisatie van het zonnepark met energieopslagsysteem sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

⁶ Dusseldorp, A.; Pruppers, M.J.M.; van Putten, E.M. Verkenning van extreem-laagfrequente (ELF) magneetvelden bij verschillende bronnen. Een aanvulling op eerdere metingen. Briefrapport 2018-0015, RIVM, geraadpleegd 31-3-2025 via <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2018-0015.pdf>

⁷ Bij sterke zonneschijn, daardoor meer stroomproductie en een sterker ELF-EMV-veld.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

5.1.1 Financieel-economische haalbaarheid

Het initiatief wordt volledig gefinancierd door Vrij op Naam Zonneparken, waarvoor zij eigen vermogen inbrengt en vreemd vermogen aantrekt in de vrije commerciële markt. De investeringen voor de aanleg van het zonnepark met energieopslagsysteem, toegangswegen, kabels en transformatorstations, maar ook plankosten, nadeelcompensatie, bijdrage gebiedsfonds en benodigde mitigatie worden op die wijze gedragen door Vrij op Naam Zonneparken, eventueel gedeeld met een lokale aandeelhouder wanneer die alsnog wordt gevonden.

Vrij op Naam Zonneparken verdient de investeringen terug door de verkoop van de opgewekte elektriciteit. Voor de totstandkoming van dit zonnepark met energieopslagsysteem wordt ook een subsidie op grond van de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE++) aangevraagd, waarmee een eventuele onrendabele top van de elektriciteitsproductie van dit zonnepark via een bedrag per aan het elektriciteitsnet geleverde kilowattuur wordt gecompenseerd. Met de SDE++ vult het Rijk de elektriciteitsopbrengsten aan tot een basisbedrag dat nodig is om de investering terug te kunnen verdienen binnen een redelijke termijn.

Er is geen reden aan te nemen dat het initiatief niet uitvoerbaar is. Indien een zonproject op voorhand niet uitvoerbaar blijkt, wordt deze niet opgestart of doorgezet.

5.1.2 Kostenverhaal

Het Omgevingsbesluit (Ob) bevat relevante regels over (verplicht) kostenverhaal (zie artikel 8.13 Ob voor aangewezen activiteiten waarvoor kostenverhaal verplicht is, artikel 8.14 Ob voor de mogelijkheden om af te zien van kostenverhaal en artikel 8.15 Ob voor de kostensoortenlijst). Pas nadat is betaald, is het toegestaan de activiteiten uit te voeren (zie artikel 13.12 Ow).

Kostenverhaal geldt voor de volgende aangewezen kostenverhaalplichtige activiteiten (artikel 8.13 Ob):

- de bouw van een of meer gebouwen met een woonfunctie;
- de bouw van een of meer hoofdgebouwen anders dan gebouwen met een woonfunctie;

- de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1.000 m² bruto-vloeroppervlakte of met een of meer gebouwen met een woonfunctie;
- de bouw van een gebouw dat geen hoofdgebouw als bedoeld onder b is, met ten minste 1.000 m² bruto-vloeroppervlakte;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen met andere gebruiksfuncties dan een woonfunctie tot gebouwen met een woonfunctie, mits het ten minste tien woonfuncties betreft; of
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen met andere gebruiksfuncties dan een kantoorfunctie, een winkelfunctie of een bijeenkomstfunctie voor het verstrekken van consumpties voor het gebruik ter plaatse tot gebouwen met een of meer van deze gebruiksfuncties, mits de cumulatieve bruto-vloeroppervlakte van de nieuwe gebruiksfuncties ten minste 1.500 m² bedraagt.

De voorliggende aanvraag omgevingsvergunning voorziet in de realisatie van een zonnepark met energieopslagsysteem en de daarbij behorende voorzieningen. Aangezien hiermee geen sprake is van de bouw van een hoofdgebouw zoals bedoeld in artikel 8.13 lid b Ob (er wordt immers geen gebouw gerealiseerd), is kostenverhaal niet verplicht.

5.1.3 Nadeelcompensatie

Artikel 13.3c van de Omgevingswet bevat de wettelijke grondslag om een schadevergoedings- overeenkomst aan te gaan met degene die de activiteiten verricht. Met de Omgevingswet is ook titel 4.5 van de Awb gelijktijdig in werking getreden. Met het toevoegen van titel 4.5 bevat de Awb een generieke regeling voor nadeelcompensatie. Voor het omgevingsrecht is in hoofdstuk 15 van de Omgevingswet aanvullend op de regeling in de Awb een specifieke regeling voor nadeelcompensatie bij ruimtelijke besluiten opgenomen.

Op grond van hoofdstuk 15 kan schadevergoeding in de vorm van nadeelcompensatie worden uitgekeerd als de schade het gevolg is van een rechtmatig overheidsbesluit. In artikel 15.1 van de Omgevingswet is (limitatief) opgesomd welke rechtmatige ruimtelijke besluiten mogelijk tot schade kunnen leiden. Zo kunnen bijvoorbeeld omgevingsvergunningen voor de binnenplanse- en buitenplanse omgevingsplanactiviteit, vergunningen voor een milieubelastende activiteit en maatwerkvoorschriften allemaal schade veroorzaken die in aanmerking komt voor een vergoeding.

In de regeling van nadeelcompensatie onder de Omgevingswet kan voor activiteiten waarvoor een vergunningplicht geldt, pas een verzoek om nadeelcompensatie worden gedaan bij het bevoegd gezag als die vergunning daadwerkelijk wordt verleend. Voor activiteiten waarvoor geen vergunning vereist is, geldt dat de schade ontstaat op het moment dat er

een melding wordt gedaan of feitelijk wordt begonnen met het uitvoeren van de activiteit. Het moment dat de aanspraak op een vergoeding van de schade ontstaat, verschuift in veel gevallen dus van het moment van planvaststelling naar het moment dat een ontwikkeling daadwerkelijk vorm krijgt.

Vrij op Naam Zonneparken en de gemeente Deventer hebben verder een overeenkomst gesloten waarin ook is afgesproken dat de eerstgenoemde als initiatiefnemer eventuele vastgestelde planschade voor zijn rekening neemt.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 Participatie

Artikel 7.4 Omgevingsregeling (Or) schrijft voor dat aangegeven moet worden of derden bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken en – wanneer dat het geval is - hoe zij zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn.

In maart 2019 heeft de gemeente Deventer uitgangspunten vastgesteld voor de realisatie van zonneparken op land. Deze uitgangspunten benadrukken dat participatie een essentieel onderdeel is van de ontwikkeling van zonneparken. De initiatiefnemer heeft een inspanningsverplichting om draagvlak te genereren in de omgeving. Hoewel draagvlak niet vooraf wordt gekwantificeerd, moet de omgeving actief betrokken worden via een participatietraject. Dit traject geeft inzicht in de mate van betrokkenheid, de ingezette middelen en de terugkoppeling van resultaten.

Daarnaast heeft de gemeenteraad het realiseren van onder meer zonnevelden aangewezen als participatieplichtig, zie ook: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR712208/1>.

Voor het betreffende initiatief is een participatieplan opgesteld dat voldoet aan de eisen van de gemeente Deventer. Hierbij wordt minimaal trede 3 van de participatieladder toegepast. Dit betekent dat actief werk is gemaakt van het verkrijgen van input van omwonenden en het verwerken van deze input in de verdere uitwerking van het project. Omwonenden zijn geïnformeerd over de plannen en meermaals uitgenodigd om hun zorgen, wensen en ideeën te delen. Tijdens inspraakavonden en een werkatelier is een dialoog gevoerd met betrokkenen, waarvan de resultaten zijn gedocumenteerd en gerapporteerd aan de gemeente, zie Bijlage 4.

Wat betreft financiële participatie verwijst de initiatiefnemer naar de opties die in Bijlage 5 uiteen zijn gezet. Energieleverancier Vrijopnaam

biedt in elk geval de optie van Paneelopnaam, waarmee inwoners van de gemeente Deventer het recht kunnen verkrijgen op het vruchtgebruik van een deel van de stroomopbrengst van het zonnepark. Dit recht kan worden aangeboden tegen een vast bedrag (€ 99) en geeft deelnemers gedurende een periode van negen jaar recht op verrekening van jaarlijks minimaal 250 kWh zonnestroom, die direct in mindering wordt gebracht op de energierekening. Lokaal eigenaarschap of een gebiedsfonds zijn participatiemogelijkheden die hand in hand gaan met Paneelopnaam.

De resultaten van het participatietraject zijn vastgelegd in Bijlage 4. Dit verslag biedt inzicht in de ingezette middelen, de ontvangen input en de wijze waarop deze (al dan niet) is verwerkt in de plannen. Via deze aanpak wordt voldaan aan de eisen van de gemeente Deventer en de uitgangspunten van de zonneladder, waarbij proces- en projectparticipatie bijdragen aan een breed gedragen en maatschappelijk verantwoord project.

5.2.2 Netinpassing als congestieverzachter

In de anterieure overeenkomst (zie Bijlage 14) hebben initiatiefnemer en bevoegd gezag in algemene zin afgesproken dat het planvoornemen de netcongestie niet verergert en concreet is overeengekomen dat een energieopslagsysteem wordt toegepast dat voldoet aan de actuele voorwaarden van de netbeheerder voor netcongestieverzachting.

Hiernaast houdt de beoordeling van de provincie Overijssel inzake de overgangsregeling met betrekking op zon-op-land-initiatieven verband met de borging van realisatie voor 2030. In deze context is de komst van het energieopslagsysteem met een voorzien vermogen van 1,5 MW en een voorziene opslagcapaciteit van 6 MWh als onderdeel van het planvoornemen relevant.

Door een EOS met een 4-uurs-capaciteit te plaatsen waarbij ten minste 1 MW aan vermogen kan worden geleverd, kan de netaansluiting die door zonnepark en EOS gedeeld worden opteren voor een status als "congestieverzachter". Initiatiefnemer en regionale netwerkbeheerder Enexis hebben hier in Q1 van 2025 inhoudelijke afstemming over gehad waarbij de afdeling "Flexproducten" heeft bevestigd dat de kenmerken van de voorziene netaansluiting binnen de technische grenzen valt die van toepassing zijn voor congestieverzachters.

Congestieverzachters dragen bij aan meer ruimte op het elektriciteitsnet voor andere klanten in hetzelfde Enexis-verzorgingsgebied en kunnen op basis hiervan "maatschappelijke prioriteit" aanvragen.

Maatschappelijke prioriteit is het gevolg van het codebesluit dat de Autoriteit Consument & Markt (ACM) op 18 april 2024 heeft genomen. Met maatschappelijk prioriteren kunnen klanten op de wachtlijst, die binnen de

door de ACM bepaalde maatschappelijke kaders vallen, voorrang krijgen bij het toewijzen van transportcapaciteit.

Voor congestieverzachters sluit Enexis met de aanvrager van de transportcapaciteit een capaciteitsbeperkingscontract (CBC) of een biedplichtcontract voor redispatch af.

Beschikbaarheid van transportcapaciteit en daarmee ingebruikname van het zonnepark met energieopslagsysteem is op basis van het voorgenoemde reëel voor 2030, ondanks de huidige transportschaarste in het betreffende netgebied.

5.2.3 Advies en instemming

De gemeenteraad van de gemeente Deventer heeft op 29 december 2023 een lijst vastgesteld met gevallen⁸ waarvoor bindend advies van de raad vereist is. Deze lijst, opgesteld op basis van artikel 16.15a, lid b onder 1 van de Omgevingswet, geeft aan wanneer de raad moet worden betrokken bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Uit artikel A1.2 van de lijst blijkt dat het zonnepark met energieopslagsysteem Bussinksweg valt onder de volgende categorie:

"Het realiseren van voorzieningen voor het grootschalig opwekken van (duurzame) energie, zoals windturbines, grondgebonden zonnevelden, waterstofproductie- en opslag en biomassacentrales."

Daarmee is vastgesteld dat voor de aanvraag voor zonnepark met energieopslagsysteem Bussinksweg een bindend advies van de gemeenteraad vereist is.

5.2.4 Vaststellingsprocedure

De aanvraag om de omgevingsvergunning heeft onder meer betrekking op het toestaan van een gebruik in afwijking van het geldend omgevingsplan. Op de onderhavige aanvraag is conform artikel 16.62 Omgevingswet de reguliere procedure van titel 4.1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. De beslistermijn is acht weken.

5.2.5 Bezwaar/beroep

De aanvraag omgevingsvergunning, de bijlagen, deze onderbouwing en een eventueel advies van de gemeenteraad zijn allemaal onderdeel van de omgevingsvergunning.

⁸ Als bedoeld in artikel 16.15 a, lid b onder 1 van de Omgevingswet.

De mogelijkheid van bezwaar komt alleen in de reguliere procedure voor. Het bezwaar dient ingediend te worden bij het bevoegd gezag dat het besluit heeft genomen. Wanneer iemand het niet eens is met het besluit op dat bezwaar, kan hij of zij nog in beroep gaan.

6 Belangenafweging en conclusie

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt de omgevingsvergunning alleen verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (Etfal, artikel 8.0a, lid 2 Bkl).

De locatie is gelegen in het jonge ontginningenlandschap, een gebiedstype dat de gemeente in haar Omgevingsvisie als kansrijk voor energielandschappen omschrijft. Het plan draagt bij aan de energietransitie en daarmee samenhangende nationale en regionale beleidskaders.

Na een zorgvuldige (belangen)afweging op de relevante aspecten van de fysieke leefomgeving, kan worden geconcludeerd dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het plan is bovendien economisch uitvoerbaar en ook vanuit maatschappelijk perspectief aanvaardbaar, gelet op onderstaande motivering.

- In gemeente Deventer moet meer zonne-energie (anders dan van zon op daken van woningen) gerealiseerd worden om aan het RES-bod te voldoen;
- De locatie aan de Bussinksweg is gelegen op de rand van het jonge ontginningenlandschap, waar de gemeente Deventer kansen ziet voor energielandschappen;
- Een zonnepark zoals het voorliggende initiatief heeft in de regel geen hinder tot gevolg (geluid, trillingen, geur, luchtkwaliteit). Hinder door lichtschittering wordt ondervangen door de oriëntatie van de zonnepanelen, de hellingshoek en de landschappelijke inpassing;
- Het aantal (bouwvlakken rond) woningen in de directe omgeving is beperkt. Deze zijn gelegen op afstanden variërend van ca. 40 meter tot ca. 400 meter. De meeste woningen liggen op afstanden van 200 meter en verder. Als gevolg van de betrekkelijk kleine omvang van het zonnepark, de landschappelijke inpassing ervan, de deels lage ligging van het plangebied en de diverse landschapselementen in de omgeving (denk aan laanbeplanting en houtwallen) die het rechtstreekse zicht beperken, kan gesteld worden dat slechts beperkt sprake is van hinder voor de omgeving als gevolg van het zonnepark (uitzicht en schittering).

Er is bij de uitwerking van het planvoornemen voldoende rekening gehouden met de belangen van omwonenden. Met het plan wordt een bijdrage geleverd aan het RES-bod. Daarom kan de vergunning verleend worden.

7 Bijlagen

Bijlage 1: Inpassingsplan en beheerplan 24092025
Bijlage 2A: Inpassingstekening 24092025
Bijlage 2B: Duiding houtwallen en houtsingels
Bijlage 3: Communicatie- en procesparticipatieplan
Bijlage 4: Verslag uitvoering communicatie- en procesparticipatieplan
Bijlage 5: Plan voor financiële participatie
Bijlage 6: Soorteninventarisatie BMN02-E-15 Q1 2025
Bijlage 7: Toetsing PGS-37-1 EOS Deventer
Bijlage 8: Puntenlijst Natuurinclusief Bouwen Bussinksweg
Bijlage 9: Rapport quickscan natuurwaarden
Bijlage 10: AERIUS-calculatie realisatiefase
Bijlage 11: AERIUS-calculatie exploitatiefase
Bijlage 12: Duiding uitgangspunten AERIUS-calculaties
Bijlage 13: Watertoets - Normale procedure (2023)
Bijlage 14: Anterieure overeenkomst Zonnepark Bussinksweg

College van burgemeester en wethouders van
Deventer
Postbus 5000
7400 GC DEVENTER

Nummer	Z2025-00003490
Afdeling	OV
27 MEI 2025	
Ontvangen door Gemeente Deventer	

Vooraf per aangetekende e-mail: gemeente@deventer.nl en vergunningen@deventer.nl

Datum: 22 mei 2025
Onze ref.: [redacted] /Gemeente Deventer * 250020 JvH/JvH
Uw ref.: Z2025-00003490
Behandelaar: [redacted] advocaat
Direct tel. nr.: [redacted]
Tel. secretaresse: + [redacted]
E-mailadres: [redacted]@benthemgratama.nl

**Betreft: Zienswijze op aanvraag d.d. 1 april 2025, omgevingsvergunning realiseren Zonnepark
Bussinksweg Bathmen, zaaknummer: Z2025-00003490**

Geacht College,

Inleiding

Tot mij wendden zich [redacted] en [redacted] (hierna: 'cliënten'),
wonende op het adres [redacted] ([redacted]) te [redacted] met het verzoek u als volgt te berichten.

Cliënten hebben kennis genomen van de aanvraag voor een omgevingsvergunning die 'Vrijopnaam' op 1 april 2025 heeft ingediend ten behoeve van de realisatie van een zonnepark op het perceel kadastraal bekend 'Bathmen, sectie E, nr. 15'. De aanvraag is ingediend voor de activiteiten 'Bouwactiviteit omgevingsplan' en het 'afwijken van de regels in het omgevingsplan'. De aanvraag is bij uw college van burgemeester en wethouders van Deventer (hierna: 'het college') bekend onder het zaaknummer 'Z2025-00003490'.

Cliënten en enkele andere omwonenden en belanghebbenden onderhouden al een geruime tijd contact met uw college over het initiatief van Vrijopnaam en de voorgenomen realisatie van het zonnepark op bovengenoemde locatie. Cliënten kunnen zich geenszins verenigen met de voorgenomen activiteiten en wensen dat door middel van deze zienswijze kenbaar te maken. Cliënten begrepen van uw college dat de aanvraag die initiatiefnemer heeft ingediend 'prematuur' is en wellicht nog een nieuwe aanvraag wordt ingediend alvorens uw college tot besluitvorming over zal gaan. Deze zienswijze wordt ingediend op de

Benthem Gratama Advocaten B.V. heeft de beroepsaansprakelijkheid van haar advocaten verzekerd. Onze aansprakelijkheid wordt beperkt tot het bedrag dat in voorkomende gevallen onder deze verzekering voor uitbetaling in aanmerking komt. Alle opdrachten worden aanvaard en uitgevoerd overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van Benthem Gratama Advocaten B.V. Deze Algemene Voorwaarden zijn tevens afgedrukt op de achterzijde van dit briefpapier.

1. Benthem Gratama Advocaten B.V. ('Benthem Gratama') is een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op iedere opdracht, daaronder tevens begrepen iedere gewijzigde, bestaande of toekomstige opdracht, die aan Benthem Gratama of de daarvoor werkzame (rechts)personen wordt gegeven alsmede op alle rechtsbetrekkingen die daarmee verband houden.
2. Deze algemene voorwaarden zijn mede gemaakt ten behoeve van iedere derde, al dan niet in dienstverband, die bij de uitvoering van enige opdracht wordt ingeschakeld of in verband daarmee aansprakelijk is of kan zijn. Dit betreft een derdenbeding als bedoeld in artikel 6:253-256 BW.
3. Alle opdrachten worden uitsluitend aanvaard en uitgevoerd door Benthem Gratama, ook indien uitdrukkelijk of stilzwijgend de bedoeling is dat een opdracht door een bepaalde persoon zal worden uitgevoerd. Aanvaarding van opdrachten vindt slechts plaats met uitsluiting van artikelen 7:404 en 7:407 lid 2 BW.
4. De uitvoering van de verstrekte opdracht geschiedt uitsluitend ten behoeve van opdrachtgever. Het is opdrachtgever niet toegestaan door Benthem Gratama ten behoeve van opdrachtgever opgestelde documenten aan derden te verstrekken, met uitzondering van door opdrachtgever ingeschakelde adviseurs. Derden kunnen aan de inhoud van de verrichte werkzaamheden en de resultaten daarvan geen rechten (voor zichzelf of anderen dan opdrachtgever) ontleen. Indien opdrachtgever de inhoud van de door de Benthem Gratama voor hem verrichte werkzaamheden aan derden kenbaar maakt, is opdrachtgever jegens Benthem Gratama gehouden die derden er op te wijzen dat die werkzaamheden werden verricht onder toepasselijkheid van deze algemene voorwaarden. Indien een derde van de inhoud van de werkzaamheden op enige wijze gebruik maakt, is die derde aan de inhoud van deze algemene voorwaarden gebonden.
5. Bij het inschakelen van hulppersonen en andere derden zal Benthem Gratama de nodige zorgvuldigheid in acht nemen en (behoudens in geval van procureurs- en deurwaardersbijstand) bij de selectie van deze derden, zoveel als dit in de relatie tot opdrachtgever redelijkerwijs mogelijk en gebruikelijk is, met opdrachtgever overleggen. De kosten van het inschakelen van deze derden komen voor rekening van opdrachtgever. Iedere aansprakelijkheid van Benthem Gratama voor tekortkomingen van deze derden is uitgesloten. Benthem Gratama is door opdrachtgever gemachtigd eventuele aansprakelijkheidsbeperkingen van derden namens opdrachtgever te aanvaarden. Opdrachtgever vrijwaart Benthem Gratama tegen alle aanspraken van derden, de redelijke kosten van de juridische bijstand daaronder begrepen, die op enigerlei wijze samenhangen met of voortvloeien uit de door Benthem Gratama voor opdrachtgever verrichte werkzaamheden.
6. Indien door of in verband met de uitvoering van een opdracht van opdrachtgever of anderszins schade aan personen of zaken wordt toegebracht, waarvoor Benthem Gratama aansprakelijk is, zal die aansprakelijkheid beperkt zijn tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder de door Benthem Gratama afgesloten (beroeps)aansprakelijkheids-verzekering wordt uitgekeerd, te vermeerderen met het eigen risico dat volgens de polisvoorwaarden niet ten laste van de verzekeraar is.
7. Indien om welke reden dan ook de genoemde verzekeringen niet tot uitkering over kunnen c.q. zullen gaan is iedere aansprakelijkheid van Benthem Gratama beperkt tot tweemaal het gedeclareerde honorarium voor de opdracht waaruit de aansprakelijkheid voortvloeit, met een maximum van € 50.000,-. Deze beperking van aansprakelijkheid geldt niet voor zover de schade het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van Benthem Gratama of haar advocaten.
8. De (beroeps)aansprakelijkheidsverzekering van Benthem Gratama voldoet aan de eisen die de Nederlandse Orde van Advocaten daaraan stelt. Informatie over de verzekering ligt op het kantoor van Benthem Gratama ter inzage.
9. De beperking van aansprakelijkheid in deze algemene voorwaarden geldt ook ten behoeve van niet-ondergeschikten die de opdracht (mede) uitvoeren. Deze bepaling dient te worden aangemerkt als een derdenbeding als bedoeld in artikel 6:253-256 BW.
10. Opdrachtgever is gerechtigd uitsluitend Benthem Gratama aan te spreken in verband met eventuele aansprakelijkheid zoals bedoeld in artikel 6. Elke schadevergoeding jegens werknemers, advocaten en bestuurders van praktijkvennootschappen van aandeelhouders van Benthem Gratama is uitgesloten. Deze bepaling dient te worden aangemerkt als een derdenbeding als bedoeld in artikel 6:253-256 BW.
11. Alle aanspraken jegens Benthem Gratama vervallen indien deze niet binnen één (1) jaar nadat opdrachtgever daarmee bekend werd of redelijkerwijs had kunnen zijn, bij de bevoegde rechter aanhangig zijn gemaakt.
12. De door Benthem Gratama verrichte werkzaamheden ten behoeve van opdrachtgever worden in rekening gebracht op basis van de bestede tijd vermenigvuldigd met het voor de opdracht geldende honorarium, tenzij anders is overeengekomen. Het honorarium is gebaseerd op een vast uurtarief, doch deze kan (afhankelijk van de ervaring en specialistische kennis van degene die de opdracht feitelijk uitvoert, het financiële belang en de mate van spoedeisendheid die met de opdracht gemoeid is en de draagkracht van de opdrachtgever) variabel zijn. Jaarlijks, steeds met ingang van 1 januari, zullen de door Benthem Gratama gehanteerde uurtarieven worden gewijzigd en een inflatiecorrectie ondergaan. Het honorarium wordt verhoogd met omzetbelasting alsmede eventuele reiskosten en de kosten van derden (verschotten).
13. De werkzaamheden worden periodiek in rekening gebracht. Tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen, geldt als betalingstermijn een periode van 14 dagen na factuurdatum, indien betaling binnen de termijn uitblijft, is opdrachtgever van rechtswege in verzuim en is opdrachtgever zonder nadere ingebrekestelling en onverminderd de overige rechten van Benthem Gratama, vanaf de vervaldag, de wettelijke rente verschuldigd. Mocht betaling na aanmaning niet volgen, dan is Benthem Gratama gerechtigd alle in redelijkheid door haar gemaakte gerechtelijke (ook die uitstijgen boven het liquidatietarief) en buitengerechtelijke (incasso) kosten, die zij maakt als gevolg van de niet nakoming door opdrachtgever van diens betalingsverplichtingen in rekening te brengen. Buitengerechtelijke kosten bedragen in ieder geval als minimum 15% van de uitstaande hoofdsom. Indien de opdrachtgever een particulier betreft, wordt voor wat betreft de buitengerechtelijke kosten aangesloten bij de BIK-staffel of opvolgende regelgeving hiervan.
14. Door Benthem Gratama kan te allen tijde een voorschot worden gevraagd voor verrichte of te verrichten werkzaamheden.
15. Bij niet betaling van de werkzaamheden (alsmede de gevraagde voorschotten) door opdrachtgever is Benthem Gratama gerechtigd haar werkzaamheden op te schorten totdat volledige en integrale betaling heeft plaatsgevonden, met uitsluiting van iedere aansprakelijkheid van Benthem Gratama voor schade die daardoor mocht ontstaan.
16. Persoonsgegevens van opdrachtgever worden verwerkt in het kader van de uitvoering van de verstrekte opdracht. Daarnaast zullen deze persoonsgegevens worden opgenomen in een bestand ten behoeve van commerciële doeleinden, waaronder het uitnodigen voor seminars of het versturen van nieuwsbrieven. Op verzoek van opdrachtgever zullen de persoonsgegevens onmiddellijk uit het betreffende bestand worden verwijderd.
17. De advocaten die de betreffende opdracht uitvoeren, zijn ingeschreven bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Nieuhuyskade 94, 2596 XM, Den Haag, 070-3355353, info@advocatenorde.nl
18. Op de rechtsverhouding tussen Benthem Gratama en de opdrachtgever is Nederlands recht van toepassing. Tenzij de geschillenregeling Advocatuur van toepassing is, is alleen de bevoegde rechter in Nederland bevoegd om van geschillen kennis te nemen.

stukken die thans bekend zijn en door initiatiefnemer bij de bovengenoemde aanvraag heeft ingediend. Cliënten behouden zich uitdrukkelijk het recht voor om op een nieuwe c.q. aangevulde aanvraag een nieuwe c.q. aangevulde zienswijze in te dienen.

Uitgebreide procedure voor aanvraag omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit

In het Gemeenteblad van 25 september 2024 heeft uw college de kennisgeving gepubliceerd inhoudende dat een wijziging van het omgevingsplan wordt voorbereid, dan wel dat een buitenplanse omgevingsplanactiviteit ('BOPA') wordt aangevraagd. Volledigheidshalve wordt deze kennisgeving bijgevoegd als **bijlage 1**.

Bovengenoemde kennisgeving is gedaan om uitvoering te geven aan artikel 16.29 Omgevingswet ('Ow'). Dit artikel bepaalt dat van het voornemen om een omgevingsplan vast te stellen een kennisgeving in het Gemeenteblad wordt gedaan.

Op 1 april 2025 heeft Vrijopnaam een aanvraag gedaan voor de activiteiten (i) 'Bouwactiviteit (omgevingsplan)' en (ii) 'Afwijken van regels in het omgevingsplan'. De aanvraag ziet derhalve op het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor de BOPA. Cliënten maken hieruit op dat het omgevingsplan voor gronden van het projectgebied aan de Bussinksweg niet wordt gewijzigd.

Op grond van paragraaf 16.5.2 en artikel 16.64 Ow, is op de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de BOPA in beginsel de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing. Dit betekent dat binnen acht weken – en bij tijdige verlenging van de beslistermijn met zes weken – binnen veertien weken, op de aanvraag zijn beslist. Tegen het besluit op de aanvraag staat bezwaar, beroep en hoger beroep open.

Artikel 16.65 lid 4 bepaalt dat het college op de voorbereiding van de beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een BOPA, de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht ('Awb') van toepassing kan verklaren als het gaat om een activiteit die aanzienlijke gevolgen heeft of kan hebben voor de fysieke leefomgeving én waartegen naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen zullen hebben.

Cliënten zijn van mening dat de uitgebreide voorbereidingsprocedure uit de Awb voor de aanvraag van het zonnepark aan de Bussinksweg moet worden gevolgd. Het project – het oprichten van een zonnepark van 2,7 hectare groot in een cultuurhistorisch hoogwaardig agrarische omgeving – zal namelijk een grote impact hebben op de inrichting van dit gebied en derhalve aanzienlijke gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving. Daarnaast is de afgelopen jaren veelvuldig contact onderhouden tussen enerzijds het college en anderzijds cliënten en andere omwonenden van het beoogde zonnepark aan de Bussinksweg waarbij de bezwaren en zorgen over het project en de totstandkoming daarvan van cliënten en de andere omwonenden zijn geuit en gedeeld (hierop wordt nader in deze brief ingegaan). Cliënten zijn derhalve van

mening dat éérst een ontwerpbesluit op de aanvraag zal moeten worden genomen waartegen zij, maar ook anderen (omwonenden en andere tegenstanders)¹, een zienswijze op kunnen indienen.

Bindend advies betrekken van gemeenteraad Deventer in de besluitvorming

De gemeenteraad van Deventer (hierna: '**de raad**') heeft bij besluit van 6 juli 2022 de 'Categorieënlister Bindend Adviesrecht' vastgesteld (**bijlage 2**).² Onder categorie 'A1' heeft de raad onder nummer 2 bepaald dat bij een aanvraag omgevingsvergunning voor een BOPA binnen en buiten de bebouwde kom voor *'het realiseren van voorzieningen voor het grootschalig opwekken van (duurzame) energie, zoals (...) grondgebonden zonnenvelden (...)'* altijd voor een bindend advies naar de raad gaat. Ook voor *'Ontwikkelingen waarop de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (de Kwaliteitsimpuls Agro & Food of de Kwaliteitsimpuls zonnenvelden) van toepassing is en waarbij maatwerk wordt geleverd voor de investering in de ruimtelijke kwaliteit die nodig is om de gevraagde ontwikkelingsruimte te compenseren'* moet een bindend advies aan de raad worden gevraagd.

Het bovenstaande brengt mee dat raad een positief bindend advies over de aanvraag moet geven alvorens uw college tot vergunningverlening over kan gaan. Bij een negatief bindend advies moet uw college de aanvraag afwijzen.³ Cliënten vertrouwen erop dat de gemeenteraad kritisch is op dit project op de voorgenomen locatie. Ik verzoek u dit advies van de gemeenteraad, zodra dit gereed is, aan mij toe te sturen.

Bindend advies en instemming van het college van gedeputeerde staten van de provincie Overijssel

Het college van gedeputeerde staten van de provincie Overijssel (hierna: '**het college van GS**') heeft bij besluit van 9 mei 2023 de 'Lijst advies en instemming (Lijst BOPA)' vastgesteld. Deze Lijst BOPA is in het Provinciaal Blad d.d. 31 januari 2024 bekendgemaakt (**bijlage 3**). In de Lijst BOPA heeft het college van GS gevallen aangewezen waarbij advies en instemming vereist is voordat een omgevingsvergunning voor een BOPA verleend kan worden.⁴ Het college van GS heeft alle buitenplanse omgevingsplanactiviteiten die voorzien in een activiteit waarover instructieregels zijn gesteld in hoofdstuk 4 van de Omgevingsverordening aangewezen voor advies en instemming.

In artikel 4.106 (paragraaf 4.11.1) van de Omgevingsverordening van Overijssel⁵ heeft provinciale staten van Overijssel instructieregels gegeven over ruimtelijke plannen (een omgevingsplan of een BOPA) die voorzien in de zelfstandige opstelling van zonnepanelen in de Groene Omgeving. In leden 3 en 4 van bovengenoemd artikel hebben provinciale staten – ook in de gevallen waarin vóór 13 oktober 2023 een schriftelijk positief

¹ Artikel 16.23 lid 1 Ow.

² Besluitnummer 2021-389.

³ Artikel 16.15b Ow jo. artikel 4.21

⁴ Op grond van artikel 16.15a, sub d Ow jo. artikel 4.25 lid 1 onder g en lid 3, Omgevingsbesluit.

⁵ Versie geldend 1 november 2024 t/m 30 april 2025.

principebesluit is gegeven – instructies gegeven waaronder het voorgenomen initiatief aan moet voldoen mocht het doorgang kunnen vinden. Het provinciale belang bij een dergelijke ontwikkeling is hiermee gegeven.

Het college van GS is in dit geval verplicht een positief advies met instemming te geven alvorens het college de omgevingsvergunning kan verlenen. Omdat instemming verplicht is, is de beslistermijn om op deze aanvraag te beslissen hierdoor tenminste twaalf weken.⁶

Cliënten zijn van mening dat het college van GS – onder kennisneming van de ingezonden brief '*Bevindingen en Zienswijzen – Initiatief Zonnepark Bussinksweg, Bathmen*' d.d. 17 mei 2024 en de brief '*Discussabel proces – Ondanks verwachting toch ruim baan voor traject zonnepark Bussinksweg*' d.d. 18 mei 2024 die reeds in het bezit van de raad en uw college zijn – negatief zal adviseren en het verlenen van instemming zal weigeren. De ingezonden brieven worden als **bijlagen 4 en 5** aan deze brief bijgevoegd.

Bezwaren totstandkoming positief principebesluit en inpassing op locatie

Cliënten hebben verschillende bezwaren tegen het initiatief en de ingediende aanvraag. Cliënten houden zich het recht voor om de volledige omvang van hun bezwaren in de formele procedure (zienswijze dan wel bezwaarschrift) volledig naar voren te brengen.

Inhoud en totstandkoming principebesluit

i. Boordeling verzoek vooroverleg is te oppervlakkig geweest

Op 28 september 2023 nam het college een principebesluit op het verzoek tot vooroverleg van Vrijopnaam. In dit principebesluit heeft het college aangegeven dat zij voorstander is om initiatieven als deze (oprichten commercieel zonnepark van circa 3 hectare nabij de Bussinksweg) verder in behandeling te nemen en zij een positieve grondhouding heeft voor het voornemen.

Op 11 oktober 2023 hebben Provinciale Staten een voorbereidingsbesluit genomen met het oog op de voorgenomen aanscherping van de zonneladder. Dit voorbereidingsbesluit is opgenomen in artikel 2.1 van het Omgevingsplan Deventer.

Het college van Gedeputeerde staten van Overijssel ('GS') heeft in januari 2024 het ontwerp van de 'Aanpassing Omgevingsverordening Overijssel – instructieregel zonnevelden 2024' vastgesteld. De Provinciale Staten van Overijssel hebben ingestemd met het voorstel en vanaf 1 november 2024 is de Omgevingsverordening op het gebied van zonnevelden aangepast (waarvan de bepalingen reeds in deze brief zijn aangehaald).

⁶ Artikel 16.64 lid 1 Ow jo. artikel 16.16 Ow.

Het (positieve) principebesluit is door het college genomen op 28 september 2023. Vrijopnaam en het college voeren aan dat de procedure voor het realiseren van het zonnepark doorgang kan vinden omdat het principebesluit is genomen vóór 13 oktober 2023 en artikel 4.106 lid 1 van de Omgevingsverordening niet aan de voortgang van het proces kan worden tegengeworpen.

Cliënten zijn het niet met deze stellinginname eens. Het principebesluit is beoordeeld aan de stukken die bij het verzoek voor het vooroverleg d.d. 13 augustus 2023 door Vrijopnaam zijn verstrekt. Het college heeft aan de hand van deze stukken geconcludeerd dat het zonnenveld op een adequate wijze kan worden ingepast en kan bijdragen aan het versterken van de aanwezige landschapswaarden. Ook heeft het college aangenomen dat de milieu-hinder minimaal zal zijn. Ten aanzien van de gevolgen van lichtweerkaatsing naar omliggende woningen (en daarmee de woning van cliënten) is aangenomen dat de aan te brengen beplantingen de weerkaatsing in 'voldoende mate' beperken.

Cliënten benadrukken dat de bovengenoemde aannames zijn die gebaseerd zijn op stukken en plannen in een zeer vroeg stadium van het proces. Cliënten hebben bij uw college verzocht om de onderliggende stukken waarop de beoordeling van het principebesluit heeft plaatsgevonden. Aan de hand van de stukken die cliënten van uw college ontvingen, concludeerden zij dat uitsluitend door het college een beoordeling is gemaakt op de hoofdlijnen van een plan zonder dat een duidelijke en daadwerkelijke toets aan vaststaande criteria heeft plaatsgevonden. Andere reclamanten op het [redacted] [redacted] wonende aan de [redacted] [redacted] – hebben hun verbazing hierover geuit in hun e-mail van 12 december 2024 aan uw college ([redacted] [redacted] en [redacted]). Cliënten onderschrijven deze bezwaren van [redacted] op de wijze waarop uw college het principebesluit heeft genomen.

Het principebesluit heeft vergaande gevolgen. Immers, omdat uw 'positieve' reactie is genomen vóór 13 oktober 2023, wordt dit initiatief niet geraakt door het voorbereidingsbesluit en kan dit in de oorspronkelijke vorm en omvang doorgang vinden. Omdat de beoordeling van het vooroverleg onzorgvuldig is geweest, kan het principebesluit van 28 september 2023 niet ten grondslag liggen aan een (mogelijk) positief besluit op de aanvraag voor de omgevingsvergunning BOPA d.d. 1 april 2025. Hieronder licht ik dat nog nader toe.

ii. *Principebesluit niet tijdig omgezet in aanvraag omgevingsvergunning*

In het principebesluit is de onderstaande passage opgenomen:

U kunt uw vooroverleg omzetten naar een aanvraag om omgevingsvergunning

Dit kunt u doen via www.omgevingsloket.nl. Vraag de omgevingsvergunning binnen zes maanden na de verzenddatum van deze brief aan. Doet u dat niet? Dan moeten wij het project opnieuw toetsen. Daarnaast worden de kosten die u betaalt voor dit vooroverleg niet in mindering gebracht met de kosten voor de aanvraag omgevingsvergunning.

Afhankelijk van het moment van indienen zal moeten worden bepaald welke procedure van toepassing is, dit vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024. Onder de Omgevingswet geldt het adviesrecht van de gemeenteraad. Dit betekent dat de gemeenteraad moet gaan aangeven of het project wenselijk is.

Op 1 april 2025 heeft initiatiefnemer de aanvraag omgevingsvergunning BOPA ingediend. Dit heeft tot gevolg dat, conform de door uw college zelf gestelde vereiste, het project opnieuw moet worden getoetst. De aanvraag voor de omgevingsvergunning BOPA zal dan ook aan de hand van de thans geldende regels moeten worden getoetst. Uit bovenstaande passage volgt volgens cliënten echter ook zeer duidelijk dat uw college zelf een beperkte geldingsduur aan de uitkomst van het principebesluit heeft verbonden. Het college heeft immers zelf aan de initiatiefnemer aangegeven dat zij binnen zes maanden een (definitieve) aanvraag om een omgevingsvergunning moest doen om rechten aan het principebesluit te ontleen en een beroep op de uitkomsten te kunnen doen.

Omdat de initiatiefnemer ver ná afloop van de termijn van zes maanden een aanvraag heeft ingediend, moest uw college (volgens uw eigen gestelde voorwaarde) geheel opnieuw het project beoordelen. Dit betekent ook dat een nieuw verzoek om vooroverleg gedaan moest worden. Door vast te houden aan het principebesluit d.d. 28 september 2023 dat thans geen (juridische) waarde meer heeft, handelt uw college onzorgvuldig (artikel 3:2 Awb jo. artikel 3.4 lid 1 Awb) en in strijd met verschillende algemene beginselen van het behoorlijk bestuur (Fair Play-beginsel en het rechtszekerheidsbeginsel).

Omdat de aanvraag op 1 april 2025 is ingediend, zal het project moeten worden getoetst aan artikel 4.106 lid 1 van de Omgevingsverordening Overijssel. Omdat het project groter dan 2 hectare is, kan het (in ieder geval in de huidige vorm) project geen doorgang vinden.⁷ De aanvraag zal derhalve afgewezen moeten worden.

Inhoudelijk bezwaren op aanvraag en project

Cliënten onderschrijven de inhoudelijke bezwaren op het project die zij eerder bij uw college hebben aangedragen. Om verschillende redenen zijn zij van oordeel dat het project niet voorziet in een evenwichtige toedeling van de functie op deze locatie. Hiervoor speelt in overgrote mate mee dat uw college geenszins acht lijkt slaan op het feit dat in een straal van 4,5 kilometer van het projectgebied reeds drie zonneparken zijn gevestigd en deze verhouding, voor een door de provincie voor behoud beschermd agrarisch buitengebied, buiten proportie is. Daarbij blijkt uit de aanvraag en de onderliggende stukken geenszins waarom dit plan passend is binnen de omgeving dat de herkenbaarheid heeft van een 'oude hoevelandschap' en deze herkenbaarheid en de karakteristieken van dit landschap niet (onevenredig) aantast.

De omgevingsvergunning kan niet worden verleend omdat deze niet voorziet in een evenwichtige toedeling van functies op locaties (artikel 8.0a lid 2 Besluit kwaliteit leefomgeving). Voor overige inhoudelijke bezwaren op het project, verwijs ik – om de omvang van deze zienswijze te beperken – naar bijlagen 4 en 5.

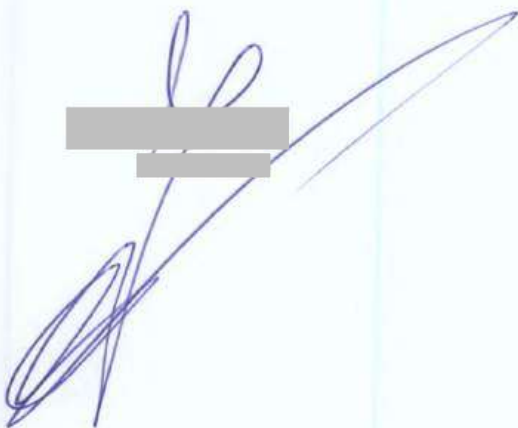
⁷ Artikel 8.0b jo. artikel 8.0c Besluit kwaliteit leefomgeving.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande verzoek ik uw college om deze zienswijze in uw besluitvorming op de aanvraag te betrekken en op de voorbereiding van uw besluitvorming de uitgebreide uniforme voorbereidingsprocedure toe te passen. In zoverre uw college de aanvraag en besluitvorming met toepassing van de reguliere voorbereidingsprocedure voorbereidt, verzoek ik u de aanvraag gelet op het bovenstaande af te wijzen.

Ik verzoek u mij te informeren als zich nadere ontwikkelingen met betrekking tot deze aanvraag zich voordoen.

Hoogachtend,

Bijlage(n):

1. Gemeenteblad 25 september 2024, nr. 2024, 401570
2. Categorieëenlijst Bindend Adviesrecht
3. Provinciaal blad 31 januari 2024, nr. 1348.
4. Bevindingen en Zienswijzen – Initiatief Zonnepark Bussinksweg, Bathmen d.d. 17 mei 2024
5. Discutabel proces – Ondanks verwachting toch ruim baan voor traject zonnepark Bussinksweg d.d. 18 mei 2024

BIJLAGE 1

Kennisgeving voornemen wijziging omgevingsplan / buitenplanse omgevingsplanactiviteit Zonnepark Bussinksweg

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer bereiden een wijziging voor van het omgevingsplan dan wel een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Deze wijziging of BOPA zit op gronden aan de Bussinksweg te Bathmen. Met deze kennisgeving kondigen burgemeester en wethouders, in overeenstemming met artikel 16.29 van de Omgevingswet, de voorgenomen wijziging van het omgevingsplan of BOPA aan. Overeenkomstig artikel 10.2, lid 1 van het Omgevingsbesluit wordt bij deze kennisgeving aangegeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding worden betrokken.

Het plan

Het plan is om op de gronden een zonnepark te realiseren, inclusief landschappelijke inpassing en investeringen in de ruimtelijke kwaliteit.

De locatie

De locatie bevindt zich aan de Bussinksweg ongenummerd te Bathmen, kadastraal bekend gemeente Bathmen, sectie E, nummer 15.

Wijziging Omgevingsplan gemeente Deventer

Het geplande zonnepark past niet in het nu geldende omgevingsplan. Om toch de verwezenlijking van dit plan mogelijk te maken is voor de locatie een wijziging nodig van het omgevingsplan. Het is ook mogelijk dat er – in plaats van een wijziging van het omgevingsplan – een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt aangevraagd om het zonnepark te kunnen realiseren.

Participatie is in gang gezet en wordt voortgezet

De initiatiefnemers hebben een aanvang gemaakt met (proces)participatie. Daartoe zijn er in een eerder stadium gesprekken gevoerd met direct omwonenden en eigenaars van percelen rondom het plangebied.

Voor de verdere (proces)participatie hebben initiatiefnemers een Communicatie- en Participatieplan opgesteld. Dit plan sluit aan bij de Participatieladder uit het Participatiebeleid van gemeente Deventer. In het plan zijn verschillende groepen in beeld gebracht, die als volgt op de Participatieladder zijn gezet:

Omwonenden: **adviseren** en raadplegen

Inwoners gemeente Deventer / Rijssen-Holten: **informer**en

Lokale en regionale overlegpartners: **adviseren** en raadplegen

Partijen worden benaderd via individuele gesprekken en minimaal twee informatiebijeenkomsten.

U kunt pas reageren op de wijziging of BOPA tijdens de wettelijke procedure

De wijziging van het omgevingsplan vindt zeer waarschijnlijk plaats volgens afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Of deze procedure ook voor de BOPA van toepassing is, moet het college nog besluiten. Dit betekent dat eerst een ontwerpbesluit wordt opgesteld. Dit ontwerpbesluit wordt zes weken ter inzage gelegd. Op het ontwerpbesluit kan eenieder tijdens deze periode richting de gemeente een reactie geven met een zienswijze. Om tot een ontwerpbesluit te komen betreft de gemeente zo nodig andere bestuursorganen, zoals het waterschap en de provincie.

Er liggen nu nog geen stukken ter inzage

Daarom kunnen nog geen zienswijzen worden ingediend. Dat kan pas als het ontwerpbesluit voor het wijzigen van het omgevingsplan klaar is. Als het zover is, dan laten wij dat weten via een melding in het digitale gemeenteblad.

Informatie

Voor informatie over het voornemen het omgevingsplan te wijzigen kunt u contact opnemen met de heer J. Huizing van het team Projecten, Realisatie en Ontwikkeling – Wonen en gebiedsontwikkeling, via telefoonnummer 14 0570.

BIJLAGE 2

Lijst van gevallen waarvoor bindend advies van de raad vereist is (Omgevingswet 16.15a en 16.15b)

De raad kan zichzelf als adviseur aanwijzen bij aanvragen om omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Dit zijn activiteiten die afwijken van het omgevingsplan. De raad stelt een lijst van activiteiten vast. De zogenaamde 'lijst voor bindend adviesrecht'. Als een omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor een activiteit die voorkomt op de lijst dan vraagt het college de raad om advies.

Voor bindend advies van de raad komen in aanmerking aanvragen om omgevingsvergunning voor de volgende activiteiten.

A. Categorieën activiteiten die altijd voor adviesrecht naar de raad gaan, ook als deze passen in al door de raad vastgesteld beleid.

A1. Binnen en buiten bebouwde kom.

1. Het bouwen van een antenne-installatie hoger dan 40 meter.
2. Het realiseren van voorzieningen voor het grootschalig opwekken van (duurzame) energie, zoals windturbines, grondgebonden zonnevelden, waterstofproductie- en opslag en biomassacentrales.
3. Ontwikkelingen waarop de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (de Kwaliteitsimpuls Agro & Food of de Kwaliteitsimpuls zonnevelden) van toepassing is en waarbij maatwerk wordt geleverd voor de investering in de ruimtelijke kwaliteit die nodig is om de gevraagde ontwikkelingsruimte te compenseren.
4. Het bouwen, veranderen of uitbreiden van gebouwen en/of wijzigen van het gebruik van gebouwen en aansluitend terrein voor volumineuze en/of grootschalige detailhandel.

B. Categorieën activiteiten die alleen voor adviesrecht naar de raad gaan als de activiteit in strijd is met door de raad vastgesteld beleid.

B1. Binnen en buiten de bebouwde kom

5. Het bouwen van 1 of meer woningen op plekken waar dit tot nu toe niet is toegestaan.
6. Het bouwen van een hoofdgebouw voor bijvoorbeeld detailhandel, horeca, maatschappelijke voorzieningen, sport, recreatie, ontspanning, cultuur, kantoren en bedrijven, combinaties daarvan of gecombineerd met wonen.
7. Het bouwen of uitbreiden van een bouwwerk voor een nutsvoorziening, de waterhuishouding, het meten van de luchtkwaliteit, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer, het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer of voor een infrastructurele of openbare voorziening in openbaar gebied. Waarbij het gebouwde:
 - a. hoger is dan 5 meter, en
 - b. een oppervlakte heeft van meer dan 50 m².
8. Het wijzigen van het gebruik van een bouwwerk voor een nutsvoorziening, de waterhuishouding, het meten van de luchtkwaliteit, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer, het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer of voor een infrastructurele of openbare voorziening in openbaar gebied. Waarbij het bouwwerk:
 - a. hoger is dan 5 meter, en
 - b. een oppervlakte heeft van meer dan 50 m².
9. Het bouwen van een bouwwerk, dat geen gebouw is, of een gedeelte van een dergelijk bouwwerk. Het bouwwerk
 - a. is hoger dan 10 m, en
 - b. heeft de oppervlakte van meer dan 50 m².
11. Activiteiten met een plicht tot het opstellen van een Milieueffectrapportage (MER-plicht).
12. Een activiteit die de omgevingswaarden uit het Omgevingsplan overschrijdt (bijvoorbeeld geluid, geur, stof en/of trilling).

B2. Binnen de bebouwde kom

13. Het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken voor:

- a. (woon)zorgvoorzieningen;
- b. gebruikswijzigingen in beschermd stadsgezicht.

B3. Buiten de bebouwde kom

14. Het bouwen of uitbreiden van een bijbehorend bouwwerk met uitzondering van:

- een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte aan of op een gebouw,
- een dakkapel, dakopbouw of gelijksoortige uitbreiding van een gebouw,
- een bouwdeel van ondergeschikte aard,
- voorzieningen gericht op het isoleren van een gebouw,

en voor zover:

- a. de hoogte meer is dan 6 m, tenzij sprake is van een kas of bedrijfsgebouw van lichte constructie ten dienste van een agrarisch bedrijf,
- b. de oppervlakte meer is dan 150 m² (uitzondering hobbyboer in bestemmingsplan 250 m²).

15. Het wijzigen van het gebruik van gronden en/of van bouwwerken met aansluitend terrein.

Begripsbepalingen

De onderstaande begripsbepaling zijn ontleend aan en gelijk aan de in het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL) opgenomen begripsbepalingen, met uitzondering van het begrip 'grootschalige detailhandel'.

Aansluitend terrein

Aan een bouwwerk grenzend onbebouwd gedeelte van een bouwwerkperceel of openbaar toegankelijk gebied.

Hoofdgebouw

Gebouw, of bouwkundig en functioneel te onderscheiden gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor het verrichten van andere activiteiten dan bouwactiviteiten die op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit op het perceel zijn toegestaan en, als meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op die toegestane activiteiten het belangrijkste is.

Bijbehorend bouwwerk

Uitbreiding van een hoofdgebouw of functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak.

Grootschalige detailhandel

Detailhandel van goederen in kleine hoeveelheden maar op grote verkoopoppervlakten.

Detailhandel in volumineuze goederen

Detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling zoals verkoop van auto's, boten, caravans, tuinrichting artikelen, grove bouwmaterialen, keukens, meubels en woninginrichting en sanitair.

Ondergeschikte aard

Ondergeschikte delen aan een gebouw zoals trappen, bordessen, funderingen, kelderingen, overstekende daken, goten, luifels, balkons, balkonhekken, schoorstenen, liftopbouwen en andere ondergeschikte dakopbouwen.

Toelichting

De gemeenteraad kan zichzelf voor bepaalde gevallen als adviseur aanwijzen bij omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA).

De gemeenteraad kan in principe alle afwijkactiviteiten van het omgevingsplan aanwijzen als gevallen waarover advies van de raad nodig is. Zou dat worden gedaan, dan moeten al die vergunningsaanvragen worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Dat vraagt nogal wat van de agenda en capaciteit van de raadsvergaderingen. Als de raad daarentegen niets vastlegt over wanneer zij betrokken wil worden, dan worden alle omgevingsvergunningen die betrekking hebben op buitenplanse omgevingsplanactiviteiten uitsluitend de bevoegdheid van het college. Het college weegt dan zelfstandig af of kan worden meegewerkt aan een afwijking van het Omgevingsplan.

Omdat een initiatiefnemer de keuze heeft altijd te gaan voor een omgevingsvergunningaanvraag, zou in theorie alle ruimtelijke initiatieven zonder betrokkenheid van de raad kunnen worden afgewogen. Dit is onwenselijk. Daarom een lijst met gevallen waarvoor een advies nodig is die uitgaat van een ondergrens. Dit betekent dat projecten die 'groter zijn' dan deze ondergrens aan de raad ter advisering worden voorgelegd. Beneden die grens is geen advies van de gemeenteraad nodig.

Met het opstellen van de lijst van adviesrecht is aangesloten bij de de bevoegdheden uit de huidige praktijk, ten tijde van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

BIJLAGE 3

Provincie Overijssel, Lijst met gevallen waarvoor advies met instemming nodig is voor buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) onder de Omgevingswet (artikel 16.15a sub d Omgevingswet)

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE Overijssel
Gelet op artikel 16.15a en artikel 16.16 van de Omgevingswet;

BESLUITEN

De lijst met gevallen waarvoor advies en instemming nodig is voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten onder de Omgevingswet vast te stellen.

Algemene toelichting

In artikel 16.15a sub d van de Omgevingswet is het mogelijk gemaakt dat Gedeputeerde Staten gevallen aanwijst waarbij advies en instemming vereist is voordat een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) verleend kan worden. Gedeputeerde Staten hebben op 9 mei 2023 onderstaande lijst van gevallen aangewezen.

Artikel 1 Begrippen

1. Buitenplanse omgevingsplanactiviteit:
 - a. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat daarvoor een omgevingsvergunning nodig is, maar het volgens de beoordelingsregels in het omgevingsplan niet mogelijk is de vergunning te verlenen of
 - b. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan.
2. Vooroverleg: overleg over ruimtelijke ontwikkelingen dat in de plaats komt van het vooroverleg op grond van artikel 3.1.1, lid 1 Bro en een invulling is van artikel 2.2 Ow samenwerking tussen bestuursorganen.
3. Omgevingsverordening: de Omgevingsverordening Overijssel 2021 of de opvolger hiervan.
4. Ruimtelijke plannen: ruimtelijke ontwikkelingen waarvoor een (wijziging) van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) nodig is.
5. Uitzonderingenlijst vooroverleg 2023: op deze lijst staan ruimtelijke ontwikkelingen waarover geen vooroverleg met de diensten van de provincie hoeft te worden gevoerd.

Artikel 2 Aanwijzing van gevallen

Als gevallen waarvoor advies en instemming nodig is, worden op grond van artikel 16.15a sub d van de Omgevingswet aangewezen alle buitenplanse omgevingsplanactiviteiten die voorzien in een activiteit waarover instructieregels zijn gesteld in hoofdstuk 4 van de Omgevingsverordening.

Artikel 3 Uitzondering bij opname op Uitzonderingenlijst vooroverleg 2023 of bij vooroverleg

In afwijking van artikel 2 is geen advies en instemming vereist voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 16.15a sub d van de Omgevingswet als:

1. het gaat om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit die valt onder de gevallen waarvoor GS in de Uitzonderingenlijst vooroverleg 2023 hebben bepaald dat er geen vooroverleg hoeft plaats te vinden met de provinciale diensten; of
2. a. er aantoonbaar vooroverleg is geweest tussen de diensten van de provincie en de diensten van de gemeente;
- b. er naar aanleiding van dit vooroverleg een positieve vooroverlegreactie is gegeven door of namens GS waarbij ook is aangegeven dat het niet nodig is de omgevingsvergunning ter advisering voor te leggen aan GS, en;
- c. de omgevingsvergunning die in procedure wordt gebracht in overeenstemming is met de uitkomsten van het vooroverleg.
3. De gemeente stuurt altijd een kennisgeving van het verlenen van de omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit bedoeld in lid 1 en lid 2 naar de provinciale diensten.

Artikel 4 Geen instemming vereist

1. In afwijking van artikel 2 is geen instemming vereist voor een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 16.15a sub d van de Omgevingswet, als dit door of namens GS ondubbelzinnig is aangegeven in het advies dat door of namens GS is gegeven en de omgevingsvergunning die in procedure wordt gebracht in overeenstemming is met het advies.

2. De gemeente stuurt altijd een kennisgeving van het verlenen van de omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit bedoeld in lid 1 naar de provinciale diensten.

Artikel 5 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

Artikel 6 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Lijst advies en instemming (lijst BOPA).

Zwolle, 9 mei 2023

Gedeputeerde Staten voornoemd

Toelichting

Algemeen

Gedeputeerde Staten kunnen op grond van artikel 16.15a sub d van de Omgevingswet gevallen aanwijzen waarbij advies en instemming van de provincie nodig is voordat een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) verleend kan worden. In dit document worden deze gevallen aangewezen.

Provinciale Staten hebben in de Omgevingsvisie aangegeven wat zij van provinciaal belang vinden. Voor de bescherming van deze waarden zijn in de omgevingsverordening instructieregels opgenomen. In de Wabo en Wro is geregeld dat gemeenten verplicht zijn om vooroverleg te voeren over ruimtelijke ontwikkelingen. Deze wetten bieden de provincie de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen als de ontwerp-vergunning zoals die ter inzage is gelegd niet is aangepast op de overlegreactie. Als deze zienswijze bij de vaststelling van de vergunning niet is overgenomen, kunnen Gedeputeerde Staten een reactieve aanwijzing geven die ertoe strekt dat de omgevingsvergunning voor dat deel niet in stand bleef.

Onder de Omgevingswet is de omgevingsvergunning ex artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3° Wabo vervallen. Hiervoor is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit in de plaats gekomen. Ook wordt het mogelijk om in het omgevingsplan een vergunningsplicht in te stellen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

De hiervoor beschreven praktijk waarbij Gedeputeerde Staten vooroverleg kunnen plegen, een zienswijze indienen en een reactieve aanwijzing kunnen geven, wordt onder de Omgevingswet anders vormgegeven. Voornaamste reden hiervoor is dat onder de Omgevingswet de reguliere procedure van 8 weken van toepassing is bij veel omgevingsvergunningen. Dat betekent dat er geen ontwerpvergunning ter inzage wordt gelegd en dat het dus niet mogelijk is om een zienswijze in te dienen voordat de vergunning wordt verleend.

De wetgever heeft ervoor willen zorgen dat Gedeputeerde Staten onder de Omgevingswet vergelijkbare interventiemogelijkheden houdt (zie kamerstukken 2017/2018 34 986, nr. 3, p. 257 en p. 590). Om die reden wordt er een systeem ingevoerd waarbij Gedeputeerde Staten gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten kunnen aanwijzen waarbij advies door GS is vereist. In de meeste gevallen zal niet alleen advies van de provinciale diensten verplicht worden gesteld, maar ook instemming van de provincie nodig zijn. Het onthouden van instemming is net zo effectief als het geven van een reactieve aanwijzing, omdat de omgevingsvergunning dan niet verleend kan worden. Instemming kan ook gedeeltelijk worden onthouden. In dat geval kan de omgevingsvergunning alleen voor het deel niet worden verleend waarvoor de instemming is onthouden.

Tegen een besluit over instemming (het verlenen of onthouden van de instemming) kunnen belanghebbenden beroep instellen. Voor de beroepsmogelijkheid gaat de Omgevingswet ervan uit dat het besluit om instemming te verlenen onderdeel uitmaakt van het besluit waar de instemming over gaat. Dat is dus het besluit waarin de omgevingsvergunning wordt verleend of geweigerd. Dit is geregeld in artikel 16.85 lid 2 van de Omgevingswet.

Gedeputeerde Staten kunnen hun instemming alleen aan een omgevingsvergunning onthouden als sprake is van strijd met een provinciaal belang. Dat provinciaal belang moet blijken uit een openbaar gemaakt document. Dit geldt voor zover de bescherming van het provinciale belang niet met de inzet van andere bevoegdheden kon worden beschermd.

Voor de behartiging van de provinciale belangen die in de Omgevingsvisie zijn vastgelegd, is vooroverleg volgens Gedeputeerde Staten onmisbaar. Om die reden kiest de provincie ervoor om ook onder de Omgevingswet de planadvisering over omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit op vergelijkbare wijze als onder de Wabo voort te zetten. Daarom maken GS gebruik van de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt om zowel vooroverleg als interventiemogelijkheden te borgen in de procedure door het aanwijzen van gevallen waarvoor advies en instemming van de provincie vereist is.

Artikelsgewijs

Artikel 1

In dit artikel worden de gebruikte begrippen toegelicht. Alleen die begrippen worden toegelicht waarvan wij verwachten dat de betekenis onvoldoende duidelijk is.

Artikel 2

GS wijst met dit artikel de gevallen aan waarbij advies en instemming is vereist. Daarbij wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van de omgevingsverordening. Dit hoofdstuk bevat instructieregels voor omgevingsplannen (art. 2.22 lid 2 Ow) die het college van B en W ook in acht moet nemen bij het verlenen van omgevingsvergunningen. De bevoegdheid om gevallen aan te wijzen waarvoor advies en instemming van de provincie verplicht is, is geregeld in artikel 16.15 a sub d van de Omgevingswet..

Als het college van B en W besluit om af te wijken van het namens GS afgegeven advies zullen GS besluiten om geen instemming aan het verleende besluit te verlenen. Over het adviseren en de instemming worden procesafspraken met de colleges van B en W gemaakt. Dit geldt ook voor het vooroverleg over een concept-omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Artikel 3

De aanwijzing van gevallen waarbij advies en instemming vereist is, zorgt ervoor dat de provincie ook onder de Omgevingswet kan ingrijpen bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten die in strijd zijn met het provinciale belang. Het is een voortzetting van de proceduremogelijkheden die al bestonden onder het oude recht.

Voordat wordt overgegaan tot interventie door weigering van instemming of het nemen van een besluit dat een onderdeel geen deel uit blijft maken van het omgevingsplan, legt de provincie op bestuurlijk niveau contact met de gemeente.

Onder het oude recht bestond er een verplichting om ambtelijk vooroverleg te voeren tussen de provincie en de betreffende gemeente (artikel 3.1.1 lid 1 Bro). In de Omgevingswet komt het vooroverleg als zodanig niet terug. Er is wel een algemeen artikel opgenomen waarin staat dat bestuursorganen onderling moeten afstemmen (artikel 2.2 Ow). Dit is de basis voor het besluit van de provincie om ook onder de Omgevingswet te blijven werken met vooroverleg.

Artikel 3.1.1 lid 2 van het Bro bood de provincies de mogelijkheid om plannen aan te wijzen waarvoor de gemeenten geen vooroverleg met de provincie hoefden te voeren. De provincie Overijssel maakte gebruik van deze mogelijkheid door de "Uitzonderingenlijst vooroverleg 2016". Het document "Uitzonderingenlijst vooroverleg ruimtelijke initiatieven 2023" (hieronder weergegeven als Bijlage I) is een voortzetting van deze werkwijze. In dit document is aangegeven welke ruimtelijke ontwikkelingen/plannen niet voor ruimtelijk vooroverleg aan de provincie aangeboden hoeven te worden als er geen ander provinciaal beleid en/of andere provinciale belangen geraakt worden.

De ruimtelijke ontwikkelingen/plannen die zijn opgenomen op de "Uitzonderingenlijst vooroverleg ruimtelijke initiatieven 2023" zijn uitgezonderd van het vooroverleg, en worden ook uitgezonderd van de verplichting van advies en instemming. Vooroverleg wordt niet nodig geacht omdat de instructies in de Omgevingsverordening voldoende zijn om duidelijk te maken hoe het provinciale belang betrokken moet worden bij deze plannen. In artikel 3 lid 1 is dit expliciet gemaakt.

Door voorkantsamenwerking voorkomen we in Overijssel dat wij ons formele instrumentarium moeten inzetten. Gemeenten en provincie voeren doorgaans een goed vooroverleg waardoor problemen voorkomen worden. Mede daardoor wordt vrijwel nooit gebruik gemaakt van het formele instrumentarium. Artikel 3 lid 2 is een weergave van dit uitgangspunt. Als in het vooroverleg overeenstemming is bereikt over de wijze waarop provinciale belangen moeten worden meegenomen in de ruimtelijke plannen, is het niet nodig om vast te houden aan de eis van advies en instemming.

Wanneer GS in het vooroverleg, bijvoorbeeld via de inbreng bij de omgevingstafel of via de frontoffice, de provinciale belangen voldoende voor het voetlicht hebben kunnen brengen en er vertrouwen is dat dit in de plannen wordt meegenomen, zien wij geen noodzaak om nog formeel advies en instemming te verlenen. Met de komst van de Omgevingswet zijn de termijnen waarin het bevoegd gezag de (ruimtelijke)procedure moet hebben afgerond, verkort. Door de provincie vroegtijdig te betrekken bij de planvorming in het vooroverleg als de ontwikkelingen provinciale belangen raken, kan de formele procedure wat ons betreft soepel verlopen.

Wel moet altijd een kennisgeving worden gedaan van het verlenen van de omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit aan de provinciale diensten. Dit is opgenomen in artikel 3 lid 3. Dit stelt de provincie in staat te monitoren hoe gemeenten bij het verlenen van vergunningen omgaan met provinciale belangen.

Artikel 4

Op grond van artikel 16.16 lid 4 Omgevingswet en artikel 4.37 Omgevingsbesluit kan GS gevallen aanwijzen waarbij instemming niet is vereist. In artikel 4 lid 1 is bepaald dat GS in het advies kan aangeven dat geen instemming is vereist. Wel dient ook in dit geval nog altijd een kennisgeving te worden gedaan van het verlenen van de omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit aan de provinciale diensten. Dit is opgenomen in artikel 4 lid 2.

Artikel 5

Dit artikel zorgt ervoor dat de lijst niet eerder in werking treedt dan de Omgevingswet zelf.

Bijlage I Uitzonderingenlijst vooroverleg ruimtelijke initiatieven 2023

I. Inleiding

Bij de voorbereiding van ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen hoort altijd ambtelijk vooroverleg tussen de provincie en de betreffende gemeente. Dit is een wettelijk voorschrift uit het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), artikel 3.1.1 lid 1. In de Omgevingswet (hierna Ow) komt het vooroverleg als zodanig niet terug, maar is er een algemeen artikel opgenomen waarin staat dat bestuursorganen onderling moeten afstemmen (artikel 2.2 Ow). Daarom blijft de provincie ook onder de Ow werken met vooroverleg. De huidige uitzonderingenlijst is niet digitaal toegankelijk en op onderdelen wat verouderd. Daarom passen wij nu alvast de uitzonderingenlijst aan. Deze uitzonderingenlijst is van kracht zodra GS deze hebben vastgesteld en geldt dus zowel onder de huidige regelgeving (Wro en Bro) als onder de toekomstige regelgeving (Omgevingswet).

Vooroverleg is nodig om ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen van gemeenten tijdig in lijn te brengen met de provinciale belangen. In Overijssel gebeurt dit vooroverleg met de front office en de accounthouders Ruimte van de provincie.

Artikel 3.1.1 lid 2 van het Bro biedt de provincies de mogelijkheid om plannen aan te wijzen waar de gemeenten geen vooroverleg met de provincie over hoeven te voeren. De provincie Overijssel maakte gebruik van deze mogelijkheid door de "Uitzonderingenlijst vooroverleg 2016". In deze Uitzonderingenlijst stonden de categorieën van ruimtelijke ontwikkelingen waarvoor **geen** vooroverleg nodig was, indien de betreffende ruimtelijke ontwikkeling geen ander provinciaal beleid en/of andere provinciale belangen raakte zoals NNN en grondwaterbescherming.

Onderhavig document "Uitzonderingenlijst vooroverleg ruimtelijke initiatieven 2023" is een voortzetting van deze werkwijze. In dit document is opgenomen welke ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen de provincie niet hoeft te zien zolang geen ander provinciaal beleid en/of andere provinciale belangen zoals NNN en grondwaterbescherming geraakt wordt.

In de Omgevingsverordening is de volgende passage opgenomen over bodem- en watersysteem sturend.

Afdeling 4.4 STUREN OP WATER EN BODEM

Artikel 4.13 (klimaatrobuust water- en bodemsysteem)

Lid 1. In omgevingsplannen worden alleen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt als onderbouwd is dat deze ontwikkelingen bijdragen aan het behoud en het versterken van een klimaatrobuust water- en bodemsysteem.

Lid 2. In de onderbouwing bedoeld in het eerste lid wordt bij een ontwikkeling in het landelijk gebied in ieder geval duidelijk gemaakt hoe de ontwikkeling bijdraagt aan het regionaal perspectief water en bodem dat op die locatie van toepassing is.

Strikte toepassing van dit artikel in relatie tot deze Uitzonderingenlijst zou betekenen dat de provincie alle plannen wil zien in het vooroverleg waarbij het provinciale belang "sturen op water en bodem" aan de orde is. Dit vinden we te vergaand. Daarom is ook voor het provinciale belang "sturen op water en bodem" aangesloten bij de categorieën zoals genoemd in deze Uitzonderingenlijst. Deze ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen hoeven wij dus in beginsel niet in het vooroverleg te zien. Dit mag gemeenten er niet van weerhouden om, bij op het oog eenvoudige plannen die toch complex zijn op het gebied van water- en bodemsysteem sturend, de provincie toch voor vooroverleg te benaderen.

Na verloop van tijd zal deze Uitzonderingenlijst worden geëvalueerd. Dit kan leiden tot bijstelling van de categorieën van ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen die wij als provincie niet hoeven te zien in het vooroverleg.

De ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen waarvoor geen vooroverleg nodig is in het stedelijk gebied, staan in paragraaf II. In paragraaf III staan de initiatieven/ontwikkelingen in het buitengebied (groene omgeving) waarvoor geen vooroverleg nodig is.

II. Ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen in stedelijk gebied (bestaand bebouwd gebied, zoals omschreven in de provinciale Omgevingsverordening)

Nieuwe ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen in het stedelijk gebied moeten passen binnen de geldende gebiedskenmerken. Ook moeten zij de ruimtelijke kwaliteit versterken in lijn met deze gebiedskenmerken. Deze staan beschreven in de Catalogus Gebiedskenmerken bij de Omgevingsvisie Overijssel 2017 en is te vinden op www.overijssel.nl/onderwerpen/omgeving/omgevingsvisie/

Voorontwerp omgevingsplannen/ontwerp omgevingsvergunning buitenplanse afwijking (artikel 2.12 lid 1, sub a onder 3 Wabo), (Wijziging) omgevingsplannen en buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA's) waarvoor geen vooroverleg met provincie nodig is:

Woningbouw

Tot en met elf woningen met bijbehorende voorzieningen zoals wegen en groen, en in lijn met de regionale Woonagenda's Twente en West-Overijssel 2021-2025 in kernen met een inwoneraantal van meer dan 1000 inwoners.

Tot en met zes woningen met bijbehorende voorzieningen zoals wegen en groen, en in lijn met de regionale Woonagenda's Twente en West-Overijssel 2021-2025 in kernen met een inwoneraantal van 300-1000 inwoners.

De vrijstelling van vooroverleg geldt niet in geval het een woningbouwplan betreft in een kern van minder dan 300 inwoners. Dan altijd eerst vooroverleg.
[de grens ligt bij 11 woningen, omdat daarboven sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, conform ABRvS 25 maart 2015; ECLI:NL:RVS:2015:953. 11 woningen geen nieuwe stedelijke ontwikkeling. ABRvS 16 september 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2921.]

Bijzondere doeleinden

Lokale educatieve, sociale, medische, sociaal-culturele, levensbeschouwelijke, sport- en recreatieve en welzijnsvoorzieningen, evenals overige maatschappelijke voorzieningen, met bijbehorende voorzieningen, zoals wegen en groen.

Detailhandel

Kleinschalige toevoeging in kernwinkelgebieden en kleinschalige transformatie of verplaatsing van winkelmeters binnen kernwinkelgebieden die bijdragen aan het compacter maken van kernwinkelgebieden.

Horeca

Horeca (waaronder wijziging van gebruik) met bijbehorende voorzieningen als wegen en groen, met uitzondering van horeca op bedrijventerreinen. Onder horeca op bedrijventerreinen valt niet ondergeschikte horeca zoals bijvoorbeeld een kantine bij een sportschool.

Infrastructuur

Aanleg van nieuwe, kleinschalige ontwikkelingen en kleinschalige aanpassingen van bestaande, weg-, water-, parkeer- en groenvoorzieningen.

Telecommunicatie en reclaimedoeleinden

Plaatsing van zend- en reclamemasten.

Overige voorzieningen

Kleinschalige openbare nutsvoorzieningen, kleinschalige voorzieningen voor openbaar vervoer en wegverkeer.

Braakliggende gronden

Functiewijzigingen die niet te maken hebben met bouwen.

III. Ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen in het buitengebied (de Groene Omgeving) (alle overige gebieden en locaties buiten het bestaand bebouwd gebied)

Nieuwe ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen in het buitengebied moeten passen binnen de geldende gebiedskenmerken. Ook moeten zij de ruimtelijke kwaliteit versterken in lijn met deze gebiedskenmerken. Deze staan beschreven in de Catalogus Gebiedskenmerken bij de Omgevingsvisie Overijssel 2017 en is te vinden op www.overijssel.nl/onderwerpen/omgeving/omgevingsvisie/. Voorontwerp bestemmingsplannen/ ontwerp omgevingsvergunning buitenplanse afwijking (artikel 2.12 lid 1, sub a onder 3 Wabo), (Wijziging) omgevingsplannen en buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA's) waarvoor geen vooroverleg met provincie nodig is:

Woningbouw

- Geheel of gedeeltelijke vernieuwing, vervanging of verandering van een bestaande en bestemde (bedrijfs)woning en/of van een bijbehorend bijgebouw. Dit moet plaatsvinden op de plek van de bestaande woning, of binnen een straal van 10 meter.
- Kleinschalige uitbreiding zonder functiewijziging, van een bestaande en bestemde (bedrijfs)woning en/of van een bij de woning behorend bijgebouw op gronden die aansluiten bij de woning.

Recreatiewoningen

- Geheel of gedeeltelijke vernieuwing, vervanging of verandering van een bestaande en bestemde recreatiewoning en/of van een bij de recreatiewoning behorend bijgebouw. Dit moet plaatsvinden op de plek van de bestaande recreatiewoning, of binnen een straal van 10 meter.
- Kleinschalige uitbreiding zonder functiewijziging, van een bestaande en bestemde recreatiewoning en/of van een bijbehorend bijgebouw op gronden die aansluiten bij de recreatiewoning.

Agrarische bebouwing

- Inpandige verbouwing voor ondergeschikte nevenactiviteiten zoals bijvoorbeeld een bed&breakfast/boerderijkamers, zorgkantine, landwinkel van een gebouw dat deel uitmaakt van een agrarisch bedrijf.
- Kleinschalige agrarische bebouwing, zoals bijvoorbeeld een schuilgelegenheid of mestopslag, buiten het bouwperceel.

- Een kleinschalige uitbreiding van een bestaand en bestemd agrarisch bedrijf.

Nb. Voor grootschalige uitbreidingen is de Kwaliteitsimpuls Agro & food van toepassing, hierover is wel vooroverleg nodig.

Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO)

Vrijstelling vooroverleg KGO-plannen zoals opgenomen in de lijst uit 2016 is vervallen.

Er geldt nu in alle gevallen geen vrijstelling meer.

Wij willen voorkomen dat vertraging in het planproces bij gemeenten optreedt. Daarvoor nemen we de volgende "maatregelen":

- In het kennisgevingsformulier (e-formulier) dat de gemeente aan ons opstuurt, nemen we de optie op "KGO-plan dat past binnen gemeentelijk beleidskader"
- Binnen 10 werkdagen zullen wij reageren op de KGO-plannen. Bij eenvoudige KGO-plannen kan dit in veel gevallen sneller. Bij complexere KGO-plannen kan het zo zijn dat een uitgebreider vooroverleg gewenst is.

Infrastructuur

Aanleg van kleinschalige nieuwe, en kleinschalige aanpassingen van bestaande, water- en groenvoorzieningen, en aanpassingen van bestaande wegvoorzieningen.

Overige voorzieningen

Kleinschalige openbare (nuts)voorzieningen en kleinschalige voorzieningen voor openbaar vervoer en wegverkeer, recreatief medegebruik en natuurbeheer.

Voorzieningen op recreatieterreinen

Kleinschalige geheel of gedeeltelijke vernieuwing, vervanging, uitbreiding en of verandering van een recreatievoorziening op een bestaand en bestemd recreatieterrein. Bij een kleinschalige recreatievoorziening wordt gedacht aan een sanitair gebouw, een kiosk/campingwinkel, receptie e.d.

BIJLAGE 4

Aan: **Gemeente Deventer**
College Burgemeester & Wethouders
Gemeenteraad
CC: Dhr.xxx, juridisch planoloog (gemeente Deventer)
Datum: 17 mei 2024
Onderwerp: Bevindingen en Zienswijzen - Initiatief Zonnepark Bussinksweg, Bathmen

Geachte heren/dames van College B&W, Raadsleden,

Naar aanleiding van een om tafel gesprek met xxx, dinsdag 7 mei jl. sturen wij u onze bevindingen/zienswijzen en principiële bezwaren aangaande het zonnepark initiatief aan de Bussinksweg, te Bathmen. Wij wonen nabij het betreffende perceel waarop beoogd wordt een zonnepark van 2-3ha te realiseren. Wij zijn tegen dit plan, zeker nu er tevens een nieuwe verordening van kracht is die in essentie zou moeten voorkomen/verbieden dat er zonneparken op landbouw/natuurgrond worden gerealiseerd.

We hopen dat de reden en intentie van deze nieuwe zonnepark-regel/verordening meeweegt en als oranje stoplicht fungeert bij het bepalen of initiatieven hun traject mogen doorlopen. De benoemde voorwaarde ('vergaand in voorbereiding?') en dus de status van het initiatief ten tijde van okt '23 had ons inziens in meer detail bekeken moeten worden. 'Vergevorderd' en 'vergaand' zijn benoemd als criteria, zowel als geheel traject als ook wat betreft participatie. Het bezitten van een brief waarin enkel wordt bevestigd dat de gemeente 'positief heeft gereageerd op het verzoek om vooroverleg' lijkt ons niet equivalent aan 'vergaand in voorbereiding', zeker niet als we tevens het niveau van participatie en communicatie onder de loep nemen.

Het was prettig dat Dhr xxx ruim de tijd heeft genomen om onze zorgen, vragen en onduidelijkheden aangaande de brief 'positief advies op vooroverleg' en het proces door te nemen. Helaas was de uitkomst van het gesprek niet geruststellend voor omwonenden. Er zijn veel 'vaagheden' en onvaste details binnen het proces. De voorwaarden waaraan de initiatiefnemer moet voldoen tijdens het traject zijn frequent aanpasbaar dan wel vrij invulbaar. We hebben veel bedenkingen als het gaat om de overgangsregeling 'criteria' die behaald zouden zijn in dit project.

We zijn niet gerust op de gang van zaken, ook niet met de beoordeling dat dit initiatief het traject verder mag doorlopen. Op basis van onderstaande zienswijzen/bevindingen en bezwaren verzoeken we dan ook dat dit initiatief Zonnepark Bussinksweg wordt stopgezet.

Bij voorbaat dank voor uw tijd en reactie,
Met vriendelijke groet,
xxx
[Contact gegevens bekend bij Dhr. xxx]

Bijlagen: Op de volgende pagina's onze bevindingen/zienswijzen en daarmee bezwaar tegen de komst van een zonnepark aan de Bussinksweg, te Bathmen.

Overgangsregeling – initiatief lijkt ons niet te voldoen aan criteria

- Citaat uit Nieuwsbericht 26 okt '23 Rijksoverheid.nl: "Projecten waarvan de participatietrajecten al in een vergevorderd stadium zijn en die ... kunnen doorgang vinden."
 - Initiatief zonnepark Bussinksweg en participatietraject waren niet in vergevorderd stadium ten tijde van okt '23. Toch gaat men door met het traject?
- Er is een brief door gemeente Deventer naar Vrijopnaam gestuurd op 28 sept '23, onderwerp 'Vooroverleg', kenmerk Z2023-00008491
- **Criterium** overgangsregeling - **brief 'positief principebesluit', bevoegd gezag + voor 13 okt '23**
 - **Bewoording** inconsequent en onduidelijk. Brief onderwerp leest "Vooroverleg", er wordt gesproken over 'onder voorwaarde positief advies over uw project'. Woorden als 'principebesluit of besluit' staan er niet in. Er wordt op pagina 3 van de brief gesteld 'Deze beoordeling van het vooroverleg is geen besluit'. Dit bevestigt voor ons niet dat deze brief gelijk is aan een positief principebesluit.
 - **Bevoegd gezag** ; een positief principebesluit is standaard ondertekend door College B&W + Gemeenteraad, is dat correct? Deze brief is (enkel) namens B&W getekend?
- **Criterium** overgangsregeling - **Vergaand participatietraject doorlopen**
 - Ten tijde van 13 okt '23 was project Bussinksweg nog pril, ook volgens gemeente (die achtte het zelfs te vroeg voor een om-tafel gesprek). Er is slechts 1x een informatie avond geweest, geïnitieerd door Vrijopnaam, dit was >1 jaar geleden, apr '23. Het was met name een luister sessie, geen sprake van participatie ('deelname' in de zin van het woord).
 - Het participatietraject/plan uitvoeren wordt vastgelegd in de intentieovereenkomst. Deze overeenkomst is nog niet opgesteld noch ondertekend. Hoe kan het participatietraject in dat geval "vergaand zijn" en hoe kan dit criterium dus behaald zijn?
 - Welke eisen vanuit gemeente en/of provincie Overijssel worden gesteld w.b.t. het te doorlopen participatietraject? Welke vorm en mate van participatie is voorgeschreven? Tijdens ons gesprek met gemeente begrepen we dat de vorm en mate van participatie bij de initiatiefnemer ligt, dat klinkt erg vreemd. Omwonenden gaan er vanuit dat er per type initiatief of categorie waarvoor een bestemmingsplan wijziging nodig is of anderzijds groot project (van hotel, distributiecentrum, crossbaan, winkel.. tot zonnepark) een vereiste vorm van participatie zou gelden en opgelegd worden aan initiatiefnemer.
- **Aanvullende voorwaarde-** Project moet **uiterlijk voor 2030 gerealiseerd** zijn
 - Haalbaarheid/uitvoerbaarheid pas duidelijk tijdens uitvoering intentieovereenkomst, dan pas realistische kijk op realisatie voor 2030. Belangrijk o.a. impact op energienet, draagvlak. Voorwaarde was: Initiatief moest (al) vergaand in procedure zijn ten tijde van okt'23. Gezien o.a. impact energienet niet omschreven, nieuwe verordening wel helder, waarom dan potentieel 6 jarige realisatie-uitloop toestaan? Herziening van dit initiatief lijkt nodig.

De Brief 'positief advies op vooroverleg' – stellingen in brief graag toegelicht

Uit de brief:

Uw project is getoetst aan het bestemmingsplan Buitengebied Deventer, 1e herziening
Een commercieel zonnepark is niet toegestaan binnen de agrarische bestemming. Toestemming gasleidingbeheerder is nodig. De archeologische dubbelbestemming zit deels op het perceel, maar het zonnepark heeft daar geen invloed op.

Wanneer een project niet voldoet aan het bestemmingsplan, toetsen wij het project aan **(landelijke) regels** om af te wijken van het bestemmingsplan.

- Bovenstaande, aan de hand van welke landelijke regels is er getoetst?

Wij geven onder voorwaarden positief advies over uw project

Uw project is besproken met de wethouders die de onderwerpen Ruimtelijke Ordening en Energietransitie in hun portefeuille hebben. **Onze grondhouding is dat wij voorstander zijn om initiatieven als deze verder in behandeling te nemen.** We willen daarbij wel opmerken dat dat niet

- **Hoe past deze handreiking, deze stelling in dat geval binnen de landelijke regels?** Niet onbelangrijk dat op 28 sept '23 de gemeente op de hoogte was van de opkomende nieuwe verordening welke in essentie de komst van zonneparken op landbouw/natuurgrond verbiedt?

Het zonneveld kan op een adequate wijze worden ingepast en bijdragen aan het versterken van de aanwezige landschapswaarden. De milieu-hinder zal ook minimaal zijn. Alleen lichtweerskaatsing naar omliggende woningen en wegen is een aandachtspunt, maar wordt door de aanwezige en aan te brengen beplanting waarschijnlijk in voldoende mate beperkt.

- ... bijdragen aan het versterken van de aanwezige landschapswaarden? Het is huidig een natuurlijk groen weiland, hier en daar bloemen, mooie bomen in zicht/eromheen. Het wordt een veld met zonnepanelen met evt. een (groenblijvende?) haag. Het lijkt op een snel geformuleerde stelling om te voldoen aan de criteria. Conclusie past niet bij dit initiatief?
- ..milieu-hinder minimaal? N.a.v. welke toetsing is dit geconcludeerd? Milieu; hoort hier dan ook niet leefmilieu bij? Leefomgeving van dieren? In dit coulisselandschap lopen immers vele reeën, vossen, er zijn trek en weidevogels, insecten, amfibieën etc. Is dit meegenomen?
- ...aan te brengen beplanting waarschijnlijk...? Welke waarde voegt deze conclusie toe bij de toetsing van het vooroverleg? De zin duidt al op onzekerheid, er worden geen verplichtingen gesteld. In het verslag van Vrijopnaam aan gemeente (mei '23) welke onze burens uiteindelijk zelf hebben opgevraagd en ontvangen in sept '23 staat geen vastigheid als het gaat om beplanting. Er staat zeker niets over wintergroene hoge beplanting. Let wel, indien de zonnepanelen 2 meter hoog boven het maaiveld uitsteken (zoals was vermeld) dan is een hoge haag van die hoogte dus noodzakelijk. Verplicht onderhoud en vervanging van dergelijke haag is ook niet toegezegd, struiken en bomen gaan daarnaast dood door droogte.

wenselijkheid van deze ontwikkeling op deze wijze. Positief aan deze ontwikkeling is mogelijk ook dat ze gebruik willen gaan maken van een batterij, om de opgewekte zonne-energie op andere rustigere momenten terug te leveren aan het net. Ook op andere plekken o.a. in de stad wordt hier naar gekeken als oplossing voor het volle netwerk. Mogelijk kunnen we van dit project leren en ervaringen op doen.

- Bovenstaande lijkt op een intern stuk (copy-paste), er staat ineens 'ze'? De stelling geeft initiatiefnemer extra 'houvast' bij een evt. discussie terwijl het slechts (zou moeten gaan?) om een reactie n.a.v. een 1e high level toetsing tegen bestemmingsplan /landelijke regels.

Bouwbesluit en bouwverordening

Wij hebben uw project niet getoetst aan de eisen uit het Bouwbesluit en aan de regels over bodem uit de gemeentelijke verordening. Wij beoordelen uw project op deze onderdelen als u de omgevingsvergunning heeft aangevraagd

- Eerder in de brief werd gesteld dat milieuhinder minimaal zou zijn. Hierboven wordt gesteld dat er nog geen toetsing is geweest over bodem. Hoort 'bodem' niet bij de primaire toetsing aan het punt 'milieuhinder'?

Voorwaarden gesteld - voorwaarden lijken dus opzij geschoven?

Uit de brief:

U kunt uw vooroverleg omzetten naar een aanvraag om omgevingsvergunning

Dit kunt u doen via www.omgevingsloket.nl. Vraag de omgevingsvergunning binnen zes maanden na de verzenddatum van deze brief aan. Doet u dat niet? Dan moeten wij het project opnieuw toetsen.

- We trekken de conclusie, ook n.a.v. het gesprek 7 mei jl., dat bovenstaande harde deadline niet is nageleefd. De voorwaarde lijkt door gemeente opzij geschoven(?). Er is noch altijd geen intentieovereenkomst getekend, noch een vergunningsaanvraag ingediend, terwijl het initiatief nog levend is. Bovenstaande is een heldere voorwaarde met bijbehorende tijdslijn. Hier is niet aan voldaan. In het kader van de nieuwe verordening (geen zonnepark op

landbouwgrond/natuurgrond) zou het niet behalen van de voorwaarde een zeer valide reden zijn om dit initiatief buiten de overgangsregel te zetten. Opnieuw toetsen is opnieuw toetsen, dus volgens de nieuwe verordening en dat betekent dan geen voortzetting van het initiatief.

- Een van de doelstellingen bij dergelijke project is 50% lokaal eigenaarschap (zo lezen wij op de gemeente website). Na gesprek hierover met gemeente bleek deze doelstelling helemaal geen harde voorwaarde. Een poging of streven dit te halen is al voldoende. Waarom is dit wederom flexibel in te vullen? Wat is de waarde van zo'n duidelijke doelstelling als er geen consequenties aan vast zitten bij het niet behalen ervan? Weer opzij te schuiven dus. Daarnaast, wat is de definitie van 'lokaal' en waarom kan dergelijke doelstelling niet als randvoorwaarde/harde eis worden opgenomen in de opdracht richting initiatiefnemer?

Proces beschrijving – weinig detail, geen tijdslijnen, veel is vrij invulbaar

- Het 'verplichte' proces is niet in detail omschreven, behartigen belangen van omwonenden niet, geven gemeente en (zakelijk) initiatiefnemer veel vrije invulmogelijkheden, dat werd extra duidelijk tijdens het gesprek met gemeente 7 mei jl. Ook opgestelde (schriftelijke) voorwaarden en doelstellingen worden binnen en tijdens het proces opzij geschoven
- Vrijopnaam initieel door gemeente aangewezen verantwoordelijke voor alle communicatie over/weer. Belang van initiatiefnemer om 'hele zuivere en volledige' berichtgeving te doen richting gemeente (over o.a. zorgen en bezwaren van omwonenden) richting gemeente is discutabel. Wie behartigt het belang van omwonenden in dit traject?
- De gekozen mate van participatie (omwonenden enkel informeren, betrekken of echt samenwerken) lijkt een vrije keuze en ligt bijna volledig bij de initiatiefnemer. Welke vorm dan ook is 'gekozen' door initiatiefnemer is voor ons nog steeds een onbekende.
- Een en ander is veranderd aangaande vergunningen en zienswijzen voor dergelijk traject. Wij zijn hier niet van op de hoogte gesteld. Wanneer is het moment om formeel zienswijzen dan wel bezwaren in te dienen, welke tijdslijnen zijn van toepassing? Is het project bij voorbaat akkoord na anterieure overeenkomst en is de vergunningsaanvraag in dat geval 'pro-forma'?

Onze principiële bezwaren tegen de komst van dit zonnepark

In het kader van proces uitvoering (zie ook eerdere pagina's)

- De zeer vrije/flexibele hand binnen de proces-uitvoering, geen standvastigheid bij voorwaarden (b.v. 6mnd clause!) en de wijze van okt '23 beoordeling van dit initiatief bij het wel/niet deel uitmaken van de overgangsregeling. Wij achten dit niet zuiver.
- Aan de gestelde communicatie verantwoordelijkheid is niet voldaan.
- Het verzoek om alle bewoners van straat Ikkinksweg als ook Bussinksweg te informeren is niet opgevolgd. Het is niet enkel een kwestie van 'zicht op', het gaat om onze leefomgeving.
- Participatie nauwelijks ter sprake, op basis hiervan zou het daarom ook niet hebben mogen meedingen in de overgangsregeling. Belangen van omwonenden ondergeschikt aan die van de zakelijke initiatiefnemer, zeker als deze zondermeer voor de laagste vorm van participatie kan opteren. We zien geen geschreven regels noch handhaving.

In het kader van de nieuwe verordening (zie ook eerdere pagina's)

- De nieuwe verordening = geen zonneparken op landbouw/natuurgrond.
 - Lijkt ons een oranje stoplicht, zeker bij toetsing aan landelijke regels. Regel was reeds bekend, staat benoemd in de brief 'positief advies'..
 - Grote contradictie ook bij evt. goedkeuring; 25 jr. lang een zonnepark op landbouwgrond
- Wat is de maatschappelijke meerwaarde van dit zonnepark, t.o.v. de natuur-restwaarde?
- Kennisgeving nieuwe verordening i.c.m. schaarse participatie/communicatie en notabene schriftelijke 6 mnd clause in 'de brief' was genoeg onderbouwing om initiatief te stoppen
- In 'Uitgangspunten Zonneparken Deventer, maart 2019' welke van toepassing was vorig jaar staat vermeld dat het een integrale afweging betreft van de belangen van klimaat, mens, dier en landschap. Gezien de nieuwe verordening zouden mens, dier en landschap nu een zwaardere weging moeten krijgen.

In het kader van verslaglegging, content en wijze van voorgesteld plan

- De bewoording in het verslag van Vrijopnaam (mei 2023) aan gemeente is op bepaalde vlakken suggestief en niet correct.
 - 'prettige eerste setting'? dat was het niet voor velen..
 - '30 aanwezigen die persoonlijk waren uitgenodigd' vs. wat ik begreep van burens: extra publiek kwam door buur-tot-buur notificatie over de geplande sessie
 - 'de uitgesproken tegenstanders van verderop in de buurt' wekt de suggestie dat o.a. wij zeer veel verderop wonen van het perceel, dat is niet correct. Klinkt als 'indien geen zicht op dan..' versus begrip voor ieders leefomgeving (je loopt/fiets er continue langs).
 - Het geografisch overzicht van woningen t.o.v. het perceel en wie 'aanwezig bij avond, geen principiële bezwaren kenbaar gemaakt'. Een suggestieve tekst. Het is voorspelbaar dat niet iedereen meteen na zo'n 1^e info sessie, zeker niet in publiek zijn/haar mening wil delen. Verslaglegging woordkeuze; misinterpretatie op de loer.
 - Het geografische overzicht laat ingetekende omkadering zien van huizen. Binnen enkele van deze kaders bevinden zich meer dan 1 huisnummer. Weergave dus incorrect.
 - Groene haag. In verslag wordt enkel gesproken over wintergroen. Het verslag zegt 'de beplanting zal binnen afzienbare tijd de gewenste hoogte bereiken', dit is verre van voldoende bij een 2 meter hoge paneelopstelling, was al aangekaart in 1^e sessie. Zijn er harde beloften of is dit wederom vrij invulbaar, door wie wordt dit gehandhaafd etc.?
- 'Batterij'; geen verdere details beschreven, consequentie hiervan, hoe groot is deze (een thuisbatterij is al groot!), waar komt deze te staan, maakt het geluid, expert opinie (is deze kwestie getoetst tijdens de toetsing w.b.t. 'milieuhinder'?)?
- Tijdelijk = niet tijdelijk, 25 jaar is niet tijdelijk noch kort, het is bijna een generatie verschil.
- Geen impact voor particulieren en grootschalige boerendaken met veel zonnepanelen? Kans op energiecongestie, te verwachten issues voor terug levering van zonne-energie na komst van dergelijk zonnepark (naast huidige Bathmense Landen en evt. Zuidloo). Onduidelijk nu.
- Afstand tussen panelen is verkleind in plan, i.v.m. vergroting 'gangpad' door Gasleidingen, nog minder biodiversiteit door nog meer schaduw, andere waterhuishouding na regen etc.
- Schapen (?), tijdens info-sessie werd dit door Vrijopnaam geopperd, we zien dit niet terug.

In het kader van ons fraai coulisselandschap, natuurschoon, aantasting leefomgeving

- Het grotere gebied wordt aangeduid als jong ontginningslandschap. Het perceel en de omliggende buurt, zoals men duidelijk kan zien, is een bijzonder fraai coulisselandschap, hoevenlandschap. Aantasting door dergelijk zonnepark bouwwerk is groot.
- Het perceel ligt zeer nabij NNN-gebied, een zonnepark zo dichtbij tast NNN principes aan.
- Naastliggende monumentale boerderij zal minder fraai gesitueerd zijn, visueel in onbalans.
- Historische teksten schetsen dit gebied, Ikkinksweg en Bussinksweg (destijds andere namen) en historische zandwegen als Marsweg, Meutsteeg, Plompmarsweg. De landschappelijke schoonheid is weinig veranderd, de komst van een zonnepark maakt het deels industrieel.
- Historisch jachtdomein/landgoed Hemelzicht en Landgoed 'Hemeltje' op steenworp afstand, veel landbouw, paarden op weilanden, oude 'Erve'. Een zonnepark past niet in dit gebied.
- Landgoed Hemelzicht krijgt publiekelijk wandelgebied, exit via Marsweg; zonnepark uitzicht?
- In dit gebied leven o.a. veel reeën, vossen, marters, uilen, trek/weidevogels, roofvogels, woelmuizen, insecten, amfibieën, al dan niet beschermd. Hun leefomgeving en wandel/vlieg route als ook graas/jachtgebied wordt verkleind/aangetast. Er is ook verblinding/reflectie. Wie bepaalt de afweging hiervan, wordt natuurbeheer/boswachterij etc. geraadpleegd?
- Vele gemarkeerde/ongemarkeerde fiets en wandelpaden direct omliggend, als ook een vaak belopen (gras)route direct langs het betreffende perceel. Aangetaste/geen uitnodigende route straks (gezien haag over tijd pas hoger).

BIJLAGE 5

Bathmen, 18 mei 2024

Onderwerp:

Discutabel proces – Ondanks verwachting toch ruim baan voor traject zonnepark Bussinksweg.

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende. Vrijopnaam uit Rotterdam heeft het initiatief genomen om een perceel aan de Bussinksweg in Bathmen (tussen huisnr's x en x), in eigendom van Fam. xxxx. xxx, xxx Holten, te ontwikkelen tot een zonnepark van 3 ha. Voor ons als bewoners en omwonenden startte het traject in april 2023 en lag vanaf juni 2023 volledig stil. Nu we kort geleden begrepen dat dit traject doorloopt, nemen we u graag mee in onze bevindingen rond dit initiatief.

Informatie aan omwonenden

In april 2023 werden de bewoners van Bussinksweg, Ikkinksweg en gedeeltelijk Boerendanssteeg (Holten) tijdens een eerste informatiebijeenkomst door Vrijopnaam ingelicht over het initiatief een zonnepark te realiseren aan de Bussinksweg. Tijdens deze bijeenkomst hebben wij gevraagd waarom er geen bredere cirkel van omwonenden was uitgenodigd, immers het gaat niet over de plaatsing van bijv. een lantaarnpaal. Men zou de lijst van genodigden bekijken en in overleg uitbreiden, nochthans weten we niet of dit is gebeurd. In augustus 2023 ontvingen we opnieuw informatie; via mail liet Vrijopnaam weten dat m.n. de inrichting van het terrein was aangepast naar de aanwezige gasleidingen. Buiten deze twee info-momenten in 2023 zijn er tot op vandaag geen updates gegeven door Vrijopnaam. Ook is geen participatieplan voorgelegd, noch voorgesteld dit sámen op te zetten.

Geen zonneparken meer op natuur- en landbouwgrond.

Met de komst van de nieuwe verordening ligt er een verbod op het realiseren van zonneparken op natuur- en landbouwgrond. En kunnen lopende initiatieven uitsluitend hun proces/proceduretraject vervolgen wanneer deze initiatieven voldoen aan de voorwaarden uit de overgangsregeling zonneparken van de provincie Overijssel, en wel per 13 oktober 2023.

Slechts onlangs ontdekten wij dat het initiatief van Vrijopnaam aan de Bussinksweg aanhoudend 'in the race' is, en hebben vervolgens pro-actief contact gezocht met de gemeente Deventer. Tijdens ons prettig en lang gesprek met juridisch planoloog dhr. xxxx d.d. 7 mei 2024 bleek dat Deventer een traject voorbereidt, waarin opgenomen een aantal opvolgende stappen om te komen tot vergunningverlening voor de aanleg van het zonnepark aan de Bussinksweg.

Dit is het geschetste traject. Als eerste onderdeel is een intentieovereenkomst tussen Deventer en Vrijopnaam in de maak, en waarschijnlijk binnen enkele weken voorgelegd aan uw college. (Onderdeel van die overeenkomst zijn o.a. juist dié opgaven, die de provincie als voorwaarden stelde binnen de zgn. overgangsregeling, waaraan te voldoen per oktober 2023.)

Later, naar verwachting zomer 2024, volgt een anterieure overeenkomst tussen Deventer en Vrijopnaam. We begrijpen dat het college dan tegelijk de formele procedure zal bepalen voor de nog in te dienen aanvraag omgevingsvergunning. De heer xxxx gaf aan dat wij als belanghebbende omwonenden t.z.t. formeel bezwaar kunnen maken tijdens de terinzage legging van het voorgenomen besluit omgevingsvergunning.

En dat wij informeel op ieder moment voorafgaand, logischerwijs in de periode die ligt tot aan het ondertekenen van de anterieure overeenkomst, onze ideeën en standpunten rechtstreeks aan het college kunnen overbrengen. Dit is los te zien van het zgn. participatietraject voor omwonenden, dat door Vrijopnaam als opgave uit de intentieovereenkomst moet worden uitgevoerd, en waarvan de gemeente de participatie als zijnde 'voldoende' (ter beoordeling) richting Vrijopnaam bepaalt.

Voorwaarden overgangsregeling en inpassen status initiatief Vrijopnaam.

Uit mail d.d. 30.04.2024 van Mevr. xxxx, provincie Overijssel. (op verzoek opvraagbaar bij ondergetekende)

"De nieuwe instructieregel zonnevelden bevat een overgangsregeling voor initiatieven die vergaand in voorbereiding waren op het moment dat besloten werd om de zonneladder aan te scherpen.

Dat zijn aanvragen waarvoor nog geen formele aanvraag van een omgevingsvergunning is gedaan, maar waarover al wel vooroverleg is gevoerd met de gemeente en participatietrajecten zijn doorlopen. De gemeente kan gebruik maken van de overgangsregeling als het bevoegd gezag met een positief principebesluit verklaard heeft medewerking te zullen verlenen aan een concreet initiatief. Dat positieve principebesluit moet voor 13 oktober 2023 zijn afgegeven. Het zonneveld moet uiterlijk 1 januari 2030 zijn gerealiseerd."

• *"Een positief principebesluit is een schriftelijk vastgelegd besluit van het bevoegd gezag waarmee de gemeente verklaard heeft dat medewerking zal worden verleend aan een concreet initiatief." (Zie brief provincie Overijssel d.d. 20.12.2023 'Aanpak juridische borging aanscherping zonneladder'.) Op 28 september stuurde Deventer een brief aan Vrijopnaam (kenmerk Z2023-00008491), die op dit moment door de heer xxx wordt gepresenteerd als het vereiste positief principebesluit. Echter, is de formulering in deze brief die van 'positief advies op verzoek tot vooroverleg'. En omschrijft de brief als basis het overleg tussen betrokken wethouder en ambtenaar. Dit kan een bilateraal of portefeuillehoudersoverleg zijn geweest en verwijst naar ambtelijke consensus. Duidelijk is dat deze brief niet is geschreven als resultaat van een gesprek en besluit, genomen door het bevoegd gezag, nl een vergadering van het college van burgemeester en wethouders. En dus niet verwijst naar bestuurlijke consensus.*

o *In deze zelfde brief d.d. 28 september stelt Deventer bovendien als voorwaarde dat Vrijopnaam binnen zes maanden na dagtekening een aanvraag omgevingsvergunning bij het Omgevingsloket dient te doen. "U kunt uw aanvraag vooroverleg omzetten naar een aanvraag omgevingsvergunning. Dit kunt u doen via www.omgevingloket.nl. Vraag de omgevingsvergunning binnen zes maanden na verzenddatum van deze brief aan. Doet u dat niet? Dan moeten wij het project opnieuw toetsen."* Vrijopnaam ging niet over tot het aanvragen van een omgevingsvergunning binnen de gestelde termijn, en heeft dat tot op heden nog steeds niet gedaan. Met deze voorwaarde schetste Deventer de geldigheidstermijn van het positief advies op vooroverleg; desondanks bleef Deventer in gesprek met Vrijopnaam.

• *Het doorlopen participatietraject d.d. 13 oktober 2023, zoals door de provincie Overijssel als voorwaarde gesteld, heeft niet plaats gevonden. Graag zouden wij meekijken in het ontwerp van het participatietraject. Echter, dat traject is onderwerp van gesprek tussen Deventer en Vrijopnaam en zal onderdeel van de intentieovereenkomst zijn. Uitvoering door Vrijopnaam volgt na ondertekening. Wat hieraan relateert is het uitgangspunt van de gemeente om 50% lokaal eigenaarschap te realiseren. Dit verwijst naar een rol voor omwonenden op trede drie of vier van de participatieladder. Helaas begrijpen wij van de heer xxx dat dit uitgangspunt slechts een inspanningsverplichting voor Vrijopnaam inhoudt, en dat Vrijopnaam zelf de definitie van lokaal eigenaarschap mag bepalen.*

• *Zekerheid over het werkelijk realiseren van het zonnepark op z'n laatst voor 1 januari 2030 houdt m.n. in dat de netbeheerder garanties geeft over de haalbaarheid van de aansluiting. Ook hierover is niets bekend.*

Vertrouwen in regionale overheid.

Deventer had het initiatief Vrijopnaam op basis van de voorwaarden uit de provinciale overgangsregeling kunnen beëindigen. Het initiatief was nl verre van vergaand in voorbereiding d.d. oktober 2023. Datzelfde geldt voor de voorwaarde door Deventer zelf gesteld; het aanvragen van een omgevingsvergunning uiterlijk eind maart 2024. Het initiatief is nl nog steeds niet uitgewerkt.

Desondanks is Deventer zeer bereid geweest om het gesprek met Vrijopnaam te continueren met als doel groen licht voor het zonnepark aan de Bussinksweg!

Wij zien niet dat Deventer zich houdt aan de regels van de provincie Overijssel, haar bevoegd gezag. U zult begrijpen dat dit voor ons als omwonenden geen voor de hand liggende gang van zaken is en dat wij daarover zorgen hebben. Hoe kunnen we vertrouwen hebben in de regionale overheid, daarnaast als ze zich niet eens aan haar eigen voorwaarden houdt? Waar het Deventer beter uitkomt, verdwijnen formeel gestelde voorwaarden in het niets. En kiest Deventer haar eigen plan, haar eigen tijdspad. Waar staan wij dan als inwoners, hoe verhoudt bijv. de uitslag van een doorlopen participatietraject zich tot het advies van een beleidsambtenaar, of tot de beeld-, oordeel- en besluitvorming van de gemeenteraad? Vanzelfsprekend vinden wij het belangrijk en willen wij graag onze bevindingen, in een informeel of formeel traject, bij u neerleggen, ervan uitgaande dat deze serieus worden meegenomen en afgewogen. Het feit dat Deventer in de huidige context van het landelijk/provinciaal verbod op zonneparken Vrijopnaam toch ruim baan biedt, zet de omwonenden direct op achterstand. Wiens belangen zijn het die Deventer dient? (Noch grondeigenaar, noch ontwikkelaar zijn afkomstig uit Deventer.) Wij hopen dat uw college de omwonenden desondanks als serieuze gesprekspartner ziet.

Ongetwijfeld zijn er voor Deventer binnen de nieuwe, nu geldende verordening voor zonneparken veel lokale initiatieven en kansen en vragen wij ons af wat maakt dat dit initiatief uit 2023 van 3 ha zonnepark op landbouwgrond aan de Bussinksweg door zou moeten gaan? Het is een financieel gedreven initiatief, heeft geen maatschappelijk en zeker geen buurtbelang.

Bussinksweg, ruimtelijke kwaliteit.

Zelfs wanneer Deventer op basis van haar oude beleid zou willen inzetten op zonne-energie (hetgeen nu niet aan de orde is!), is dat in stedelijk gebied en op grond van bedrijventerreinen. (Energieplan Deventer / Omgevingsvisie) Deventer ziet kansen langs grootschalige infra-elementen en in delen van het jonge ontginningenlandschap. Het perceel ligt tussen Ikkinksweg en Bussinksweg, officieel in het jonge ontginningenlandschap, maar laat zich zien en beleven als een oude hoevenlandschap. De ruimtelijke kwaliteit kenmerkt zich door een kleinschalig cultuurhistorisch landschap; bomenlanen, boerderijen (gemeentelijk monument naastgelegen perceel!), smalle wegen, zandwegen, houtwallen, akkers en weilanden. Indien het perceel (nu gras/maisland) wordt omgevormd naar een zonne-energieveld wordt de landschapskwaliteit van dit kleinschalige, karakteristieke landschap aangetast. Door midden in een groene open zone een zonne-energieveld toe te voegen, raakt het agrarisch landschap vertroebeld. Zoeklocaties voor zonne-energievelden in het jong ontginningenlandschap zijn meer passend aan de rand van bebouwing van de stad/dorp of bedrijventerrein. Dan raakt de samenhang van het grote aaneengesloten cultuurhistorische groene landschap niet versnipperd.

Beëindiging voorbereidingen intentieovereenkomst met Vrijopnaam aangaande zonnepark Bussinksweg.

Op basis van het niet passen binnen de voorwaarden van de overgangsregeling zonnevelden provincie Overijssel, als ook het niet voldaan hebben aan de voorwaarde van uw eigen gemeente verzoeken wij u dringend te besluiten dat dit initiatief van Vrijopnaam het verdere traject onmogelijk kan doorlopen, met klem af te zien van het aangaan van de intentieovereenkomst met Vrijopnaam, en af te zien van welke vervolgstap in dit voorgenomen traject dan ook. Vanzelfsprekend zijn wij bereid om dit verzoek in een persoonlijk gesprek verder toe te lichten en verwelkomen we u ook graag aan de Bussinksweg om het gebied te beleven. Wij ontvangen graag uw reactie op deze brief.

Met vriendelijke groeten,

Deze brief gaat naar:

Griffie met verzoek aan de gemeenteraad door te sturen (op advies van dhr. M. Elferink)

Dhr. xxx, juridisch planoloog

Mevr. xxx, wijkmanager

Dhr. K. de Kok, raadslid SP, tel.gesproken 06.05.24.

#0000#000#X0X026X# - 03EXZ

DGP

23.05.2026
PBZWO

Cyclon
Post betoold
Zwolle

Postbus 1036, 8001 BA Zwolle

Aan: **Gemeente Deventer**
college burgemeester & wethouders gemeente Deventer
gemeenteraad/raadsleden van gemeente Deventer

CC: [REDACTED] juridisch planoloog (gemeente Deventer)

Datum: 06 juli 2025

Onderwerp: Zienswijze en bevindingen – in het kader van zaaknummer z2025-00003490/
aanvraag d.d. 1 april 2025, omgevingsvergunning realiseren Zonnepark Bussinksweg,
Bathmen

Geachte heren/dames van college B&W, raadsleden,

Naar aanleiding van de in april 2025 ingediende (premature) aanvraag omgevingsvergunning voor het realiseren van Zonnepark Bussinksweg te Bathmen sturen wij u reeds onze bevindingen/zienswijze en principiële bezwaren. Wij zijn tegen dit zonnepark plan gezien de grote impact op deze nu nog fraaie landelijke omgeving zou dit zonnepark worden gerealiseerd.

De nieuwe/nu huidige verordening omtrent zonneparken (en hiervoor geschikte locaties) deelt deze visie. De nieuwe regelgeving en bijbehorende zonneladder is onder andere in het leven geroepen om juist dit soort initiatieven in essentie te voorkomen/verbieden: dat er zonneparken op landbouw/natuurgronden worden gerealiseerd. Daarnaast lijken er ons inziens voorbarige conclusies te zijn getrokken als ook selectief omgegaan te zijn met duidelijk gestelde voorwaarden. Ons inziens heeft dit initiatief mede hierdoor de fase 'aanvraag omgevingsvergunning' ten onrechte bereikt.

Tevens verwijzen we naar onze zienwijze van 17 mei 2024 en overige (email) communicatie aan gemeente Deventer omtrent dit initiatief. Enkele van de opmerkingen in onze zienswijze van mei 2024 als ook onze extra opmerkingen die zijn gedeeld gedurende het afgelopen jaar zijn onbeantwoord gebleven. De reacties die wij wel hebben ontvangen geven helaas geen concreet antwoord op enkele specifieke vragen en inconsistenties die zijn aangedragen. Enkele van de punten in onze zienwijze hieronder zullen (daarom) overlappen met de eerder gemaakte standpunten.

In de publicatietekst betreffende de aanvraag (gemeentebld d.d. 8 april 2025) staat dat reacties/zienswijze nog niet mogelijk zijn. Via eerdere communicatie begrijpen we echter dat bevindingen/zienswijze indienen mogelijk zou zijn gedurende elke fase van het traject. Gezien de (naar het blijkt) voorbarigheid van de aanvraag omgevingsvergunning en gezien de onduidelijkheid omtrent het moment van indienen van zienswijze behouden wij ons hierbij het recht voor om -indien nodig of indien van toepassing- om op een nieuwe c.q. aangevulde aanvraag een nieuwe c.q. aangevulde zienswijze in te dienen.

Graag vernemen wij van u, vanuit privacy oogpunt, op welke wijze en/of wanneer deze brief mogelijkerwijs ter inzage komt voor overige lezers, buiten de gemeente Deventer en/of buiten de initiatiefnemer en betreffende (zonnepark)perceel eigenaren.

Ongeacht de gekozen voorbereidingsprocedure verzoeken wij u, op basis van onder andere onze zienswijze, bevindingen en bezwaren, een negatief ontwerpbesluit te nemen in deze en de aanvraag omgevingsvergunning aangaande zonnepark Bussinksweg af te wijzen,

Bij voorbaat dank voor uw tijd en overweging,
Met vriendelijke groet,

[Voor vragen / Contact gegevens bekend bij [REDACTED]]

Bijlagen:

1. **Zienswijze, bevindingen en principiële bezwaren tegen de komst van dit zonnepark (6 pagina's)**
2. Gedetailleerde onderbouwing betreffende enkele voor ons belangrijke bevindingen (6 pagina's)
3. Petitie tegen de komst van Zonnepark Bussinksweg (Bathmen) opvraagbaar

Bijlage 1. Zienswijze, bevindingen en principiële bezwaren tegen de komst van dit zonnepark

- **Het proces.** Het proces (voor dit traject) en veel onderdelen en voorwaarden daarbinnen lijken 'flexibel' verwoord. Het biedt genoeg ruimte voor een 'altijd slagen' uitkomst (door de gelegenheid voor aanpassingen, vanwege niet consistente terminologie, niet eenduidige- of laten gelden c.q. laten vervallen van voorwaarden als ook de zuiverheid versus ruim gemeten termen als b.v. 'lokaal'). Ons inziens heeft er tot dusver een inconsistente wijze in beoordeling plaatsgevonden tijdens meerdere momenten in het traject en met deze recent bereikte fase al gevolg.
- **Het vooroverleg.** De beoordeling van het verzoek om vooroverleg blijkt op basis van globale/voorlopige inschattingen van gemeente experts en opinies, een verwachting op basis van eerdere projecten. Er is dus geen concreet 'vooronderzoek' of basisonderzoek voor dit specifiek initiatief beschikbaar. Ook vanwege de keuze van provincie om de datum van het principebesluit als voorwaarde te stellen bij de overgangsregeling (en niet de datum van een eventuele intentieovereenkomst) verwachten belanghebbenden dat het vooroverleg traject dus toereikend genoeg is om een voorlopig, maar specifiek voor het initiatief, oordeel te geven. Men verwacht een uitgebreider vaststaand 'vooroverleg' /criteria dan toepasbaar zou zijn bij andere initiatieven. Het gaat immers om een verzoek met grote impact, een zonnepark verzoek binnen een landelijke omgeving (op landbouwgrond). Ons inziens is er niet naar verhouding onderzocht c.q. beoordeeld.
- **Het principebesluit,** het nu zo cruciale document, had ons inziens niet uitgestuurd mogen worden op basis van een globale en/of verbale inschatting van de impact. Er blijkt bij navraag geen specifiek of tastbaar onderzoek of analyse te zijn uitgevoerd noch gedocumenteerd. Omwonenden hebben (daarom) ook geen inzage in de mate van overleg/discussie dat heeft plaatsgevonden alvorens tot dit positief besluit te komen. De brief zelf bevat echter wel opmerkelijke stevige conclusies over belangrijke zaken als landschapswaarden, milieu en schittering, zaken die op dat moment nog niet waren onderzocht of getoetst voor dit initiatief. Dat de beweringen nog onderzocht moesten worden is bevestigd door gemeente. De gekozen bewoording in de brief is echter zeer feitelijk, stevige conclusies. **Waarom** deze dan zonder onderzoek als stellige en voorbarige- maar stevige conclusies zijn neergezet in de brief is onbeantwoord gebleven. De wijze van formulering (batterijen) suggereert ook haastwerk. Dit alles vinden wij een kwalijke zaak. Deze meermaals aangedragen zaken hadden moeten meespelen in de beoordeling of de nu zo cruciale brief terecht en/of prematuur is uitgestuurd.
- **6 maanden termijn.** In het principebesluit staat tevens een essentiële, door gemeente Deventer zelf gestelde, **6 maanden termijn waaraan niet is voldaan**. Bij navraag later blijkt dit te zijn weggezet als 'termijn van orde'. Dat achten wij onbegrijpelijk, selectief en onrechtvaardig. Als gemeente die voorwaarde had nageleefd was dit initiatief alleen al vanwege die voorwaarde stopgezet (indien na 6 maanden geen aanvraag omgevingsvergunning volgt opnieuw toetsing). Vanwege de nieuwe regelgeving en bijbehorende toetsing zou dit initiatief geen kans van slagen hebben. Het handhaven op deze voorwaarde is niet gebeurd. Mede door vast te houden aan dit principebesluit, welke door alle genoemde punten een discutabele waarde heeft, heeft dit initiatief ons inziens ten onrechte deze eindfase bereikt.
- **Overgangsregeling.** Los van bovenstaande is aan de tweede voorwaarde voor toetreding tot de overgangsregeling ons inziens niet voldaan (zie bijlage 2). Er is een slechts een aanname gemaakt, geen 'verzekering'/garantie afgegeven over de realisatie vóór 2030. Een 'aanname' zou ons inziens niet mogen rechtvaardigen dat dit initiatief binnen de overgangsregeling zou komen te vallen. Eind 2023 had men immers verre van zekerheid over dit punt, die onzekerheid is er nu nog. De initiatiefnemer meer tijd geven om in de toekomst met deze 'zekerheid' te komen is, zeker ook gezien de thans nieuwe verordening, tegenstrijdig. De voorwaarde 'zeker' is niet behaald.
- **Enexis planning & realisatie.** Uit de aanvraag omgevingsvergunning bijgevoegde stukken wordt duidelijk dat dit zonnepark initiatief door Enexis op de 'interesselijst' is gezet (bevestigd rondom 18 april '24). Een recentere update van Enexis over de zekerheid van realisatie vóór 2030 is ons niet bekend. Interesselijst lijkt niet equivalent aan planningslijst. Het was dus onzeker op het moment van de beoordeling (2023) of dit initiatief aan de tweede voorwaarde van de overgangsregeling kon voldaan en is nu (2025) nog niet zeker (interesselijst is geen 'met zekerheid/planning lijst'). Voor ons onrechtvaardig indien de vergunningsaanvraag nu al goedgekeurd zou worden ondanks dit onzekere feit (en de hard gestelde voorwaarde). Indien initiatiefnemer na goedkeuring

omgevingsvergunning toch alle tijd krijgt om het zonnepark te realiseren, zij het NET vóór 2030, maar zonder nu met zekerheid de realisatie datum af te moeten geven, dan is ons inziens het gehele proces vloeibaar en discutabel. De nieuwe verordening acht dergelijk zonnepark op deze locatie tenslotte niet meer wenselijk. Flexibiliteit heeft grenzen.

- **Nieuwe regelgeving.** Er is een duidelijk reden waarom er nieuwe regelgeving is opgesteld die moet voorkomen dat er nog meer zonneparken op landbouw/ natuurgronden worden gerealiseerd. De combinatie van nieuwe regelgeving, een eventuele vergunning toestaan voor een duur van 25 jaar en een potentiële aflooptdatum van exploitatie die dan ver in de toekomst zou liggen (potentieel 2029 + 25 jaar = 2054) maken de realisatie van dit zonnepark niet (meer) wenselijk.
- **Kwetsbaar buitengebied.** Het voorstel past bij voorbaat niet binnen het bestemmingsplan, maar krijgt wel (aanzienlijke) medewerking vanuit de gemeente. Het bestemmingsplan zou dit kwetsbaar buitengebied moeten beschermen, voor nu en voor later, omwonenden rekenen hierop.
- **Leefomgeving generiek.** Het zal een grote aantasting zijn van de leefomgeving van mens en dier, van de historische vergezichten. Een aantasting van steeds schaarser wordende landbouw- en natuurgronden, van het nu nog fraaie landelijke, -coulisse landschap, het buitengebied van gemeente Deventer. Dit voor de duur van 25 jaar en tussentijds niet meer terug te draaien. Er zal door de gekozen groenvulling zicht zijn op de panelen. Ongeacht gekozen beplanting zal zicht op het zonnepark, zeker vanaf de 1^e verdiepingen van huizen rondom, onvermijdbaar zijn.
- **Energiedoelstelling.** De energiedoelstelling zou niet bij voorbaat leidend moeten zijn. Lokaal draagvlak (80% van omwonenden TEGEN de komst, zie petitie) als ook de aanwezigheid van huidige zonneparken in de nabijheid zouden wel degelijk en concreet moeten meespelen bij de beoordeling van een verzoek om vooroverleg als ook bij een aanvraag omgevingsvergunning.
- **Commercieel belang.** Het is een commercieel, opbrengst- gedreven zonnepark plan voor initiatiefnemer en perceel eigenaren, dat werd ook zo toegelicht tijdens de 1e informatieavond. Diens belangen, als ook het relatief kleine aandeel dat dit zonnepark waarschijnlijk zal bijdragen aan het behalen van de energiedoelstellingen van gemeente Deventer staan niet in verhouding tot de langlopende impact die dit zonnepark zal hebben op deze gekozen omgeving, de nu nog fraaie landelijke locatie. Het fraai, maar schaarser wordend buitengebied wil gemeente Deventer 'zo houden en waar mogelijk versterken' (gemeente document 'Beter buitengebied'). Onrijmbaar indien dit 'zo houden en versterken' zou betekenen: introduceren van nog een zonnepark. Dit terwijl er al meerdere grote zonneparken in de nabijheid zijn gerealiseerd en/of goedgekeurd. De wenselijkheid van nog meer zonneparken binnen een afstand van 4.5 km in buitengebied is hopelijk klein.
- **Niet tijdelijk.** 25-jaar vergunning/bestaansrecht hebben voor dit beoogd zonnepark is lang. Met een onbetrouwbare extra factor, of uitbreiding op dit zonnepark na realisatie op enig moment toch mogelijk zal worden. Voor elk plan met dergelijke impact voor omwonenden is een 'tijdelijke' duur van 25 jaar niet tijdelijk, het is onvoorzien lang. Een generatie lang. Te lang in het kader van de nieuwe verordening die zonneparken op landbouw/natuurgronden tracht te voorkomen/verbieden.
- **Geen voordeel, enkel nadeel/lasten.** Voor veel belanghebbenden zoals wij is er geen enkel voordeel indien het zonnepark er zou komen, we ervaren enkel de lasten. Lasten voor een duur van minstens 25 jaar. Het is een blijvende aantasting van het schaars buitengebied, van de mooie leefomgeving van mens en dier. Netcongestie, een overvol netwerk door o.a. de groei in zonneparken is daarnaast een reëel probleem. Voor omwonenden voelt het tevens onrechtvaardig indien er nog meer zonneparken aangesloten mogen worden (met hulp van SDE+(+) subsidies), terwijl particuliere zonnepaneel eigenaren blijven zitten met (verdekte) terugleverkosten.
- **Communicatie en beeldvorming.** Omwonenden krijgen in veel gevallen geen concreet antwoord op prangende vragen, worden en zijn niet tijdig meegenomen in het proces. Communicatie is reactief. Initiatiefnemer schrijft op pagina 2 in het 2e verslag: 'Wij zoeken contact..' Er is met ons persoonlijk geen direct contact gezocht. Het is wel correct verwoord door initiatiefnemer dat o.a. wij geen voorstander zijn van dit zonnepark plan. Echter, dat er getracht zou zijn met ons contact te leggen voor uitwisselen van b.v. visies is opmerkelijk. Wij kunnen helaas geen email terugvinden of gemist telefoongesprek voor deze poging. Er is mogelijk incorrecte beeldvorming ontstaan binnen gemeente over o.a. de participatie en de 'afstemming' met omwonenden. Dit wordt mede versterkt door het feit dat initiatiefnemer verantwoordelijk is gesteld voor die verwoording richting gemeente. Het feit dat het participatietraject 'ineens' (zonder duidelijke berichtgeving naar wij weten) en al 6

maanden na officiële aftrap (23 sept'24) van het participatie traject bleek afgerond geeft ook aan dat communicatie niet toereikend is geweest. Een juiste beeldvorming binnen gemeente is cruciaal, zeker bij beoordeling van dit onderdeel.

- **Fouten.** Het 1e verslag van initiatiefnemer bevat fouten die niet tijdig zijn gecorrigeerd. Zo ook bekend bij gemeente. Of gemeente dit verslag voor waarheid heeft aangenomen ten tijde van de beoordeling omtrent vooroverleg en overgangsregeling is niet beantwoord echter wel essentieel.
- **Invloed binnen het proces.** Het 2e verslag suggereert o.a. 'afstemming met omwonenden', welke exacte afstemming, met wie of over welk onderwerp is niet helder. Het proces is tussen gemeente en initiatiefnemer. Omwonenden zullen de negatieve impact van dit zonnepark plan ondervinden, maar staan opmerkelijk buiten spel, hebben geen echte invloed, ook niet binnen 'participatie'. Hier heerst ons inziens een grote mate van onevenredigheid. Dat bij aftrap van het traject geen officiële directe lijn tussen gemeente en omwonenden wordt geïnitieerd en dat het ontbreekt aan een onafhankelijk aanspreekpunt binnen gemeente voor dit initiatief onderschrijven deze kwestie.
- **Belangen van omwonenden zijn ondergeschikt** aan die van de zakelijke initiatiefnemer. Deze kan zijn eigen vrije invulling geven aan belangrijke aspecten van het plan. Omwonenden doen naar eigen ervaring in feite niet echt mee binnen het proces, maar de impact op hun leefgebied is groot.
- **Draagvlak blijkt niet belangrijk.** Er is "... geen verplichting tot realiseren van draagvlak, consensus of steun", zo luidt de presentatie van gemeente Deventer tijdens de 2e informatieavond. Een zeer negatief verhaal voor 80% van de omwonenden die enkel last gaan ondervinden van de komst van dit industrieel aangezicht. "Bij de beoordeling op dit vlak weegt participatie mee, maar is niet bepalend." Hoe en in hoeverre (% of anderszids) is ook niet transparant voor burgers van gemeente Deventer ". Of draagvlak (niet hetzelfde als participatie) meeweegt staat niet vermeld. Participatie en Draagvlak dienen op een eenduidige en transparante manier mee te wegen, dat is nu niet ter sprake en onderschrijft de onderschikte rol van de omwonenden.
- **Petitie.** Dat 80% van omwonenden tegen de komst van dit zonnepark is zou essentiële informatie moeten zijn. Onduidelijk waar/of deze uitkomst wordt benoemd in de stukken.
- **Participatie is minimaal uitgevoerd** en is voor ons enkel een formaliteit gebleken. Tevens tegenstrijdig voor tegenstemmers om te participeren, alsof 'de vergunning al zeker is'. Het minimum aan informatieavonden is gehouden (3), niet in verhouding tot 25 jaar impact ten gevolge van dit plan. Indien de ondertekening van de intentieovereenkomst met de daaropvolgende (2^e) informatieavond de officiële aftrap is geweest voor het participatie traject dan betekent dit dat er officieel krap 6 maanden opgenomen is voor het participatie-traject. Die informatieavond was op 23 september 2024, n.a.v. ondertekening intentieovereenkomst op 16 juli 2024, de aanvraag omgevingsvergunning was op 1 april 2025. Een zeer kort participatie traject (inclusief kerstperiode) voor een project plan impact van 25 jaar. Omwonenden hebben totaal geen invloed binnen het proces noch hebben zij rechten binnen het zogenoemde 'participatie traject'. Er is disbalans tussen de mogelijkheden en rechten van initiatiefnemer versus die van omwonenden. Er is veel geschreven over participatie, de praktijk pakt anders uit. Voor ons tevens onduidelijk vanuit welke gedachtegang de initiatiefnemer en/of gemeente überhaupt heeft gekozen voor trede 'adviseren en raadplegen' in plaats van meebeslissen/coproduceren. Voor zo'n groot (industriële)bouwwerk in een landelijke omgeving met hinder voor dieren en omwonenden zou men verwachten dat omwonenden op z'n minst mogen meebeslissen aangaande groenvulling. Er wordt gesuggereerd door initiatiefnemer dat er afstemming heeft plaatsgevonden. De duidelijke 'groen en groen-hoogte' wensen geuit door de omgeving (zou de vergunning desondanks onze zienswijze toch worden goedgekeurd) zijn echter niet opgenomen in het finale plan. Het plan beschrijft o.a. een aanplanhoogte van 100-120 cm, terwijl de paneelopstelling ongeveer 2 meter hoog bedraagt. De type beplanting wordt semi-wintergroen in combinatie met niet-wintergroen, wat ons inziens zal zorgen voor deels zicht op de panelen, zeker in wintermaanden. Van Adviseren en Raadplegen is geen sprake. De wensen komen niet overeen met plan, met notitie dat wij ongeacht tegen de komst van het plan zijn.
- **Beoordeling participatie.** Het is ons nog altijd onduidelijk wie binnen gemeente het participatie-traject objectief zal beoordelen en op welke wijze dit wordt getoetst. Navraag vanuit gemeente bij omwonenden over hun ervaringen over het participatietraject voor enige beslissing omtrent dit onderwerp wordt op z'n minst verwacht.

- **Privacy issue.** Meermaals is er een privacy issue opgetreden. De achternamen en/of straatnaam plus huisnummers waren niet afgeschermd in documenten die publiekelijk ter inzage lagen als ook deels op de website van initiatiefnemer te vinden. Een kwalijke zaak.
- **Impact op de leefomgeving van dieren.** De quickscan natuurwaarden (bureau en veldwerk) is geen detailonderzoek en staat ons inziens niet in verhouding tot de realisatie van een zonnepark.
 - Veld onderzoek vond 1 dag plaats, onduidelijk of dit ging om de gehele dag of een dagdeel (en welk dagdeel). Deze vraag is gesteld tijdens de 2e informatieavond, maar tot dusver niet beantwoord. Het veld onderzoek was in februari 2024, een wintermaand.
 - Er is ogenschijnlijk geen veldonderzoek opdracht uitgevoerd betreffende andere seizoenen. Het geeft daarom geen volledig beeld van de impact. Gezien het type bouwwerk, de hekken etc. en de omvang van het beoogd plan (en de minimale vergunning van 25 jaar) zou men verwachten dat er een detailonderzoek heeft plaatsgevonden. Dat de impact op de leefomgeving van dieren gedurende alle seizoenen is onderzocht, op verschillende dagdelen, met behulp van webcams als ook de evt. impact in verband met de duur van 25 jaar. Dat geeft een accuraat beeld.
 - Het (bos- en dier-rijke) Landgoed Hemelzicht, op minder dan 2 km afstand wordt niet benoemd. Deze ligt op een kortere afstand dan het wel in de quickscan benoemde landgoed Oostermaet.
 - De quickscan richt zich veel op de invloed van het zonnepark op broed-/nestplaatsen, de impact op foerageren of migratie lijkt enigszins onderbelicht. Op een soortgelijk maisveld nabij zijn b.v. trekkende ooievaars gezien die daar foerageerde.
 - De lijst aan overige zoogdieren omschrijft niet de grote aanwezigheid van **reeën** in dit gebied. Voor ons een opmerkelijke weglating. Meermaals per dag zijn er reeën te zien in de directe omgeving (Ikkinksweg/ Bussinksweg/Meutsteeg/Landgoed Hemelzicht). Een enkele ree, groepen reeën, met en zonder jong, wandelend/grazend op en over de verschillende percelen en ook op en over het betreffende 'zonnepark' perceel. Migreren/foerageren zal na plaatsing van hekwerk niet meer van toepassing zijn voor de ree. Daarnaast tast het niet alleen zijn foerageer locaties aan, ook zijn looproute en daarmee huidige leefomgeving.
 - De vos (niet beschermd) is niet benoemd. Het rapport beschrijft de verwachte impact op dieren die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben. De vraagstelling bij de analyse van dit zonnepark betreffende de impact op de habitat van dieren lijkt beperkt te zijn geweest tot de impact op enkel de 'beschermde' diersoorten. De impact voor alle dieren die daarbuiten vallen maar wel impact ondervinden is buiten beschouwing. Aangenomen wordt dat dit niet belangrijk is, voor ons vreemd indien correct.

Door enkel een veldonderzoek van 1 dag of dagdeel uit te voeren op 1 dag van het jaar tegenover een 25 jaar lange bezetting door zonnepanelen en hekwerk onderwaardeert men de impact op de leefomgeving van dieren. De conclusie tabel in de quickscan is voor ons helaas niet helder.

Een toevoeging van 'de ree' in het onderzoek achten wij als omwonenden niet rechtvaardig in deze (late) fase. Daarnaast missen wij het onderzoek w.b.t. de impact voor 'minder belangrijke dieren' (vossen etc.) die dit gebied als leefomgeving hebben. Onze conclusie is dat enkel deze quickscan niet afdoende is noch een volledig beeld schetst van de impact op dieren (planten daargelaten).

De geldigheid van het onderzoek blijkt 2-3 jaar (zie pagina 3, quickscan), een volledig nieuw onderzoek zou toepasselijk zijn rond februari 2026, uiterlijk februari 2027, gezien een eventuele realisatie nog ver weg zal zijn. Wij verzoeken u ook bovenstaande mee te nemen in uw besluit de vergunning voor dit initiatief af te wijzen.

- **Netcongestie mag niet verergeren.** Hierover werd gecommuniceerd door gemeente dat als voorwaarde wordt gesteld dat initiatiefnemer moet kunnen aantonen dat door aansluiten van het zonnepark de netcongestie niet verergert ("netbeheerder Enexis wordt om advies gevraagd en initiatiefnemer moet aantonen dat netcongestie dus niet verergert"). Onze vraag hoe dit zal worden aangetoond en door wie is niet beantwoord. In de presentatie van initiatiefnemer (slide 6) op de 2e informatieavond staan gemaakte 'afspraken met gemeente', de slide geeft aan 'minimalisering netcongestie'. Het 'niet verergeren' en 'minimaliseren' zijn niet identiek, maar worden door elkaar gebruikt. Minimaliseren zou kunnen betekenen 'mag wel ietwat verergeren'. Omwonenden gaan uit van de meest logische term die zal worden gehandhaafd, het 'niet verergeren', dit ook gezien de huidige issues omtrent netcongestie.

- **50% lokaal eigenaarschap.**

- **Borgen.** In de inleiding raadsmededeling (d.d. 16-07-2024) betreffende de intentieovereenkomst staat geschreven dat 'het borgen dat minimaal 50% lokaal eigendom wordt behaald essentieel is'. Verderop in het document wordt gesproken over: "Initiatiefnemer heeft een inspanningsverplichting om hier invulling aan te geven. De gemeente beoordeelt in de volgende fase of dit is bereikt c.q...etc. Het is geen vrijblijvende voorwaarde." In verschillende documenten worden beide door elkaar gebruikt. Hier komt geen duidelijkheid op bij navraag. 'Inspanningsplichtig' en 'borgen dat het wordt behaald' zijn niet identiek. Borgen is 'zeker stellen dat'. Gezien de toevoeging van gemeente dat het geen vrijblijvende voorwaarde betreft is ons inziens en ook het meest logische dat met deze voorwaarde 'borgen c.q. zeker stellen' wordt bedoelt, een garantie afgeven dat.. Op basis van de informatie in bijlage 5 van de aanvraag is het aannemelijk dat initiatiefnemer geen schriftelijk onderbouwde 50% garantie heeft kunnen afgeven alvorens/gelijktijdig met de aanvraag omgevingsvergunning. Ons inziens is aan deze voorwaarde dus niet voldaan. Ware bovenstaand werkelijk enkel 'inspanningsplichtig', dan vinden wij ook deze voorwaarde van weinig waarde. 'Streven naar' is geen harde voorwaarde. Bij het willen realiseren van een zonnepark zou borgen (het zeker stellen van 50%) de correcte interpretatie zijn, wil men de behaalde doelstelling lokale 'lasten en lusten delen' behalen.
- **Termijn.** Er staat geen termijn waarbinnen de 50% bereikt dient te worden, dan wel wanneer de verzekering hiervan binnen dient te zijn. Gezien het onlogisch zou zijn om een termijn van latere orde (voorbij de datum van aanvraag omgevingsvergunning) te laten gelden gaan wij er vanuit dat men moet aantonen dat '50% lokaal eigenaarschap' verzekerd is uiterlijk op de datum van aanvraag omgevingsvergunning. Anders is ook dit punt onevenredig vloeibaar.
- **Eigenaarschap.** Wij en andere omwonenden gaan er vanuit dat de term 'eigenaarschap' zuiver wordt beoordeeld. Dat de beoordeling of 50% lokaal eigenaarschap is behaald niet gebaseerd wordt op andere financiële constructies (of combinatie van) die worden vermeld in bijlage 5 van de aanvraag en/of die geen (zuivere) vorm van eigenaarschap inhouden (zoals Paneelopnaam, Crowdfunding, Gebiedsfonds of andere type constructies daarbuiten). Het is wel opmerkelijk dat op pagina 3 onder Gebiedsfonds staat vermeld "Wanneer het niet lukt 50% van de aandelen van de project-BV lokaal te organiseren, dan...etc." Op basis van de door gemeente Deventer zelf gestelde voorwaarde "borgen dat 50% lokaal eigenaarschap wordt bereikt", zou het betekenen dat aan deze voorwaarde niet is voldaan, sowieso niet ten tijde van het aanvragen van de omgevingsvergunning.
- **Lokaal.** Wij en andere omwonenden gaan er vanuit dat de term 'lokaal' zuiver wordt beoordeeld. De term komt overeen met 'plaatselijk'. Gezien er geen animo is plaatselijk noch daarbuiten (Duikerhoek) wordt ook vanuit dit oogpunt niet aan de voorwaarde voldaan.
- **Haalbaarheid.** Het was ons inziens niet aannemelijk dat de direct omgeving (1e schil) zou aanhaken in financiële deelname gezien 80% van die omgeving tegen de komst van dit zonnepark is. Daarnaast waren er slechts 3 omwonenden aanwezig op de 3e (laatste) informatieavond waarin financiële deelname verder werd gepresenteerd. In 'Plan voor financiële participatie' (bijlage 5 aanvraag) wordt die verwachting ook bevestigd. Er is geen animo vanuit de buurt noch vanuit buurtvereniging Duikerhoek. Noaber-Energie (Bathmen) is benaderd, maar wil zich later in 2025 concreet buigen over dit vraagstuk, wanneer meer duidelijk is over een eventuele bijdrage van de gemeente aan risicodragende projectontwikkeling voor lokale energiecoöperaties. Kortom, ook deze partij heeft nu geen interesse. Er is vanuit Noaber-Energie enkel een mogelijke interesse indien zij subsidie krijgt om deel te nemen. (subsidie met betrekking tot dit initiatief). Gezien er geen animo is vanuit de buurt is de vraag aan welke 'lokale' partij(en) Noaber-Energie haar deelname zou herdistribueren. Het huidige oordeel zou naar onze mening zijn dat 50% lokaal eigenaarschap op moment van aanvraag niet is behaald. De initiatiefnemer meer tijd geven om in de nabije toekomst of zelfs na eventueel verlenen van vergunning deze voorwaarde te behalen en/of middels andere vorm van financiële deelname zou ons inziens onrechtvaardig zijn. Als er nu geen animo is voor lokale financiële deelname, dan zou dat het uitgangspunt moeten zijn waarop het besluit mede genomen moet worden.

Ter afsluiting.

Voor omwonenden is dit moment (**Zienswijze/bezwaar**) eigenlijk het enige procesmatige en officiële moment waarop gemeente de opinie van omwonenden rechtstreeks ter inzage krijgt. Dit is het moment nadat het lange traject al is doorlopen en het voelt alsof alles al in kannen en kruiken is. Het is nadat college B&W haar beslissing mogelijk al klaar heeft staan of heeft genomen, afhankelijk van het voorbereidingstraject. Er volgt het (bindend) advies van de raad, wellicht op basis van een voorstel van college. De rol van Provincie is voor ons niet geheel duidelijk.

Veel zaken binnen het proces en voorwaarden die worden gesteld ogen vrijblijvend, zeer flexibel en 'op basis van inspanning'. Ons inziens geen echte voorwaarden. Het zijn voorwaarden waar door initiatiefnemer gemakkelijk aan voldaan kan worden. Initiatiefnemer kan ogenschijnlijk voor al die 'inspannings' zaken aantonen dat hij 'actie heeft ondernomen'. Participatie heeft 'officieel' 6 maanden plaatsgevonden, er staat echter wel een impact van 25 jaar te wachten bij goedkeuring.

Door de taak van officiële verslaglegging enkel bij de initiatiefnemer te leggen ontstaat het risico dat incorrecte beeldvorming is ontstaan over het gelopen (participatie) traject. Daarnaast waren er o.a. privacy issues en gepasseerde mijlpalen die niet proactief zijn medegedeeld. Er is gebrek aan kwaliteitsborging binnen het proces. Omwonenden voelen dat ze een onderschikte rol hebben.

We hebben tot dusver ervaren dat het lijkt alsof dit initiatief goedgekeurd MOET worden, energie doelstellingen spelen de overhand (zo ook gesuggereerd). Deze onbeschreven doelstelling wordt versterkt door de ons inziens onjuiste afhandeling rondom vooroverleg en principebesluit, het feit dat er voorwaarden opzij zijn gezet, dat voorwaarden discutabel of (achteraf) multi-interpretabel blijken. Kaders zijn niet altijd duidelijk noch is er toelichting over hoe de specifieke voorwaarden gemeten en beoordeeld gaan worden, door wie of door welke afdeling. Dit alles oogt niet transparant voor omwonenden, noch blijkbaar even helder voor sommige raadsleden die wij hebben mogen bezoeken.

Het initiatief heeft totaal geen draagvlak, dat is helder. Er is ook geen animo voor financiële deelname, er is geen volledig onderzoek gedaan naar de impact op natuur, er zijn ons inziens serieuze gebreken in de wijze waarop het principebesluit tot stand is gekomen en er is geen helderheid op de technische haalbaarheid van dit plan gezien de huidige netcongestie en onzekere planning daarvan. Enkel positieve aannames daaromtrent, garantie is er niet. Daarnaast is dit zonnepark initiatief (op landbouwgrond) inmiddels niet meer wenselijk vanuit provinciaal en landelijk oogpunt, al helemaal niet wenselijk of 'acceptabel' op het moment van eventuele realisatie (> 4-5 jaar na inwerkingtreding van die nieuwe verordening en dan nog 25 jaar 'bestaansrecht'). Er zijn al grote zonneparken in de buurt.

Dat zonneparken op landbouw en natuurgronden inmiddels in essentie verboden zijn is een goede reden voor. Ook de impact op de huidige leefomgeving van veel verschillende diersoorten (veel meer aanwezig in dit buitengebied dan in meer stedelijke omgeving) lijkt secundair. Dit zonnepark initiatief had eerder, gezien de status 'zeer pril', het gebrek aan basis onderzoek op de impact, de onzekerheid omtrent haalbaarheid 2030 in overleg met provincie Overijssel stopgezet kunnen worden. Er is gekozen om het initiatief middels de 'overgangsregeling' op basis van de oude regelgeving door te laten stromen. Zelfs de door gemeente Deventer opgestelde en een duidelijk 6 maanden termijn (welke niet was nageleefd) had grondslag geweest om dit traject stop te zetten. Die keuze is bewust niet genomen. Nu de aanvraag omgevingsvergunning er inmiddels ligt vragen wij om een heroverweging van dit alles, op basis van onze zienwijze als die van onze burens. Er is een grote disbalans te voelen tussen de mogelijkheden en vrijheden die de initiatiefnemer heeft binnen het proces versus de non-existente rol die omwonenden lijken te spelen binnen het proces. Zo zou het niet moeten zijn in een democratische gemeente zoals Deventer hopelijk wenst na te streven.

De aanvraag omgevingsvergunning is nu ingediend en zou ons inziens zuiver getoetst moeten worden op de feiten, het (teleurstellende) verloop van het traject en garanties (of gebrek aan) op dit moment. Niet openstaan voor 'tot nadere orde' te bepalen. Op basis van bovenstaande en detaillering van onze zienwijze zouden wij het terecht vinden dat de aanvraag omgevingsvergunning wordt afgewezen.

Wij zijn zeker geen tegenstander van zonne-energie. Wij zijn voorstander van **zonnepanelen op verschillende soorten daken**. Wij en onze buurt hebben reeds veel zonnepanelen op daken en dragen daarmee bij aan de verschillende energie en milieu doelstellingen. Er zijn genoeg alternatieve locaties waarbij plaatsing op daken (in allerlei vormen) de voorkeur heeft, ook volgens de nieuwe zonneladder. Dit in plaats van fraai buitengebied van Deventer op te offeren.

Bijlage 2. Gedetailleerde onderbouwing betreffende enkele belangrijke bevindingen

Overgangsregeling

- inconsistentie en aannames

Ondanks de provinciale en landelijke aankondiging dat er met spoed nieuwe regels zouden komen omtrent zonneparken [*regels die uitdragen 'geen zonneparken meer op landbouw/natuurgrond'*] kon initiatief zonnepark Bussinksweg ondanks deze wetenschap het voorbereidingstraject doorlopen.

Twee voorwaarden. Volgens gemeente Deventer wordt gesteld (in reactienota op onze zienswijze met d.d. 17 mei 2024) dat Gemeenten op basis van de overgangsregeling medewerking konden verlenen indien het bevoegd gezag een "*positief principebesluit aan initiatiefnemer heeft verstuurd vóór 13 oktober 2023*" **EN** "*verzekerd is dat het project vóór 1 januari 2030 is gerealiseerd*".

Het principebesluit was inderdaad vóór die datum uitgestuurd. Of een '**verzekering** dat het project vóór 2030 is gerealiseerd' werkelijk is afgegeven eind 2023 is ons niet medegedeeld en lijkt ons onwaarschijnlijk. Dit ook gezien de prille status van het initiatief op dat moment. In de reactienota op onze eerdere zienswijze betreffende dit punt wordt dan ook een vermoeden geuit door gemeente: "*zeer waarschijnlijk*", echter middels een extra toevoeging wordt vermeld: "***Dat moet duidelijk zijn op het moment dat de formele aanvraag wordt ingediend.***".

Dit suggereert dat het initiatief zondermeer, ondanks deze tweede voorwaarde, het volledige traject tot aan aanvraag omgevingsvergunning zou mogen doorlopen, waarna op moment van die aanvraag gekeken zal worden of aan die tweede voorwaarde is voldaan. Indien niet aan voldaan, zou dit initiatief niet volgens overgangsregeling/oude regelgeving getoetst mogen worden. Hoe deze toelichting ook luidt, zowel toen als nu is deze **verzekering** niet afgegeven. Er is nog altijd netcongestie die planning onzeker maakt. Volgens ons is destijds met 'zeer waarschijnlijk' een te grote en voorbarige aanname gemaakt (waarvoor ook geen onderbouwing ter inzage). Daarnaast is de officiële aanvraag omgevingsvergunning pas april 2025 ingediend, aanzienlijk later (>18 mnd.) dan het moment waarop de gemeente reeds besloten had dat dit initiatief binnen de overgangsregeling zou vallen en het voorbereidingstraject mocht doorlopen. Ook nu, op moment van formele aanvraag, is er geen 'verzekering' ter inzage die aangeeft dat realisatie vóór 2030 door Enexis is gegarandeerd. Met realisatie wordt vanzelfsprekend verstaan; aansluiting op het energienet en dus 'up and running'.

Uit de aanvraag omgevingsvergunning bijgevoegde stukken wordt duidelijk dat dit zonnepark initiatief door Enexis op de 'interesselijst' is gezet en per email is bevestigd rondom 18 april 2024. Een recentere update van Enexis over de zekerheid van realisatie vóór 2030 is ons niet bekend en is niet bijgevoegd bij de stukken. Aannemelijk is dat deze zekerheid dus niet is afgegeven. Interesselijst lijkt niet equivalent aan planningslijst noch gevraagde zekerheid. Indien initiatiefnemer deze verzekering nu niet hoeft af te geven en tot na evt. goedkeuring omgevingsvergunning de tijd krijgt om het zonnepark te realiseren en aan te sluiten, zij het NET vóór 2030, dan is ons inziens de gestelde voorwaarde te vloeibaar. Dan heeft het stellen van deze tweede voorwaarde geen waarde. Het initiatief staat nu op de interesselijst, op z'n vroegst wordt 2028 als datum gegeven (website Enexis). Er zijn echter veel meer wachtenden, sommigen hoogstwaarschijnlijk met hogere prioriteit.

Onze conclusie:

- Aan voorwaarde twee van de toelatingsvoorwaarden tot de overgangsregeling is niet voldaan. De haalbaarheid van een realisatie vóór 2030 was in 2023 niet 'gegarandeerd/verzekerd', terwijl het initiatief wel het gehele proces mocht doorlopen. Er is nu nog steeds geen verzekering op de haalbaarheid van deze datum (op moment van formele aanvraag).
- Op basis van die tweede voorwaarde had dit initiatief niet mogen vallen binnen de overgangsregeling, op basis van huidige status zou dit nog steeds de uitkomst zijn. Wederom een aanname over 2030 als een stellige 'verzekering' accepteren zou niet terecht zijn.

Het vooroverleg traject is voor omwonenden van een dergelijk plan een onduidelijk traject. Er is weinig over de content ervan te vinden op de gemeente Deventer website. De uitgestuurde positieve reactie 'brief' op dit vooroverleg aan initiatiefnemer, het zogenoemde positief principebesluit is echter cruciaal gebleken in het bepalen of een zonnepark initiatief zou vallen binnen de overgangsregeling.

Vooroverleg. Naar aanleiding van uitblijven van concrete informatie omtrent de onderbouwing van enkele (harde) stellingen/conclusies die zijn opgenomen in het principebesluit is door ons een WOO verzoek ingediend. Hierin is gevraagd naar de bijbehorende onderbouwing, de analyse en/of overwegingen die door gemeente Deventer en haar experts zijn gemaakt bij de beoordeling van dit verzoek om vooroverleg voor het realiseren van zonnepark Bussinksweg en te komen tot een positieve reactie op dit verzoek om vooroverleg. Specifiek de bijbehorende onderbouwing van enkele van de concrete stellingen c.q. conclusies die zijn opgenomen in de brief en welk achterliggend (high level) onderzoek hiervoor is uitgevoerd.

Als reactie (d.d.18 dec'24) op ons WOO verzoek vernamen wij o.a. het volgende aangaande het beoordelingsproces van het verzoek om vooroverleg: *"Deze voorlopige beoordelingen vinden mondeling plaats tijdens de carrousel overleggen: dit zijn overleggen waarbij specialisten vanuit verschillende teams aansluiten en waar eerste inschattingen en adviezen worden gegeven over allerlei voorstellen. De samenvatting van de discussies die daar plaatsvinden worden schriftelijk vastgelegd in de besluitenlijsten van het carrousel overleg die u heeft ontvangen. Meer is er simpelweg niet in deze fase. De positieve reactie op het vooroverleg is dan ook 'slechts' dat: een eerste reactie. Het is daarmee nog geen volledige beoordeling, advies of besluit."*

Voor ons des te vreemder dat NIET de meer logische getekende intentieovereenkomst (toen nog niet eens ter sprake voor dit initiatief), maar juist dit zeer prille document het uitgangspunt is geweest om te besluiten of een zonnepark initiatief nog volgens oude regels getoetst mocht worden. Of gemeente Deventer dit punt ter discussie heeft gebracht bij Provincie Overijssel is ons onbekend.

Ook vanwege die selectie keuze (datum van principebesluit brief en niet datum van getekende intentieovereenkomst) verwachten belanghebbenden dat het vooroverleg traject dus toereikend genoeg is om een voorlopig en gedegen oordeel te geven over dergelijke initiatieven. Men verwacht een uitgebreider 'vooroverleg' dan toepasbaar zou zijn bij andere initiatieven. Het gaat immers om de realisatie van een groot zonnepark in een steeds schaarser wordende landelijke omgeving.

De beoordeling blijkt op basis van globale/voorlopige inschattingen van experts en opinies, een verwachting op basis van eerdere projecten. Dus geen concreet 'vooronderzoek' voor dit specifiek initiatief, zo blijkt. We verwachten op z'n minst een case-specifiek high level vooronderzoek en bijbehorende bevindingen bij een vooroverleg. Dat die bevindingen vervolgens schriftelijk onderbouwd zijn, schriftelijk vastgelegd en voor burgers opvraagbaar.

Het vooroverleg is enkel verbaal blijkt nu, echter de uitkomst en bijbehorende brief (datum) in dit geval cruciaal gebleken ten aanzien van de overgangsregeling. Voor ons onrijmbaar en in onbalans.

Het positief principebesluit (de positieve reactie op vooroverleg brief aan initiatiefnemer) heeft daarnaast enkele voor ons vragenswaardige maar duidelijke stellingen opgenomen. Stellingen en feiten over de gevolgen en impact van dit specifieke zonnepark op milieu en landschapswaarden die nog niet waren getoetst, maar wel zijn opgenomen als 'feit' in die zogenoemde brief. Daarnaast geeft de wijze van formulering aan dat 'alleen' lichtweerskaatsing dus een issue zou kunnen vormen en de overige zaken blijkbaar niet (?).

Er wordt in deze cruciale brief (d.d. 28 sept'23) o.a. de volgende feiten neergezet, zonder extra bewoordingen zoals 'waarschijnlijk' of 'naar verwachting', er staat:

- *"Het zonnenveld kan op een adequate wijze worden ingepast en bijdragen aan het versterken van de aanwezige landschapswaarden"*
- *"De milieuhinder zal ook minimaal zijn".*

Op onze vraag naar onderbouwing van bovenstaande conclusies en bevindingen hebben wij o.a. de volgende reactie via gemeente Deventer ontvangen:

- *T.a.v. ons punt omtrent de claim over landschapswaarden is de reactie (email d.d.10 sept'24): "Ook hiervoor geldt dat er geen kaders zijn die het initiatief op voorhand al tegenhouden, maar er zal wel het een en ander nader uitgewerkt moeten worden om definitief te kunnen zeggen welk effect het park heeft op het landschap." En (reactienota d.d.12 sept'24): "Bij de verdere uitwerking van de landschappelijke inpassing zal preciezer uitgewerkt moeten worden binnen welk type landschap het zonnenveld valt en wat dit betekent voor de landschappelijke inpassing". En via een email dit jaar (d.d.17 jan'25): "...omdat de realisatie van een zonnepark altijd gecompenseerd moet worden met een goede landschappelijke inpassing. Er zal rondom het zonnepark groen aangebracht worden waarbij landschapselementen versterkt of terug gebracht worden."*
- *T.a.v. ons punt omtrent de claim 'milieuhinder minimaal' is de reactie (email d.d.10 sept'24): "In de brief van het vooroverleg is onze verwachting op basis van eerder projecten op dit punt uitgesproken, maar een en ander zal nog wel via gedegen onderzoeken aangetoond moeten worden". En of 'bodem' hier deel van uitmaakt? (d.d. 10 sept'24): "Bodem is inderdaad een primair onderdeel van het aspect milieuhinder en zal ook nader onderzocht worden...aan het eind van de intentiefase definitief iets over zeggen. Dan is de haalbaarheid onderzocht".*

De stellingen over landschapswaarden en milieuhinder zijn naar onze mening en op basis van de informatie die we nu hebben zeer voorbarig opgenomen in de brief, hadden niet geconcludeerd mogen worden. De conclusies/stellingen in de brief van de gemeente staan haaks op de (latere) reactie van gemeente dat dit alles nog uitgewerkt moest worden.

De opmerking dat landschapselementen door de komst van het zonnepark versterkt worden door o.a. extra groen rondom het perceel lijkt in de basis een andersom beredenering. 'Compenseren' zegt tevens dat er iets 'goed te maken is'. Er is ons inziens negatieve landschapsimpact door het plaatsen van een zonnepark in deze landelijke omgeving. Het past niet in dergelijke setting, het zijn immers zeer veel glazen platen, laag bij de grond, waarnaast een batterijopslag. Een industrieel aanzicht.

De extra groenvoorziening (waar initiatiefnemer alle vrijheid heeft en omwonenden geen rechten als het gaat om type groen invulling) is wat het zegt, 'extra', bovenop de huidige groen situatie. Het is - ter compensatie- en noodzaak, ter voorkoming dat de zonnepanelen 100% zichtbaar zijn.

Er zal een industrieel uitziend bouwwerk tussen de hagen staan. De zonnepanelen zullen de nu nog zichtbare landbouwgrond bedekken (visueel), het grasland eronder zal schaduw vatten, irrigatie/impact van regenwater zal wijzigen, vergezichten zijn niet langer vergezichten door hekken en extra hagen, wilde dieren zullen hun toevlucht en dagelijkse routine moeten aanpassen. De argumentatie dat dit dan toch nog de landschapswaarden versterkt en milieuhinder minimaal is klinkt bij ons als een 'zoeken naar positieven'. Het eventuele extra groen dat nodig is ter preventie van 'zicht op', als ook de extra 'bloemzaden' die gestrooid gaan worden zijn allemaal -ter compensatie van-.

Indien men deze extra groen maatregelen zou inzetten zonder de realisatie van dit zonnepark op dit perceel, dan zou men daadwerkelijk de landschapswaarden versterken.

Ondanks gebrek aan 'Bussinksweg' onderzoek naar bovenstaande claims noch naar schittering is er zo pril in het proces tevens het volgende medegedeeld aan initiatiefnemer via de brief (28 sept'23).

- *"Alleen lichtweerkaatsing naar omliggende woningen en wegen is een aandachtspunt, maar wordt door de aanwezige en aan te brengen beplanting waarschijnlijk in voldoende mate beperkt."*

Wederom een voorbarige conclusie waarbij tevens de suggestie gecommuniceerd wordt aan initiatiefnemer dat alleen lichtweerkaatsing een issue zou zijn (en de andere zaken niet?). Inhoudelijk is het daarnaast zeer de vraag of bovenstaande een conclusie zou kunnen zijn. Ongeacht gekozen beplanting zal zicht op het zonnepark onvermijdbaar zijn, zeker de eerste 5-7 jaren, zeker in winter. Zicht op het zonnepark vanaf 1e verdieping van huizen rondom is überhaupt plausibel, ongeacht.

Haastwerk. De brief (28 sept'23) die gericht is aan de initiatiefnemer bevatte ook de volgende tekst:

- *"Positief aan deze ontwikkeling is mogelijk ook dat **ze** gebruik willen gaan maken van een batterij, om de opgewekte zonne-energie op andere rustigere momenten terug te leveren aan het net. **..Mogelijk kunnen we van dit project leren en ervaringen op doen.**"*

Gemeente Deventer bevestigde in een reactie (email d.d.10 sept'24) op onze zienswijze van mei 2024 dat het inderdaad gaat om een copy-paste van een intern stuk, maar gaat niet in op onze overtuiging dat dit lijkt op haastwerk.

Deze stelling in de brief geeft voor ons weer: Dat de brief intern-gemeente Deventer teksten bevat die niet op die wijze in de brief opgenomen hadden moeten worden. Dat de (nu cruciale) brief niet zorgvuldig is opgesteld, in haast is opgesteld en vervolgens uitgestuurd.

Dat (pas) tijdens de uitwerking van het plan, middels intentieovereenkomst, een en ander uitgewerkt, bewezen of onderbouwd zou worden (zo schrijft gemeente Deventer als reactie op onze vraag) onderschrijft voor ons de voorbarigheid van stevige conclusies die ons inziens zijn opgenomen in het principebesluit. Desondanks heeft gemeente Deventer ook dit aangedragen punt over de niet onderbouwde en voorbarige conclusies niet ter harte genomen en kon het initiatief zonnepark Bussinksweg het voorbereidingstraject (ons inziens) onterecht en zonder consequentie verder doorlopen.

6 maanden termijn opzij geschoven. Ondanks een duidelijk gestelde voorwaarde (gesteld door gemeente Deventer en opgenomen in het principebesluit 28 sept'23 voor Zonnepark Bussinksweg) is deze, ondanks- of vanwege het niet behalen ervan, achteraf weggezet als 'termijn van orde', dus zonder harde of wettelijke termijn. Het betreft de 6 maanden clause waarbinnen de initiatiefnemer de omgevingsvergunning had moeten aanvragen. Deden zij dat niet binnen de gestelde termijn, dan zou gemeente Deventer het project opnieuw toetsen. Wij concludeerden al eerder: dit zou dan zijn volgens de nieuwe regels omtrent zonneparken. Dat men geen juridisch kader had om het initiatief te stoppen lijkt ons onwaarschijnlijk. Deze 6 maanden clause is zonder consequenties opzij geschoven.

Onze conclusie: Het initiatief valt niet binnen het huidige bestemmingsplan. De onderzoeken moesten nog plaatsvinden (bevestigd door gemeente). De nu 'cruciale' positieve beoordeling is gebaseerd op (globale) inschattingen van verschillende ambtelijke experts, zonder verdere 'deepdive'. De brief (positieve reactie op vooroverleg c.q. positief principebesluit) van 28 september 2023 lijkt in haast opgesteld, bevat intern Gemeente Deventer bedoelde teksten, bevat voorbarige- echter stevige conclusies omtrent landschapswaarden, milieu en bodem die nog niet getoetst waren op dat moment. Het bevat wel een eenduidig en meetbaar 6 maanden termijn die echter opzij is geschoven.

Ons inziens gaf de combinatie van genoemde factoren genoeg onderbouwing om het initiatief een halt toe te roepen. Dat deze fase waarin we nu zitten niet bereikt zou zijn wordt onderbouwd door de zeer prille status van het initiatief in oktober 2023, de (zeer) voorbarige maar stevige conclusies in de cruciale positieve reactie brief (terwijl onderzoek nog moest plaatsvinden), geen 'verzekerde' realisatiedatum omtrent de voorwaarde '2030', de nieuwe verordening omtrent zonneparken en de niet onbelangrijke 6 maanden clause (waarbinnen in te dienen aanvraag omgevingsvergunning anders nieuwe toetsing). Gezien de nieuwe (thans huidige) verordening omtrent zonneparken op landbouwgrond zou dergelijke nieuwe toetsing een 'negatieve' uitkomst betekenen.

Participatie, Communicatie en Beeldvorming – ontoereikend maar met gevolgen

Participatie traject.

Participatie blijkt de verantwoordelijkheid van initiatiefnemer en is vormvrij. Initiatiefnemer volgt haar eigen interpretatie van wat afdoende is. De gekozen bewoording binnen het participatie onderdeel is voor omwonenden niet concreet, er mist samenhang. De gemeente kijkt (pas) na afronding naar de uitvoering om een oordeel te geven. Wat er getoetst wordt is ons niet bekend.

Ondanks vele gemeentelijke 'participatie' gerelateerde webpagina's bestond participatie voor ons uit het aanhoren van plannen en waar nodig inbreken om daarop te reageren. Ook bleek het participatie-traject ineens afgerond. De belangrijke wensen vanuit de buurt over groenvulling (zou het zonnepark gerealiseerd mogen worden) zijn niet gehonoreerd, staan niet in het finale plan. Er zijn vanuit het minimum noodzakelijke -vinken gezet als het gaat om het aantal infoavonden. Drie in totaal.

Het is voor omwonenden opmerkelijk dat de gemeente zelf tot op heden geen (objectieve) navraag heeft gedaan bij omwonenden over hun ervaringen in dit participatietraject. De gemeente gaat hier straks wel een oordeel over geven. Dat klinkt ons vreemd in de oren en zeer eenzijdig. We gaan ervan uit dat dit alsnog zal plaatsvinden, alvorens college en raadsleden een besluit nemen op de aanvraag.

In het verslag van de informatieavond in september 2024 werd een achteraf notitie gemaakt dat het bij participatie voor dit project ging om trede Raadplegen. Die notitie was een reactie op een vraag vanuit het publiek tijdens de informatieavond in sept'24. Tijdens die avond was de trede niet benoemd, vermoedelijk nog onbepaald. De eerste officiële kennisgeving van de gekozen participatie-trede was bij de publicatie van de 'Kennisgeving voornemen wijziging omgevingsplan..' op 25 september 2024. Dus pas na de 2^e (tevens ena-laatste informatie avond). De kennisgeving gaf echter aan 'Adviseren en Raadplegen', een andere trede dus (verwarrend). Voor ons onduidelijk vanuit welke gedachtegang de initiatiefnemer en/of gemeente heeft gekozen voor 'adviseren en raadplegen' in plaats van 'meebeslissen/coproduceren'? Voor zo'n groot bouwwerk dat de landelijke omgeving dusdanig aantast en hinder veroorzaakt voor haar omwonenden zou men verwachten dat omwonenden op z'n minst mogen meebeslissen aangaande groeninulling.

Raadplegen suggereert dat eventuele 'wensen en voorkeuren' van omwonenden serieus genomen worden, anders is het nut van raadplegen klein. En als initiatiefnemer van het advies van omwonenden afwijkt, moet zij dit goed onderbouwen. De wens van omwonenden was volledig wintergroene beplanting die tevens vanaf dag 1 de hoogte heeft om daadwerkelijk de zonnepanelen direct uit het zicht te onttrekken. Waarom hiervan is afgeweken is voor ons niet vindbaar. Initiatiefnemers eigen invulling is gekozen, dit staat in het finale plan. Adviseren en Raadplegen was ons inziens helaas niet ter sprake.

Er wordt gesuggereerd door initiatiefnemer dat er afstemming heeft plaatsgevonden. De duidelijke 'groen' wensen geuit door de omgeving (zou de vergunning desondanks onze zienswijze toch worden goedgekeurd) zijn echter niet opgenomen in het finale plan. Het huidige plan beschrijft o.a. de hoogte van de nieuwe beplanting van 100-120 cm, terwijl de paneelopstelling ongeveer 2 meter hoog bedraagt. De type beplanting als semi-wintergroen in combinatie met niet-wintergroen, zal volgens ons en andere omwonenden helaas zorgen voor deels zicht op de panelen, zeker in wintermaanden. Niet de wensen die omwonenden hebben geuit. 80% is los hiervan tegen de komst van dit zonnepark.

Voor omwonenden is niet bekend wie binnen de gemeente Deventer het participatie onderdeel beoordeelt, hoe ze dit beoordeelt en of omwonenden door gemeente hierover worden geraadpleegd (alvorens zij een oordeel vormen over dit topic). Dat laatste zou men op z'n minst mogen verwachten bij dit topic. Participatie is anders enkel dat, een formaliteit binnen het proces, maar met grote consequenties en een mogelijk verkeerde beeldvorming over het succes ervan.

Directe feedback van omwonenden aan gemeente Deventer tijdens het proces zelf, zonder tussenkomst van de initiatiefnemer en zonder risico op beeld(ver)vorming is essentieel. Niet enkel tijdens het moment van zienswijze/bezwaar, wanneer het traject tot aan aanvraag allang is doorlopen.

Communicatie.

Ondanks onze verzoeken aan gemeente Deventer als ook aan de initiatiefnemer van dit zonnepark project om omwonenden te informeren over wijzigingen in status is dit niet proactief gebeurd.

De aankondiging van het zonnepark plan werd enkel gericht aan kleine cirkel van omwonenden, dit terwijl de direct buurt op de hoogte gesteld zou moeten bij dergelijk plan. Elke verandering van status hebben omwonenden zelf, soms met veel moeite, moeten achterhalen. Betreft o.a. de onverwachte doorgang van het traject ondanks de aangekondigde nieuwe verordening, betreft het college B&W akkoord voor het opstellen van een intentieovereenkomst, betreft het ineens 'afgeronde participatietraject' (?) als ook de kort daarop volgende (prematuur?) ingediende 'aanvraag omgevingsvergunning'. De communicatie omtrent welk voorbereidingsproces zal gaan gelden is verwarrend en staat (nog) open, het werpt geen helder licht op de timing van zienswijze en gevolgen.

Omwonenden krijgen geen concreet antwoord op prangende vragen, worden niet meegenomen in het proces, hebben geen invloed binnen het proces, noch rechten binnen het zogenoemde 'participatie traject'. De initiatiefnemer in zijn email (d.d. april 2025) (citaat) '...om niet voortdurend een veelheid aan tussentijdse updates te delen' (?). Er zijn niet veel updates geweest. Dat het participatietraject 'ineens' bleek afgerond is een goed voorbeeld hiervan. Over deze eindfase is naar wij kunnen vinden verder geen proactieve communicatie gestuurd, geen vooraankondiging, dit is ons 'toevallig' medegedeeld door gemeente n.a.v. het verzoek om een status update betreffende project en proces.

Verkeerde beeldvorming.

Het 1e verslag van initiatiefnemer bevat o.a. fouten die niet tijdig zijn gecorrigeerd. Dit is meermaals aangekaart. Of de gemeente dit verslag voor waarheid heeft aangenomen is niet beantwoord. Of het principebesluit o.a. is gebaseerd op dit 1^e verslag inclusief die fouten is tevens niet beantwoord.

Het 2e verslag suggereert o.a. dat er 'afstemming' is geweest. O.a. in de twee verslagen van initiatiefnemer wordt gesuggereerd dat er 'via persoonlijke gesprekken' een overzicht van wensen is ontstaan. Van persoonlijke gesprekken zijn wij niet op de hoogte, hebben zeker niet plaatsgevonden met ondergetekenden. Door verschillende omwonenden zijn tijdens de twee informatieavonden snelle wensen zoals 'alles blijvend groen', 'hoge hagen vanaf dag 1 etc. voor groeninvulling uitgesproken, puur als verbale reactie op de initiële 'enkel struweelhaag' plannen. Vervolg emails zijn gestuurd door enkele omwonenden om die wensen nogmaals te beklemtonen als ook de ervaringen over het proces tot dusver. Eventuele vragen die zijn gesteld door ons zijn niet allen beantwoord, zeker niet tijdig, zeker niet volledig. De 3^e en tevens laatste informatieavond (rondom sinterklaas) had een opkomst van slechts 3 omwonenden. Dit gegeven had een actiepoint kunnen zijn, een conclusie dat wellicht nog een avond noodzakelijk was en/of peilen in de buurt waarom de opkomst zo laag was.

Door de wijze van verslaglegging en verwoording van de stukken doet het voorkomen alsof er een grote mate van zorgvuldige participatie, communicatie en/of afstemming heeft plaatsgevonden. Naar onze mening niet ter sprake. Het veroorzaakt een verkeerde beeldvorming (van het gevolgde proces) richting gemeente. Kwalijk voor ons, gezien omwonenden binnen de kaders van het huidige proces dit niet tijdig noch officieel kunnen aankaarten, corrigeren, toelichten en/of voorkomen. De communicatie c.q. inzichten van omwonenden over het plan en het wel en wee van het gevolgde traject gaat -tijdens het traject- officieel via de schrijfhand van de initiatiefnemer, zo bepaald door gemeente.

Leefomgeving

- aanvulling op geschetste omgeving

Generiek

Historische teksten schetsten dit gebied (rondom Bussinksweg en Ikkinksweg) vanwege de fraaie en historische zandwegen als Marsweg, Meutsteeg en Plompmarsweg, op steenworp afstand van het beoogd zonnepark perceel. De landschappelijke schoonheid is over de jaren weinig veranderd. De komst van een zonnepark maakt het landschap (die locatie) semi-industrieel, het past totaal niet in de coulisse setting waar omwonenden en recreanten zo enthousiast over zijn.

Historisch jachtdomein/landgoed Hemelzicht en Landgoed 'Hemeltje' op steenworp afstand, veel landbouw, paarden op weilanden, oude 'Erve'. Een zonnepark past niet in dit gebied. Gemarkeerde wandelroutes gemarkeerde/ongemarkeerde fiets en wandelpaden direct omliggend, als ook het 'klompenpad' (gras)route langs het betreffende perceel. Gezien de situatieschets (zichtbaar zonnepark voor minstens x jaren) worden de vergezichten niet uitnodigend voor wandelaars/fietsers.

In het bij aanvraag omgevingsvergunning bijgevoegd document Inpassing en Beheersplan wordt gesteld dat er verder weinig 'grootschalige' recreatieve programma's of recreatieve routes aanwezig zijn rondom de planlocatie. Wat wordt bedoeld met 'grootschalig'? Door de verwoording 'weinig grootschalige' worden alle reguliere gemarkeerde wandelroutes ondergewaardeerd en vormt dit mogelijk een verkeerd beeld richting gemeente van de lokale recreatieve opties. Zie het grote bord met officiële wandelroutes, aan het begin van de zandweg naast de camping en de verschillende gemarkeerde paaltjes in de buurt. Er zijn ook fietsroutes nabij. De camping heeft direct uitzicht op het 'zonnepark-perceel'. Al wandelend, fietsend heeft men zicht op het perceel. Het zonnepark zal niet onzichtbaar zijn, ondanks alle 'pogingen', dat is onze verwachting.

In dit gebied leven o.a. veel reeën, vossen, marters, uilen, trek/weidevogels, roofvogels, woelmuizen, insecten, amfibieën, al dan niet beschermd. Hun leefomgeving, wandel-, vliegroutes als ook graas- en jachtgebied worden gewijzigd of verkleind en daarmee aangetast. Het risico van schittering voor vogels in vlucht is ook aanwezig. Hun huidige leefgebied en routine dient gewaarborgd te worden.

In meerdere gemeente stukken over beleid en visie aangaande zonneparken, ook van voor de nieuwe zonnepark verordening, wordt aangegeven dat het een integrale afweging betreft van de belangen van klimaat, mens, dier en landschap. Gezien de nieuwe verordening die zonneparken op landbouw en natuurgronden nu überhaupt niet wenselijk meer acht zouden 'mens, dier en landschap' bij dit zonnepark initiatief daarom een zwaardere weging moeten krijgen.